EIROPAS KOMISIJA
NODOKĻU POLITIKAS UN MUITAS SAVIENĪBAS ĢENERĀLDIREKTORĀTS

Muita
Muitas politika

Briselē, 2021. gada 19. aprīlī

TAXUD/A1/TRA/005/2020-1-LV

TRANZĪTA ROKASGRĀMATA

Commission européenne/Europese Commissie, 1049 Bruxelles/Brussel, BELGIQUE/BELGIË
TAXUD-UNIT-A1@ec.europa.eu

Ievads

Rīcības plānā par tranzītu Eiropā[1] bija paredzēts izveidot rokasgrāmatu, kurā būtu sīki izklāstītas kopīgās un Savienības tranzīta procedūras un izskaidrotas administrāciju un uzņēmēju funkcijas. Šīs rokasgrāmatas mērķis ir veicināt izpratni par šo tranzīta procedūru darbību un par tās dažādo dalībnieku funkcijām. Mērķis ir nodrošināt tranzīta noteikumu konsekventu piemērošanu, nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi pret visiem uzņēmējiem.

Šis teksts ir rokasgrāmatas konsolidēta versija, kurā iekļauti dažādi kopš tā pirmreizējās publicēšanas 2004. gada maijā veiktie atjauninājumi, un teksts ir saskaņots ar Savienības Muitas kodeksu, ko piemēro no 2016. gada 1. maija. Rokasgrāmata tiks atjaunināta, tiklīdz tas būs nepieciešams saistībā ar pārmaiņām kopīgajā un Savienības tranzīta sistēmā.

Rokasgrāmatā ir sniegta standarta interpretācija par to, kā tranzīta noteikumi būtu jāīsteno visiem muitas dienestiem, kas piemēro kopīgo/Savienības tranzītu, administratīvās vienošanās ietvaros.

Taču tas nav juridiski saistošs akts – autoritatīvai interpretācijai vienmēr būtu jāiepazīstas ar tiesību normām par tranzītu, kā arī ar citiem tiesību aktiem muitas jomā, kas prevalē pār šo rokasgrāmatu. Konvenciju un Eiropas Savienības juridisko instrumentu autentiskie teksti ir publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Attiecībā uz Vispārējās tiesas un Tiesas spriedumiem autentiskie teksti ir tie, kas publicēti Eiropas Savienības Tiesas judikatūras krājumos.

Papildus rokasgrāmatai var būt arī valsts instrukcijas vai paskaidrojumi. Tos var iekļaut katras šīs rokasgrāmatas nodaļas attiecīgajā punktā, kad tie publicēti attiecīgajā valstī, vai arī tos var publicēt atsevišķi. Papildu informāciju var saņemt savas valsts muitas administrācijā.

Briselē, 2021. gada 19. aprīlī

1 COM(97) 188 galīgā redakcija, 30.04.1997.

Vispārīgs satura rādītājs

Ievads

Vispārīgs satura rādītājs

I daļa. Vispārīgs ievads
II daļa. Preču statuss
III daļa. Galvojumi
IV daļa. Standarta tranzīta procedūra
V daļa. Darbības nepārtrauktības procedūra
VI daļa. Vienkāršojumi
VII daļa. Tranzīta operācijas noslēgšana, izmeklēšanas procedūra
VIII daļa. Parāds un atgūšana
IX daļa. *TIR* procedūra

Bieži lietoti saīsinājumi

Definīciju saraksts

Vispārīgi informācijas avoti

TRANZĪTA ROKASGRĀMATA 1

I DAĻA. VISPĀRĪGS IEVADS 33

I.1. Kā darbojas tranzīts.....34

I.2. Preču statuss 37

I.3. Kopīgais tranzīts.....37
I.3.1. Tiesību akti.....37
I.3.2. Procedūras apraksts.....38

I.4. Tranzīts Savienībā.....39
I.4.1. Savienības tranzīts 40
I.4.1.1. Tiesību akti.....40
I.4.1.2. Procedūras apraksts.....40
I.4.1.2.1. Savienības ārējā tranzīta procedūra 42
I.4.1.2.2. Savienības iekšējā tranzīta procedūra 43
I.4.1.3. Jaunā datorizētā tranzīta sistēma (*NCTS*) 43
I.4.1.3.1. Galvenie elementi vai ziņojumi, ko izmanto *NCTS* darbībā.....44
I.4.1.3.2. Nosūtītāja muitas iestāde 45
I.4.1.3.3. Galamērķa muitas iestāde 46
I.4.1.3.4. Tranzīta muitas iestāde 46
I.4.1.3.5. Tranzīta vai galamērķa muitas iestādes maiņa.....47
I.4.1.3.6. Vienkāršotās procedūras: atzītais nosūtītājs un atzītais saņēmējs 47
I.4.2. Citas tranzīta sistēmas Eiropas Savienībā.....48
I.4.2.1. Ievads 48
I.4.2.2. *TIR* (*Transport Internationaux Routiers*) procedūra.....49
I.4.2.3. *ATA* (pagaidu ievešanas) karnete 50
I.4.2.3.1. Vispārīgas ziņas un tiesību akti.....50
I.4.2.3.2. Procedūras apraksts.....51
I.4.2.4. Reinas manifests 52
I.4.2.4.1. Vispārīgas ziņas un tiesību akti.....52
I.4.2.4.2. Procedūras apraksts.....52
I.4.2.5. NATO preču pārvietošana 53
I.4.2.5.1. Vispārīgas ziņas un tiesību akti.....53
I.4.2.5.2. Procedūras apraksts.....53
I.4.2.6. Pasta pakas 55
I.4.2.6.1. Vispārīgas ziņas un tiesību akti.....55
I.4.2.6.2. Procedūras apraksts.....56

I.5. Izņēmumi (*pro memoria*) 57

I.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts) 57

I.7. Tikai muitas vajadzībām 57

I.8. Pielikumi 57
I.8.1. Noteikumi un principi, kas jāievēro, pieņemot tiesību aktus Savienības tranzīta jomā 58

I.8.2. Noteikumi un principi, kas jāievēro, pieņemot tiesību aktus kopīgā tranzīta jomā 67

II DAĻA. PREČU STATUSS 72

II.1. Ievads 72

II.2. Vispārīga teorija un tiesību akti 73
II.2.1. Preču muitas statuss 73
II.2.1.1. Savienības preces 73
II.2.1.2. Ārpussavienības preces 73
II.2.1.3. Kura tranzīta procedūra? 73
II.2.2. Savienības preču pārvietošana 74
II.2.2.1. Saskaņā ar muitas procedūru 74
II.2.2.2. Bez muitas procedūras, bet ar Savienības statusa apliecinājumu 75
II.2.2.3. Bez muitas procedūras piemērošanas un bez Savienības statusa apliecinājuma uzrādīšanas 75
II.2.3. Savienības preču muitas statusa apliecinājums 76
II.2.3.1. Prezumpcija, ka precēm ir Savienības preču muitas statuss 76
II.2.3.2. Prasība pierādīt Savienības preču muitas statusu 76
II.2.3.3. Atbrīvojums no pienākuma pierādīt Savienības preču muitas statusu 77
II.2.3.4. Savienības statusa apliecināšanas līdzekļi 77
II.2.3.4.1. Kopīgie līdzekļi 77
II.2.3.4.2. Īpašas situācijas 77
II.2.4. Pārskats par Savienības preču pārvietošanu uz laiku ārā no teritorijas 82

II.3. Savienības preču ar Savienības statusa apliecinājumu pārvietošana 85
II.3.1. Savienības statusa apliecinājuma izmantošana 86
II.3.2. Kopīgi līdzekļi Savienības statusa pierādīšanai – sīkāka informācija 86
II.3.2.1. T2L vai T2LF dokumenti 86
II.3.2.2. Muitas preču manifests 88
II.3.2.3. Kuģošanas sabiedrības manifests (*tikai jūras transports – pārejas noteikums*) 89
II.3.2.4. Rēķins vai pārvadājuma dokuments 91
II.3.2.5. *TIR*, *ATA* karnete vai veidlapa 302 92
II.3.3. Atzītais izdevējs 93
II.3.3.1. Vispārīgi noteikumi 93
II.3.3.2. T2L/T2LF dokuments vai rēķins vai pārvadājuma dokuments, ko izdevis atzītais izdevējs (*pārejas noteikums*) 94
II.3.3.2.1. Atļauja 94
II.3.3.2.2. Atzītā izdevēja izdoto T2L/T2LF dokumentu, rēķinu vai pārvadājuma dokumentu izmantošana 96
II.3.3.3. Muitas preču manifests, ko izdevis atzītais izdevējs 99
II.2.3.4. Kuģošanas sabiedrības manifests, ko izdevis atzītais izdevējs (*pārejas noteikums*) 99
II.3.3.4.1. Atļauja 99
II.3.3.4.2. Apliecinājuma sagatavošana 101
II.3.3.4.3. Procedūra nosūtīšanas ostā 101
II.3.3.4.4. Procedūra galamērķa ostā 102
II.3.3.4.5. Neatbilstības/pārkāpumi 102

II.3.3.4.6. Kuģošanas sabiedrības pienākumi 102
II.3.4. Kopīgā tranzīta valsts 103

II.4. Savienības preču bez Savienības statusa apliecinājuma pārvietošana 105
II.4.1. Preces, ko pārvadā pa gaisu 105
II.4.2. Regulāra kuģu satiksme 105
II.4.2.1. Definīcija 105
II.4.2.2. Regulārās kuģu satiksmes atļaujas piešķiršanas procedūra 106
II.4.2.3. Daļas fraktēšana 108
II.4.2.4. RKS nosacījumu pārbaude 108
II.4.2.5. Regulārā kuģu satiksme vai neregulārā kuģu satiksme 109
II.4.3. T2 koridors 112

II.5. Īpaši noteikumi par jūras zvejas produktiem un no šādiem produktiem iegūtām precēm 113

II.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts) 115

II.7. Tikai muitas vajadzībām 115
II.7.1. T2L(T2LF) dokuments, kas autentificēts ar elektroniskiem līdzekļiem 115

II.8. Pielikumi 116
II.8.1. "Fraktēšanas" līguma piemērs, kas paredz apakšlīgumus un daļas fraktēšanu 116
II.8.2. Kravas manifests – TC12 atļauja 121
II.8.2.B. B pielikums. Kompetento iestāžu saraksts apspriedēm 122
II.8.3. Savienības preču muitas statusa apliecinājums mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem 123
II.8.4. Regulārās kuģu satiksmes kompetento iestāžu saraksts 146
II.8.5. Apliecinājums par manipulāciju neveikšanu ar jūras zvejas produktiem un precēm 147
II.8.6. Singapūras izdots apliecinājums par manipulāciju neveikšanu 148

III DAĻA. GALVOJUMI 149

III.1. Ievads 149
III.1.1. Galvojuma mērķis 150
III.1.2. Galvojuma veidi 150
III.1.3. Atbrīvojums no galvojuma 150
III.1.4. Galvojuma derīguma areāls 151
III.1.5. Galvojumu tabula 152
III.2. Vispārīgi noteikumi 153
III.2.1. Galvojuma nepieciešamība 153
III.2.1.1. Ievads 153
III.2.1.2. Neizpilde (nav galvojuma) 153
III.2.2. Galvojuma summas aprēķināšana 154
III.2.2.1. Ievads 154
III.2.2.2. Aprēķināšana 154
III.2.3. Galvinieks 155
III.2.3.1. Ievads 155

III.2.3.2. Atrašanās vieta un apstiprinājums 155
III.2.3.3. Atbildība 156
III.2.3.4. Galvinieka apstiprinājuma vai saistību atsaukšana un saistību atcelšana 156

III.3. Vienreizējais galvojums 157
III.3.1. Skaidras naudas iemaksa 157
III.3.1.1. Ievads 157
III.3.1.2. Atmaksa 158
III.3.2. Vienreizējais galvojums galvinieka saistību veidā 158
III.3.3. Vienreizējs galvojums ar kvītīm (TC32) 159
III.3.3.1. Saistības un apstiprinājums 159
III.3.3.2. Paziņojums 159
III.3.3.3 Galvojuma kvīts (TC32) 159

III.4. Vispārējais galvojums un atbrīvojums no galvojuma 161
III.4.1. Vispārīgi noteikumi 161
III.4.1.1. Ievads 161
III.4.1.2. Vispārīgi nosacījumi 161
III.4.1.3. Atsauces summas aprēķināšana 161
III.4.1.4. Galvojuma summa 162
III.4.1.5. Galvojuma apliecība 162
III.4.1.6. Procedūras izmantotāja pienākumi un atsauces summas pārskatīšana 163
III.4.1.7. Vispārējā galvojuma izmantošana 164
III.4.1.8. Pagaidu aizliegums izmantot vispārējo galvojumu 164
III.4.1.8.1. Vienreizējais galvojums vairākkārtējai izmantošanai – tikai kopīgā tranzīta valstis 165
III.4.1.8.2. Atkāpe no lēmuma par pagaidu aizliegumu izmantot vispārējo galvojumu vai vispārējo galvojumu ar samazinātu summu (tostarp atbrīvojumu no galvojuma) 166
III.4.1.9. Atļaujas anulēšana un atsaukšana 167
III.4.2. Galvojuma summas samazināšana un atbrīvojums no galvojuma 167
III.4.2.1. Ievads 167
III.4.2.2. Samazināšanas kritēriji 167

III.5. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts) 167

III.6. Tikai muitas vajadzībām 167

III.7. Pielikumi 167
III.7.1. To galvinieku saraksts, kam atļauts izdot TC 32 vienreizējus galvojumus ar kvītīm 168
III.7.2. Ūdensceļu saraksts 168

IV DAĻA. STANDARTA TRANZĪTA PROCEDŪRA *NCTS* (JAUNAJĀ DATORIZĒTAJĀ TRANZĪTA SISTĒMĀ) 170

1. NODAĻA. STANDARTA TRANZĪTA DEKLARĀCIJA 171

IV.1.1. Ievads 171

IV.1.2. Vispārīga teorija un tiesību akti 171

IV.1.3. *NCTS* 171
IV.1.3.1. *NCTS* darba organizācija.....171
IV.1.3.2. *NCTS* darbības joma.....172
IV.1.3.3. Uzņēmēju piekļuve *NCTS*.....173

IV.1.4. Deklarēšanas procedūra.....173
IV.1.4.1. Iekraušana 173
IV.1.4.2. Tranzīta deklarācija (IE015) 174
IV.1.4.2.1. Tranzīta deklarācijas veidlapa un tās aizpildīšana 174
IV.1.4.2.2. Jaukti sūtījumi 175
IV.1.4.2.3. Tranzīta deklarācijas iesniegšana.....176
IV.1.4.2.4. Tranzīta/drošības deklarācija 176

IV.1.5. Īpašas situācijas 178
IV.1.5.1. Nolīgumi starp Savienību un citām valstīm par drošības un drošuma datiem 178
IV.1.5.2. Noteikumi, kas piemērojami precēm ar iepakojumu 179
IV.1.5.3. Preces kopā ar pasažieri esošā bagāžā 183
IV.1.5.4. Savienības preču pārvadājumi uz kopīgā tranzīta valsti, no tās vai caur to.....183

IV.1.6. Izņēmumi (*pro memoria*) 187

IV.1.7. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts).....187

IV.1.8. Tikai muitas vajadzībām 187

IV.1.9. Pielikumi 187

2. NODAĻA. FORMALITĀTES NOSŪTĪTĀJĀ MUITAS IESTĀDĒ 188

IV.2.1. Ievads 188

IV.2.2. Vispārīga teorija un tiesību akti 188

IV.2.3. Procedūras apraksts nosūtītājā muitas iestādē.....188
IV.2.3.1. Tranzīta deklarācijas pieņemšana un reģistrācija.....189
IV.2.3.2. Tranzīta deklarācijas grozīšana (labošana pēc iesniegšanas).....190
IV.2.3.3. Tranzīta deklarācijas atzīšana par nederīgu 190
IV.2.3.4. Tranzīta deklarācijas pārbaude un preču kontrole 191
IV.2.3.5. Preču pārvietošanas maršruts 193
IV.2.3.6. Preču uzrādīšanas termiņš.....193
IV.2.3.7. Identifikācijas līdzekļi.....194
IV.2.3.7.1. Ievads 194
IV.2.3.7.2. Plombu uzlikšanas metodes 196
IV.2.3.7.3. Plombu īpašības 196
IV.2.3.7.4. Īpašā veida plombu izmantošana 198
IV.2.3.8. Preču izlaišana.....198
IV.2.3.8.1. Preču izlaišanas dokumentācija 199

IV.2.3.9. Tranzīta procedūras noslēgšana 199

IV.2.4. Īpašas situācijas 199

IV.2.5. Izņēmumi (*pro memoria*) 200

IV.2.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts).....200

IV.2.7. Tikai muitas vajadzībām 200
IV.2.7.1. *ATIS*.....200
IV.2.7.2. *SMS* 200

IV.2.8. Pielikumi 200
3. NODAĻA – FORMALITĀTES UN STARPGADĪJUMI, PĀRVIETOJOT PRECES KOPĪGĀ/SAVIENĪBAS TRANZĪTA OPERĀCIJAS IETVAROS 201

IV.3.1. Ievads 201

IV.3.2. Vispārīga teorija un tiesību akti 201

IV.3.3. Formalitātes starpgadījumu gadījumā un formalitātes tranzīta muitas iestādē 201
IV.3.3.1. Formalitātes starpgadījumu gadījumā.....202
IV.3.3.2. Formalitātes tranzīta muitas iestādē.....203
IV.3.3.2.1. Tranzīta muitas iestāde.....203
IV.3.3.2.2. Formalitātes tranzīta muitas iestādē.....207
IV.3.3.2.3. Tranzīta muitas iestādes maiņa 208
IV.3.3.2.4. Rīcība būtisku neatbilstību gadījumā.....209

IV.3.4. Īpašas situācijas (*pro memoria*).....209

IV.3.5. Izņēmumi (*pro memoria*) 209

IV.3.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts).....209

IV.3.7. Tikai muitas vajadzībām 209

IV.3.8. Pielikumi 209
4. NODAĻA. – FORMALITĀTES GALAMĒRĶA MUITAS IESTĀDĒ 210

IV.4.1. Ievads 210

IV.4.2. Vispārīga teorija un tiesību akti 210

IV.4.3. Formalitātes galamērķa muitas iestādē 211
IV.4.3.1. Preču uzrādīšana 211
IV.4.3.2. Tranzīta procedūras pabeigšanas kontrole 212

IV.4.4. Īpašas situācijas 217
IV.4.4.1. Uzrādīšanas kvīts izdošana 217
IV.4.4.2. Alternatīva pierādījuma sniegšana 218
IV.4.4.3. Preču un dokumentācijas uzrādīšana ārpus iestādes parastā darbalaika un ārpus galamērķa muitas iestādes 219
IV.4.4.4. Neatbilstības 220
IV.4.4.4.1. Ar plombām saistītas neatbilstības 220
IV.4.4.4.2. Citas neatbilstības 220
IV.4.4.5. Galamērķa muitas iestādes maiņa/novirzīšana 220

IV.4.5. Preču un TPD uzrādīšana pēc termiņa beigām 222

IV.4.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts) 223

IV.4.7. Tikai muitas vajadzībām 223

IV.4.8. Pielikumi 223
IV.4.8.1. Strukturēti ziņojumi un informācijas apmaiņas datu saturs 223
IV.4.8.2. Valstu kodi 223
IV.4.8.3. Iepakojuma kodi 223

5. NODAĻA. ANDORA, SANMARĪNO UN BEZNODOKĻU ZONAS 224

IV.5.1. Ievads 224

IV.5.2. Andora 224
IV.5.2.1. Vispārīgas ziņas un tiesību akti 224
IV.5.2.2. Formalitātes 225
IV.5.2.2.1. Preces, uz kurām attiecas HS 1.–24. nodaļa 225
IV.5.2.2.2. Preces, uz kurām attiecas HS 25.-97. nodaļa 227

IV.5.3. Sanmarīno 230
IV.5.3.1. Vispārīgas ziņas un tiesību akti 230
IV.5.3.2. Formalitātes 230

IV.5.4. Īpaša nodokļu režīma teritorijas 232
IV.5.4.1. Vispārīgas ziņas un tiesību akti 232
IV.5.4.2. Savienības iekšējā tranzīta procedūra 234

IV.5.5. Izņēmumi (*pro memoria*) 234

IV.5.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts) 234

IV.5.7. Tikai muitas vajadzībām 234

IV.5.8. Pielikumi (*pro memoria*) 234

V DAĻA. DARBĪBAS NEPĀRTRAUKTĪBAS PROCEDŪRA KOPĪGAJĀ / SAVIENĪBAS TRANZĪTĀ 235

1. NODAĻA. IEVADS 235

V.1.1. Vispārīga teorija un tiesību akti 235

VI.1.2. Tranzīta deklarācija darbības nepārtrauktības procedūrā 235

VI.1.3. Zīmogs darbības nepārtrauktības procedūrā 236

V.1.4. Īslaicīgi *NCTS* darbības traucējumi nosūtītājā muitas iestādē 236

V.1.5. Procedūras izmantotāja lietotās datorizētās sistēmas darbības īslaicīgi traucējumi 236

V.1.6. Procedūras 237
V.1.6.1. Nosūtīšana – standarta procedūra 237
V.1.6.2. Nosūtīšana – atzītais nosūtītājs 238
V.1.6.3. Galamērķis – standarta procedūra 238
V.1.6.4. Galamērķis – atzītais saņēmējs 238

V.1.7. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts) 238

V.1.8. Tikai muitas vajadzībām 238

V.1.9. Pielikumi 238
V.1.9.1. Zīmogs, ko izmanto darbības nepārtrauktības procedūrā 239

2. NODAĻA – VISPĀRĪGAS NORĀDES PAR VIENOTO ADMINISTRATĪVO DOKUMENTU UN TRANZĪTA PAVADDOKUMENTU 247

3. NODAĻA. STANDARTA TRANZĪTA DEKLARĀCIJA 248

V.3.1. Ievads 248

V.3.2. Vispārīga teorija un tiesību akti 249

V.3.3. Deklarēšanas procedūra 249
V.3.3.1. Papīra formas tranzīta deklarācija 250
V.3.3.1.1. Papīra formas tranzīta deklarācijas VAD veidlapas un to aizpildīšana 250
V.3.3.1.2. Kravas saraksti, veidlapas un to aizpildīšana 252
V.3.3.1.3. Papīra formas tranzīta deklarācijas TPD veidlapas un to aizpildīšana 254
V.3.3.1.4. Jaukti sūtījumi 254
V.3.3.1.5. Tranzīta deklarācijas parakstīšana 255

V.3.4. Īpašas situācijas (*pro memoria*) 256
V.3.4.1. Noteikumi, kas piemērojami precēm iepakojumos 256
V.3.4.2. Preces kopā ar pasažieri esošā bagāžā 256
V.3.4.3. Savienības preču pārvadājumi uz kopīgā tranzīta valsti, no tās vai caur to 256
V.3.4.4. Dublikāti 256

V.3.5. Izņēmumi (*pro memoria*) 256

V.3.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts) 256

V.3.7. Tikai muitas vajadzībām 256

V.3.8. Pielikumi 256

4. NODAĻA. FORMALITĀTES NOSŪTĪTĀJĀ MUITAS IESTĀDĒ 257

V.4.1. Ievads 257

V.4.2. Vispārīga teorija un tiesību akti 257

V.4.3. Procedūras apraksts nosūtītājā muitas iestādē 257
V.4.3.1. Papīra formas tranzīta deklarācijas uzrādīšana 258
V.4.3.2. Galvojuma uzrādīšana 258
V.4.3.3. Tranzīta deklarācijas pieņemšana un reģistrācija 259
V.4.3.4. Tranzīta deklarācijas grozīšana (labošana pēc iesniegšanas) 260
V.4.3.5. Tranzīta deklarācijas atzīšana par nederīgu 260
V.4.3.6. Tranzīta deklarācijas pārbaude un preču kontrole 261
V.4.3.7. Preču pārvietošanas maršruts 262
V.4.3.8. Preču uzrādīšanas termiņš 263
V.4.3.9. Identifikācijas līdzekļi 264
V.4.3.9.1. Ievads 264
V.4.3.9.2. Plombu uzlikšanas metodes 266
V.4.3.9.3. Plombu īpašības 266
V.4.3.9.4. Īpašā veida plombu izmantošana 267
V.4.3.10. Preču izlaišana 268

V.4.4. Īpašas situācijas (*pro memoria*) 269
V.4.5. Izņēmumi (*pro memoria*) 269
V.4.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts) 269
V.4.7. Tikai muitas vajadzībām 269
V.4.8. Pielikumi 269
V.4.8.1. Norāde “atbrīvojums” 270
V.4.8.2. Norāde “apmierinošs” 270

5. NODAĻA – FORMALITĀTES UN STARPGADĪJUMI, PĀRVIETOJOT PRECES KOPĪGĀS / SAVIENĪBAS TRANZĪTA OPERĀCIJAS IETVAROS 271

V.5.1. Ievads 271
V.5.2. Vispārīga teorija un tiesību akti 271
V.5.3. Formalitātes, kas jākārto, ja notiek starpgadījumi, un formalitātes tranzīta muitas iestādē 271
V.5.3.1. Formalitātes kas jākārto, ja preču pārvietošanas laikā notiek starpgadījumi 272
V.5.3.2. Formalitātes tranzīta muitas iestādē 273
V.5.3.2.1. Tranzīta muitas iestāde 274
V.5.3.2.2. Formalitātes tranzīta muitas iestādē 275
V.5.3.2.3. Rīcība būtisku neatbilstību gadījumā 275

V.5.4. Īpašas situācijas (*pro memoria*).....276
V.5.5. Izņēmumi (*pro memoria*) 276
V.5.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts).....276
V.5.7. Tikai muitas vajadzībām 276
V.5.8. Pielikumi 276

6. NODAĻA. – FORMALITĀTES GALAMĒRĶA MUITAS IESTĀDĒ 277

V.6.1. Ievads.....277
V.6.2. Vispārīga teorija un tiesību akti.....277
V.6.3. Formalitātes galamērķa muitas iestādē.....278
V.6.3.1. Preču uzrādīšana kopā ar dokumentiem.....278
V.6.3.2. Procedūras pabeigšanas kontrole.....279
V.6.4. Īpašas situācijas 282
V.6.4.1. Uzrādīšanas kvīts izdošana.....283
V.6.4.2. Alternatīva pierādījuma sniegšana 284
V.6.4.3. Preču un dokumentācijas uzrādīšana ārpus iestādes parastā darbalaika un ārpus galamērķa muitas iestādes 285
V.6.4.4. Neatbilstības 286
V.6.4.4.1. Ar plombām saistītas neatbilstības 286
V.6.4.4.2. Citas neatbilstības.....286
V.6.4.5. Galamērķa muitas iestādes maiņa 287
V.6.5. Preču un tranzīta deklarācijas uzrādīšana pēc termiņa beigām 289
V.6.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts).....289
V.6.7. Tikai muitas vajadzībām 289
V.6.8. Pielikumi 289
V.6.8.1. Standarta norāde "apmierinošs" 290
V.6.8.2. Frāze "alternatīvs pierādījums" 290
V.6.8.3. Centrālo biroju saraksts VAD 5. eksemplāra vai TPD otrā eksemplāra nosūtīšanai atpakaļ 291
V.6.8.4. Frāze "atšķirība".....292
V.6.8.5. Frāze "Neatbilstība" 295
V.6.8.6. Frāze "Veiktās izmeklēšanas" 295
V.6.8.7. Frāze "Iekasētie maksājumi".....295
V.6.8.8. Frāze "Atšķirības: iestāde, kurā preces tika uzrādītas..... (nosaukums un valsts)".....296
V.6.8.9. Frāze "Izvešana no … piemērojot ierobežojumus vai maksājumus saskaņā ar Regulu/Direktīvu/Lēmumu Nr. …,".....297

VI DAĻA. VIENKĀRŠOJUMI 299

VI.1. Ievads 299

VI.2. Vispārīga teorija un tiesību akti 299
VI.2.1. Tranzīta vienkāršojumu veidi un nosacījumi 300
VI.2.2. Atļaujas piešķiršanas procedūra.....306
VI.2.3. Atļaujas pārraudzība 310
VI.2.4. Atļaujas anulēšana, atsaukšana un grozīšana.....311
VI.2.5. Atļaujas apturēšana 312
VI.2.6. Atļaujas atkārtota novērtēšana 313

VI.3. Vienkāršojumu apraksts 314
VI.3.1. Vispārējais galvojums un atbrīvojums no galvojuma 315
VI.3.2. Īpašā veida plombu izmantošana 315
VI.3.3. Atzītais nosūtītājs 317
VI.3.3.1. Ievads 317
VI.3.3.2. Atļauja 317
VI.3.3.3. Procedūras 318
VI.3.3.3.1. Parastā tranzīta procedūra – atzītā nosūtītāja pienākumi 318
VI.3.3.3.2. Darbības nepārtrauktības procedūra – atzītā nosūtītāja pienākumi ..320
VI.3.4. Atzītais saņēmējs 324
VI.3.4.1. Ievads 324
VI.3.4.2. Atļauja 324
VI.3.4.3. Pagaidu uzglabāšana 325
VI.3.4.4. Procedūras 326
VI.3.4.4.1. Standarta tranzīta procedūra 326
VI.3.4.4.2. Darbības nepārtrauktības procedūra 326
VI.3.5. Preces, ko pārvadā pa dzelzceļu 328
VI.3.5.1. Vienkāršojumi, kas piemērojami tranzīta procedūrām pa dzelzceļu ...328
VI.3.5.2. Standarta procedūra dzelzceļam un tās īpatnības 329
VI.3.5.3. Dzelzceļa tranzīta procedūra papīra formā (pārejas noteikums) 331
VI.3.5.3.1. Ievads 331
VI.3.5.3.2. Papīra formas *CIM* kravas pavadzīmes izmantošanas par tranzīta deklarāciju nosacījumi 332
VI.3.5.3.3. Atzīti dzelzceļa uzņēmumi 333
VI.3.5.3.4. Papīra formas tranzīta procedūras izmantošana 335
VI.3.5.3.5. Pārvietošanas uzraudzība dzelzceļa tranzīta procedūrā papīra formā 346
VI.3.5.3.6. Galvojums saistībā ar vienkāršoto dzelzceļa tranzīta procedūru 349
VI.3.5.3.7. Gadījumu scenāriji 352
VI.3.5.4. Citas dzelzceļa tranzīta procedūras papīra formā (pārejas noteikums) 357
VI.3.5.5. T2 koridors 357
VI.3.6. Preces, ko pārvadā pa gaisu – papīra formas manifestu izmantošana, lai precēm piemērotu kopīgā/Savienības tranzīta procedūru 358
VI.3.6.1. Ievads 358
VI.3.6.2. Papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūras izmantošana precēm, ko pārvadā pa gaisu 359
VI.3.6.2.1. Atļauja izmantot papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūru precēm, ko pārvadā pa gaisu 359
VI.3.6.2.2. Papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūras izmantošana precēm, ko pārvadā pa gaisu 360
VI.3.6.2.3. Papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūras izmantošana precēm, ko pārvadā pa gaisu 362
VI.3.6.3. Elektroniskā manifesta formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūras izmantošana attiecībā uz precēm, ko pārvadā pa gaisu 365
VI.3.6.4. Īpaši gadījumi (izmantojot papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūru precēm, ko pārvadā pa gaisu 365
VI.3.6.4.1. Pārvadāšana ar ekspress pārvadātājiem 369
VI.3.7. Preces, ko pārvadā pa jūru 370
VI.3.7.1. Ievads 370

VI.3.7.2. Papīra formas Savienības tranzīta procedūru izmantošana precēm, ko pārvadā pa jūru 371
VI.3.7.2.1. Atļauja papīra formas Savienības tranzīta procedūras izmantošanai precēm, ko pārvadā pa jūru....372
VI.3.7.2.2. Papīra formas Savienības tranzīta procedūru izmantošana precēm, ko pārvadā pa jūru 373
VI.3.7.2.3. Piemēri 376
VI.3.7.4. Īpaši gadījumi (izmantojot papīra formas Savienības tranzīta procedūru precēm, ko pārvadā pa jūru)....377
VI.3.7.4.1. Komplektēti sūtījumi....377
VI.3.7.4.2. Preču pārvietošana pa jūru ar kuģiem, kuri neveic regulāru kuģu satiksmi....381
VI.3.8. Vienkāršotas procedūras, kuru pamatā ir Konvencijas 6. pants 381
VI.3.9. Preču pārvadāšana pa gaisu – elektroniskā transporta dokumenta (ETD) izmantošana par tranzīta deklarāciju, lai precēm piemērotu kopīgā/ Savienības tranzīta procedūru 382
VI.3.9.1. Ievads 382
VI.3.9.2. Vispārīga informācija....383
VI.3.9.3. Atļauja izmantot ETD 383
VI.3.9.4. Procedūras noteikumi ETD izmantošanai....387
VI.3.9.4.1. ETD vajadzīgie dati 387
VI.3.9.4.2. Procedūra nosūtītājā muitas iestādē 393
VI.3.9.4.3. Procedūra galamērķa muitas iestādē 395
VI.3.10. Preču pārvadāšana pa jūru - elektroniskā transporta dokumenta (ETD) formas tranzīta deklarācijas izmantošana, lai precēm piemērotu Savienības tranzīta procedūru 398
VI.3.10.1. Ievads 398
VI.3.10.2. Vispārīga informācija....399
VI.3.10.3. Atļauja izmantot ETD 399
VI.3.10.4. Procedūras noteikumi ETD izmantošanai....403
VI.3.10.4.1. ETD vajadzīgie dati 403
VI.3.10.4.2. Procedūra nosūtītājā muitas iestādē 408
VI.3.10.4.3. Procedūra galamērķa muitas iestādē 411

VI.4. Īpašas situācijas (*pro memoria*)....414

VI.5. Izņēmumi (*pro memoria*) 414

VI.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts)....414

VI.7. Tikai muitas vajadzībām 414

VI.8. Pielikumi 414
VI.8.1 Atzītā nosūtītāja izmantotā īpašā zīmoga paraugs 415
VI.8.2. Izņēmumi – īpašais zīmogs (IT)....415
VI.8.3. Lidostu un kontrolējošo muitas iestāžu saraksts 415
VI.8.4. Paraugs atļaujai izmantot elektroniskā manifesta formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūru precēm, ko pārvadā pa gaisu....415
VI.8.5. Komplektēto sūtījumu darbību secības shēma gaisa pārvadājumos 416

VI.8.6. Paraugs atļaujai papīra formas Savienības tranzīta procedūras izmantošanai precēm, ko pārvadā pa jūru 417
VI.8.7. Komplektēto sūtījumu darbību secības shēma jūras pārvadājumos.....421
VI.8.8. Vienkāršoto procedūru paziņošana 422
VI.8.9. Par apspriešanās procedūru atbildīgo iestāžu saraksts, ja ETD izmanto par tranzīta deklarāciju preču pārvietošanai pa gaisu.....423
VI.8.10. Apspriešanās vēstules paraugs ETD vajadzībām.....424
VI.8.11. Par apspriešanās procedūru atbildīgo iestāžu saraksts, ja ETD izmanto par tranzīta deklarāciju preču pārvietošanai pa jūru.....426
VI.8.12. *CIM – CIM/SMGS* korespondences tabula 427
VI.8.13. Dzelzceļa uzņēmumu deklarācijas 428

VII DAĻA. TRANZĪTA PROCEDŪRAS NOSLĒGŠANA UN IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRA 429

VII.1. Ievads, tiesību akti un vispārīga teorija.....430
VII.1.1. Ievads 430
VII.1.2. Tiesību akti un vispārīga teorija 430
VII.1.2.1. Juridiskie avoti.....430
VII.1.2.2. Vispārīga teorija.....430
VII.1.2.2.1. Tranzīta operācijas pabeigšana un noslēgšana 431
VII.1.2.2.2 Izmeklēšanas procedūra procedūras pabeigšanas pārbaudīšanai.....431
VII.1.2.2.3. Informācijas apmaiņa.....432

VII.2. Tranzīta procedūras noslēgšana un statusa pieprasījums.....433
VII.2.1. Ievads 433
VII.2.2. Noslēgšanas nosacījumi.....433
VII.2.3. Noslēgšanas ietekme.....434
VII.2.4. Noslēgšanas veids 434
VII.2.5. Statusa pieprasījums un atbilde 434

VII.3. Izmeklēšanas procedūra 436
VII.3.1. Ievads 436
VII.3.2. Izmeklēšana, ko sāk pie procedūras izmantotāja.....437
VII.3.2.1. Informācijas pieprasīšanas mērķi 437
VII.3.2.2. Vispārīga procedūra informācijas pieprasīšanai no procedūras izmantotāja 438
VII.3.2.3. Procedūra informācijas pieprasīšanai noteiktiem transporta veidiem paredzēto vienkāršoto procedūru gadījumā.....439
VII.3.3. Alternatīvs pierādījums par procedūras pabeigšanu 440
VII.3.3.1. Alternatīvs pierādījums, kas apliecina preču uzrādīšanu galamērķa muitas iestādei vai atzītajam saņēmējam 441
VII.3.3.2. Alternatīvs pierādījums, kas apliecina, ka attiecīgajām precēm ir piemērota muitas procedūra vai tās tiek izmantotas trešā valstī 443
VII.3.4. Izmeklēšana galamērķa muitas iestādē.....444
VII.3.4.1. Kompetentā iestāde un termiņi izmeklēšanas pieprasījuma sākšanai.445
VII.3.4.2. Ziņojuma “Izmeklēšanas pieprasījums” (IE142) nosūtīšana.....445
VII.3.4.2.1. Informācijas apmaiņas ziņojumu izmantošana.....445
VII.3.4.3. Ziņojuma “Izmeklēšanas pieprasījums” (IE142) atcelšana 446

VII.3.4.4. Galamērķa valsts reakcija 446
VII.3.4.4.1. Reģistru pārskatīšana 446
VII.3.4.4.2. Reģistru pārskatīšanas rezultāts 447
VII.3.4.4.3. Termiņš atbildes sniegšanai, ja izmeklēšanas procedūra sākotnēji ir sākta galamērķa muitas iestādē.....448
VII.3.4.4.4. Atbilžu uz izmeklēšanas pieprasījumu kodi 449
VII.3.4.5. Pieprasījums procedūras izmantotājam pēc izmeklēšanas uzsākšanas galamērķa muitas iestādē 450
VII.3.4.6. Izmeklēšanas procedūras rezultātu sekas.....450

VII.4. Darbības nepārtrauktības procedūra 452
VII.4.1. Izmeklēšanas paziņojums darbības nepārtrauktības vai vienkāršotās procedūras gadījumā, kas attiecas uz noteiktiem transporta veidiem ...452
VII.4.1.1. Ievads 452
VII.4.1.2. Izmeklēšana, ko sāk pie procedūras izmantotāja.....453
VII.4.1.3. Kompetentā iestāde un termiņi izmeklēšanas paziņojuma iesniegšanai 454
VII.4.1.4. Izmeklēšanas paziņojums TC20 454
VII.4.1.5. Galamērķa valsts reakcija uz izmeklēšanas paziņojumu 455
VII.4.1.6. Tranzīta muitas iestādes reakcija uz izmeklēšanas paziņojumu 457
VII.4.1.7. Izmeklēšanas procedūras sekas.....458

VII.5. Pēcmuitošanas pārbaudes procedūra.....459
VII.5.1. Pēcmuitošanas pārbaudes mērķi un metodes.....460
VII.5.2. Pārbaudāmie dokumenti 460
VII.5.2.1. Tranzīta deklarācijas (darbības nepārtrauktības procedūra) 460
VII.5.2.2. Elektroniskais transporta dokumenta formas tranzīta deklarācija 460
VII.5.2.3. Alternatīvais pierādījums.....461
VII.5.2.4. T2L dokumenti 461
VII.5.2.5. T2L dokumenta ekvivalentie komercdokumenti 462
VII.5.3. Pārbaudes sekas 462

VII.6. Izņēmumi (*pro memoria*).....462

VII.7. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts) 462

VII.8. Pielikumi 462
VII.8.1. Kompetento iestāžu saraksts.....462
VII.8.2. Paraugs procedūras izmantotājam adresētai vēstulei ar lūgumu sniegt informāciju 464
VII.8.3. Izmeklēšanas paziņojuma TC20 paraugs un skaidrojumi 466
VII.8.4. Informācijas nosūtīšanas veidlapas TC20A paraugs 471
VII.8.5. Pēcmuitošanas pieprasījuma TC21 paraugs 472
VII.8.6. Pēcmuitošanas pieprasījuma TC21A paraugs 474
VII.8.7. Izmeklēšanas procedūras situāciju piemēri 476

VIII DAĻA – PARĀDS UN ATGŪŠANA.....478

VIII.1. Noteikumu darbības joma.....478
VIII.1.1. Definīcijas 478

VIII.1.2. Atšķirība starp finanšu un soda noteikumiem 478

VIII.2. Parāda rašanās/nerašanās, neizpildes gadījumi un parādnieku un galvinieku noteikšana 479
VIII.2.1. Parāda rašanās/nerašanās.....479
VIII.2.1.1. Kad rodas parāds 479
VIII.2.1.1.1. Nelikumīga preču izņemšana no procedūras.....479
VIII.2.1.1.2. Nosacījumu neizpilde 480
VIII.2.2. Procedūras neizpilde.....480
VIII.2.2.1. Nelikumīgas izņemšanas situācijas 480
VIII.2.2.2. Situācijas, kas nav nelikumīga izņemšana 481
VIII.2.2.3. Situācija, kad nav izpildīts viens vai vairāki nosacījumi, kas reglamentē procedūras piemērošanu precēm 481
VIII.2.2.4. Parāds, kas radies saistībā ar tranzīta procedūru 482
VIII.2.3. Parāda dzēšana 482
VIII.2.4. Parādnieku un galvinieku noteikšana 483
VIII.2.4.1. Kas ir parādnieki 483
VIII.2.4.2. Prasības pret parādniekiem.....484
VIII.2.4.3. Dažādi parādnieki un to solidārā atbildība 484
VIII.2.4.4. Paziņojums parādniekam.....485
VIII.2.4.5. Prasības pret galviniekiem.....485
VIII.2.4.5.1. Galvinieka atbildība un atbrīvošana no saistībām.....485
VIII.2.4.5.2. Galvinieka atbildības ierobežojumi.....486
VIII.2.4.5.3. Paziņojums galviniekam.....486
VIII.2.4.6. Parāda summas aprēķināšana 488

VIII.3. Parāda atgūšana 490
VIII.3.1. Vispārīga analīze 490
VIII.3.2. Par atgūšanu atbildīgās iestādes noteikšana 491
VIII.3.2.1. Par atgūšanu atbildīgā iestāde 491
VIII.3.2.2. Parāda rašanās vieta.....491
VIII.3.2.2.1. Vieta, kur norisinās notikumi, kuru dēļ radies parāds.....491
VIII.3.2.2.2. Vieta, par kuru kompetentās iestādes secina, ka preces tajā bijušas situācijā, kurā radies parāds.....492
VIII.3.2.2.3. Vietas noteikšana pēc noklusējuma.....492
VIII.3.3. Atgūšanas procedūra 494
VIII.3.3.1. Informācijas apmaiņas ziņojumi 495
VIII.3.3.2. Informācijas apmaiņa un sadarbība saistībā ar atgūšanu.....495
VIII.3.3.3. Atgūšanas pieprasījums no nosūtītājas valsts kompetentās iestādes.496
VIII.3.3.4.Atgūšanas pieprasījums no citas kompetentās iestādes.....497
VIII.3.3.5.Atgūšanas pieņemšana, ko veic pieprasījuma saņēmēja iestāde 497
VIII.3.3.6.Paziņojums par atgūšanas procedūras sākšanu 499
VIII.3.4.Parāda rašanās vietas vēlāka noskaidrošana.....500
VIII.3.4.1.Jauni pierādījumi pēc atgūšanas procedūras sākšanas 501
VIII.3.4.2. Jauna kompetentā iestāde un jauni pasākumi parāda atgūšanai 502
VIII.3.4.3. Sākotnējās atgūšanas sekas 502
VIII.3.4.4. Atgūšanas sekas.....503
VIII.3.4.4.1. Nosūtītājas muitas iestādes un galvojuma iestādes informēšana par atgūšanu vai noslēgšanu 503
VIII.3.4.4.2. Paziņojums galviniekam par atgūšanu vai noslēgšanu.....503

VIII.4. Īpašas situācijas (*pro memoria*) 503

VIII.5. Izņēmumi (*pro memoria*) 503

VIII.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts) 503

VIII.7. Tikai muitas vajadzībām 503

VIII.8. Pielikumi 503
VIII.8.1. Par atgūšanu darbības nepārtrauktības procedūrā atbildīgo iestāžu saraksts 503
VIII.8.2. TC24 informatīvais paziņojums un TC25 paziņojums par atgūšanu ... 505
VIII.8.3. TC30 lūgums norādīt adresi(-es) 510

IX DAĻA. *TIR* PROCEDŪRA (PIEMĒRO SAVIENĪBĀ) 511

IX.1. *TIR* (*Transport Internationaux Routiers*) procedūra 511
IX.1.1. Vispārīgas ziņas un tiesību akti 511
IX.1.2. *TIR* sistēmas principi 512

IX.2. Atļaujas 513
IX.2.1. Atļaujas piešķiršana garantējošajām asociācijām 513
IX.2.1.1. Atļaujas piešķiršanas process 513
IX.2.1.2. Atļaujas piešķiršanas kritēriji 513
IX.2.1.3. Rakstiska vienošanās 514
IX.2.1.4. Atļauju pārraudzība 514
IX.2.2. Atļauju piešķiršana *TIR* karnešu turētājiem 514
IX.2.2.1. Atļaujas piešķiršanas process 515
IX.2.2.2. Dalīts atļaujas piešķiršanas process 515
IX.2.2.2.1. Muitas dienestu veiktās pārbaudes 515
IX.2.2.2.2. Atļauju pārraudzība 515
IX.2.2.3. Atļaujas atcelšana 516
IX.2.2.3.1. 38. panta vai 6. panta 4. punkta piemērošana 517
IX.2.2.3.2.*TIR* konvencijas 38. panta piemērošana 517
IX.2.2.3.3.*TIR* konvencijas 6. panta 4. punkta piemērošana 517
IX.2.2.3.4. Paziņošana Eiropas Komisijai un dalībvalstīm 518
IX.2.2.4. Paziņošana par lēmumiem atjaunot piekļuvi *TIR* sistēmai 518

IX.3. Galvojumi 518
IX.3.1. Ievads 518
IX.3.2. Galvojuma summa 519
IX.3.2.1. Galvojuma maksimālā summa 519
IX.3.2.2. Noteikumi par valūtas kursu 519
IX.3.3. Galvojuma seguma darbības joma 519
IX.3.4. Savienības garantējošo asociāciju atbildība 520

IX.4. Formalitātes nosūtītājā vai ievešanas iestādē 520
IX.4.1. Ievads 521
IX.4.2. *TIR* karnetes datu pieņemšana 521
IX.4.3. Transportlīdzekļa/konteineru drošība 523

IX.4.3.1. Ieteikums izmantot kodu sistēmu ziņošanai par defektu piezīmēm *apstiprinājuma* sertifikātā 523
IX.4.4. Rīcība nosūtītājā vai ievešanas muitas iestādē....524
IX.4.4.1. *TIR* karnetes pareiza izmantošana....525
IX.4.4.2. HS koda ieteicamā izmantošana 525
IX.4.4.3. Savienības preču muitas statusa apliecinājums....525
IX.4.4.4. Galvojuma uzrādīšana....526
IX.4.4.5. Plombu uzlikšana transportlīdzekļiem/konteineriem....526
IX.4.4.6. Termiņš 526
IX.4.4.7. Preču pārvietošanas maršruts *TIR* operācijā 527
IX.4.4.8. Izlaišana *TIR* operācijai....527
IX.4.5. Iekraušana starppunktā....528
IX.4.5.1. *TIR* pārvadājuma apturēšana uz laiku 529
IX.4.6. Neatbilstības....529
IX.4.6.1. Rīcība neatbilstību gadījumā....529
IX.4.6.2. Nosūtītājā muitas iestādē konstatētas neatbilstības....529
IX.4.6.3. Ievešanas muitas iestādē konstatētas neatbilstības....530

IX.5. Formalitātes galamērķa vai izvešanas muitas iestādē 531
IX.5.1. Ievads 531
IX.5.2. *TIR* operācijas noslēgšana nosūtītājā vai ievešanas muitas iestādē 531
IX.5.3. Rīcība galamērķa vai izvešanas muitas iestādē....532
IX.5.4. Galamērķa vai izvešanas muitas iestādes maiņa....533
IX.5.5. Starpgadījumi preču pārvietošanas laikā un apstiprinājuma ziņojuma izmantošana....534
IX.5.6. Galamērķa vai izvešanas muitas iestādē konstatētas neatbilstības 535
IX.5.6.1. Ar precēm saistītas neatbilstības....535
IX.5.6.2. Ar plombām saistītas neatbilstības....536
IX.5.6.3. Citas neatbilstības 536
IX.5.7. *TIR* karnešu kontroles sistēma 536
IX.5.8. Izkraušana starppunktā....537
IX.5.9. *TIR* karnetes izmantošana atpakaļsūtītām precēm 537

IX.6. Izmeklēšanas procedūra 538
IX.6.1. Pirmsizmeklēšanas darbības 538
IX.6.2. Izmeklēšanas procedūra 539
IX.6.3. Pabeigšanas alternatīvs pierādījums....540
IX.6.4. Parāds un atgūšana....541
IX.6.4.1. Tieši atbildīgās(-o) personas(-u) noteikšana....541
IX.6.4.2. Parāda un/vai citu maksājumu atgūšana 542
IX.6.5. Prasījums pret garantējošo asociāciju 542
IX.6.6. ĪA 163. un 164. panta piemērošana....543
IX.6.6.1. Atbildības nodošana par parāda atgūšanu....543

IX.7. Atzītais saņēmējs....543
IX.7.1. Ievads 544
IX.7.2. Tiesības salauzt un noņemt muitas plombas....544
IX.7.3. Preču ierašanās....544
IX.7.4. *TIR* karnetes uzrādīšana 545
IX.7.5. *TIR* karnetes apstiprināšana un atdošana *TIR* karnetes turētājam 545

IX.8. IX daļas pielikumi 546
IX.8.1. Kontaktpunkti Savienībā.....546
IX.8.2. Atbilstības tabula.....547
IX.8.3. *TIR* karnetes aizpildīšana 549
IX.8.4. *TIR* operācijas īpašos apstākļos (atkāpšanās / darbības nepārtrauktības procedūra).....556
IX.8.5. Rakstisks paziņojums.....558
IX.8.6. Izmeklēšanas paziņojuma paraugs 560
IX.8.7. Eiropas Savienības nolīguma / saistību paraugs 562
IX.8.8. Atkāpšanās / darbības nepārtrauktības procedūras zīmoga paraugs 564
IX.8.9. Elektroniskās *TIR* karnetes datu iesniegšanas situāciju piemēri.....564

Bieži lietoti saīsinājumi

e-AD	elektroniskais administratīvais dokuments
AT	Austrija
ATA	*ATA* karnete (pagaidu ievešana)
BE	Beļģija
BG	Bulgārija/bulgāru
KLP	kopējā lauksaimniecības politika
KMT	kopējais muitas tarifs (EK)
CH	Šveice
CIM	*Contrat de transport International ferroviaire des Marchandises* (starptautiskā pavadzīme preču pārvadājumiem pa dzelzceļu)
CMR	*Contrat de transport international de Marchandises par Route* (starptautiskā pavadzīme preču pārvadājumiem pa autoceļiem)
KOMISIJA	Eiropas Komisija
Konvencija	1987. gada 20. maija Konvencija par kopīgu tranzīta procedūru
CS	čehu
CY	Kipra
CZ	Čehija
DA	dāņu
DA	Komisijas Deleģētā regula 2015/2446 (2015. gada 28. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem
DE	Vācija/vācu
DK	Dānija
EPD	eksporta pavaddokuments
EKS	eksporta kontroles sistēma
EDA	elektroniska datu apmaiņa
EE	Igaunija/igauņu
EBTA	Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija
EL	grieķu

EN	angļu
ENS	ievešanas kopsavilkuma deklarācija
ES	Spānija/spāņu
FI	Somija/somu
FR	Francija/franču
GB	Lielbritānija
GR	Grieķija
HS	preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētā sistēma
HR	Horvātija/horvātu
HU	Ungārija/ungāru
IE	Īrija
ĪA	Komisijas Īstenošanas regula 2015/2447 (2015. gada 24. novembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu
IRU	Starptautiskā autopārvadātāju savienība
IS	Islande/islandiešu
IT	Itālija/itāliešu
LT	Lietuva/lietuviešu
PS	pozīciju saraksts
LU	Luksemburga
LV	Latvija/latviešu
MK	Ziemeļmaķedonijas Republika
MT	Malta/maltiešu
NCTS	Jaunā datorizētā tranzīta sistēma
NL	Nīderlande/holandiešu
NO	Norvēģija/norvēģu
OV	Oficiālais Vēstnesis
PL	Polija/poļu
PT	Portugāle/portugāļu
RO	Rumānija/rumāņu

RS	Serbija/serbu
RKS	Regulāra kuģu satiksme
VAD	vienotais administratīvais dokuments
VAD konvencija	Konvencija par formalitāšu vienkāršošanu preču tirdzniecībā (1987. gada 20. maijs)
SE	Zviedrija
SI	Slovēnija
SK	Slovākija/slovāku
SL	slovēņu
SV	zviedru
PDA	Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 2016/341 (2015. gada 17. decembris), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz pārejas noteikumiem, kurus paredz attiecībā uz konkrētiem Savienības Muitas Kodeksa noteikumiem, ja attiecīgās elektroniskās sistēmas vēl nedarbojas, un groza Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2015/2446 (OV L 69, 15.03.2016., 1. lpp.).
TR	Turcija/turku
TPD	tranzīta pavaddokuments
TIR	TIR (*Transport Internationaux Routiers*) (starptautisko autopārvadājumu) karnete
TDPD	tranzīta/drošības pavaddokuments
TDPS	tranzīta/drošības pozīciju saraksts
SMK	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013.).
UK	Apvienotā Karaliste

Definīciju saraksts

Elektroniskais administratīvais dokuments (e-AD)	Tikai Savienības tranzītā – kontroles dokuments, ko izmanto brīvā apritē esošu akcīzes preču pārvietošanai starp diviem punktiem Savienībā.
ATA karnete	Muitas dokuments, ko lieto īpaša lietojuma preču, piem., demonstrēšanai, izstādēm un gadatirgiem paredzēta profesionāla aprīkojuma un preču paraugu, pagaidu izvešanai, tranzītam un pagaidu ievešanai.
Atzītais nosūtītājs	Persona, kas saņēmusi atļauju veikt tranzīta operācijas, neuzrādot preces nosūtītājā muitas iestādē.
Atzītais saņēmējs	Persona, kas saņēmusi atļauju savā objektā vai citā norādītā vietā saņemt preces, kam piemērota tranzīta procedūra, bez pienākuma uzrādīt tās galamērķa muitas iestādē. Šīm precēm jābūt kopā ar attiecīgajai tranzīta operācijai piešķirto galveno atsauces numuru (*MRN*).
Kopīgais tranzīts	Muitas procedūra preču pārvadāšanai starp Savienību un kopīgā tranzīta valstīm un kopīgā tranzīta valstu starpā (sk. definīciju turpmāk).
Savienības preces	Preces vienā no šādām kategorijām: – preces, kas ir pilnībā iegūtas Savienības muitas teritorijā un nesatur preces, kuras ievestas no valstīm vai teritorijām ārpus šīs teritorijas; – preces, kas Savienības muitas teritorijā ievestas no valstīm vai teritorijām ārpus Savienības muitas teritorijas un ir laistas brīvā apgrozībā; – preces, kas iegūtas vai saražotas Savienības muitas teritorijā vai nu tikai no precēm, kas minētas otrajā ievilkumā, vai no precēm, kas minētas pirmajā un otrajā ievilkumā.
Savienības tranzīta procedūra	Muitas procedūra, kas ļauj pārvietot preces no viena Savienības punkta uz citu.
Kompetentā iestāde	Muitas dienests vai jebkura cita iestāde, kas atbild par muitas jomas noteikumu piemērošanu.

Līgumslēdzēja puse	Puse, kas pievienojusies 1987. gada 20. maija Konvencijai par kopīgu tranzīta procedūru un 1987. gada 20. maija Konvencijai par formalitāšu vienkāršošanu preču tirdzniecībā. Ir astoņas līgumslēdzējas puses: Eiropas Savienība, Islande, Norvēģija, Šveice, Turcija, Ziemeļmaķedonijas Republika, Serbija un Apvienotā Karaliste.
Muitas statuss	Savienības preču statuss vai ārpussavienības preču statuss.
Savienības muitas teritorija	Savienības muitas teritoriju veido šādas teritorijas, tostarp to teritoriālie ūdeņi, iekšējie ūdeņi un gaisa telpa: • Beļģijas Karalistes teritorija, • Bulgārijas Republikas teritorija, • Čehijas Republikas teritorija, • Dānijas Karalistes teritorija, izņemot Fēru Salas un Grenlandi, • Vācijas Federatīvās Republikas teritorija, izņemot Helgolandes salu un Bīzingenes teritoriju (Vācijas Federatīvās Republikas un Šveices Konfederācijas 1964. gada 23. novembra līgums), • Igaunijas Republikas teritorija, • Īrijas teritorija, • Grieķijas Republikas teritorija, • Spānijas Karalistes teritorija, izņemot Seūtu un Meliļu, • Francijas Republikas un Monako teritorija saskaņā ar Parīzē 1963. gada 18. maijā parakstīto Muitas konvenciju, izņemot aizjūras teritorijas un Senpjēru un Mikelonu, • Itālijas Republikas teritorija, izņemot Liviņjo pašvaldību, • Kipras Republikas teritorija saskaņā ar 2003. gada Pievienošanās akta noteikumiem, • Latvijas Republikas teritorija, • Lietuvas Republikas teritorija, • Luksemburgas Lielhercogistes teritorija, • Ungārijas teritorija, • Maltas teritorija, • Nīderlandes Karalistes teritorija Eiropā, • Austrijas Republikas teritorija, • Polijas Republikas teritorija, • Portugāles Republikas teritorija,

- Rumānijas teritorija,
- Slovēnijas Republikas teritorija,
- Slovākijas Republikas teritorija,
- Somijas Republikas teritorija,
- Zviedrijas Karalistes teritorija,
- Horvātijas Republikas teritorija.

Par Savienības muitas teritorijas sastāvdaļu uzskata šādas teritorijas, tostarp to teritoriālos ūdeņus, iekšējos ūdeņus un gaisa telpu, kuras atrodas **ārpus dalībvalstu teritorijas**, ņemot vērā tām piemērojamās konvencijas un līgumus:

a) FRANCIJA

Monako Firstistes teritorija, kā noteikts Muitas konvencijā, kas parakstīta Parīzē 1963. gada 18. maijā (*Journal officiel de la République française* (*Francijas Republikas Oficiālais Vēstnesis*), 1963. gada 27. septembris, 8679. lpp.);

c) KIPRA

Apvienotās Karalistes Akrotiri un Dhekelia Suverēnās bāzu teritorijas, kā noteikts Līgumā par Kipras Republikas izveidi, kas parakstīts Nikosijā 1960. gada 16. augustā (Apvienotās Karalistes Līgumu sērija Nr. 4 (1961. gads) *Cmnd*. 1252).

Eksporta pavaddokuments (EPD)

(*Tikai Eiropas Savienībai*) – dokuments, ko pievieno precēm, ja eksporta muitas iestādē eksporta deklarāciju noformē Eksporta kontroles sistēmā.

EPD atbilst PDA 9. pielikuma H.1. un H.2. papildinājumā iekļautajam paraugam un paskaidrojumiem.

Eiropas Savienība (ES)

Dalībvalstis ir Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehija, Dānija, Francija, Grieķija, Horvātija, Igaunija, Itālija, Īrija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Somija, Spānija, Ungārija, Vācija un Zviedrija.

Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija (EBTA)

Valstu grupa – Islande, Norvēģija, Šveice un Lihtenšteina, kurām ir kopīgi brīvās tirdzniecības noteikumi.

Kopīgā tranzīta valsts	Jebkura valsts, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts un kas ir 1987. gada Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru līgumslēdzēja puse.
Galvojums	Finansiāls segums, ko sniedz uzņēmējs, kurš ir kopīgā tranzīta procedūras izmantotājs, lai nodrošinātu, ka muitas dienesti iekasē muitas nodokļus un citus maksājumus.
Kravas saraksts	Dokuments, ko var lietot VAD-BIS vietā, ja tranzītā, izmantojot darbības nepārtrauktības procedūru, pārvadā vairāk nekā vienu pozīciju. Kravas saraksts atbilst Konvencijas III papildinājuma B.4. pielikumā / ĪA 72-04 pielikumā iekļautajam paraugam un paskaidrojumiem.
Pozīciju saraksts (PS)	Pozīciju saraksts tiek pievienots TPD (tranzīta pavaddokumentam) un precēm tādā gadījumā, ja nosūtītājā muitas iestādē *NCTS* (Jaunajā datorizētajā tranzīta sistēmā) tiek noformēta tranzīta deklarācija vairāk nekā vienai preču pozīcijai. Pozīciju saraksts atbilst Konvencijas III papildinājuma A.5. un A.6. pielikumā / PDA 9. pielikuma F.2. papildinājumā iekļautajam paraugam un paskaidrojumiem.
Manifests	Jūras un gaisa pārvadājumos šis ir dokuments, kurā uzskaitīta pārvadātā krava. Šo dokumentu, iepriekš saņemot atļauju, var lietot arī muitas vajadzībām, ja tajā ir vajadzīgie dati, jo īpaši par preču muitas statusu un to identifikācijas informāciju.
Ārpussavienības preces	Preces, kas nav Savienības preces.
Nosūtītāja muitas iestāde	Muitas iestāde, kurā pieņem deklarācijas par tranzīta procedūras piemērošanu precēm.
Galamērķa muitas iestāde	Muitas iestāde, kurā jāuzrāda preces, kam piemērota tranzīta procedūra, lai šo procedūru pabeigtu.
Galvojuma muitas iestāde	Iestāde, kurā atbilstoši katras valsts muitas dienestu lēmumam jāiesniedz galvojumi.
Tranzīta muitas iestāde	Muitas iestāde, kas atrodas ievešanas vietā vai izvešanas vietā atkarībā no piemērojamās tranzīta shēmas.

Sīkāku informāciju skat. tabulā:

	Kopīgais tranzīts	**Savienības tranzīts**
Ievešanas vieta	Kopīgā tranzīta valstī (kopīgā tranzīta konvencijas līgumslēdzējā pusē)	Savienības muitas teritorijā – ja tranzīta operācijas laikā preces ir šķērsojušas teritoriju, kas ir ārpus šīs teritorijas
Izvešanas vieta	No kopīgā tranzīta valsts – ja tranzīta operācijas laikā preces atstāj šo muitas teritoriju, šķērsojot robežu starp minēto valsti un trešo valsti, kas nav kopīgā tranzīta valsts	No Savienības muitas teritorijas – ja tranzīta operācijas laikā preces atstāj šo teritoriju, šķērsojot robežu ar teritoriju, kas nav kopīgā tranzīta valsts

Persona, kas veic uzņēmējdarbību līgumslēdzējā pusē

- jebkura privātpersona, kurai līgumslēdzēja pusē (kopīgā tranzīta valstī) ir pastāvīgā dzīvesvieta;
- jebkura organizācija (juridiska persona vai personu apvienība), kuras juridiskā adrese, galvenā mītne vai pastāvīgā darījumdarbības vieta atrodas līgumslēdzēja pusē (kopīgā tranzīta valstī).

Tranzīta procedūras izmantotājs

Persona, kas iesniedz tranzīta deklarāciju vai kuras vārdā deklarācija tiek iesniegta.

Pārstāvība muitā

Pārstāvis muitā ir jebkura persona, ko cita persona savās attiecībās ar muitas dienestiem ir iecēlusi, lai veiktu ar muitu saistītos tiesību aktos noteiktās darbības un formalitātes attiecībās ar muitas iestādēm.

Vienotais administratīvais dokuments (VAD)

Vairāku eksemplāru veidlapa, ko izmanto visā Savienībā un kopīgā tranzīta valstīs, lai precēm piemērotu tranzīta procedūru kā daļu no darbības nepārtrauktības procedūras (skat. V daļu).

VAD *BIS*	Veidlapa, kas papildina VAD eksemplārus, ja darbības nepārtrauktības procedūrā deklarē vairāk nekā vienu pozīciju.
Īpaša nodokļu režīma teritorijas	Savienības muitas teritorijas daļa, kurā nepiemēro šīs divas direktīvas: – Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu – Padomes Direktīva 2008/118/EK (2008. gada 16. decembris) par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu. Tās ir: Ālandu salas, Kanāriju salas, Atosa kalns un Francijas aizjūras teritorijas (Gvadelupa, Francijas Gviāna, Martinika, Reinjona, Majota un Senmartēna). Aktualizēta informācija par šīm īpaša nodokļu režīma teritorijām ir atrodama: https://ec.europa.eu/taxation_customs/territorial-status-eu-countries-and-certain-territories_en
Tranzīta pavaddokuments (TPD)	Dokuments, kas izdrukāts no *NCTS*, lai pievienotu precēm, vadoties pēc ziņām tranzīta deklarācijā. TPD atbilst Konvencijas III papildinājuma A.3. un A.4. pielikumā / PDA 9. pielikuma F.1. papildinājumā iekļautajam paraugam un paskaidrojumiem.
Tranzīta/drošības pavaddokuments (TDPD)	***Tikai attiecībā uz Savienības tranzītu*** TDPD pievieno precēm, ja nosūtītājā muitas iestādē tranzīta deklarāciju apstrādā ar *NCTS* un deklarācijā ir ietverti gan tranzīta dati, gan drošības un drošuma dati. TDPD atbilst PDA 9. pielikuma F.3. papildinājumā iekļautajam paraugam un paskaidrojumiem. Tomēr var arī to

	izdrukāt kopīgā tranzīta valstīs, ja tranzīta un/vai galamērķa muitas iestādes atrodas ES.
Tranzīta/drošības pozīciju saraksts (TDPS)	***Tikai attiecībā uz Savienības tranzītu*** TDPS pievieno TDPD un precēm, ja: – nosūtītājā muitas iestādē tranzīta deklarāciju noformē *NCTS* – deklarācijā ir vairāk nekā viena preču pozīcija un – deklarācijā ir tranzīta dati un drošības un drošuma dati. TDPS atbilst PDA 9. pielikuma F.4. papildinājumā iekļautajam paraugam un paskaidrojumiem. Tomēr var arī to izdrukāt kopīgā tranzīta valstīs, ja tranzīta un/vai galamērķa muitas iestādes atrodas ES.
Trešā valsts	Jebkura valsts, kura nav Savienības vai kopīgā tranzīta konvencijas līgumslēdzējas puses dalībvalsts.
Tranzīta deklarācija	Rīcība, kad persona, izmantojot noteiktu veidlapu un kārtību, paziņo par savu vēlmi precēm piemērot tranzīta procedūru.

Vispārīgi informācijas avoti

Eiropas Savienība
http://eur-lex.europa.eu/homepage.html

Tiesību akti muitas jomā
https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures-import-and-export/what-customs-transit_en– Tranzīta rokasgrāmata

- Tranzīta muitas iestāžu saraksts
- Tranzīta tīkla adrešu saraksts
- Jaunās muitas tranzīta sistēmas Eiropai (brošūra)
- Tiesību akti
- Apspriedes ar uzņēmējiem
- Valstu muitas tīmekļa vietnes

http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/links/customs/index_en.htm

Citi avoti:

Pasaules Muitas organizācija:	Pasaules Muitas organizācija
ANO/EEK TIR konvencija:	http://www.unece.org/trans/bcf/welcome.html

I DAĻA. VISPĀRĪGS IEVADS

I daļā sniegts vēsturisks ieskats un pārskats par tranzīta sistēmām.

I.1. punktā ir skaidrota tranzīta būtība un nolūks, kā arī sniegts ieskats tranzīta vēsturē.

I.2. punkts attiecas uz preču statusu muitas vajadzībām.

I.3. punktā ir sniegts kopsavilkums par kopīgā tranzīta procedūru.

I.4. punktā ir kopsavilkums par Savienības tranzīta procedūru un citām Savienībā piemērotajām tranzīta procedūrām.

I.5. punkts attiecas uz izņēmumiem.

I.6. punkts ir rezervēts valsts īpašajām instrukcijām.

I.7. punkts ir rezervēts muitas administrāciju vajadzībām.

I.8. punktā ir ietverti pielikumi.

I.1. Kā darbojas tranzīts

Preču pārvietošana

Kad preces tiek ievestas valstī/teritorijā, muita pieprasa samaksāt ievedmuitas nodokļus un citus maksājumus, kā arī vajadzības gadījumā attiecina uz tām komerciālās politikas pasākumus (piem., antidempinga maksājumus).

Tā notiek pat tajos gadījumos, kad preces tikai šķērso attiecīgo valsti/teritoriju (tranzītā) un turpina ceļu tālāk. Noteiktos apstākļos samaksātos nodokļus un maksājumus atlīdzina, kad preces izved no attiecīgās valsts/teritorijas.

Nākamajā valstī/teritorijā šī procedūra, iespējams, jāatkārto. Ikvienā robežšķērsošanas vietā uz precēm var attiecināt vairākas administratīvās procedūras, pirms preces sasniedz savu beidzamo galamērķi.

Kā darbojas tranzīts

Tranzīts samazina šo administratīvo slogu un saistītās izmaksas, ko tas rada uzņēmējiem. Tā ir muitas procedūra, ko uzņēmēji var izmantot, lai pārvietotu preces pāri robežām vai teritorijām, nemaksājot nodevas, kas parasti jāmaksā, preces ievedot (vai izvedot) no teritorijas. Tam nepieciešama tikai viena muitas formalitāte, izvedot preces no teritorijas, uz kuru attiecas procedūra.

Eiropas Savienībā tranzīts ir īpaši būtisks, jo vienā muitas teritorijā ir apvienotas daudzas nodokļu teritorijas: preces var pārvietot tranzītā no to ievešanas vietas Eiropas Savienībā līdz to beidzamajam galamērķim.

Šajā brīdī tranzīts ir beidzies, ir ievērotas muitas un vietējās fiskālās saistības un preces tiek laistas brīvā apgrozībā vai tām piemēro muitas maksājumu atlikšanas procedūru.

Maksājumu atlikšanas procedūru arī var pabeigt, piemērojot ārpussavienības precēm tranzītu, piemēram, reeksportu no Savienības muitas teritorijas.

Tranzīta sistēmas attīstība

Pēc Otrā pasaules kara Eiropā strauji pieauga preču tirdzniecība. Pavisam drīz kļuva skaidrs, ka laikietilpīgās un apgrūtinošās muitas procedūras katru reizi, kad prece šķērso robežu, rada spriedzi un neērtības tirdzniecībā. Apstākļos, kad starp valstīm pieauga sadarbība, ANO Eiropas Ekonomikas komisijas aizgādībā tika

uzsāktas sarunas, kuru mērķis bija sagatavot starptautiska nolīguma projektu, kas atvieglotu preču pārvietošanu Eiropā.

TIR nolīgums

Pirmo šādu aktu – TIR nolīgumu sagatavoja 1949. gadā. Tā rezultātā vairākās Eiropas valstīs ieviesa galvojumu sistēmu attiecībā uz nodokļiem un citiem riska maksājumiem par precēm, kas tiek pārvietotas Eiropā starptautiskās tirdzniecības ceļā.

1949. gada nolīgums bija sekmīgs, tādēļ 1959. gadā sagatavoja TIR konvenciju[2]. Konvenciju pārskatīja 1975. gadā, un patlaban tai ir 76 līgumslēdzējas puses (2019. gada jūnijā).

Eiropas Kopiena

Līdztekus starptautiskās tirdzniecības globālajai attīstībai kļuva skaidrs, ka topošajai un augošajai Eiropas Kopienai ir vajadzīga īpaša tranzīta sistēma, kas atvieglotu preču pārvietošanu un muitas formalitātes tās dalībvalstīs un to starpā.

Eiropas Kopiena/Eiropas Savienība

Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu noslēdza 1957. gadā, un tas stājās spēkā 1958. gada 1. janvārī.

Dibinātājvalstis bija: Beļģija, Francija, Itālija, Luksemburga, Nīderlande un Vācija.

Tām 1973. gadā pievienojās Dānija, Īrija un Apvienotā Karaliste, 1981. gadā Grieķija, 1986. gadā Portugāle un Spānija, 1995. gadā Austrija, Somija un Zviedrija, 2004. gadā Čehija, Igaunija, Kipra, Latvija, Lietuva, Malta, Polija, Slovākija, Slovēnija un Ungārija, 2007. gadā Bulgārija un Rumānija un 2013. gadā Horvātija. Apvienotā Karaliste 2020. gadā izstājās no Eiropas Savienības.

Kopienas tranzīta sistēma

Vajadzība pēc īpašas tranzīta sistēmas Eiropas Kopienai kļuva izteiktāka 1968. gadā, kad ieviesa kopējo muitas tarifu.

Kopienas tranzīta sistēmu ieviesa 1968. gadā. Tā atviegloja kā Kopienas, tā ārpuskopienas preču pārvietošanu Eiropas Kopienā. Pirmo reizi izmantoja apzīmējumus T1 ārpuskopienas precēm un T2 Kopienas precēm.

Preču pārvietošana Kopienā caur EBTA valstīm

Tirdzniecības pieauguma dēļ un lai atvieglotu preču pārvietošanu Eiropā, 1972. gadā Kopienas tranzīta sistēmu paplašināja, noslēdzot divus nolīgumus attiecībā uz tirdzniecību ar Austriju un Šveici. Abas

2 Muitas konvencija par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, izmantojot *TIR* karneti (*TIR* konvencija, 1975. gads).

šīs valstis, kuru ģeogrāfiskā atrašanās vieta Eiropā bija svarīga, bija Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) dalībnieces.

Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija (EBTA)

EBTA nolīgumu noslēdza 1959. gadā, un tas stājās spēkā 1960. gadā. Sākotnējās locekles bija Apvienotā Karaliste, Austrija, Dānija, Norvēģija, Portugāle, Šveice un Zviedrija. Vēlāk asociācijai pievienojās Islande un Somija.

Austrija, Dānija, Somija, Portugāle, Zviedrija un Apvienotā Karaliste vairs nav EBTA locekles.

Kopīgais tranzīts

1972. gada nolīgumu ar EBTA valstīm, Šveici un (tobrīd) Austriju, 1987. gadā aizstāja divas konvencijas, kuras tika noslēgtas starp Eiropas Kopienu un visām EBTA valstīm.

Šo konvenciju mērķis bija atvieglot ievešanu un izvešanu, kā arī preču pārvietošanu no Eiropas Kopienas un EBTA valstīm, uz tām, to starpā, kā arī starp atsevišķām EBTA valstīm.

Kopīga tranzīta procedūra tika izveidota ar vienu konvenciju – **"Konvencija"**[3].

Otra – **"VAD konvencija"** – ieviesa vienkāršotas ievešanas, izvešanas un tranzīta formalitātes, pamatojoties uz vienoto administratīvo dokumentu (VAD)[4].

Višegrādas valstis

Konvenciju darbības jomu paplašināja 1996. gada 1. jūlijā, iekļaujot četras Višegrādas valstis (Čehiju, Poliju, Slovākiju un Ungāriju), līdz tās kļuva par Eiropas Savienības dalībvalstīm.

Citas kopīgā tranzīta valstis

Konvencijai pievienojās vēl citas valstis:

- 2012. gada 1. jūlijā Horvātija (līdz tā kļuva par Eiropas Savienības dalībvalsti);
- 2012. gada 1. decembrī Turcija;
- 2015. gada 1. jūlijā Ziemeļmaķedonijas Republika;
- 2016. gada 1. februārī Serbija;
- 2021. gada 1. janvārī Apvienotā Karaliste.

3 1987. gada 20. maija EK/EBTA Konvencija par kopīgu tranzīta procedūru, OV L 226, 13.08.1987.,+ grozījumi.

4 EK un EBTA Konvencija par formalitāšu vienkāršošanu preču tirdzniecībā (ietver arī vienoto administratīvo dokumentu, kas lietojams šādā tirdzniecībā), OV L 134, 22.05.1987., ar grozījumiem.

Kandidātvalstis

Visas konvencijas turpmākās līgumslēdzējas puses tiek uzskatītas par "kandidātvalstīm".

Daudzas valstis ir paudušas vēlmi pievienoties kopīgā tranzīta sistēmai (galvenokārt Rietumbalkānu valstis un Austrumu partnerības valstis, piemēram, Albānija, Armēnija, Azerbaidžāna, Bosnija un Hercegovina, Gruzija, Moldovas Republika un Ukraina).

Tranzīta reforma

Vienotā tirgus izveide 1993. gadā un pārmaiņas Centrālās un Austrumeiropas politikā bija vēl viens pārbaudījums, kura dēļ bija jāpārskata tranzīta sistēmas.

I.2. Preču statuss

Kopš Kopienas tranzīta ieviešanas 1968. gadā galvenokārt preču muitas statuss nosaka, vai tranzītpreces tiek pārvadātas ar T1 vai T2 deklarāciju.

Konkrētos gadījumos ir jāiesniedz Savienības preču muitas statusa apliecinājums.

Savienības preču muitas statuss ir sīkāk aprakstīts II daļā.

I.3. Kopīgais tranzīts

I.3.1. Tiesību akti

Kopīgā tranzīta procedūras juridiskais pamats ir 1987. gada 20. maija Konvencija par kopīgo tranzīta procedūru (sk. 3. zemsvītras piezīmi).

Kopīgā tranzīta valstis (*visas konvencijas līgumslēdzējas puses, izņemot Lihtenšteinu, kurai ir muitas savienība ar Šveici*) ir:

- **Eiropas Savienības dalībvalstis**
- **Šveice**, **Norvēģija** un **Islande** (trīs EBTA valstis)
- **Turcija**
- **Ziemeļmaķedonijas Republika**
- **Serbija**
- **Apvienotā Karaliste**

Juridiskais pamats formalitāšu vienkāršošanai preču tirdzniecībā starp Eiropas Savienību un kopīgā tranzīta valstīm, kā arī starp pašām

kopīgā tranzīta valstīm ir 1987. gada maija VAD konvencija (sk. 4. zemsvītras piezīmi).

Noteikumi un procedūras, kas jāievēro, pieņemot tiesību aktus kopīgā tranzīta jomā, ir izskaidroti I.8.2. pielikumā.

I.3.2. Procedūras apraksts

Kopīgā tranzīta procedūra paredz, ka preču pārvietošanas laikā no nosūtītājas muitas iestādes līdz galamērķa muitas iestādei precēm atliek muitas un akcīzes nodokļus, PVN un citus maksājumus.

Uzņēmēji to var izmantot, lai vienkāršotu preču pārvietošanu no vienas līgumslēdzējas puses uz citu. Tomēr tās izmantošana nav obligāta.

Procedūru pārvalda dažādu līgumslēdzēju pušu muitas administrācijas, izmantojot muitas iestāžu tīklu:

- nosūtītājas muitas iestādes;
- tranzīta muitas iestādes;
- galamērķa muitas iestādes;
- galvojuma muitas iestādes.

Kopīgā tranzīta procedūra sākas nosūtītājā muitas iestādē un beidzas, kad preces un TPD tiek uzrādītas galamērķa muitas iestādē saskaņā ar kopīgā tranzīta noteikumiem.

Procedūra ietver ziņojumu apmaiņu īpašajā *NCTS* datorsistēmā (sk. I.4.1.3. punktu) starp galamērķa muitas iestādi un nosūtītāju muitas iestādi.

Darbības nepārtrauktības procedūrā (skat. V daļu) galamērķa muitas iestāde nosūta atpakaļ nosūtītājai muitas iestādei (vai arī nosūtīšanas valsts centrālajai iestādei) vienu tranzīta deklarācijas eksemplāru papīra formā (VAD vai TPD).

Kad tā ir saņēmusi apstiprinājumu *NCTS* vai tranzīta deklarācijas papīra eksemplāru, nosūtītāja muitas iestāde noslēdz tranzīta procedūru un atbrīvo procedūras izmantotāju no saistībām, ja vien nav konstatētas būtiskas neatbilstības.

Procedūras izmantotājs kopīgajā tranzītā

Kopīgā tranzīta procedūra tiek uzsākta, kad uzņēmējs nosūtītājā muitas iestādē iesniedz tranzīta deklarāciju, lai precēm tiktu piemērota tranzīta procedūra.

Šī persona kļūst par kopīgā tranzīta "procedūras izmantotāju".

Pēc preču izlaišanas tranzītam šai personai noteiktajā termiņā preces neskartā veidā (vajadzības gadījumā ar neskartām plombām) kopā ar tranzīta deklarāciju ir jāuzrāda galamērķa muitas iestādē.

Minētā muitas iestāde piemēros muitas jomas noteikumus kopīgā tranzīta procedūrai un jebkura tāda (muitas) parāda samaksai, kas jāmaksā, ja ir neatbilstības.

Procedūras izmantotājam jānodrošina galvojums, kas nosegtu iespējamā parāda apmēru (ja viņu no tā neatbrīvo tiesību akts vai atļauja). Par galvojumu var kalpot skaidras naudas iemaksa vai saistības, ko uzņemas finanšu iestāde, kas darbojas kā galvinieks (sīkāk sk. III daļā par galvojumiem un galviniekiem).

Konvencijas 2. pants

Kopīgajai tranzīta procedūrai ir divas kategorijas: T1 un T2. Tās atspoguļo pārvietojamo preču atšķirīgo statusu.

T1

T1 procedūra (**ārējā tranzīta procedūra**) – attiecas uz ārpussavienības preču pārvietošanu, atliekot pasākumus, ko precēm parasti piemēro, tās importējot.

T2

T2 procedūra (**iekšējā tranzīta procedūra**) attiecas uz Savienības preču pārvietošanu, atliekot pasākumus, ko parasti piemēro, tās ievedot kopīgā tranzīta valstī.

Tranzīta vienkāršojumi

Noteiktos apstākļos, ja attiecīgais muitas dienests devis atļauju, kopīgo tranzīta procedūru var vienkāršot (sk. VI daļā informāciju par tranzīta vienkāršojumiem).

I.4. Tranzīts Savienībā

Šis punkts ir iedalīts šādi:

- informācija par Savienības tranzīta procedūru (I.4.1. punkts);
- informāciju par citām tranzīta sistēmām, ko piemēro Savienībā (I.4.2. punkts).

I.4.1. Savienības tranzīts

I.4.1.1. Tiesību akti

Savienības tranzīta juridisko pamatu nosaka Savienības Muitas kodekss (Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013) un tā deleģētā regula (Komisijas Regula (ES) Nr. 2015/2446), deleģētā regula par pārejas posma pasākumiem (Komisijas Regula (ES) Nr. 2016/341) un īstenošanas regula (Komisijas Regula (ES) Nr. 2015/2447).

Savienības tranzīta pasākumu darbības joma ir paplašināta, attiecinot tos uz noteiktu preču tirdzniecību ar Andoru Kopienas un Andoras muitas savienības ietvaros.

Līdzīgs paplašinājums ir attiecināts uz tirdzniecību starp Kopienu (tagad Savienība) un Sanmarīno, ievērojot muitas savienības ar Sanmarīno kārtību (sīkāk par Andoru un Sanmarīno sk. IV daļas 5. nodaļā).

Noteikumi un procedūras, kas jāievēro, pieņemot tiesību aktus Savienības tranzīta jomā, ir izskaidroti I.8.1. pielikumā.

I.4.1.2. Procedūras apraksts

Šajā punktā Savienības tranzīta procedūras ir aprakstītas šādi:

- Savienības ārējā tranzīta procedūras (I.4.1.2.1. punkts);
- Savienības iekšējā tranzīta procedūras (I.4.1.2.2. punkts).

Savienības tranzīta procedūras izmantošana

Savienības tranzīta procedūru piemēro ārpussavienības preču pārvietošanai un dažos gadījumos Savienības preču pārvietošanai starp diviem punktiem Savienībā (sk. arī I.4.2. punktu par citām tranzīta procedūrām Savienībā).

Procedūru pārvalda dažādu dalībvalstu muitas administrācijas, izmantojot tīklu ar muitas iestādēm, kas zināmas kā:

- nosūtītājas muitas iestādes;
- tranzīta muitas iestādes;
- galamērķa muitas iestādes;
- galvojuma muitas iestādes.

Procedūra sākas nosūtītājā muitas iestādē un beidzas, kad preces un TPD tiek uzrādīts galamērķa muitas iestādē saskaņā ar tranzīta noteikumiem.

Šajā brīdī galamērķa muitas iestāde un nosūtītāja muitas iestāde *NCTS* sistēmā apmainās ar elektroniskiem ziņojumiem, lai apstiprinātu to, ka tranzīts ir pabeigts.

Ja piemēro arī darbības nepārtrauktības procedūru, tad galamērķa muitas iestāde nosūta atpakaļ nosūtītājai muitas iestādei (vai arī nosūtīšanas dalībvalsts centrālajai iestādei) vienu tranzīta deklarācijas eksemplāru papīra formā (VAD vai TPD/TDPD).

Kad tā ir saņēmusi vai nu apstiprinājumu *NCTS*, vai tranzīta deklarācijas eksemplāru, nosūtītāja muitas iestāde noslēdz tranzīta procedūru un atbrīvo procedūras izmantotāju no saistībām, ja vien nav konstatētas būtiskas neatbilstības.

Procedūras izmantotājs Savienības tranzītā

Savienības tranzīta procedūra tiek uzsākta, kad uzņēmējs nosūtītājā muitas iestādē iesniedz tranzīta deklarāciju, lai precēm tiktu piemērota tranzīta procedūra.

Šī persona kļūst par kopīgā tranzīta "procedūras izmantotāju".

Pēc preču izlaišanas tranzītam šai personai noteiktajā termiņā preces neskartā veidā (vajadzības gadījumā ar neskartām plombām) kopā ar tranzīta deklarāciju ir jāuzrāda galamērķa muitas iestādē.

Minētā muitas iestāde piemēros muitas jomas noteikumus kopīgā tranzīta procedūrai un jebkura tāda (muitas) parāda samaksai, kas jāmaksā, ja ir neatbilstības.

Procedūras izmantotājam jānodrošina galvojums, kas nosegtu iespējamā parāda apmēru (ja viņu no tā neatbrīvo tiesību akts vai atļauja). Par galvojumu var kalpot skaidras naudas iemaksa vai saistības, ko uzņemas finanšu iestāde, kas darbojas kā galvinieks (sīkāk sk. III daļā par galvojumiem un galviniekiem).

Ārējais un iekšējais tranzīts

SMK 226. un 227. pants

Pastāv divas Savienības tranzīta procedūras kategorijas, kuras faktiski atspoguļo pārvietojamo preču statusu:

- T1 (ārējais tranzīts);
- T2 (iekšējais tranzīts).

Tranzīta vienkāršojumi

Konkrētos apstākļos un saskaņā ar attiecīgās muitas iestādes sniegtu atļauju Savienības tranzīta procedūru var vienkāršot (informācija par tranzīta vienkāršojumiem sniegta VI daļā).

I.4.1.2.1. Savienības ārējā tranzīta procedūra

T1

Savienības ārējā tranzīta procedūra (T1) **attiecas galvenokārt uz ārpussavienības preču pārvietošanu**. Ar to nodrošina, ka līdz brīdim, kamēr preces nonāk galamērķī Savienībā, tiek atlikti ievedmuitas nodokļi, citi maksājumi un tirdzniecības politikas pasākumi.

DA 189. pants

Tomēr Savienības ārējā tranzīta procedūra šādos gadījumos ir obligāta:

ja Savienības preces eksportē no Savienības muitas teritorijas uz kopīgā tranzīta valsti vai

ja tās eksportē un tās šķērso vienu vai vairākas kopīgā tranzīta valstis, un izmanto tranzīta procedūru, kura seko pēc eksporta procedūras,

šādos gadījumos:

(a) tās ir Savienības preces, kam ir nokārtotas eksporta muitas formalitātes, lai saņemtu kopējā lauksaimniecības politikā paredzētu kompensāciju par eksportu uz trešām valstīm;

(b) tās ir Savienības preces no intervences krājumiem, uz ko attiecina kontroles pasākumus attiecībā uz to lietošanu vai galamērķi, un tām ir nokārtotas eksporta uz trešām valstīm muitas formalitātes, kas paredzētas kopējā lauksaimniecības politikā;

(c) tās ir Savienības preces, par ko ir tiesības saņemt ievedmuitas nodokļa atmaksu vai atbrīvojumu no tā (saskaņā ar SMK 118. panta 4. punktu).

Turklāt, ja tiek eksportētas Direktīvas 2008/118/EK[5] 1. pantā minētās preces ar Savienības preču muitas statusu, tām var piemērot Savienības ārējā tranzīta procedūru.

I.4.1.2.2. Savienības iekšējā tranzīta procedūra

T2

Savienības iekšējā tranzīta procedūra (T2) attiecas uz Savienības precēm, ko pārvieto no viena punkta uz citu punktu Savienības muitas teritorijā, šķērsojot valsti vai teritoriju ārpus šīs teritorijas, nemainoties preču muitas statusam.

T2 procedūru piemēro arī precēm, ko pārvieto no Savienības uz kopīgā tranzīta valsti, ja tā seko eksporta procedūrai.

T2 procedūra netiek izmantota gadījumos, kad preces pārvadā tikai pa jūru vai tikai pa gaisu.

T2F

Savienības iekšējā tranzīta procedūru T2F piemēro tādām Savienības precēm:

- ko pārvieto no īpaša nodokļu režīma teritorijas uz citu Savienības muitas teritorijas daļu, kas nav īpaša nodokļu režīma teritorija,
- ja šī pārvietošana beidzas vietā, kas atrodas ārpus tās dalībvalsts, kurā tās tika ievestas Savienības muitas teritorijā.

Savukārt citās situācijās iekšējā tranzīta procedūra (T2F) ir fakultatīva. Preces var pārvietot arī tādā gadījumā, ja uzņēmējam ir Savienības preču muitas statusa apliecinājums.

I.4.1.3. Jaunā datorizētā tranzīta sistēma (*NCTS*)

NCTS ir kopīgs Savienības IT rīks tranzīta sistēmas pārvaldībai un kontrolei.

[5] Padomes Direktīva 2008/118/EK (2008. gada 16. decembris) par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK (OV L 009, 14.01.2009., 12. lpp.).

Tās galvenie mērķi ir padarīt tranzīta procedūras ātrākas, iedarbīgākas, efektīvākas un drošākas, vienlaikus novēršot un atklājot krāpšanu.

Parasti *NCTS* ir **obligāti jāizmanto** gan Savienības tranzīta (gan ārējā, gan iekšējā), gan kopīgā tranzīta procedūrās.

Izņēmumi

– vienkāršojumi attiecībā uz dažiem transporta veidiem;

– darbības nepārtrauktības procedūra;

– ceļotāji, kuriem noteiktās situācijās ir tiesības izmantot papīra formas deklarāciju.

I.4.1.3.1. Galvenie elementi vai ziņojumi, ko izmanto *NCTS* darbībā

Pirms jautājumu aplūkojam sīkāk, ir lietderīgi minēt galvenos elementus un ziņojumus, ko izmanto *NCTS* darbībā.

- **Tranzīta deklarācija** – elektroniskā veidlapa (nosūta kā *ziņojumu IE015 "Deklarācija iesniegta"*).
- **Galvenais atsauces numurs (*MRN*)** ir unikāls reģistrācijas numurs, kuru sistēma piešķir deklarācijai, lai identificētu konkrēto pārvietošanu.
- **Tranzīta pavaddokuments (TPD)** precēm ir klāt no nosūtītājas muitas iestādes līdz galamērķa muitas iestādei.
- **"*Deklarācijas AAR (sagaidāmās ierašanās ieraksts)"*** (ziņojums IE001) – nosūtītāja muitas iestāde nosūta deklarācijā norādītajai galamērķa muitas iestādei;
- ***"Sagaidāmā tranzīta ieraksts"*** (ziņojums IE050) – nosūtītāja muitas iestāde nosūta deklarētajai(-ām) tranzīta muitas iestādei(-ēm), lai paziņotu, ka preces šķērsos robežu.
- **"*Robežšķērsošanas apstiprinājums*"** (ziņojums IE118) nosūta faktiskā tranzīta muitas iestāde pēc tam, kad tā pārbaudījusi preces.

- **"*Ierašanās paziņojums*"** (ziņojums IE006) – nosūta faktiskā galamērķa muitas iestāde nosūtītājai muitas iestādei, kad preces ir atvestas.
- **"*Kontroles rezultāti*"** (ziņojums IE018) – faktiskā galamērķa muitas iestāde nosūta nosūtītājai muitas iestādei (kad attiecīgā gadījumā preces ir pārbaudītas).

Turklāt ir svarīgi saprast, ka sistēmā ir aptvertas visas iespējamās parasto un vienkāršoto procedūru kombinācijas, kā nosūtīšanas vietā (atzītais nosūtītājs), tā arī saņemšanas vietā (atzītais saņēmējs).

IV daļas 4.8.1. pielikumā ir vēl citi ziņojumi (to numuri, nosaukumi un saīsinājumi sistēmā).

I.4.1.3.2. Nosūtītāja muitas iestāde

Tranzīta deklarāciju nosūta nosūtītājai muitas iestādei elektroniskā formā. Elektroniskas deklarācijas var sagatavot kā nosūtītājā muitas iestādē, tā arī uzņēmēja paša objektā.

Deklarācijā jāietver visi prasītie dati, un tai jāatbilst sistēmas specifikācijām, jo sistēma datus kodē un pārbauda automātiski.

Ja datos būs pretrunas, sistēma tās uzrādīs. Par to informē deklarētāju, ļaujot tam izdarīt vajadzīgos labojumus, pirms deklarācijas galīgās pieņemšanas.

Jāņem vērā, ka tranzīta deklarācijas "labošana pirms iesniegšanas" ir jānošķir no "labošanas pēc iesniegšanas jeb grozīšanas", kas minēta Konvencijas I papildinājuma 31. pantā/SMK 173. pantā (sk. IV.2.3.2. punktu par tranzīta deklarācijas grozīšanu).

Kad labojumi ir veikti un deklarācija ir pieņemta, sistēma piešķir deklarācijai unikālu reģistrācijas numuru – galveno atsauces numuru (*MRN*).

Kad ir veiktas pārbaudes vai nu pašā nosūtītājā muitas iestādē, vai atzītā nosūtītāja objektā un kad ir pieņemti galvojumi, preces tiek izlaistas tranzītam.

Sistēma izdrukā tranzīta pavaddokumentu (TPD) un vajadzības gadījumā pozīciju sarakstu (PS) vai nu nosūtītājā muitas iestādē, vai atzītā nosūtītāja objektā.

TPD un PS jāpievieno precēm, un tie jāuzrāda visās tranzīta muitas iestādēs un galamērķa muitas iestādē.

Kad tiek drukāts TPD un PS, nosūtītāja muitas iestāde vienlaikus nosūta deklarētajai galamērķa muitas iestādei **ziņojumu IE001**.

Šajā ziņojumā galvenokārt ir informācija no deklarācijas, tādējādi, kad preces ir atvestas, galamērķa muitas iestāde var tās pārbaudīt. Galamērķa muitas iestādei vajadzīga piekļuve tranzīta deklarācijas datiem, lai tā varētu pieņemt pareizus un uzticamus lēmumus par to, kā rīkoties, kad preces atved.

Ja preču ceļā būs arī tranzīta muitas iestāde, nosūtītāja muitas iestāde nosūta arī **ziņojumu IE050**, lai iepriekš brīdinātu šo iestādi un tā varētu pārbaudīt preču tranzītu.

I.4.1.3.3. Galamērķa muitas iestāde

Kad preces atved, tās kopā ar TPD un vajadzības gadījumā PS jāuzrāda galamērķa muitas iestādei vai atzītajam saņēmējam.

Muitas iestādei, kura jau ir saņēmusi ziņojumu IE001, ir pilnīga informācija par tranzīta deklarācijas datiem, un tāpēc tā jau iepriekš var izlemt, kāda kontrole jāveic.

Kad galamērķa muitas iestāde *NCTS* ievada *MRN*, tā automātiski iegūst ziņojumu IE001 par šīm precēm, kas kalpo par pamatu jebkurai darbībai vai kontrolei, ko tā veic.

Tad galamērķa muitas iestāde uzreiz nosūta nosūtītājai muitas iestādei ziņojumu IE006.

Kad ir veikta vajadzīgā kontrole, galamērķa muitas iestāde paziņo nosūtītājai muitas iestādei rezultātus, nosūtot tai ziņojumu IE018, un norāda neatbilstības, ja tādas ir konstatētas.

Ziņojumi IE006 un IE018 ir vajadzīgi, lai nosūtītāja muitas iestāde varētu noslēgt tranzīta operāciju un atbrīvot tajā izmantotos galvojumus.

I.4.1.3.4. Tranzīta muitas iestāde

Kad preces nonāk līdz tranzīta muitas iestādei, tajā jāuzrāda preces, TPD un attiecīgā gadījumā PS.

Ziņojumam IE050 jau jābūt ievadītam *NCTS* – muitas iestāde to var atrast, ievadot *MRN*, un pēc tam tā apstiprina preču tranzītu.

Pēc tam tā nosūta ziņojumu IE118 nosūtītājai muitas iestādei.

I.4.1.3.5. Tranzīta vai galamērķa muitas iestādes maiņa

Ja preču maršrutā ir cita tranzīta muitas iestāde nekā deklarēts, ziņojums, kas sākotnēji nosūtīts deklarētajai tranzīta iestādei, (IE050), kļūst lieks.

Šajā gadījumā faktiskā tranzīta muitas iestāde nosūta ziņojumu "ATR pieprasījums tranzīta muitas iestādē" (IE114) nosūtītājai muitas iestādei, lūdzot ziņojumu IE050, lai tā varētu piekļūt deklarācijas datiem.

Nosūtītāja muitas iestāde nosūta ziņojumu "ATR atbilde tranzīta muitas iestādē" (IE115).

Līdzīgi preces var uzrādīt arī galamērķa muitas iestādei, kas nav deklarētā iestāde.

Šajā gadījumā faktiskā galamērķa muitas iestāde nosūta ziņojumu "AAR pieprasījums" (IE002) nosūtītājai muitas iestādei, lūdzot nosūtīt ziņojumu IE001. Tādējādi jaunā galamērķa muitas iestāde var iegūt vajadzīgo informāciju par deklarācijas datiem.

Kad tā ir saņēmusi ziņojumu "AAR atbilde" (IE003) un pārbaudījusi preces, galamērķa muitas iestāde nosūta ziņojumu IE018.

Ja tranzīta vai galamērķa muitas iestāde ir mainīta, deklarētajām muitas iestādēm izsūtītie ziņojumi kļūst lieki un saglabājas atvērti. Lai iztīrītu sistēmu, *NCTS* automātiski izsūta ziņojumus deklarētajām muitas iestādēm, paziņojot tām, kur un kad preces ir uzrādītas, lai tās ziņojumus varētu aizvērt.

I.4.1.3.6. Vienkāršotās procedūras: atzītais nosūtītājs un atzītais saņēmējs

Abu vienkāršoto procedūru izmantošana ir optimālais veids, kā izmantot *NCTS*. Iespēja uzņēmējam veikt visas procedūras savā objektā un elektroniski veikt informācijas apmaiņu ar muitu noteikti ir visātrākais, ērtākais, drošākais un ekonomiski izdevīgākais darījumu kārtošanas veids.

Šo vienkāršoto procedūru izmantošanas priekšnoteikums ir tāds, ka gan atzītajam nosūtītājam, gan atzītajam saņēmējam ir jābūt atbilstošām elektroniskajām sistēmām, lai *NCTS* varētu notikt informācijas apmaiņa ar nosūtītāju muitas iestādi un galamērķa muitas iestādi.

NCTS ļauj **atzītajiem nosūtītājiem**:

- izveidot tranzīta deklarāciju savā datorsistēmā;
- nosūtīt ziņojumu IE015 nosūtītājai muitas iestādei, bez pienākuma tur uzrādīt preces;
- nosūtīt un saņemt paziņojumus par to, ka deklarācija ir pieņemta un preces ir izlaistas. Šim nolūkam izmanto citus turpmākos nosūtītājas muitas iestādes ziņojumus, tostarp pieprasījumus labot deklarācijas datus.

NCTS ļauj **atzītajiem saņēmējiem**:

- saņemt preces un to TPD un vajadzības gadījumā PS savā objektā;
- nosūtīt ziņojumu "*Ierašanās paziņojums*" (IE007) atbilstošajai galamērķa muitas iestādei;
- saņemt un nosūtīt turpmākos ziņojumus, lai saņemtu atļauju izkraut preces un paziņotu to izkraušanas rezultātus.

I.4.2. Citas tranzīta sistēmas Eiropas Savienībā

I.4.2.1. Ievads

SMK 226. panta 3. punkts un 227. panta 2. punkts

Līdztekus kopīgajam tranzītam un Savienības iekšējā/ārējā tranzīta procedūrām tiek izmantotas arī turpmāk aprakstītās tranzīta procedūras:

- TIR;
- *ATA* karnete;
- Reinas manifests;
- NATO preču pārvietošana;
- pasta pakas.

TIR procedūrā tiek izmantota starptautiska galvojumu sistēma, kuras pamatā ir nacionālo garantējošo asociāciju ķēde, atšķirībā no

kopīgā un Savienības tranzīta procedūrām (informāciju par TIR sk. I.4.2.2. punktā un IX daļā).

***ATA* karnetes procedūra** ir līdzīga TIR, bet to var piemērot tikai noteiktiem preču veidiem (informāciju par *ATA* karnetēm sk. I.4.2.3. punktā).

Reinas manifesta procedūra ir piemērojama ārpussavienības preču pārvadājumiem pa Reinas un tās pieteku ūdensceļiem (informāciju par Reinas manifestu sk. I. 4.2.4. punktā).

NATO preču pārvietošanas procedūra ir piemērojama precēm, ko pārvadā NATO bruņotajiem spēkiem (informāciju par NATO preču pārvietošanas procedūru sk. I.4.2.5. punktā).

Pasta paku procedūra ir piemērojama precēm, ko sūta pa pastu (informāciju par pasta paku procedūru sk. I.4.2.6. punktā).

Savienības ārējā tranzīta procedūru piemēro arī tad, ja Savienības preces eksportē uz trešo valsti un pārvieto Savienības muitas teritorijā TIR operācijā vai tranzītā procedūrā saskaņā ar *ATA* konvenciju vai Stambulas konvenciju.

I.4.2.2. *TIR* (*Transport Internationaux Routiers*) procedūra

SMK 226. panta 3. punkta b) apakšpunkts un 227. panta 2. punkta b) apakšpunkts

Galvenais tiesību akts, ar ko reglamentē *TIR* procedūru, ir 1975. gada *TIR* konvencija, kas sagatavota Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO/EEK) aizgādībā. Tai ir 77 līgumslēdzējas puses, tostarp Eiropas Savienība un tās dalībvalstis.

TIR konvencija ļauj veikt starptautisku preču pārvietošanu no vienas vai vairākām nosūtītājām muitas iestādēm uz vienu vai vairākām galamērķa muitas iestādēm (kopumā līdz **četrām nosūtītājām un galamērķa muitas iestādēm**), šķērsojot tik daudz valstu, cik nepieciešams.

Saskaņā ar Savienības tiesību aktiem *TIR* procedūru Savienībā var izmantot tikai pārvietošanai tranzītā, kas sākas vai beidzas ārpus Savienības vai kas notiek starp divām vietām Savienībā, šķērsojot trešās valsts teritoriju.

TIR konvencija attiecas uz pārvadājumiem pa autoceļiem, dažādu transportlīdzekļu, kā arī konteineru kombinācijām, un paredz *TIR* karnetes izmantošanu visiem transporta veidiem, ja daļa maršruta tiek veikta pa autoceļiem.

TIR konvencijā ir iekļautas arī konkrētas tehniskās prasības par transportlīdzekļu kravas nodalījumu vai konteineru konstrukciju, lai novērstu kontrabandu. Turklāt tikai muitas atzīti pārvadātāji drīkst pārvadāt preces saskaņā ar *TIR* procedūru.

Brauciena laikā riskam pakļauto muitas nodokļu un maksājumu segšanas nolūkā ar *TIR* konvenciju ir izveidota starptautiska garantējošo asociāciju saime, ko administrē Starptautiskā autopārvadātāju savienība (*IRU*). Tā atbild arī par *TIR* karnešu, kas kalpo gan kā muitas deklarācija, gan galvojuma apliecinājums, drukāšanu un izplatīšanu.

TIR konvencijas un tās piemērošanas visās līgumslēdzējās pusēs vispārēju uzraudzību veic *TIR* administratīvā komiteja, starpvaldību iestāde, kuru veido visas līgumslēdzējas puses, un tās *TIR* valde (*TIRExB*), kuru veido deviņi vēlēti valdes locekļi, visi no dažādām līgumslēdzējām pusēm.

Sīkāka informācija par *TIR* procedūras izmantošanu Savienībā ir pieejama IX daļā.

I.4.2.3. *ATA* (pagaidu ievešanas) karnete

I.4.2.3.1. Vispārīgas ziņas un tiesību akti

SMK 226. panta 3. punkta c) apakšpunkts un 227. panta 2. punkta c) apakšpunkts

Šīs procedūras juridisko pamatu veido *ATA* konvencija un Konvencija par pagaidu ievešanu, kas pazīstama arī kā Stambulas Konvencija.

ATA konvencija, ko noslēdza 1961. gadā, joprojām ir spēkā, un tai patlaban ir 63 līgumslēdzējas puses.

Stambulas Konvenciju, ar ko sākotnēji plānoja aizstāt *ATA* konvenciju, noslēdza 1990. gada 26. jūnijā Stambulā Muitas sadarbības padomes aizgādībā – tās pašreizējais nosaukums ir Pasaules Muitas organizācija (PMO). To vada Administratīvā komiteja, un patlaban tai ir 69 līgumslēdzējas puses.

Noteikumi, kas reglamentē *ATA* karnetes izmantošanu par tranzīta dokumentu Savienībā, ir iekļauti ĪA 283. un 284. pantā.

I.4.2.3.2. Procedūras apraksts

ATA karnetes vajadzībām Savienības teritoriju uzskata par vienu teritoriju.

Nosūtītājā muitas iestādē

Nosūtītājai muitas iestādei vai ievešanas muitas iestādei Savienībā:

– jāatdala tranzīta lapa Nr. 1;
– jāaizpilda H aile (A–D punkts);
– H ailes E punktā (cik vien iespējams, izmantojot zīmogu) ievada tās muitas iestādes pilnu nosaukumu un adresi, kurai jānosūta atpakaļ lapa Nr. 2.

Pirms karneti atdod turētājam, šai iestādei ir arī jāaizpilda atbilstošais tranzīta pasaknis un jāapliecina tajā muitošana tranzītam (1.–7. punkts).

Galamērķa muitas iestādē

Galamērķa muitas iestādei vai izvešanas no Savienības muitas iestāde atkarībā no konkrētā gadījuma:

– ir jāatdala tranzīta lapa Nr. 2;
– jāapliecina H aile (F punkts);
– vajadzības gadījumā jāieraksta piezīmes G punktā;
– bez kavēšanās jānosūta lapa šīs lapas H ailē (E punktā) minētajai muitas iestādei.

Pirms karneti atdod turētājam, šai iestādei ir arī jāaizpilda tranzīta pasaknis un jāapliecina tajā tranzīta noslēgšana (1.–6. punkts).

Izmeklēšanas procedūra

Visus jautājumus par *ATA* karnetēm izskata norīkoti centrālie biroji katrā dalībvalstī (sk. https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/customs-transit-ata-temporary-admission_en).

Nākamajā shematiskajā diagrammā attēlota *ATA* karnetes lietošana par tranzīta dokumentu, lai pārvietotu preces caur Savienības muitas teritoriju vai tās iekšienē *ATA* karnetes procedūrā.

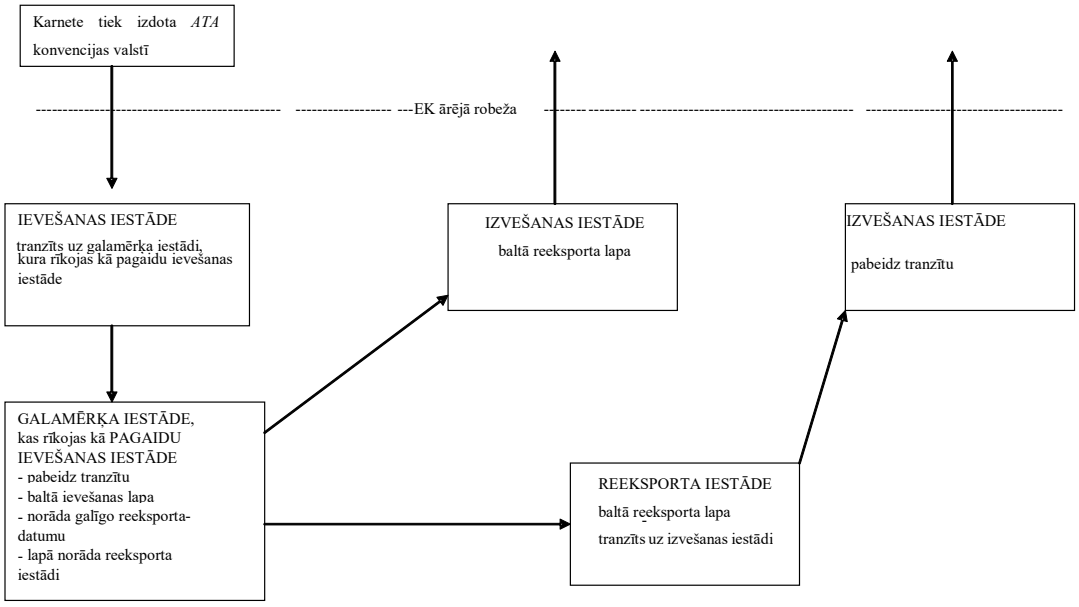

I.4.2.4. Reinas manifests

I.4.2.4.1. Vispārīgas ziņas un tiesību akti

SMK 226. panta 3. punkta d) apakšpunkts un 227. panta 2. punkta d) apakšpunkts

Šīs procedūras juridiskais pamats ir 1868. gada 17. oktobra Manheimas Konvencija un Reinas kuģniecības centrālās komisijas 1963. gada 22. novembrī pieņemtais protokols.

I.4.2.4.2. Procedūras apraksts

Reinas manifesta procedūra ļauj transporta plūsmai pa Reinu un tās pietekām šķērsot valstu robežas.

Manheimas Konvencija attiecas uz šādām valstīm, kuras robežojas ar Reinu: **Beļģija**, **Francija**, **Nīderlande**, **Šveice** un **Vācija**. Konvencijas vajadzībām šīs valstis uzskata par vienu teritoriju.

Konvencijas 9. pantā ir noteikts, ka kuģis, kas peld pa Reinu, neiekraujot vai neizkraujot kravu šo valstu teritorijā, var turpināt ceļu bez muitas kontroles.

Vajadzības gadījumā Reinas manifesta procedūru var izmantot par Savienības tranzīta procedūras tranzīta deklarāciju.

I.4.2.5. NATO preču pārvietošana

I.4.2.5.1. Vispārīgas ziņas un tiesību akti

SMK 226. panta 3. punkta e) apakšpunkts un 227. panta 2. punkta e) apakšpunkts

Noteikumi par preču ievešanu, izvešanu un tranzītu NATO bruņoto spēku vajadzībām ir iekļauti 1951. gada 19. jūnijā Londonā parakstītajā Ziemeļatlantijas līguma organizācijas nolīgumā par to karaspēka vienību tiesisko statusu.

Dokuments, ko lieto šādu preču pārvadāšanai, ir **NATO veidlapa 302**. Šo veidlapu drīkst izmantot tikai tādos gadījumos, ja preces pārvieto saskaņā ar NATO spēku pilnvarām un pavēli.

Eiropas Savienības tiesību normas, kas paredz NATO veidlapu 302 izmantot par Savienības tranzīta procedūras tranzīta deklarāciju, ir iekļautas ĪA 285.–287. pantā.

I.4.2.5.2. Procedūras apraksts

Ziemeļatlantijas līguma organizācijā (NATO) ir 28 dalībvalstis: Albānija, Amerikas Savienotās Valstis, Apvienotā Karaliste, Beļģija, Bulgārija, Čehija, Dānija, Francija, Grieķija, Horvātija, Igaunija, Islande, Itālija, Kanāda, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Nīderlande, Norvēģija, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Spānija, Turcija, Ungārija un Vācija.

Katras minētās valsts muitas dienests, vienojoties ar katru atbilstošās valsts teritorijā izvietoto NATO vienību, norāda muitas iestādi (vai galveno iestādi), kas atbild par muitas formalitātēm un muitas kontroli saistībā ar preču pārvietošanu, ko veic katra NATO vienība vai tās vārdā.

Katra nosūtīšanas dalībvalstī norīkotā muitas iestāde nodrošina tās jurisdikcijā esošajai(-ām) NATO vienībai(-ām) veidlapas 302, kas izmantojamas par tranzīta deklarāciju un:

- kas iepriekš autentificētas ar minētās muitas iestādes zīmogu un parakstu;
- kam ir sērijas numurs;
- uz kurām ir minētās iestādes pilna adrese (veidlapas 302 atpakaļnosūtāmajam eksemplāram).

Muitas iestādei jāveic uzskaite par visu NATO vienībām izdoto iepriekš autentificēto veidlapu 302 skaitu un sērijas numuriem.

Ikvienam sūtījumam ceļā ir pievienota iepriekš autentificēta veidlapa 302.

Ne vēlāk kā nosūtīšanas laikā kompetentajai NATO iestādei jāveic kāda no šīm darbībām:

- elektroniski jānosūta veidlapas 302 dati nosūtītājai vai ievešanas muitas iestādei;
- jāaizpilda veidlapa 302 papīra formā, pievienojot paziņojumu, ka preces tiek pārvietotas tās kontrolē, un jāautentificē šis paziņojums ar savu parakstu, zīmogu un datumu.

Ja veidlapa 302 tiek uzrādīta papīra formā, tās aizpildīts un parakstīts eksemplārs nekavējoties jāiesniedz norīkotajai muitas iestādei, kas ir atbildīga par muitas formalitātēm un kontroli saistībā ar NATO spēkiem, kuri nosūtīja preces vai kuru uzdevumā preces tika nosūtītas.

Pārējie veidlapas 302 eksemplāri ir kopā ar precēm līdz NATO spēkiem galamērķī, kur tie veidlapas apzīmogo un paraksta.

Kad preces ir atvestas, divus apzīmogotus un parakstītus veidlapas eksemplārus iesniedz norīkotajā muitas iestādē. Muitas iestāde patur vienu eksemplāru un apzīmogo un atdod atpakaļ otru eksemplāru muitas iestādei, kas ir atbildīga par muitas formalitātēm un kontroli saistībā ar NATO spēkiem (minēta tālāk). Adrese norādīta veidlapā 302.

Tomēr jānorāda, ka tādā gadījumā, ja preces pārvieto saskaņā ar veidlapu 302 un ja tās visu laiku vai daļu ceļa pārvadā, izmantojot papīra formas tranzīta procedūru, ko piemēro precēm, kuras pārvadā pa dzelzceļu, tad veidlapas 302 operāciju attiecībā uz šo ceļa daļu aptur.

I.4.2.6. Pasta pakas

I.4.2.6.1. Vispārīgas ziņas un tiesību akti

SMK 226. panta 3. punkta f) apakšpunkts un 227. panta 2. punkta f) apakšpunkts

Tranzīta brīvības princips ir noteikts 1964. gada *UPU* (Pasaules Pasta savienība) Konstitūcijas 1. pantā un 2008. gada *UPU* Konvencijas 4. pantā.

Šis princips uzliek pienākumu katram pasta operatoram pārsūtīt sūtījumus, ko tam nodevis cits pasta operators, izmantojot ātrākos maršrutus un visdrošākos līdzekļus.

Tiek saglabāti valsts pasta monopoli, bet valsts pasta operatoram ir pienākums pārsūtīt visus sūtījumus, ko tam nodevis cits *UPU* valsts pasta pakalpojumu sniedzējs.

Tranzīta procedūru atbilstoši pasta sistēmai var izmantot *UPU* tiesību turētāji ("izraudzītais operators"", turpmāk tekstā – "izraudzītais pasta operators"[6][7]). Valsts tiesību akti, kas attiecas uz pasta pakalpojumiem, nosaka, kurš ir pasta operators.

Ja tranzīta pasts netiek nodots tranzīta valsts izraudzītajam pasta operatoram, bet to, šķērsojot attiecīgo valsti, ved privāts operators, ir piemērojamas standarta muitas procedūras.

Uzskata, ka pasta tranzīta vajadzībām Savienības muitas teritorija ir viena teritorija. Tāpēc vienas dalībvalsts izraudzītais pasta operators izmantot pasta tranzīta procedūru, lai pārvadātu preces visā Savienības muitas teritorijā.

Tas nozīmē, ka šis operators var, bet tas nav viņa obligāts pienākums, nodot sūtījumu tranzīta dalībvalsts izraudzītajam pasta operatoram.

Izraudzītais pasta operators var noorganizēt transportlīdzekļus preču pārvešanai pāri Eiropas Savienības iekšējām robežām.

Apakšuzņēmējiem būtu jāspēj izraudzītajam pasta operatoram nodrošināt pārvadājumu pakalpojumus, ja vien pasta operators ir pienācīgi identificēts, piem., pārvadājuma dokumentā.

---

6 2021. gada 24. marts

7 "Izraudzītais pasta operators" ir tāds operators, kurš veic uzņēmējdarbību dalībvalstī un kuru dalībvalsts ir pilnvarojusi tādu starptautisku pakalpojumu sniegšanai, ko reglamentē patlaban spēkā esošā Pasaules Pasta konvencija.

I.4.2.6.2. Procedūras apraksts

ĪA 288.–290. pants

Pasta sistēmā pārvadājamo preču tranzīta procedūras nosacījumi ir noteikti ĪA 288.–290. pantā.

Ja pa pastu no viena Savienības muitas teritorijas punkta uz otru saskaņā ar ārējā tranzīta procedūru tiek sūtītas ārpussavienības preces (arī sīkpakās), iepakojumam un visiem tā pavaddokumentiem jābūt marķētiem ar dzeltenu uzlīmi (ĪA 72-01. pielikums).

Ja pakā, pasta maisā vai konteinerā ir vairāki sūtījumi, jāpiestiprina tikai viena dzeltena uzlīme uz ārējā iepakojuma.

Ja nav dzeltenās uzlīmes vai cita pierādījuma par ārpussavienības preču statusu, ar precēm rīkojas kā ar Savienības precēm.

Ja pasta sūtījumā ir gan Savienības, gan ārpussavienības preces, par Savienības precēm galamērķa pasta operatoram atsevišķi jānosūta (vai arī jāpievieno sūtījumam) Savienības preču muitas statusa apliecinājums (T2L) (vai atsauce uz minētā apliecinājuma *MRN*).

Ja galamērķa pasta **operatoram statusa apliecinājums ir nosūtīts atsevišķi**, minētais pasta operators uzrāda galamērķa muitas iestādei šo apliecinājumu kopā ar sūtījumu.

Ja **apliecinājums vai tā *MRN* ir iekļauts sūtījumā**, šo faktu skaidri norāda iepakojuma ārpusē. T2L dokumentu var izdot retrospektīvi.

Dzeltenajām uzlīmēm jābūt piestiprinātām pakas ārpusē un pie kravas pavadzīmes veidlapas. Turklāt pasta pakām *CN22/CN23* dzeltenajai uzlīmei jābūt piestiprinātai arī pie muitas deklarācijas.

Ja Savienības preces pārvieto uz īpaša nodokļu režīma teritoriju, no tās vai starp tām saskaņā ar iekšējā tranzīta procedūru, uz pasta sūtījuma un visiem pavaddokumentiem jāuzlīmē ĪA 72 - 02. pielikumā norādītā uzlīme.

Ja Savienības preces pārvieto saskaņā ar iekšējā tranzīta procedūru no Savienības muitas teritorijas uz kopīgā tranzīta valsti tālākai pārvadāšanai uz Savienības muitas teritoriju, tām jāpievieno Savienības preču muitas statusa apliecinājums, šim nolūkam izmantojot vienu no ĪA 199. pantā norādītajiem līdzekļiem.

Šis apliecinājums jāuzrāda muitas iestādei, kad preces atkal ieved Savienības muitas teritorijā.

Alternatīvi attiecībā uz šādām Savienības precēm ļoti ieteicams izmantot Savienības tranzīta procedūru, lai novērstu jebkādu kavēšanos, šķērsojot robežas. Tomēr kopīgā tranzīta procedūra neattiecas uz pasta sūtījumiem (sk. *CTC* 1. papildinājuma 2. pantu). Tāpēc, šķērsojot kopīgā tranzīta valstis, Savienības tranzīta procedūra tiks apturēta.

I.5. Izņēmumi (*pro memoria*)

I.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts)

I.7. Tikai muitas vajadzībām

I.8. Pielikumi

I.8.1. Noteikumi un principi, kas jāievēro, pieņemot tiesību aktus Savienības tranzīta jomā

Muitas kodeksa komitejas un ekspertu grupas reglamenta jaunākā redakcija ir pieejama:

https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=23818&no=1.

MUITAS EKSPERTU GRUPAS REGLAMENTS

MUITAS EKSPERTU GRUPA

Ņemot vērā Savienības Muitas kodeksu (SMK) un SMK īstenošanas regulu (jo īpaši SMK 211. panta 6. punktu un SMK īstenošanas regulas 259. pantu),

ņemot vērā Muitas ekspertu grupas darba uzdevumus,

ņemot vērā ekspertu grupu standarta reglamentu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGLAMENTU.

1. pants

Pārstāvība

1. Katru dalībvalsti uzskata par vienu Muitas ekspertu grupas (turpmāk – "grupa") dalībnieku. Katrs grupas dalībnieks lemj par savas delegācijas sastāvu, ņemot vērā vajadzīgo kompetenci, un informē priekšsēdētāju.

2. Uzaicinājumā minētajā datumā un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā piecas kalendārās dienas pirms grupas sanāksmes dalībvalstu iestādes Komisijai paziņo:

   a) katras delegācijas sastāvu, izņemot gadījumus, kad priekšsēdētājam šis sastāvs jau ir zināms;

   b) par delegācijas nepiedalīšanos sanāksmē.

3. Dalībnieka delegācija var pārstāvēt ne vairāk kā vienu citu dalībnieku. Dalībnieks, kas tiek pārstāvēts, par to rakstiski informē priekšsēdētāju pirms sanāksmes vai pastāvīgu pilnvaru gadījumā pirms pirmās sanāksmes, kurā minētais pilnvarojums ir spēkā.

   Pilnvarojumam pārstāvēt citu dalībnieku var būt šāds saturs:

a) dalībnieks var dot pastāvīgu pilnvarojumu – līdz turpmākam paziņojumam – citam dalībniekam, pārstāvēt to diskusijās, kas aptver visas sanāksmes un attiecas uz visiem šo sanāksmju darba kārtības punktiem;

b) dalībnieks var dot atsevišķu pilnvarojumu citam dalībniekam pārstāvēt viņu konkrētā sanāksmē attiecībā uz visiem minētās sanāksmes darba kārtības punktiem vai

c) dalībnieks var dot atsevišķu pilnvarojumu citam dalībniekam attiecībā uz vienu konkrētu punktu/vairākiem konkrētiem konkrētas sanāksmes darba kārtības punktiem.

2. pants

Sekretariāts

Komisija nodrošina sekretariāta atbalstu grupai un nodaļām vai apakšgrupām, kas izveidotas saskaņā ar šī pielikuma 6. pantu.

3. pants

Sanāksmes sasaukšana

1. Grupas sanāksmes vada priekšsēdētājs pēc sava ierosinājuma vai ja to pieprasa grupas dalībnieki, pamatojoties uz absolūta balsu vairākuma principu un saņemot priekšsēdētāja piekrišanu.

2. Grupas nodaļu apvienotās sanāksmes vai grupas apvienotās sanāksmes ar citām ekspertu grupām var sasaukt, lai apspriestu jautājumus, kas ietilpst to attiecīgajās atbildības jomās.

4. pants

Darba kārtība

1. Sekretariāts priekšsēdētāja vadībā izstrādā darba kārtību un nosūta to grupas dalībniekiem.

2. Grupa katras sanāksmes sākumā pieņem darba kārtību.

3. Darba kārtībā nošķir:

a) deleģēto aktu projektus apspriešanai;

b) ekonomisko nosacījumu pārbaudi saistībā ar pieteikumu vai atļauju īpašai procedūrai saskaņā ar SMK 211. panta 6. punktu un saskaņā ar SMK īstenošanas regulas 259. pantu;

c) citus jautājumus, kas grupai iesniegti informācijas vai viedokļu apmaiņas nolūkā, pēc priekšsēdētāja iniciatīvas vai pēc grupas dalībnieka rakstiska pieprasījuma.

5. pants

Grupas dalībniekiem iesniedzamā dokumentācija

1. Sekretariāts ne vēlāk kā 14 kalendārās dienas pirms sanāksmes dienas grupas dalībniekiem iesniedz uzaicinājumu uz sanāksmi, darba kārtības projektu un deleģēto aktu vai pieteikumu vai atļauju izmantot īpašu procedūru, par kuru apspriežas ar grupu.

2. Sekretariāts iesniedz grupas dalībniekiem citus ar sanāksmi saistītus dokumentus, ciktāl tas iespējams, tajā pašā termiņā.

3. Steidzamos un ārkārtas gadījumos šī panta 1. un 2. punktā minētos termiņus var samazināt līdz piecām kalendāra dienām pirms paredzamā sanāksmes datuma.

6. pants

Nodaļas un apakšgrupas

1. Grupai ir šādas nodaļas:

– Vispārīgie tiesību akti muitas jomā

– Datu integrācija un saskaņošana – Eiropas Savienības muitas datu modelis

– Atzītais uzņēmējs

– Muitas kontrole un riska pārvaldība

– Tarifu un statistikas nomenklatūra

– Tarifu pasākumi

– Atbrīvojumi no nodokļiem

– Izcelsme

– Muitas vērtības noteikšana

– Muitas parāds un galvojumi

– Importa un eksporta formalitātes

– Muitas statuss un tranzīts

– *TIR* konvencija un citas ANO EEK muitas konvencijas

– Īpašas procedūras, kas nav tranzīts

– Intelektuālā īpašuma tiesību piemērošana

– Starptautiskie muitas jautājumi

2. Vispārīgo tiesību aktu muitas jomā nodaļa saglabā tiesību aktu muitas jomā vispārējo struktūru un konsekvenci.

3. Konsultācijas jautājumā, kas ietilpst divu vai vairāku nodaļu darbības jomā, notiek vispārējo tiesību aktu muitas jomā nodaļā, ņemot vērā attiecīgajās nodaļās izdarītos secinājumus.

4. Pienācīgi pamatotos gadījumos un pēc priekšsēdētāja ierosinājuma 3. punktā minētajos gadījumos vispārīgo tiesību aktu muitas jomā nodaļa saskaņā ar 7. pantu var lemt, ka apspriešanās notiek citā nodaļā, nevis vispārīgo tiesību aktu muitas jomā nodaļā.

5. Gan nodaļas, gan priekšsēdētājs pēc apspriešanās ar grupu var izveidot *ad hoc* apakšgrupas konkrētu jautājumu izskatīšanai, pamatojoties uz konkrētiem darba uzdevumiem; šādas apakšgrupas izformē, tiklīdz to uzdevums ir izpildīts.

6. Šajos noteikumos un ja vien nav noteikts citādi, atsauces uz "grupu" ietver jebkuru attiecīgo nodaļu vai apakšgrupu.

7. pants

Grupas secinājumi

1. Ciktāl iespējams, grupa secinājumus izdara vienprātīgi.

2. Ja nav vienprātības un ja priekšsēdētājs lūdz grupas balsojumu, grupas secinājumus pieņem ar locekļu absolūtu balsu vairākumu. Dalībniekiem ir tiesības sanāksmes ziņojumam pievienot dokumentu, kurā apkopoti viņu nostājas iemesli.

8. pants

Grupas atzinumi par ekonomisko nosacījumu izpildi

Ja saskaņā ar SMK 211. panta 6. punktu un SMK īstenošanas regulas 259. pantu grupai lūdz sniegt atzinumu Komisijai par to, vai ir izpildīti ekonomiskie nosacījumi saistībā ar pieteikumu vai atļauju īpašai procedūrai, piemēro šādus īpašus noteikumus:

a) Grupu lūgs sniegt atzinumu Komisijai tikai pēc tam, kad būs pārbaudīts, vai ir izpildīti visi pārējie attiecīgie nosacījumi (izņemot galvojuma sniegšanu) atļaujas piešķiršanai, un attiecīgā gadījumā gan grupas dalībnieki, gan Komisija būs veikuši visas citas nepieciešamās konsultācijas par pieteikumu, jo īpaši tādas, kas saistītas ar antidempinga vai kompensācijas pasākumiem.

b) Pirms balsošanas grupā grupa pauž savu sākotnējo/orientējošo viedokli par pieteikumu vai atļauju. Ja uzskata, ka ekonomiskie nosacījumi nav izpildīti, attiecīgais dalībnieks pieteikuma iesniedzējam vai atļaujas turētājam dara zināmu pamatojumu, kāpēc grupa ir paudusi šādu viedokli.

c) Ja grupā nav vienprātības, dalībnieki balso par pieteikumu vai atļauju.

d) Grupas atzinums ir, ka ekonomiskie nosacījumi ir izpildīti, ja par pieteikumu vai atļauju balso vairāk klātesošo (vai pārstāvēto) dalībnieku nekā ir tādu klātesošo (vai pārstāvēto) dalībnieku, kuri balso pret. Visos pārējos gadījumos grupas atzinums ir, ka ekonomiskie nosacījumi nav izpildīti vai vairs netiek izpildīti. Atturēšanās balsot netiek ņemta vērā.

e) Dalībnieki, kas balso pret, pamato savu nostāju.

f) Ja dalībnieks nav pabeidzis iekšējo apspriežu procedūru un tāpēc sanāksmes laikā nevar sniegt atzinumu par pieteikumu vai atļauju, šis dalībnieks ar priekšsēdētāja atļauju var sniegt rakstisku atzinumu divu nedēļu laikā pēc sanāksmes. Ja priekšsēdētājs neļauj sniegt rakstisku atzinumu, attiecīgajam dalībniekam ir iespēja balsot grupas sanāksmes laikā vai atturēties no balsošanas.

9. pants

Attiecības ar Eiropas Parlamentu un Padomi

1. Komisija iesniedz Parlamentam un Padomei tos pašus dokumentus par Savienības tiesību aktu muitas jomā sagatavošanu un īstenošanu, ko tā nosūta dalībniekiem sanāksmju vajadzībām. Tajos ietver ieteikuma tiesības un deleģētos aktus. Eiropas Parlamenta un Padomes ekspertiem ir piekļuve grupas sanāksmei.

2. Apmaiņu ar konfidenciālu informāciju un piekļuvi tai reglamentē Pamatnolīguma par Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas attiecībām II pielikums.

3. Sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, Komisija nodrošina, ka aktu projektus savlaicīgi un vienlaikus nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei.

10. pants

Trešās valstis un eksperti

1. Priekšsēdētājs uz *ad hoc* pamata kā novērotājus uzaicina:

a) Turcijas pārstāvjus piedalīties grupas sanāksmēs jautājumos, kas skar EK un Turcijas Asociācijas padomes 1995. gada 22. decembra Lēmumu Nr. 1/95 par muitas savienības pēdējā posma īstenošanu;

b) Andoras pārstāvjus piedalīties grupas sanāksmēs jautājumos, kas skar EK un Andoras Apvienotās komitejas 2003. gada 3. septembra Lēmumu Nr. 1/2003 par normatīvajiem un administratīvajiem aktiem pareizai muitas savienības darbībai;

c) Šveices pārstāvjus piedalīties grupas sanāksmēs jautājumos, kas skar 2009. gada 25. jūnijā Briselē parakstīto Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par pārbaužu un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem un muitas drošības pasākumiem;

d) Norvēģijas pārstāvjus piedalīties grupas sanāksmēs jautājumos, kas skar EEZ līgumu par pārbaužu un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem, kurā grozījumi izdarīti ar EEZ Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 76/2009;

e) valstu, kas pievienojas, pārstāvjus piedalīties grupas sanāksmēs no Pievienošanās līguma parakstīšanas dienas.

3. Priekšsēdētājs var lemt uzaicināt citas puses piedalīties grupas vai specializēto nodaļu darbā, proti, citu trešo personu pārstāvjus vai ekspertus ārpus grupas, kuriem ir īpaša kompetence kādā darba kārtības jautājumā. Tas var notikt pēc priekšsēdētāja iniciatīvas vai pēc grupas dalībnieka pieprasījuma.

Uzaicinājumā uz sanāksmi priekšsēdētājs paziņo grupas dalībniekiem par šādām uzaicinātajām pusēm. Ja grupas locekļu absolūtais vairākums pret to iebilst vēlākais līdz uzaicinājumā norādītajam datumam, tad šo pušu dalība var tikt liegta

11. pants

Rakstiskā procedūra

1. Vajadzības gadījumā ar grupu var apspriesties, izmantojot rakstisku procedūru. Šajā nolūkā sekretariāts 5. pantā noteiktajā termiņā nosūta grupas dalībniekiem dokumentu(-us), par kuru(-iem) notiek apspriešanās ar grupu.

2. Tomēr, ja grupas dalībnieku absolūtais vairākums lūdz jautājumu izskatīt grupas sanāksmē, rakstisko procedūru izbeidz bez rezultāta, un priekšsēdētājs pēc iespējas drīz sasauc grupas sanāksmi.

3. Priekšsēdētājs informē grupas locekļus par rakstiskās procedūras iznākumu ne vēlāk kā 14 kalendārās dienas pēc balsošanas termiņa beigām.

12. pants

Sanāksmju protokoli

1. Katra darba kārtības punkta apspriešanas protokols un grupas secinājumi saskaņā ar 8. pantu ir jēgpilni un pilnīgi. Tos sagatavo sekretariāts, par ko atbild priekšsēdētājs.

2. Protokolu iesniedz dalībniekiem pēc iespējas drīzāk un ne vēlāk kā piecas kalendārās dienas pirms tās pašas nodaļas nākamās sanāksmes.

3. Grupas dalībnieki var pieprasīt protokola labojumus.

13. pants

Klātesošo saraksts

Katras sanāksmes laikā sekretariāts priekšsēdētāja pārraudzībā sagatavo dalībnieku sarakstu, norādot attiecīgā gadījumā iestādi, organizāciju vai struktūrvienību, kuru grupas dalībnieks pārstāv.

14. pants

Interešu konflikti

Ja rodas interešu konflikts saistībā ar ārējo ekspertu, kas uz sanāksmi uzaicināts kā neatkarīgs eksperts saskaņā ar 9. panta 3. punktu, tad priekšsēdētājs veic visus atbilstīgos pasākumus saskaņā ar Komisijas vispārīgajiem noteikumiem par ekspertu grupām.

15. pants

Sarakste

1. Ar grupu saistīto saraksti adresē Komisijai un konkrēti grupas priekšsēdētājam.

2. Saraksti grupas dalībniekiem nosūta uz e-pasta adresi(-ēm), ko tie norāda šim nolūkam un kurā(-ās) var būt iekļautas dalībvalstu pastāvīgās pārstāvniecības.

16. pants

Piekļuve dokumentiem

Pieteikumus par piekļuvi ekspertu grupas rīcībā esošajiem dokumentiem izskatīs saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1049/2001 un sīki izstrādātiem tās piemērošanas noteikumiem.

17. pants

Apspriedes

Vienojoties ar priekšsēdētāju, grupa ar absolūtu tās locekļu balsu vairākumu var nolemt savas apspriedes darīt pieejamas plašai sabiedrībai.

18. pants

Personas datu aizsardzība

Personas datu apstrāde šī reglamenta vajadzībām notiek atbilstoši Regulai (EK) Nr. 45/2001.

19. pants

Piemērošana

Šo reglamentu piemēro no dienas, kad grupa to pieņem.

I.8.2. Noteikumi un principi, kas jāievēro, pieņemot tiesību aktus kopīgā tranzīta jomā

ES un kopīgā tranzīta valstu Apvienotās komitejas un darba grupas kopīgā tranzīta un preču tirdzniecības formalitāšu vienkāršošanas jomā

ES un kopīgā tranzīta valstu Apvienoto komiteju kopīgā tranzīta un preču tirdzniecības formalitāšu vienkāršošanas jomā noteikumi, ar ko nosaka to attiecīgo reglamentu un izveido darba grupu

ES UN KOPĪGĀ TRANZĪTA VALSTU APVIENOTĀ KOMITEJA kopīgā tranzīta jomā ("Apvienotā komiteja kopīgā tranzīta jomā");

ņemot vērā 1987. gada 20. maija Konvenciju par kopīgu tranzīta procedūru un jo īpaši tās 14. panta 4. un 5. punktu,

un

ES UN KOPĪGĀ TRANZĪTA VALSTU APVIENOTĀ KOMITEJA preču tirdzniecības formalitāšu vienkāršošanas jomā ("APVIENOTĀ KOMITEJA preču tirdzniecības formalitāšu vienkāršošanas jomā");

ņemot vērā 1987. gada 20. maija Konvenciju par preču tirdzniecības formalitāšu vienkāršošanu un jo īpaši tās 10. panta 4. un 5. punktu,

IR PIEŅĒMUŠAS ŠĀDUS NOTEIKUMUS.

I nodaļa

Apvienotā komiteja

1. pants

Apvienoto komiteju viena kalendāra gada laika pēc kārtas vada Eiropas Komisijas pārstāvis un kādas EBTA valsts pārstāvis.

2. pants

Apvienotās komitejas sekretariāta pienākumus pēc kārtas veic Eiropas Komisijas pārstāvis un tās EBTA valsts pārstāvis, kas vada Apvienoto komiteju.

3. pants

Kad Apvienotā komiteja saņēmusi abu līgumslēdzēju pušu piekrišanu, tās priekšsēdētājs nosaka sanāksmju datumu un vietu.

4. pants

Pirms katras sanāksmes priekšsēdētāju informē par katras delegācijas sastāvu.

5. pants

Ja netiek lemts citādi, Apvienotās komitejas sanāksmes nav atklātas. Apvienotā komiteja atkarībā no apspriežamajiem jautājumiem var uzaicināt jebkuras personas vai organizācijas, uz ko šie jautājumi attiecas.

5.a pants

1. Ja Apvienotā komiteja nolēmusi uzaicināt trešo valsti pievienoties konvencijām, šo trešo valsti Apvienotajā komitejā, apakškomitejās un darba grupās var pārstāvēt novērotāji saskaņā ar attiecīgi Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru 15. panta 6. punktu un ar Konvencijas par formalitāšu vienkāršošanu preču tirdzniecībā 10. panta 6. punktu.

2. Apvienotā komiteja var uzaicināt citas trešās valstis kā neoficiāliem novērotājiem piedalīties Apvienotajā komitejā, apakškomitejās un/vai darba grupās pirms attiecīgi Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru 15. panta 6. punktā un Konvencijas par formalitāšu vienkāršošanu preču tirdzniecībā 10. panta 6. punktā minētā datuma.

   Šo uzaicinājumu rakstveidā sagatavo priekšsēdētājs, un tam var būt ierobežots laiks vai tas var attiekties tikai uz konkrētām grupām vai darba kārtības punktiem. To jebkurā brīdī var atsaukt.

6. pants

Apvienotās komitejas lēmumus un ieteikumus par steidzamiem jautājumiem var pieņemt rakstiskā procedūrā.

7. pants

Visus priekšsēdētāja un līgumslēdzēju pušu paziņojumus saskaņā ar šo reglamentu adresē līgumslēdzējām pusēm un Apvienotās komitejas sekretariātam.

8. pants

1. Priekšsēdētājs izstrādā provizorisku katras sanāksmes darba kārtību. To nosūta līgumslēdzējām pusēm ne vēlāk kā piecpadsmit dienas pirms sanāksmes sākuma.

2. Provizoriskajā darba kārtībā iekļauj jautājumus, kurus priekšsēdētājs ir saņēmis ar lūgumu iekļaut darba kārtībā, ar nosacījumu, ka šis pieprasījums ir saņemts ne vēlāk kā 21 dienu pirms sanāksmes sākuma un attiecīgie dokumenti ir nosūtīti vēlākais provizoriskās darba kārtības nosūtīšanas dienā.

3. Katras sanāksmes sākumā Apvienotā komiteja pieņem darba kārtību. Darba kārtībā var ietvert jautājumus, kas nav iekļauti provizoriskajā darba kārtībā.

4. Lai ņemtu vērā prasības, priekšsēdētājs, vienojoties ar līgumslēdzējām pusēm, var saīsināt 1. un 2. punktā noteiktos termiņus.

9. pants

Apvienotā komiteja, kas izveidota ar Konvenciju par kopīgu tranzīta procedūru, Apvienotā komiteja, kas izveidota ar Konvenciju par preču tirdzniecības formalitāšu vienkāršošanu, var rīkot kopīgas sanāksmes.

10. pants

1. Apvienotās komitejas sekretariāts sagatavo katras sanāksmes protokola kopsavilkumu. Tajā jo īpaši ietver Apvienotās komitejas secinājumus.

2. Kad Apvienotā komiteja paraksta kopsavilkuma ziņojumu, to paraksta priekšsēdētājs un Apvienotās komitejas sekretariāts, un to reģistrē Eiropas Komisijas reģistros.

3. Kopsavilkuma ziņojuma kopiju nosūta līgumslēdzējām pusēm.

11. pants

Apvienotās komitejas lēmumus paraksta priekšsēdētājs.

12. pants

Apvienotās komitejas ieteikumus un lēmumus attiecīgi Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru 15. panta nozīmē un Konvencijas par preču tirdzniecības formalitāšu vienkāršošanu 11. panta nozīmē dēvē par "ieteikumu" vai "lēmumu", kam seko sērijas numurs un atsauce uz tematu.

13. pants

1. Apvienotās komitejas ieteikumus un lēmumus attiecīgi Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru 15. panta nozīmē un Konvencijas par preču tirdzniecības formalitāšu vienkāršošanu 11. panta nozīmē iedala pantos. Parasti lēmumos ir noteikums, kas norāda to spēkā stāšanās dienu.

2. Ieteikumi un lēmumi, kas minēti pirmajā daļā, beidzas ar vietas un datuma norādi "... (vieta), ... (datums)", kur norādīts datums, kad tos pieņēmusi attiecīgā Apvienotā komiteja.

3. Pirmajā punktā minētos ieteikumus un lēmumus nosūta 7. pantā minētajiem adresātiem.

14. pants

Katra puse sedz izdevumus, kas rodas, tai piedaloties Apvienotās komitejas sanāksmēs: gan personāla izdevumus, gan ceļa izdevumus, gan uzturēšanās izdevumus, gan pasta un telekomunikācijas izdevumus.

15. pants

1. Izdevumus par mutisko tulkošanu sanāksmēs un dokumentu tulkošanu Eiropas Savienības oficiālajās valodās un no tām sedz Eiropas Savienība.

2. Ja kopīgā tranzīta valsts lieto valodu, kas nav Eiropas Savienības oficiālā valoda, šī valsts sedz izdevumus par mutisku vai rakstisku tulkošanu uz vienu no Eiropas Savienības oficiālajām valodām.

3. Sanāksmes praktiskās organizācijas izdevumus sedz tā līgumslēdzēja puse, kurai saskaņā ar 1. pantu ir priekšsēdētāja amats.

16. pants

Neierobežojot citus šim jautājumam piemērojamos noteikumus, Apvienotās komitejas darbība ir konfidenciāla.

II nodaļa

Darba grupa

17. pants

Lai palīdzētu Apvienotajai komitejai izpildīt tās uzdevumus, izveido darba grupu, kurā ir pārstāvētas visas attiecīgās Konvencijas līgumslēdzējas puses.

18. pants

Darba grupas vadību un sekretariāta funkcijas uzņemas Eiropas Komisija.

19. pants

Uz darba grupu *mutatis mutandis* attiecas 3.–5., 7.–10. un 14.–16. pants.

Pieņēmušas Savienības un kopīgā tranzīta valstu Apvienotās komitejas kopīgā tranzīta jomā un preču tirdzniecības formalitāšu vienkāršošanas jomā Oslo 2017. gada 5. decembrī.

II DAĻA. PREČU STATUSS

II.1. Ievads

Rokasgrāmatas II daļa attiecas uz preču statusa jēdzienu, uz to, kā un kādos gadījumos jāpierāda Savienības preču muitas statuss, un to, kā statuss ietekmē tranzīta sistēmas.

II.2. punktā izklāstīta vispārīgā teorija un tiesību akti par preču muitas statusu.

II.3. punktā ir sīki izklāstīti parastie līdzekļi, ko izmanto, lai pierādītu Savienības preču muitas statusu.

II.4. punkts attiecas uz Savienības preču pārvietošanu, nepieprasot Savienības statusa apliecinājumu.

II.5. punktā sniegta informācija par Savienības jūras zvejas produktu muitas statusa apliecināšanu.

II.6. punkts ir rezervēts valsts īpašajām instrukcijām.

II.7. punkts ir rezervēts muitas administrāciju vajadzībām.

II. 8. punktā ir II daļas pielikumi.

II.2. Vispārīga teorija un tiesību akti

II.2.1. Preču muitas statuss

II.2.1.1. Savienības preces

SMK 5. panta 23. punkts
Konvencijas 2. pants

Savienības preces ir tādas preces:

1. **kas pilnībā iegūtas Savienības muitas teritorijā** vai
2. kas Savienības muitas teritorijā ievestas no valstīm vai teritorijām ārpus Savienības muitas teritorijas un **ir laistas brīvā apgrozībā**, vai
3. **kas iegūtas vai ražotas Savienības muitas teritorijā** vai nu tikai no precēm, kas ievestas Savienības muitas teritorijā no valstīm vai teritorijām ārpus šīs teritorijas un laistas brīvā apgrozībā vai kas iegūtas vai ražotas, kombinējot šādas preces un preces, kas pilnībā iegūtas Savienības muitas teritorijā.

SMK 153. panta 3. punkts

Ja preces ir pilnībā iegūtas no precēm, kurām piemērota ārējā tranzīta procedūra, tām nav Savienības statusa. Tas attiecas, piemēram, uz dzīvniekiem. Šos jaundzimušos uzskata par ārpussavienības precēm.

II.2.1.2. Ārpussavienības preces

SMK 5. panta 24. punkts

Ārpussavienības preces ir preces, kas nav minētas iepriekš vai kas ir zaudējušas Savienības preču muitas statusu.

SMK 154. pants
Konvencijas 2. panta 3. punkta a) apakšpunkts

Savienības preces zaudē savu statusu, kad:

- tās izved no Savienības muitas teritorijas, izņemot II.2.2. punktā minētos gadījumus;
- tām piemēro ārējā tranzīta procedūru, brīvās zonas procedūru, muitas noliktavas procedūru vai ievešanas pārstrādei procedūru vai
- tām ir piemērota galapatēriņa procedūra un pēc tam no tām vai nu atsakās par labu valstij, vai tās iznīcina, atstājot pārpalikumus.

II.2.1.3. Kura tranzīta procedūra?

Ja preces deklarē tranzītam, iepriekš minētais atšķirīgais preču muitas statuss nosaka, vai tām tiks piemērota T1 vai T2/T2F procedūra.

Sīkāku skaidrojumu par šo kodu izmantošanu sk. arī I.4.1.2.1. un I.4.1.2.2. punktā.

SMK 227. panta 1. punkts

T2 tranzīta procedūras var izmantot tikai tad, ja ir iesaistīta trešā valsts. Ja Savienības preces uz laiku tiek izvestas no Savienības muitas teritorijas un šādā pārvietošanā nav iesaistīta neviena trešā valsts, tad šīs preces alternatīvi var pārvietot saskaņā ar noteikumiem, kas reglamentē Savienības preču statusu, kā sīkāk aprakstīts II.2.2. punktā.

II.2.2. Savienības preču pārvietošana

SMK 154. panta a) punkts un DA 119. panta 2. un 3. punkts

Pārvietojot Savienības preces no viena punkta uz otru Savienības muitas teritorijā, kas var ietvert šo preču pagaidu pārvietošanu ārpus minētās teritorijas, tās zaudē Savienības statusu no brīža, kad tās tiek izvestas no Savienības muitas teritorijas. Tomēr īpašos gadījumos šīs Savienības preces var uz laiku pārvietot ārpus Savienības muitas teritorijas, nemainoties to Savienības preču statusam. Mēs nošķiram trīs iespējamos scenārijus:

1. saskaņā ar muitas procedūru;
2. bez muitas procedūras, bet ar Savienības statusa apliecinājumu;
3. bez muitas procedūras piemērošanas un bez Savienības statusa apliecinājuma uzrādīšanas.

Šīs trīs iespējas ir izklāstītas turpmākajos punktos.

II.2.2.1. Saskaņā ar muitas procedūru

Savienības preces var **pārvietot** no viena punkta uz citu Savienības muitas teritorijā un **uz laiku pārvietot ārpus** minētās teritorijas, ja tām **piemērota iekšējā tranzīta procedūra**.

SMK 155. panta 1. punkts

Ja iekšējā tranzīta procedūra notiek kādā no turpmāk minētajām situācijām, tad preces saglabā Savienības preču muitas statusu tikai tad, ja šāds statuss ir noteikts saskaņā ar konkrētiem nosacījumiem un ar tādiem līdzekļiem, kā paredzēts tiesību aktos muitas jomā:

- saskaņā ar *TIR* konvenciju;
- saskaņā ar *ATA* konvenciju/Stambulas konvenciju;
- saskaņā ar Reinas manifestu;
- saskaņā ar veidlapu 302;
- saskaņā ar pasta sistēmu atbilstoši *UPU* tiesību aktiem.

Sk. arī: II.2.3.4.2. un II.3.2.5. punktu.

SMK 154. panta b) punkts

Jāņem vērā, ka tad, ja Savienības precēm iekšējā tranzīta procedūras (T2) vietā piemēro ārējā tranzīta procedūru (T1), tās zaudē Savienības statusu un tiks uzskatītas par ārpussavienības precēm.

Sīkāka informācija par tranzīta procedūru piemērošanu ir aprakstīta visās pārējās šīs rokasgrāmatas daļās.

II.2.2.2. Bez muitas procedūras, bet ar Savienības statusa apliecinājumu

DA 119. panta 3. punkts

Savienības preces var bez muitas procedūras piemērošanas **pārvietot** no viena punkta uz citu punktu Savienības muitas teritorijā un **uz laiku ārpus** šīs teritorijas **bez muitas procedūras piemērošanas** un nemainot to muitas statusu, ar nosacījumu, ka to Savienības preču muitas **statuss ir apliecināts**, šādos konkrētos gadījumos:

- tās uz laiku izveda no teritorijas pa gaisu vai jūru;
- tās tiek pārvadātas ar vienotu pārvadājuma dokumentu, kas izdots dalībvalstī, un tās nepārkrauj ārpus Savienības teritorijas;
- tās ārpus Savienības muitas teritorijas pārkrauj citā transportlīdzeklī nekā tas, kurā tās bijušas sākotnēji iekrautas, izdodot jaunu pārvadājuma dokumentu, kurš attiecas uz pārvadājumu no teritorijas, kas ir ārpus Savienības muitas teritorijas, un jaunajam dokumentam pievieno sākotnējā vienotā pārvadājuma dokumenta eksemplāru;
- tās ir dalībvalstī reģistrēti mehāniskie autotransporta līdzekļi;
- ja tādu preču pārvadāšanā, kuras uz laiku izved no teritorijas, izmanto taru, paletes un tamlīdzīgu aprīkojumu, izņemot konteinerus, kas pieder personai, kura veic uzņēmējdarbību Savienībā vai
- tās ir preces pasažiera vestā bagāžā, kuras nav paredzētas lietošanai komerciālām nolūkā.

II.2.2.3. Bez muitas procedūras piemērošanas un bez Savienības statusa apliecinājuma uzrādīšanas

DA 119. panta 2. punkts

Savienības preces var **pārvietot** no viena punkta uz citu punktu Savienības muitas teritorijā un **uz laiku ārpus** šīs teritorijas **bez muitas procedūras piemērošanas** un **nemainot** to **muitas statusu**, šādos konkrētos gadījumos:

- tās pārvadā pa gaisu un iekrauj vai pārkrauj Savienības lidostā nosūtīšanai uz citu Savienības lidostu ar vienotu pārvadājuma dokumentu, kas izdots dalībvalstī (sk. II.4.1. punktu);

- tās pārvadā pa jūru regulārās kuģu satiksmes (RKS) kuģī un nosūta starp divām Savienības ostām (sk. II.4.2. punktu); vai
- tās pārvadā pa dzelzceļu un ved caur Konvencijas līgumslēdzēju pusi, izmantojot vienotu pārvadājuma dokumentu, kas izdots dalībvalstī, un šāda iespēja ir paredzēta starptautiskā nolīgumā (sk. VI.3.5. punktu).

II.2.3. Savienības preču muitas statusa apliecinājums

II.2.3.1. Prezumpcija, ka precēm ir Savienības preču muitas statuss

SMK 153. panta 1. punkts

Parasti uzskata, ka visām precēm, kas atrodas Savienības muitas teritorijā, ir Savienības preču muitas statuss, ja vien netiek konstatēts, ka tās nav Savienības preces.

Tomēr zināmos apstākļos, kā aprakstīts nākamajā punktā, neņemot vērā šo vispārīgo noteikumu, prezumpcija, ka precēm ir Savienības preču muitas statuss, nav piemērojama, un preču statuss ir jāpierāda.

II.2.3.2. Prasība pierādīt Savienības preču muitas statusu

DA 119. panta 1. punkts

Prezumpcija, ka precēm ir Savienības preču muitas statuss, neattiecas uz šādām precēm, kuras:

- Savienības muitas teritorijā ievestas preces, kurām joprojām piemēro muitas uzraudzību, jo iestādes vēl nosaka to muitas statusu;
- preces atrodas pagaidu glabāšanā;
- precēm ir piemērota jebkura no īpašajām procedūrām, izņemot iekšējā tranzīta, izvešanas pārstrādei un galapatēriņa procedūru;
- jūras zvejas produkti, ko Savienības zvejas kuģis nozvejojis ārpus Savienības muitas teritorijas, ūdeņos, kas nav trešās valsts teritoriālie ūdeņi, respektīvi, starptautiskajos ūdeņos, ir ievesti Savienības muitas teritorijā;
- preces, kas iegūtas no iepriekš minētajiem jūras zvejas produktiem uz Savienības zvejas kuģa vai Savienības apstrādes kuģa un kā ražošanā var būt izmantoti citi tādi produkti, kuriem ir Savienības preču muitas statuss, un kas ievestas Savienības muitas teritorijā, vai
- jūras zvejas produkti un citi produkti, ko Savienības muitas teritorijā ir ieguvuši vai nozvejojuši kuģi, kuri kuģo zem trešās valsts karoga.

Konvencijas II papildinājuma 2. panta 2. punkts

Preces, kuru Savienības preču muitas statusu apliecināt nav iespējams, ja iepriekš tā prasīts, uzskata par ārpussavienības precēm.

II.2.3.3. Atbrīvojums no pienākuma pierādīt Savienības preču muitas statusu

Tomēr Savienības preču muitas statuss nav jāapliecina, ja preces pārvieto, kā aprakstīts iepriekš II.2.2.3. punktā.

II.2.3.4. Savienības statusa apliecināšanas līdzekļi

II.2.3.4.1. Kopīgie līdzekļi

ĪA 199. pants
Konvencijas II papildinājuma 4. pants

Ja ir jāpierāda II.2.3.2. punktā uzskaitīto Savienības preču muitas statuss un Savienības preces ir pārvietotas saskaņā ar II.2.2.2. punktā aprakstīto pārvietošanu, to Savienības statusa pierādīšanai var izmantot kādu no šādiem līdzekļiem:

- **T2L vai T2LF dokuments** (sīkāku informāciju sk. II.3.2.1. un II.3.3.2. punktā);
- **muitas preču manifests** (sīkāku informāciju sk. II.3.2.2. un II.3.3.3. punktā);
- **kuģošanas sabiedrības manifests**, kurā uzrādīti visi apzīmējumi par precēm (pārejas posma noteikums, sīkāk sk. II.3.2.2. un II.3.3.4. punktā);
- pienācīgi aizpildīts **rēķins vai pārvadājuma dokuments**, kurā var iekļaut tikai Savienības preces, attiecīgi norādot vai nu kodu "T2L", vai kodu "T2LF" (sīkāku informāciju sk. attiecīgi II.3.2.4. un II.3.3.2. punktā);

Sīkāku informāciju par šo kopīgo apliecināšanas līdzekļu izmantošanu sk. II.3.2. punktā.

II.2.3.4.2. Īpašas situācijas

Turpmāk uzskaitītajos gadījumos kā Savienības statusa apliecinājumu var izmantot īpašus līdzekļus, kas pielāgoti konkrētām operācijām. Tomēr šo īpašo līdzekļu pieejamība neliedz izmantot iepriekš minētos kopīgos līdzekļus, ja statusu nevar uzskatīt par apliecinātu ar konkrētajiem līdzekļiem.

- **Iekšējā tranzīta deklarācijas dati kā Savienības statusa apliecinājums**

ĪA 199. panta 1. punkta a) apakšpunkts

Iekšējā tranzīta deklarācijas dati ir Savienības statusa apliecinājums tādā nozīmē, ka iekšējā tranzīta procedūru var piemērot tikai Savienības precēm. Tādējādi, ja ir uzrādīta T2

deklarācija, muita var uzskatīt, ka šīm precēm ir Savienības statuss.
Tomēr šādu pierādījumu nevar izmantot preču pārvietošanai, kas aprakstīta II.2.2.2. punktā.

ĪA 207. pants
Konvencijas II papildinājuma 12. pants

- **Preču pārvietošana ar *TIR* vai *ATA* karneti:**
Ja Savienības preces pārvieto saskaņā ar *TIR* vai *ATA* konvenciju, par Savienības statusa apliecinājumu kalpos *TIR* vai *ATA* karnetes lapa, kurā norādīts kods "T2L" vai "T2LF" un kuru autentificē nosūtītāja muitas iestāde. Sīkāku informāciju sk. II.3.2.5. punktā.

ĪA 207. pants

- **Militārā mobilitāte**
Ja Savienības preces pārvieto saskaņā ar veidlapu 302, par Savienības statusa apliecinājumu kalpos šī veidlapa, kurā norādīts kods "T2L" vai "T2LF" un kuru autentificējusi nosūtītāja muitas iestāde. Sīkāka informācija par veidlapas 302 izmantošanu ir sniegta "Norādījumu dokumentā par militāro mobilitāti dalībvalstīs un to militārajos spēkos".

SMK 199. panta 1. punkta h) apakšpunkts un ĪA 290. pants
ĪA 72-02. pielikums

- **Pasta sūtījumi**
Ja pakas pasta sistēmā pārvadā uz beznodokļu zonām, no tām vai starp tām, iepakojumiem un pavaddokumentiem jāpiestiprina īpaša uzlīme, kas noteikta ĪA 72-02. pielikumā.

Konvencijas II papildinājuma 2. panta 3. punkts

Piezīme. Citos apstākļos Savienības precēm pasta sistēmā nav paredzētas īpašas uzlīmes. Tādējādi, ja Savienības preces pārvieto:
(1) tieši no viena punkta uz otru Savienības muitas teritorijā un uz laiku izved no teritorijas pa gaisu, tad, atkal ievedot teritorijā, tām piemēro prezumpciju par Savienības preču muitas statusu;
(2) no viena punkta uz otru Savienības muitas teritorijā un ja tās ārpus teritorijas novirza tālākai nosūtīšanai uz Eiropas Savienību, tad brīdī, kad tās ieved atpakaļ, to Savienības statuss ir jāpierāda, izmantojot vienu no II.2.3.4.1 punktā minētajiem "kopīgajiem" līdzekļiem.

ĪA 208. pants

- **Transportlīdzekļi**
Kad mehāniskie autotransporta līdzekļi uz laiku atstāj Savienības muitas teritoriju un atkal iebrauc tajā, par Savienības statusa apliecinājumu kalpo dalībvalstī reģistrētu mehānisko transportlīdzekļu reģistrācijas numura zīmes un reģistrācijas dokumenti. Sīkāku informāciju sk. II.8.3. pielikumā.

- **Iepakojums, ko izmanto preču pārvadāšanai**

DA 119. panta 3. punkta e) apakšpunkts un ĪA 209. pants

Ja tvertnes, taru, paletes un tamlīdzīgu aprīkojumu, izņemot konteinerus, uz laiku izmanto preču, ko izved no Savienības muitas teritorijas, pārvadāšanai, tad minētais iepakojums, deklarācijā ir jāidentificē kā tādas preces, kas pieder personai, kura veic uzņēmējdarbību ES, un minētā deklarācija kalpo par Savienības statusa apliecinājumu, ja vien nav šaubu par deklarācijas patiesumu.

Piezīme.
Iepriekšējais punkts attiecas tikai uz iepakojumiem, ko izmanto preču pārvadāšanai saskaņā ar DA 119. panta 3. punkta e) apakšpunktu.

Ja tukšos iepakojumus nosūta atpakaļ, tos atkārtoti neizmantojot preču pārvadāšanai, jāizmanto viens no pārējiem ĪA 199. pantā uzskaitītajiem līdzekļiem.

Ja iepakojumus izmanto preču pārvadāšanai uz trešo valsti, tie zaudē Savienības preču statusu. Šajā gadījumā piemēro noteikumus par atpakaļnosūtītām precēm (SMK 203. pants). Piemēram, preces tiek izvestas uz Šveici, un uz Savienību atpakaļ nosūta tukšu iepakojumu.

ĪA 199. panta 4. punkts

Piezīme. Iepakojums, kam nav Savienības preču muitas statusa
Ja precēm ir Savienības preču muitas statuss, bet to iepakojumam nav Savienības preču muitas statusa, tad preču Savienības preču muitas statusu apliecinošajā dokumentā ir jābūt vienai no šīm norādēm:

BG	опаковка N
CS	obal N
DA	N-emballager
DE	N-Umschließungen
EE	N-pakendamine
EL	Συσκευασία N
EN	N packaging
ES	envases N
FI	N-pakkaus
FR	emballages N
HR	N pakiranje
HU	N csomagolás
IT	imballaggi N
LT	N pakuoté
LV	N iepakojums
MT	ippakkjar N
NL	N-verpakkingen
PL	opakowania N
PT	embalagens N
RO	ambalaj N
SI	N embalaža
SK	N - obal
SV	N förpackning.

- **Nekomerciālas preces bagāžā**

DA 119. panta 3. punkta f) apakšpunkts un ĪA 210. pants Konvencijas I papildinājuma 13. pants

Ja pasažieri ved nekomerciālas preces savā bagāžā un uz laiku atstāj Savienības muitas teritoriju un pēc tam atkal iebrauc Savienības muitas teritorijā, pietiek ar pasažiera deklarāciju par Savienības preču muitas statusu, ja vien nav šaubu par šīs deklarācijas patiesumu.

ĪA 205. panta 2. punkts

Ja ceļotājam ir jāiesniedz T2L/T2LF apstiprinājuma pieprasījums, tam būtu jāizmanto ĪA 51-01. pielikumā iekļautā veidlapa.

- **Akcīzes preces**

ĪA 199. panta 1. punkta g) apakšpunkts

Akcīzes preču gadījumā par Savienības statusa pierādīšanas līdzekli var izmantot elektroniskā administratīvā dokumenta (e-AD) izdruku, kā paredzēts Padomes Direktīvā 2008/118/EK un Regulā Nr. 684/2009, kuru izmanto kā pavaddokumentu, pārvietojot starp diviem punktiem Savienībā tādas akcīzes preces, kuras laistas brīvā apgrozībā, bet uz kurām attiecas akcīzes nodokļa atliktās maksāšanas režīms.

- **Produkti, kas iegūti no jūras zvejas produktiem**

ĪA 199. panta 1. punkta e) apakšpunkts

Par Savienības muitas statusa pierādīšanas līdzekli var izmantot zvejas kuģa žurnālu, izkraušanas deklarāciju, pārkraušanas deklarāciju un kuģu satelītnovērošanas sistēmas datus jūras zvejas produktiem un precēm, kas iegūtas no šiem produktiem, ko Savienības zvejas kuģis nozvejojis ārpus Savienības muitas teritorijas, ūdeņos, kas nav trešās valsts teritoriālie ūdeņi; (Skatīt arī II.5. punktu.)

- **Preces eksportam**

ĪA 199. panta 6. punkts Konvencijas II papildinājuma 2. panta 2. punkta a) apakšpunkts

Statusa dokumentus vai noteikumus nevar izmantot attiecībā uz precēm, kurām nokārtotas eksporta formalitātes vai kurām ir piemērota izvešanas pārstrādei procedūra.

- **Apliecinājuma retrospektīva izdošana**

ĪA 199. panta 5. punkts Konvencijas II papildinājuma 4. panta 2. punkts

Ja ir izpildīti nosacījumi Savienības preču muitas statusu apliecinošo dokumentu izdošanai, šos dokumentus var izdot retrospektīvi. Šajos gadījumos tajos ir jābūt vienai no šīm norādēm sarkanā krāsā:

BG	Издаден впоследствие
CS	Vystaveno dodatečně
DA	Udstedt efterfølgende
DE	Nachträglich ausgestellt
EE	Välja antud tagasiulatuvalt
EL	Εκδοθέν εκ των υστέρων

EN	Issued retrospectively – [code 98201] 99210
ES	Expedido a posteriori
FI	Annettu jälkikäteen
FR	Délivré a posteriori
HR	Izdano naknadno
HU	Kiadva visszamenőleges hatállyal
IS	Útgefið eftir á
IT	Rilasciato a posteriori
LT	Retrospektyvusis išdavimas
LV	Izsniegts retrospektīvi
MT	Maħruġ b'mod retrospettiv
NL	Achteraf afgegeven
NO	Utstedt i etterhånd
PL	Wystawione retrospektywnie
PT	Emitido a posteriori
RO	Eliberat ulterior
SI	Izdano naknadno
SK	Vyhotovené dodatočne
SV	Utfärdat i efterhand.

Sīkāku informāciju par apliecinājuma retrospektīvu izdošanu sk. detalizētajos punktos par attiecīgo apliecinājuma veidu, t. i., II.3.2.1. punktā par T2L/T2LF dokumentu, II.3.2.2. punktā par muitas preču manifestu, II.3.2.3. punktā par kuģošanas uzņēmuma manifestu un II.3.2.4. punktā par rēķinu vai pārvadājuma dokumentu.

II.2.4. Pārskats par Savienības preču pārvietošanu uz laiku ārā no teritorijas

Specifikācijas	Apliecinājums	Muitas deklarācija	Citas prasības	Tiesību norma
Gaiss				
• No vienas Eiropas Savienības lidostas uz citu, bez pieturas ārpus Eiropas Savienības	Nav vajadzīgs	Nav	Viena gaisa kravas pavadzīme (*AWB*), kas izdota dalībvalstī	DA 119. panta 2. punkta a) apakšpunkts
• No vienas Eiropas Savienības lidostas uz citu, ar iespējamu pieturu ārpus Eiropas Savienības	Apliecinājums ir vajadzīgs	Nav	*AWB*	DA 119. panta 3. punkta a) un b) apakšpunkts
• No vienas Eiropas Savienības lidostas uz citu, ar pārkraušanu ārpus Eiropas Savienības	Apliecinājums ir vajadzīgs	Nav	Jauna *AWB* + sākotnējās *AWB*, kas izdota dalībvalstī, kopija	DA 119. panta 3. punkta c) apakšpunkts
Jūra				
• No vienas Eiropas Savienības ostas uz citu, bez pieturas ārpus Eiropas Savienības	Nav vajadzīgs	Nav	RKS atļauja	DA 119. panta 2. punkta b) apakšpunkts
• No vienas Eiropas Savienības ostas uz citu, ar iespējamu pieturu ārpus Eiropas Savienības	Vajadzīgs	Nav	Konosaments	DA 119. panta 3. punkta a) un b) apakšpunkts
• No vienas Eiropas Savienības ostas uz citu, ar pārkraušanu ārpus Eiropas Savienības	Vajadzīgs	Nav	Jauns konosaments + sākotnējā konosamenta, kas izdots dalībvalstī, kopija	DA 119. panta 3. punkta c) apakšpunkts
Dzelzceļš				

Specifikācijas	Apliecinājums	Muitas deklarācija	Citas prasības	Tiesību norma
• No vienas Eiropas Savienības stacijas uz citu, pārvadā caur trešo valsti, kura ir Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru līgumslēdzēja puse	Nav vajadzīgs	Nav*	- Starptautisks nolīgums, kas atļauj DA 119. panta 2. punkta c) apakšpunkta piemērošanu. Piemēram, T2 koridors Šveicē - CIM kravas pavadzīme, kas izdota dalībvalstī	DA 119. panta 2. punkta c) apakšpunkts
• No vienas Eiropas Savienības stacijas uz citu, pārvadā caur trešo valsti, kas nav Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru līgumslēdzēja puse, bez pārkraušanas ārpus Eiropas Savienības	Vajadzīgs	Nav*	CIM kravas pavadzīme, kas izdota dalībvalstī	DA 119. panta 3. punkta b) apakšpunkts
• No vienas Eiropas Savienības stacijas uz citu, ar pārkraušanu ārpus Eiropas Savienības	Vajadzīgs	Nav*	Jauna *CIM* kravas pavadzīme + sākotnējās *CIM* kravas pavadzīmes, kas izdota dalībvalstī, kopija	DA 119. panta 3. punkta c) apakšpunkts
Autotransports				
• No viena Eiropas Savienības punkta uz citu, bez pārkraušanas ārpus Eiropas Savienības	Vajadzīgs	Nav*	Dalībvalstī izdota *CMR* pavadzīme	DA 119. panta 3. punkta b) apakšpunkts

Specifikācijas	Apliecinājums	Muitas deklarācija	Citas prasības	Tiesību norma
• No viena Eiropas Savienības punkta uz citu, ar pārkraušanu ārpus Eiropas Savienības	Vajadzīgs	Nav*	Jauna *CMR* + sākotnējās *CMR*, kas izdota dalībvalstī, kopija	DA 119. panta 3. punkta c) apakšpunkts
Transportlīdzeklis**				
• Dalībvalstī reģistrēti autotransporta līdzekļi	Uzskata par apliecinātu	Nav	Reģistrācijas zīme un reģistrācijas dokumenti	DA 119. panta 3. punkta d) apakšpunkts, ĪA 208. panta 1. punkts
• Dalībvalstī reģistrēti autotransporta līdzekļi	Vajadzīgs	Nav	Nav	DA 119. panta 3. punkta d) apakšpunkts, ĪA 208. panta 2. punkts
• Tara, paletes un tamlīdzīgs aprīkojums	Uzskata par apliecinātu	Nav	- Identifikācija par piederību Eiropas Savienības personai - Deklarācija, kas apliecina Savienības statusu - Nav šaubu par patiesumu	DA 119. panta 3. punkta e) apakšpunkts, ĪA 209. panta 1. punkts
	Vajadzīgs, ja Savienības statusu nevar uzskatīt par apliecinātu	Nav	Nav	DA 119. panta 3. punkta e) apakšpunkts, ĪA 209. panta 2. punkts
• Konteiners	Vienmēr atpakaļnosūtītas preces!	ATA	Saskaņā ar Stambulas konvenciju	ATA konvencija
Ceļotāji**				
• Nekomerciālas preces, ko ved ceļotājs	Uzskata par apliecinātu	Nav	- Pasažiera deklarācija - Nav šaubu par patiesumu	DA 119. panta 3. punkta f) apakšpunkts
Pasta sūtījumi				

Specifikācijas	Apliecinājums	Muitas deklarācija	Citas prasības	Tiesību norma
• Pasta sūtījuma pārvadājums no viena Eiropas Savienības punkta uz citu, bez pārkraušanas ārpus Eiropas Savienības	Nav	T2	Pasta sūtījuma identificēšana	
• Pasta sūtījuma pārvadājums no viena Eiropas Savienības punkta uz citu, ar tiešo pārsūtīšanu no KTK valsts	Vajadzīgs	T2	Pasta sūtījuma identificēšana	ĪA 290. panta 2. punkts
• Pasta sūtījuma pārvadāšana no īpaša nodokļu režīma teritorijas, uz to vai starp šādām teritorijām	Etiķete, kas noteikta ĪA 72-02. pielikumā	T2F	Pasta sūtījuma identificēšana	ĪA 290. panta 1. punkts

* Norāde, ka muitas deklarācija nav vajadzīga, attiecas tikai uz Eiropas Savienības muitas teritoriju. Trešā valsts var pieprasīt, lai Savienības precēm, šķērsojot tās teritoriju, tiktu piemērota muitas tranzīta procedūra. Piemēram, T2 koridors ir tranzīta procedūra Šveices teritorijā.

** Transportlīdzeklis un nekomerciālas preces°, ko ved ceļotāji, nezaudē Savienības muitas statusu tikai tādā gadījumā, ja to pārvietošana notiek saskaņā DA 119. panta 3. punktu. Piemēram, ja pārvieto no Vācijas cauri Šveicei uz Itāliju. Citos gadījumos piemēro procedūru atpakaļnosūtītām precēm saskaņā ar SMK 203. pantu.

II.3. Savienības preču ar Savienības statusa apliecinājumu pārvietošana

Iepriekšējā punktā ir paskaidrots, ka **Savienības preces** var bez muitas procedūras piemērošanas **pārvietot** no viena punkta uz citu punktu Savienības muitas teritorijā un **uz laiku ārpus** šīs teritorijas **bez muitas procedūras piemērošanas** un nemainot to muitas statusu, ar nosacījumu, ka to Savienības preču muitas **statuss ir apliecināts** (sk. II.2.2.2. punktu). II.2.3.4. punktā ir aprakstīti līdzekļi, ko var izmantot, lai pierādītu Savienības statusu.

Šajā punktā ir sīkāk izklāstītas kopīgo Savienības statusa apliecināšanas līdzekļu īpašās iezīmes un piemērošana.

II.3.1. Savienības statusa apliecinājuma izmantošana

Savienības statusa apliecinājumu **nodrošina** šādi:

1. attiecīgā persona iesniedz Savienības statusa apliecinājumu, izmantojot vienu no II.2.3.4. punktā uzskaitītajiem līdzekļiem;
2. nosūtīšanas muitas dienests vajadzības gadījumā apstiprina apliecinājumu;
3. nosūtīšanas muitas dienests vajadzības gadījumā reģistrē apliecinājumu.

Pēc tam šos apliecināšanas līdzekļus **izmanto** šādi.

1. Attiecīgā persona var pārvietot preces. Atkalievedot preces Savienības muitas teritorijā, apliecināšanas līdzekļus uzrāda muitas dienestam pēc ierašanās.
2. Muitas dienestam atpakaļievešanas punktā jāpārrauga apliecināšanas līdzekļu pareiza izmantošana, t. i., apliecinājuma autentiskums, tā pareiza izmantošana utt.
   Lai atvieglotu šo pārraudzības uzdevumu, muitas iestādei atpakaļievešanas punktā, kur ir uzrādīts apliecinājums, attiecīgā gadījumā būtu jāapzīmogo atpakaļievešanas veidlapa, lai novērstu tās otrreizēju izmantošanu.

II.3.2. Kopīgi līdzekļi Savienības statusa pierādīšanai – sīkāka informācija

II.3.2.1. T2L vai T2LF dokumenti

DA 124.a pants
Konvencijas II papildinājuma 5. un 6. pants

Kamēr nav ieviesta elektroniskā Savienības statusa apliecinājuma (*PoUS*) sistēma, T2L/T2LF dokuments, ko izmanto par Savienības statusa apliecinājumu, sastāv no:

- T2L dokumenta: vienotā administratīvā dokumenta (VAD) 4. eksemplārs (sīkāku informāciju sk. V.3.3.1.1. punktā) vai
- T2LF dokumenta: VAD 4. eksemplārs precēm, ko pārvadā uz beznodokļu zonām, no tām vai starp beznodokļu zonām (sīkāku informāciju sk. IV.5.4. punktā) un
- konkrētos gadījumos kravas saraksta.

Attiecībā uz prasībām par T2L/T2LF dokumenta veidlapu – piemēro noteikumus IV.1.4.2.1. punktā "Tranzīta deklarācijas veidlapa un tās aizpildīšana".

DA 124.a pants
Konvencijas II papildinājuma 6. un 8. pants

UZŅĒMĒJI

Attiecīgā persona veidlapas 1. ailes labās puses apakšiedalījumā ieraksta “T2L” vai “T2LF”un visu izmantoto papildlapu un kravas sarakstu, ja piemērojami, 1. ailes labās puses apakšiedalījumā ieraksta “T2Lbis” vai “T2LFbis”;

Dokumentam jābūt sagatavotam vienā oriģināleksemplārā.

ĪA 200. un 202. pants

Muitai jāapstiprina un jāreģistrē T2L/T2LF dokumenti, papildlapas un kravas saraksts.

DA 124.a pants
Konvencijas II papildinājuma 8. pants

MUITA

Nosūtītājai muitas iestādei jāapstiprina un jāreģistrē dokuments un C ailē tā norāda:
- veidlapā:
  - “iestādes nosaukumu un zīmogu, minētās iestādes ierēdņa parakstu, apstiprinājuma datumu un reģistrācijas numuru vai nosūtīšanas deklarācijas numuru, ja tas ir prasīts,
- papildlapās vai kravas sarakstos:
  - numuru, kas redzams T2L/T2LF dokumentā, ar zīmogu vai ar roku. Zīmogos jābūt norādītam kompetentās iestādes nosaukumam; vai arī ierakstam jāpievieno kompetentās iestādes oficiālais zīmogs.

Dokumenti jāatdod attiecīgajai personai.

DA 123. pants

Kad T2L/T2LF dokuments ir apstiprināts, tā derīguma termiņš ir 90 dienas. Pēc attiecīgās personas pieprasījuma un pamatotu iemeslu dēļ muita var noteikt garāku derīguma termiņu.

Apliecinājuma vienreizēja izmantošana

ĪA 205. panta 1. punkts

T2L/T2LF dokumentus var izmantot tikai vienu reizi, kad tos uzrāda pirmo reizi. Ja dokumenti pirmajā uzrādīšanas reizē tika izmantoti tikai attiecībā uz dažām precēm, tad saskaņā ar iepriekš aprakstīto procedūru par atlikušajām precēm ir jānodrošina jauns apliecinājums.

Aizstāšana

Ja apstākļi to prasa, muitas dienests, kas apstiprinājis sākotnējo T2L/T2LF dokumentu, T2L/T2LF dokumentu var aizstāt ar vienu vai vairākiem jauniem dokumentiem.

Papildu eksemplāri

Ja vajadzīgi trīs eksemplāri, tos var iesniegt kā oriģinālu un divas fotokopijas ar noteikumu, ka uz fotokopijām ir norāde "kopija".

T2L/T2LF retrospektīva izdošana

ĪA 199. panta 5. punkts Konvencijas II papildinājuma 4. panta 2. punkts

T2L/T2LF dokumentu var izdot retrospektīvi, ja vien tiesību aktos tas nav īpaši izslēgts un ja vien pirms izdošanas rūpīgi pārbauda, ka ir ievēroti visi nosacījumi dokumenta piešķiršanai.

ĪA 212. pants Konvencijas II papildinājuma 21. pants

Tomēr retrospektīvi izdotie T2L/T2LF dokumenti muitas dienestiem ir jāpieņem, neskarot retrospektīvu kontroles procedūru vai citu administratīvās palīdzības administratīvo procedūru piemērošanu, jo īpaši, ja ir aizdomas par krāpšanu vai neatbilstībām.

Retrospektīvi izdotajos T2L/T2LF dokumentos jābūt attiecīgai frāzei, kā norādīts II.2.3.4.2. punktā.

Muitas dienests, kas atbild par retrospektīvi izdoto T2L/T2LF dokumentu, būtu tas pats dienests, kas atbild par T2L/T2LF dokumenta oriģināla apstiprināšanu.

DA 148. panta 4. punkta b) apakšpunkts

Kļūdas pēc sagatavota T1 deklarācija

T2L/T2LF dokumentu var izdot respektīvi par tādām precēm, kurām T1 deklarācija sagatavota kļūdas pēc.

Šādā gadījumā T2L/T2LF dokumentā jābūt norādei uz minēto T1 deklarāciju.

Dublikāti

T2L/T2LF dokumenta dublikātu var izdot, ja vien tiesību aktos tas nav īpaši izslēgts un ja vien pirms dublikāta izdošanas rūpīgi pārbauda, ka ir ievēroti visi nosacījumi šāda dokumenta izdošanai. Sīkāka informācija par dublikātu izdošanu sniegta V.3.4.4. daļā.

II.3.2.2. Muitas preču manifests

Šis punkts tiks aizpildīts, kad būs ieviesta *PoUS* un tiks pārtraukta kuģošanas sabiedrības manifesta izmantošana par Savienības statusa apliecinājumu.

II.3.2.3. Kuģošanas sabiedrības manifests (*tikai jūras transports – pārejas noteikums*)

ĪA 199. panta 2. punkts Konvencijas II papildinājuma 10. pants

Līdz elektroniskās *PoUS* sistēmas ieviešanai uzņēmēji var turpināt kā Savienības statusa apliecināšanas līdzekli izmantot kuģošanas sabiedrības manifestu.

DA 126.a pants
Konvencijas II papildinājuma 10. pants

UZŅĒMĒJI

Kuģošanas sabiedrības manifestā (neregulāras kuģu satiksmes gadījumā) obligāti iekļauj šādu informāciju:
- kuģošanas sabiedrības nosaukumu un pilnu adresi;
- kuģa vārdu;
- iekraušanas vietu un datumu;
- izkraušanas vietu;
- nosūtītāja parakstu.

Un par katru sūtījumu:
- norādi uz konosamentu vai citu komercdokumentu;
- iepakojumu skaitu, aprakstu, marķējumu un atsauces numurus;
- preču parasto komercaprakstu, kas ir pietiekami detalizēts, lai tās varētu identificēt;
- bruto svaru kilogramos;
- attiecīgā gadījumā konteinera identifikācijas numuru un
- attiecīgā gadījumā šādus preču statusu apliecinošus ierakstus:
    - burts "C" ("T2L" ekvivalents) tādām precēm, kuru Savienības preču muitas statusu iespējams pierādīt,
    - burts "F" ("T2LF" ekvivalents) precēm, kuru Savienības preču muitas statusu var pierādīt un kas tiek sūtītas no Savienības muitas teritorijas daļas, kurā netiek piemērota Direktīva Nr. 2006/112/EK, t. i., no beznodokļu zonas, vai uz to, vai
    - burts "N" visām pārējām precēm.

ĪA 203. pants Konvencijas II papildinājuma 10. pants

Pēc kuģošanas sabiedrības lūguma kompetentajai iestādei jāapstiprina pienācīgi aizpildīts un parakstīts manifests.

DA 126.a pants
Konvencijas II papildinājuma 10. pants

MUITA

Ja kuģošanas sabiedrības manifestu apstiprina, kompetentā iestāde iekļauj šādu informāciju:

- kompetentās iestādes nosaukums un zīmogs;
- šīs iestādes amatpersonas paraksts un
- apstiprinājuma datums.

ĪA 199. panta 5. punkts
Konvencijas II papildinājuma 4. panta 2. punkts

Ja kuģošanas sabiedrības manifestu izdod retrospektīvi, uz tā jābūt attiecīgai frāzei, kā paredzēts II.2.3.4.2. punktā.

II.3.2.4. Rēķins vai pārvadājuma dokuments

DA 126. pants
Konvencijas II papildinājuma 9. pants

UZŅĒMĒJI

Rēķinā vai pārvadājuma dokumentā jāiekļauj vismaz šāda informācija:

- nosūtītāja vai attiecīgās personas, ja šī persona nav nosūtītājs, pilns nosaukums un adrese;
- iepakojumu skaits, veids, marķējumi un atsauces numuri;
- preču apraksts;
- bruto svars kilogramos;
- preču vērtība;
- ja vajadzīgs, konteineru numuri;
- attiecīgā gadījumā T2L vai T2LF kods un
- attiecīgās personas ar roku rakstīts paraksts.

Piezīme. Rēķinam vai pārvadājuma dokumentam jāattiecas vienīgi uz Savienības precēm.

Rēķini vai pārvadājuma dokumenti, kuros norādīto preču kopējā vērtība nepārsniedz 15 000 EUR

SMK ĪA 199. panta 1. punkta d) apakšpunkts un 211. pants Konvencijas II papildinājuma 9. pants

Ja rēķinā vai pārvadājuma dokumentā minēto Savienības preču vērtība nepārsniedz 15 000 EUR, kompetentās iestādes apstiprinājums nav vajadzīgs. Tomēr rēķinā vai pārvadājuma dokumentā papildus minētajai informācijai jānorāda kompetentās iestādes nosaukums un adrese.

Rēķins vai pārvadājuma dokuments, kuros norādīto preču kopējā vērtība pārsniedz 15 000 EUR

DA 126. pants un ĪA 201. pants Konvencijas II papildinājuma 9. pants

Pēc attiecīgās personas lūguma kompetentā iestāde apstiprina pienācīgi aizpildītu un parakstītu rēķinu vai pārvadājuma dokumentu. Ja rēķins vai pārvadājuma dokuments nav apstiprināts, to nevar izmantot par Savienības statusa apliecinājumu.

DA 126. pants
Konvencijas II papildinājuma 9. pants

MUITA

Kompetentās iestādes apstiprinājumā, kas ir uz rēķina vai pārvadājuma dokumenta, ir šāda informācija:

- kompetentās iestādes nosaukums un zīmogs;
- šīs iestādes amatpersonas paraksts
- apstiprinājuma datums un
- vai nu reģistrācijas numurs, vai, ja prasīts, nosūtīšanas deklarācijas numurs.

ĪA 199. panta 5. punkts
Konvencijas II papildinājuma 4. panta 2. punkts

Rēķinā vai pārvadājuma dokumentā, kas izdots retrospektīvi, jābūt attiecīgai frāzei, kā paredzēts II.2.3.4.2. punktā.

II.3.2.5. *TIR*, *ATA* karnete vai veidlapa 302

DA 127. pants
ĪA 207. pants
Konvencijas II papildinājuma 12. pants

Ja visas preces, ko pārvadā, izmantojot *TIR* karneti, *ATA* karneti vai veidlapu 302, ir Savienības preces, deklarētājam visās atbilstošajās karnetes lapās vietās, kas paredzētas preču aprakstam, salasāmi jāieraksta kods "T2L" vai "T2LF" un savs paraksts, un jāuzrāda karneti nosūtītājā muitas iestādē apstiprināšanai.

Ja *TIR* karnete, *ATA* karnete vai veidlapa 302 attiecas gan uz Savienības, gan ārpussavienības precēm, abas šīs preču kategorijas jāuzrāda atsevišķi un apzīmējums "T2L" vai "T2LF" attiecīgi jāieraksta tā, lai tie nepārprotami attiektos tikai uz Savienības precēm.

MUITA

Ja Savienības preču muitas statusa apliecināšanas nolūkā nosūtītājai muitas iestādei apliecināšanai iesniedz *TIR* karneti, *ATA* karneti vai veidlapu 302, jāparūpējas, lai Savienības preces norādītu atsevišķi no citām precēm un lai apzīmējums "T2L" vai "T2LF" nepārprotami attiektos tikai uz Savienības precēm.

Koda "T2L" vai "T2LF" autentiskums jāapstiprina ar nosūtītājas muitas iestādes zīmogu, ko papildina kompetentās amatpersonas paraksts.

II.3.3. Atzītais izdevējs

II.3.3.1. Vispārīgi noteikumi

DA 128. pants
Konvencijas
II papildinājuma
14. pants

Muitas dienesti var atļaut personai, kas tiks saukta par "atzīto izdevēju", izdot šādus Savienības statusa apliecinājumus:

1. T2L un T2LF dokumenti bez apstiprinājuma (sk. II.3.3.2. punktu) (pārejas posmā):
    a) ar iepriekšēju autentifikāciju, ko veic muita;
    b) ar pašautentifikāciju;
    c) ar elektronisku pašautentifikāciju bez paraksta;
2. muitas preču manifests bez apstiprinājuma un bez reģistrācijas (sk. II.3.3.3. punktu);
3. kuģošanas sabiedrības manifests bez apstiprinājuma (sk. II.3.3.4. punktu) (pārejas noteikums):
    a) kuģošanas sabiedrības manifests kā apliecinājums;
    b) kuģošanas sabiedrības manifests pēc nosūtīšanas;
4. rēķini vai pārvadājuma dokumenti par precēm, kuru vērtība pārsniedz 15 000 EUR bez apstiprinājuma (pārejas noteikums) (sk. II.3.3.2. punktu).

Ņemiet vērā, ka atļauja izdot T2L/T2LF dokumentus bez apstiprinājuma ir pārejas noteikums, ciktāl apliecinājums būs T2L/T2LF dokumenti, nevis *PoUS* sistēmā ievadīti dati.

Atļauja izdot konkrētus Savienības statusa apliecinājuma līdzekļus bez muitas apstiprinājuma (un reģistrācijas) ir muitas lēmums, kura saņemšanai jāiesniedz pieteikums. Tas nozīmē, ka piemēro VI daļā aprakstītos vispārīgos noteikumus par muitas lēmumiem, ja vien nav norādīts citādi.

Procedūrai, kas jāievēro, jābūt saskaņā ar VI.2.2. punktu, ja vien turpmāk nav sniegta papildu informācija.

Pieteikums jāiesniedz tajā muitas dienestā, kurš ir atbildīgs par to vietu, kur tiek glabāti vai ir pieejami pieteikuma iesniedzēja galvenie uzskaites reģistri muitas vajadzībām un kur jāveic vismaz daļa no darbībām, uz kurām attiecas atļauja.

Pieteikuma iesniedzējam jāizpilda vispārīgie un īpašie nosacījumi. Vispārīgie nosacījumi, kas piemērojami jebkuros apstākļos, ir uzskaitīti nākamajā tabulā. Pārējie īpašie nosacījumi ir uzskaitīti turpmākajos punktos, kas attiecas uz katru konkrēto līdzekli vai objektu.

Vispārīgie nosacījumi

DA 128. panta 1. punkts
Konvencijas II papildinājuma 14. pants

- Pieteikuma iesniedzējs veic uzņēmējdarbību Eiropas Savienībā vai kopīgā tranzīta valstī;
- pieteikuma iesniedzējam jābūt uzņēmēja reģistrācijas un identifikācijas (*EORI*) numuram, ja tas veic uzņēmējdarbību Eiropas Savienībā
- attiecīgā persona nav veikusi nopietnus un atkārtotus muitas vai nodokļu jomas tiesību aktu pārkāpumus;
- kompetentie muitas dienesti spēj uzraudzīt procedūru un veikt kontroli bez tādas administratīvās slodzes, kas nebūtu samērojama ar attiecīgās personas prasībām;
- attiecīgā persona veic uzskaiti, kas muitas dienestiem ļauj veikt efektīvu kontroli.

II.3.3.2. T2L/T2LF dokuments vai rēķins vai pārvadājuma dokuments, ko izdevis atzītais izdevējs (*pārejas noteikums*)

II.3.3.2.1. Atļauja

Papildus vispārīgajiem nosacījumiem, kas uzskaitīti II.3.3.1. punktā, pieteikuma iesniedzējam ir jāatbilst šādiem īpašiem nosacījumiem, lai saņemtu atļauju izdot T2L/T2LF dokumentus, rēķinus vai pārvadājuma dokumentus kā Savienības statusa apliecinājumus bez muitas apstiprinājuma.

Īpaši nosacījumi T2L/T2LF dokumentu, rēķinu vai pārvadājuma dokumentu izdošanai

DA 128. panta 2. un 4. punkts
Konvencijas II papildinājuma 14. pants

- Attiecīgā persona regulāri izdod Savienības preču muitas statusa apliecinājumus vai muitas dienestiem ir pārliecība, ka tā var izpildīt juridiskos pienākumus, ko uzliek minēto apliecinājumu izmantošana.

Papildus vispārīgajiem nosacījumiem, kas uzskaitīti iepriekš II.3.3.1. punktā, un īpašajiem nosacījumiem pieteikuma iesniedzējam, lai saņemtu atļauju izdot elektroniskus pašautentificētus T2L/T2LF dokumentus kā Savienības statusa apliecinājumus bez muitas apstiprinājuma, ir jāatbilst vēl šādiem īpašiem nosacījumiem.

Īpaši nosacījumi elektroniskai pašautentifikācijai bez paraksta

DA 128.b pants
Konvencijas II papildinājuma 17. pants

- Atzītais izdevējs ir rakstiski apliecinājis savu atbildību par juridiskajām sekām, ko var rada visu T2L/T2LF dokumentu vai komercdokumentu, uz kuriem ir īpašais zīmogs, izdošana.

DA 128.a panta 2. punkts
Konvencijas II papildinājuma 15. pants

MUITA

Atļaujā jo īpaši jānorāda:

a) muitas iestāde, kuras atbildība ir iepriekš autentificēt "T2L" vai "T2LF" veidlapas;
b) metode, kā atzītais izdevējs pārliecināsies par to, ka veidlapas tiek izmantotas pareizi;
c) izslēgtās preču kategorijas vai pārvietošanas;
d) kādā laikposmā pirms preču nosūtīšanas un kādā veidā atzītajam izdevējam jāinformē kompetentā muitas iestāde, lai dotu tai iespēju veikt nepieciešamo kontroli;
e) vai apliecinājumiem vajadzētu būt:
   (i) ar iepriekšēju autentifikāciju, ko veikusi muita;
   (ii) ar atzītā izdevēja pašautentifikāciju ar parakstu;
   (iii) ar atzītā izdevēja elektronisku pašautentifikāciju (bez paraksta);
f) ka atzītajam nosūtītājam veidlapa jāaizpilda un jāparaksta pirms preču nosūtīšanas;
g) vai muitas dienests atļauj izmantot kravas sarakstus, kas neatbilst visām prasībām.

II.3.3.2.2. Atzītā izdevēja izdoto T2L/T2LF dokumentu, rēķinu vai pārvadājuma dokumentu izmantošana

Ja muita iepriekš autentificē apliecināšanas līdzekļus

DA 128.a pants
Konvencijas II papildinājuma 16. pants

MUITA

Tad muita iepriekš apzīmogo un paraksta:

- rēķinu vai pārvadājuma dokumentu labās puses vai
- aili "C. Nosūtītāja iestāde" T2L/T2LF dokumentu labajā pusē un attiecīgā gadījumā papildlapas.

Par iepriekšēju autentifikāciju atbildīgās iestādes amatpersonas parakstam nav jābūt rakstītam ar roku un iestādes zīmogs var būt iespiests iepriekš, ja iepriekšēju autentifikāciju centralizēti pārvalda viens muitas dienests.

Ja atzītais izdevējs veic apliecinājumu pašautentifikāciju

DA 128.a pants un ĪA 72-04. pielikuma II nodaļas II daļa
Konvencijas II papildinājuma 16. pants un III papildinājuma B9. pielikums

UZŅĒMĒJI

Atzītais izdevējs ar īpašu zīmogu apzīmogo:

- rēķinu vai pārvadājuma dokumentu labās puses vai
- aili "C. Nosūtītāja iestāde" T2L/T2LF dokumentu labajā pusē un attiecīgā gadījumā papildlapas.

Zīmoga nospiedumu uz veidlapām var iespiest iepriekš, ja iespiešanu veic šim nolūkam apstiprināta tipogrāfija. Īpašā zīmoga 1. un 2. aili un 4. līdz 6. aili aizpilda, norādot šādu informāciju:

— ģerbonis vai citas zīmes, vai burts, kas raksturo valsti,
— kompetentā muitas iestāde,
— datums,
— atzītais izdevējs un
— atļaujas numurs.

Piezīme. Zīmoga iepriekšēju iespiešanu apstiprina tās valsts kompetentā iestāde, kurā atzītais izdevējs veic uzņēmējdarbību, bet nevis tās valsts iestāde, kurā veic uzņēmējdarbību tipogrāfija.

Apliecinājuma turpmāka aizpildīšana, ko veic atzītais izdevējs

DA 128.a pants
Konvencijas II papildinājuma 16. panta 4., 19. un 20. punkts

UZŅĒMĒJI

Pirms preču nosūtīšanas atzītajam izdevējam veidlapa jāaizpilda un jāparaksta, ierakstot:

- skaidri identificējamā vietā komercdokumentā vai
- T2L/T2LF dokumentu ailē "D. Nosūtītājas iestādes kontrole" attiecīgā gadījumā papildlapās

šādi dati:

- kompetentās muitas iestādes nosaukums,
- dokumenta aizpildīšanas datums un atzītā izdevēja paraksts un
- viena no šādām norādēm:

BG	Одобрен издател
CS	Schválený vydavatel
DA	Autoriseret udsteder
DE	Zugelassener Aussteller
EL	Εγκεκριμένος εκδότης
EN	Authorised issuer
ES	Emisor autorizado
ET	Volitatud väljastaja
FI	Valtuutettu antaja
FR	Emetteur agréé
HR	Ovlaštenog izdavatelja
HU	Engedélyes kibocsátó
IT	Emittente autorizzato
LT	Įgaliotasis išdavėjas
LV	Atzītais izdevējs
MT	Emittent awtorizzat
NL	Toegelaten afgever
PL	Upoważnionego wystawcę
PT	Emissor autorizado
RO	Emitent autorizat
SK	Schválený vystaviteľ
SL	Pooblaščeni izdajatelj
SV	Godkänd utfärdare.

Atzītajam izdevējam:

- jāizgatavo katra izdotā apliecinājuma kopija,
- jāiesniedz muitā kopijas, kā noteikts atļaujās, lai veiktu kontroli, un
- jāglabā tās vismaz 3 gadus.

Ja atzītais izdevējs veic pašautentifikāciju elektroniski bez parakstīšanas

DA 128.b pants
Konvencijas II papildinājuma 17. pants

UZŅĒMĒJI

Pirms preču nosūtīšanas atzītajam izdevējam jāaizpilda un jāparaksta veidlapa, kā norādīts iepriekšējā ailē "Uzņēmēji", izņemot turpmāk norādīto.

T2L/T2LF dokumentos vai komercdokumentos atzītā izdevēja paraksta vietā jābūt vienai no šādām norādēm:

BG	Освободен от подпис
CS	Podpis se nevyžaduje
DA	Fritaget for underskrift
DE	Freistellung von der Unterschriftsleistung
EE	Allkirjanõudest loobutud
EL	Δεν απαιτείται υπογραφή
EN	Signature waived
ES	Dispensa de firma
FI	Vapautettu allekirjoituksesta
FR	Dispense de signature
HR	Oslobodeno potpisa
HU	Aláírás alól mentesítve
IS	Undanþegið undirskrift
IT	Dispensa dalla firma
LT	Leista nepasirašyti
LV	Derīgs bez paraksta
MT	Firma mhux meħtieġa
NL	Van ondertekening vrijgesteld
NO	Fritatt for underskrift
PL	Zwolniony ze składania podpisu
PT	Dispensada a assinatura
RO	Dispensă de semnătură
SI	Opustitev podpisa
SK	Oslobodenie od podpisu
SV	Befrielse från underskrift.

Sīkāku informāciju par šo apliecināšanas līdzekļu izmantošanu sk. arī II.3.2.1. punktā par T2L/T2LF dokumentiem un II.3.2.4. punktā par rēķiniem un pārvadājuma dokumentiem.

II.3.3.3. Muitas preču manifests, ko izdevis atzītais izdevējs

Šis punkts tiks aizpildīts, kad būs ieviesta PoUS un tiks pārtraukta kuģošanas sabiedrības manifesta izmantošana par Savienības statusa apliecinājumu.

II.2.3.4. Kuģošanas sabiedrības manifests, ko izdevis atzītais izdevējs (*pārejas noteikums*)

II.3.3.4.1. Atļauja

Papildus vispārīgajiem nosacījumiem, kas uzskaitīti II.3.3.1. punktā, pieteikuma iesniedzējam, lai tam būtu tiesības sagatavot **kuģošanas sabiedrības manifestus** kā Savienības statusa apliecinājumus bez muitas apstiprinājuma, ir jāatbilst šādiem īpašiem nosacījumiem.

Īpaši nosacījumi

DA 128. panta 2. un 4. punkts

- Attiecīgā persona regulāri izdod Savienības preču muitas statusa apliecinājumus vai tās kompetentajiem muitas dienestiem ir pārliecība, ka tā var izpildīt juridiskos pienākumus, ko uzliek minēto apliecinājumu izmantošana.

Tomēr loģistika dažreiz liedz nogādāt manifestu apliecināšanai laikā, kad kuģis dodas jūrā. Šādos gadījumos kuģošanas sabiedrība var elektroniski pārsūtīt manifesta saturu no nosūtīšanas ostas arī pēc kuģa došanās jūrā tā, lai tas būtu pieejams galamērķa ostā, pirms kuģis tur ierodas. Muitas dienesti var atļaut kuģošanas sabiedrībai **sagatavot** šādus manifestus vēlākais **nākamajā dienā** pēc kuģa iziešanas, bet pirms ierašanās galamērķa ostā – TC12 atļauja (sk. 8.2. pielikumu). Papildus vispārīgajiem nosacījumiem, kas uzskaitīti iepriekš II.3.3.1. punktā, pieteikuma iesniedzējam jāatbilst īpašiem nosacījumiem.

Īpaši nosacījumi

DA 128.d panta 1. un 2. punkts, Konvencijas II papildinājuma 18. pants

- Kuģošanas sabiedrība ir starptautiska;

- izmanto elektroniskās datu apmaiņas sistēmas, lai pārsūtītu informāciju starp nosūtīšanas un galamērķa ostām Savienības muitas teritorijā;
- apkalpo ievērojamu skaitu reisu starp dalībvalstu vai kopīgā tranzīta valstu ostām atzītos maršrutos.

Piemērošana

DA 128.c un 128.d pants Konvencijas II papildinājuma 18. pants

Kuģošanas sabiedrības pieteikumā jānorāda visas valstis un visas attiecīgās nosūtīšanas un galamērķa ostas.

Kuģošanas sabiedrība pieteikumā norāda arī sava(-u) pārstāvja(-u) vārdus šajās ostās.

Apspriežu procedūra par atļauju

Saņemot pieteikumu, tās dalībvalsts, kurā kuģošanas sabiedrība veic uzņēmējdarbību, muitas dienestiem par minēto pieteikumu jāinformē pārējās dalībvalstis, kurās atrodas nosūtīšanas un paredzētā galamērķa ostas. Attiecīgās kontaktpersonas ir uzskaitītas II.8.2. pielikumā – B pielikumā.

Tad nosūtīšanas un galamērķa ostas muitas dienesti, sazinoties ar kuģošanas sabiedrības vietējiem birojiem, pārliecinās, vai ir ievēroti vienkāršotās procedūras paredzētie noteikumi, jo īpaši, vai ir pietiekami liels reisu skaits starp valstīm, kas atrodas apstiprinātajos maršrutos.

Kad šī apspriežu procedūra ir noslēgusies, nosūtīšanas un galamērķa ostas muitas dienesti informē savas kompetentās iestādes par to, vai šajās ostās ir iespējams izmantot elektronisko datu apmaiņas sistēmu un vai kuģošanas sabiedrība atbilst iepriekš minētajiem kritērijiem.

Ja 60 dienu laikā (dalībvalstis) vai 45 dienu laikā (kopīgā tranzīta valstis) no paziņojuma dienas nav saņemts neviens iebildums, muitas dienestiem jāatļauj izmantot vienkāršoto procedūru, lai sagatavotu kuģošanas sabiedrības manifestu kā Savienības statusa apliecinājumu bez muitas apstiprinājuma.

Atļauja ir derīga attiecīgajās dalībvalstīs, un to piemēro vienīgi pārvadājumu operācijās starp ostām, uz ko tā attiecas. Vienkāršojums attiecas uz visu preču pārvadājumiem, kurus kuģošanas sabiedrība veic pa jūras ceļu starp ostām atļaujā minētajās dalībvalstīs un kopīgā tranzīta valstīs.

II.3.3.4.2. Apliecinājuma sagatavošana

Kuģošanas sabiedrībai jāapliecina manifesta autentiskums, pirms kuģis atstāj nosūtīšanas ostu.

Tomēr loģistika dažreiz liedz nogādāt manifestu apliecināšanai laikā, kad kuģis dodas jūrā. Šādos gadījumos kuģošanas sabiedrība var elektroniski pārsūtīt manifesta saturu no nosūtīšanas ostas arī pēc kuģa došanās jūrā tā, lai tas būtu pieejams galamērķa ostā, pirms kuģis tur ierodas.

DA 128.c un 128.d pants Konvencijas II papildinājuma 18. pants

DA 128.c un 128.d pantā (Konvencijas II papildinājuma 18. pants) ir ļauts šo manifestu izdot retrospektīvi kā preču statusa apliecinājumu un noteiktos apstākļos nosūtīt to galamērķa ostai ar elektroniskās datu apmaiņas sistēmas palīdzību.

DA 126.a pants Konvencijas II papildinājuma 18. pants

Kuģošanas sabiedrības manifestā, ko izmanto par Savienības preču muitas statusa apliecinājumu, jābūt iekļautām vismaz šādām ziņām:

- kuģošanas sabiedrības(-u) nosaukums(-i) un pilna adrese;
- kuģa vārds;
- iekraušanas vieta un datums;
- izkraušanas vieta;
- turklāt katram sūtījumam:
  - norāde uz konosamentu vai citiem komercdokumentiem;
  - iepakojumu skaits, apraksts, marķējumi un atsauces numuri;
  - preču parastais komercapraksts, kas ir pietiekami detalizēts, lai tās varētu identificēt;
  - bruto svars kilogramos;
  - ja vajadzīgs, konteineru identifikācijas numuri un
  - šādi preču statusu apliecinoši ieraksti:
    - burts “C” (“T2L” ekvivalents) tādām precēm, kuru Savienības preču muitas statusu iespējams pierādīt, vai
    - burts “F” (“T2LF” ekvivalents) tādām precēm no beznodokļu zonām vai starp tām, kuru Savienības preču muitas statusu iespējams pierādīt, vai
    - burts “N” visām pārējām precēm.

II.3.3.4.3. Procedūra nosūtīšanas ostā

Kuģošanas sabiedrībai jānoformē manifests, kas apliecina Savienības preču muitas statusu, ne vēlāk kā dienu pēc kuģa iziešanas un, katrā gadījumā, pirms tā ierašanās galamērķa ostā.

Tad kuģošanas sabiedrība elektroniskās datu apmaiņas ceļā nosūta manifestu uz galamērķa ostu.

Ja tiek saņemts attiecīgs lūgums, kuģošanas sabiedrība nosūta manifestu nosūtīšanas ostas muitas dienestiem vai nu elektroniskās datu apmaiņas ceļā, vai, ja muitas dienesti nav aprīkoti elektroniskā pasta saņemšanai, papīra formā.

Nosūtīšanas ostas kompetentās iestādes veic pārbaudes, pamatojoties uz riska analīzi.

II.3.3.4.4. Procedūra galamērķa ostā

Kuģošanas sabiedrība uzrāda manifesta kopiju galamērķa ostas muitas dienestiem vai nu elektroniskās datu apmaiņas ceļā, vai, ja muitas dienesti nav aprīkoti datu elektroniskai saņemšanai, papīra formā.

Galamērķa ostas kompetentās iestādes pārbauda deklarēto Savienības preču muitas statusu, pamatojoties uz riska analīzi, un vajadzības gadījumā vēlreiz pārbauda datus, sazinoties ar nosūtīšanas ostas kompetentajām iestādēm.

II.3.3.4.5. Neatbilstības/pārkāpumi

Kuģošanas sabiedrība ziņo nosūtīšanas un galamērķa ostas kompetentajām iestādēm par jebkurām ievērotām neatbilstībām vai pārkāpumiem. Tai arī ir pienākums palīdzēt noskaidrot neatbilstības vai pārkāpumus, ko atklājušas nosūtīšanas un galamērķa ostas kompetentās iestādes.

Ja neatbilstības un pārkāpumus nav iespējams noskaidrot galamērķa ostā, galamērķa ostas kompetentās iestādes paziņo par to nosūtīšanas ostas kompetentajām iestādēm un iestādei, kas izdevusi atļauju, tālākai rīcībai.

II.3.3.4.6. Kuģošanas sabiedrības pienākumi

Kuģošanas sabiedrībai ir šādi pienākumi:

- veikt atbilstošu uzskaiti, lai kompetentās iestādes varētu pārbaudīt operācijas nosūtīšanas un saņemšanas ostās;
- nodrošināt, lai visa attiecīgā uzskaite būtu pieejama kompetentajām iestādēm;

- kompetento iestāžu priekšā uzņemties pilnu atbildību par savu pienākumu izpildi, ziņojumu sniegšanu un palīdzību neatbilstību un pārkāpumu noskaidrošanā.

II.3.4. Kopīgā tranzīta valsts

Konvencijas 9. pants

Kad Savienības preces ir ieradušās kopīgā tranzīta valstī saskaņā ar T2 procedūru, tās saglabās savu Savienības statusu, ja:

- kopīgā tranzīta valstī tām turpināja piemērot T2 procedūru vai muitas noliktavas procedūru un
- laikposms, kurā preces tika uzglabātas noliktavā, nepārsniedza 5 gadus (vai 6 mēnešus dažām konkrētām preču kategorijām), un
- tās visu laiku bijušas muitas dienesta kontrolē.

Savienības preces kopīgā tranzīta valstīs

Konvencijas 2. panta 3. punkta b) apakšpunkts un 9. pants
Konvencijas II papildinājuma 2. pants

Savienības precēm kopīgā tranzīta valstīs T2 procedūru var piemērot tikai tad, ja:

- preces atvestas šajā valstī saskaņā ar T2 procedūru,
- preces ir pārsūtītas, ievērojot nosacījumus, un:
    - tās bijušas attiecīgās valsts muitas dienesta kontrolē, lai nodrošinātu, ka nav mainīti to identifikācijas dati vai stāvoklis,
    - tām nav piemērota muitas tranzīta procedūra, izņemot tranzīta vai muitas noliktavas procedūru, un
    - muitas noliktavas procedūras piemērošanas gadījumā:
        - laikposms nepārsniedz 5 gadus,
        - precēm, uz kurām attiecas Preču klasifikācijas nomenklatūras 1.–24. nodaļa, termiņš nedrīkst pārsniegt 6 mēnešus,
        - preces tika glabātas īpašās vietās un ar tām nav izdarītas citas darbības kā tās, kas vajadzīgas to sākotnējā stāvokļa saglabāšanai vai sūtījuma sadalīšanai bez iepakojumu aizstāšanas, un
        - visas darbības ir veiktas muitas uzraudzībā,

  un
- jaunajā T2 procedūrā ir atsauce uz iepriekšējo šādu procedūru, saskaņā ar kuru Savienības preces ir atvestas minētajā kopīgā tranzīta valstī, tostarp uz visiem īpašajiem apstiprinājumiem un to kombinācijām.

Savienības statusa apliecinājumu sniegšana kopīgā tranzīta valstī

Konvencijas 5., 9. , 10. un 18.a pants

Kopīgā tranzīta valstī var izdot šādus apliecinājumus:
- T2L dokuments;
- rēķins un pārvadājuma dokuments;
- kuģošanas sabiedrības manifests.

Sīkāku informāciju par šo apliecinājumu sniegšanu un izmantošanu sk. II.3.2. un II.3.3. punktā.

Katrā kopīgā tranzīta valsts kompetentās iestādes izdotajā dokumentā, kas apliecina Savienības preču muitas statusu, ir jābūt atsaucei uz to atbilstošo deklarāciju T2 vai to dokumentu, kas apliecina Savienības preču muitas statusu, saskaņā ar kuru preces ir atvestas minētajā kopīgā tranzīta valstī, un visiem īpašajiem tajos ietvertajiem apstiprinājumiem.

Savienības preces reeksportē no kopīgā tranzīta valsts

Konvencijas 9. pants
Konvencijas I papildinājuma 12. pants

Ja Savienības preces ir ievestas kopīgā tranzīta valstī un ir reeksportējamas tranzīta procedūrā, kura nav kopīgais tranzīts, T2L/T2LF nav jāatjaunina, ja pirms pārsūtīšanas preces nav uzglabātas noliktavā. Lai parādītu, ka preces palikušas muitas dienestu pastāvīgā uzraudzībā, kopīgā tranzīta valsts kompetentā muitas iestāde apzīmogo dokumenta labās puses augšējo daļu, papildinot to ar datumu, kas tās tika reeksportētas.

Piemēram: Savienības preces kopīgā tranzīta valstī ierodas ar kuģi, kas nav RKS kuģis, un tās tiek reeksportētas ar kravas automašīnu saskaņā ar *TIR* procedūru. Ņemiet vērā, ka T2L/T2LF dokumenta derīguma termiņš ir 90 dienas.

Apliecinājuma izdošana kopīgā tranzīta valstīs

Konvencijas II papildinājuma 2. pants

Apliecinājumu par Savienības precēm, ko pārvieto no kopīgā tranzīta valsts, var sniegt tikai tad, ja preces pārvieto tieši no minētās kopīgā tranzīta valsts uz citu kopīgā tranzīta valsti vai uz dalībvalsti:

- nešķērsojot trešo valsti vai

- šķērsojot trešo valsti, bet tās pārvieto ar vienotu pārvadājuma dokumentu, kas izdots kopīgā tranzīta valstī.

Savienības preces eksportē no kopīgā tranzīta valsts

Konvencijas II papildinājuma 2. pants

Savienības statusa apliecinājumu nevar izmantot Savienības precēm, ko paredzēts eksportēt no kopīgā tranzīta valsts vai Eiropas Savienības.

Prezumpcija, ka precēm ir Savienības preču statuss

Pagaidu ievešana

Konvencijas 9. panta 2. punkts

Tomēr Savienības statusa apliecinājums Savienības precēm kopīgā tranzīta valstī nav vajadzīgs, ja tām piemērota pagaidu ievešanas procedūra un nav veiktas nekādas citas darbības kā vien tādas, kas vajadzīgas to saglabāšanai sākotnējā stāvoklī vai sūtījumu sadalīšanai.

"T2-Corridor"

Konvencijas II papildinājuma 2.a pants

Preces, kurām ir Savienības preču muitas statuss un ko pārvadā pa dzelzceļu, var bez muitas procedūras piemērošanas pārvietot no viena punkta uz citu punktu Savienības muitas teritorijā un var pārvadāt caur kopīgā tranzīta valsti, nemainot to muitas statusu. Sīkāku informāciju par T2 koridoru sk. VI.3.5.5. punktā.

II.4. Savienības preču bez Savienības statusa apliecinājuma pārvietošana

II.4.1. Preces, ko pārvadā pa gaisu

DA 119. panta 2. punkts

Savienības precēm, ko pārvadā pa gaisu no vienas Eiropas Savienības lidostas uz citu bez apstāšanās ārpus Eiropas Savienības, piemēro prezumpciju par Savienības statusu ar nosacījumu, ka uz tām attiecas vienots pārvadājuma dokuments, t. i., *AWB,* kas izdota dalībvalstī. Tādējādi šādos apstākļos Savienības precēm nav vajadzīgs apliecinājums.

II.4.2. Regulāra kuģu satiksme

II.4.2.1. Definīcija

DA 120. pants

Kuģošanas sabiedrības, kas sniedz tikai (tuvsatiksmes kuģošanas) pakalpojumus starp divām vai vairākām Eiropas Savienības ostām un pārvadā Savienības preces, var pieteikties regulāras kuģu satiksmes (RKS) atļaujas saņemšanai.

Savienības preces, ko pārvadā ar RKS kuģi starp divām vai vairākām Eiropas Savienības ostām, saglabās Savienības statusu, un šis statuss

muitai ierašanās ostās Eiropas Savienībā nav jāpierāda. RKS kuģim nav atļauts piestāt:

- ostās ārpus Savienības muitas teritorijas;
- ostā, kas nav daļa no RKS apstiprinātajiem maršrutiem;
- ostā Eiropas Savienības ostas brīvajā zonā;
- un veikt jebkādu preču pārkraušanu jūrā.

DA 119. panta 2. punkta b) apakšpunkts

Tāpēc RKS var salīdzināt ar sauszemes tiltu, kas savieno divas vai vairākas Eiropas Savienības ostas, un nevienā tilta galā muita neveic pārbaudes. Tomēr ārpussavienības precēm, ko pārvadā ar RKS kuģi, jāpiemēro T1 tranzīta procedūra.

Ja kuģis, kas nav RKS kuģis, kuģo starp Eiropas Savienības ostām un atstāj Savienības muitas teritoriju, uz kuģa esošās Savienības preces zaudē savu Savienības statusu. Atgriežoties Savienībā, ir jāpierāda Savienības preču statuss, pretējā gadījumā muita visas uz kuģa esošās preces uzskatīs par ārpussavienības precēm.

Ja kuģošanas pakalpojumus veic starp Eiropas Savienības ostām un ostām ārpus Eiropas Savienības, tad RKS atļauja šajos maršrutos netiks piešķirta. Savienības precēm, ko pārvadā uz kuģa, kas nav RKS kuģis, izkraušanas laikā Eiropas Savienības ostā būs jāpierāda šo preču muitas statuss.

Konvencijā par kopīgu tranzīta procedūru nav ietverts ne RKS vienkāršojums, nedz arī elektroniska transporta dokumenta (ETD) izmantošana par tranzīta deklarāciju jūras pārvadājumos.

Šo RKS jēdzienu nedrīkst jaukt ar terminu "regulāri pārvadājumi", ko lieto jūras pārvadājumu uzņēmumi.

II.4.2.2. Regulārās kuģu satiksmes atļaujas piešķiršanas procedūra

DA 120. un 121. pants
SMK 39. panta a) punkts

Atļauju piešķir tikai kuģošanas sabiedrībām:

- kas veic uzņēmējdarbību Savienības muitas teritorijā;
- kam nav tiesību aktu muitas jomā un nodokļu noteikumu nopietnu vai atkārtotu pārkāpumu, tostarp nav smagu noziedzīgu nodarījumu, kas saistīti ar pieteikuma iesniedzēja saimniecisko darbību (piezīme: uzskata, ka šis nosacījums ir izpildīts personām, kurām ir atzītā uzņēmēja (*AEO*) statuss);
- kas apņemas pēc atļaujas izdošanas paziņot muitas dienestam, kas ir piešķīris atļauju:
    - to kuģu vārdus, kuri ir norīkoti RKS;
    - ostu, no kuras kuģis dodas RKS un

- piestāšanas ostas;

- apņemas nepiestāt ostās, kas atrodas ārpus Savienības muitas teritorijas, vai brīvajās zonās, kas atrodas Eiropas Savienības ostās, un neveikt preču pārkraušanu jūrā.

Vispārējie noteikumi, kas reglamentē muitas lēmumus pēc pieteikuma iesniegšanas, ir pilnībā piemērojami atļaujai veikt regulāru kuģu satiksmi. Tādējādi papildus turpmāk aprakstītajām specifikācijām piemēro arī VI daļas 2.2. līdz 2.5. punktā aprakstītās vadlīnijas.

UZŅĒMĒJI

Pieteikumā jānorāda dalībvalstis, kurās darbojas RKS, un var norādīt dalībvalstis, kurās pieteikuma iesniedzējs plāno sniegt pakalpojumus nākotnē.

ĪA 195. pants

Pēc pieteikuma izskatīšanas kompetentajam muitas dienestam (atļaujas devējs muitas dienests) ar Muitas lēmumu sistēmas starpniecību jāinformē to pārējo dalībvalstu muitas dienesti (apspriešanās muitas dienesti), kurās darbojas kuģu satiksme, par kuru lūdz to piekrišanu, vai kur tā varētu darboties nākotnē. Pārējām administrācijām jāinformē par savu piekrišanu vai atteikumu 15 dienu laikā pēc šāda paziņojuma saņemšanas no atļaujas devēja muitas dienesta. Ja apspriešanās dalībvalsts sniedz atteikumu, tā Muitas lēmumu sistēmā paziņo iemeslu(-s) un attiecīgās tiesību normas, kas pamato pārkāpumu. Tās dalībvalsts iestādēm, kurā pieteikums tika iesniegts, atļauja jāatsaka un jāpaziņo tas pieteikuma iesniedzējam, norādot atteikuma iemeslus.

ĪA 195. pants

Ja 15 dienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas netiek saņemta atbilde vai atteikums, atļaujas devējiem muitas dienestiem attiecīgajai kuģošanas sabiedrībai jāizdod atļauja.

Pārējām dalībvalstīm, kurās kuģu satiksme darbojas vai varētu darboties nākotnē, atļauja ir jāatzīst.

DA 121. pants

UZŅĒMĒJI

Kuģošanas sabiedrībai, kam ir atļauts izveidot regulāru kuģu satiksmi, jāsniedz atļaujas devējam muitas dienestam šādas ziņas:

a) to kuģu vārdi, kuri ir norīkoti RKS;
b) pirmā osta, no kuras kuģis dodas RKS;
c) piestāšanas ostas;

un jāpaziņo atļaujas devējam muitas dienestam:

d) jebkādas izmaiņas a), b) un c) punktā minētajā informācijā;
e) diena un laiks, kad grozījumi stājas spēkā;
un, ja vajadzīgs:
f) daļas fraktētāju nosaukumi.

DA 121. pants un ĪA 196. pants

MUITA

Visiem kuģošanas sabiedrības paziņotajiem atļaujas grozījumiem jābūt reģistrētiem Muitas lēmumu sistēmā 1 darbdienas laikā no paziņošanas dienas, un tiem jābūt pieejamiem RKS iesaistītajiem muitas dienestiem. Grozītā reģistrācija stājas spēkā pirmajā darbdienā pēc tās reģistrēšanas.

Visa sarakste ar citām muitas administrācijām, kas iesaistītas RKS, jāveic, izmantojot Muitas lēmumu sistēmu.

II.8.4. pielikumā ietverts to iestāžu saraksts, kuru kompetencē ir atļauju piešķiršanas procedūra un saziņa par RKS.

MUITA

Atļaujas piešķiršana => reģistrācija elektroniskajā RKS informācijas un saziņas sistēmā. Attiecīgā gadījumā aizpildīt aili "Cita informācija" RKS atļaujā, norādot daļējā(-o) fraktētāja(-u) nosaukumu(-s) katram kuģim.

Šī informācija tiks papildināta pēc muitas lēmumu pārvaldības sistēmas *atjauninašanas, kas plānota 2020. gada beigās.*

II.4.2.3. Daļas fraktēšana

Attiecībā uz daļas fraktēšanu RKS atļaujas pieteikumu iesniedz persona (iznomātājs vai fraktētājs), kas nosaka RKS, t. i., nosaka kuģi(-us), ko izmantos RKS, kā arī piestāšanas ostas, vai arī minētās personas pārstāvis. Atļaujas izdevēji muitas dienesti var pieprasīt jebkādu papildu informāciju, kas vajadzīga pieteikuma izskatīšanai.

Fraktēšanas līguma piemēri, kas skar apakšfraktēšanu un daļas fraktēšanu, ir sniegti II.8.1. pielikumā.

II.4.2.4. RKS nosacījumu pārbaude

Muitas dienesti var prasīt, lai kuģošanas sabiedrība sniedz pierādījumus par to, ka tā ievēro noteikumus, kas saistīti ar RKS darbību, proti, ka RKS darbību nodrošina, pamatojoties uz

informāciju, kas reģistrēta kompetentajā muitas dienestā, un RKS ienāk tikai reģistrētajās piestāšanas ostās.

Ja muitas dienests konstatē, ka RKS noteikumi nav ievēroti, tas, Muitas lēmumu sistēmā nekavējoties informē citu dalībvalstu, kurās darbojas RKS, muitas dienestus, lai tie varētu veikt vajadzīgos pasākumus.

II.4.2.5. Regulārā kuģu satiksme vai neregulārā kuģu satiksme

Ārpussavienības preces un dažos gadījumos arī Savienības preces, ko pārvadā ar RKS kuģi, ir jāpārvadā saskaņā ar muitas procedūru ("kravas automašīna uz kuģa"), vai tām pārvadāšanai RKS jāpiemēro Savienības tranzīta procedūra (T1 vai T2F). Šajā nolūkā RKS var izvēlēties, vai saņemt atļauju, lai izmantotu ETD par tranzīta deklarāciju jūras pārvadājumos, vai arī T1 un T2F precēm izmantot standarta tranzīta procedūru (izmantojot *NCTS* deklarāciju uz VAD pamata un galvojumu). Ja ETD izmanto par tranzīta deklarāciju jūras pārvadājumos, šim nolūkam var izmantot RKS manifestus, un galvojums nav vajadzīgs.

Ja tuvsatiksmes kuģošanas pakalpojumus nodrošina starp divām vai vairākām Eiropas Savienības ostām un attiecīgie kuģi pārvadā galvenokārt ārpussavienības preces, šiem operatoriem būtu jāapsver ar to saistītais administratīvais slogs. Tiem būtu jāizsver, vai ir lietderīgi izpildīt administratīvās prasības, kas vajadzīgas, lai saņemtu atļauju(-as) RKS izmantošanai un ETD izmantošanai par tranzīta deklarāciju jūras pārvadājumos un lai izpildītu operatīvās prasības, kas vajadzīgas, lai izmantotu šīs atļaujas. Tā vietā operatori varētu apsvērt iespēju izmantot neregulāru kuģu satiksmi. Tādējādi RKS atļauja nebūtu vajadzīga, bet operators attiecīgā gadījumā varētu sniegt vienkāršu Savienības preču muitas statusa apliecinājumu.

Neparedzēti apstākļi RKS transporta laikā

Ja kuģis, kas reģistrēts RKS, neparedzētu apstākļu dēļ ir spiests pārkraut preces jūrā, piestāt vai iekraut vai izkraut preces ostā ārpus Eiropas Savienības, neregulāras kuģu satiksmes ostā vai Eiropas Savienības ostas brīvajā zonā, kuģošanas sabiedrībai nekavējoties jāinformē visu to turpmāko Eiropas Savienības ostu muitas dienesti, kurās kuģis piestāj regulārā maršruta laikā.

Uz šī kuģa esošo preču muitas statuss nav jāmaina, ja vien nav iekrautas jaunas preces vai preces izkrautas un aizvestas prom šajās vietās.

1. piemērs **Ņujorka/Havra – neregulāra kuģu satiksme**

Precēm ierodoties Havrā, tās uzskata par ārpussavienības precēm.

- Havrā iekrautām Savienības precēm (ja tās nav apliekamas ar akcīzes nodokļiem) jāizmanto T2L dokuments vai pēc kuģošanas sabiedrības pieprasījuma kuģošanas sabiedrības manifests ar "C" kodu.
- Savienības precēm, kas apliekamas ar akcīzes nodokļiem un kas iekrautas Havrā, jāizmanto elektroniskā administratīvā dokumenta (e-AD) izdruka (kā paredzēts Padomes Direktīvas 2008/118/EK 21. un 34. pantā un Regulā Nr. 684/2009).

2. piemērs **Havra/Puentapitra (Guadelupa) – neregulāra kuģu satiksme**

Precēm ierodoties Puentapitrā, tās uzskata par ārpussavienības precēm.

- Savienības precēm: jāizmanto T2LF dokuments vai pēc kuģošanas sabiedrības pieprasījuma kuģošanas sabiedrības manifests ar "F" kodu.

3. piemērs **Dženova/Marseļa – neregulāra kuģu satiksme**

Precēm ierodoties Marseļā, tās uzskata par ārpussavienības precēm.

- Dženovā iekrautām Savienības precēm (ja tās nav apliekamas ar akcīzes nodokli) jāizmanto T2L dokuments vai pēc kuģošanas sabiedrības pieprasījuma kuģošanas sabiedrības manifests ar "C" kodu.
- Savienības precēm, kam piemēro akcīzes nodokli un kas iekrautas Dženovā, jāizmanto e-AD izdruka (kā paredzēts Padomes Direktīvas 2008/118/EK 21. un 34. pantā un Regulā Nr. 684/2009).

4. piemērs **Ņujorka/Havra/Antverpene – neregulārā kuģu satiksme**

Kuģim ierodoties Havrā, visas preces uzskata par ārpussavienības precēm.

Daļu preču izkrauj Havrā, un daļa paliek kuģī.

Ir divas iespējas.

- *Preces izkrauj Havrā un pārvadā uz Antverpeni pa autoceļiem:* izmanto T1 tranzīta procedūru pārvadājumam pa autoceļiem un jāsniedz galvojums.
- *Preces Havrā neizkrauj un pārvadā uz Antverpeni pa jūru:* T1 tranzīta procedūra nav nepieciešama. Precēm ierodoties Antverpenē, tās uzskatīs par ārpussavienības precēm, ja vien netiks uzrādīts Savienības preču muitas statusa apliecinājums.

5. piemērs **Preču eksports, piesakoties uz kompensāciju**

Havra/Antverpene/Ņujorka – neregulāra kuģu satiksme

Izvešanas formalitātes kārto Havrā, kur saskaņā ar vienotu līgumu par pārvadājumu uz ārpussavienības valsti preces iekrauj kuģī un nogādā Antverpenē, kur tās iekrauj citā kuģī, kas dodas uz valsti ārpus ES.

Tā kā preces ir pārvadātas neregulārā kuģu satiksmē, tās uzskata par ārpussavienības precēm.

Savienības preču muitas statusa apliecinājums pārkraušanas gadījumā

Savienības preces pārvadā saskaņā ar RKS (sk. II.4.2. punktu). Ja preces pēc tam Eiropas Savienības ostā pārkrauj kuģī, kas nav RKS kuģis, statuss tiktu zaudēts un precēm tiktu piemērota pagaidu uzglabāšana. Tas rada problēmu Eiropas Savienības galamērķa ostā (noslēgšana). Diagrammas veidā to var parādīt šādi:

DUBLINA
Savienības preces iekrauj
→
kuģis A (regulāra kuģu satiksme)
→
MARSEĻA
pārkraušana
→
kuģis B (neregulāra kuģu satiksme)
→
TARANTO
vajadzīgs Savienības statusa apliecinājums

Šajos gadījumos par statusa apliecinājumu galamērķa ostā Eiropas Savienībā (noslēgšana), piem., Taranto, kalpos T2L, ko kompetentās

iestādes izdod un kā autentiskumu apliecina vēlākais pārkraušanas ostā, piem., Marseļā.

Šajos gadījumos precēm rekomendē pievienot statusa apliecinājumu no pārvadājuma sākuma (kuģis A).

Cita iespēja ir par apliecinājumu izmantot kuģošanas sabiedrības manifestu (sk. II.4.2. punktu).

II.4.3. T2 koridors

Skatīt VI.3.5.5. daļu

II.5. Īpaši noteikumi par jūras zvejas produktiem un no šādiem produktiem iegūtām precēm

Jūras zvejas produktu un citu jūras produktu, ko kuģi iegūst no jūras, Savienības preču muitas statusa apliecinājums

ĪA 213. pants

Lai pierādītu Savienības statusu, jāuzrāda attiecīgi zvejas kuģa žurnāls, izkraušanas deklarācija, pārkraušanas deklarācija un kuģu satelītnovērošanas sistēmas dati par:

- jūras zvejas produktiem, ko Savienības zvejas kuģis nozvejojis ārpus Savienības muitas teritorijas, ūdeņos, kas nav trešās valsts teritoriālie ūdeņi, un
- precēm, kas iegūtas no šiem produktiem uz Savienības zvejas kuģiem vai Savienības apstrādes kuģiem un kā izgatavošanā var būt izmantoti citi produkti ar Savienības preču muitas statusu.

DA 129. pants

Attiecīgi zvejas kuģa žurnālu, izkraušanas deklarāciju, pārkraušanas deklarāciju un kuģu satelītnovērošanas sistēmas datus uzrāda:

1. Savienības zvejas kuģis, kurš produktus nozvejojis un attiecīgā gadījumā tos pārstrādājis, vai
2. cits Savienības zvejas kuģis vai Savienības apstrādes kuģis, kurš pārstrādājis produktus pēc tam, kad tie pārkrauti no 1. punktā minētā kuģa, vai
3. jebkurš cits kuģis, uz kuru minētie produkti un preces tika pārkrauti no 1. un 2. punktā minētajiem kuģiem, neveicot papildu pārmaiņas, vai
4. transportlīdzeklis, uz kuru attiecas vienotais pārvadājuma dokuments, kurš izdots valstī vai teritorijā, kas neietilpst Savienības muitas teritorijā, ja produkti vai preces ir izkrauti no 1., 2. vai 3. punktā minētā kuģa.

ĪA 214. pants

Ja jūras zvejas produktus vai no šādiem produktiem iegūtas preces pirms to pārvadāšanas uz Eiropas Savienību pārkrauj un pārvadā caur teritoriju ārpus Eiropas Savienības, par šiem produktiem un precēm, tos ievedot Savienības muitas teritorijā, jāuzrāda Savienības preču muitas statusa apliecinājums. To var izdarīt, izmantojot zvejas kuģa žurnāla izdruku, uz kura ir attiecīgās valsts vai teritorijas muitas dienesta apliecinājums, ka produkti vai preces:

- esot šajā valstī vai teritorijā atradās muitas uzraudzībā un
- nebija pakļautas nekādai apstrādei, izņemot to, kas vajadzīga to saglabāšanai.

Zvejas kuģa žurnāla izdruka, kā noteikts spēkā esošajos tiesību aktos, var būt:

- zvejas kuģa žurnāla attiecīgo daļu izdruka (t. i., izraksts), tostarp attiecīgā gadījumā dati par pārkraušanu citā kuģī vai
- pilna zvejas kuģa žurnāla izdruka, ja tā ļauj identificēt attiecīgo jūras zvejas produktu vai preču sūtījumu un ietver atsauci uz attiecīgo zvejas kuģa žurnālu.

Trešo valstu muitas administrācijām nav juridiska pienākuma zvejas kuģa žurnāla izdrukā apliecināt, ka ar jūras zvejas produktiem un precēm, kas pārkrautas un pārvadātas caur šīm valstīm, nav veiktas nekādas manipulācijas. Tādēļ var būt pieņemams citāds apliecinājums, ne tikai apliecinājums uz zvejas kuģa žurnāla izdrukas.

Apliecinājuma dokumenta veidlapa ir bez maksas; II.8.5. pielikumā ir ietverts piemērs, ko sniegusi zvejniecības nozare. Cits piemērs, kas ietverts II.8.6. pielikumā, ir Singapūras izdots apliecinājums par manipulāciju neveikšanu.

DA 130. un 133. pants

DA 130. pantā ir noteiktas datu prasības attiecībā uz tādu jūras zvejas produktu un preču Savienības muitas statusa apliecinājumu, kas Savienības muitas teritorijā piegādātas tieši vai ar pārkraušanu.

DA 133. pantā ir noteiktas datu prasības, lai apliecinātu manipulāciju neveikšanu ar tādiem jūras zvejas produktiem un precēm, kas pārkrauti trešā valstī vai teritorijā un pārvadāti, šķērsojot šādu valsti vai teritoriju, un šāds apliecinājums ir neatņemama daļa no šādu produktu un preču Savienības muitas statusa apliecinājuma.

Ja manipulāciju neveikšanas apliecināšana, papildus zvejas kuģa žurnāla izdrukai vai zvejas žurnāla attiecīgo daļu izdrukai tiek izmantoti citi dokumenti, šajos citos apliecināšanas līdzekļos jāietver:

- visi attiecīgie dati, kas noteikti DA 130. un 133. pantā;
- atsauce uz zvejas kuģa žurnālu.

Šiem apliecināšanas līdzekļiem, tos uzrādot dalībvalstu muitas dienestiem, kad preces ieved Savienības muitas teritorijā, jāpievieno attiecīgā zvejas kuģa žurnāla izdruka vai zvejas kuģa žurnāla attiecīgo daļu izdruka.

Attiecībā uz 130. panta 1. punkta a) apakšpunktā prasīto informāciju par vietu, kur jūras zvejas produkti ir nozvejoti, ir jāsaprot, ka informācija par precīzu nozvejas vietu ir jāuzskata par sensitīvu un šādas informācijas nodošana trešo valstu muitas dienestiem apliecināšanas nolūkā var radīt problēmas. Tādēļ nevajadzētu būt

spēkā pienākumam ietvert minēto informāciju dokumentos, ko apliecināšanai iesniedz trešo valstu muitas dienestiem, ar nosacījumu, ka informāciju par precīzu nozvejas vietu sniedz dalībvalstu muitas dienestiem, ievedot minētos produktus Savienības muitas teritorijā.

II.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts)

II.7. Tikai muitas vajadzībām

II.7.1. T2L(T2LF) dokuments, kas autentificēts ar elektroniskiem līdzekļiem

II.8. Pielikumi

II.8.1. "Fraktēšanas" līguma piemērs, kas paredz apakšlīgumus un daļas fraktēšanu

Daļas fraktēšana

Šajā punktā ir skaidroti daļas fraktēšanas komerciālie aspekti, īpaši akcentējot konteineru pārvadājumus un to, kā dalītā fraktēšana ietekmē Savienības tranzītu.

1. Ievads

Konteineru pārvadājumos daļas fraktēšanu parasti sauc par "vietas fraktēšanu". "Vieta" ir daļa no kuģa kravas tilpnes, kas atbilst precīziem viena konteinera vai konteinera vienības izmēriem. Konteineriem ir divi veidi:

a) *TEU* = divdesmit pēdu ekvivalents
un
b) *FEU* = četrdesmit pēdu ekvivalents (jeb 2 *TEU* konteineri)

Piezīme. Vēl citi konteineru veidi ir 10 pēdu, *HC*, 45 pēdu u.c.

2. Vietas fraktēšanas veidi

Ir divi galvenie veidi:

a) vienkārša vietas fraktēšana

b) kuģu koplietošanas līgums.

3. Vienkārša vietas fraktēšana

Vienkāršajā vietas fraktēšanā fraktētājs (kuģniecība) fraktē no kuģu īpašnieka (citas kuģniecības, kam kuģī ir papildu kravnesība) zināmu "vietu" skaitu. Fraktētājs (parasti) maksās summu par kopējo nofraktēto vietu skaitu neatkarīgi no tā, vai viņš varēs izmantot visas vietas. Par vienkāršu vietas fraktēšanu (parasti) vienojas katram reisam atsevišķi.

4. Kuģu koplietošanas līgums

Noslēdzot kuģu koplietošanas līgumu, divas (vai vairākas) kuģniecības vienojas noteiktos kuģos vai noteiktos maršrutos nodot cita citas rīcībā noteiktu vietu skaitu. Šie līgumi parasti ir savstarpīgi, un kuģniecības par vietām cita citai nemaksā.

5. Komerciālās sekas

a) Ja neņem vērā to, ka vienkārša vietu fraktēšana paredz maksājumus, savukārt kuģu koplietošanas līgums tos neparedz, abu veidu fraktēšana no juridiskā viedokļa neatšķiras.

b) Sistēma darbojas kā parasta fraktēšana, t. i., krava, kas tiek pārvadāta, fraktējot vietu/izmantojot kuģu koplietošanas līgumu, tiek pārvadāta kravas pārvadātāja vārdā, ar tā konosamentu un manifestiem. Kuģa īpašnieks izdod vienu jūras pārvadājuma konosamentu par kopējo izmantoto vietu skaitu, nevis atsevišķu konosamentu par konteineri/sūtījumu. Kuģa īpašniekam nav atsevišķo sūtījumu pamata dokumentācijas (ja neņem vērā bīstamo kravu deklarācijas u. tml.): par nosūtītāju, saņēmēju, kravas saturu, utt.

c) Krava, kas tiek pārvadāta, fraktējot vietu/izmantojot kuģu koplietošanas līgumu, faktiski tiek pārvadāta it kā uz paša pārvadātāja kuģa.

d) Nosūtītājam/saņēmējam nav noteikti jāzina un nav jābūt informētam, ka pārvadājums daļēji tiek veikts, fraktējot vietu uz kuģa/kuģu koplietošanas līguma ietvaros.

e) Nosūtītājs/saņēmējs saņem tās kuģniecības izdotu konosamentu, ar kuru tas ir noslēdzis pārvadāšanas līgumu.

6. Sekas attiecībā uz Savienības tranzītu

Ja krava tiek pārvadāta saskaņā ar komercvienošanos par dalīto fraktēšanu, katra kuģošanas sabiedrība var darboties kā procedūras izmantotājs, ja visi manifesti pilnībā atbilst PDA 50. un 51. panta prasībām.

Turklāt kravas pārvadātāja kuģa manifestā jūras transporta konosamenta pozīcijā kompetentajām iestādēm galamērķa ostā jānorāda, ka tranzīta kontroli veiks, pamatojoties uz fraktētāja manifestiem un konosamentiem.

7. Sekas attiecībā uz regulārās kuģu satiksmes (RKS) apstiprināšanu

a) Ja fraktē daļu, RKS atļaujas pieteikumu iesniedz persona (iznomātājs vai fraktētājs), kas nosaka RKS.

Muitas dienesti var pieprasīt visu tiem vajadzīgo informāciju pieteikuma iesniedzēja un jo īpaši daļas fraktētāju izvērtēšanai.

b) Piemēri.

1. piemērs:

- Kuģis *Goodwill* pieder īpašniekam A, kas noslēdz fraktēšanas līgumu uz laiku ar kuģošanas sabiedrību B. Saskaņā ar šo līgumu A ļauj uzņēmumam B izmantot savu kuģi.

- B atbild par iznomātā kuģa komercvadību. Tas nosaka, kuras ostas kuģis apkalpos (RKS). B noslēdz kuģa koplietošanas līgumu (dalītas fraktēšanas līgumu) ar citu kuģošanas sabiedrību C, lai nodrošinātu kuģim pilnu kravu. Tas nozīmē, ka stājas spēkā dalītās fraktēšanas nosacījumi. B nodod daļu kuģa *Goodwill* uzņēmumam C komerceksploatācijai, atstājot sev tiesības rīkoties ar pārējo kuģa daļu. B iesniegs pieteikumu, lai saņemtu **RKS atļauju ar kuģi *Goodwill*.**

2. piemērs:

Satiksme 1)	Kuģi 2)	Personas, kas nosaka satiksmi 3)	Daļas fraktētāji 4)
Roterdama–Dublina–Rosslāre–Antverpene–Havra–Lisabona–Leikso–Vigo	*Corvette* un *Caravel*	A	B: uz kuģa *Corvette*: Rosslāre–Antverpene–Havra–Lisabona; uz kuģa *Caravel*: Rosslāre–Antverpene–Havra–Lisabona–Vigo
			C: uz kuģa *Corvette*: Roterdama–Rosslāre–Antverpene–Havra–Lisabona; uz kuģa *Caravel*: Rosslāre–Antverpene–Havra–Lisabona–Vigo
			D: uz kuģa *Corvette*: Roterdama–Rosslāre–Antverpene–Havra–Lisabona
Roterdama–Dublina–Rosslāre–Antverpene–Havra–Bilbao–Leikso–Vigo	*Douro*	B	A: Roterdama–Dublina–Rosslāre–Antverpene–Havra–Bilbao
			C: Rosslāre–Antverpene–Havra–Bilbao–Lisabona–Leikso
			D: Antverpene–Havra–Bilbao–Lisabona–Leikso–Vigo
Roterdama–Dublina–Rosslāre–Antverpene-Havra–Lisabona–Leikso–Vigo	*Angela J*	C	A: Roterdama–Dublina–Rosslāre–Antverpene–Havra–Lisabona
			B: Roterdama–Rosslāre–Antverpene–Havra–Lisabona
			D: Antverpene–Havra–Lisabona–Leikso–Vigo

Satiksme 1)	Kuģi 2)	Personas, kas nosaka satiksmi 3)	Daļas fraktētāji 4)
Roterdama–Dublina–Rosslāre–Antverpene–Havra–Bilbao–Leikso–Vigo	*Goodwill*	D	A: Roterdama–Dublina–Rosslāre–Antverpene–Havra–Lisabona
			B: Roterdama–Rosslāre–Antverpene–Havra–Lisabona
			C: Antverpene–Havra–Lisabona–Leikso–Vigo

- 1. slejā ir uzskaitīti satiksmes maršruti, norādot, kuras ostas attiecīgais(-ie) kuģis(-i) izmantos. Lai varētu sniegt šos pakalpojumus, jāiesniedz "RKS" atļaujas pieteikums.
- 2. slejā ir minēts(-i) kuģis(-i), kas norīkots attiecīgajai satiksmei. Lai uz kuģiem tiktu attiecināts viens RKS atļaujas pieteikums, tiem jāpiestāj tajā minētajās ostās.
- 3. slejā ir minēta persona, kas nosaka satiksmi (piestāšanas ostas utt.). Tā ir persona, kas pieprasa atļauju un paziņo daļējiem fraktētājiem (sk. 4. sleju) par "regulārās kuģu satiksmes veicēja" statusu. Šī persona, protams, arī var pārvadāt preces, izmantojot šo satiksmi.
- 4. slejā ir minēti dažādie daļas fraktētāji, kas nomājuši telpu iznomātāja kuģī. Šīm personām nav jāpieprasa atļauja, bet tām jāievēro vai jānodrošina, lai to klienti ievērotu "regulārajai kuģu satiksmei" piemērojamās muitas procedūras (atkarībā no pārvadājamo preču muitas statusa).

c) RKS atļaujas pieteikuma un atļaujas saturs

Atļauju RKS veikšanai aizpilda saskaņā ar šādām instrukcijām:

- Vispārīgas prasības:
  Eiropas Komisijai un dalībvalstu muitas dienestiem ir jāuzglabā atļaujas, tostarp to grozījumus, un tiem tās ir pieejamas, izmantojot elektronisko RKS informācijas un saziņas sistēmu.

- Ailes:

1. aile: Ievadīt kuģošanas sabiedrības vai tā pārstāvja nosaukumu un pilnu adresi.

Ja kuģa komercvadību kopīgi veic vairāki uzņēmumi, kas kopā norāda apkalpojamās ostas, ievadīt katras attiecīgās kuģošanas sabiedrības vai tā pārstāvja nosaukumu un pilnu adresi.

Šādā gadījumā katrai attiecīgajai kuģošanas sabiedrībai jābūt pieteikuma iesniedzējam atsevišķā pieteikumā par regulāro kuģu satiksmi.

2. aile: Ievadīt visas piestāšanas ostas piestāšanas secībā konkrētā maršrutā. Katras ostas nosaukumam seko attiecīgais ISO valsts kods (piem., Roterdama (NL), Dublina (IE), Havra (FR)).

Ja atļauja ir izdota vairāk nekā vienam maršrutam, katrs maršruts jānošķir ar numuru (piem., 1. Roterdama (NL)–Dublina (IE)–Havra (FR), 2. Lisabona (PT)–Vigo (ES)–Bilbao (ES) utt.).

3. aile: Ievadīt kuģa(-u) nosaukumu(s), kam uzticēts veikt 2. ailē norādīto maršrutu. Ja 2. ailē ir norādīts vairāk nekā viens maršruts, pie katra kuģa jānorāda apkalpojamā maršruta numurs (piem., 1. *Neptune, Goodwill,* 2. *Corvette*, 3. *Douro* utt.).

4. aile: Ievadīt daļējā(-o) fraktētāja(-u) nosaukumu(s) (nevis kuģu vārdus). Personai, kas pieprasa atļauju, jānorāda muitas dienestiem daļējā(-o) fraktētāja(-u) nosaukums(-i). Ņemt vērā, ka daļējais(-ie) fraktētājs(-i) nav sertifikāta turētājs(-i) un nav iekļauts(-i) 1. ailē.

5. aile: Šī aile jādatē un jāparaksta 1. ailē norādītajai(-iem) kuģošanas sabiedrībai(-ām) vai pārstāvim(-jiem).

A aile: Dalībvalsts nosaukumam seko iekavās norādīts ISO valsts kods: (AT), (BE), (BG), (CY), (CZ), (DE), (DK), (EE), (ES), (FI), (FR), (GR), (HR), (HU), (IE), (IT), (LT), (LU), (LV), (MT), (NL), (PL), (PT), (RO), (SE), (SI), vai (SK).

II.8.2. Kravas manifests – TC12 atļauja

Atļauja izmantot DA 128.d panta 5. punkta c) apakšpunktā (Konvencijas II papildinājuma 18. pantā) paredzēto vienkāršojumu. Skatīt nodaļu II.3.3.4.

<u>Atļaujas TC 12 paraugs</u>

1. Atļaujas turētājs	(Atļaujas numurs) …….
	Atļauja izmantot DA 128.d panta 5. punkta c) apakšpunktā (Konvencijas II papildinājuma 18. pantā) paredzēto vienkāršojumu
2. Nosūtīšanas valstis un ostas, uz kurām attiecas šī atļauja, un **kuģošanas sabiedrības pārstāvja(-u) vārds, uzvārds**.	
3. Galamērķa valstis un ostas, uz kurām attiecas šī atļauja, **un kuģošanas sabiedrības pārstāvja(-u) vārds, uzvārds**.	
4. Cita informācija	

5. Izdevēja iestāde Zīmogs Vārds, uzvārds: Datums: Adrese: Valsts: (Paraksts)

II.8.2.B. B pielikums. Kompetento iestāžu saraksts apspriedēm

Lai iepazītos ar šī saraksta jaunāko redakciju, noklikšķiniet uz kādas no šīm saitēm:

EIROPA:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en.

II.8.3. Savienības preču muitas statusa apliecinājums mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem

Lai noteiktu mehānisko autotransporta līdzekļu muitas statusu Savienības muitas teritorijā, jāievēro šādi noteikumi.

1. Noteikumi par preču pārvietošanu no viena Savienības muitas teritorijas punkta uz otru ir vienlīdz piemērojami mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem, atpūtas kuģiem un privātiem gaisa kuģiem.

2. Ar vārdu "pārvietošana" apzīmē ne vien transportlīdzekļa izmantošanu, pārvietojoties Savienības muitas teritorijā, bet arī, kā attiecībā uz visām citām Savienības precēm, īpašuma tiesību maiņu (nodošanu/iegūšanu) un dzīvesvietas maiņu, kas nozīmē transportlīdzekļa atrašanās vietas maiņu, nemainoties īpašumtiesībām.

3. SMK 153. pantā noteikts: "Pieņem, ka visām precēm, kas atrodas Savienības muitas teritorijā, ir Savienības preču muitas statuss, ja vien netiek konstatēts, ka tās nav Savienības preces". Šis pieņēmums attiecas arī uz transportlīdzekļu apriti.

4. Tāpēc, ja transportlīdzekļus ieved no trešās valsts un laiž brīvā apgrozībā bez reģistrācijas dalībvalstī, tos var nogādāt uz citu dalībvalsti kā Savienības preces, jo tas atbilst SMK 153. panta galvenajai prezumpcijai. Reģistrācijas vajadzībām ar šiem transportlīdzekļiem jārīkojas tieši tāpat kā ar Savienībā ražotiem transportlīdzekļiem.

5. Šajā sakarā jaunu transportlīdzekļu reģistrācija nedrīkst būt atkarīga no transportlīdzekļa Savienības preču muitas statusa apliecināšanas.

6. Pamatotu šaubu gadījumā kompetentās iestādes var pieprasīt informāciju savstarpējās palīdzības ietvaros. Tomēr šādiem pieprasījumiem nevajadzētu būt regulāriem.

7. No tā izriet, ka Savienības transportlīdzekļiem ir jāspēj pārvietoties Savienības muitas teritorijā saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem kā citām Savienības precēm. Nav paredzēta muitas iestādes iejaukšanās.

8. Šie noteikumi neietekmē nodokļu samaksu jo īpaši saistībā ar prasību īpašniekam reģistrēties viņa dzīvesvietas valstī.

9. Neskarot iepriekšējos noteikumus, uzskata, ka ikvienam dalībvalstī reģistrētam mehāniskajam autotransporta līdzeklim ir Savienības statuss, ja:

   a) tā reģistrācijas dokuments uzrādīts kompetentajām iestādēm dalībvalstī, kurā transportlīdzeklis tiek ievests;

   b) transportlīdzekļa reģistrācija, kā tā norādīta dokumentā un numura zīmē, precīzi sakrīt ar tālāk norādītajiem valstu noteikumiem atkarībā no valsts, kurā transportlīdzeklis ir reģistrēts.

Ja šādi nosacījumi nepastāv, Savienības preču muitas statusu pierāda saskaņā ar ĪA 199. panta noteikumiem.

10. Savienības preču muitas statusa apliecināšana mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ar reģistrācijas numura plāksnēm (ĪA 208. pants):

Austrija:

Austrijā numerācijas sistēmu veido “atšķirības numura zīme” un “rezervētā numura zīme”.

Atšķirības zīmes numuru veido viens vai divi burti, kas apzīmē administratīvo rajonu (politisko rajonu), statūtpilsētu, federālās zemes valdību vai federālās iestādes; prefikss sastāv no ciparu un burtu kombinācijas.

Numura zīmes ir ar melnām rakstzīmēm uz balta pamata un ar sarkanbaltsarkanām šaurām joslām uz augšējās un apakšējās malas. Numura zīmēm jābūt ar latīņu burtiem un arābu ciparіem. Kopš 2002. gada novembra numura zīmes kreisajā pusē ir zils lauks ar baltu burtu “A” zem Eiropas Savienības zvaigžņu vainaga.

Identifikācijas burtus un simbolus atdala ar emblēmu. Parastām plāksnēm tas ir attiecīgās federālās zemes ģerbonis un zem tā federālās zemes nosaukuma melniem drukātiem burtiem.

Numura plāksnēm – galvenokārt taisnstūrveida horizontālā formātā ar noapaļotiem stūriem – ir šādi izmēri (platums × augstums):

- viena rinda: 520 × 120 mm, rakstzīmju augstums 67 mm
- divas rindas: 300 × 200 mm, rakstzīmju augstums 67 mm

Paraugu ilustrācijas:

Beļģija:

Uzskata, ka Beļģijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, izņemot turpmāk aprakstītos scenārijus.

1. Reģistrācijas apliecībā, kā parādīts turpmāk, ir saīsinājums T1, kas:

a. apliecībām, kas izdotas pirms 2010. gada 16. novembra, atrodas sākuma lapas otrā pusē, kreisajā pusē iedaļā, kas veltīta pagaidu ievešanai;

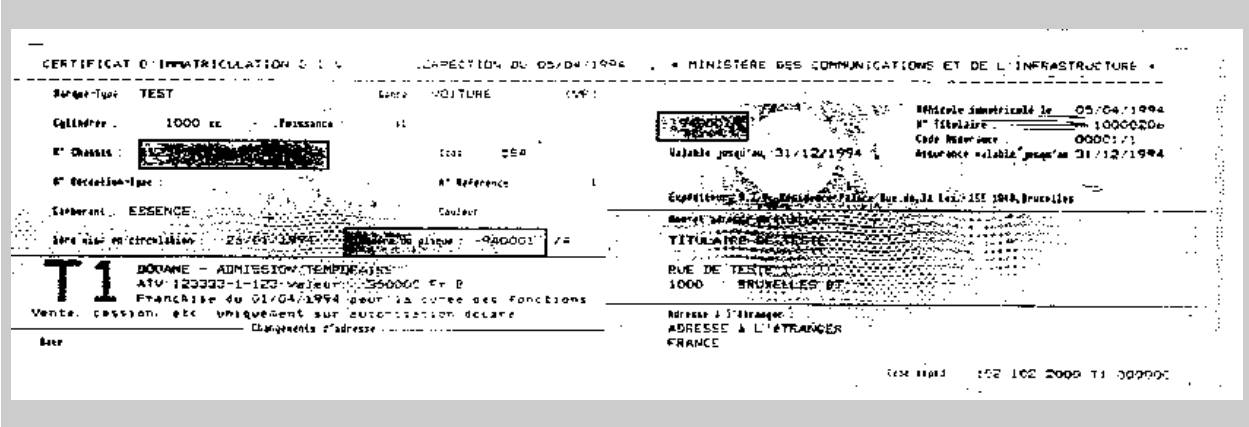

b. apliecībām, kas izdotas no 2010. gada 16. novembra, atrodas 1. daļas labajā pusē tabulā par pagaidu ievešanu apakšējā kreisajā stūrī.

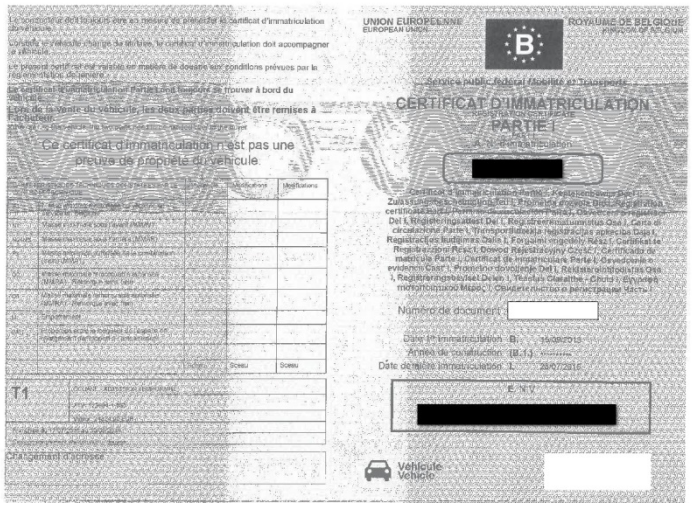

2. Ja transportlīdzeklim ir "tirgotāja" numura zīme, tam **var** nebūt Savienības preču muitas statusa. Šādā gadījumā pagaidu ievešanas atļaujai ir jābūt transportlīdzeklī. Reģistrācijas apliecībā transportlīdzekļa parametru vietā ir norādīts numura zīmes numurs, derīguma termiņš, "tirgotāja numura zīmes" tips, valsts reģistra numurs vai uzņēmuma numurs un maksimālais cilindra tilpums vai maksimālā jauda, ko pieprasījis turētājs.

Attiecīgajās numura zīmēs ir indeksa numurs, 3 burtu grupa un 3 ciparu grupa šādās kombinācijās:

- – *automobiļu "tirgotāju numura zīmes": 1 - Z + 2 citi burti + 3 cipari;*
- – *motociklu "tirgotāju numura zīmes": 1 - ZM vai 1 – ZW+ 1 cits burts + 3 cipari (izmēri atšķiras no citu numuru zīmju izmēriem; indekss un iepriekšējie burti, cipari zem tā);*
- – *mopēdu "tirgotāju numura zīmes": 1 - SZ + 1 cits burts + 3 cipari (izmēri atšķiras no citu numuru zīmju izmēriem; indekss un iepriekšējie burti, cipari zem tā);*
- – *autopiekabju "tirgotāju numura zīmes": 1 - ZQ vai 1 -ZU + 1 cits burts + 3 cipari.*

Cipari un burti ir zaļā krāsā uz balta fona. Īpaši tam paredzētā vietā jābūt uzlīmei, kas norāda gadu.

3. Ja transportlīdzeklim ir "izmēģinājuma" numura zīme, tam **var** nebūt Savienības preču muitas statusa. Šādā gadījumā pagaidu ievešanas atļaujai ir jābūt transportlīdzeklī. Tomēr šādi transportlīdzekļi nedrīkst pārvietoties ārpus Beļģijas teritorijas. Reģistrācijas apliecībā transportlīdzekļa parametru vietā ir norādīts numura zīmes numurs, derīguma termiņš, "tirgotāja numura zīmes" veids un valsts reģistra numurs vai uzņēmuma numurs.

   Attiecīgajās numura zīmēs ir indeksa numurs, 3 burtu grupa un 3 ciparu grupa (mopēdiem 2 ciparu grupa) šādās kombinācijās:

   - *vieglajiem automobiļiem: 1 - ZZ + 1 cits burts + 3 cipari;*
   - *motocikliem: 1 - ZZM vai 1 -ZZW + 3 cipari (izmēri atšķiras no citu numuru zīmju izmēriem; burti augšpusē, cipari apakšpusē);*
   - *mopēdiem: 1 - SZZ + 2 cipari (izmēri atšķiras no citu numuru zīmju izmēriem; burti augšpusē, cipari apakšpusē);*
   - *piekabēm: 1 – ZZQ vai 1 - ZZU + 3 cipari.*

   Cipari un burti ir zaļā krāsā uz balta fona. Īpaši tam paredzētā vietā jābūt uzlīmei, kas norāda gadu.

Bulgārija

Uzskata, ka Bulgārijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja tiem ir taisnstūrveida reģistrācijas numura zīme ar melnu burtu un ciparu kombināciju uz atstarojoša balta fona un zilu joslu kreisajā pusē.

Uz reģistrācijas numura zīmes zilās joslas ir Bulgārijas karogs un balti burti BG.

Reģistrācijas numurs ir trīs grupu kombinācija (piem., C 5027 AB), kurā:

- pirmo grupu veido burti, kas atbilst teritoriālajai vienībai;

- otro grupu veido četri arābu cipari;
- trešā grupa norāda sēriju (viens vai divi burti).

Uzskata, ka Bulgārijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem nav Savienības preču muitas statusa šādos gadījumos:

- tiem ir taisnstūrveida reģistrācijas numura zīme, ko veido sešu ciparu kombinācija, kura vidū atdalīta ar melnu burtu "B" uz balta fona, un labajā pusē uz sarkana fona ir norādīts derīguma gads;
- tiem ir taisnstūrveida reģistrācijas numura zīme, ko veido sešu ciparu kombinācija, kura vidū atdalīta ar melnu burtu "T" vai "H" uz balta fona;
- tiem ir taisnstūrveida reģistrācijas numura zīme, ko veido burtu "C", "CC" vai "CT" kombinācija un balti cipari uz sarkana fona; vai
- tiem ir taisnstūrveida reģistrācijas numura zīme, ko veido burtu "XX" kombinācija un balti cipari uz zila fona.

Mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem, kam ir šāda veida numuru zīmes, var būt un var nebūt Savienības preču muitas statuss.

Par to statusu var pārliecināties, vienīgi pārbaudot atbilstošos dokumentus.

Horvātija

1. Uzskata, ka Horvātijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja tiem ir attiecīgās numura zīmes.

Transportlīdzekļu numura zīmes ir izgatavotas no metāla, pārklātas ar atstarojošu foliju, uz kuras ir administratīvā rajona identifikācija un transportlīdzekļa reģistrācijas numurs ir redzams ar melniem burtiem uz balta fona. Starp teritorijas un administratīvā rajona norādi un transportlīdzekļa reģistrācijas numuru ir Horvātijas ģerbonis.

Izņēmuma kārtā, ja *transportlīdzekļi neatbilst izvirzītajiem nosacījumiem* attiecībā uz izmēriem (garumu, platumu, augstumu), t. i., to maksimālais atļautais augstums pārsniedz noteikto, t. i., atļauto svaru uz asi, tad numura zīmju burti un cipari ir sarkanā krāsā.

Ja transportlīdzekļi pieder ārvalstu pilsoņiem, kam piešķirta pagaidu vai pastāvīga uzturēšanās atļauja (transportlīdzekļu pagaidu reģistrācija, ārvalstu tirdzniecības, satiksmes, kultūras un citām pārstāvniecībām, ārvalstu korespondentu birojiem un pastāvīgiem ārvalstu korespondentiem piederoši transportlīdzekļi), šādu transportlīdzekļu numura zīmju burti un cipari ir zaļā krāsā.

2. Ja transportlīdzekļi pieder *diplomātiskajiem un konsulārajiem dienestiem, ārvalstu misijām un starptautisko organizāciju aģentūrām un to personālam* Horvātijā, šādu transportlīdzekļu numura zīmes ir zilā krāsā ar dzelteniem burtiem un cipariem. Uz tām ir arī tās valsts ciparu kods, kurai pieskaitāma aģentūra, un burts, kas norāda aģentūras darbību, t. i., attiecīgās personas statusu aģentūrā, un transportlīdzekļa reģistrācijas numurs.

Kipra

Kipras Ceļu transporta departaments ir datorizēts kopš 1997. gada janvāra. Visas reģistrācijas apliecības, kas izdotas pēc tam, ir drukātas ar datoru.

a. Kiprā pastāvīgi reģistrētie transportlīdzekļi

Visiem Kiprā pastāvīgi reģistrētiem transportlīdzekļiem ir reģistrācijas numurs, kas sastāv no kombinācijas: viens, divi vai trīs latīņu alfabēta burti un sērijas numurs no 1 līdz 999. Katram transportlīdzeklim ir divas numura zīmes, viena ar atstarojošu baltu fonu – priekšpusē un otra ar atstarojošu dzeltenu vai baltu fonu – aizmugurē; uz abām zīmēm rakstzīmes un cipari ir melnā krāsā.

Lai noteiktu Savienības preču muitas statusu vairumam transportlīdzekļu ar tādiem reģistrācijas numuriem kā BBCCC (piem., YW764) vai BBBCCC (piem., EAY857), jāpārbauda atbilstošā uz reģistrācijas apliecības norādītā informācija, kā paskaidrots A tabulā.

b. Diplomātiskajam dienestam reģistrētie transportlīdzekļi (CD vai AT)

Diplomātiskajam dienestam reģistrēto transportlīdzekļu reģistrācijas apliecībā ir divi reģistrācijas numuri. Pirmais numurs apzīmē pastāvīgo reģistrāciju. Otrais numurs norāda uz transportlīdzekļa piederību diplomātiskajam korpusam

Diplomātiskajam dienestam reģistrēto transportlīdzekļu reģistrācijas numurs sastāv no divu ciparu kombinācijas, kas norāda sūtniecības vai komisijas kodu, kam seko burti "CD" vai "AT" un transportlīdzekļa numurs konkrētajā sūtniecībā vai komisijā.

Šie transportlīdzekļi laika posmā, kad tiem ir diplomātiskais statuss, pārvietojas ar diplomātisko reģistrācijas numuru. Beidzoties diplomātiskajam statusam, tiem izmanto pastāvīgo reģistrācijas numuru. Par šo transportlīdzekļu Savienības preču muitas statusu var pārliecināties, aplūkojot to dokumentus.

A tabula

	Informācija (ziņas par nodokļiem) (angļu un grieķu valodā kā rakstīts reģistrācijas apliecībās)	Var būt tulkojums angļu valodā mazajiem burtiem
1	Muitas nodoklis Τελωνειακός Δασμός	Ar nodokli neapliekams, nodoklis samaksāts daļēji, nodoklis samaksāts ΠΛΗΡΗΣ ΑΠΑΛΛΑΓΗ, ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΑΛΛΑΓΗ, ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΕ
2	Muitas R.C (muitas atvieglojumu kods) Κ.Ε Δασμών (Κωδικός Εξαίρεσης Δασμών)	01.01, 01.18, 01.19, 07.02, 07.03, 07.05, 07.06, 07.07, 11(4)α, 11(4)β, 11(4)γ

Čehija

1. Uzskata, ka Čehijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja to reģistrācijas numurs atbilst vienai no šādām īpašajām sērijām.

   - Balta taisnstūrveida numura zīme ar uzrakstu, kas sastāv vismaz no piecām līdz septiņām rakstzīmēm (starp tām ir vismaz viens burts un viens cipars) melnā krāsā, piem., 1K3 2246. Pirmais burts attiecas uz teritoriālo vienību. **Numura zīme "pēc pieprasījuma", uz kuras ir piecas, septiņas vai astoņas rakstzīmes (vismaz viens burts un viens cipars) uz melna fona uz balta fona. Armijas transportlīdzekļiem ir numura zīmes, uz kurām ir septiņi arābu cipari (bez burtiem) uz balta fona.** Speciālajiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem un lauksaimniecības un mežu vilcējiem uz numura zīmes ir dzeltens taisnstūra fons.

     Apritē ir mehāniskie autotransporta līdzekļi ar baltām iepriekšējo sēriju numura zīmēm, ko veido divu vai trīs burtu kombinācija un četri cipari melnā krāsā, kas pa pāriem atdalīti ar defisēm (piem., CHA 63-46). Iepriekšējo sēriju smago kravas automobiļu, autobusu un autopiekabju numura zīmēm ir dzeltens taisnstūra fons.

   - Balta taisnstūrveida numura zīme ar melnām rakstzīmēm, kas reģistrēta izvešanai, ar sarkanu laukumu, kurā ir reģistrācijas beigu datums.
   - **Īpaša balta taisnstūrveida numura zīme ar melnām rakstzīmēm, kas sastāv no burtiem "EL", kam seko trīs, četras vai piecas rakstzīmes (elektriskie automobiļi).**
   - **Īpaša balta taisnstūrveida numura zīme ar zaļām rakstzīmēm, kas sastāv no diviem arābu cipariem, kas seko burts "V" un divi, trīs vai četri arābu cipari (vēsturiskie automobiļi).**
   - **Īpaša balta taisnstūrveida numura zīme ar zaļām rakstzīmēm, kas sastāv no diviem arābu cipariem, kam seko burts "R" un trīs vai četri arābu cipari (sacīkšu automobiļi un motocikli).**
   - Īpaša balta taisnstūrveida numura zīme ar zaļām rakstzīmēm, kas reģistrēta pastāvīgai manevrēšanai un kas sastāv no vismaz no piecām līdz septiņām rakstzīmēm: pirmais burts attiecas uz teritoriālo vienību, tam seko arābu cipari.
   - Īpaša balta taisnstūrveida numura zīme ar zaļām rakstzīmēm, kas reģistrēta izmēģinājumiem un sastāv no piecām rakstzīmēm ar burtu "F", kam seko arābu cipari.

2. Uzskata, ka Čehijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem nav Savienības preču muitas statusa, ja tiem ir **balta** taisnstūrveida numura zīme ar **trim arābu cipariem, kam seko burti "CD" vai "XX", vai "XS", vai "HC" un divi arābu cipari zilā krāsā** (norāda uz piederību diplomātiskajam korpusam vai ārvalstu misijai), ja vien to dokumentos nav norādīts Savienības statuss.

Dānija

Uzskata, ka Dānijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja reģistrācijas apliecības apakšējā ailē ir ieraksts: *IKKE TOLDDOKUMENT VED OMREGISTRERING* (tulkojums: īpašnieka maiņas gadījumā muitas dokuments nav jāuzrāda).

Igaunija

Mehāniskos autotransporta līdzekļus Igaunijā reģistrē, pamatojoties uz noteikumiem par mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem. Mehānisko autotransporta līdzekļu numuru veido trīs burtu un trīs ciparu kombinācija. Kopš 2004. gada numura zīmes kreisajā pusē ir marķējums "EST".

Somija

Uzskata, ka Somijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja vien tiem nav pagaidu reģistrācijas eksportam (eksporta reģistrācija); eksporta reģistrācijas gadījumā tiem ir numura zīme, ko veido viens burts un maksimāli četras rakstzīmes melnā krāsā uz balta atstarojoša fona. Turklāt reģistrācijas beigu mēnesis un gads ir norādīts šo numura zīmju labajā malā: baltā krāsā uz atstarojošas krāsas gada sarkanā krāsā.

Pie tam, uzskata, ka mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem nav Savienības preču muitas statusa, ja tiem ir:

1. transporta zīme ar numuru, kas sastāv no viena burta un maksimāli četriem cipariem sarkanā krāsā uz balta atstarojoša fona;
2. izmēģinājuma zīme, uz kuras ar melniem vertikāli izvietotiem burtiem ir norādīts "KOE" (=izmēģinājuma) un kas satur vienu burtu un maksimāli trīs ciparus uz dzeltena atstarojoša fona.

Francija

Uzskata, ka Francijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja vien tie nav reģistrēti kādā no šīm īpašajām sērijām:

- *CMD, CD, C, K* (diplomātiskais vai līdzīgs statuss);
- TT (pagaidu uzturēšanās);
- IT (pagaidu uzturēšanās);
- WW (tehniskās apkopes stacija).

Vācija

Uzskata, ka apliecinājums par Savienības specifikācijām autotransporta līdzekļu (mehānisko autotransporta līdzekļu un to piekabju) reģistrācijai Vācijā **ir derīgs**, ja ir izdota Vācijas reģistrācijas apliecība un ja transportlīdzeklim ir taisnstūrveida reģistrācijas numura zīme, uz kuras ir **atšķirīga burtu kombinācija** katram administratīvajam rajonam (līdz 3 burtiem) un **identifikācijas numurs** (ko veido burtu un ciparu grupa). **(Sk. 1. piemēru.)**

Aiz transportlīdzekļa **identifikācijas numura** uz šīm reģistrācijas numura zīmēm var būt arī identifikācijas burts "H" ("antīko automobiļu reģistrācijas numura zīme" vēsturiskajiem transportlīdzekļiem – **sk. 2. piemēru**) vai arī var būt norādīts konkrēts braukšanas laikposms konkrētā sezonā ("sezonas reģistrācijas numura zīme" – **sk. 3. piemēru**).

Uzskata, ka Savienības specifikāciju apliecinājums transportlīdzekļiem **nav derīgs**, ja to reģistrācijas numura zīme:

- ir tikai cipars "0" attiecībā uz administratīvā rajona burtu kombināciju (īpaša reģistrācijas numura zīme diplomātiskajam korpusam un priviliģētām starptautiskām organizācijām);
- ir tikai identifikācijas numura numuri, kam seko identifikācijas burts, piemēram, "A" un derīguma termiņš, kas norādīts sarkanā laukā;
- ir paredzēta eksportam (sk. **4. piemēru**);

- ir derīga īsam laikposmam (īstermiņa reģistrācijas numura zīme): tās identifikācijas numurs sastāv tikai no cipariem, un tam ir derīguma termiņš, kas norādīts dzeltenā laukā;
- tā tiek īpaši izmantota automašīnai, ko izmanto izmēģinājuma procedūrām, izmēģinājuma braucieniem vai pārvešanai (**sk. 5. piemēru**);
- ir ar sarkaniem, nevis melniem burtiem.

- Reģistrācijas numuri var būt vienā vai divās rindās.

1. piemērs

Atšķirīga burtu kombinācija katram administratīvajam rajonam/pazīšanas numurs

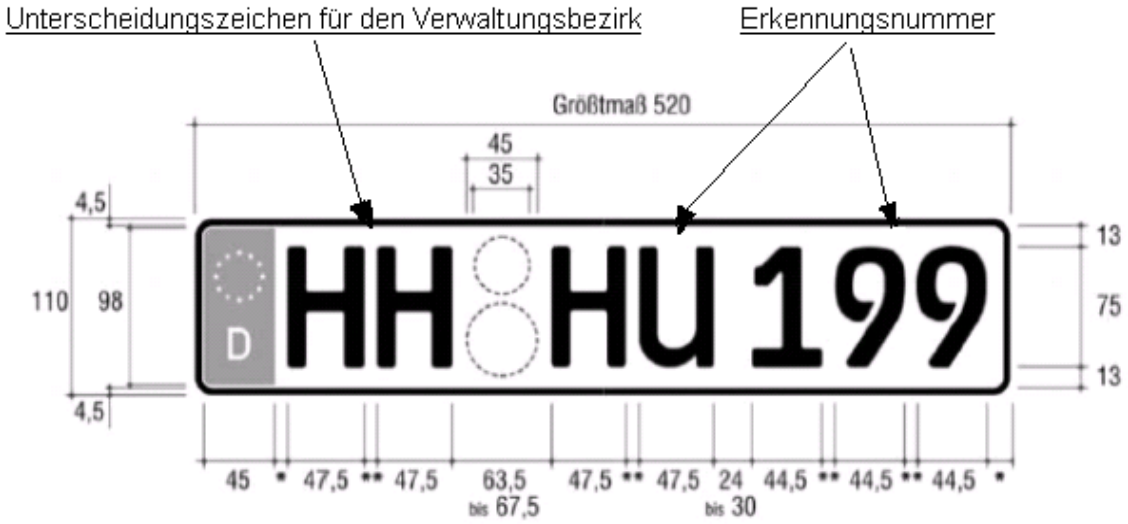

2. piemērs (“Antīko automobiļu reģistrācijas numura zīme” vēsturiskajiem transportlīdzekļiem)

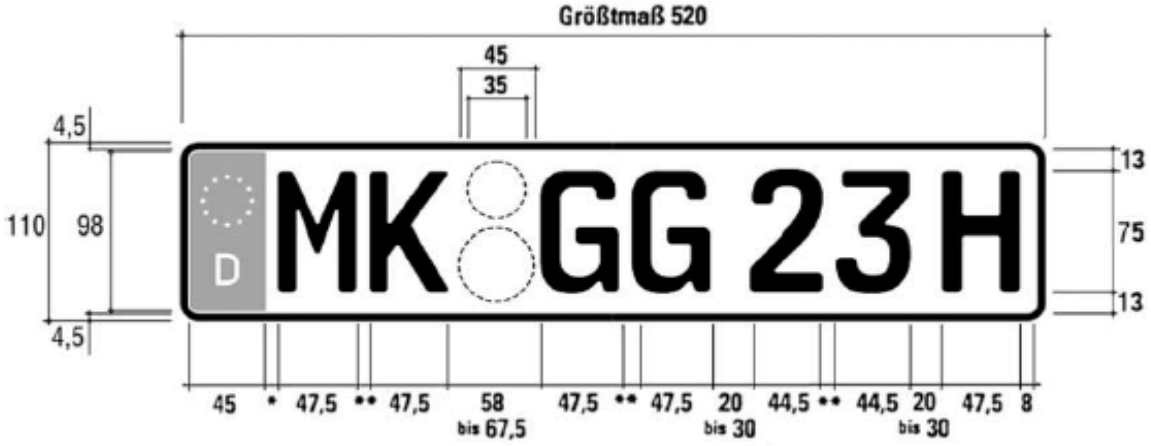

3. piemērs (“Sezonas reģistrācijas numura zīme”)

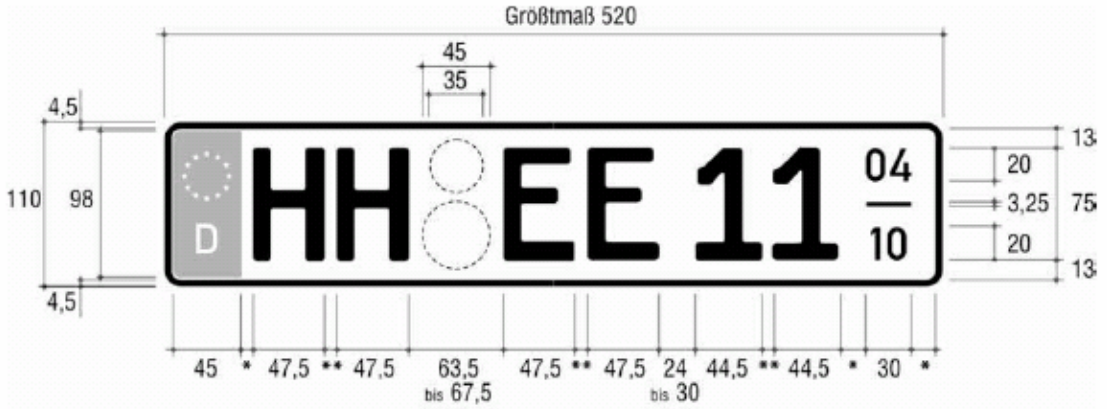

4. piemērs (“Eksporta reģistrācijas numura zīme”)

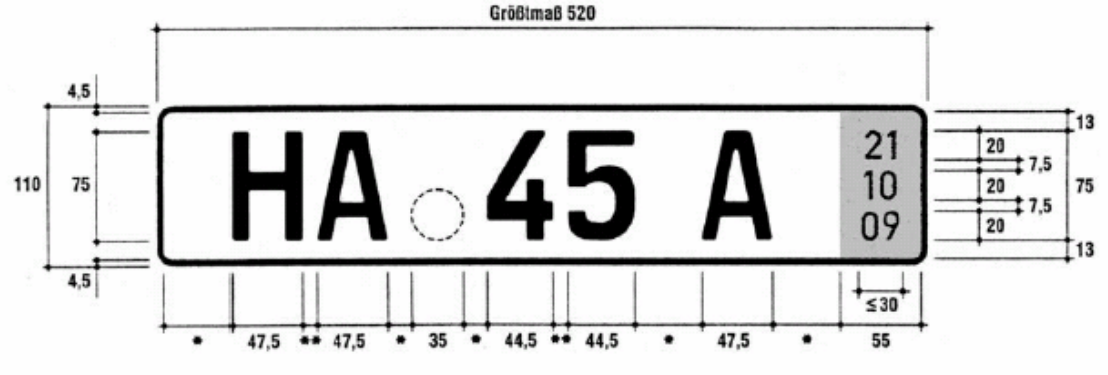

5. piemērs (Reģistrācijas numura zīme, ko izmanto, ja automobili izmanto izmēģinājuma procedūrā, izmēģinājuma braucienos vai lai veiktu pārvešanu)

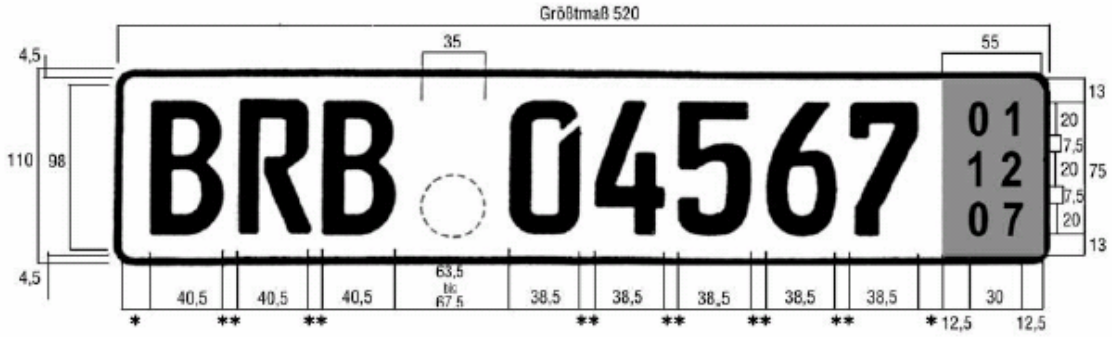

Grieķija

Uzskata, ka Grieķijā reģistrētie mehāniskie autotransporta līdzekļi atbilst EEK Līguma 9. un 10. panta nosacījumiem, ja tiem ir balta taisnstūrveida numura zīme ar reģistrācijas numuru, kas sastāv no trīs burtu un četru ciparu kombinācijas (piem., BAK 7876) vai tikai no sešiem cipariem (piem., 237.568 – šāda iepriekšējā numura zīme vēl arvien ir derīga), un to reģistrācijas dokuments ir uz T-01-19 veidlapas.

Uzskata, ka tiem nav Savienības preču muitas statusa, ja tiem ir taisnstūrveida numura zīme, uz kuras ir:

a) burti CD vai ΔΣ (diplomātiskais korpuss), kam seko numurs (zaļa numura zīme);
b) burti Ξ A (ārvalstu misija), kam seko numurs (dzeltena numura zīme);
c) burti EX (pagaidu ievešana), kam seko numurs (balta numura zīme).

Ungārija

Uzskata, ka Ungārijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja vien tie nav reģistrēti kādā no šīm īpašajām sērijām:

- V (pagaidu uzturēšanās);
- E (pagaidu).

Īrija

Uzskata, ka Īrijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja vien tie nav reģistrēti ZZ sērijā (pagaidu reģistrācijas sistēma, kas sastāv no burtiem ZZ, kas seko unikāls piecciparu numurs) un ja reģistrācijas apliecībā nav īpašu norāžu attiecībā uz muitu (piem., attiecībā uz ieņēmumu dienestu). Šo norādi apstiprina ar muitas zīmogu.

Itālija

Uzskata, ka Itālijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, izņemot šajos gadījumos:

1. tie ir reģistrēti vienā no šīm īpašajām sērijām:

   - E E (*Escursionisti Esteri*)
   - CD (*Corpo diplomatico*)

2. uz reģistrācijas numura zīmes ir uzraksts "*PROVA*";

3. uz reģistrācijas numura zīmes ir norāde "SO" un vienlaikus reģistrācijas dokumentā (*libretto di circolazione*) ir šāds ieraksts:

   "*veicolo soggetto a formalità doganali nel caso di transferimento diproprieta o di transferimento di residenza del proprietario dal territorio di Livigno ad altro comune. Produrre documento doganale al p.r.a. di Sondrio.*"

Latvija

Uzskata, ka Latvijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja tiem ir balta taisnstūrveida numura zīme ar reģistrācijas numuru, kas parasti sastāv no divu melnas krāsas burtu un viena līdz četru melnas krāsas ciparu kombinācijas (piem., EP-6037) (bet var būt tikai burti vai tikai cipari) un ja konkrētajam transportlīdzeklim ir izdots Latvijas reģistrācijas dokuments. Numura zīmes labajā pusē ir redzams arī Latvijas valsts karogs vai (sākot no 2004. gada 1. maija) zils EK karogs ar 12 zvaigžņu vainagu un divi melni burti (LV).

Lietuva

Uzskata, ka Lietuvā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja ir izdota reģistrācijas apliecība un transportlīdzeklim ir taisnstūrveida reģistrācijas numura zīme (izmēri: 520 × 110 mm jeb 300 × 150 mm), kas ir balta, gaismu atstarojoša un kam ir drošības zīme, kura atkārtojas. Kreisajā malā ir zila josla, un apmale, burti un cipari ir melnā krāsā. Eiropas Savienības simbols un balta atšķirības zīme, kas apzīmē Lietuvu "LT", atrodas zilā joslā numura zīmes kreisajā pusē. Turpmāk ir aprakstīti Lietuvas numura zīmju uzraksti un to izkārtojums.

- Trīs burti un trīs cipari automašīnām, divi burti un trīs cipari piekabēm un puspiekabēm, trīs cipari un divi burti motocikliem (izmēri: 250 × 150 mm, 185 × 210 mm vai 520 × 110 mm), divi cipari un trīs burti mopēdiem (motocikliem) (izmēri: 145 × 120 mm jeb 520 × 110 mm) un divi cipari un divi burti lieljaudas kvadricikliem (izmēri: 250 × 150 mm) sk.1. piemēru); burts "H" un pieci cipari, kas norāda sērijas numuru vēsturiskā automobiļa apzīmējumam. Šāda veida numura zīmes ir pieejamas kopš 2018. gada 3. aprīļa (sk. 2. piemēru).

- Viena līdz sešas rakstzīmes, no kurām vienai jābūt ciparam, – personiskajai numura zīmei (uz kuras ir uzraksts, ko pieprasījis pieteikuma iesniedzējs) (sk. 3. piemēru).

- Divi burti (burts "E" un jebkurš cits alfabēta burts augošā secībā) un četri cipari, kas norāda elektriskā transportlīdzekļa sērijas numuru. Šāda veida numura zīmes ir pieejamas kopš 2016. gada 1. jūlija (sk. 4. piemēru).

- Burts "T" un pieci cipari taksometriem. Šāda veida numura zīmes ir pieejamas kopš 2018. gada 3. aprīļa (sk. 5. piemēru).

1. piemērs

Automašīnām

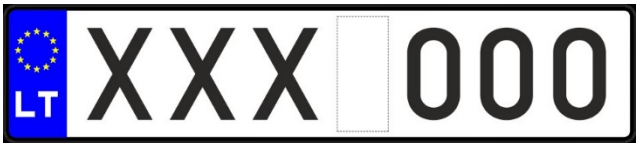

Piekabēm vai puspiekabēm

Motocikliem

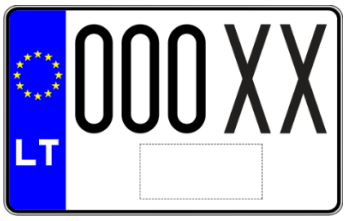

2. piemērs

3. piemērs

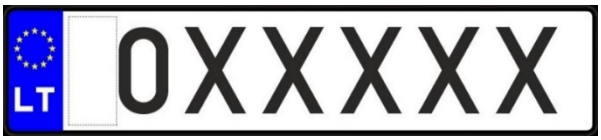

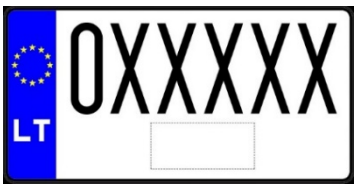

4. piemērs

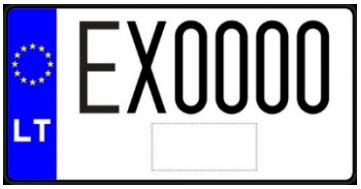

5. piemērs

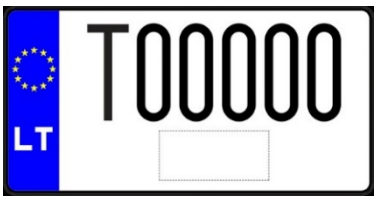

Uzskata, ka Lietuvā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem nav Savienības preču muitas statusa, ja transportlīdzeklim ir šāda veida numura zīmes.

- Ārvalstu pārstāvniecību un starptautisko organizāciju **diplomātiskā** taisnstūrveida reģistrācijas numura zīme.

  Šīs numura zīmes virsma ir zaļa, gaismu atstarojoša, un tai ir drošības zīme, kas atkārtojas. Malas, burti un cipari ir baltā krāsā. Šiem numura zīmju veidiem uzraksti sastāv no sešiem cipariem. Pirmie divi cipari norāda ārvalstu misijas kodu, ko piešķir Ārlietu ministrijas Protokola departaments saskaņā ar ārvalstu misijas Lietuvā akreditācijas kārtību. Trešais numurs norāda transportlīdzekļa kategoriju (tās personas statuss, kurai pieder transportlīdzeklis). Pēdējie trīs numuri norāda numura zīmju sērijas numuru. Šāda veida numura zīmes ir pieejamas kopš 2004. gada 11. oktobra (sk. 6. piemēru).

- **Komerciālā pagaidu** taisnstūra reģistrācijas numura zīme.

  Šīs numura zīmes virsma ir balta, gaismu atstarojoša, un tai ir drošības zīme, kas atkārtojas. Kreisajā malā ir zila josla, un apmale, burti un cipari ir sarkanā krāsā. Eiropas Savienības simbols un balta atšķirības zīme, kas apzīmē Lietuvu "LT", atrodas zilā joslā numura zīmes kreisajā pusē. Transportlīdzekļiem, piekabēm un motocikliem var izdot pagaidu reģistrācijas numura zīmes. Automašīnas un piekabes apzīmē ar burtu "P" un pieciem cipariem, kas norāda sērijas numuru, savukārt motociklus apzīmē ar burtu "P" un četriem cipariem, kas norāda sērijas numuru. Transportlīdzekļu pagaidu reģistrācijas numura zīmes ir pieejamas kopš 2004. gada 30. septembra. Kopš 2018. gada 3. aprīļa šāda veida numura zīmes tiek izdotas uz neierobežotu laiku. Šādas pagaidu numura zīmes var izmantot tikai

transportlīdzekļiem, kas ir personas īpašumā, un tās var izmantot satiksmē tikai Lietuvas teritorijā (sk. 7. piemēru).

- **Pagaidu (tranzīta)** taisnstūrveida reģistrācijas numura zīme.

  Šīs numura zīmes virsma ir balta, gaismu atstarojoša, un tai ir drošības zīme, kas atkārtojas. Kreisajā malā ir zila josla, un apmale, burti un cipari ir sarkanā krāsā. Eiropas Savienības simbols un balta atšķirības zīme, kas apzīmē Lietuvu "LT", atrodas zilā joslā numura zīmes kreisajā pusē. Šāda veida numura zīmes var izdot automobiļiem, piekabēm un motocikliem, ko eksportē no Lietuvas (sk. 8. piemēru).

Mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ar iepriekš minētajām numuru zīmēm var būt un var nebūt Savienības preču muitas statuss. Par to statusu var pārliecināties, vienīgi pārbaudot atbilstošos dokumentus.

6. piemērs

Vieglajiem automobiļiem un piekabēm:

Formāts 1: 520 × 110 mm

Formāts 2: 300 × 150 mm

Motocikliem

Formāts 3: 250 × 150 mm

Formāts 5: 182 × 210 mm

Mopēdiem

Formāts 4: 145 × 120 mm

7. piemērs

Vieglajiem automobiļiem un piekabēm:

520 × 110 mm

300 × 150 mm

motocikliem:

250 × 110 mm

8. piemērs

Vieglajiem automobiļiem un piekabēm:

520 × 110 mm

300 × 150 mm

Motocikliem

250 × 110 mm

Luksemburga

Uzskata, ka Luksemburgā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, izņemot šajos gadījumos:

1. reģistrācijas apliecībā (*carte grise*) ir ieraksts:

"*DOUANE - ADMISSION TEMPORAIRE*
Pārdodot, jāmaksā nodokļi".

Malta

Uzskata, ka Maltā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja tiem ir divas taisnstūrveida numuru zīmes.

Tām jābūt nostiprinātām pa vienai transportlīdzekļa priekšējā un aizmugurējā daļā tā, lai visi numura zīmes burti un cipari atrastos stateniski.

Maltas reģistrācijas zīmes numuru veido trīs ciparu, burtu vai burtu un ciparu kombinācijas.

Reģistrācijas numura zīmēm ir arī Eiropas Savienības emblēma ar 12 zvaigžņu vainagu un burtu M apakšā. Uz numura zīmēm ir arī hologrammas, zem kurām ir zīmju sērijas numuri.

Uzskata, ka Maltā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem nav Savienības preču muitas statusa, ja numuru uz numura zīmes veido viena no šīm kombinācijām.

CD* ***	**Diplomāti**
TRIAL RN ***	**Automobiļu importētāji**
DDV ***	**Cienījami diplomātiskie viesi**
PRO ***	**Protokols**
DMS ***	**Diplomātiskās misijas**
****** **X**	**Eksports, ko veic tirgotāji**
TF* ***	**Bez nodokļiem**
GV* ***	**Valdības transportlīdzeklis**
GM **	**Ministra transportlīdzeklis**

Nīderlande

Uzskata, ka Nīderlandē reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja vien to reģistrācijas dokumentā (*kentekenbewijs*) ir šādi burti un ciparzīmes:

CD- xx-xx
xx-CD-xx
CDJ-xxx
BN – xx-xx
GN – xx-xx.

Polija

Uzskata, ka Polijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss šādos gadījumos:

1. tiem ir taisnstūrveida numura zīme ar numuru, ko veido burtu un ciparu kombinācija (līdz pat septiņām rakstzīmēm, no kurām vismaz vienā ir burts) melnā krāsā uz balta vai dzeltena (vēsturiskajiem automobiļiem) atstarojoša fona, sarkanā krāsā uz atstarojoša balta fona (izmēģinājuma transportlīdzekļiem), baltā krāsā uz atstarojoša zila fona (diplomātiskā vai līdzīga statusa transportlīdzekļiem), baltā krāsā uz melna fona (iepriekšējā numura zīme, kas joprojām ir atļauta lietošanai), un
2. Polijas reģistrācijas dokuments, kas izdots konkrētajam transportlīdzeklim.

Portugāle

1. Uzskata, ka Portugālē reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja tiem ir balta taisnstūrveida numura zīme ar uzrakstu, ko veido divi burti un četri cipari melnā krāsā, kurus pa pāriem atdala defises (piem., AB-32-46). Kā reģistrācijas dokuments kalpo veidlapa "LIVRETE 1227".

2. Tomēr mehāniskie autotransporta līdzekļi ar baltu taisnstūrveida numura zīmi un burtiem CD, CC vai FM pieder dažādiem diplomātiskajiem korpusiem, un tiem var būt un var nebūt Savienības preču muitas statuss. Par to statusu var pārliecināties, vienīgi pārbaudot atbilstošos dokumentus.

Rumānija

Rumānijā mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir trīs veidu reģistrācija: pastāvīga, pagaidu un diplomātiskajam korpusam.

Uzskata, ka Rumānijā **pastāvīgi reģistrētiem** mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss.

Pastāvīgās reģistrācijas numura zīmju struktūra ir šāda: LL NN XXX, kur LL norāda rajonu, kuru veido viens vai divi burti, NN ir sērijas numura no 01 līdz 99 pirmā daļa, un XXX ir sērijas numura otrā daļa, kuru veido trīs burti no AAA līdz ZZZ.

Numura zīmei ir alumīnija skava un atstarojošs balts fons, turpretī burti un skaitļi ir melni, un tie ir norādīti attiecīgā transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā.

Uzskata, ka mehāniskie autotransporta līdzekļi, kuriem ir **pagaidu reģistrācija** vai kuri pieder **diplomātiskajam korpusam**, nav Savienības transportlīdzekļi, ja vien to nevar pierādīt ar pavaddokumentiem.

Pagaidu reģistrācijas numura zīmes piešķir ārvalstu transportlīdzekļiem un piekabēm, kam piemērota pagaidu ievešanas muitas procedūra, vai transportlīdzekļiem, ko paredzēts eksportēt.

Pagaidu reģistrācijas numura zīmēm ir šāda struktūra: LL NNNNNN F, kur LL norāda rajonu, kuru veido viens vai divi burti, NNNNNN ir sērijas numurs no 101 līdz 999999, un F ir daļa uz sarkana fona, kurā norādīts reģistrācijas beigu mēnesis un gads (katrs norādīts ar divām rakstzīmēm).

Numura zīmei ir alumīnija skava un atstarojošs balts fons, turpretī burti un skaitļi ir melni, un tie ir norādīti attiecīgā transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā. Apliecībā nav nekādu norāžu par to, vai transportlīdzeklis ir no Eiropas Savienības vai no kādas trešās valsts.

Diplomātiskajām misijām, konsulārajiem birojiem un to darbiniekiem, kā arī citām organizācijām un ārvalstu pilsoņiem ar diplomātisko statusu, kas darbojas Rumānijā, piederošo mehānisko transportlīdzekļu reģistrācijas numura zīmju struktūra ir šāda: viena no norādēm ir vai nu CD, CO vai TC, atkarībā no apstākļiem, un sērijas numuru veido divi trīs skaitļu kopumi.

Numura zīmei ir atstarojošs balts fons, burti un skaitļi ir zili, un tie ir norādīti attiecīgā transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā.

Slovākija

1. Uzskata, ka Slovākijas Republikā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja tiem ir šādu īpašu sēriju numura zīmes.

    - Balta taisnstūrveida numura zīme, uz kuras ir divi burti un piecas rakstzīmes (trīs cipari un divi burti) melnā krāsā, atdalīti ar defisi (piem., BA-858BL). Pirmais burtu pāris norāda uz teritoriālo vienību. Otro rakstzīmju grupu aiz defises veido pieci burti vai burti pirmajās četrās pozīcijās un cipars piektajā pozīcijā, vai burti pirmajās trīs pozīcijās un cipari ceturtajā un piektajā pozīcijā.

    - Apritē ir arī mehāniskie autotransporta līdzekļi ar iepriekšējās sērijas baltām numura zīmēm, kuru numuru veido kombinācija no diviem vai trīs burtiem un četriem pa pāriem sakārtotiem melniem cipariem, kas atdalīti ar defisi (piem., BA 12-23).

    - Īpaša balta taisnstūrveida numura zīme ar sarkanām rakstzīmēm divās rindās. Pirmajā rindā ir divi burti, kas apzīmē teritoriālo vienību, un otrajā rindā ir burts "M", aiz kura ir trīs cipari. Aiz burta "M" var būt vēl viens burts. Šādas numura zīmes var būt nesen ražotiem transportlīdzekļiem, nesen pirktiem transportlīdzekļiem vai izmēģinājumiem paredzētajiem transportlīdzekļiem.

- Īpaša dzeltena taisnstūrveida numura zīme ar melnām rakstzīmēm divās rindās. Pirmajā rindā ir divi burti, kas apzīmē teritoriālo vienību, un otrajā rindā ir burts "V", kam seko trīs cipari. Aiz burta "V" var būt vēl viens burts. Šādas numura zīmes var būt izvešanai reģistrētiem transportlīdzekļiem. Labajā augšējā stūrī ir paredzēts laukums derīguma beigu norādei.

- Īpaša dzeltena taisnstūrveida numura zīme ar sarkanām rakstzīmēm divās rindās. Pirmajā rindā ir divi burti, kas apzīmē teritoriālo vienību, un otrajā rindā ir burts "H", kam seko trīs cipari. Aiz burta "H" var būt vēl viens burts. Šādas numura zīmes var būt vēsturiskajiem automobiļiem.

- Īpaša balta taisnstūrveida numura zīme ar zilām rakstzīmēm divās rindās. Pirmajā rindā ir divi burti, kas apzīmē teritoriālo vienību, un otrajā rindā ir burts "S", kam seko trīs rakstzīmes. Aiz burta "S" var būt vēl viens burts. Šādas numura zīmes var būt sporta automobiļiem.

- Īpaša balta taisnstūrveida numura zīme ar zaļām rakstzīmēm divās rindās. Pirmajā rindā ir burts "C", kam var sekot vēl viens burts, otrajā rindā ir piecas rakstzīmes. Šādas numura zīmes var būt transportlīdzekļiem, kuri individuāli ievesti Slovākijā un kuru tehniskā atbilstība nav apstiprināta, kā arī citiem transportlīdzekļiem.

2. Tomēr mehāniskie autotransporta līdzekļi, kam ir zila taisnstūrveida numura zīme ar burtiem "EE" vai "ZZ", aiz kuriem seko pieci cipari dzeltenā krāsā, pieder dažādiem diplomātiskajiem korpusiem vai ārvalstu misijām, un tiem var būt un var nebūt Savienības preču muitas statuss. Par šo transportlīdzekļu Savienības preču muitas statusu var pārliecināties, tikai pārbaudot to dokumentāciju.

Slovēnija

Uzskata, ka Slovēnijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja tiem ir taisnstūrveida numura zīme ar burtu un ciparu (no trīs līdz sešiem burtiem vai burtu un ciparu kombinācija) licences kodu (atbilstoši reģionam) un Slovēnijas reģistrācijas dokuments, kas ir izdots konkrētajam transportlīdzeklim.

Spānija

1. Mehānisko autotransporta līdzekļu numurā ir kombinācija, ko veido divas burtu kopas. Pirmā atbilst teritorijas vienībai, piem.: MS – Malaga, M – Madride; otro veido viens vai divi burti) un ciparu kopa (no 0000 līdz 9999) starp divām burtu kopām (piem., MA-6555-AT).

Apritē ir mehāniskie autotransporta līdzekļi ar iepriekšējo sēriju numuriem, ko veido kombinācija no viena vai diviem burtiem un līdz pat sešiem cipariem, piem., M-636.454.

Kopš 2002. gada oktobra mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir numurs, ko veido četri cipari, kam seko trīs burti bez teritoriālās vienības norādes (piem., 4382 BRT).

Uzskata, ka mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem, kas reģistrēti Spānijā ar iepriekš minētajiem sērijas numuriem, ir Savienības preču muitas statuss.

2. Uzskata, ka Spānijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem nav Savienības preču muitas statusa, ja šo līdzekļu reģistrācijas numurs atbilst vienai no šīm īpašajām sērijām:

- 'CD', 'CC';
- tūristu numura zīme, kuras numurā ir divas ciparu kopas (pirmā – no 00 līdz 99; otrā – 0000 līdz 9999) un burtu kopa (viens vai divi burti atkarībā no gadījuma), katra kopa ir atdalīta ar defisi, piem., 00-M-0000;
- tūristu numura zīme ar vertikālu sarkanu 3 cm garu sleju, kurā baltā krāsā ir attiecīgā gada divi pēdējie cipari (viens virs otra) un mēnesis ar romiešu cipariem (zem arābu cipariem), piem., 00-M-0000 - 86VI. Šādas zīmes mērķis ir noteikt datumu, kurā beidzas pagaidu pārvietošanas atļaujas derīguma termiņš.

Zviedrija

Uzskata, ka Zviedrijā reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja vien tiem nav pagaidu reģistrācijas eksportam (eksporta reģistrācijas). Šajā gadījumā tiem ir numura zīme, ko veido baltas rakstzīmes uz sarkana fona. Numura zīmes labajā pusē vai kreisajā pusē ir norādīts pagaidu reģistrācijas derīguma beigu datums (gads, mēnesis un diena). Papildus šai numura zīmei īpašniekam ir īpašs lēmums, kurā ir aprakstīts pagaidu reģistrācijas veids.

Uzskata, ka citiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ar pagaidu reģistrāciju ir Savienības preču muitas statuss.

Apvienotā Karaliste (tikai Ziemeļīrija)

Saskaņā ar Ī/ZĪ protokola (Protokola par Īriju/Ziemeļīriju) 13. pantu uzskata, ka Apvienotajā Karalistē reģistrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ir Savienības preču muitas statuss, ja uz reģistrācijas zīmes ir turpmāk minētā informācija un ja reģistrācijas dokumentos vai apliecībās nav ierakstu *Customs restriction* (muitas ierobežojumi) vai *Customs concession* (muitas koncesija) vai *Warning*: *Customs duty and tax have not been paid on this vehicle* (uzmanību: par šo transporta līdzekli nav nomaksāti

muitas nodokļi). Transportlīdzekļa priekšējo numura zīmi veido melnas rakstzīmes uz balta fona. Aizmugurējo numura zīmi veido melnas rakstzīmes uz dzeltena fona.

- **Ziemeļīrija**

  Trīs burti un līdz pat četriem cipariem, piem., CDZ 1277.

II.8.4. Regulārās kuģu satiksmes kompetento iestāžu saraksts

Lai iepazītos ar šī saraksta jaunāko redakciju, noklikšķiniet uz šīs saites:

EIROPA:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en.

II.8.5. Apliecinājums par manipulāciju neveikšanu ar jūras zvejas produktiem un precēm

Reference to the Fishing Trip:

Vessel Information

Vessel name: Radio Callsign: Register and Page:

CERTIFICATE OF NON-MANIPULATION

The undersigned Customs Authority hereby certifies that the products of sea-fishing and/or goods obtained from the said products have remained under customs supervision throughout their stay and have undergone no handling other than that necessary for their preservation.

Products of sea-fishing (name and type):

Gross mass (kg):

Goods obtained from products of sea-fishing (kind):

Description of the goods:

Gross mass (kg):

Date of arrival of the products/goods:

Date of departure of the products/goods:

Means of transport used for reconsignment to the customs territory of the Union:

Address of the Customs Authority:

Country or territory:
Date:

Captain of the Fishing Vessel

Signature and Stamp

Customs Authority

Signature and Stamp

Certification of non-manipulation for products of sea-fishing and/or goods obtained from said products transhipped and transported through a country or territory that is not part of the customs territory of the Union (Articles 130 and 133 of Commission Delegated Regulation (EU) 2015/2446 of 28 July 2015 and Article 214 of Commission Implementing Regulation (EU) 2015/2447 of 24 November 2015).

Šī veidlapa ir ārējais dokuments un nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju vai viedokli. Komisija nav atbildīga ne par tā precizitāti, ne par tā aktualitāti.

II.8.6. Singapūras izdots apliecinājums par manipulāciju neveikšanu

Original

1. Name & Address of Shipping Agent/ Freight Forwarder	SINGAPORE CUSTOMS 55 Newton Road #07-01 Revenue House Singapore 307987 Tel : 6355 2000 Fax : 6337 6361 E-mail: customs_cnmcfsHQ@customs.gov.sg **CERTIFICATE OF NON-MANIPULATION** No. .....

2. Details of Consignment

Item(s) Description		Quantity/ Gross Weight	
Country of Origin of Goods		Outward Bill of Lading No./ Air Waybill No.	
Date of Discharge in Singapore		Date of Departure from Singapore	
Country of Final Destination		Outgoing Vessel/ Vehicle/ Flight No.	

3. Declaration by Shipping Agent/Freight Forwarder

I/We undertake that

a) The goods indicated, when transshipped via Singapore, will not undergo operations beyond the following:
   i. ensuring the preservation of goods in good condition for the purpose of transport or storage;
   ii. facilitating shipment or transportation; and
   iii. packaging or presenting goods for sale.

b) all information provided for above is true and correct.

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date: (company stamp)

4. Certification by Singapore Customs

We certify that, to the best of our knowledge, the declaration by the shipping agent/ freight forwarder is true and correct.

This Certificate is issued without any prejudice or liability whatsoever on our part arising from any circumstances.

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date: (stamp)

SC-A-009 (Ver 3 – 01/17)

Atruna. Šī veidlapa ir ārējs dokuments un ne vienmēr atspoguļo Eiropas Komisijas nostāju vai viedokli. Komisija nav atbildīga ne par tā precizitāti, ne par tā aktualitāti.

III DAĻA. GALVOJUMI

III.1. Ievads

III daļa attiecas uz tranzīta galvojumiem.

III.1.1. punktā ir ievads un atsauces uz tiesību aktiem par tranzīta galvojumiem.

III.1.2. punktā ir vispārīgi noteikumi par tranzīta galvojumiem.

III.1.3. punktā raksturots vienreizējais galvojums.

III.1.4. punktā raksturots vispārējais galvojums un atbrīvojums no galvojuma.

III.1.5. punkts ir rezervēts valsts īpašajām instrukcijām.

III.1.6. punkts ir rezervēts muitas administrāciju vajadzībām.

III.1.7. punktā ir ietverti pielikumi.

III.1.1. Galvojuma mērķis

Kad preces tiek izlaistas kopīgajam/Savienības tranzītam, muitas nodokļi un citi precēm piemērojami maksājumi uz laiku tiek atlikti. Lai nodrošinātu nodokļu un citu maksājumu samaksu gadījumā, ja tranzīta operācijas laikā rastos (muitas) parāds, procedūras izmantotājam jāiesniedz galvojums.

Tranzīta galvojumu juridiskais pamats ir:

- Konvencijas 10. pants
- Konvencijas I papildinājuma 9.–13. pants un 74.–80. pants;
- Konvencijas I papildinājuma I pielikums;
- Konvencijas III papildinājuma C.1.–C.7. pielikums;
- SMK 89.–98. pants;
- DA 82. un 85. pants;
- ĪA 148., 150.–152., 154.–162. pants;
- ĪA 32-01., 32-02., 32-03. un 32-06. pielikums;
- ĪA 72-04. pielikums

.

III.1.2. Galvojuma veidi

Konvencijas I papildinājuma 11. pants un 55. panta a) punkts

SMK 89. panta 5. punkts un 92. panta 1. punkts

Galvojumu var nodrošināt ar skaidras naudas iemaksu vai to var sniegt galvinieks. Galvojumam jābūt vienam no šiem –vienreizējais galvojums, kas attiecas uz vienu tranzīta operāciju, vai vispārējais galvojums, kas attiecas uz vairākām operācijām. Galvinieka vienreizējais galvojums var būt kvītis, ko galvinieks izdod procedūras izmantotājiem, vai galvinieka saistības. Vispārējā galvojuma izmantošana ir standarta noteikumu vienkāršojums, tāpēc tai ir vajadzīga atļauja.

III.1.3. Atbrīvojums no galvojuma

Konvencijas I papildinājuma 13. pants

SMK 89. panta 7., 8. un 9. punkts

PDA 24. panta 2. punkts

Izņēmuma kārtā galvojums nav jāsniedz šādos gadījumos:

- ja atbrīvojums no galvojuma ir noteikts tiesību aktos:

  - preces pārvadā pa Reinu, Reinas ūdensceļiem, Donavu vai Donavas ūdensceļiem;
  - preces pārvieto ar stacionārām transporta iekārtām;
  - preces, kurām piemērota kopīgā/Savienības tranzīta procedūra, izmantojot ETD vienkāršojumu gaisa un jūras

pārvadājumiem (pēdējais attiecas tikai uz Savienības tranzīta procedūru);

- Savienībā – gadījumos, kad ievedmuitas nodokļa apjoms nepārsniedz Regulas (EK) Nr. 471/2009 par Kopienas statistiku attiecībā uz ārējo tirdzniecību ar ārpuskopienas valstīm (OV L 152, 16.06.2009., 23. lpp.) 3. panta 4. punktā deklarācijām noteikto robežvērtību;
- Savienībā – valstīm, reģionālām un vietējām pašvaldības iestādēm vai citām struktūrām, kuras reglamentē publiskās tiesības, attiecībā uz darbībām, kurās tās iesaistās kā valsts iestādes.

Reinas ūdensceļi ir noteikti sarakstā III.7.2. pielikumā. Šo informāciju sniegušas attiecīgo valstu muitas administrācijas.

- ja atbrīvojums no galvojuma ir noteikts ar valsts lēmumu, ko piemēro tikai kopīgā tranzīta valstīm:

Konvencijas 10. panta 2. punkta a) apakšpunkts

- operācijām, kas notiek vienīgi to teritorijās saskaņā ar līgumslēdzēju pušu divpusējiem vai daudzpusējiem nolīgumiem;

Konvencijas 10. panta 2. punkta b) apakšpunkts

- attiecībā uz operācijas daļu starp nosūtītāju muitas iestādi un pirmo tranzīta muitas iestādi saskaņā ar ieinteresētās līgumslēdzējas puses lēmumu.

III.1.4. Galvojuma derīguma areāls

Konvencijas 10. panta 1. punkts

Konvencijas I papildinājuma 19. panta 2. punkts un 21. panta 2. punkts

Parasti galvojums ir derīgs tikai kopīgā/Savienības tranzīta operācijā iesaistītajām līgumslēdzējām pusēm. Izņēmuma gadījumā vienreizēji galvojumi skaidras naudas iemaksas vai galvojuma kvīšu veidā ir derīgi visām līgumslēdzējām pusēm.

Ja galvojums ir derīgs tikai operācijā iesaistītajām līgumslēdzējām pusēm, var ierobežot tā derīguma areālu. Galvinieks var galvinieka saistībās svītrot līgumslēdzējas puses vai pušu nosaukumus, vai Andorā, vai Sanmarīno. Rezultātā galvojums būs spēkā visās līgumslēdzējās pusēs un valstīs, kas nav izsvītrotas. Tomēr galvojums neattiecas uz kopīgā tranzīta operācijām uz Andoru vai Sanmarīno un no tām, jo Konvencija šajos gadījumos nav piemērojama.

Savienības tranzīta procedūras gadījumā galvojums ir spēkā visās dalībvalstīs un Andorā, un Sanmarīno. Ja galvinieka saistībās nav izsvītrota Savienība vai Andora, vai Sanmarīno un ja procedūras izmantotājs ievēro galvojuma lietošanas noteikumus, procedūras izmantotājam ir ļauts Savienības tranzīta operācijā, kas notiek Eiropas Savienībā un/vai starp Eiropas Savienību un vienu no minētajām valstīm, iesniegt galvojumu, ko pieņem vai piešķir tādas līgumslēdzējas puses kompetentās iestādes, kas nav Savienība.

III.1.5. Galvojumu tabula

	Vienreizējais galvojums			**Vispārējais galvojums**
	Skaidras naudas iemaksa	**Galvinieka saistības**	**Galvojuma kvīts**	
Segums	Viena operācija	Viena operācija	Viena operācija	Vairākas operācijas
Derīguma areāls	Derīgs bez ierobežojumiem	Var ierobežot	Derīgs bez ierobežojumiem	Var ierobežot
Galvojuma nepieciešamā summa	100 % no (muitas) parāda	100 % no (muitas) parāda	100 % no (muitas) parāda	100 % 50 % 30 % 0 % no atsauces summas
Apliecību derīguma periods	neattiecas	neattiecas	ne ilgāk kā gadu pēc to izdošanas	divi gadi (vienu reizi var pagarināt

	Vienreizējais galvojums			Vispārējais galvojums
	Skaidras naudas iemaksa	**Galvinieka saistības**	**Galvojuma kvīts**	
				uz vienu vai diviem gadiem)
Pierādījums par galvojuma sniegšanu	procedūras izmantotāja skaidras naudas iemaksa	galvinieka saistības (paraugs Konvencijas III papildinājuma C.1. pielikumā / ĪA 32-01. pielikumā)	galvinieka saistības (paraugs Konvencijas III papildinājuma C.2. pielikumā / ĪA 32-02. pielikumā)	galvinieka saistības (paraugs Konvencijas III papildinājuma C.4. pielikumā / ĪA 32-03. pielikumā)

III.2. Vispārīgi noteikumi

III.2.1. Galvojuma nepieciešamība

III.2.1.1. Ievads

Konvencijas I papildinājuma 10. panta 1. punkts

Galvojums, kas nodrošina visus maksājumus iespējama (muitas) parāda rašanās gadījumā, ir nosacījums preču pārvadāšanai kopīgā/Savienības tranzīta procedūrā.

SMK 89. panta 2. punkts

Riska summu maksājumi tiek nodrošināti, ja galvojuma summa ir aprēķināta saskaņā ar izmantotā galvojuma atbilstošajiem noteikumiem.

III.2.1.2. Neizpilde (nav galvojuma)

Konvencijas I papildinājuma 30. pants

Ja tranzīta deklarācijā nav ziņu par galvojumu vai ja darbības nepārtrauktības procedūras gadījumā vajadzīgo galvojuma dokumentu neuzrāda nosūtītājai muitas iestādei, deklarāciju nedrīkst pieņemt.

SMK 89. panta 2. punkts, 94. panta 3. punkts un 95. punkts

Ja galvojuma summa nav pietiekama, nosūtītāja muitas iestāde neizlaiž preces tranzītam, līdz tiek nodrošināts galvojums par visu (muitas) parādu, kas varētu rasties.

Darbības nepārtrauktības procedūras gadījumā nosūtītājai muitas iestādei arī jāatsakās izlaist preces, ja uzrādītie dokumenti liecina, ka galvojums nav izdots attiecīgās tranzīta operācijas procedūras izmantotājam.

III.2.2. Galvojuma summas aprēķināšana

III.2.2.1. Ievads

Konvencijas I papildinājuma 10. panta 1. punkts

SMK 89. panta 2. punkts

Galvojuma summa jāaprēķina tā, lai tā segtu visu (muitas) parādu, kas varētu rasties.

III.2.2.2. Aprēķināšana

Konvencijas I papildinājuma 18. pants un 74. pants

ĪA 148. un 155. pants

Parasti galvojumu aprēķina, izmantojot augstākās attiecīgajām precēm piemērojamās likmes nosūtīšanas valstī. Aprēķinā iekļauj visus muitas nodokļus un citus maksājumus, piem., akcīzes nodokli un PVN, kas ir piemērojami, importējot šāda veida preces. Augstākās muitas nodokļu likmes ir līgtās likmes. Atvieglojumus, ko piešķir, piem., iesniedzot apliecinājumus laikā, kad preces tiek laistas brīvā apgrozībā, tādus kā preferenciālo likmi vai kvotu, neņem vērā.

Aprēķinu veic, pamatojoties uz tāda paša veida preču ievedmuitas nodokļiem nosūtīšanas valstī, kas būtu piemērojami, ja preces laistu brīvā apgrozībā. Ar precēm, kas līgumslēdzējā pusē atrodas brīvā apgrozībā, rīkojas tāpat kā ar precēm, kas ievestas no trešās valsts.

Tas pats attiecas arī uz Savienības precēm, kurām piemērota Savienības tranzīta procedūra un kuru galamērķis ir kopīgā tranzīta valsts. Lai nodrošinātu iespējamā (muitas) parāda nomaksu līgumslēdzējā pusē, kas nav Savienība, galvojuma summas aprēķina vajadzībām pieņem, ka šīs preces ir ārpussavienības preces.

Konvencijas I papildinājuma 74. panta 2. punkts

ĪA 155. panta 3. punkts

Attiecīgās preces ir klasificējamas, pamatojoties uz muitas tarifu, tomēr ja to klasifikācija nav iespējama vai atbilstoša, galvojuma summu var noteikt novērtējuma veidā. Novērtējuma rezultātiem jānodrošina, ka galvojums sedz visu (muitas) parādu, kas varētu rasties. Izņēmuma gadījumos, ja šāds novērtējums nav iespējams, var

pieņemt, ka galvojuma summa ir 10 000 EUR. Šī pamatdoma attiecas gan uz vispārējo, gan uz vienreizējo galvojumu.

III.2.3. Galvinieks

III.2.3.1. Ievads

Konvencijas I papildinājuma 12. pants

Galvinieks ir fiziska vai juridiska trešā persona.

SMK 94. pants

Galvinieks un procedūras izmantotājs nevar būt viena un tā pati persona.

III.2.3.2. Atrašanās vieta un apstiprinājums

Galviniekam jāveic uzņēmējdarbība tai līgumslēdzējā pusē, kur galvojums tiek sniegts un kur to apstiprina muitas dienesti, kuri pieprasa galvojumu.

Šādu apstiprināšanu veic saskaņā ar attiecīgās valsts spēkā esošajiem noteikumiem. Tāpēc vispārējās juridiskās attiecības starp galvinieku un kompetentajām iestādēm tranzīta noteikumos nosaka valsts tiesību akti.

Savienībā muitas dienestiem nav jāapstiprina galvinieks, ja vien tas nav kredītiestāde, finanšu iestāde vai apdrošināšanas sabiedrība, kas akreditēta Savienībā saskaņā ar spēkā esošiem Savienības noteikumiem.

Muitas dienesti var atteikt apstiprinājumu galviniekam, ja tiem nav pārliecības, ka tas noteiktajā termiņā samaksās (muitas) parāda summu.

Galviniekam jānorāda kontaktadrese katrā valstī, kurā galvojums ir derīgs, vai arī, ja valsts tiesību aktos nav noteikuma par šādu adresi, galviniekam jāieceļ pārstāvis. Kontaktadrese saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem ir reģistrētā darījumdarbības vieta, kur kompetentās iestādes var veikt visas ar galvinieku saistītās formalitātes un procedūras rakstiski, juridiski saistošā veidā. Pārstāvis var būt fiziska vai juridiska persona, ko iecēlis galvinieks.

Tas nodrošina, ka korespondence var tikt nosūtīta galviniekam vai tiesvedības gadījumā ar to var sazināties pierādāmā veidā jebkurā valstī, kurā saistībā ar preču tranzīta procedūru var rasties (muitas) parāds.

UZŅĒMĒJI
1) Galviniekam rakstveidā jāuzņemas saistības samaksāt (muitas) parāda summu.
2) Galvinieks apņemas nemainīt kontaktadreses, ja iepriekš galvojuma muitas iestādē nav iesniegts pielikums galvinieka saistībām, kurā iekļautas jaunās kontaktadreses.

III.2.3.3. Atbildība

Konvencijas I papildinājuma 117. pants

SMK 94. pants

DA 85. pants

Galvinieka atbildība balstās uz galvinieka saistībām, kuras ir pieņemtas galvojuma muitas iestādē. Šī atbildība stājas spēkā no dienas, kad nosūtītāja muitas iestāde izlaiž tranzīta operācijai preces, uz kurām attiecas galvojums.

Galvinieka atbildība aprobežojas ar galvinieka saistībās uzrādīto maksimālo summu. Nevar izvirzīt prasības, kas pārsniedz šo summu.

Ja kopīgā/Savienības tranzīta procedūra nav noslēgta, nosūtīšanas valsts muitas dienestiem deviņu mēnešu laikā pēc preču uzrādīšanas galamērķa iestādē jāpaziņo galviniekam, ka procedūra nav noslēgta.

Ja pēc šiem deviņiem mēnešiem procedūra joprojām nav noslēgta, nosūtīšanas valsts muitas dienesti trīs gadu laikā no tranzīta deklarācijas pieņemšanas dienas paziņo galviniekam par to, ka viņam ir vai varētu būt jāmaksā (muitas) parāds. Paziņojumā norāda *MRN* un tranzīta deklarācijas datumu, nosūtītājas muitas iestādes nosaukumu, procedūras izmantotāja nosaukumu/vārdu un attiecīgo summu.

Ja kāds no šiem paziņojumiem nav nosūtīts pirms paredzētā termiņa beigām, galvinieku no tā pienākumiem atbrīvo. Ja kāds no šiem paziņojumiem ir nosūtīts, galvinieks jāinformē par parāda atgūšanu vai procedūras noslēgšanu.

III.2.3.4. Galvinieka apstiprinājuma vai saistību atsaukšana un saistību atcelšana

Konvencijas I papildinājuma 23. pants

SMK 93. pants

Galvojuma muitas iestāde jebkurā laikā var atsaukt galvinieka apstiprinājumu vai saistības. Galvojuma muitas iestādei jāpaziņo par atsaukšanu galviniekam un procedūras izmantotājam. Atsaukšana

DA 82. pants

stājas spēkā 16. dienā pēc dienas, kad galvinieks ir saņēmis lēmumu par atsaukšanu vai kad uzskata, ka galvinieks to ir saņēmis.

Galvinieks var atcelt savas saistības jebkurā laikā ar nosacījumu, ka muitas dienesti nav pieprasījuši saglabāt izvēlēto galvojuma veidu noteiktu laiku. Galviniekam jāpaziņo par atcelšanu galvojuma muitas iestādei.

Galvinieka saistību atcelšana neskar preces, kurām atcelšanas spēkā stāšanās laikā jau ir piemērota kopīgā/Savienības tranzīta procedūra un tā joprojām tiek piemērota, izmantojot atceltās saistības.

Galvinieka saistību atcelšanai jāstājas spēkā 16. dienā pēc dienas, kad galvinieks ir paziņojis lēmumu par atcelšanu galvojuma muitas iestādei.

Ja galvinieka saistības atsauc vai anulē, galvojuma muitas iestādei jāsaglabā attiecīgās galvinieka saistības vismaz 9 mēnešus, izņemot gadījumus, kad (muitas) parādu dzēš vai tas vairs nevar rasties, vai ja galviniekam ir paziņots par parāda atgūšanu vai procedūras noslēgšanu.

Ja galviniekam ir paziņots par to, ka tranzīta procedūra nav noslēgta, galvojuma muitas iestādei, pamatojoties uz saņemto informāciju, jāsaglabā saistības līdz atgūšanas vai noslēgšanas beigām, vai attiecīgā gadījumā jāatbrīvo galvinieks no atbildības.

Valsts muitas dienestiem, kuri atbild par attiecīgo galvojuma muitas iestādi, jāievada elektroniskajā sistēmā informācija par ikvienu galvojuma atsaukšanu vai atcelšanu un datumu, kad tā stājas spēkā.

III.3. Vienreizējais galvojums

III.3.1. Skaidras naudas iemaksa

III.3.1.1. Ievads

Konvencijas I papildinājuma 19. pants

SMK 92. panta 1. punkta a) apakšpunkts

ĪA 150. pants

Galvojumu nosūtītājā muitas iestādē var sniegt ar skaidras naudas iemaksu saskaņā ar nosūtīšanas valstī spēkā esošajiem noteikumiem, un to atmaksā pēc procedūras noslēgšanas.

III.3.1.2. Atmaksa

Parasti par atmaksas veikšanu ir atbildīga nosūtītāja muitas iestāde. Minētā muitas iestāde par atmaksu informē procedūras izmantotāju laikā, kad tiek veikta skaidras naudas vai jebkura cita līdzvērtīga maksājuma iemaksa, un lūdz viņu norādīt vēlamo atmaksas veidu. Ja procedūras izmantotājs vēlas saņemt atmaksu ar pārskaitījumu, nosūtītāja muitas iestāde atzīmē procedūras izmantotāja bankas rekvizītus un dara viņam zināmu, ka tam jāsedz izmaksas par pārskaitījuma veikšanu.

Ja galvojums ir skaidras naudas iemaksas veidā, tad muitas dienestiem procenti par to nav jāmaksā.

III.3.2. Vienreizējais galvojums galvinieka saistību veidā

Konvencijas I papildinājuma 20. pants

Galvinieka saistības vienreizējam galvojumam iesniedz un galvojuma muitas iestādē un apstiprina. Šai iestādei tās ir jāreģistrē Galvojumu pārvaldības sistēmā (*GMS*). *GMS* ir savienota ar *NCTS*.

Par katrām saistībām galvojuma muitas iestādei jāpaziņo procedūras izmantotājam šāda informācija:

SMK 92. pants

- galvojuma atsauces numurs (*GRN*);
- ar GRN saistītais piekļuves kods.

ĪA 152. un 154. pants

Procedūras izmantotājs nevar mainīt piekļuves kodu.

Iesniedzot muitas deklarāciju, tajā ir jāiekļauj *GRN* un attiecīgais piekļuves kods. Nosūtītājai muitas iestādei ir sistēmā jāpārbauda galvojuma esība un derīgums.

Darbības nepārtrauktības procedūras gadījumā galvinieka saistības jāuzrāda nosūtītājā muitas iestādē. Ja galvojuma muitas iestāde nav nosūtītāja muitas iestāde, un šī iemesla dēļ tā ir saglabājusi galvinieka saistību kopiju, nosūtītājai muitas iestādei ir pienākums paziņot galvojuma muitas iestādei, kad oriģināls ir nogādāts atpakaļ procedūras izmantotājam.

Saistību paraugs ir dots Konvencijas III papildinājuma C.1. pielikumā / ĪA 32.-01. pielikumā. Tomēr, ja to prasa valstu tiesību, normatīvie vai administratīvie akti vai vispārēja prakse, valsts var ļaut saistības noformēt citā veidā, ja vien tam ir tāds pats juridiskais spēks kā saistībām, kas sagatavotas atbilstoši C.1. pielikumā vai 32-01. pielikumā minētajam paraugam.

III.3.3. Vienreizējs galvojums ar kvītīm (TC32)

III.3.3.1. Saistības un apstiprinājums

Konvencijas I papildinājuma 21. pants

ĪA 160. un 161. pants

Galvinieka saistības vienreizējam galvojumam ar kvītīm (TC32) iesniedz galvojuma muitas iestādē un apstiprina. Uz saistību derīguma laiku tās glabā šajā muitas iestādē. Turklāt šai muitas iestādei šīs saistības un kvītis ir jāreģistrē *GMS*.

Saistības neietver maksimālo summu, par ko ir atbildība. Galvojuma muitas iestādei ir jānodrošina, ka galvinieka finansiālie resursi ir pietiekami, lai apmaksātu jebkuru (muitas) parādu, kas varētu rasties. Jo īpaši muitas iestādei vajadzētu apsvērt konkrēta galvinieka izdoto kvīšu skaita ierobežošanu.

Saistību paraugs ir dots Konvencijas III papildinājuma C.2. pielikumā / ĪA 32-02. pielikumā. Tomēr, ja to prasa valstu tiesību, normatīvie vai administratīvie akti vai vispārēja prakse, valsts var ļaut saistības sagatavot citā veidā, ja vien tam ir tāds pats juridiskais spēks kā saistībām, kas sagatavotas atbilstoši C.2. pielikumā vai 32-02. pielikumā minētajam paraugam.

III.3.3.2. Paziņojums

Katrai valstij ir pienākums paziņot Eiropas Komisijai to galvinieku nosaukumus un adreses, kam ir ļauts izdot vienreizējos galvojumus ar kvītīm.

Šādu atzīto galvinieku saraksts ir sniegts III.7.1. pielikumā.

Ja atļauju atsauc, par galvojuma muitas iestādi atbildīgā valsts kompetentā iestāde par to nekavējoties paziņo Komisijai, norādot dienu, no kuras atsaukums stājas spēkā.

Komisija par to informē pārējās valstis.

III.3.3.3 Galvojuma kvīts (TC32)

Galvinieks noformē kvītis un izdod tās personām, kuras plāno būt procedūras izmantotāji. Galvinieks var galvojuma kvīti apvienot vienā dokumentā kopā ar pasakni un, ja vajadzīgs, ar uzrādīšanas kvīti.

Ja uz kvīts nav procedūras izmantotāja paraksta, tas neietekmē kvīts derīgumu, un galvinieka parakstam uz kvīts nav jābūt rakstītam ar roku.

Katra kvīts ir par summu 10 000 EUR, par kuru galvinieks ir atbildīgs. Kvīts derīguma termiņš ir 1 gads no izdošanas datuma.

Katra kvīts ir jāreģistrē *GMS*, un par katru kvīti galvojuma muitas iestādes pienākums ir paziņot procedūras izmantotājam šādu informāciju:

- *GRN*;
- ar GRN saistītais piekļuves kods.

Procedūras izmantotājs nevar mainīt piekļuves kodu.
Iesniedzot muitas deklarāciju, tajā ir jāiekļauj *GRN* un katras kvīts piekļuves kods. Nosūtītājai muitas iestādei ir sistēmā jāpārbauda galvojuma esība un derīgums.

Deklarētājs iesniedz nosūtītājai muitas iestādei tik daudz vienreizējā galvojuma kvīšu par summu 10 000 EUR, cik nepieciešams, lai nosegtu iespējamo (muitas) parāda summu (piem., ja (muitas) parāda summa ir 8 000 EUR, pietiek ar vienu kvīti, savukārt, ja summa ir 33 000 EUR, nepieciešamas četras kvītis).

Darbības nepārtrauktības procedūras gadījumā kvīts vai kvītis ir jāuzrāda nosūtītājā muitas iestādē, kura tās uzglabā.

Kvīts paraugs atbilst Konvencijas III papildinājuma C.3. pielikumā / ĪA 32-06. pielikumā sniegtajam paraugam.

UZŅĒMĒJI
Galvinieks ieraksta TC 32 kvītī datumu, līdz kuram kvīts ir derīga. Tas nevar pārsniegt 1 gadu no tā izdošanas.

III.4. Vispārējais galvojums un atbrīvojums no galvojuma

III.4.1. Vispārīgi noteikumi

III.4.1.1. Ievads

Konvencijas I papildinājuma 55. panta a) apakšpunkts

SMK 89. panta 5. punkts un 95. pants

DA 84. pants

Vispārējais galvojums un vispārējais galvojums ar samazinātu summu, tostarp atbrīvojums no galvojuma, ir vienkāršojums, kuru var izmantot, saņemot atbilstošu atļauju. Lai šo vienkāršojumu izmantotu, pieteikuma iesniedzējam ir jāaizpilda pieteikums un kompetentajai iestādei ir jāpiešķir atļauja.

III.4.1.2. Vispārīgi nosacījumi

Pieteikuma iesniedzējam jāatbilst Konvencijas I papildinājuma 57. un 75. pantam / SMK 95. pantam un DA 84. pantam (sīkāku informāciju sk. VI.2.1. un VI.3.1. punktā).

III.4.1.3. Atsauces summas aprēķināšana

Konvencijas I papildinājuma 74. pants

DA 155. pants

Vispārējā galvojuma vai vispārējā galvojuma ar samazinātu summu, tostarp atbrīvojuma no galvojuma maksimālais apmērs ir atsauces summa. Lai aizsargātu līgumslēdzēju pušu finansiālās intereses un ievērotu procedūras izmantotāja prasības, atsauces summu aprēķina ļoti rūpīgi.

Atsauces summai jāatbilst (muitas) parāda summai, kas laikposmā no kopīgā/Savienības tranzīta procedūras piemērošanas precēm līdz šīs procedūras noslēgšanai var kļūt maksājama saistībā ar katru kopīgā/Savienības tranzīta operāciju, kurai sniegts galvojums. Šim laikposmam jāatbilst procedūras izmantotāja tranzīta operāciju apmēram. Atsauces summas aprēķinā jāņem vērā arī preču pārvadājumus maksimumslodzes periodos un, lai paredzētu visus iespējamos iznākumus, tajā jāņem vērā arī tās preces, ko nedeklarē tranzītam regulāri.

Lai to aprēķinātu, ņem vērā augstākās (muitas) parāda likmes, kas piemērojamas tāda paša veida precēm galvojuma muitas iestādes valstī.

Galvojuma muitas iestādei jānosaka atsauces summa sadarbībā ar procedūras izmantotāju, pamatojoties uz informāciju par precēm, kurām piemērota kopīgā/Savienības tranzīta procedūra iepriekšējos 12 mēnešos, un uz plānoto operāciju skaita aplēsi. Vienojoties ar pieteikuma iesniedzēju, galvojuma muitas iestāde var novērtēt atsauces summu, noapaļojot summas, lai tiktu segta vajadzīgā summa. Ja šāda informācija nav pieejama, minētā summa jānosaka 10 000 EUR apmērā par katru tranzīta operāciju.

Galvojuma muitas iestāde atsauces summa jāpārskata vai nu pēc savas iniciatīvas, vai pēc procedūras izmantotāja pieprasījuma, un vajadzības gadījumā tā jākoriģē.

III.4.1.4. Galvojuma summa

Vispārējā galvojuma atsauces summai jābūt vienādai ar maksimālo summu galvinieka saistībās, kuras pieteikuma iesniedzējs iesniedz apstiprināšanai galvojuma muitas iestādē.

III.4.1.5. Galvojuma apliecība

Konvencijas I papildinājuma 79. pants

ĪA 72- 04. pielikums

Kompetentajām iestādēm jāizdod procedūras izmantotājam apliecība (vispārējā galvojuma apliecība TC31 un galvojuma atbrīvojuma apliecība TC33). Lai nepieļautu apliecību un galvojuma ļaunprātīgu izmantošanu, kompetentajām iestādēm vajadzētu lielāku apliecību skaitu izdot vienīgi pamatotos gadījumos un ar konkrētajam skaitam norādītu procedūras izmantotāja pamatojumu (piem., ja procedūras izmantotājs regulāri uzrāda tranzīta deklarācijas vairākās muitas iestādēs).

Vispārējā galvojuma apliecību un galvojuma atbrīvojuma apliecību uzrāda tikai darbības nepārtrauktības procedūras gadījumā.

Apliecību paraugi sniegti Konvencijas III papildinājuma C.5. un C.6. pielikumā / ĪA 72-04. pielikuma VI un VII nodaļā).

Apliecības ir derīgas 2 gadus, bet tās var pagarināt vēl par 2 gadiem (ĪA 72-04. pielikums, 19.3. punkts).

III.4.1.6. Procedūras izmantotāja pienākumi un atsauces summas pārskatīšana

Konvencijas I papildinājuma 74. panta 5. punkts un 6. punkts

ĪA 156. un 157. pants

Procedūras izmantotājam jānodrošina, ka summa, kas maksājama vai var kļūt maksājama, nepārsniedz atsauces summu.

Atsauces summas pārraudzību katrai kopīgā/Savienības tranzīta operācijai, nodrošina sistēmas (*GMS* un *NCTS*) brīdī, kad piemēro kopīgā/Savienības tranzīta procedūru.

Darbības nepārtrauktības procedūras gadījumā kompetentajām iestādēm atļaujā ir jāsniedz pārraudzības līdzekļu apraksts. Tās var izskatīt procedūras izmantotāja priekšlikumus attiecībā uz pārraudzības līdzekļiem. Katrā ziņā pārraudzības metodei jābūt tādai, lai procedūras izmantotājs var noteikt, vai pieteiktajā tranzīta operācijā tiks pārsniegta atsauces summa.

Šajā sakarā kompetentās iestādes var īpaši pieprasīt, lai procedūras izmantotājs veic uzskaiti par katru saskaņā ar darbības nepārtrauktības procedūru iesniegto tranzīta deklarāciju, kā arī aprēķināto vai novērtēto muitas nodokļu un citu maksājumu summu. Jo īpaši procedūras izmantotājs var pārraudzīt, vai viņš pārsniedz atsauces summu, atskaitot no tās katras tranzīta operācijas summu laikā, kad preces izlaiž tranzītam. Pēc tam, kad procedūras izmantotājs saņem informāciju par tranzīta operācijas pabeigšanu, šo summu var ieskaitīt atsauces summā. Procedūras izmantotājs var pieņemt, ka operācija ir pabeigta dienā, kad preces jāuzrāda galamērķa muitas iestādē. Procedūras izmantotājam savi uzskaites reģistri retrospektīvi jālabo, ja tiek saņemta informācija, ka procedūra nav noslēgta vai ir beigusies pēc nosūtītājas muitas iestādes noteiktā termiņa.

Ja procedūras izmantotājs konstatē, ka tas, iespējams, varētu pārsniegt atsauces summu, tam jāveic pasākumi attiecībā uz atļauju un, ja vajadzīgs, attiecībā uz turpmākajām tranzīta operācijām.

Ja procedūras izmantotājs neinformē galvojuma muitas iestādi par to, ka atsauces summa ir pārsniegta darbības nepārtrauktības procedūras gaitā, atļauju var atsaukt.

III.4.1.7. Vispārējā galvojuma izmantošana

Konvencijas I papildinājuma 76. pants

Galvinieka saistības vispārējam galvojumam iesniedz un galvojuma muitas iestādē un apstiprina. Šai muitas iestādei minētās saistības ir jāreģistrē *GMS* sistēmā.

ĪA 154. pants

Par katrām saistībām galvojuma muitas iestādei jāpaziņo procedūras izmantotājam šāda informācija:

- *GRN*;
- ar GRN saistītais piekļuves kods.

Pēc procedūras izmantotāja pieprasījuma galvojuma muitas iestādei šim galvojumam jāpiešķir viens vai vairāki papildu pieejas kodi, kas paredzēti pašam procedūras izmantotājam vai tā pārstāvjiem.

Iesniedzot muitas deklarāciju, tajā ir jāiekļauj *GRN* un pareizais piekļuves kods. Nosūtītājai muitas iestādei sistēmā jāpārbauda, vai galvojums ir sniegts un vai tas ir derīgs.

Darbības nepārtrauktības procedūras gadījumā ir jāuzrāda vispārējā galvojuma apliecība vai galvojuma atbrīvojuma apliecība (sīkāku informāciju sk. 4.1.5. punktā).

Galvinieka saistību paraugs ir dots Konvencijas III papildinājuma C.4. pielikumā / ĪA 32-03. pielikumā, tomēr, ja to prasa valstu tiesību, normatīvie vai administratīvie akti vai vispārēja prakse, valsts var ļaut saistības nodrošināt pēc cita parauga, ja vien tam ir tāds pats juridiskais spēks kā saistībām, kas sagatavotas atbilstoši C.4. pielikumā vai 32-03. pielikumā minētajam paraugam.

III.4.1.8. Pagaidu aizliegums izmantot vispārējo galvojumu

Konvencijas I papildinājuma 77. pants
Konvencijas I papildinājuma I pielikums

SMK 96. pants

Pagaidu kārtā var aizliegt izmantot vispārējo galvojumu vai vispārējo galvojumu ar samazinātu summu, tostarp atbrīvojumu no galvojuma, šādos gadījumos:

- īpašos apstākļos;
- attiecībā uz precēm, kurām pierādīta saistība ar liela mēroga krāpšanu, kurā izmantots galvojums.

Attiecībā uz Savienības tranzīta procedūru lēmumu pieņem Eiropas Komisija, savukārt par kopīgo tranzīta procedūru – Eiropas Savienības un KTK Apvienotā komiteja.

Īpašie apstākļi, kas minēti iepriekš, nozīmē situāciju, kad tiek konstatēts, ka vispārējais galvojums vai vispārējais galvojums ar samazinātu summu, tostarp atbrīvojums no galvojuma, vairs nav pietiekams, lai nodrošinātu, ka noteiktajā termiņā tiek samaksāts

(muitas) parāds, kas rodas, ja konkrētas preces izņem no kopīgā/Savienības tranzīta procedūras. Daudzos gadījumos tas ir bijis saistīts ar vairāk nekā vienu procedūras izmantotāju un ir apdraudējis procedūras raitu norisi.

Liela mēroga krāpšana, kas minēta iepriekš, nozīmē situāciju, kad tiek konstatēts, ka vispārējais galvojums vai vispārējais galvojums ar samazinātu summu, tostarp atbrīvojums no galvojuma, vairs nav pietiekams, lai nodrošinātu, ka noteiktajā termiņā tiek samaksāts (muitas) parāds, kas rodas, ja konkrētas preces izņem no kopīgā/Savienības tranzīta procedūras. Ja šāda situācija rodas, tad būtu jāņem vērā izņemto preču apjoms un izņemšanas apstākļi, īpaši, ja to izraisa starptautiskas organizētās noziedzības darbības.

III.4.1.8.1. Vienreizējais galvojums vairākkārtējai izmantošanai – tikai kopīgā tranzīta valstis

Konvencijas I papildinājuma I pielikums Konvencijas III papildinājuma A.2. pielikums

Vispārējā galvojuma (tostarp samazinātas summas galvojuma un galvojuma atbrīvojuma) izmantošanas pagaidu aizlieguma gadījumā vispārējā galvojuma atļaujas turētāji pēc pieprasījuma vienreizējo galvojumu var izmantot vairākas reizes, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- vienreizējais galvojums jānoformē īpaša galvojuma dokumenta veidā, kurš attiecas vienīgi uz lēmumā par aizliegumu minētajiem preču veidiem;
- vienreizējo galvojumu var izmantot tikai galvojuma dokumentā norādītajā nosūtītājā muitas iestādē;
- vienreizējo galvojumu var izmantot, lai segtu vairākas vienlaicīgas vai secīgas operācijas ar nosacījumu, ka apjomu summa, kas galvota kārtējās operācijās, attiecībā uz kurām procedūra vēl nav noslēgta, nepārsniedz vienreizējā galvojuma atsauces summu. Šādā gadījumā galvojuma muitas iestāde procedūras izmantotājam piešķir vienu sākotnējo pieejas kodu galvojumam. Procedūras izmantotājs var šim galvojumam piešķirt vienu vai vairākus pieejas kodus, ko var izmantot pats vai tā pārstāvji;
- ikreiz, kad noslēdz procedūru attiecībā uz tranzīta operāciju, uz ko attiecas šis vienreizējais galvojums, jāatbrīvo minētajai operācijai atbilstošā summa, un to var izmantot atkārtoti, lai segtu citu operāciju līdz pat maksimālajai galvojuma summai.

Vienreizējais galvojums vairākkārtējai izmantošanai ir piemērojams tikai kopīgā tranzīta operācijām, kuras kopīgā tranzīta valstīs sāk nosūtītājā muitas iestādē vai kuras sāk atzīti nosūtītāji. To nevar izmantot Savienības tranzīta operācijām, kuras sāktas Savienībā.

Tranzīta deklarācijā kā galvojuma kodu norāda kodu "9". Šāds kods nepastāv Savienības tiesību aktos.

III.4.1.8.2. Atkāpe no lēmuma par pagaidu aizliegumu izmantot vispārējo galvojumu vai vispārējo galvojumu ar samazinātu summu (tostarp atbrīvojumu no galvojuma)

Neraugoties uz lēmumu par pagaidu aizliegumu izmantot vispārējo galvojumu vai vispārējo galvojumu ar samazinātu summu (tostarp atbrīvojumu no galvojuma), var tikt izdota atļauja izmantot vispārējo galvojumu, ja procedūras izmantotājs atbilst šādiem kritērijiem:

- tas var pierādīt, ka attiecībā uz konkrētajām precēm kopīgā/Savienības tranzīta operācijās, ko tas veicis divu gadu laikā pirms lēmuma par aizliegumu, nav radies (muitas) parāds vai, ja šajā laikā (muitas) parāds ir radies, tas var pierādīt, ka parādnieks/parādnieki vai galvinieks šos parādus ir pilnībā samaksājis noteiktajā termiņā;
- tas ir demonstrējis augsta līmeņa kontroli pār savām darbībām un preču plūsmu, izmantojot komercreģistru un attiecīgos gadījumos pārvadājumu reģistru pārvaldības sistēmu, kas ļauj veikt pienācīgu muitas kontroli;
- tā maksātspēju uzskata par pierādītu tad, ja tam ir labs finansiālais stāvoklis, kas ir pietiekams, lai pildītu saistības, ņemot vērā attiecīgā darījumdarbības veida specifiku.

Vispārējā galvojuma izmantošana izņēmuma kārtā attiecas gan uz kopīgā, gan uz Savienības tranzīta operācijām.

Darbības nepārtrauktības procedūras gadījumā, aizpildot galvojuma apliecības TC31 8. aili, norāda šādu tekstu: "NEIEROBEŽOTS IZMANTOJUMS – 99209". Šīs frāzes valodu versijas ir ietvertas Konvencijas III papildinājuma B.6. pielikumā/PDA 9. pielikuma D.1. papildinājumā.

III.4.1.9. Atļaujas anulēšana un atsaukšana

Konvencijas I papildinājuma 80. pants

SMK 27. un 28. pants

Ja atļauju anulē vai atsauc, iepriekš izdotās apliecības nevar lietot, lai precēm piemērotu kopīgā/Savienības tranzīta procedūru, un procedūras izmantotājam tās bez kavēšanās jānogādā atpakaļ galvojuma muitas iestādē.

Par galvojuma muitas iestādi atbildīgajai valstij jāinformē Komisija par veidiem, kā identificējamas joprojām derīgās apliecības, kuras vēl nav nosūtītas atpakaļ.

Komisija par to informē pārējās valstis.

Sīkāku informāciju sk. VI.2.3. daļā.

III.4.2. Galvojuma summas samazināšana un atbrīvojums no galvojuma

III.4.2.1. Ievads

Maksimālo galvojuma summu, kas faktiski līdzinās atsauces summai, var samazināt, ja procedūras izmantotājs atbilst noteiktiem uzticamības kritērijiem. Summu var samazināt līdz 50 % vai 30 % no atsauces summas, vai procedūras izmantotāju var atbrīvot no galvojuma.

III.4.2.2. Samazināšanas kritēriji

Sīkāku informāciju sk. VI.3.1. daļā.

III.5. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts)

III.6. Tikai muitas vajadzībām

III.7. Pielikumi

III.7.1. To galvinieku saraksts, kam atļauts izdot TC 32 vienreizējus galvojumus ar kvītīm

Lai iepazītos ar šī saraksta jaunāko redakciju, noklikšķiniet uz kādas no šīm saitēm:

EIROPA:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en.

III.7.2. Ūdensceļu saraksts

Beļģija	a) Ternēzenas kanāls b) Šeldas lejtece līdz Antverpenei c) Kanāli, kas savieno Smērmāsu [*Smeermaas*] vai Ptīlaneiju [*Petit-Lanaye*] un Ljēžu d) Jaunais Šeldas-Reinas kanāls no Antverpenes ostas līdz Kramerai [*Krammer*] Nīderlandē pa Austrumšeldu, Endrahtu [*Eendracht*], Slakdamu [*Slaakdam*] un Prins Hendrikpolderu e) Alberta kanāls f) Villebruka [*Willebroek*] kanāls
Vācija	Visi ar Reinu savienotie ūdensceļi, tostarp "Mainas-Donavas kanāls" [*Main-Donau-Kanal*], izņemot Donavu un Donavas ūdensceļus.
Francija	a) Elzasas Lielais kanāls [*Grand Canal d'Alsace*] b) Mozele starp Apašu [*Apach*] un Nēvsmezonu [*Neuves-Maisons*] c) Markolsheimas [*Marckolsheim*], Rino [*Rhinau*], Gerstheimas, Strasbūras un Gambsheimas Reinas Francijas pusē starp Kembsu un Fogelgrunu [*Vogelgrun*] līdzenumi
Luksemburga	Mozeles kanālu daļa starp Apašas-Šengenas [*Apach-Schengen*] slūžām un Vaserbiligu [*Wasserbillig*]
Nīderlande	1. Reinas ūdensceļi šī termina šaurākā nozīmē: a) Lobitas [*Lobith*]-Amsterdamas savienojums: - Reinas, Vālas [*Waal*], Amsterdamas-Reinas kanāls; b) Lobitas [*Lobith*]-Roterdamas ostas zonas savienojums: - Reina, Vāla [*Waal*], Mervede [*Merwede*], Norda [*Noord*], Njūmāsa [*Nieuwe Maas*], Njūvatervega [*Nieuwe Waterweg*]

	- Reina, Leka [*Lek*], Njūmāsa [*Nieuwe Maas*], Njūvvatervega [*Nieuwe Waterweg*]; c) Lobitas [*Lobith*]-Dordrehtas-Hansvērtas [*Hansweert*]-Antverpenes savienojums: Reina, Vāla [*Waal]*, Mervede [*Merwede*], *Dordtse Kil* vai Njūmervede [*Nieuwe Merwede*], *Hollands Diep*, *Volkerak*, *Krammer*, *Zijpe*, *Mastgat*, *Keeten*, Austrumšeldas kanāls [*Oosterschelde*], caur *Zuid-Beveland*, Rietumšeldu [*Westerschelde*], Šeldu; d) Lobitas [*Lobith*]-Dordrehtas-Hansvērtas [*Hansweert*]-Ģentes savienojums: Reina, Vāla [*Waal*], Mervede [*Merwede*], Dordtse Kil vai Njūmervede [*Nieuwe Merwede*], *Hollands Diep*, *Volkerak*, *Krammer*, *Zijpe*, *Mastgat*, *Keeten*, Austrumšelda [*Oosterschelde*], *Zuid-Beveland* kanāls, Rietumšelda [*Westerschelde*], Ternēzenas [*Terneuzen*] kanāls; e) Lobitas [*Lobith*]-De Kempen-Smērmāsas [*Smeermaas*] vai *St. Pieter* savienojums: visi ūdensceļi, ko parasti izmanto starp šīm vietām un satekām ar šādiem ūdensceļiem: Reina, Vāla [*Waal*], *Juliana-kanaal*, *Dieze*, *Zuid-Willemsvaart*, *Wessem-Nederweert Canal*. 2. Uzskata, ka šādi kuģi izmanto Reinas ūdensceļus: - kuģi, kas iziet no Reinas un dodas uz Antverpeni vai Ģenti, vai - kuģi, kas iziet no Antverpenes vai Ģentes un kam jāizbrauc no Nīderlandes pa Reinu, kad tie dodas cauri Roterdamas ostai, lai pārkrautu tranzīta preces, uz kurām attiecas Reinas manifests, vai lai uzņemtu preces, kam jāatstāj Nīderlande pa Reinas ūdensceļiem un ko pa Reinu ved uz Antverpeni vai Ģenti. 3. Kopš 1975. gada pastāvošais ūdensceļš, kas ved uz Antverpeni caur *Kreekrak* slūžām, faktiski arī tiek uzskatīts par Reinas ūdensceļu.
Šveice	Reina līdz Bāzelei

IV DAĻA. STANDARTA TRANZĪTA PROCEDŪRA *NCTS* (JAUNAJĀ DATORIZĒTAJĀ TRANZĪTA SISTĒMĀ)

Šajā daļā ir aprakstīta standarta tranzīta procedūra atbilstoši jaunajai datorizētajai tranzīta sistēmai (*NCTS*).

Piezīme. V daļā aprakstīta darbības nepārtrauktības procedūra gadījumam, ja *NCTS* nevar izmantot.

IV.1. nodaļa attiecas uz parasto tranzīta deklarācijas procedūru.

IV.2. nodaļa attiecas uz formalitātēm nosūtītājā muitas iestādē.

IV.3. nodaļa attiecas uz formalitātēm un starpgadījumiem pārvadājuma laikā.

IV.4. nodaļa attiecas uz formalitātēm galamērķa muitas iestādē.

IV.5. nodaļa attiecas uz Andoru, Sanmarīno un īpaša nodokļu režīma teritorijām.

Piezīme.

Šis teksts neaizstāj rokasgrāmatas vai tehniskos palīglīdzekļus attiecībā uz *NCTS* tehniskā nodrošinājuma un programmatūras (*FTSS* + *DDNTA*) izmantošanu.

1. NODAĻA. STANDARTA TRANZĪTA DEKLARĀCIJA

IV.1.1. Ievads

Šajā nodaļā aprakstīta standarta tranzīta procedūra, izmantojot *NCTS*.

IV.1.2. punktā sniegta vispārīga teorija un norādīti tiesību akti par standarta tranzīta procedūru.

IV.1.3. punktā aprakstīta *NCTS* izmantošana.

IV.1.4. punktā aprakstīta preču iekraušana un tranzīta deklarācijas aizpildīšana.

IV.1.5. punkts attiecas uz īpašām situācijām.

IV.1.6. punkts attiecas uz izņēmumiem no vispārējiem noteikumiem.

IV.1.7. punkts ir rezervēts valsts īpašajiem noteikumiem.

IV.1.8. punkts ir rezervēts muitas administrāciju vajadzībām.

IV.1.9. punktā ir 1. nodaļas pielikums.

IV.1.2. Vispārīga teorija un tiesību akti

Juridiskie avoti ir:

- Konvencijas I papildinājuma 3. panta c), d) un e) punkts;
- Konvencijas III papildinājuma I sadaļa;
- A.1. un A.2. pielikums, Konvencijas III papildinājums,
- SMK 5. panta 12. punkts, 6. panta 1. punkts, 158. ,162. ,163. un 170.–174. pants;
- DA 143. un 148. pants;
- ĪA 294. un 296. pants;
- PDA 9. pielikuma D.1., D.2., F.1., F.2., G.1.un G.2. papildinājumi.

IV.1.3. *NCTS*

IV.1.3.1. *NCTS* darba organizācija

NCTS ir datorizēta tranzīta sistēma, kas paredzēta elektronisku ziņojumu apmaiņai. Šie ziņojumi aizstāj dažādus tranzīta sistēmas dokumentus papīra formā un konkrētas formalitātes.

Ar šiem ziņojumiem apmainās elektroniski trijos līmeņos:

- starp uzņēmējiem un muitu ("ārējais domēns");
- starp vienas valsts muitas iestādēm ("valsts domēns");
- starp valstu muitas administrācijām un ar Komisiju ("kopīgais domēns").

NCTS darbības galvenās vienības un ziņojumi ir šādi:

- tranzīta deklarācija, ko uzrāda elektroniskā formā – ziņojums "Deklarācija iesniegta" (IE015);
- galvenais atsauces numurs (*MRN*), kas ir unikāls reģistrācijas numurs, kuru kompetentā iestāde piešķir tranzīta deklarācijai un kuru uzdrukā uz tranzīta pavaddokumenta (TPD) / tranzīta/drošības pavaddokumenta (TDPD) un pozīciju saraksta (PS) / tranzīta/drošības pozīciju saraksta (TDPS), lai identificētu tranzīta operāciju;
- TPD/TDPD, ko izdrukā nosūtītājā muitas iestādē vai uzņēmēja objektā, kad preces izlaiž tranzītam, un kas pavada preces no nosūtīšanas vietas līdz galamērķim;
- ziņojums "Deklarācijas AAR (sagaidāmās ierašanās ieraksts)" (IE001) nosūtītāja muitas iestāde nosūta deklarācijā norādītajai galamērķa muitas iestādei;
- ziņojums "Deklarācijas *ATR* – sagaidāmā tranzīta ieraksts" (IE050), ko nosūtītāja muitas iestāde nosūta deklarētajai(-ām) tranzīta muitas iestādei(-ēm), lai paziņotu, ka preces šķērsos robežu.
- ziņojums "*NCF* (robežšķērsošanas) apstiprinājums" (IE118)", ko nosūtītājai muitas iestādei nosūta faktiskā tranzīta muitas iestāde, lai paziņotu, ka preces šķērsos robežu;
- ziņojums "Ierašanās paziņojums" (IE006), ko faktiskā galamērķa muitas iestāde nosūta nosūtītājai muitas iestādei, kad preces ir ieradušās;
- ziņojums "Galamērķa muitas iestādes kontroles rezultāti" (IE018), ko faktiskā galamērķa muitas iestāde nosūta nosūtītājai muitas iestādei (kad attiecīgā gadījumā preces ir pārbaudītas);

IV.1.3.2. *NCTS* darbības joma

NCTS ir piemērojama visām kopīgā/Savienības tranzīta operācijām neatkarīgi no izmantotā transporta veida, izņemot tranzīta procedūras, kurās kā tranzīta deklarāciju izmanto komercdokumentu (piem., gaisa, jūras vai dzelzceļa tranzīta procedūras, kurās par tranzīta

deklarācijām izmanto gaisa / jūras pārvadājuma dokumentus vai *CIM* kravas pavadzīmi).

IV.1.3.3. Uzņēmēju piekļuve *NCTS*

Pamatā uzņēmēji var piekļūt *NCTS* šādos veidos:

- datu tieša ievade (tostarp ievade, izmantojot muitas interneta vietni);
- elektroniska datu apmaiņa (EDA);
- datu ievade muitas iestādē.

Sīkāku informāciju par uzņēmēju piekļuvi sistēmai iespējams saņemt, sazinoties ar valsts muitas dienestiem.

IV.1.4. Deklarēšanas procedūra

Šajā punktā ir informācija par:

- preču iekraušanu (IV.1.4.1. punkts);
- tranzīta deklarāciju (IV.1.4.2. punkts).

IV.1.4.1. Iekraušana

Konvencijas I papildinājuma 24. pants

Katrā tranzīta deklarācijā jānorāda vienīgi tās preces, kurām piemēro kopīgā/Savienības tranzīta procedūru un kuras tiek pārvietotas vai kuras jāpārvieto no vienas nosūtītājas muitas iestādes uz vienu galamērķa muitas iestādi ar vienu transportlīdzekli, konteinerā vai iepakojumā (piemēram, astoņi iepakojumi iekrauti vienā piekabē).

ĪA 296. pants

Tomēr vienā tranzīta deklarācijā var norādīt preces, kuras pārvieto vai kuras jāpārvieto no vienas nosūtītājas muitas iestādes uz vienu galamērķa muitas iestādi vairāk nekā vienā konteinerā vai vairāk nekā vienā iepakojumā, ja konteineri vai iepakojumi ir iekrauti vienā transportlīdzeklī.

Ar nosacījumu, ka pārvadājamās preces tiks nosūtītas kopā, šādus transportlīdzekļus uzskata par vienu transportlīdzekli:

- autotransporta līdzeklis kopā ar piekabi(-ēm) vai puspiekabi(-ēm);
- savienotu dzelzceļa vagonu vai vagonešu sastāvs;
- kuģi/laivas, kas veido vienotu ķēdi.

Ja sūtījums ir sadalīts divos transportlīdzekļos, katram transportlīdzeklim ir vajadzīga sava tranzīta deklarācija, pat ja visas preces tiek pārvadātas starp vienu un to pašu nosūtītāju muitas iestādi un galamērķa muitas iestādi.

Turpretī vienu transportlīdzekli var izmantot, lai iekrautu preces vairāk nekā vienā nosūtītājā muitas iestādē un lai tās izkrautu vairāk nekā vienā galamērķa muitas iestādē.

Ja preces iekrauj vienā transportlīdzeklī vairāk nekā vienā nosūtītājā muitas iestādē, katrā nosūtītājā muitas iestādē par katru sūtījumu jāiesniedz atsevišķa tranzīta deklarācija, ietverot konkrētajā iestādē iekrautās preces.

1. piemērs:

Nosūtītājā muitas iestādē A kravas automašīnā tiek iekrauti trīs iepakojumi, uz kuriem attiecas viena tranzīta deklarācija. Šie iepakojumi tiek nogādāti galamērķa muitas iestādē C. Nākamajā nosūtītājā muitas iestādē B tiek pievienoti vēl pieci iepakojumi un iekrauti tajā pašā kravas automašīnā nogādāšanai tajā pašā galamērķa muitas iestādē C. Šiem pieciem iepakojumiem jānoformē jauna tranzīta deklarācija.

Neskarot Konvencijas 7. panta 3. punkta noteikumus, vienam un tam pašam procedūras izmantotājam var izdot vairākas tranzīta deklarācijas par precēm, ko pārvadā ar vienu transportlīdzekli un ko ir paredzēts nogādāt vienā vai vairākos galamērķos. Par katru šādu deklarāciju jāsniedz galvojums.

2. piemērs:

Nosūtītājā muitas iestādē A diviem no kravas automašīnā iekrautajiem iepakojumiem noformēta viena tranzīta deklarācija ar galamērķi galamērķa muitas iestādē C, savukārt trim iepakojumiem noformēta cita tranzīta deklarācija ar galamērķi galamērķa muitas iestādē D. Galamērķa muitas iestādēs (C un D) iepakojumi tiek izkrauti, un tranzīta operācijas ir pabeigtas.

IV.1.4.2. Tranzīta deklarācija (IE015)

IV.1.4.2.1. Tranzīta deklarācijas veidlapa un tās aizpildīšana

Konvencijas III papildinājuma A.1. un B.1. pielikums

Jāievēro, ka terminam "**tranzīta deklarācija**" ir divas nozīmes. Pirmkārt, "tranzīta deklarācija" ir deklarācija, ar ko persona pauž vēlmi piemērot precēm tranzīta procedūru noteiktā veidā un kārtībā.

SMK 5. panta 12. punkts

Otrkārt, tā nozīmē datus kā tranzīta deklarāciju, t. i., ziņojumu "Deklarācija iesniegta" (IE015) un šādas deklarācijas izdruku TPD formā. Turpmākajās nodaļās terminam "tranzīta deklarācija" ir izmantota pirmā nozīme.

Datu elementi jāsniedz, kā minēts Konvencijas III papildinājuma A.1. pielikumā/PDA 9. pielikuma C.2. papildinājumā.

Lai iesniegtu tranzīta deklarāciju, ir jāsniedz visi obligātie datu elementi (IE015).

Tranzīta deklarācijas jānoformē vienā no līgumslēdzēju pušu oficiālajām valodām, kas ir pieņemama nosūtīšanas valsts kompetentajām iestādēm.

Ir svarīgi, lai uzņēmēji tranzīta deklarāciju aizpildītu pareizi, jo pretējā gadījumā *NCTS* to noraidīs.

Ja *NCTS* noraida tranzīta deklarāciju, noraidījuma iemeslu paziņo deklarētājam, kurš deklarācijā var izdarīt nepieciešamos labojumus vai iesniegt jaunu deklarāciju.

Maksimālais preču skaits tranzīta operācijā ir 999 pozīcijas. Katra deklarējamās preces pozīcija ir jāievada *NCTS* un tiek izdrukāta TPD vai PS. PS drukā, ja tranzīta deklarācijā ir vairāk nekā viena preču pozīcija. Tas ir pievienots TPD, kura 31. ailē ir atsauce uz pozīciju sarakstu (PS). TPD paraugs un paskaidrojumi par to ir iekļauti Konvencijas III papildinājuma A.3. un A.4. pielikumā / PDA 9. pielikuma 1. papildinājumā. Pozīciju saraksts un paskaidrojumi par to ir iekļauti Konvencijas III papildinājuma A.5. un A.6. pielikumā / PDA 9. pielikuma F.2. papildinājumā.

IV.1.4.2.2. Jaukti sūtījumi

Konvencijas I papildinājuma 28. pants

ĪA 294. pants

PDA 9. pielikuma D.1. papildinājums

Parasti sūtījumi, kuros ir tādas ārpussavienības preces, ko pārvieto T1 tranzīta procedūrā, un Savienības preces, ko pārvieto T2/T2F tranzīta procedūrā, tiek sūtīti ar vienu tranzīta deklarāciju, ko kopā ar PS pievieno TPD. TPD ir sniegta informācija un kopsavilkums par PS, kas attiecas uz dažāda statusa precēm.

Var arī sagatavot atsevišķas tranzīta deklarācijas (piem., T1 tranzīta deklarāciju ārpussavienības precēm un T2 vai T2F tranzīta deklarāciju Savienības precēm).

Piezīme. Vienā transportlīdzeklī var pārvadāt Savienības preces, kam nav piemērots tranzīts (un ko pārvieto Savienības muitas teritorijā), un preces, kam piemērots tranzīts. Šajā gadījumā tranzīta deklarācija attiecas tikai uz precēm, kam piemērots tranzīts.

UZŅĒMĒJI

Jauktiem sūtījumiem deklarācijas līmenī ievada deklarācijas veidu "T", un tas attiecas uz visu deklarāciju. Katrai preču pozīcijai *NCTS* pozīcijas līmenī ievada faktisko preces statusu (T1, T2, T2F), ko uzdrukā uz PS.

IV.1.4.2.3. Tranzīta deklarācijas iesniegšana

Iesniedzot tranzīta deklarāciju (IE015, izmantojot datu apstrādes metodi), procedūras izmantotājs uzņemas atbildību par:

a) deklarācijā sniegto ziņu pareizību,

b) par pievienoto dokumentu autentiskumu,

c) visu saistību izpildi attiecībā uz Savienības/kopīgā tranzīta procedūras piemērošanu precēm.

Deklarācijas autentiskumu nosaka atbilstīgi nosūtīšanas valstī piemērotajiem nosacījumiem.

UZŅĒMĒJI

Procedūras izmantotājs sazinās ar muitu, lai noskaidrotu, kā apstiprināms elektroniskās tranzīta deklarācijas autentiskums.

IV.1.4.2.4. Tranzīta/drošības deklarācija

SMK 127. pants un 128. pants

Pirms preču atvešanas Savienības muitas teritorijā pirmajai ievešanas muitas iestādei jāiesniedz ievešanas kopsavilkuma deklarācija (*ENS*).

DA 104., 105. pants un 109. pants

Pēc tam muitas iestāde nodrošina, ka, pamatojoties uz deklarāciju, tiek veikts darījuma riska novērtējums, salīdzinot datus ar riska kritērijiem.

Termiņi *ENS* iesniegšanai ir tieši saistīti ar transporta veidu un ir šādi:

ĪA 182. pants

a) autopārvadājumi – vismaz vienu stundu pirms ierašanās;

106. panta 3. punkts, kurš grozīts ar PDA

b) dzelzceļš:
- ja vilciena kustība no pēdējās vilciena sastāva formēšanas stacijas, kas atrodas trešā valstī, līdz pirmajai ievešanas muitas iestādei, ilgst mazāk nekā 2 stundas, – vismaz 1 stundu pirms preču ierašanās;
- visos citos gadījumos – vismaz 2 stundas pirms ierašanās;

c) iekšējie ūdensceļi – vismaz 2 stundas pirms ierašanās;

d) jūras konteinerkravas – vismaz 24 stundas pirms iekraušanas nosūtīšanas ostā;

e) jūras beztaras kravām vai ģenerālkravām – vismaz četras stundas pirms ierašanās;

f) ja preces vestas no vienas no šīm teritorijām:
- Grenlandes;
- Fēru salām,
- Islandes;
- Baltijas jūras, Ziemeļjūras, Melnās jūras un Vidusjūras ostām;
- jebkuras ostas Marokā,

vismaz 2 stundas pirms ierašanās;

g) pārvietojot preces starp teritoriju, kas atrodas ārpus Savienības muitas teritorijas, un Francijas aizjūras departamentiem, Azoru salām, Madeiru vai Kanāriju salām, ja brauciena ilgums ir mazāk nekā 24 stundas – vismaz 2 stundas pirms ierašanās;

h) gaisa pārvadājumiem šādos termiņos:

- lidojumiem, kuru ilgums nepārsniedz 4 stundas, – vismaz līdz faktiskajam gaisa kuģa izlidošanas laikam;
- citiem lidojumiem – vismaz 4 stundas pirms ierašanās.

ENS nav vajadzīga:

a) attiecībā uz DA 104. pantā iekļautajām precēm;

b) ja starptautiskajos nolīgumos starp Savienību un trešām valstīm paredzēts atzīt drošības un drošuma pārbaudes, kas veiktas attiecīgajās valstīs kā izvešanas valstīs saskaņā ar SMK 127. panta 2. punkta b) apakšpunktu. Tas attiecas uz šādām valstīm: Norvēģija, Šveice, Lihtenšteina, Andora un Sanmarīno.

ENS iesniedz pārvadātājs vai, neatkarīgi no pārvadātāja pienākuma, šādas personas:

a) importētājs vai preču saņēmējs, vai cita persona, kuras vārdā vai kuras uzdevumā darbojas pārvadātājs, vai

b) jebkura persona, kas var uzrādīt attiecīgās preces vai nodrošināt to uzrādīšanu ievešanas muitas iestādei.

Lai elektroniski iesniegtu *ENS*, izmanto Importa kontroles sistēmu.

Alternatīvi var izmantot *NCTS*, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

a) ievedot tranzīta procedūra sākas pie Savienības ārējās robežas;

b) datos ietverti visi *ENS* prasītie dati.

Šādā gadījumā ievešanas muitas iestādē, kas ir arī nosūtītāja muitas iestāde, tranzīta/drošības deklarāciju (ziņojums IE015) iesniedz, ietverot tranzīta datus, kā arī drošības un drošuma datus. Pēc riska novērtējuma un preču izlaišanas tranzītam tiek izdrukāts TDPD un TDPS. TDPD un TDPS paraugi ir ietverti PDA 9. pielikuma G.1. un G.2. papildinājumā.

Visas atsauces uz TPD un PS attiecina arī uz TDPD un TDPS.

IV.1.5. Īpašas situācijas

IV.1.5.1. Nolīgumi starp Savienību un citām valstīm par drošības un drošuma datiem

Kopīgā tranzīta valstis, izņemot Norvēģiju, Šveici un Lihtenšteinu, ar Savienību nav noslēgušas īpašus nolīgumus, kuros paredzēts atzīt šajās valstīs kā eksporta valstīs veiktās drošības un drošuma pārbaudes.

Tādējādi, kad Savienības muitas teritorijā tiek ievestas preces no valstīm, kurām nav īpašu nolīgumu ar Savienību, uzņēmējiem ir jāiesniedz *ENS* atbilstīgi Savienības tiesību aktiem muitas jomā. Lai to izdarītu, ir divas iespējas:

- *ENS* iesniegt importa kontroles sistēmā vai
- izmantot *NCTS*, kur drošības un drošuma datus var iekļaut tranzīta deklarācijā.

Otro iespēju var izmantot, ja ir izpildīti šādi kritēriji:

- šo valstu *NCTS* pieņem uzņēmēju iesniegtās deklarācijas, kurās iekļauti tranzīta un *ENS* dati;
- TDPD un TDPS tiek drukāti kā TPD un PS līdzvērtīgi dokumenti;
- šo valstu *NCTS* spēj pieņemt un pārsūtīt tālāk ENS un tranzīta datus Savienības valstīm vai citām līgumslēdzējām pusēm, kā arī saņemt ENS datus, kurus tām (darbojoties kā tranzīta un galamērķa valstīm) sūta Savienības valstis un citas šo valstu līgumslēdzējas puses;
- ES valstis atzīst un pieņem šādu kopīgā tranzīta deklarāciju datus kopīgās tranzīta procedūras un ENS datu nolūkiem, neveicot Konvencijas darbības jomas juridiskus grozījumus vai paplašinājumus, pamatojoties uz piemērojamajām SMK normām;
- citas līgumslēdzējas puses atzīst tranzīta un ENS datus, kā arī TDPD un TDPS, uzrādot tos vienā no to muitas iestādēm, kā TPD un PS līdzvērtīgus dokumentus ar nosacījumu, ka tajos ir iekļauti visi nepieciešamie tranzīta dati.

IV.1.5.2. Noteikumi, kas piemērojami precēm ar iepakojumu

Precēm ar iepakojumu jāpiemēro šādi noteikumi:

a) ārpussavienības preces ar iepakojumu bez Savienības statusa.

Par precēm un to iepakojumu jāaizpilda vienotā T1 deklarācija;

b) ārpussavienības preces ar iepakojumu ar Savienības statusu.

Par precēm un to iepakojumu vienmēr jāaizpilda vienotā T1 deklarācija;

c) DA 189. pantā minētās Savienības preces ar iepakojumu bez Savienības statusa.

Par precēm un to iepakojumu jāaizpilda vienotā T1 deklarācija.

Tomēr, ja šādas preces laiž brīvā apgrozībā, nevis izved no muitas teritorijas, tad Savienības preču muitas statusu tām var piemērot tikai tad, ja tiek uzrādīts retrospektīvi izdots T2L dokuments.

Neņemot vērā apsvērumu par iespējamu eksporta kompensācijas atmaksāšanu attiecībā uz lauksaimniecības produktiem, T2L dokumentu var iegūt vienīgi pēc tam, kad samaksāti muitas nodokļi, kas piemērojami iepakojumam.

d) Savienības preces ar iepakojumu bez Savienības statusa izved no Savienības muitas teritorijas uz trešo valsti, kas nav kopīgā tranzīta valsts.

Par iepakojumu T1 deklarācija aizpildāma tā, lai gadījumā, ja iepakojumu laiž brīvā apgrozībā, uz to nevarētu attiecināt Savienības preču muitas statusu. Šajā dokumentā jābūt vienai no šādām norādēm:

BG	Общностни стоки
CS	zboží Unie
DA	fælleskabsvarer
DE	Unionswaren
EE	Ühenduse kaup
EL	κοινοτικά εμπορεύματα
ES	mercancías communitarias
FR	marchandises communautaires
IT	merci unionali;
LV	Savienības preces
LT	Bendrijos prekės
HU	közösségi áruk
MT	Merkanzija Komunitarja
NL	communautaire goederen
PL	towary unijne
PT	mercadorias comunitárias
RO	Mărfuri unionale
SI	skupnostno blago
SK	Tovar Únie
FI	unionitavaroita
SV	gemenskapsvaror
EN	Union goods
HR	Roba Unije.

e) Savienības preces ar iepakojumu bez Savienības statusa izved no Savienības muitas teritorijas uz kopīgā tranzīta valsti.

Par precēm un to iepakojumu jāaizpilda vienotā T1 deklarācija. Tajā jābūt iepriekš minētajai norādei "Savienības preces" un turpmāk minētajai norādei "T1 iepakojums".

SMK 227. pantā minētajā gadījumā nosūta uz citu dalībvalsti.

Par precēm un to iepakojumu vienotā T2 deklarācija aizpildāma pēc tam, kad samaksāts iepakojumam piemērojamais muitas nodoklis.

Ja attiecīgā persona nevēlas maksāt muitas nodokli par iepakojumu, T2 deklarācijā jābūt vienai no šādām norādēm:

BG	T1 колети
CS	obal T1
DA	T1 emballager
DE	T1-Umschließungen
EE	T1-pakend
EL	συσκευασία T1
ES	envases T1
FR	emballages T1
IT	imballaggi T1
LV	T1 iepakojums
LT	T1 pakuotė
HU	T1 göngyölegek
MT	Ippakkjar T1
NL	T1-verpakkingsmiddelen
PL	opakowania T1
PT	embalagens T1
RO	Ambalaje T1
SI	pakiranje T1
SK	Obal T1
FI	T1-pakkaus
SV	T1-förpackning
EN	T1 packaging
HR	T1 pakiranje.

f) Jaukts sūtījums:

1) tādi sūtījumi, kuros vienā iepakojumā ir preces, uz kurām attiecas T1 procedūra, un preces, uz kurām attiecas T2 procedūra.

Atsevišķas deklarācijas sagatavojamas atbilstīgi preču statusam. 31. ailē norāda dalīto sūtījumu daudzumus, kā arī ailes augšējā daļā iekļauj to citu dokumentu aprakstu un

numurus, kas aizpildīti attiecīgajiem jauktajiem sūtījumiem. Deklarācijās jābūt vienai no šādām norādēm:

BG	Общностни колети
CS	obal Unie
DA	fælleskabsemballager
DE	gemeinschaftliche Umschließungen
EE	Ühenduse pakend
EL	κοινοτική συσκευασία
ES	envases comunitarios
FR	emballages communautaires
IT	imballaggi unionali
LV	Savienības iepakojums
LT	Bendrijos pakuotė
HU	közösségi göngyölegek
MT	Ippakkjar Komunitarju
NL	communautaire verpakkingsmiddelen
PL	opakowania unijne
PT	embalagens comunitárias
RO	Ambalaje unionale
SI	skupnostno pakiranje
SK	Obal Únie
FI	yhteisöpakkaus
SV	gemenskapsförpackning
EN	Union packaging
HR	Pakiranje Unije.

Ja jaukts sūtījums iepakots T1 iepakojumā, par precēm un to iepakojumu jāaizpilda viena T1 deklarācija;

2) jaukti sūtījumi, kuros vienā iepakojumā ir preces, uz kurām attiecas T1 procedūra, un preces, ko nepārvieto tranzīta procedūrā.

Lietojama vienota deklarācija. 31. ailē jānorāda preču daudzumi un veidi dalītajos sūtījumos, kam piemērota T1 procedūra, kā arī viena no šādām norādēm:

BG	Стоки не обхванати от транзитен режим
CS	zboží není v režimu tranzitu
DA	varer ikke omfattet af forsendelsesprocedure
DE	nicht im Versandverfahren befindliche Waren
EE	Kaubad ei ole transiidi protseduuril
EL	Εμπορεύματα εκτός διαδικασίας διαμετακόμισης
ES	mercancías fuera del procedimento de tránsito

FR	marchandises hors procédure de transit
IT	merci non vincolate ad una procedura di transito
LV	Precēm nav piemērota tranzīta procedūra
LT	Prekės, kurioms neįforminta tranzito procedūra
HU	nem továbbítási eljárás alá tartozó áruk
MT	Merkanzija mhux koperta bi proċedura ta' transitu
NL	geen douanevervoer
PL	towary nieprzewożone w procedurze tranzytu
PT	mercadorias não cobertas por um procedimento de trânsito
RO	Mărfuri neplasate în regim de tranzit
SI	blago, ki ni krito s tranzitnim postopkom
SK	Tovar nie je v tranzitnom režime
FI	tavaroita, jotka eivät sisälly passitusmenettelyyn
SV	varor ej under transitering
EN	goods not covered by a transit procedure
HR	Roba koja nije u postupku provoza.

IV.1.5.3. Preces kopā ar pasažieri esošā bagāžā

ĪA 210. pants

Attiecībā uz precēm pasažiera vestā bagāžā, kuras nav paredzētas lietošanai komerciālām vajadzībām, administrācijām jāpiemēro ĪA 210. panta noteikumi (Savienības preču muitas statusa apliecināšana).

Tomēr pirms ievešanas Savienības muitas teritorijā pasažieri no trešām valstīm precēm var piemērot Savienības tranzīta procedūru.

IV.1.5.4. Savienības preču pārvadājumi uz kopīgā tranzīta valsti, no tās vai caur to

Lai nodrošinātu ātru robežas šķērsošanu, Savienības preces ievedot vienas vai vairāku kopīgā tranzīta valstu teritorijā vai pārvadājot caur to, ieteicams ievērot šādus noteikumus.

a) Lai nepieļautu kavēšanos robežšķērsošanas vietās, precēm, ko pārvadā no vienas Savienības muitas teritorijas vietas uz otru, šķērsojot vienas vai vairāku kopīgā tranzīta valstu teritoriju, vai pārvadā no Savienības muitas teritorijas uz kopīgā tranzīta valsts teritoriju, ieteicams piemērot Savienības/kopīgā tranzīta procedūru kompetentajā muitas iestādē, kuras valstī procedūras izmantotājs veic uzņēmējdarbību vai kur preces iekrauj pārvietošanai saskaņā ar Savienības/kopīgo tranzīta procedūru, vai vēlākais pirms ievešanas kopējā Savienības/kopīgā tranzīta valsts pierobežas zonā. Līdzīgā

veidā, ja vien iespējams, ieteicams pārvietošanu, uz ko attiecas Savienības/kopīgā tranzīta procedūra, pabeigt ārpus Savienības/kopīgā tranzīta valsts pierobežas zonas.

b) Lai pēc iespējas izvairītos no praktiskām grūtībām pie Savienības/kopīga tranzīta valsts robežām, dalībvalstu un kopīgā tranzīta valstu kompetentajām iestādēm jānodrošina, lai attiecīgos uzņēmējus oficiāli informētu par noteikumiem un lai viņi zinātu, kādas priekšrocības rodas, piemērojot a) apakšpunkta noteikumus.

Tranzīts caur kopīgā tranzīta valsts teritoriju

Savienības preču pārvietošana no vienas Savienības vietas uz citu caur kopīgā tranzīta valsti var notikt saskaņā ar T2, T2F vai T1 tranzīta procedūru (sk. I.4.1.2.1. punktu).

Savienības preču pārvietošana uz kopīgā tranzīta valsti

DA 189. pants

Ja Savienības preces tiek eksportētas no Savienības muitas teritorijas uz kopīgā tranzīta valsti un tranzīta procedūra sākas Savienībā, sekojot pēc eksporta, tad precēm Savienībā ir piemērojama Savienības iekšējā tranzīta procedūra (T2), un tālāk šī procedūra turpinās kā kopīgā tranzīta procedūra kopīgā tranzīta valstīs.

Tomēr izņēmuma gadījumos šādās situācijās, kad pēc eksporta seko tranzīta procedūra, ir piemērojama ārējā Savienības tranzīta procedūra (T1), kas turpinās kā kopīgā tranzīta procedūra kopīgā tranzīta valstīs. Tas attiecas uz šādiem gadījumiem:

a) Savienības preces, kam ir nokārtotas eksporta muitas formalitātes, lai saņemtu kopējā lauksaimniecības politikā paredzētu kompensāciju par eksportu uz trešām valstīm;

b) Savienības preces no intervences krājumiem, uz ko attiecina kontroles pasākumus attiecībā uz to lietošanu vai galamērķi, un tām ir nokārtotas eksporta uz trešām valstīm muitas formalitātes, kas paredzētas kopējā lauksaimniecības politikā;

c) Savienības preces, par ko ir tiesības saņemt ievedmuitas nodokļa atmaksu vai atbrīvojumu no tā un kam ārējais tranzīts ir piemērots saskaņā ar SMK 118. panta 4. punktu;

d) eksportē Savienības preces, kas minētas Direktīvas 2008/118/EK 1. pantā (sk. 9. zemsvītras piezīmi); Savienības preču pārsūtīšana no kopīgā tranzīta valsts

i) Savienības preces, kas ievestas kopīgā tranzīta valsts teritorijā saskaņā ar T2 procedūru, var pārsūtīt saskaņā ar minēto procedūru, ja

- tās paliek attiecīgās valsts muitas dienestu kontrolē, lai nodrošinātu, ka nav mainīti to identifikācijas dati vai stāvoklis;

- attiecīgajā kopīgā tranzīta valstī tām nav piemērota muitas procedūra, kas nav tranzīts vai uzglabāšana noliktavā*, izņemot gadījumus, kad preces uz laiku ievestas demonstrēšanai izstādē vai citā līdzīgā publiskā pasākumā;

  * ja preces tika uzglabātas muitas noliktavā, pāradresēšanai jānotiek 5 gadu laikā (vai preces, kas ietvertas Harmonizētās sistēmas 1.–24. nodaļā un kas uzglabātas mazāk nekā 6 mēnešus) ar nosacījumu, ka preces uzglabātas īpaši paredzētās vietās un nav apstrādātas citādi kā tikai, lai saglabātu preces to sākotnējā stāvoklī vai lai sadalītu sūtījumus, neaizstājot iepakojumu, un ka jebkura apstrāde notikusi muitas uzraudzībā.

- T2 vai T2F deklarācijā vai jebkurā dokumentā, kas kalpo kā Savienības preču muitas statusa apliecinājums un ko izdevusi kopīgā tranzīta valsts, jānorāda atsauce uz atbilstošās deklarācijas galveno atsauces numuru vai Savienības preču muitas statusa apliecinājumu, ar kuru preces atvestas kopīgā tranzīta valstī;

ii) ja eksports notiek, neizmantojot tranzīta procedūru, kopīgā tranzīta valstis nevar izdot T2 vai T2F deklarāciju, jo iepriekš nav bijis tranzīta deklarācijas. Tādējādi pārsūtīšana jāveic, izmantojot T1 procedūru. Ja sūtījums tiek ievests atpakaļ Savienībā, tas jāuzskata par ārpussavienības preču importu, ja vien uz tām neattiecas noteikumi par atpakaļnosūtītām precēm.

Rīcība, pārsūtītas preces ievedot atpakaļ Savienības muitas teritorijā

a) Ja Savienības preces pārsūta no kopīgā tranzīta valsts uz galamērķi Savienībā, izmanto T2 vai T2F deklarāciju vai

līdzvērtīgu dokumentu (piemēram, kravas pavadzīmi *CIM*-T2).

b) Lai galamērķa dalībvalstī noteiktu, vai tā bijusi tāda preču pārvietošana starp diviem punktiem Savienībā, kas pārtraukta kopīgā tranzīta valstī, vai arī preču atpakaļievešana Savienības muitas teritorijā pēc galīga vai pagaidu eksporta no Savienības, jāievēro šādi noteikumi:

- lai pabeigtu tranzīta operāciju, galamērķa muitas iestādē jāuzrāda preces un T2 vai T2F deklarācija vai līdzvērtīgs dokuments;

- šī iestāde lemj par to, vai preces var laist brīvā apgrozībā nekavējoties, vai tām jāpiemēro cita muitas procedūra;

- preces jālaiž brīvā apgrozībā nekavējoties, ja T2 vai T2F deklarācijā vai līdzvērtīgā dokumentā nav norādes par to, ka iepriekš tās jau eksportētas no Savienības muitas teritorijas.

  Ja galamērķa muitas iestādei rodas šaubas, tā var prasīt pierādījumus no saņēmēja (piem., rēķinu, kurā norādīts nosūtītāja un saņēmēja PVN maksātāja reģistrācijas numurs, vai elektronisko administratīvo dokumentu (e-AD) atbilstīgi Direktīvas 2006/112/EK (ar grozījumiem) noteikumiem, vai atbilstīgi Direktīvas 2008/118/EEK noteikumiem);

Konvencijas 9. panta 4. punkts

- precēm jāpiemēro nākamā tranzīta procedūra vai arī tās jānovieto pagaidu glabāšanā ar visām sekām, ko tas rada (vajadzības gadījumā maksājams importa PVN un iekšējie nodokļi):
  - ja preces tika izvestas no Savienības muitas teritorijas vai
  - ja saņēmējs vai pārstāvis nevar attiecīgajiem muitas dienestiem pierādīt, ka tā ir preču pārvietošana starp diviem punktiem Savienības muitas teritorijā.

IV.1.6. Izņēmumi (*pro memoria*)

IV.1.7. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts)

IV.1.8. Tikai muitas vajadzībām

IV.1.9. Pielikumi

2. NODAĻA. FORMALITĀTES NOSŪTĪTĀJĀ MUITAS IESTĀDĒ

IV.2.1. Ievads

IV.2.2. punktā aprakstīta vispārīgā teorija par nosūtīšanas formalitātēm un norādīti tiesību akti.

IV.2.3. punktā raksturota procedūra nosūtītājā muitas iestādē.

IV.2.4. punkts attiecas uz īpašām situācijām.

IV.2.5. punkts attiecas uz izņēmumiem no vispārējiem noteikumiem.

IV.2.6. punkts ir rezervēts valsts īpašajiem noteikumiem.

IV.2.7. punkts ir rezervēts muitas administrāciju vajadzībām.

IV.2.8. punktā ir 2. nodaļas pielikumi.

IV.2.2. Vispārīga teorija un tiesību akti

Juridiskie avoti ir:

- Konvencijas 11. pants.
- Konvencijas I papildinājuma 30.– 41. pants un 81.– 83. pants;
- SMK 162. pants, 163. pants un 170.–174. pants;
- ĪA 222., 226., 227. un 297.–303. pants.

IV.2.3. Procedūras apraksts nosūtītājā muitas iestādē

Šajā punktā ir informācija par:

- tranzīta deklarācijas pieņemšanu un reģistrāciju (IV.2.3.1. punkts);
- tranzīta deklarācijas labošanu (IV.2.3.2. punkts);
- tranzīta deklarācijas atzīšanu par nederīgu (IV.2.3.3. punkts);
- tranzīta deklarācijas pārbaudi un preču kontroli (IV.2.3.4. punkts);
- preču pārvietošanas maršrutu (IV.2.3.5. punkts);
- termiņu (IV.2.3.6. punkts);
- identifikācijas līdzekļiem (IV.2.3.7. punkts);
- preču izlaišanu (IV.2.3.8. punkts);
- tranzīta procedūras noslēgšanu (IV.2.3.9. punkts).

IV.2.3.1. Tranzīta deklarācijas pieņemšana un reģistrācija

Konvencijas I papildinājuma 27. pants, 30. un 35. pants

SMK 171.- 172. pants;

DA 143. pants

Nosūtītāja muitas iestāde pieņem tranzīta deklarāciju – ziņojums "Deklarācija iesniegta" (IE015) ar šādiem nosacījumiem:

- tajā ir iekļauta visa kopīgā/Savienības tranzīta procedūrai vajadzīgā informācija;
- tai ir pievienoti visi vajadzīgie dokumenti;
- preces, uz kurām attiecas tranzīta deklarācija, oficiālajā darba laikā ir uzrādītas muitā.

NCTS automātiski apstiprina deklarāciju. Nepareiza vai nepilnīga deklarācija tiek noraidīta ar ziņojumu "Deklarācija noraidīta" (IE016). Tā tiek noraidīta arī tad, ja norādītie dati neatbilst reģistrētajiem datiem attiecīgajā valsts datubāzē.

Kad tranzīta deklarācija ir apstiprināta, *NCTS* piešķir galveno atsauces numuru (*MRN*) (ziņojums IE028).

Deklarācija iegūst statusu "apstiprināta", un nosūtītāja muitas iestāde nolemj, vai pārbaudīt preces pirms to izlaišanas.

Muitas dienesti var atļaut kopā ar deklarāciju neiesniegt papildu dokumentus, kas nepieciešami muitas procedūras, kurai preces ir deklarētas, noteikumu piemērošanai. Tādā gadījumā šos dokumentus patur muitas dienestu rīcībā. Tranzīta deklarācijas 44. aile jāaizpilda šādi:

- atribūtā "Dokumenta veids" norāda atbilstīgo attiecīgā dokumenta kodu (kodi atrodami Konvencijas III papildinājuma A.2. pielikumā); PDA 9. pielikuma D.1. papildinājums);
- atribūtā "Dokumenta atsauce" sniedz dokumenta aprakstu un norāda dokumenta atsauci.

Valsts muitas dienesti var arī ļaut ceļotājiem iesniegt nosūtītājai muitas iestādei tranzīta deklarāciju papīra formā vienā eksemplārā (izmantojot vienoto administratīvo dokumentu vai attiecīgā gadījumā tranzīta pavaddokumentu), lai to varētu apstrādāt *NCTS*.

Nosūtītājai muitas iestādei jābūt kompetentai tranzīta operāciju un izmantotā transporta veida jautājumos. Muitas iestāžu saraksts ir iekļauts šajā tīmekļa vietnē:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds/csrdhome_en.htm.

IV.2.3.2. Tranzīta deklarācijas grozīšana (labošana pēc iesniegšanas)

Konvencijas I papildinājuma 31. pants

Deklarētājs var lūgt atļauju grozīt muitas deklarāciju (jeb labot pēc iesniegšanas), kā paredzēts SMK 173. pantā. Pirms muitas deklarācijas pieņemšanas deklarētājs to var labot bez iepriekšēja pieteikuma.

SMK 173. pants

Procedūras izmantotājs var lūgt atļauju labot tranzīta deklarāciju arī pēc tam, kad to pieņēmusi muita. Deklarāciju nelabo tā, lai tā attiektos uz precēm, kas sākotnēji nebija tajā iekļautas.

Procedūras izmantotājs iesniedz deklarācijas datu labojumus ar ziņojumu "Deklarācija labota" (IE013), kas tiek nosūtīts nosūtītājai muitas iestādei, kura izlemj, vai pieprasītie labojumi ir apstiprināmi (ziņojums "Labojums apstiprināts" (IE004)) vai noraidāmi (ziņojums "Labojums noraidīts" (IE005)).

Labojumi nav pieļaujami, ja pēc tranzīta deklarācijas saņemšanas kompetentās iestādes ir norādījušas, ka tās vēlas pārbaudīt preces, vai ir konstatējušas, ka ziņas nav pareizas, vai arī tās jau ir izlaidušas preces tranzītam.

Uz labojumiem tranzīta deklarācijā pirms tās pieņemšanas muitā neattiecas SMK 173. pants, un par tiem nav nepieciešams deklarētājs iepriekšējs pieteikums.

Konvencijas I papildinājuma 29.a pants

Piemēram, ja tranzīta deklarācija vēl nav iesniegta vai ir iepriekš iesniegta un vēl nav pieņemta, to var labot bez iepriekšējas atļaujas, jo to neuzskata par grozījumu, kas noteikts SMK 173. pantā.

SMK 130. un 171. pants

Attiecīgajās *NCTS* specifikācijās (T-TRA-DEP-A-002-*Correction* (Labošana)) ir noteikts, ka iepriekš iesniegtas deklarācijas labojums ir jāapstrādā, izmantojot to pašu ziņojumu kā grozījumam.

IV.2.3.3. Tranzīta deklarācijas atzīšana par nederīgu

Konvencijas I papildinājuma 32. pants

SMK 174. pants

Nosūtītāja muitas iestāde, pamatojoties uz deklarētāja lūgumu nosūtītājai muitas iestādei nosūtītajā ziņojumā "Deklarācijas anulēšanas pieprasījums" (IE014), var atzīt tranzīta deklarāciju par nederīgu, nosūtot ziņojumu "Lēmums par deklarācijas anulēšanu" (IE010), tikai pirms tam, kad preces ir izlaistas tranzītam. Nosūtītājai muitas iestādei pēc tam ir jāinformē deklarētājs par sava pieprasījuma rezultātu, izmantojot ziņojumu "Lēmums par anulēšanu" (IE009).

DA 148. pants

Tomēr, ja nosūtītāja muitas iestāde ir informējusi deklarētāju, ka tā plāno pārbaudīt preces, tad pieprasījums atzīt deklarāciju par nederīgu netiek pieņemts līdz brīdim, kad ir veikta pārbaude.

Tranzīta deklarāciju nevar atzīt par nederīgu pēc tam, kad preces ir izlaistas tranzītam, izņemot šādus gadījumus:

- ja Savienības preces ir kļūdas dēļ deklarētas muitas procedūrai, kas piemērojama ārpussavienības precēm, un ja pēc tam ar T2L, T2LF vai ar muitas preču manifestu ir pierādīts to Savienības preču muitas statuss;
- ja preces ir kļūdaini deklarētas vairāk nekā vienā muitas deklarācijā.

Tranzīta darbības nepārtrauktības procedūras gadījumā ir svarīgi, lai tiktu anulētas visas deklarācijas, kuras ir reģistrētas *NCTS*, bet nav tālāk apstrādātas, jo sistēma nav darbojusies.

Uzņēmēja pienākums ir kompetentajām iestādēm sniegt informāciju ik reizi, kad *NCTS* tiek iesniegta deklarācija, bet pēc tam tiek izmantota darbības nepārtrauktības procedūra.

Dažos gadījumos muitas dienesti var pieprasīt iesniegt jaunu deklarāciju. Tādā gadījumā iepriekšējā deklarācija tiek anulēta un jaunajai deklarācijai piešķir jaunu *MRN*.

IV.2.3.4. Tranzīta deklarācijas pārbaude un preču kontrole

Konvencijas I papildinājuma 35. pants

Lai pārbaudītu datu pareizību, nosūtītāja muitas iestāde pēc tranzīta deklarācijas pieņemšanas:

- pārbauda deklarāciju un pavaddokumentus;
- prasa, lai deklarētājs iesniegtu citus dokumentus, ja tādi ir;
- vajadzības gadījumā pārbauda preces;
- nepieciešamības gadījumā ņem paraugus preču analīzei vai sīkai pārbaudei;
- pārbauda galvojumu un tā derīgumu.

SMK 188. pants

ĪA 238. un 239. pants

Galvojumu un tā derīgumu pārbauda, izmantojot galvojuma atsauces numuru un pieejas kodu (sīkāka informācija III sadaļā).

Pirms preču izlaišanas tranzītā *NCTS* pārbauda galvojuma integritāti un derīgumu galvojumu pārvaldības sistēmā (*GMS*), atkarībā no pārraudzības līmeņa pārbaudot šādu informāciju:

- vai galvojuma summa ir pietiekama (vispārējam galvojumam – vai pieejamā summa ir pietiekama);
- vai galvojums ir derīgs visās līgumslēdzējās pusēs, kurās notiek tranzīta operācija;
- vai galvojums ir sniegts procedūras izmantotāja vārdā.

Pēc tam *GMS* reģistrē galvojuma lietošanu un informē *NCTS*.

Ja tiek veikta preču pārbaude, tas darāms nosūtītājas muitas iestādes šim nolūkam noteiktās vietās un laikos. Procedūras izmantotāju informē par norises vietu un laiku. Tomēr muitas dienesti pēc procedūras izmantotāja pieprasījuma var preces pārbaudīt citās vietās un ārpus oficiālā darba laika.

Ja tiek atklātas nelielas neatbilstības, tad nosūtītāja muitas iestāde par tām informē procedūras izmantotāju. Lai novērstu šīs neatbilstības, nosūtītāja muitas iestāde veic nelielas izmaiņas (ar procedūras izmantotāja piekrišanu) deklarācijas datos, lai preces varētu izlaist tranzītam.

Ja tiek atklātas nopietnas neatbilstības, nosūtītāja muitas iestāde informē procedūras izmantotāju, ka preces netiek izlaistas, nosūtot ziņojumu "Preces tranzītā netiek izlaistas" (IE051), un reģistrē neatbilstīgu rezultātu.

Nosūtītāja muitas iestāde ziņojumā IE001 reģistrē šādu kontroles rezultātu kodu:

- "A1" (apmierinošs): ja preces tiek izlaistas tranzītam pēc fiziskas kontroles (pilnīgas vai daļējas) un neatbilstības nav konstatētas;
- "A2" (uzskatāms par apmierinošu): ja preces tiek izlaistas tranzītam tikai pēc dokumentu kontroles (bez fiziskas kontroles) un neatbilstības nav atklātas vai preces izlaistas bez jebkādas kontroles;
- "A3" (vienkāršotā procedūra): ja preces tranzītam izlaiž atzītais nosūtītājs.

IV.2.3.5. Preču pārvietošanas maršruts

Konvencijas I papildinājuma 33. pants

ĪA 298. pants

Parasti preces, kam piemēro tranzīta procedūru, jāpārvieto uz galamērķa muitas iestādi pa ceļu, kura izmantošana ir ekonomiski pamatota.

Ja nosūtītāja muitas iestāde vai procedūras izmantotājs uzskata par vajadzīgu, minētā muitas iestāde noteiks preču pārvietošanas maršrutu tranzīta procedūras laikā, ņemot vērā visu attiecīgo informāciju, kuru paziņojis procedūras izmantotājs.

MUITA
Nosūtītāja muitas iestāde, ņemot vērā visu būtisko procedūras izmantotāja sniegto informāciju, norāda noteikto maršrutu, deklarācijas datos *NCTS* ievadot informāciju par šķērsojamajām valstīm (pietiek ierakstīt valstu kodus).
1. piezīme. Attiecībā uz Savienību norāda valstu kodus par attiecīgajām dalībvalstīm.
2. piezīme. Norāda visu noteiktajā maršrutā iekļauto valstu kodus.

Norādīto maršrutu tranzīta operācijas laikā var mainīt. Tādā gadījumā pārvadātājam ir pienākums tranzīta pavaddokumenta (TPD) 56. ailē izdarīt vajadzīgos ierakstus un, kad maršruts ir mainīts, bez nepamatotas kavēšanās kopā ar precēm tos uzrādīt tuvākajai tās valsts muitas dienestā, kuras teritorijā atrodas transportlīdzeklis. Kompetentā iestāde nolemj, vai tranzīta operāciju var turpināt, veic vajadzīgos pasākumus un apstiprina TPD G ailē.

IV.3.3.1. daļā ir sīkāka informācija par procedūrām, kas jāievēro attiecībā uz starpgadījumiem, kuri notiek pārvadāšanas laikā.

IV.2.3.6. Preču uzrādīšanas termiņš

Konvencijas I papildinājuma 34. pants un 45. panta 2. punkts

ĪA 297. pants un 306. panta 3. punkts

Nosūtītāja muitas iestāde nosaka termiņu, līdz kuram preces jāuzrāda galamērķa muitas iestādē.

Nosūtītājas muitas iestādes noteiktais termiņš ir saistošs to valstu kompetentajām iestādēm, kuru teritorijā tiek ievestas preces tranzīta operācijas laikā. Tās nevar mainīt termiņu.

Ja preču uzrādīšana galamērķa muitas iestādē ir notikusi pēc nosūtītājas muitas iestādes noteiktā termiņa, tad uzskata, ka procedūras izmantotājs ievērojis termiņu, ja viņš vai pārvadātājs sniedz galamērķa iestādei pietiekamus pierādījumus par to, ka nav atbildīgs par kavēšanos.

MUITA

Nosakot termiņu, nosūtītājai muitas iestādei jāņem vērā:

- izmantojamā transportlīdzekļa veids;
- maršruts;
- visi tiesību akti, kas attiecas uz pārvadājumiem, vai citi tiesību akti, kas var ietekmēt termiņa noteikšanu (piem., tādi tiesību akti sociālajā vai vides jomā, kas attiecas uz transporta veidu, noteikumi par autotransporta līdzekļa vadītāju darba laiku un obligātiem atpūtas periodiem);
- ja vajadzīgs, procedūras izmantotāja sniegtās ziņas.

Nosūtītājai muitas iestādei deklarācijas datos jāieraksta un/vai jāapstiprina procedūras izmantotāja norādītais termiņš, ja tā tam piekrīt (izmantojot ciparus šādā kārtībā: DD-MM-GGGG). Līdz šai dienai preces un TPD jāuzrāda galamērķa muitas iestādē.

IV.2.3.7. Identifikācijas līdzekļi

Šis punkts ir iedalīts šādi:

- ievads (IV.2.3.7.1. punkts);
- plombu uzlikšanas metodes (IV.2.3.7.2. punkts);
- plombu īpašības (IV.2.3.7.3. punkts);
- īpaša veida plombu izmantošana (IV.2.3.7.4. punkts);

IV.2.3.7.1. Ievads

Konvencijas 11. panta 2. punkts

Konvencijas I papildinājuma 36.–39. punkts

SMK 192. pants

ĪA 299. pants

Svarīgi nodrošināt, ka preces, ko pārvadā tranzīta procedūrā, ir iespējams identificēt. Parasti šo preču identificēšanai var izmantot plombu.

Konvencijas I papildinājuma 39. pants

ĪA 302. pants

Tomēr nosūtītāja muitas iestāde var atbrīvot no prasības uzlikt plombu, ja preču apraksts deklarācijas datos vai papildu dokumentos ir pietiekami precīzs un ļauj preces viegli identificēt, kā arī ir norādīta to kvalitāte un īpašās iezīmes (piem., ja norāda saskaņā ar tranzīta procedūru pārvadātu automobiļu dzinēja un šasijas numurus vai preču sērijas numurus).

Izņēmuma kārtā uzlikt plombu netiek prasīts (ja vien nosūtītāja muitas iestāde nenolemj citādi):

- ja preces tiek pārvadātas pa gaisu un uz sūtījumam piestiprinātajām uzlīmēm ir pievienotās gaisa kravas pavadzīmes numurs, vai ja sūtījums ir kravas vienība, uz kuras ir norādīts pievienotās gaisa kravas pavadzīmes numurs;
- ja preces tiek pārvadātas pa dzelzceļu un dzelzceļa sabiedrības piemēro identifikācijas pasākumus.

MUITA
Pēc plombu uzlikšanas nosūtītāja muitas iestāde deklarācijas datos iereģistrē uzlikto plombu skaitu un plombu identifikatorus. Ja identifikācijai nav vajadzīgas plombas, nosūtītāja muitas iestāde atstāj šo aili tukšu. Tādā gadījumā *NCTS* TPD D ailē automātiski izdrukā "- -".

Ja preces, uz kurām neattiecas tranzīta procedūra, pārvadā vienā un tajā pašā transportlīdzeklī vai konteinerā kopā ar precēm, uz kurām attiecas tranzīta procedūra, un ja preces var identificēt, uzliekot plombu atsevišķiem iepakojumiem vai sniedzot precīzu preču aprakstu, tad kravas nodalījumam vai tilpuma vienībai, kurā ir preces, parasti plombu neuzliek.

Piezīme. Precēm jābūt skaidri nošķirtām un marķētām, lai preces, ko pārvadā saskaņā ar tranzīta procedūru, varētu atšķirt no pārējām precēm.

Ja sūtījuma identitātes noteikšanu nevar nodrošināt ar plombu vai precīzu preces aprakstu, nosūtītāja muitas iestāde atsakās precēm piemērot tranzīta procedūru.

Konvencijas I papildinājuma 38. panta 5. punkts

Plombas nedrīkst noņemt bez kompetento muitas dienestu apstiprinājuma.

Ja transportlīdzeklim ir uzlikta plomba nosūtītājā muitas iestādē un tas ved preces uz vairākām galamērķa muitas iestādēm ar vairākiem

ĪA 301. panta 5. punkts

TPD, un vairākās galamērķa muitas iestādēs dažādās valstīs notiek secīga izkraušana, muitas dienestiem starpsaņēmējās galamērķa muitas iestādēs, kur plombas tiek noņemtas, lai izkrautu daļu kravas, jāuzliek jaunas plombas, norādot to TPD F ailē. Šādā gadījumā, ja plombu nepieciešams uzlikt no jauna, muitas dienesti cenšas izmantot muitas plombu ar vismaz līdzvērtīgām drošības pazīmēm.

Galamērķa muitas iestāde norāda šo/šīs TPD minēto(-ās) jauno(-ās) plombu(-as) nosūtītājai muitas iestādei ziņojumā IE018 ailē "Informācija par jaunām plombām" un ailē "Jaunu plombu ID".

IV.2.3.7.2. Plombu uzlikšanas metodes

Konvencijas 11. panta 2. punkts

ĪA 299. pants

Ir divi plombu uzlikšanas veidi:

- plombu uzliek tilpuma vienībai, kurā atrodas preces, ja nosūtītāja muitas iestāde ir atzinusi transportlīdzekli vai konteineru par piemērotu plombas uzlikšanai;
- citos gadījumos – katram atsevišķajam iepakojumam.

Ja plombu uzliek tilpuma vienībai, kurā atrodas preces, transportlīdzeklim jābūt piemērotam plombas uzlikšanai.

MUITA

(Konvencijas 11. panta 3. punkts / ĪA 300. pants)

Nosūtītāja muitas iestāde uzskata, ka transportlīdzeklis ir piemērots plombas uzlikšanai, ja:

- plombu transportlīdzeklim vai konteineram var uzlikt vienkārši un viegli;
- transportlīdzeklī vai konteinerā nav slēptu tukšu vietu, kurās var paslēpt preces;
- vieta, kas ir paredzēta precēm, ir viegli pieejama muitas dienestam, lai veiktu apskati.

Piezīme. Par piemērotiem plombu uzlikšanai uzskata transportlīdzekļus vai konteinerus, kas atbilstoši starptautiskajiem nolīgumiem, kuru dalībnieces ir līgumslēdzējas puses (piem., 1975. gada 14. decembra Muitas konvencijai par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto *TIR* karneti), ir apstiprināti par piemērotiem preču pārvadāšanai ar muitas plombu.

IV.2.3.7.3. Plombu īpašības

Visām identifikācijai izmantojām plombām jāatbilst noteiktām īpašībām un tehniskajām specifikācijām.

Konvencijas I papildinājuma 38. pants

ĪA 301. pants

Plombām jābūt ar šādām pamatīpašībām:

- parastos lietošanas apstākļos tās saglabājas neskartas un droši nostiprinātas;
- tās ir viegli pārbaudīt un atpazīt;
- tās ir izgatavotas tā, ka to sabojāšana, manipulācijas ar tām vai noņemšana atstāj ar neapbruņotu aci redzamas pēdas;
- tās ir paredzētas vienreizējai lietošanai vai, ja paredzētas vairākkārtējai lietošanai, ir izgatavotas tā, lai uz tām varētu uzlikt skaidru, atsevišķu identifikācijas marķējumu par katru atkārtotas lietošanas reizi;
- tām ir atsevišķi plombu identifikatori, kas ir pastāvīgi, viegli salasāmi un unikāli numurēti.

Turklāt plombām jāatbilst šādām tehniskām prasībām:

- plombu forma un izmēri var būt dažādi atkarībā no izmantotās plombas uzlikšanas metodes, taču izmēriem ir jābūt tādiem, ka identifikācijas marķējums ir viegli salasāms;
- plombu identifikācijas marķējumam jābūt tādam, ka to nav iespējams viltot un tas ir grūti atveidojams;
- izmantotajam materiālam ir jābūt izturīgam pret nejaušiem bojājumiem un tādam, ko nevar tā viltot vai atkārtoti izmantot, ka to nevar noteikt.

Uzskata, ka plombas atbilst iepriekšminētajām prasībām, ja kompetentā iestāde tās ir sertificējusi saskaņā ar ISO starptautisko standartu Nr. 17712:2013 "Kravas konteineri – mehāniskās plombas".

Konteinerkravu pārvadājumos iespējami plaši jāizmanto plombas ar augstas drošības pazīmēm.

Uz muitas plombām jābūt šādām norādēm:

- vārds "Muita" vienā no Savienības vai kopīgā tranzīta valstu oficiālajām valodām vai attiecīgs saīsinājums;
- valsts kodam ISO divburtu valsts koda veidā, ar ko identificē valsti, kurā plomba ir uzlikta.

Turklāt, savstarpēji vienojoties, līgumslēdzējas puses var nolemt, ka izmanto kopīgas drošības pazīmes un tehnoloģiju.

Katrai dalībvalstij jāinformē Komisija par izmantotajiem muitas plombu veidiem. Komisija šo informāciju dara pieejamu visām valstīm.

IV.2.3.7.4. Īpašā veida plombu izmantošana

Konvencijas I papildinājuma 81.– 83. pants

Ja procedūras izmantotājs vēlas izmantot īpašā veida plombas, tam vajadzīga kompetento iestāžu atļauja.

ĪA 317.–318. pants

Īpašā veida plombu izmantošana ir vienkāršojums, uz kuru attiecas konkrēti nosacījumi (sīkāku informāciju sk. VI.3.3. punktā).

Ja izmanto īpaša veida plombas, procedūras izmantotājs deklarācijas datos (D ailē) norāda uzlikto plombu modeli, veidu un skaitu. Plombas jāuzliek pirms preču izlaišanas.

IV.2.3.8. Preču izlaišana

Konvencijas I papildinājuma 40. pants

Kad nosūtītājā muitas iestādē ir pabeigtas šādas formalitātes:

- deklarācijas dati uzrādīti nosūtītājai muitas iestādei;
- deklarācijas dati pārbaudīti;
- tranzīta deklarācija pieņemta;
- pabeigta iespējamā kontrole;
- vajadzības gadījumā sniegts galvojums (sk. III daļā);
- noteikts termiņš;
- vajadzības gadījumā noteikts maršruts;
- vajadzības gadījumā uzliktas plombas;

ĪA 303. pants

preces izlaiž tranzītam. Nosūta attiecīgos ziņojumus:

- deklarētājam ziņojumu “Preces izlaistas tranzītā” (IE029);
- galamērķa muitas iestādei ziņojumu IE001;
- vajadzības gadījumā ziņojumu IE050 tranzīta muitas iestādei.

Šo ziņojumu saturu iegūst no tranzīta deklarācijas (izdarot attiecīgus labojumus).

MUITA

Kad formalitātes ir pabeigtas, nosūtītāja muitas iestāde:

- apstiprina tranzīta deklarāciju;
- reģistrē kontroles rezultātus;
- reģistrē galvojumu;

- nosūta deklarācijā norādītajai galamērķa muitas iestādei un tranzīta muitas iestādei(-ēm) ziņojumu IE001 un attiecīgā gadījumā ziņojumu IE050 un
- izdrukā TPD (un attiecīgā gadījumā PS).

IV.2.3.8.1. Preču izlaišanas dokumentācija

Konvencijas I papildinājuma 41. pants

Nosūtītāja muitas iestāde nodod TPD ar *MRN* procedūras izmantotājam vai personai, kura uzrādīja preces nosūtītājai muitas iestādei. TPD, vajadzības gadījumā arī PS, ir kopā ar precēm visā tranzīta operācijas laikā.

ĪA 303. panta 4. punkts

Saņemot iepriekšēju nosūtītājas muitas iestādes atļauju, TPD var izdrukāt arī pats deklarētājs.

DA 184. panta 2. punkts, kas grozīts ar PDA

IV.2.3.9. Tranzīta procedūras noslēgšana

Konvencijas I papildinājuma 48. panta 2. punkts

Tranzīta procedūru muitas dienesti noslēdz, kad tie, salīdzinot nosūtītāja muitas iestādei pieejamos datus un galamērķa muitas iestādei pieejamos datus, var secināt, ka procedūra ir pabeigta pareizi.

SMK 215. panta 2. punkts

IV.2.4. Īpašas situācijas

Ja Savienības/kopīgais tranzīts jāpiemēro lielam skaitam dažādu preču mazos daudzumos (piem., kuģu apgāde, iedzīves pārvešana, pārceļoties uz ārzemēm), kas paredzētas vienam gala saņēmējam, pietiek ar vispārīgu preču aprakstu, lai izvairītos no papildu izmaksām, kas nepieciešamas tranzīta datu ievadīšanai. Šādu kārtību varētu piemērot, ja tiek ievērots papildu nosacījums, proti, muitas vajadzībām ir pieejams pilnīgs, sīki izklāstīts preču apraksts, un tas ir pievienots sūtījumam.

Katrā ziņā vispirms ir jāpārbauda, ka attiecībā uz visām precēm patiešām ir jāpiemēro Savienības/kopīgais tranzīts.

IV.2.5. Izņēmumi (*pro memoria*)

IV.2.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts)

IV.2.7. Tikai muitas vajadzībām

IV.2.7.1. *ATIS*

MUITA

Šai dokumenta daļai var piekļūt no vietnes "Saziņas un informācijas resursu centrs administrācijām, uzņēmumiem un iedzīvotājiem" (*CIRCABC* vietnes):

https://circabc.europa.eu/ui/group/fac511f0-681d-41af-b678-7d743f529c8f/library/d9bfedcd-976c-4e10-836b-5158b27518f7.

IV.2.7.2. *SMS*

MUITA

Šai dokumenta daļai var piekļūt no *CIRCABC* vietnes:

https://circabc.europa.eu/ui/group/fac511f0-681d-41af-b678-7d743f529c8f/library/d9bfedcd-976c-4e10-836b-5158b27518f7.

IV.2.8. Pielikumi

3. NODAĻA – FORMALITĀTES UN STARPGADĪJUMI, PĀRVIETOJOT PRECES KOPĪGĀ/SAVIENĪBAS TRANZĪTA OPERĀCIJAS IETVAROS

IV.3.1. Ievads

Šajā nodaļā aprakstītas formalitātes un starpgadījumi, pārvietojot preces kopīgā/Savienības tranzīta operācijā.

IV.3.2. punktā norādīta vispārīga teorija un tiesību akti.

IV.3.3. punktā aprakstītas formalitātes, kas kārtojamas, ja preču pārvietošanas laikā kopīgā/Savienības tranzīta operācijas ietvaros notiek starpgadījumi, un formalitātes tranzīta muitas iestādē.

IV.3.4. punkts attiecas uz īpašām situācijām.

IV.3.5. punkts attiecas uz izņēmumiem no vispārējiem noteikumiem.

IV.3.6. punkts ir rezervēts valsts īpašajiem noteikumiem.

IV.3.7. punkts ir rezervēts muitas administrāciju vajadzībām.

IV.3.8. punktā ir 3. nodaļas pielikumi.

IV.3.2. Vispārīga teorija un tiesību akti

Juridiskie avoti ir:

- Konvencijas I papildinājuma 43. pants un 44. pants
- ĪA 304. un 305. pants;
- PDA 9. pielikuma F.1. papildinājums

IV.3.3. Formalitātes starpgadījumu gadījumā un formalitātes tranzīta muitas iestādē

Šajā punktā ir informācija par:

- formalitātēm, kas jākārto, ja, pārvietojot preces kopīgā/Savienības tranzīta operācijas ietvaros, notiek starpgadījums (IV.3.3.1. punkts);
- formalitātēm tranzīta muitas iestādē (IV.3.3.2. punkts).

IV.3.3.1. Formalitātes starpgadījumu gadījumā

Visbiežāk sastopamo starpgadījumu piemēri, kurus par tādiem var uzskatīt, pārvietojot preces kopīgā/Savienības tranzīta operācijas ietvaros, ir šādi:

- nav iespējams ievērot norādīto maršrutu tādu apstākļu dēļ, kuri ir ārpus pārvadātāja kontroles;
- muitas plomba ir nejauši bojāta vai ar to ir veiktas manipulācijas tādu iemeslu dēļ, kuri ir ārpus pārvadātāja kontroles;
- preces tiek pārvietotas no viena transportlīdzekļa citā;
- draud nenovēršamas briesmas, tāpēc nekavējoties ir pilnībā vai daļēji jāizkrauj transportlīdzeklis;
- noticis negadījums, kas var ietekmēt procedūras izmantotāja vai pārvadātāja spēju izpildīt savus pienākumus;
- mainījies kāds no elementiem, kas veido vienu transportlīdzekli (piemēram, ir noņemts vagons).

Konvencijas I papildinājuma 44. pants

ĪA 305. pants

Katrā šādā gadījumā pārvadātājs nekavējoties informē tuvāko kompetento muitas iestādi valstī, kuras teritorijā transportlīdzeklis atrodas. Pēc starpgadījuma pārvadātājam nekavējoties jāveic vajadzīgie ieraksti TPD 56. ailē un muitas iestādē jāuzrāda preces kopā ar TPD. Šīs muitas iestādes kompetentie dienesti izlemj, vai tranzīta operāciju var turpināt. Ja operāciju var turpināt, attiecīgā iestāde apstiprina TPD G ailē, norādot veikto pasākumu.

Ja plombas ir bojātas tādu iemeslu dēļ, kuri ir ārpus pārvadātāja kontroles, tad kompetentā iestāde pārbauda preces un transportlīdzekli. Ja tiek nolemts, ka tranzīta operāciju var turpināt, uzliek jaunas plombas, un muitas dienests attiecīgi apstiprina TPD.

Preces var pārvietot no viena transportlīdzekļa citā tikai ar pārvietošanas vietas kompetento iestāžu atļauju un šo iestāžu uzraudzībā. Šādā gadījumā pārvadātājam TPD jāaizpilda 55. aile "Pārkraušana". To var darīt ar roku, rakstot drukātiem burtiem un ar tinti. Ja nepieciešams, muita apstiprina TPD F ailē. Ja preces ir pārkrautas vairāk nekā divas reizes un tādēļ F aile jau ir aizpildīta, pārvadātājam vajadzīgā informācija jāieraksta TPD 56. ailē.

Savukārt, ja preces pārvieto no transportlīdzekļa, kam nav uzlikta plomba, tad, neraugoties uz pārvadātāja veiktajiem ierakstiem, preces un TPD nav jāuzrāda tuvākajā muitas iestādē un muita neveic attiecīgu apstiprinājumu.

Ja mainījies viens vai vairāki elementi, kas veido vienu transportlīdzekli, preces un transportlīdzekli var neuzrādīt tuvākajā muitas iestādē, un tās apstiprinājums nav nepieciešams šādos gadījumos:

- tehnisku problēmu dēļ viens vai vairāki vagoni vai vagonetes tiek izņemti no savienota dzelzceļa vagonu vai vagonešu sastāva. Šādā gadījumā pārvadātājs var turpināt tranzīta operāciju pēc tam, kad ir veicis nepieciešamos ierakstus TPD.
- Ja brauciena laikā ir mainīta autotransportlīdzekļa vilces vienība, nemainot tā piekabes vai puspiekabes (un ar precēm nenotiek nekādas darbības, un tās nepārkrauj), tad pārvadātājam TPD 56. ailē jānorāda jaunā vilcēja reģistrācijas numurs un valstspiederība, un tranzīta operāciju var turpināt.

Ja iepriekšminētajos gadījumos pārvadātājam nav jāuzrāda preces un TPD muitas dienestā, kuras teritorijā atrodas transportlīdzeklis, viņam nav jāinformē šis dienests par šādiem starpgadījumiem.

Iepriekšminētajos gadījumos tranzīta muitas iestādei (ja tāda ir) vai galamērķa muitas iestādei jāreģistrē *NCTS* pārvadātāja izdarītie ieraksti un muitas dienestu apstiprinājums.

Sūtījumu dalīšana ir jāveic tikai muitas kontrolē, un kopīgā/Savienības tranzīta procedūra ir jāpabeidz. Par katru sūtījuma daļu sagatavo jaunu tranzīta deklarāciju.

IV.3.3.2. Formalitātes tranzīta muitas iestādē

Šajā punktā ir informācija par:

- tranzīta muitas iestādi (IV.3.3.2.1. punkts);
- formalitātēm tranzīta muitas iestādē (IV.3.3.2.2. punkts);
- tranzīta muitas iestādes maiņu (IV.3.3.2.3. punkts);
- par pasākumiem neatbilstību gadījumos (IV.3.3.2.4. punkts).

IV.3.3.2.1. Tranzīta muitas iestāde

Konvencijas I papildinājuma 3. panta h) apakšpunkts

Tranzīta muitas iestāde ir muitas iestāde, kas atrodas līgumslēdzējas puses ievešanas vai izvešanas vietā. Nākamajā tabulā ir aprakstīti dažādi kopīgā un Savienības tranzīta varianti.

ĪA 1. panta
13. punkts

	Kopīgais tranzīts	Savienības tranzīts
Ievešanas vieta	- līgumslēdzējā pusē	- Savienības muitas teritorijā pēc tam, kad tranzīta operācijas gaitā preces ir šķērsojušas trešās valsts teritoriju.
Izvešanas vieta	- no līgumslēdzējas puses, ja preces tranzīta operācijas laikā atstāj šīs līgumslēdzējas puses muitas teritoriju, šķērsojot robežu starp šo līgumslēdzēju pusi un trešo valsti	- no Savienības muitas teritorijas, kad tranzīta operācijas laikā preces atstāj šo teritoriju, šķērsojot robežu starp dalībvalsti un trešo valsti, kas nav kopīgā tranzīta valsts

Saskaņā ar KTK parastos apstākļos starp IE un NI būtu jāuzstāda tranzīta iestāde. Tā kā to nevar darīt saskaņā ar Protokolu par Īriju/Ziemeļīriju (*NIP*)[8], AK ir piekritusi[9] tranzīta muitas iestāžu funkcijas veikt uz Īrijas salas ārējās robežas, IE un NI ostās. Tranzīta muitas iestādes starp IE un NI nav vajadzīgas.

Lai atvieglotu Savienības preču pārvietošanu starp dažādām Savienības muitas teritorijas daļām, kad precēm jāšķērso trešās valsts teritorija, kas nav kopīgā tranzīta valsts, dalībvalstīm (atbilstoši iespējām uz vietas) pie muitas iestādēm, kas atrodas pie Savienības ārējās robežas, jāizveido īpašas braucamās joslas, kas paredzētas tikai to Savienības preču kontrolei, ko pārvieto ar citas dalībvalsts izdotu tranzīta deklarāciju.

Šādu preču kontrole ietver vienīgi Savienības preču muitas statusa apliecinājumu pārbaudi un, ja nepieciešams, transporta operācijas pabeigšanas pārbaudi, ja minētās operācijas apstākļi neliecina par sīkākas pārbaudes nepieciešamību.

8 *OV C 384I, 12.11.2019., 92. lpp.*

9 Tādēļ Savienība un AK ir noslēgušas Saprašanās memorandu (SM), kurā paredzēts, ka AK tranzīta muitas iestāžu funkcijas veiks uz Īrijas salas ārējās robežas, nevis uz robežas starp Īriju un Ziemeļīriju.

Ja iepriekšminētajā kontrolē netiek atklātas neatbilstības, transportlīdzeklim ļauj turpināt ceļu uz tā galamērķi.

Piemēri tranzīta muitas iestāžu atrašanās vietas noteikšanai

1. piemērs: DE caur BE uz GB

Nosūtītāja muitas iestāde atrodas DE, un preces tiek izvestas no Savienības caur prāmju ostu BE. Tranzīta muitas iestāde atrodas GB ostā.

2. piemērs: DE caur FR un GB uz NI

Nosūtītāja muitas iestāde atrodas DE, un preces tiek izvestas no Savienības caur prāmju ostu FR. Pirmā tranzīta muitas iestāde atrodas prāmju ostā ierašanās vietā GB. Tranzīta procedūra turpinās GB uz prāmju ostu, kurā preces nokļūst prāmī ar galamērķi NI. Prāmju ostā GB, izbraucot no GB, nekādas formalitātes nav jākārto. Ierodoties NI ostā, piemēro tranzīta muitas iestādes formalitātes.

3. piemērs: DE caur NL, GB un IE uz NI

Nosūtītāja muitas iestāde atrodas DE, un preces tiek izvestas no Savienības caur prāmju ostu NL. Pirmā tranzīta muitas iestāde atrodas prāmju ostā ierašanās vietā GB. Tranzīta procedūra turpinās GB uz prāmju ostu, kurā preces nokļūst prāmī ar galamērķi IE. Ierodoties IE, piemēro tranzīta muitas iestādes formalitātes. Tranzīta procedūra turpinās IE, un preces šķērso robežu starp IE un NI bez muitas formalitātēm. Preces uzrāda galamērķa muitas iestādē NI.

Vai precēm, kuras pārvieto no Savienības uz NI, izmantojama T1 vai T2 procedūra?

- Ja Savienības preces nepārvieto cauri kopīgā tranzīta valstij no Savienības uz NI, tad tranzīta procedūra nav vajadzīga (sk. arī 9. piemēru).
- Ja Savienības preces pārvieto uz NI, izmanto T2 procedūru. Preces pārvieto kā piegādi Savienības iekšienē no dalībvalsts caur GB uz NI. Galamērķa muitas iestādē NI tranzīta procedūra beigsies, un, tā kā Savienības preču muitas statusu ierašanās laikā nosaka T2 procedūra, muitas uzraudzība var beigties un nav nākamā muitas procedūra nav nepieciešama.
- Ja ārpussavienības preces pārvieto uz NI, jāizmanto T1 procedūra. Galamērķa muitas iestādē NI ir jāpiemēro nākamā muitas procedūra.

4. piemērs: ZĪ uz LB

Nosūtītāja muitas iestāde atrodas NI, un preces tiek izvestas no NI caur prāmju ostu. Tranzīta muitas iestāde atrodas ostā GB.

Vai precēm, kuras pārvieto no NI uz GB, izmantojama T1 vai T2 procedūra?

- Ārējās tranzīta procedūras T1 izmantošana: ārpussavienības precēm (vai eksportam, kam seko tranzīta procedūra, ja piemērojams DA 189. pants)
- Iekšējās tranzīta procedūras T2 izmantošana: Savienības preču eksports, kam seko tranzīta procedūra.

5. piemērs: LB uz ZĪ

Nosūtītāja muitas iestāde atrodas GB, un preces tiek izvestas no GB caur prāmju ostu. Tranzīta muitas iestāde atrodas ostā NI.

Vai precēm, kuras pārvieto no GB uz NI, izmantojama T1 vai T2 procedūra?

- Iekšējās tranzīta procedūras T2 izmantošana: ja GB ir piemērojams KTK 9. pants.
- Ārējās tranzīta procedūras T1 izmantošana: visos pārējos gadījumos.

6. piemērs: GB caur NI uz IE

Nosūtītāja muitas iestāde atrodas GB, un preces tiek izvestas no GB caur prāmju ostu. Tranzīta muitas iestāde atrodas ostā NI. Preces šķērso robežu starp NI un IE bez muitas formalitātēm. Preces uzrāda galamērķa muitas iestādē IE.

Vai precēm, kuras pārvieto no GB, izmantojama T1 vai T2 procedūra?

- Sk. 5. piemēru.

7. piemērs: GB caur NL uz DE

Nosūtītāja muitas iestāde atrodas GB, un preces tiek izvestas no GB caur prāmju ostu. Tranzīta muitas iestāde atrodas prāmju ostā ierašanās vietā Savienībā no NL. Tranzīta deklarāciju un preces uzrāda galamērķa muitas iestādē DE.

8. piemērs: IE, caur NI, GB, BE, FR, CH uz IT

Nosūtītāja muitas iestāde atrodas IE. Preces šķērso robežu starp IE un NI bez muitas formalitātēm, un tranzīta procedūra turpinās NI. Preces

tiek izvestas no NI caur prāmju ostu. Pirmā tranzīta muitas iestāde atrodas prāmju ostā ierašanās vietā GB. Tranzīta procedūra turpinās GB uz prāmju ostu, kurā preces nokļūst prāmī ar galamērķi BE. Ierodoties DE, piemēro otrās tranzīta muitas iestādes formalitātes. Tranzīta procedūra turpinās Eiropas Savienībā. Trešā tranzīta muitas iestāde ir CH pirmā tranzīta muitas iestāde. Ceturtā tranzīta muitas iestāde ir IT pirmā tranzīta muitas iestāde. Tranzīta deklarāciju un preces uzrāda galamērķa muitas iestādē IT.

9. piemērs: NI caur IE uz FR (un otrādi)

Preces tiek nosūtītas no NI, un tās šķērso robežu starp NI un IE bez muitas formalitātēm. Preces izved no IE caur prāmju ostu. Ierašanās vietas prāmju osta atrodas FR. Preces uzrāda muitas iestādē prāmju ostā ierašanās vietā FR.

Precēm, kuras pārvieto starp Īrijas salu un Savienību, ir izmantojama T1 vai T2 procedūra vai arī pietiek ar Savienības statusa apliecinājumu?

- Šajā gadījumā Savienības preces nepārvieto cauri kopīgā tranzīta valstij. Tātad T2 procedūru nevar izmantot. Ja prasīts, pietiek ar Savienības statusa apliecinājuma uzrādīšanu, kad preces uzrāda muitai prāmju ostā ierašanās vietā.
- Ja ārpussavienības preces pārvieto starp Īrijas salu un Savienību, ir jāizmanto T1 procedūra. Galamērķa muitas iestādē ir jāpiemēro nākamā muitas procedūra.

IV.3.3.2.2. Formalitātes tranzīta muitas iestādē

Konvencijas I papildinājuma 43. pants

Katrā tranzīta muitas iestādē uzrāda TPD ar *MRN* un preces.

ĪA 304. pants

Tranzīta muitas iestāde(-es) var pārbaudīt preces, ja nepieciešams. Visas pārbaudes galvenokārt veic, pamatojoties uz ziņām par tranzīta operāciju, kas saņemtas no nosūtītājas muitas iestādes ziņojuma IE050 veidā.

MUITA

Tranzīta muitas iestāde:

- reģistrē *MRN*;
- reģistrē robežas šķērsošanu un
- pēc tam nosūta ziņojumu IE118 nosūtītājai muitas iestādei.

Ja uz precēm attiecas eksporta ierobežojumi, TPD iekļauj kādu no šādiem ierakstiem:

- kopīgajā tranzītā:

DG0 (“Eksports no valsts, piemērojot ierobežojumu”) vai
DG1 (“Eksports no valsts, piemērojot nodokļus”).

- Savienības tranzītā:
  DG0 (“Eksports no ES, piemērojot ierobežojumu”) vai
  DG1 (“Eksports no ES, piemērojot nodokļus”).

IV.3.3.2.3. Tranzīta muitas iestādes maiņa

Preces var transportēt caur citu tranzīta muitas iestādi, kura nav TPD deklarētā tranzīta muitas iestāde.

Ja preces un TPD uzrāda tranzīta muitas iestādē, kas nav deklarētā tranzīta muitas iestāde, un faktiskās tranzīta muitas iestādes ievadītais *MRN* attiecas uz tranzīta operāciju, par kuru šajā iestādē nav attiecīgā ziņojuma IE050, *NCTS* automātiski pieprasa nosūtītājai muitas iestādei nosūtīt faktiskajai tranzīta muitas iestādei ziņojumu “ATR pieprasījums tranzīta muitas iestādē” (IE114).

NCTS nosūtītājā muitas iestādē automātiski atbild ar ziņojumu “ *ATR* atbilde tranzīta muitas iestādē” (IE115). Saņemot ziņojumu IE115, *NCTS* atjauninināsies, un datu ieraksts par tranzīta operāciju būs pieejams stāvoklī “*ATR* izveidots”, gatavs muitas apstrādei.

Nešķērsotā(s) deklarētā(s) tranzīta iestāde(s) automātiski saņems informāciju, kad tranzīta operācija būs beigusies galamērķa muitas iestādē.

Ja dažādu iemeslu dēļ datus par attiecīgo tranzīta operāciju nevar sniegt, uz faktisko tranzīta muitas iestādi nosūta ziņojumu IE115 ar “ATR noraidījuma iemesla kodu” un noraidījuma iemeslu (obligāti 4. kodam), un šī faktiskā tranzīta muitas iestāde tad veic atbilstošas darbības.

MUITA

Faktiskajā tranzīta muitas iestādē:

- *MRN* tiek reģistrēts *NCTS*;
- ziņojums (IE114) tiek nosūtīts nosūtītājai muitas iestādei.
- *NCTS* nosūtītājā muitas iestādē atbild ar ziņojumu (IE115), ietverot informāciju saistībā ar ziņojumu IE050;
- *NCTS* tranzīta muitas iestādē tiek atjauninināts, un datu ieraksts par tranzīta operāciju būs pieejams stāvoklī “ATR izveidots”, gatavs muitas apstrādei;

- tranzīta muitas iestāde reģistrē robežšķērsošanu un nosūta ziņojumu IE118 nosūtītājai muitas iestādei.

IV.3.3.2.4. Rīcība būtisku neatbilstību gadījumā

Ja tranzīta muitas iestāde atklāj būtiskas neatbilstības attiecīgajā tranzīta operācijā, tai jāpabeidz tranzīta procedūra un jāsāk vajadzīgā izmeklēšana.

IV.3.4. Īpašas situācijas (*pro memoria*)

IV.3.5. Izņēmumi (*pro memoria*)

IV.3.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts)

IV.3.7. Tikai muitas vajadzībām

IV.3.8. Pielikumi

4. NODAĻA. – FORMALITĀTES GALAMĒRĶA MUITAS IESTĀDĒ

IV.4.1. Ievads

4. nodaļā aprakstītas formalitātes galamērķa muitas iestādē.

IV.4.2. punktā norādīta vispārīga teorija un tiesību akti.

IV.4.3. punktā aprakstītas formalitātes galamērķa muitas iestādē, tostarp procedūras pabeigšana un kontrole.

IV.4.4. punkts attiecas uz īpašām situācijām.

IV.4.5. punkts attiecas uz izņēmumiem no vispārējiem noteikumiem.

IV.4.6. punkts ir rezervēts valsts īpašajiem noteikumiem.

IV.4.7. punkts ir rezervēts muitas administrāciju vajadzībām.

IV.4.8. punktā ir 4. nodaļas pielikumi.

IV.4.2. Vispārīga teorija un tiesību akti

Tranzīta operācijas beigās preces kopā ar TPD un galamērķa muitas iestādes prasīto informāciju jāuzrāda šajā muitas iestādē (piemēram, policijas iesniegumu, ja noticis negadījums, autoservisa apliecinājumu, *CMR*, utt.). Tādējādi tranzīta operāciju pabeidz. Galamērķa muitas iestāde bez kavēšanās nosūta nosūtītājai muitas iestādei ziņojumu "Ierašanās paziņojums" (IE006).

Galamērķa muitas iestāde pārbauda preču atbilstību *NCTS* pieejamai informācijai un vajadzības gadījumā TPD, reģistrē pārbaudes rezultātu sistēmā un nosūta nosūtītājai muitas iestādei ziņojumu "Galamērķa muitas iestādes kontroles rezultāti" (IE018).

Ja neatbilstības netiek konstatētas, nosūtītāja muitas iestāde noslēdz tranzīta operāciju.

Neatbilstību gadījumā veic papildu pasākumus.

Juridiskie avoti ir:

- Konvencijas I papildinājuma 8. pants un 45.–51. pants

- Konvencijas III papildinājuma B.10. pielikums;
- SMK 215. pants, 233. panta 1., 2. un 3. punkts;
- ĪA 306.–312. pants;
- ĪA 72-03. pielikums.

IV.4.3. Formalitātes galamērķa muitas iestādē

Šajā punktā ir informācija par:

- preču un dokumentu uzrādīšanu galamērķa muitas iestādē (IV.4.3.1. punkts);

- procedūras pabeigšanas kontroli (IV.4.3.2. punkts).

Šajā punktā tiek pieņemts, ka neatbilstību nav. Neatbilstību gadījumā veicamie pasākumi ir norādīti šīs nodaļas IV.4.4. punktā.

Piezīme. Tranzīta procedūras **pabeigšana** galamērķa muitas iestādē nav tas pats, kas tranzīta procedūras **noslēgšana**. Lēmumu par tranzīta procedūras noslēgšanu, pamatojoties uz informāciju no galamērķa muitas iestādes, pieņem nosūtītāja muitas iestāde.

IV.4.3.1. Preču uzrādīšana

Konvencijas I papildinājuma 8. pants

SMK 233. panta 1. un 2. punkts.

Tranzīta procedūra ir pabeigta, un procedūras izmantotāja pienākumi ir izpildīti, kad saskaņā ar tiesību aktiem muitas jomā preces, kurām ir piemērota procedūra, TPD un cita nepieciešamā informācija, ir pieejamas galamērķa muitas iestādei.

Praksē procedūras beigas nozīmē preču, TPD un citas vajadzīgās informācijas uzrādīšanu galamērķa muitas iestādei. No juridiskā viedokļa tas nozīmē, ka uzrādīšana notiek saskaņā ar tiesību normām, pamatojoties uz izmantotās procedūras veidu, t. i., standarta vai vienkāršota[10]. Kā vienā, tā otrā gadījumā par saistību izpildi atbild procedūras izmantotājs.

Kad procedūra tiek pabeigta, procedūras izmantotājs tiek atbrīvots no pienākumiem, ko paredz šī procedūra. Pienākumu neizpilde pēc šīs dienas attiecas uz citiem galamērķiem un citiem muitas jomas noteikumiem, kas nav saistīti ar tranzītu. Tomēr tas nenozīmē, ka procedūras izmantotāja atbildība (finansiāla vai citāda) pēc

10 Papildus tam, ka pastāv procedūras pabeigšanas vispārīga definīcija, ir vairāki īpaši noteikumi, kas nosaka īpašos apstākļus, kuros procedūra ir pabeigta vai tiek uzskatīta par pabeigtu tādās procedūrās kā tās, kas attiecas uz atzīto saņēmēju, tranzītu pa jūru un pa gaisu un preču transportēšanu ar stacionārām transporta iekārtām (sīkāk sk.V daļu).

procedūras pabeigšanas vairs nav piemērojama, – to piemēro, bet tikai tiktāl, ciktāl tā attiecas uz iepriekšējo tranzīta operāciju.

Konvencijas I papildinājuma 8. pants

Bez procedūras izmantotāja arī citām personām ir pienākumi, kas izriet no tranzīta procedūras. Arī preču pārvadātājs un jebkurš preču saņēmējs, zinot, ka precēm tiek piemērota tranzīta procedūru, ir atbildīgs par to, lai preces neskartas tiktu uzrādītas galamērķa muitas iestādē noteiktajā termiņā un pienācīgi izpildot muitas dienestu noteiktos preču identifikācijas nodrošināšanas pasākumus.

SMK 233. panta 3. punkts

Preces kopā ar TPD un citu nepieciešamo informāciju jāuzrāda galamērķa muitas iestādē. Tas jādara muitas iestādes oficiālajā darba laikā (par vienkāršojumiem sk. VI daļā).

Preces jāuzrāda nosūtītājas muitas iestādes noteiktajā termiņā.
Termiņš ir norādīts TPD D ailē.
Nosūtītājas muitas iestādes noteiktais termiņš ir saistošs to valstu kompetentajām iestādēm, kuru teritorijās krava ir ievesta tranzīta operācijas laikā. Kompetentās iestādes, tostarp galamērķa muitas iestāde, nedrīkst to mainīt (sīkāku informāciju sk. IV.2.3.6. daļā).
Galamērķa muitas iestāde izmanto *MRN*, lai *NCTS* iegūtu ar ziņojumu IE001 nosūtītos datus.
Ziņojumu IE006 nosūta nosūtītājai muitas iestādei, kad muitas ierēdnis galamērķa muitas iestādē ir veicis *MRN* reģistrāciju *NCTS*, lai informētu nosūtītāju muitas iestādi, ka preces ir atvestas. Ziņojumu nosūta dienā, kad galamērķa muitas iestādē uzrāda preces un TPD.

Ja preces nosūtīšanas vietā ir izlaistas tranzītam, izmantojot *NCTS*, bet, preces atvedot galamērķī, *NCTS* nav pieejama, galamērķa muitas iestāde pabeidz procedūru, pamatojoties uz TPD, un veic nepieciešamo datu ievadi *NCTS*, kad tā atkal ir pieejama, lai tranzīta procedūru varētu noslēgt.

IV.4.3.2. Tranzīta procedūras pabeigšanas kontrole

Konvencijas I papildinājuma 47. pants

Pēc preču, TPD un citas nepieciešamās informācijas uzrādīšanas **galamērķa muitas iestāde** reģistrē ierašanos un ievada *NCTS* šādu informāciju:

SMK 188. pants

ĪA 308.-309. pants

1. *MRN* (tranzīta operācijas reģistrācijas numurs);
2. ierašanās datums;
3. ja preču pārvietošanas laikā bijuši starpgadījumi (piemēram: jaunas plombas, pārkraušana), visa vajadzīgā informācija no TPD (ja to jau nav iereģistrējusi iepriekšējā muitas iestāde).

Galamērķa muitas iestāde lemj par to, vai preces tiks pārbaudītas un patur TPD. Preču pārbaudi veic, izmantojot informāciju no ziņojuma IE001, kurš saņemts no nosūtītājas muitas iestādes.

Galamērķa muitas iestāde ievada attiecīgo kontroles rezultātu kodu ziņojumā IE018 un nosūta to nosūtītājai muitas iestādei. Galamērķa muitas iestādei jāreģistrē šāds kontroles rezultātu kods:

1. Kods "A1" (apmierinošs) ir jāreģistrē, ja galamērķa muitas iestāde ir veikusi preču fizisko kontroli (pilnīgu vai daļēju) un neatbilstības nav konstatētas. Papildus preču fiziskajai kontrolei jāpārbauda vismaz:

   - transportlīdzekļa reģistrācijas numurs izbraukšanas vietā un galamērķī, salīdzinot deklarācijas datus ar datiem, kas pieejami galamērķī;
   - uzlikto plombu stāvoklis.

2. Kodu "A2" (uzskatāms par apmierinošu) reģistrē šādos gadījumos:
   - ja galamērķa muitas iestāde ir veikusi tikai dokumentu kontroli (bez preču fiziskās kontroles) un neatbilstības nav konstatētas, vai ja tā neveic nekādu kontroli; Ar kodu "A2" reģistrē arī uzlikto plombu stāvokļa pārbaudi bez preču fiziskas kontroles, ar nosacījumu, ka plombas ir neskartas.
   - ja preces tika piegādātas atzītajam saņēmējam un galamērķa muitas iestāde lemj neveikt nekādu preču un/vai dokumentu kontroli, un ziņojumā "Izkraušanas piezīmes" (IE044) nav norādītas nekādas neatbilstības.

   Attiecībā uz kodu "A2" ieteicamā rīcība galamērķa muitas iestādei ir nosūtīt ziņojumu IE018 tajā pašā dienā, kad preces tika uzrādītas galamērķa muitas iestādē, vai vēlākais nākamajā darbdienā.

3. Kodu "A5" (neatbilstības) reģistrē šādos gadījumos:
   a) konstatētas nelielas neatbilstības, kas nerada parādu. Piemēri.
      - trūkstošas, salauztas vai bojātas plombas;
      - preces piegādātas pēc termiņa beigām;
      - nepareiza transportlīdzekļa identitāte/valstspiederība;
      - nav veikti vajadzīgie ieraksti par starpgadījumiem, kas notikuši preču pārvietošanas laikā;

- neatbilstība attiecībā uz svaru bez redzamām manipulācijām ar precēm (mazas svara atšķirības, svaru noapaļojot);

b) atklātas nelielas neatbilstības, un saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir jāpiemēro administratīvais naudas sods;

c) ja konstatēts preču pārpalikums (tā paša vai cita veida preces), proti, nedeklarētas preces un ja nav iespējams noteikt šo preču Savienības statusu/šo preču līgumslēdzējas puses preču statusu.

Ja tranzīta deklarācijā deklarētās preces tika piegādātas galamērķa muitas iestādē, tad fakts, ka tika konstatēts preču pārpalikums, neliedz nosūtītājai muitas iestādei noslēgt procedūru un norakstīt pārvietošanu. Tad preces, kas sākotnēji deklarētas tranzītam, var izlaist. Attiecībā uz preču pārpalikumu galamērķa muitas iestāde noskaidro situāciju.

Galamērķa muitas iestādei ziņojumā IE018 jāsniedz sīks neatbilstību apraksts. Visa brīvā teksta ailē ierakstītā informācija, cik vien iespējams, būtu jāsniedz valodā, kas ir saprotama nosūtītājai muitas iestādei.

4. Kods "B1" (neapmierinošs) nozīmē, ka ir lielas neatbilstības, kas neļauj noslēgt tranzīta procedūru. Tranzīta operācija netiek norakstīta *NCTS*, un procedūras izmantotājs un galvinieks joprojām ir atbildīgs līdz lietas atrisināšanai. Tāpēc kods būtu jāizmanto tikai pienācīgi pamatotos gadījumos, kad preču trūkst (pilnībā vai daļēji) vai līdzīgos gadījumos, piemēram, preces, kas uzrādītas galamērķī, ievērojami atšķiras no apraksta deklarācijā (veids un daudzums).

Kodam B1 divi veidi.

a) Kods "B1" (neapmierinošs) ar karodziņu "Gaida neatbilstību noskaidrošanu" ir jāreģistrē, ja fiziskās vai dokumentu muitas kontroles laikā tika konstatēts preču iztrūkums vai uzrādītas citas preces, kas neatbilst deklarētajām precēm, un galamērķa muitas iestādei ir aizdomas, ka to varētu būt izraisījusi kļūda vai nolaidība nosūtīšanas vietā.

Galamērķa muitas iestāde:

- lūdz nosūtītāju muitas iestādi veikt izmeklēšanu, jo īpaši pārbaudot jebkādus procedūras

izmantotāja/deklarētāja uzrādītos dokumentus un salīdzinot tos ar deklarācijas datiem un

- nedrīkst izlaist preces no tranzīta.

Tranzīta operācijas statuss ir "aizturēts līdz neatbilstību novēršanai". Process nosūtītājā muitas iestādē tiek apturēts, līdz ir noskaidrotas neatbilstības.

Kad lieta ir atrisināta, nosūtītāja muitas iestāde par to informē galamērķa muitas iestādi, nosūtot ziņojumu "Neatbilstību novēršanas apstiprinājums" (IE020) ar kodu "1".

Pēc tam preces tiek izlaistas no tranzīta un operācija tiek noslēgta tad, kad nosūtītāja muitas iestāde to slēdz *NCTS*.

Ja lieta nav atrisināta, nosūtītāja muitas iestāde par to informē galamērķa muitas iestādi, nosūtot ziņojumu "Neatbilstību novēršanas apstiprinājums" (IE020) ar kodu "0". Pēc ziņojuma saņemšanas vai tad, ja 6 kalendāro dienu laikā no dienas, kad nosūtīts ziņojums IE018 ar karodziņu, nav saņemts neviens ziņojums, galamērķa muitas iestāde uzsāks pati savu izmeklēšanu, lai atrisinātu lietu[11].

Konvencijas I papildinājuma 112. pants un 114. panta 1. punkts

SMK 79. pants, 87. panta 1. punkts, 87. panta 4. punkts un 124. panta 1. punkta g) un h) apakšpunkts

DA 103. pants

b) Kods "B1" (neapmierinošs) bez karodziņa "Gaida neatbilstību noskaidrošanu" ir jāreģistrē, ja fiziskās vai dokumentu muitas kontroles laikā tika konstatēts preču iztrūkums vai uzrādītas citas preces, kas neatbilst deklarētajām precēm, un galamērķa muitas iestādei nav pamata aizdomām, ka to varētu būt izraisījusi kļūda vai nolaidība nosūtīšanas vietā.

Galamērķa muitas iestāde uzsāk pati savu izmeklēšanu, lai atrisinātu lietu.

Attiecībā uz 3. punktā (preču pārpalikums) un 4. punkta a) apakšpunktā un 4. panta b) apakšpunktā minēto parādu ir divas iespējas:

- ir radies parāds saskaņā ar Kodeksa 79. pantu / Konvencijas I papildinājuma 112. panta 1. punkta b) apakšpunktu (neatbilstība ar nosacījumu, kas reglamentē Savienības tranzīta vai kopīgā tranzīta procedūras

[11] Ja nosūtītāja muitas iestāde ir šādās valstīs: BG, CH, CZ, ES, MK un RS, tad izmantojiet norādīto kodu. Citās valstīs procedūra ir atšķirīga, un neatkarīgi no ziņojumā IE020 norādītā koda operācija automātiski tiek norakstīta sistēmā. Tas nozīmē, ka turpmākā apstrāde tiek veikta ārpus *NCTS*. Tādēļ šīm citām valstīm kodu "B1" ar karodziņu ir ieteicams izmantot tikai tad, ja galamērķa muitas iestāde ir pilnībā pārliecināta, ka preču iztrūkumu vai citu preču uzrādīšanu, kas neatbilst deklarētajām precēm, izraisījusi kļūda vai nolaidība nosūtīšanas vietā un šī situācija jārisina ar nosūtītāju muitas iestādi.

piemērošanu precēm; preču izņemšana no muitas uzraudzības), un tas ir jānomaksā;

- ir radies parāds, bet tas tika dzēsts saskaņā ar Kodeksa 124. panta 1. punkta g) un h) apakšpunktu un DA 103. pantu / Konvencijas I papildinājuma 112. panta 2. punktu.

Parāda dzēšana notiek, ja:

- ✓ preču izņemšanu no tranzīta procedūras vai nosacījumu, kas reglamentē tranzīta procedūras piemērošanu precēm vai tranzīta procedūras izmantošanu, neievērošanu rada tas, ka minētās preces tiek pilnībā iznīcinātas vai neglābjami zaudētas savu faktisko īpašību, neparedzamu apstākļu vai nepārvaramas varas dēļ vai arī muitas dienestu norādījumu rezultātā;
- ✓ pienākumu neizpilde, kas noveda pie šī parāda rašanās, būtiski neietekmē tranzīta procedūras pareizu norisi un nav krāpšanas mēģinājums, un pēc tam ir izpildītas visas nepieciešamās formalitātes, lai noregulētu preču stāvokli.

DA 103. pantā ir precizēts, ka viens no gadījumiem, kad šāda neizpilde notiek, ir tad, ja vēlāk ir atjaunota muitas uzraudzība attiecībā uz precēm, uz kurām neattiecas tranzīta deklarācija, bet kuras iepriekš ir bijušas pagaidu uzglabāšanā vai kurām piemērota īpaša procedūra kopā ar precēm, kam oficiāli piemērota šī tranzīta procedūra[12].

Sīkāku informāciju sk. VIII.2.3.2. daļā.

Abos gadījumos (parāds ir dzēsts vai nav dzēsts) galamērķa muitas iestāde turpina izmeklēšanu un ievēro Kodeksa 87. panta 1. punkta noteikumus / Konvencijas I papildinājuma 114. panta 1. punkta noteikumus, lai noteiktu muitas dienestu, kura kompetencē ir parāda atgūšana vai, iespējams, lēmuma pieņemšana par parāda dzēšanu. Sīkāku informāciju sk. VIII.2.1., VIII.2.2., VIII.2.3. un VIII.3.2. daļā.

Ja tiek uzskatīts, ka atgūšanas veikšana ir galamērķa muitas iestādes kompetencē, tad tai jāpieprasa, lai šī atbildība tiktu tai pārcelta no nosūtītājas muitas iestādes, nosūtot ziņojumu IE150 (Piedziņas pieprasījums). Sīkāku informāciju sk. VIII.3.3.3., VIII.3.3.4. un VIII.3.3.5. daļā.

Pēc parāda iekasēšanas, ja par atgūšanu atbildīgā muitas iestāde nav nosūtītāja muitas iestāde, tad tai par šādu atgūšanu jāinformē nosūtītāja muitas iestāde, nosūtot ziņojumu IE152 (Paziņojums par piedziņas procedūras beigšanu).

12 Tikai Savienības tranzīta procedūra

Ja muitas parāds ir mazāks par 10 000 EUR, uzskata, ka parāds ir radies dalībvalstī, kurā tika izdarīts konstatējums, kas nozīmē, ka par atgūšanu ir atbildīga galamērķa muitas iestāde (Kodeksa 87. panta 4. punkts[13]). Tomēr vēl ir jāapmainās ar ziņojumiem IE150/151, lai galamērķa muitas iestāde varētu sākt atgūšanas procedūru. Kad atgūšana ir pabeigta, galamērķa muitas iestāde nosūta ziņojumu IE152 nosūtītājai muitas iestādei. Sīkāku informāciju sk. VIII.3.3.5. daļā.

Gadījumos, kas minēti iepriekš 1., 3. un 4. punktā, galamērķa muitas iestādei jānosūta ziņojums IE018 vēlākais:

- trešajā dienā pēc preču uzrādīšanas galamērķa muitas iestādē vai citā vietā (izņēmuma gadījumos, piemēram, vairākas oficiālās brīvdienas pēc kārtas, šo termiņu var pagarināt līdz 6 dienām);
- sestajā dienā pēc dienas, kad preces saņēma atzītais saņēmējs.

IV.4.4. Īpašas situācijas

Šajā punktā sniegta informācija par īpašām situācijām tranzīta procedūrā galamērķa muitas iestādē. Šīs īpašās situācijas ir šādas:

- uzrādīšanas kvīts izdošana (IV.4.4.1. punkts);
- alternatīva pierādījuma izdošana (IV.4.4.2. punkts);
- preču un dokumentācijas uzrādīšana ārpus parastā darba laika un ārpus galamērķa muitas iestādes (IV.4.4.3. punkts);
- neatbilstības (IV.4.4.4. punkts);
- galamērķa muitas iestādes maiņa (IV.4.4.5. punkts).

IV.4.4.1. Uzrādīšanas kvīts izdošana

Ja to pieprasa persona, kas galamērķa muitas iestādē uzrāda preces un TPD, šai iestādei jāizdod viņam kvīti (TC11). Tomēr šo kvīti nevar izmantot par alternatīvu pierādījumu, kas apliecina procedūras pabeigšanu.

Konvencijas I papildinājuma 46. pants

ĪA 306. panta 5. punkts

Kvītij ir divas svarīgas funkcijas. Pirmkārt, ar to procedūras izmantotājam dara zināmu, ka pārvadātājs ir nogādājis preces un dokumentus galamērķa muitas iestādē. Otrkārt, kvītij ir svarīga nozīme, ja tiek uzsākta izmeklēšana, kad nosūtītāja muitas iestāde nav saņēmusi ziņojumu (IE006). Šādos gadījumos procedūras izmantotājs varēs iesniegt nosūtītājai muitas iestādei kvīti, norādot,

13 Tikai Savienības tranzīta procedūra

kurā muitas iestādē tika uzrādītas preces un dokumenti. Tas palielina izmeklēšanas procedūras efektivitāti.

Konvencijas III papildinājuma B.10. pielikums

ĪA 72-03. pielikums

Kvīts veidlapa atbilst TC11 paraugam Konvencijas III papildinājuma B.10. pielikumā/ĪA 72-03. pielikumā.

Personai, kas pieprasa kvīti, tā jāaizpilda un pēc tam jāiesniedz apstiprināšanai muitas ierēdnim galamērķa muitas iestādē.

UZŅĒMĒJI

Persona, kas pieprasa galamērķa muitas iestādē kvīti, salasāmā rokrakstā TC11 veidlapā ieraksta šādas ziņas:

- galamērķa muitas iestādes atrašanās vietu, nosaukumu un atsauces numuru;
- preču statusu, kas norādīts attiecīgajā TPD (T1, T2, T2F);
- *MRN*;
- nosūtītājas muitas iestādes atrašanās vietu, nosaukumu un atsauces numuru;
- vietu.

Turklāt kvītī var būt cita informācija par precēm. Piemēram, procedūras izmantotājs var tajā norādīt adresi, uz kuru preču pārvadātājs nosūta kvīti pēc tam, kad to apstiprinājusi muita. Galamērķa muitas iestādei nav pienākuma nosūtīt kvīti pa pastu; bet vajadzības gadījumā to var darīt. Parasti procedūras izmantotājs prasa pārvadātājam nogādāt viņam kvīti.
Kvīts otrā pusē var norādīt atpakaļadresi.

MUITA

Ja tiek prasīta kvīts, galamērķa muitas iestāde veic šādas darbības:

- pārbauda, vai ir lietota pareizā veidlapa, t. i., TC11;
- jāpārbauda, vai tā ir aizpildīta salasāmi;
- jāpārbauda, vai tā ir aizpildīta pareizi;
- pārbauda, vai nav apstākļu, kas liedz izdot kvīti;
- ja viss ir kārtībā, izdod kvīti personai, kas to pieprasījusi.

IV.4.4.2. Alternatīva pierādījuma sniegšana

Konvencijas I papildinājuma 45. panta 4. punkts

Procedūras izmantotājs var prasīt muitai izdot tam alternatīvu pierādījumu uz TPD eksemplāra par to, ka tranzīta procedūra ir

ĪA 308. panta 2. punkts

pabeigta pareizi un nav atklātas neatbilstības. To var darīt laikā, kad galamērķa muitas iestādē uzrāda preces un TPD.

Piezīme. VII.3.3.1. punktā ir sīkāka informācija par alternatīva pierādījuma pieņemšanu nosūtītājā muitas iestādē.

UZŅĒMĒJI

Lai iegūtu alternatīvu pierādījumu, kas paredzēts Konvencijas I papildinājuma 45. panta 4. punktā / ĪA 308. pantā, apstiprinājumam galamērķa muitas iestādē attiecīgajā gadījumā var iesniegt TPD eksemplāru un PS eksemplāru.

Eksemplārs var būt fotokopija, un tai jāatbilst šādām prasībām:

- uz tās ir uzraksts "kopija",
- uz tās ir galamērķa muitas iestādes zīmogs, amatpersonas paraksts, datums un šāds teksts: "Alternatīvs pierādījums – 99202".

8.3. pielikumā ir iekļauta norāde "alternatīvs pierādījums" visās valodās.

MUITA

TPD un PS (attiecīgajā gadījumā) jāapstiprina galamērķa muitas iestādei. Var izmantot arī datorsistēmas izdotu apstiprinājumu, bet nosūtīšanas valsts muitai jābūt pārliecībai, ka apstiprinājums ir patiess.

Ja netiek konstatētas neatbilstības, tad galamērķa muitas iestāde apstiprina alternatīvo pierādījumu. TPD noformē ar iestādes zīmogu, ierēdņa parakstu un datumu.

Personu, kas uzrāda šādu alternatīvu pierādījumu kopā ar precēm un TPD, uzskata par procedūras izmantotāja pārstāvi. Galamērķa muitas iestāde TPD apstiprināto eksemplāru atdod šai personai.

IV.4.4.3. Preču un dokumentācijas uzrādīšana ārpus iestādes parastā darbalaika un ārpus galamērķa muitas iestādes

Konvencijas I papildinājuma 45. panta 1. punkts

Parasti preces, TPD un nepieciešamā informācija jāuzrāda:

- galamērķa muitas iestādē un
- noteiktās dienās un stundās, kad iestāde ir atvērta.

ĪA 306. panta 1. punkts

Tomēr šī muitas iestāde pēc procedūras izmantotāja vai tādas citas personas, kura uzrāda preces, pieprasījuma var atļaut tās uzrādīt ārpus oficiālā darbalaika un jebkurā citā vietā.

IV.4.4.4. Neatbilstības

IV.4.4.4.1. Ar plombām saistītas neatbilstības

Tikai preces, kurām ir uzlikta plomba, izlaiž kopīgā/Savienības tranzīta procedūrai. Galamērķa muitas iestāde pārbauda, vai plombas ir neskartas. Ja ar plombām ir veiktas manipulācijas, galamērķa muitas iestāde norāda šo informāciju ziņojumā IE018, ko tā nosūta nosūtītājai muitas iestādei.

MUITA

Galamērķa muitas iestāde pārbauda plombu stāvokli un rezultātus reģistrē *NCTS*. Ja plombu nav, tās ir sliktā stāvoklī vai ir pierādījumi, ka ar tām ir veiktas manipulācijas, ir ļoti vēlams nodrošināt, ka muita pārbauda preces un ievada konstatējumus *NCTS*.

IV.4.4.4.2. Citas neatbilstības

Galamērķa muitas iestāde nosūtītājas muitas iestādes zināšanai izdara *NCTS* ierakstus par konstatētajām neatbilstībām. Minētā iestāde izmanto iesniegtos konstatējumus, lai novērtētu neatbilstību un noteiktu atbilstošos veicamos pasākumus.

Var gadīties, ka galamērķa muitas iestāde konstatē neatbilstību starp *NCTS* deklarētajām precēm un precēm, ko faktiski uzrāda galamērķa muitas iestādē. Katrs gadījums būtu jāizvērtē individuāli, jo, iespējams, kļūda ir pieļauta nosūtīšanas laikā.

MUITA

Galamērķa muitas iestāde:

- reģistrē *MRN* un
- ieraksta visas neatbilstības ziņojumā (IE018).

IV.4.4.5. Galamērķa muitas iestādes maiņa/novirzīšana

Konvencijas I papildinājuma 47. panta 2. punkts

ĪA 306. panta 4. punkts un

Tranzīta operāciju var pabeigt citā muitas iestādē, nevis tajā, kas ir deklarēta tranzīta deklarācijā. Tādā gadījumā minēto iestādi uzskata par galamērķa muitas iestādi.

Tā kā *NCTS* uzrādīs, ka faktiskā galamērķa muitas iestāde nav saņēmusi attiecīgā *MRN* ziņojumu IE001, minētā muitas iestāde nosūta ziņojumu "*AAR* pieprasījums" (IE002).

307. panta 2. punkts

Ja nosūtītāja muitas iestāde atrod šo operāciju pēc *MRN*, tā nosūta ziņojumu "*AAR* atbilde" (IE003). Galamērķa muitas iestāde apstiprina iestādes maiņu un nosūtītājai muitas iestādei nosūta ziņojumu IE006.

Ja nosūtītāja muitas iestāde neatrod operāciju pēc *MRN*, tai jāieraksta iemesli ziņojumā IE003 (1.–4. kods), kāpēc ziņojumu IE001 nevar nosūtīt. *NCTS* noraida ierašanos un uzņēmējam galamērķī nosūta ziņojumu "Ziņojums par *AAR* noraidījumu" (IE021). Noraidījuma iemesli var būt šādi:

1. preces un TPD jau ir atvesti citā galamērķa muitas iestādē;
2. nosūtītāja muitas iestāde operāciju ir atcēlusi;
3. *MRN* nav zināms (tehnisku iemeslu vai neatbilstību dēļ) vai
4. citi iemesli.

Ir trīs iespējamas situācijas.

1. Jaunā galamērķa muitas iestāde atrodas tajā pašā līgumslēdzējā pusē/dalībvalstī kā tranzīta deklarācijā ierakstītā iestāde.

MUITA

Galamērķa muitas iestāde:

- reģistrē *MRN*;
- pamatojoties uz *MRN*, nosūtītājai muitas iestādei pieprasa informāciju par deklarāciju, nosūtot ziņojumu IE002;
- pēc tam nosūta ziņojumu IE006 nosūtītājai muitas iestādei;
- pārbauda termiņu, plombu (ja tādas ir uzliktas) stāvokli un maršrutu (ja tas ir noteikts);
- izlemj, kāda līmeņa kontrole jāveic;
- ja pārbaudes rezultāti ir pozitīvi, reģistrē *NCTS* kontroles rezultātus;
- pēc tam nosūta ziņojumu IE018 nosūtītājai muitas iestādei.

Pēc tam, kad nosūtītāja muitas iestāde ir saņēmusi ziņojumu IE006, tā informē deklarēto galamērķa muitas iestādi un deklarēto (bet neizmantoto) tranzīta muitas iestādi(-es), ka tranzīta operācija ir beigusies, nosūtot ziņojumu "Informācija par galamērķa muitas iestādes maiņu" (IE024).

2. Jaunā galamērķa muitas iestāde atrodas citā līgumslēdzējā pusē/dalībvalstī nevis tajā, kurā atrodas tranzīta deklarācijā ievadītā iestāde.

MUITA

Galamērķa muitas iestāde:

- reģistrē *MRN*;
- pamatojoties uz *MRN*, nosūtītājai muitas iestādei pieprasa informāciju par deklarāciju, nosūtot ziņojumu IE002;
- pēc tam nosūta ziņojumu IE006 nosūtītājai muitas iestādei.
- pārbauda termiņu, plombu (ja tādas ir uzliktas) stāvokli un maršrutu (ja tas ir noteikts);
- izlemj, kāda līmeņa kontrole jāveic;
- ja pārbaudes rezultāti ir pozitīvi, reģistrē *NCTS* kontroles rezultātus;
- pēc tam nosūta ziņojumu IE018 nosūtītājai muitas iestādei.

Pēc tam, kad nosūtītāja muitas iestāde ir saņēmusi ziņojumu IE006, tā informē deklarēto galamērķa muitas iestādi un deklarēto (bet neizmantoto) tranzīta muitas iestādi(-es), ka tranzīta operācija ir beigusies, nosūtot ziņojumu "Informācija par galamērķa muitas iestādes maiņu" (IE024).

3. Jaunā galamērķa muitas iestāde atrodas citā līgumslēdzējā pusē/dalībvalstī, nevis tajā, kurā atrodas TPD ierakstītā iestāde, un TPD ir šāds ieraksts:
   - kopīgajā tranzītā:
     - DG0 ("Eksports no valsts, piemērojot ierobežojumu")

     vai
     - DG1 ("Eksports no valsts, piemērojot nodokļus").
   - Savienības tranzītā:
     - DG0 ("Eksports no ES, piemērojot ierobežojumu")

     vai
     - DG1 ("Eksports no ES, piemērojot nodokļus").

MUITA

Galamērķa muitas iestāde:

- reģistrē *MRN*;
- pamatojoties uz *MRN*, nosūtītājai muitas iestādei pieprasa informāciju par deklarāciju, nosūtot ziņojumu IE002;
- preces atstāj muitas kontrolē un izlemj:
  - vai atļaut tās pārvest uz līgumslēdzēju pusi/dalībvalsti, kuras jurisdikcijā atrodas nosūtītāja muitas iestāde, vai
  - atteikt to pārvešanu, pirms par preču izlaišanu nav saņemta īpaša rakstiska atļauja no nosūtītājas muitas iestādes.

IV.4.5. Preču un TPD uzrādīšana pēc termiņa beigām

Konvencijas I papildinājuma 45. panta 2. punkts

Ja preču un TPD uzrādīšana ir notikusi pēc nosūtītājas muitas iestādes noteiktā termiņa beigām, uzskata, ka procedūras izmantotājs vai

ĪA 306. panta 3. punkts

pārvadātājs ir ievērojis termiņu, ja viņš vai pārvadātājs sniedz galamērķa muitas iestādei pietiekamus pierādījumus par to, ka nav atbildīgs par kavēšanos.

Turpmāk ir sniegti tādi neparedzētu apstākļu pierādīšanas piemēri, kuru dēļ nav ievērots termiņš un par ko nevar vainot procedūras izmantotāju vai pārvadātāju:

- policijas izsniegta izziņa (piemēram, par negadījumu vai zādzību);
- medicīnas dienesta izdota izziņa (piemēram, par medicīnisko palīdzību);
- izziņa no automobiļu tehniskās palīdzības dienesta (piemēram, par transportlīdzekļa labošanu);
- jebkura veida pierādījumi par kavēšanos streika, sliktu laika apstākļu vai citu neparedzētu apstākļu dēļ.

Tomēr galīgo lēmumu par pierādījumu derīgumu pieņem galamērķa muitas iestāde.

IV.4.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts)

IV.4.7. Tikai muitas vajadzībām

IV.4.8. Pielikumi

IV.4.8.1. Strukturēti ziņojumi un informācijas apmaiņas datu saturs

Šis pielikums ir svītrots, jo tas vairs nav aktuāls.

IV.4.8.2. Valstu kodi

IV.4.8.3. Iepakojuma kodi

5. NODAĻA. ANDORA, SANMARĪNO UN BEZNODOKĻU ZONAS

IV.5.1. Ievads

Iepriekšējās nodaļās bija aprakstīta standarta tranzīta procedūra. Šajā 5. nodaļā ir izklāstītas īpašas tranzīta procedūras, ko izmanto pārvadājumiem starp:

- Eiropas Savienību un Andoru (IV.5.2. punkts);
- Eiropas Savienību un Sanmarīno (IV.5.3. punkts);
- Eiropas Savienību un tās īpaša nodokļu režīma teritorijām (IV.5.4. punkts).

IV.5.5. punkts attiecas uz izņēmumiem.

IV.5.6. punkts ir rezervēts valsts īpašajām instrukcijām.

IV.5.7. punkts ir rezervēts muitas vajadzībām.

Pielikumi ir uzskaitīti IV.5.8 punktā.

IV.5.2. Andora

Šajā punktā ir informācija par:

- vispārīgām ziņām un tiesību aktiem (IV.5.2.1. punkts);

- formalitātēm (IV.5.2.2.).

IV.5.2.1. Vispārīgas ziņas un tiesību akti

Eiropas Ekonomikas Kopiena un Andora 1990. gadā noslēdza Nolīgumu vēstuļu apmaiņas veidā par muitas savienību[14]. Muitas savienība skar Harmonizētās sistēmas (HS) 25.–97. nodaļā iekļautās preces.

14 1990. gada 28. jūnijā parakstītais Nolīgums vēstuļu apmaiņas veidā starp EEK un Andoras Firstisti, OV L 374, 31.12.1990., 14. lpp.

Saskaņā ar EK un Andoras Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 1/96[15] Kopienas tranzīta procedūra, kā tā noteikta Kopienas Muitas kodeksā (KMK) un tā īstenošanas noteikumos (KĪN), tika papildus attiecināta uz tirdzniecību muitas savienībā. Šo lēmumu vēlāk nomainīja EK un Andoras Apvienotās komitejas Lēmums Nr. 1/2003[16]. Pēc 2016. gada 1. maija Savienības tranzīta procedūra aizstāja Kopienas tranzīta procedūru, jo Savienības Muitas kodekss un tā deleģētais un īstenošanas akts aizstāja KMK un KĪN.

IV.5.2.2. Formalitātes

IV.5.2.2.1. Preces, uz kurām attiecas HS 1.–24. nodaļa

To preču eksportu uz galamērķi Andorā, uz ko attiecas minētās nodaļas, vai Andoras izcelsmes preču importu uzskata par eksportu no trešās valsts vai importu trešajā valstī.

Tāpēc uzrāda muitas deklarāciju, kuras 1. ailē ieraksta saīsinājumu EX eksporta gadījumā un IM importa gadījumā.

Piemēri[17]:

a) Savienības preču eksportēšana ar galamērķi Andorā

- lauksaimniecības produkti, par kuriem maksā eksporta kompensāciju

Uzrāda eksporta deklarāciju EX1 (izvešanas dalībvalsts muitas iestādē). Eksporta pavaddokumentu (EPD) uzrāda izvešanas muitas iestādē izvešanai no Savienības (Francijā vai Spānijā).

- lauksaimniecības produkti, par kuriem nemaksā eksporta kompensāciju

Uzrāda eksporta deklarāciju EX1 (izvešanas dalībvalsts muitas iestādē). EPD uzrāda izvešanas muitas iestādē izvešanai no Savienības (Francijā vai Spānijā).

15 EK un Andoras Apvienotās komitejas Lēmums Nr. 1/96 (1996. gada 1. jūlijs) par dažām administratīvās sadarbības metodēm, ieviešot Nolīgumu vēstuļu apmaiņas veidā starp EEK un Andoras Firstisti un preču tranzītu starp tām, OV L 184, 24.07.1996., 39. lpp.

16 EK un Andoras Apvienotās komitejas Lēmums Nr. 1/2003 (2003. gada 3. septembris) par normatīvajiem un administratīvajiem aktiem pareizai muitas savienības darbībai, OV L 253, 7.10.2003., 3. lpp.

17 Piemēri attiecas uz autopārvadājumiem.

- akcīzes preces, kurām ir sagatavots elektroniskais administratīvais dokuments (e-AD), kas pievienots precēm ceļā uz robežu

Uzrāda eksporta deklarāciju EX1 (izvešanas dalībvalsts muitas iestādē). EPD un e-AD uzrāda izvešanas muitas iestādē no Savienības (Francijā vai Spānijā).

- lauksaimniecības produkti, par kuriem maksā eksporta kompensāciju un uz kas apliekami ar akcīzes nodokli, par ko ir sagatavots e-AD, kurš pievienots precēm ceļā uz robežu

Uzrāda eksporta deklarāciju EX1 (izvešanas dalībvalsts muitas iestādē). EPD un e-AD uzrāda izvešanas muitas iestādē no Savienības (Francijā vai Spānijā).

b) Lauksaimniecības preču importēšana Savienības muitas teritorijā no Andoras

Ievešanas muitas iestādē ievešanai Savienībā precēm piemēro muitas procedūru, piem., laišana brīvā apgrozībā, vai tām piemēro Savienības ārējā tranzīta procedūru (T1), ja galamērķa muitas iestāde atrodas Savienībā.

Piezīme. Preces, kuru izcelsmes valsts ir Andora, saskaņā ar muitas savienības nolīgumu ir atbrīvotas no Savienības ievedmuitas nodokļiem, ja šīs preces importē, uzrādot preču pārvadājumu sertifikātu EUR.1 vai eksportētāja rēķindeklarāciju (Nolīguma par muitas savienību II sadaļa).

c) Tranzīts caur Savienības muitas teritoriju uz galamērķi Andorā

Lai trešās valsts preces tālāk sūtītu uz Andoru, ievešanas vietā Savienībā (piem., Beļģijā) uzrāda Savienības ārējā tranzīta procedūras (T1) tranzīta deklarāciju.

d) Tranzīts starp diviem Savienības punktiem caur Andoru

Savienības tranzīta procedūra neattiecas uz Andoras šķērsošanu, jo tam vajadzīga īpaša (Andoras) procedūra.

Andoras teritorijā Savienības tranzīta procedūru uzskata par pārtrauktu, ja Andora tiek šķērsota ar vienotu pārvadājuma dokumentu.

Ja vienota pārvadājuma dokumenta Andoras šķērsošanai nav, Savienības tranzīta procedūra beidzas izvešanas no Savienības vietā, pirms ievešanas Andorā.

IV.5.2.2.2. Preces, uz kurām attiecas HS 25.-97. nodaļa

Lēmums 1/2003 ir pamatā KMK un KĪN Kopienas tranzīta procedūras piemērošanai (ar nepieciešamajiem labojumiem) *mutatis mutandis* attiecībā uz tirdzniecību starp Kopienu un Andoru ar precēm, uz kurām attiecas HS 25.–97. nodaļa. Pēc 2016. gada 1. maija Savienības tranzīta procedūra aizstāja Kopienas tranzīta procedūru, jo Savienības Muitas kodekss un tā deleģētais un īstenošanas akts aizstāja KMK un KĪN.

Muitas formalitātes tirdzniecībā starp Savienības dalībvalstīm un Andoru veic līdzīgā veidā kā pirms vienotā tirgus izveides 1993. gadā. Tādējādi uzrāda muitas deklarāciju, kuras 1. ailē ir saīsinājums EX, kas apzīmē eksportu, vai IM, kas apzīmē importu.

Šajā sakarā nošķir šādus gadījumus:

- brīvā apgrozībā esošas preces, kuru definīcija ir atrodama nolīgumā par muitas savienību, pārvieto saskaņā ar Savienības iekšējā tranzīta procedūru (T2) vai pārvadā kopā ar Savienības preču muitas statusa apliecinājumu;

- preces, kas nav brīvā apgrozībā, pārvieto saskaņā ar Savienības ārējā tranzīta procedūra (T1), sk. b) piemēru 2.2.1. punktā;

- īpašos gadījumos, kas saistīti ar Regulā Nr. 3448/93[18] minētajām precēm, pārvietošanu veic saskaņā ar Savienības ārējā tranzīta procedūrai (T1), sk. c) piemēru.

Galvojumam, ko sniedz Savienības tranzīta procedūrā, jābūt derīgam gan Savienībā, gan Andorā. Galvinieka saistībās un galvojuma apliecībā vārdus "Andoras Firstiste" nesvītro.

<u>Piemēri.</u>

a) Preču (uz ko neattiecas Regula Nr. 3448/93), kas ir brīvā apgrozībā, nosūtīšana no Savienības uz Andoru un otrādi

- nosūtīšanas formalitātes tiek kārtotas iestādē, kas atrodas dalībvalstī/Andorā: izdod eksporta deklarāciju EX1 un Savienības iekšējā tranzīta procedūras (T2) deklarāciju vai

18 Padomes Regula (EEK) Nr. 3448/93 (1993. gada 6. decembris), ar ko nosaka tirdzniecības režīmu, kas piemērojams dažām lauksaimniecības produktu pārstrādē iegūtām precēm (OV L 318, 20.12.1993., 18. lpp.). Attiecīgie produkti ir, piemēram: mannīts, sorbīts, kazeīns, kazeināti un citi kazeīna atvasinājumi, dekstrīni un dekstrīnu līmes, ciete un cietes līmes, gatavas glazūras un piedevas, kuru pamatā ir vielas ar cietes īpašībām.

- nosūtīšanas formalitātes tiek kārtotas pie Savienības un Andoras robežas: preču pārvietošana līdz robežai notiek brīvi, tur izdod eksporta deklarāciju EX1, ja tiek uzrādīts Savienības preču muitas statusu apliecinājums.

Tomēr ir jāņem vērā, ka robežas muitas iestāde, kas kalpo kā izvešanas iestāde, var atteikties piemērot precēm tranzīta procedūru, ja šī procedūra beigsies blakus esošajā robežas muitas punktā.

b) Preču (uz ko neattiecas Regula Nr. 3448/93), kas nav brīvā apgrozībā, nosūtīšana no Savienības uz Andoru un otrādi

Preces, kas nav brīvā apgrozībā, pārvadā līdz galamērķa muitas iestādei Andorā vai Savienībā saskaņā ar Savienības ārējā tranzīta procedūru (T1).

c) Īpaši gadījumi attiecībā uz Regulā Nr. 3448/93 minētajām precēm

Iepriekš aprakstītās procedūras piemēro šādos gadījumos.

- Pārstrādātas Savienības lauksaimniecības preces, kas tiek nosūtītas no Savienības uz Andoru un par kurām var saņemt eksporta kompensāciju.

  Izdod eksporta deklarāciju EX1 un Savienības ārējā tranzīta procedūras (T1) deklarāciju;

- Pārstrādāti lauksaimniecības produkti, kas Andorā ir brīvā apgrozībā un tiek nosūtīti uz Savienību.

  Šos produktus pārvieto saskaņā ar Savienības ārējā tranzīta procedūru (T1).

Tā kā Savienības muitas dienestiem ir jāiekasē maksa tikai par mainīgo komponenti, ārējās tranzīta procedūras (T1) deklarācijas TPD apstiprina ar šādu norādi, ko pasvītro ar sarkanu: "*Iekasē maksu tikai par lauksaimniecības komponenti – EEK un Andoras nolīgums*".

<u>Citas tranzīta procedūras</u>

Kopīgā tranzīta procedūra nav piemērojama tirdzniecībai ar Andoru.

Andora nav *TIR* konvencijas līgumslēdzēja puse.

Atsevišķo procedūru (t. i., tranzīts, eksports, imports) kopsavilkuma tabula	HS 01.-24. nodaļas preces	
	Preces no ES	Preces no Andoras
Ar eksporta kompensāciju	EX1	
Bez eksporta kompensācijas	EX1 vai T1[19]	
Akcīzes preces	EX1 + e-AD	
Akcīzes preces ar eksporta kompensāciju	EX1 + e-AD	
Visas preces		IM4[20] (+ EUR.1) (laišanai brīvā apgrozībā) vai T1

HS 25.-97. nodaļas preces (kas nav minētas Regulā Nr. 3448/93)		
	Preces no ES	Preces no Andoras
Preces, kas ir brīvā apgrozībā	EX1 + T2 (T2F) (iekšējā iestādē) vai T2L, T2LF vai līdzvērtīgs dokuments + EX1 (pie robežas)	EX1 + T2 (T2F) (iekšējā iestādē) vai T2L, T2LF vai līdzvērtīgs dokuments + EX1 (pie robežas)
Preces, kas nav brīvā apgrozībā	T1	T1 (tranzīts) vai "IM4" (laišana brīvā apgrozībā)

Regulā Nr. 3448/93 minētie lauksaimniecības produkti		
	Preces no ES	Preces no Andoras
Ar eksporta kompensāciju	EX1 + T1	
Preces, kas ir brīvā apgrozībā		T1 + frāze "Iekasē maksu tikai par lauksaimniecības komponenti – EEK un Andoras nolīgums"

19 Ārpussavienības preču tranzīts caur Savienības muitas teritoriju.

20 Ievešanas muitas iestāde ievešanai Savienībā laiž preces brīvā apgrozībā.

IV.5.3. Sanmarīno

Šajā punktā ir informācija par:

- vispārīgām ziņām un tiesību aktiem (IV.5.3.1. punkts);
- formalitātēm (IV.5.3.2.).

IV.5.3.1. Vispārīgas ziņas un tiesību akti

EK un Sanmarīno 1992. gadā noslēdza Pagaidu nolīgumu par tirdzniecību un muitas savienību[21]. Šo nolīgumu aizstāja Nolīgums par sadarbību un muitas savienību[22], kas stājās spēkā 2002. gada 1. aprīlī. Muitas savienība skar Kopējā muitas tarifa (KMT) 1.–97. nodaļā iekļautās preces.

EEK un Sanmarīno Sadarbības komitejas Lēmumā Nr. 4/92[23] ir definēti preču pārvietošanas noteikumi starp Kopienu un Sanmarīno. Šo lēmumu piemēroja no 1993. gada 1. aprīļa, un to grozīja ar Lēmumu Nr. 1/2002[24], kas stājās spēkā 2002. gada 23. martā.

ES un Sanmarīno Sadarbības komitejas Lēmumā 1/2010[25] ietverts atjaunināts to Itālijas muitas iestāžu saraksts, kas var kārtot Sanmarīno paredzēto preču muitas formalitātes.

IV.5.3.2. Formalitātes

Lēmumā Nr. 4/92 un tā grozījumos ir noteiktas Sanmarīno un Eiropas Savienības administratīvās sadarbības metodes, piemērojot Kopienas tranzīta procedūras noteikumus, kurus pēc 2016. gada

21 Eiropas Ekonomikas kopienas un Sanmarīno Republikas Pagaidu nolīgums par tirdzniecību un muitas savienību, OV L 359, 09.12.1992., 14. lpp.

22 Nolīgums par Eiropas Ekonomikas kopienas un Sanmarīno Republikas sadarbību un muitas savienību, OV L 84, 28.03.2002., 43. lpp.

23 EEK un Sanmarīno Sadarbības komitejas Lēmums Nr. 4/92 (1992. gada 22. decembris) par dažām administratīvās sadarbības metodēm, īstenojot Pagaidu nolīgumu un preču nogādes procedūru Sanmarīno Republikā, OV L 42, 19.02.1993., 34. lpp.

24 Lēmums Nr. 1/2002, ar ko groza EEK un Sanmarīno Sadarbības komitejas Lēmumu Nr. 4/92 (1992. gada 22. decembris) par dažām administratīvās sadarbības metodēm, īstenojot Pagaidu nolīgumu un preču nogādes procedūru Sanmarīno Republikā, OV L 99, 16.04.2002., 23. lpp.

25 ES un Sanmarīno Sadarbības komitejas Lēmums Nr. 1/2010 (2010. gada 29. marts), ar ko nosaka dažādus pasākumus, lai piemērotu Sadarbības un muitas savienības nolīgumu starp Eiropas Ekonomikas Kopienu un Sanmarīno Republiku, OV L 156, 23.06.2010., 13. lpp.

1. maija aizstāj Savienības tranzīta procedūra (SMK un ar SMK saistītie akti aizstāj KMK un KĪN).

Preču, uz kurām attiecas Eiropas Savienības un Sanmarīno muitas savienība (KMT 1.–97. nodaļas preces, izņemot "EOTK produktus"), pārvietošanai piemēro šādus noteikumus.

1. Preces, ko no norādītām Savienības muitas iestādēm Itālijā pārvieto uz Sanmarīno

Preces, ko pārvieto Savienības ārējā tranzīta procedūrā (T1) uz galamērķi Sanmarīno, jālaiž brīvā apgrozībā vienā no norādītajām Savienības muitas iestādēm Itālijā[26].

Norīkotā muitas iestādē uzsāk T2-SM (iekšējā tranzīta procedūru) vai izdod T2L-SM[27] (Savienības preču muitas statuss) dokumentu, ar kuru preces tālāk pārvieto uz Sanmarīno. Sanmarīno kompetentajām iestādēm vai nu jāpabeidz T2-SM iekšējā tranzīta procedūra *NCTS*, vai jāapzīmogo T2L-SM dokumenta eksemplārs un jāatgriež tas nosūtītājai muitas iestādei Itālijā (t. i., vienai no norādītajām Savienības muitas iestādēm, kas minētas Lēmumā Nr. 1/2010).

2. Preces, kas no Savienības[28] tiek pārvietotas uz Sanmarīno

Apliecinājums par to, ka preces ir brīvā apgrozībā Savienībā, jāiesniedz Sanmarīno kompetentajās iestādēs. Par šādu apliecinājumu var kalpot TPD (T2 vai T2F) dokuments vai Savienības preču muitas statusa apliecinājuma (T2L vai T2LF) oriģināls, vai līdzvērtīgs dokuments (jo īpaši Komisijas Regulā (EK) Nr. 684/2009 minētais e-AD dokuments).

3. Preces, ko no Sanmarīno pārvadā uz Savienību (izņemot Itāliju[29]):

Preces jāpārvadā no Sanmarīno uz Savienību vai nu saskaņā ar Sanmarīno kompetento iestāžu uzsāktu iekšējā tranzīta procedūru (T2 vai T2F) (galamērķa muitas iestāde atrodas Savienībā), vai ar Savienības preču muitas statusa apliecinājumu (T2L vai T2LF) vai

26 Muitas iestādes ir uzskaitītas Lēmumā Nr. 1/2010, OV L 156, 23.06.2010. Tās ir: Ankona, Boloņa, Forli, Dženova, Džoija Tauro, Spēcija, Livorno, Ravenna, Rimini, Roma, Orio Al Sērio, Milāna, Taranto, Trieste un Venēcija.

27 T2L-SM dokumentu izdod trijos eksemplāros, un uz katra eksemplāra norāda vienu no šādām frāzēm: *Rilasciato in tre essemplari – Délivré en trois exemplaires.* T2L-SM dokumenta oriģinālu un vienu eksemplāru nogādā attiecīgajai personai, savukārt vēl vienu eksemplāru saglabā nosūtītāja muitas iestāde.

28 Preču apmaiņa starp Itāliju un Sanmarīno notiek nodokļu (PVN) režīmā.

29 Turpat.

līdzvērtīgs dokumentu. TPD, T2L vai T2LF, vai līdzvērtīgs dokuments jāuzrāda importa muitas iestādē, kur noformē importu Savienībā, lai pierādītu, ka preces Sanmarīno atrodas brīvā apgrozībā.

Ja Savienībā nogādājamās preces iepriekš tika ievestas Sanmarīno ar T2F, T2LF vai līdzvērtīgu dokumentu (jo īpaši ar e-AD dokumentu, kas minēts Komisijas Regulā (EK) Nr. 684/2009), Sanmarīno iestādēm jāiekļauj atsauce uz to dokumentu, kas pievienots precēm, tām ierodoties Sanmarīno.

Galvinieka saistībās un galvojuma apliecībās vārdus "Sanmarīno Republika" nedrīkst svītrot.

Piezīme. Uz "EOTK produktiem" muitas savienība neattiecas. Tāpēc, atvedot Savienībā, tās uzskata par precēm, kas nav brīvā apgrozībā.

4. Citas tranzīta procedūras

Kopīgā tranzīta procedūra netiek piemērota tirdzniecībai ar Sanmarīno.

Sanmarīno nav *TIR* konvencijas līgumslēdzēja puse.

IV.5.4. Īpaša nodokļu režīma teritorijas

Šajā punktā ir informācija par:

- vispārīgām ziņām un tiesību aktiem (IV.5.4.1. punkts);
- Savienības iekšējā tranzīta procedūru (IV.5.4.2. punkts);
- muitas statusa dokumentiem (IV.5.4.3. punkts).

IV.5.4.1. Vispārīgas ziņas un tiesību akti

ĪA 1. panta 35. punkts

Direktīva 2006/112/EK

Direktīva 2008/118/EK

"Īpaša nodokļu režīma teritorijas" ir Savienības muitas teritorijas daļa, kurā nepiemēro Padomes Direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu noteikumus vai Padomes Direktīvas 2008/118/EK par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK, noteikumus.

Īpašā nodokļu režīma teritorijas ir šādas teritorijas:

- Kanāriju salas;

- šādi Francijas Aizjūras departamenti: Gvadelupa, Francijas Gviāna, Martinika, Reinjona, Majota un Senmartēna;
- Atosa kalns;
- Ālandu salas.

Aktualizēta informācija par šīm īpaša nodokļu režīma teritorijām ir atrodama:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/territorial-status-eu-countries-and-certain-territories_en.

Lai nodrošinātu kontroli pār nodokļu maksājumiem un to (PVN un akcīzes nodokļa) uzskaiti, Savienības preču pārvietošanai no, uz vai starp beznodokļu teritorijām piemēro šādas formalitātes:

DA 188. pants

- Ja Savienības preces pārvieto no īpaša nodokļu režīma teritorijas uz citu Savienības muitas teritorijas daļu, kas nav īpaša nodokļu režīma teritorija, un ja minēto pārvietošanu pabeidz vietā, kura ir ārpus tās dalībvalsts, kur preces tika ievestas minētajā Savienības muitas teritorijas daļā, tad minētās Savienības preces jāpārvieto, izmantojot Savienības iekšējā tranzīta procedūru.

  Piemēri.
  1) Preces ievestas Savienībā Francijā, tās pārvietotas no Francijas uz Kanāriju salām un vēlāk uz Spāniju. Preces pārvietojot no Kanāriju salām uz Spāniju, jāpiemēro Savienības iekšējā tranzīta procedūra.
  2. Ja Savienības preces ar kuģi pārvieto no Ālandu salām uz Zviedriju, nav jāpiemēro Savienības iekšējā tranzīta procedūra (T2F), jo preces pārvieto no īpaša nodokļu režīma teritorijas tieši uz dalībvalsti, kur tās paliek. Tomēr, ja šīs pašas preces tālāk pa sauszemi tiek pārvestas uz Dāniju, kas ir cita Savienības muitas teritorijas daļa, piemēro Savienības iekšējā tranzīta procedūru (T2F).

- Savukārt citās situācijās (piemēram, ja preces ievestas Savienībā Francijā, kur tās laistas brīvā apgrozībā, tālāk pārvietotas uz Kanāriju salām un visbeidzot atkal nogādātas Francijā, vai ja Savienības preces no Zviedrijas tiek pārvietotas tieši uz Ālandu salām) var piemērot iekšējā tranzīta procedūru (T2F). Preces var arī pārvietot, izmantojot Savienības preču muitas statusa apliecinājumu.

IV.5.4.2. Savienības iekšējā tranzīta procedūra

PDA 47., 50. , 52. un 53. pants

Savienības iekšējā tranzīta procedūra tādu preču pārvietošanai, uz ko attiecas DA 188. pants, ir pazīstama kā T2F procedūra, un to piemēro šādi.

- Tranzīta deklarācija:

tranzīta deklarācijas 1. ailē ievada kodu T2F.

- Aviosabiedrība vai kuģošanas sabiedrība (papīra formas tranzīta deklarācija attiecībā uz precēm, ko pārvadā pa gaisu un pa jūru):

attiecīgajā manifestā izdara atzīmi T2F.

- Aviosabiedrība vai kuģošanas sabiedrība (elektroniskais transporta dokuments/ ETD, kas kalpo par tranzīta deklarāciju tranzīta procedūras izmantošanai tādām precēm, kuras pārvadā pa gaisu un pa jūru):

Par attiecīgajām Savienības precēm ievada kodu T2F.

IV.5.5. Izņēmumi (*pro memoria*)

IV.5.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts)

IV.5.7. Tikai muitas vajadzībām

IV.5.8. Pielikumi (*pro memoria*)

V DAĻA. DARBĪBAS NEPĀRTRAUKTĪBAS PROCEDŪRA KOPĪGAJĀ / SAVIENĪBAS TRANZĪTĀ

1. NODAĻA. IEVADS

Šajā daļā aprakstītā darbības nepārtrauktības procedūra reglamentē situācijas, kad muitas vai uzņēmēja IT sistēma nav pieejama.

Uz darbības nepārtrauktības procedūru attiecas vairāki svarīgi **vispārēji noteikumi**:

- Tranzīta operācijas *NCTS* un tranzīta operācijas darbības nepārtrauktības procedūrā uzskatāmas par pilnīgi atšķirīgām procedūrām. Tas nozīmē, ka visos gadījumos, kad pārvietošana ir uzsākta un preces ir veiksmīgi izlaistas, izmantojot *NCTS*, tā arī jāpabeidz, izmantojot *NCTS*, un visos gadījumos, kad pārvietošana ir uzsākta, izmantojot darbības nepārtrauktības procedūru, tā arī jāpabeidz saskaņā ar minētās procedūras izmantošanas noteikumiem.
- Ja tiek izlemts izmantot darbības nepārtrauktības procedūru, tad ir svarīgi nodrošināt, lai tiktu anulētas visas deklarācijas, kas ievadītas *NCTS*, bet tālāk nav apstrādātas, jo sistēma nav darbojusies.

V.1.1. Vispārīga teorija un tiesību akti

Juridiskie avoti ir:

- Konvencijas I papildinājuma 26. pants
- SMK 6. panta 3. punkta b) apakšpunkts
- ĪA 291. pants;
- Konvencijas I papildinājuma II pielikums;
- ĪA 72-04. pielikums.

VI.1.2. Tranzīta deklarācija darbības nepārtrauktības procedūrā

Darbības nepārtrauktības procedūrā tranzīta deklarācijas ir papīra formā.

VI.1.3. Zīmogs darbības nepārtrauktības procedūrā

Papīra formas tranzīta deklarācijai, ko izmanto darbības nepārtrauktības procedūrā, jābūt tādai, ko atpazīst visas tranzīta operācijā iesaistītās personas, lai novērstu problēmas tranzīta muitas iestādē(-ēs) un galamērķa muitas iestādē.

Šim nolūkam par to, ka izmantota darbības nepārtrauktības procedūra, liecina zīmogs papīra formas tranzīta deklarācijas eksemplāros (izmēri: 26 × 59 mm) VAD A ailē vai TPD *MRN* ailē. Zīmogu VAD vai TPD var iespiest iepriekš.

- Standarta procedūras gadījumā dokuments jāapzīmogo nosūtītājai muitas iestādei, savukārt vienkāršotas procedūras gadījumā – atzītajam nosūtītājam.
- V.1.8.1. pielikumā attēloti darbības nepārtrauktības zīmogi dažādās valodās.

Izmantot var abu veidu zīmogus – vecais zīmogs tika ieviests ar Padomes Regulu (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi un jaunais zīmogs ieviests ar SMK. Vecos zīmogus var izmantot, kamēr izbeidzas krājumi.

V.1.4. Īslaicīgi *NCTS* darbības traucējumi nosūtītājā muitas iestādē

Katras valsts administrācijas pienākums ir noteikt precīzus apstākļus, kad kompetentā iestāde izmanto darbības nepārtrauktības procedūru. Tomēr šie apstākļi jānosaka iepriekš un jāpaziņo/jādara pieejami uzņēmējiem.

V.1.5. Procedūras izmantotāja lietotās datorizētās sistēmas darbības īslaicīgi traucējumi

Šajā punktā apskatīti šādi gadījumi:

- procedūras izmantotāja datorizētā sistēma nav pieejama;
- elektroniskais savienojums starp procedūras izmantotāja datorizēto sistēmu un *NCTS* nav pieejams.

Visi gadījumi, kuros izmanto darbības nepārtrauktības procedūru, iepriekš jāapstiprina muitas dienestiem. Lai saņemtu šo apstiprinājumu, procedūras izmantotājam, gan izmantojot standarta, gan vienkāršoto procedūru, pa faksu, e-pastu vai citā veidā jāpaziņo muitai par darbības nepārtrauktības procedūras izmantošanas iemesliem un uzsākšanas laiku.

Ja muitas dienesti ir pārliecināti, ka savienojums patiešām nav pieejams, tie procedūras izmantotājam paziņo savu piekrišanu izmantot darbības nepārtrauktības procedūru. Tie var arī pieprasīt pierādījumus vai veikt kontroles. Tomēr muitas dienesti nedod atļauju, ja viens un tas pats procedūras izmantotājs sistemātiski ziņo par nepieejamību.

Muitas dienests pārrauga darbības nepārtrauktības procedūras izmantošanu, lai nepieļautu tās ļaunprātīgu izmantošanu.

Ja atzītais nosūtītājs viena gada laikā vairāk nekā 2 % savu deklarāciju iesniedz, izmantojot darbības nepārtrauktības procedūru, pamatojoties uz viņa datorizētās sistēmas darbības traucējumiem vai elektroniskā savienojuma trūkumu starp datorizēto sistēmu un *NCTS*, atļauja jāpārskata, lai izvērtētu, vai darbības nepārtrauktības procedūras nosacījumi joprojām ir izpildīti.

V.1.6. Procedūras

V.1.6.1. Nosūtīšana – standarta procedūra

Izmantojot standarta procedūru, procedūras izmantotājam jāaizpilda papīra formas tranzīta deklarāciju un jāuzrāda tā kopā ar precēm nosūtītājā muitas iestādē.

Sīkāku informāciju sk. V.2. un V.3. daļā.

Attiecīgā tranzīta operācija jāpabeidz un jānoslēdz ar papīra formas deklarāciju.

MUITA
Ja tiek izlemts izmantot darbības nepārtrauktības procedūru, tad ir svarīgi nodrošināt, lai visas deklarācijas, kas ievadītas *NCTS*, bet tālāk nav apstrādātas, jo sistēma nav darbojusies, **tiktu anulētas**. Uzņēmēja pienākums ir sniegt informāciju kompetentajām iestādēm ik reizi, kad tas sistēmā iesniedz deklarāciju, bet pēc tam izmanto darbības nepārtrauktības procedūru.

Šādos gadījumos visi tranzīta dati ar tranzīta operācijai piešķirto *LRN* vai *MRN* jādzēš no *NCTS*.

V.1.6.2. Nosūtīšana – atzītais nosūtītājs

Muitas dienesti savu piekrišanu lēmumam izmantot darbības nepārtrauktības procedūru var paziņot tādā veidā, par kuru atzītais nosūtītājs un minētie dienesti ir iepriekš vienojušies.

Procedūras izmantotājam jāaizpilda papīra formas tranzīta deklarācija.

Sīkāku informāciju sk. VI.3.3.3.2. punktā.

Kad atzītā nosūtītāja datorsistēma ir atkal pieejama, šai personai par to jāpaziņo muitas dienestiem un attiecīgā gadījumā jāpaziņo papīra formas dokumentu saturs.

V.1.6.3. Galamērķis – standarta procedūra

Ja preces nosūtītājā muitas iestādē ir izlaistas tranzītam, izmantojot *NCTS*, savukārt, preces atvedot galamērķa muitas iestādē, sistēma nav pieejama, galamērķa muitas iestādei jāpabeidz procedūra, pamatojoties uz TPD, un jāveic nepieciešamie ieraksti *NCTS* tad, kad tā atkal ir pieejama. Tas ļauj nosūtītājai muitas iestādei noslēgt procedūru.

Ja netiek konstatētas neatbilstības, galamērķa muitas iestādei jāizdod procedūras izmantotājam vai pārvadātājam alternatīvs pierādījums, ka procedūra ir pabeigta. Sīkāku informāciju sk. V.6.4.2. punktā.

V.1.6.4. Galamērķis – atzītais saņēmējs

Ja galamērķī *NCTS* ir darbības traucējumi, atzītie saņēmēji veic VI daļā norādītās procedūras attiecībā uz atzīto saņēmēju.

V.1.7. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts)

V.1.8. Tikai muitas vajadzībām

V.1.9. Pielikumi

V.1.9.1. Zīmogs, ko izmanto darbības nepārtrauktības procedūrā

A) Zīmogs, kuru izmanto pirms un pēc 2016. gada 1. maija (līdz beidzas krājumi)

BG:

NCTS АВАРИЙНА ПРОЦЕДУРА
НЯМА НАЛИЧНИ ДАННИ В СИСТЕМАТА
ЗАПОЧНАТА НА _____
(Дата/час)

CH:

NCTS FALLBACK PROCEDURE
NO DATA AVAILABLE IN THE SYSTEM
*INITIATED ON*_____
(Date/hour)

CS:

NCTS HAVARIJNÍ POSTUP
DATA NEJSOU V SYSTÉMU
*ZAHÁJEN DNE*_____
(Datum/hodina)

DA:

NCTS NØDPROCEDURE
INGEN DATA TILGÆNGELIGE I SYSTEMET
*PÅBEGYNDT DEN*_____
(Dato/klokkeslæt)

DE:

NCTS NOTFALLVERFAHREN
KEINE DATEN IM SYSTEM VERFÜGBAR
*Begonnen am*_____
(Datum/Uhrzeit)
Ticket-Nr: _____

EE:

NCTS ASENDUSTOIMING
Süsteemi andmed ei ole kättesaadavad
Algatatud _____
(Kuup/kellaaeg)

EL:

ΕΚΤΑΚΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ NCTS
ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΕΝ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΚΑΝΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΟ
*ΑΡΧΙΣΕ ΣΤΙΣ*_____
(Ημερομηνία/ώρα)

EN:

NCTS FALLBACK PROCEDURE
NO DATA AVAILABLE IN THE SYSTEM
*INITIATED ON*_____
(Date/hour)

ES:

PROCEDIMIENTO DE EMERGENCIA PARA CASOS DE FALLO DEL NCTS
DATOS NO DISPONIBLES EN EL SISTEMA
*INICIADO EL*_____
(Fecha/hora)

FI:

NCTS-VARAMENETTELY
JÄRJESTELMÄ EI KÄYTETTÄVISSÄ
ALOITETTU _____
(pvm/kellonaika)

FR: **PROCÉDURE DE SECOURS NSTI**
AUCUNE DONNÉE DISPONIBLE DANS LE SYSTÈME
ENGAGEE LE _____ _____
(Date/heure)

HU: **NCTS TARTALÉK ELJÁRÁS**
NINCS ELÉRHETŐ ADAT A RENDSZERBEN
INDÍTVA _____
(Dátum/óra)

IS:

IT: **PROCEDURA DI RISERVA DEL NCTS**
DATI NON DISPONIBILI NEL SISTEMA
*AVVIATA IL*_____
(Data/ora)

LV: **DTKS ALTERNATĪVĀ PROCEDŪRA**
DATI SISTĒMĀ NAV PIEEJAMI
UZSĀKTS _____
(Datums/stunda)

LT: **NCTS ATSARGINĖ PROCEDŪRA**
SISTEMOJE DUOMENŲ NĖRA
PRADĖTA _____
(data/valanda)

MK: **НКТС РЕЗЕРВНА ПОСТАПКА**
ТРАНЗИТ ВО УНИЈАТА/ЗАЕДНИЧКИ ТРАНЗИТ
НЕМА ДОСТАПНИ ПОДАТОЦИ ВО СИСТЕМОТ
*ЗАПОЧНАТО НА*_____
(датум/час)

MT: **PROĊEDURA TA' RIŻERVA NCTS**
L-EBDA DEJTA DISPONIBBLI FIS-SISTEMA
MIBDIJA FI _____
(Data/ħin)

NL: **NOODPROCEDURE NCTS**
GEGEVENS NIET BESCHIKBAAR IN HET SYSTEEM
*BEGONNEN OP*_____
(Datum/uur)

NO: **NCTS FALLBACK PROCEDURE**
NO DATA AVAILABLE IN THE SYSTEM
*INITIATED ON*_____
(Date/hour)

PL: **PROCEDURA AWARYJNA NCTS**
DANE NIE SĄ DOSTĘPNE W SYSTEMIE
*OTWARTO W DNIU*_____
(data/godzina)

PT: **PROCEDIMENTO DE CONTINGÊNCIA EM CASO DE FALHA DO NSIT**
DADOS NÃO DISPONÍVEIS NO SISTEMA
*INICIADO A*_____
(Data/hora)

RO: **PROCEDURA DE REZERVĂ NCTS**
NICIO DATĂ DISPONIBILĂ ÎN SISTEM
INIŢIATĂ LA _____
(Data/ora)

RS **NCTS РЕЗЕРВНИ ПОСТУПАК**
ТРАНЗИТ УНИЈЕ/ЗАЈЕДНИЧКИ ТРАНЗИТ
У СИСТЕМУ НЕМА ДОСТУПНИХ ПОДАТАКА
ПОКРЕНУТО ДАНА_____
(датум/час)

SI: **ALTERNATIVNI POSTOPEK NCTS**
PODATKI V SISTEMU NISO NA VOLJO
*ZAČETO DNE*_____
(Datum/ura)

SK: **NCTS HAVARIJNÝ STAV**
V SYSTÉME NIE SÚ K DISPOZÍCII ŽIADNE ÚDAJE
SPUSTENÝ _____
(Dátum/hodina)

SV: **RESERVRUTIN NÄR NCTS INTE FUNGERAR**
INGA DATA TILLGÄNGLIGA I SYSTEMET
*INLEDD DEN*_____
(Datum/klockslag)

HR **Stamp**

TR

NCTS KAĞIT USULÜ

BİRLİK TRANSİTİ/ORTAK TRANSİT

SİSTEMDE VERİ BULUNMAMAKTADIR

. . . . . .’DE *BAŞLATILMIŞTIR*

(Tarih/Saat)

B) Jaunais zīmogs, kuru izmanto pēc 2016. gada 1. maija

BG:

TALITLUSPIDEVUSE PROTSEDUUR
LIIDU TRANSIIDIPROTSEDUUR/ÜHIS TRANSIIDIPROTSEDUUR
SÜSTEEMI ANDMED EI OLE KÄTTESAADAVAD
ALGATATUD _____
(Kuupäev/kellaaeg)

CS:

ZÁLOŽNÍ POSTUP
TRANZITNÍ REŽIM UNIE/SPOLEČNÝ TRANZITNÍ REŽIM
DATA NEJSOU V SYSTÉMU
ZAHÁJEN DNE _____
(datum/hodina)

DA:

BEREDSKABSPROCEDURE
EU-FORSENDELSE/FÆLLES FORSENDELSE
INGEN TILGÆNGELIGE DATA I SYSTEMET
INDLEDT DEN _____
(Dato/tidspunkt)

DE:

BETRIEBSKONTINUITÄTSVERFAHREN
UNIONSVERSANDVERFAHREN/GEMEINSAMES VERSANDVERFAHREN
KEINE DATEN IM SYSTEM VERFÜGBAR
EINGELEITET AM _____
(Datum/Uhrzeit)

EE:

TALITLUSPIDEVUSE PROTSEDUUR
LIIDU TRANSIIDIPROTSEDUUR/ÜHIS TRANSIIDIPROTSEDUUR
SÜSTEEMI ANDMED EI OLE KÄTTESAADAVAD
ALGATATUD _____
(Kuupäev/kellaaeg)

EL:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗ/ΚΟΙΝΗ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗ
ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
ΕΝΑΡΞΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ _____
(Ημερομηνία/ώρα)

EN:

BUSINESS CONTINUITY PROCEDURE
UNION TRANSIT/COMMON TRANSIT
NO DATA AVAILABLE IN THE SYSTEM
INITIATED ON _____
(Date/hour)

ES:

PROCEDIMIENTO DE CONTINUIDAD DE LAS ACTIVIDADES
TRÁNSITO DE LA UNIÓN/TRÁNSITO COMÚN
DATOS NO DISPONIBLES EN EL SISTEMA
INICIADO EL _____
(Fecha/hora)

FI:

TOIMINNAN JATKUVUUTTA KOSKEVA MENETTELY
UNIONIN PASSITUS / YHTEINEN PASSITUS
JÄRJESTELMÄSSÄ EI OLE TIETOJA
ALOITETTU _____
(Pvm/kellonaika)

FR:

PLAN DE CONTINUITÉ DES OPÉRATIONS
TRANSIT DE L'UNION/TRANSIT COMMUN
AUCUNE DONNÉE DISPONIBLE DANS LE SYSTÈME
ENGAGÉE LE _____
(Date/heure)

HU:

ÜZLETMENET-FOLYTONOSSÁGI ELJÁRÁS
UNIÓS/EGYSÉGES ÁRUTOVÁBBÍTÁS
A RENDSZERBEN NEM ÁLL RENDELKEZÉSRE ADAT
KEZDŐIDŐPONT _____
(Nap/óra)

IS:

IT:

PROCEDURA DI CONTINUITÀ OPERATIVA
TRANSITO UNIONALE/TRANSITO COMUNE
NESSUN DATO DISPONIBILE NEL SISTEMA
AVVIATA IL _____
(Data/ora)

LV:

DARBĪBAS NEPĀRTRAUKTĪBAS PROCEDŪRA
SAVIENĪBAS TRANZĪTS /KOPĒJAIS TRANZĪTS
DATI SISTĒMĀ NAV PIEEJAMI
SĀKUMA DATUMS _____
(Datums/laiks)

LT:

VEIKLOS TĘSTINUMO PROCEDŪRA
SĄJUNGOS TRANZITAS/BENDRASIS TRANZITAS
SISTEMOJE DUOMENŲ NĖRA
PRADĖTA _____
(Data ir laikas)

MK: **ПОСТАПКА ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА КОНТИНУИТЕТ ВО РАБОТЕЊЕТО**
ТРАНЗИТ НА УНИЈАТА/ЗАЕДНИЧКИ ТРАНЗИТ
НЕМА ДОСТАПНИ ПОДАТОЦИ ВО СИСТЕМОТ
*ЗАПОЧНАТО НА*_____
(датум/час)

MT:

IL-PROĊEDURA TAL-KONTINWITÀ TAL-OPERAT
IT-TRANŻITU TAL-UNJONI/IT-TRANŻITU KOMUNI
L-EBDA DEJTA DISPONIBBLI FIS-SISTEMA
INBDIET NHAR _____
(Id-data/il-ħin)

NL:

BEDRIJFSCONTINUÏTEITSPROCEDURE
UNIEDOUANEVERVOER/GEMEENSCHAPPELIJK DOUANEVERVOER
GEEN GEGEVENS BESCHIKBAAR IN HET SYSTEEM
BEGONNEN OP _____
(Datum/uur)

NO:

BUSINESS CONTINUITY PROCEDURE
UNION TRANSIT/COMMON TRANSIT
NO DATA AVAILABLE IN THE SYSTEM
INITIATED ON _____
(Date/hour)

PL:

PROCEDURA CIĄGŁOŚCI DZIAŁANIA
PROCEDURA TRANZYTU UNIJNEGO/WSPÓLNA PROCEDURA TRANZYTOWA
DANE NIE SĄ DOSTĘPNE W SYSTEMIE
OTWARTO W DNIU _____
(data/godzina)

PT:

PROCEDIMENTO DE CONTINUIDADE DAS ATIVIDADES
TRÂNSITO DA UNIÃO/TRÂNSITO COMUM
DADOS NÃO DISPONÍVEIS NO SISTEMA
INICIADO EM _____
(Data/hora)

RO:

PLANUL DE ASIGURARE A CONTINUITĂȚII ACTIVITĂȚII
TRANZIT UNIONAL/TRANZIT COMUN
NU EXISTĂ DATE DISPONIBILE ÎN SISTEM
INIȚIAT LA DATADE _____
(Data/ora)

SI:

POSTOPEK NEPREKINJENEGA POSLOVANJA
TRANZIT UNIJE / SKUPNI TRANZIT
PODATKI V SISTEMU NISO NA VOLJO
SPROŽEN DNE _____
(Datum/ura)

SK:

PLÁN NA ZABEZPEČENIE KONTINUITY ČINNOSTÍ
COLNÝ REŽIM TRANZITU ÚNIE/SPOLOČNÝ TRANZITNÝ REŽIM
V SYSTÉME NIE SÚ DOSTUPNÉ ŽIADNE ÚDAJE
ZAČATÝ _____
(dátum/hodina)

SV:

KONTINUITETSPLAN
UNIONSTRANSITERING/GEMENSAM TRANSITERING
INGA DATA ÄR TILLGÄNGLIGA I SYSTEMET
INLEDD DEN _____
(Datum/klockslag)

HR:

POSTUPAK OSIGURAVANJA KONTINUITETA POSLOVANJA
PROVOZ UNIJE / ZAJEDNIČKI PROVOZ
PODACI NISU RASPOLOŽIVI U SUSTAVU
POKRENUT DANA _____
(Datum/sat)

TR:

İŞ SÜREKLİLİĞİ USULÜ
BİRLİK TRANSİTİ/ORTAK TRANSİT
SİSTEMDE VERİ BULUNMAMAKTADIR
. . . . . *'DE BAŞLATILMIŞTIR*
(Tarih/Saat)

RS: **ОСИГУРАЊЕ КОНТИНУИТЕТА ПОСТУПКА**
ТРАНЗИТ УНИЈЕ/ЗАЈЕДНИЧКИ ТРАНЗИТ
У СИСТЕМУ НЕМА ДОСТУПНИХ ПОДАТАКА
ПОКРЕНУТО ДАНА_____
(датум/час)

2. NODAĻA – VISPĀRĪGAS NORĀDES PAR VIENOTO ADMINISTRATĪVO DOKUMENTU UN TRANZĪTA PAVADDOKUMENTU

Konvencijas I papildinājuma 3. panta d) un v) punkts

SMK 5. panta 12. punkts un 6. panta 3. punkta b) apakšpunkts

V daļā aprakstīta darbības nepārtrauktības procedūra, kurā kā tranzīta deklarāciju papīra formā izmanto vienoto administratīvo dokumentu (VAD) vai tranzīta pavaddokumentu (TPD). Šajā daļā ir sešas nodaļas:

3. nodaļa attiecas uz parasto tranzīta deklarācijas procedūru.

4. nodaļa attiecas uz formalitātēm nosūtītājā muitas iestādē.

5. nodaļa attiecas uz starpgadījumiem pārvadājuma laikā.

6. nodaļa attiecas uz formalitātēm galamērķa muitas iestādē.

Piezīme.

Jāievēro, ka frāzei **"tranzīta deklarācija"** ir divas nozīmes. Pirmkārt, **"tranzīta deklarācija"** ir deklarācija, ko persona iesniedz, izmantojot konkrētu veidlapu un konkrētā kārtībā, lai paziņotu par savu vēlmi precēm piemērot tranzīta procedūru. Otrkārt, tas ir dokuments, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, t. i., pieprasītais **"VAD vai TPD eksemplārs"**. Nākamajās nodaļās frāze "tranzīta deklarācija" ir izmantota pirmajā nozīmē, un konkrētā veidlapa ir VAD vai TPD.

3. NODAĻA. STANDARTA TRANZĪTA DEKLARĀCIJA

V.3.1. Ievads

Šajā nodaļā izklāstīta darbības nepārtrauktības procedūra, par papīra formas tranzīta deklarāciju izmanto VAD vai TPD.

V.3.2. punktā sniegta vispārīga teorija un norādīti tiesību akti par standarta tranzīta deklarācijām.

V.3.3. punktā izklāstīta standarta tranzīta deklarēšanas procedūra, sākot no preču iekraušanas un beidzot ar deklarācijas aizpildīšanu un parakstīšanu.

V.3.4. punkts attiecas uz īpašām situācijām tranzīta deklarēšanas procedūrā.

V.3.5. punkts attiecas uz izņēmumiem no vispārējiem noteikumiem.

V.3.6. punkts ir rezervēts valsts īpašajām instrukcijām.

V.3.7. punkts ir rezervēts muitas administrāciju vajadzībām.

V.3.8. punktā ir 3. nodaļas pielikumi.

V.3.2. Vispārīga teorija un tiesību akti

Tranzīta deklarācija papīra formā ir muitas deklarācija, ar ko precēm piemēro tranzīta procedūru. To var iesniegt šādā formā:

- izmantojot vienoto administratīvo dokumentu (VAD) vai
- VAD, kurš uz tukšas lapas izdrukāts no uzņēmēja datorsistēmas, vai
- tranzīta pavaddokumentu (TPD), kuram vajadzības gadījumā pievienots Pozīciju saraksts (PS).
  Šajā gadījumā TPD nav norādīts *MRN*.

Juridiskie avoti tranzīta deklarācijai VAD vai TPD formā ir šādi:

- VAD konvencija;
- Konvencijas I papildinājums,
  - ✓ 3. panta c) un v) punkts un 26. pants;
- Konvencijas III papildinājums,
  - ✓ II sadaļas 5. un 6. pants;
  - ✓ A.3., A.4., A.5. un A.6. pielikums;
  - ✓ B.1., B.4., B.5. un B.6. pielikums;
- SMK 5. panta 12. punkts un 6. panta 3. punkta b) apakšpunkts;
- PDA 9. pielikuma B.1. līdz B.6., C.1., D.1., F.1. un F.2. papildinājumi.
- ĪA 72-04. pielikuma III un IV nodaļa.

V.3.3. Deklarēšanas procedūra

Šajā punktā ir informācija par:

- papīra formas tranzīta deklarācijām VAD un VAD BIS papildlapu veidā (V.3.3.1. punkts);
- kravas sarakstiem, to veidlapu un izmantošanu (V.3.3.2. punkts);
- papīra formas tranzīta deklarācijām TPD veidā (V.3.3.3. punkts);
- jauktiem sūtījumiem (V.3.3.4. punkts);
- tranzīta deklarācijas parakstīšanu (V.3.3.5. punkts).

V.3.3.1. Papīra formas tranzīta deklarācija

V.3.3.1.1. Papīra formas tranzīta deklarācijas VAD veidlapas un to aizpildīšana

VAD sastāv no numurētiem eksemplāriem, kas var veidot:

- 8 eksemplāru komplektu, kurā eksemplāri ir numurēti pēc kārtas (no 1. eksemplāra līdz 8. eksemplāram), vai
- 4 eksemplāru komplektu, kurā eksemplāri ir numurēti pēc kārtas (1/6, 2/7, 3/8 un 4/5 eksemplārs).

Vajadzības gadījumā VAD var papildināt ar VAD BIS papildveidlapām vai kravas sarakstiem. VAD BIS veidlapas ir numurētas tāpat kā parastie eksemplāru komplekti:

- 8 eksemplāru komplekts, ko veido eksemplāri 1 BIS līdz 8 BIS;
- 4 eksemplāru komplekts, ko veido eksemplāri 1/6 BIS, 2/7 BIS, 3/8 BIS un 4/5 BIS.

Papildu informāciju par kravas sarakstiem sk. V.3.3.1.2. punktā.

Papīra formas tranzīta deklarācijām nepieciešami trīs VAD eksemplāri, t. i., 1., 4. un 5. eksemplārs:

- 1. eksemplāru, kad deklarācija ir reģistrēta, patur nosūtītāja muitas iestāde;
- 4. eksemplārs kopā ar precēm nonāk galamērķa muitas iestādē un tur tiek saglabāts;
- 5. eksemplārs kopā ar precēm nonāk galamērķa muitas iestādē, kura to pēc tranzīta procedūras pabeigšanas nosūta atpakaļ uz nosūtīšanas valsti.

Ja papīra formas tranzīta deklarācijai izmanto 4 eksemplāru komplektu, jāizmanto divi komplekti: pirmā komplekta 1. un 4. eksemplārs un otrā komplekta 5. eksemplārs. Katrā komplektā neizmantoto eksemplāru numuri ir jānorāda, malā izsvītrojot neizmantotā eksemplāra numuru. Piemēram, ja 1/6. eksemplārā svītro skaitli 6, tas nozīmē, ka tiek izmantots 1. eksemplārs.

Konvencijas III papildinājuma I sadaļas 5. un 6. pants

VAD veidlapām, ko lieto tranzīta deklarācijai, jāatbilst šādām tehniskajām prasībām, izņemot gadījumus, kad deklarāciju sagatavo uzņēmēja datorsistēma.

VAD Konvencijas II pielikums

PDA 9. pielikuma B.1. līdz B.6., C.1. un D.1. papildinājumi

Parasti papīra formas tranzīta deklarācijas noformē, izmantojot VAD veidlapas, un tās var būt ar roku rakstītas (pārliecinoties, ka tās ir aizpildītas salasāmi, ar tinti un drukātiem burtiem) vai izdrukātas ar uzņēmēja datorsistēmas palīdzību. Tomēr VAD var atļaut izdrukāt, izmantojot valsts vai privātā sektora datu apstrādes sistēmas, vajadzības gadījumā uz tukšas lapas, ja vien ir izpildīti konkrēti nosacījumi (sīkāku informāciju sk. PDA 9. pielikuma C.1. papildinājumā / Konvencijas III papildinājuma B.6. pielikumā).

VAD konvencijas II pielikuma 3. papildinājums,

Konvencijas III papildinājuma B.6. pielikums;

PDA 9. pielikuma C.1. papildinājums

Aizpildot papīra formas tranzīta deklarāciju, jāaizpilda visas obligātās ailes VAD eksemplāros; pārējo aiļu aizpildīšana ir fakultatīva.

Jāaizpilda ir tikai pirmais (virsējais) VAD eksemplārs. Tā kā lietotajam dokumentam jābūt uz paškopējoša papīra, ziņas ir redzamas citos eksemplāros.

Tranzīta deklarācijas jānoformē vienā no līgumslēdzēju pušu oficiālajām valodām, kas ir pieņemama nosūtīšanas valsts kompetentajām iestādēm.

Lai izvairītos no kavēšanās nosūtītājā/galamērķa muitas iestādē (vai tranzīta muitas iestādē), ir svarīgi, lai uzņēmēji VAD aizpildītu pareizi.

Nosūtītājai muitas iestādei ir pienākums nodrošināt, lai VAD būtu aizpildīts pareizi un salasāmi un lai uz deklarācijas būtu skaidri redzams nosūtītājas muitas iestādes zīmoga nospiedums.

MUITA

Ar drukātiem burtiem B, C, D(/J), E(/J), F, G un I apzīmētās VAD ailes aizpilda muitas dienesti. Tomēr I ailes kreisajā pusē ierakstus var izdarīt arī atzītais saņēmējs.

VAD konvencijas II pielikuma 3. pants

PDA 9. pielikuma C.1. papildinājums

Datus nedrīkst dzēst vai rakstīt tiem pāri. Visi labojumi jāveic, svītrojot nepareizos datus, un, ja nepieciešams, papildinot tekstu ar vajadzīgiem datiem, turklāt personai, kas veic labojumus, jānorāda savi iniciāļi pie katra labojuma. Šādi labojumi jāapstiprina muitas dienestiem. Dažos gadījumos muitas dienesti var pieprasīt uzrādīt jaunu deklarāciju.

SMK 173. pants

Konvencijas I papildinājuma 31. pants

Tomēr grozījumi nav pieļaujami, ja pēc tranzīta deklarācijas saņemšanas kompetentās iestādes norāda, ka tās gatavojas preces pārbaudīt vai ir secinājušas, ka sniegtās ziņas nav pareizas vai ka preces jau ir izlaistas tranzītam.

Vajadzības gadījumā VAD var papildināt ar vienu vai vairākām papildu lapām, ko dēvē par VAD BIS veidlapām.

VAD BIS veidlapas var lietot šādos gadījumos:

VAD konvencijas I pielikuma 3. pants

- ja tranzīta deklarācija attiecas uz vairāk nekā vienu pozīciju vai
- ja sūtījumā ir gan T1, gan T2, gan T2F preces;

PDA 9. pielikuma B.3. papildinājums

VAD BIS veidlapas (līdzīgi kā kravas sarakstus) lieto, lai reģistrētu ziņas par katra muitas statusa precēm (T1, T2 vai T2F). Papildus VAD iekļauj arī katra muitas statusa precēm lietoto VAD BIS veidlapu kopsavilkumu.

VAD BIS veidlapas ir tranzīta deklarācijas daļa, un tās aizpilda, ievērojot tādas pašas tehniskās prasības, kādas, aizpildot VAD.

Tās aizpilda saskaņā ar VAD aizpildīšanas instrukciju, ievērojot šādus nosacījumus.

Piezīme: nav atļauts izmantot VAD BIS veidlapas kopā ar kravas sarakstiem.

V.3.3.1.2. Kravas saraksti, veidlapas un to aizpildīšana

Konvencijas III papildinājuma B.4. un B.5. pielikums

Kravas sarakstus var izmantot par VAD kā tranzīta deklarācijas aprakstošo daļu.

PDA 11. pielikums

Kravas sarakstu lietošana neietekmē ar nosūtīšanas/eksportēšanas procedūru vai ar jebkuru citu procedūru galamērķa dalībvalstī saistītos pienākumus, nedz arī veidlapas, ko lieto šādu formalitāšu kārtošanai.

ĪA 72-04. pielikuma III un IV nodaļa

Par kravas sarakstu var izmantot tikai veidlapas labo pusi.

Kravas sarakstam jābūt sagatavotam tikpat daudzos eksemplāros, cik tranzīta deklarācijai, uz kuru tas attiecas.

UZŅĒMĒJI

1. Kravas sarakstā pirms katras pozīcijas norāda tās kārtas numuru.
2. Pēc katras pozīcijas attiecīgā gadījumā norāda visas tiesību aktos prasītās norādes, jo īpaši atsauces uz uzrādītajiem dokumentiem, sertifikātiem un atļaujām.
3. Zem pēdējā ieraksta novelk horizontālu līniju un atlikušos neizmantotos laukumus pārsvītro, lai sarakstu vēlāk nevarētu papildināt.
4. Ja kravas sarakstus izmanto sūtījumam, kurā ir divi vai vairāki preču veidi, VAD 31. aili "Iepakojums un preču apraksts" nav jāizmanto, lai norādītu iepakojumu marķējumu, numurus, skaitu un veidu vai preču aprakstu. Tomēr šajā ailē ir jānorāda atsauce uz pievienoto kravas sarakstu kārtas numuru un kodu (T1, T2, T2F).

MUITA

Nosūtītājai muitas iestādei kravas sarakstā jāievada reģistrācijas numurs. Tas ir vienāds ar attiecīgā VAD reģistrācijas numuru. Numuru vai nu uzspiež ar zīmogu, kurā ir norādīts nosūtītājas muitas iestādes nosaukums, vai ieraksta ar roku. Ja numuru ieraksta ar roku, papildus vajadzīgs nosūtītājas muitas iestādes zīmogs. Muitas ierēdņa paraksts nav obligāts.

Kompetentās iestādes var atļaut procedūras izmantotājiem izmantot īpašus kravas sarakstus, kas neatbilst minētajām kravas sarakstu prasībām.

Šādus sarakstus var izmantot tikai tādā gadījumā, ja:

- tos sagatavo uzņēmumi, kuri uzskaites veikšanai izmanto elektronisko datu apstrādes sistēmu,
- tie ir izstrādāti un aizpildīti tā, ka muitas dienesti tos var izmantot bez grūtībām,
- tajos attiecībā uz katru pozīciju ir iekļauta standarta kravas sarakstā pieprasītā informācija.

Ja vienam VAD ir pievienoti divi vai vairāki kravas saraksti, uz katra jābūt procedūras izmantotāja piešķirtam kārtas numuram. Kopējo pievienoto kravas sarakstu skaitu norāda VAD 4. ailē "Kravas saraksti".

V.3.3.1.3. Papīra formas tranzīta deklarācijas TPD veidlapas un to aizpildīšana

Konvencijas III papildinājuma A.3., A.4., A.5. un A.6. pielikumi

Par papīra formas tranzīta deklarāciju var izmantot tranzīta pavaddokumenta (TPD) veidlapu, vajadzības gadījumā to papildinot ar pozīciju sarakstu (PS).

PDA 9. pielikuma F.1. un F.2. papildinājums

Parasti TPD jābūt vai nu ar roku rakstītām (pārliecinoties, ka tās ir aizpildītas salasāmi, ar tinti un drukātiem burtiem) vai izdrukātām ar uzņēmēja datorsistēmas palīdzību. Visas tranzīta deklarācijas obligātās ailes jāaizpilda atbilstīgi Konvencijas III papildinājuma B.6. pielikumam / PDA 9. pielikuma C.1. papildinājumam.

Ja par papīra formas tranzīta deklarāciju izmanto TPD, tranzīta operācijai nepiešķir *MRN*. Tā vietā izmanto valsts atsauces numuru darbības nepārtrauktības procedūrai, un to ievada TPD augšējā labajā stūrī.

Ja tranzīta operācija attiecas uz vairāk nekā vienu preču pozīciju, TPD jāpievieno viens vai vairāki PS. PS tranzīta deklarācijas atsauces numuram jāsakrīt ar TPD, kuram tas pievienots, ierakstīto atsauces numuru. PS jāaizpilda atbilstīgi Konvencijas III papildinājuma A.5. pielikumam / PDA 9. pielikuma F.2. papildinājumam.

Vienā PS var būt vairākas pozīcijas (ailes var paplašināt vertikāli). Maksimālais pozīciju skaits vienā tranzīta deklarācijā ir 99.

V.3.3.1.4. Jaukti sūtījumi

Konvencijas I papildinājuma 28. pants

ĪA 294. pants
PDA 9. pielikuma D.1. papildinājums

ĪA B pielikums

Ja sūtījumā vienlaikus ir gan ārpussavienības preces, kuras pārvieto T1 tranzīta procedūrā, gan Savienības preces, kuras pārvieto T2/T2F tranzīta procedūrā, un tās tiek sūtītas ar vienu tranzīta deklarāciju, VAD dokumentam pievieno vai nu atsevišķas VAD BIS veidlapas (sk. V.3.3.2.2. punktu), vai kravas sarakstus (sk. V.3.3.2.3. punktu). VAD ir kopēja informācija un kopsavilkums par VAD BIS veidlapām vai kravas sarakstiem, kas attiecas uz precēm ar dažādu statusu. Katra VAD BIS veidlapa vai kravas saraksts attiecas uz viena un tā paša muitas statusa precēm. Kods "T" parādās VAD 1. ailes trešajā apakšiedaļā, VAD-BIS veidlapas 1. ailes "Deklarācija" trešajā apakšiedaļā attiecīgi ieraksta "T1bis", "T2bis" vai "T2Fbis";

Ja TPD izmanto par papīra formas tranzīta deklarāciju, tad 1. ailes labajā apakšiedaļā norāda kodu "T-" un katrai pozīcijai PS 1/3. ailē ievada attiecīgo kodu (T1, T2 vai T2F).

Ja vien sūtījums nav jaukts, neizmantotās 31. ailes, kas paredzētas preču aprakstam, jāpārsvītro, lai tās nevarētu izmantot vēlāk.

Var arī aizpildīt atsevišķus VAD vai TPD (piem., T1 VAD/TPD ārpussavienības precēm un T2 vai T2F VAD/TPD Savienības precēm).

Piezīme. Var gadīties, ka vienā transportlīdzeklī pārvadā Savienības preces, kam nav piemērots tranzīts (un ko pārvieto Savienības muitas teritorijā), un preces, kam ir piemērots tranzīts. Šajā gadījumā tranzīta deklarācija attiecas tikai uz precēm, kam piemērota tranzīta procedūra.

V.3.3.1.5. Tranzīta deklarācijas parakstīšana

Konvencijas I papildinājuma II pielikums

ĪA 72-04. pielikums

Parakstot tranzīta deklarāciju, procedūras izmantotājs uzņemas atbildību par deklarācijā norādītās informācijas pareizību, uzrādīto dokumentu autentiskumu un piekrīt pildīt visas saistības, kas paredzētas saistībā ar tranzīta procedūras piemērošanu precēm.

UZŅĒMĒJI Procedūras izmantotājam vai viņa pārstāvim jāparaksta tranzīta deklarācija VAD vai TPD 50. ailē.

Konvencijas I papildinājuma II pielikums

Konvencijas III papildinājuma B.6. un B.9. pielikums

ĪA 72-04. pielikums

Atzītie nosūtītāji var saņemt atļauju neparakstīt tranzīta deklarācijas, uz kurām ir īpašā zīmoga nospiedums. Šādu atbrīvojumu var piešķirt ar nosacījumu, ka atzītais nosūtītājs ir muitas dienestam iepriekš rakstveidā paziņojis par to, ka uzņemas tādas saistības, ar kurām tas sevi atzīst par procedūras izmantotāju attiecībā uz visām tranzīta operācijām, kas veiktas, izmantojot tranzīta deklarācijas, uz kurām ir īpašā zīmoga nospiedums.

Neparakstītā tranzīta deklarācijā ailē, kas paredzēta procedūras izmantotāja parakstam, jāieraksta: “Derīgs bez paraksta – 99207”

Sīkāku informāciju par šo procedūru, kuru uzskata par standarta tranzīta procedūras vienkāršojumu, sk. VI daļā.

V.3.4. Īpašas situācijas (*pro memoria*)

V.3.4.1. Noteikumi, kas piemērojami precēm iepakojumos

Sīkāku informāciju sk. IV.I.5.1. punktā.

V.3.4.2. Preces kopā ar pasažieri esošā bagāžā

Sīkāku informāciju sk. IV.I.5.2. punktā.

V.3.4.3. Savienības preču pārvadājumi uz kopīgā tranzīta valsti, no tās vai caur to

Sīkāku informāciju sk. IV.I.5.3. punktā.

V.3.4.4. Dublikāti

Ja tranzīta deklarācija vai T2L/T2LF dokuments ir nozagts, nozaudēts vai iznīcināts, muitas iestāde, kas izdeva oriģinālo dokumentu, var izdot dublikātu.

Ieinteresētajai personai, kas pieprasījusi dublikātu, ir pienācīgi jāpamato pieprasījums un rakstiski jāpaziņo, ka oriģināla atrašanas gadījuma tā to atdos.

Atzītie nosūtītāji un atzītie izdevēji arī var izdot tranzīta deklarācijas vai T2L/T2LF dokumenta dublikātu ar noteikumu, ka:

- tie izdeva oriģinālo dokumentu;
- tie iesniedza pienācīgi pamatotu pieprasījumu kompetentajai iestādei, lūdzot atļauju izdot oriģināla dublikātu un
- kompetentā iestāde šo pieprasījumu pieņēma.

Muitai būtu jānovērtē ļaunprātīgas izmantošanas risks un jo īpaši jāizmeklē atkārtoti pieprasījumi.

Uz dublikāta treknrakstā jābūt: i) vārdam “DUBLIKĀTS”; ii) dublikāta izdevējas muitas iestādes, atzītā nosūtītāja vai atzītā izdevēja zīmogam; un iii) kompetentās personas parakstam.

V.3.5. Izņēmumi (*pro memoria*)

V.3.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts)

V.3.7. Tikai muitas vajadzībām

V.3.8. Pielikumi

4. NODAĻA. FORMALITĀTES NOSŪTĪTĀJĀ MUITAS IESTĀDĒ

V.4.1. Ievads

V.4.2. punktā sniegta vispārīga teorija par formalitātēm nosūtītājā muitas iestādē, kā arī vispārīga informācija par juridiskajiem avotiem.

V.4.3. punktā raksturota procedūra nosūtītājā muitas iestādē.

V.4.4. punkts attiecas uz īpašām situācijām.

V.4.5. punkts attiecas uz izņēmumiem no vispārējiem noteikumiem.

V.4.6. punkts ir rezervēts valsts īpašajiem noteikumiem.

V.4.7. punkts ir rezervēts muitas administrāciju vajadzībām.

V.4.8. punktā ir 4. nodaļas pielikumi.

V.4.2. Vispārīga teorija un tiesību akti

Tranzīta procedūra sākas nosūtītājā muitas iestādē, kad kopā ar precēm uzrāda papīra formas tranzīta deklarāciju (VAD vai TPD veidā).

Juridiskie avoti ir:

- Konvencijas I papildinājuma 26. pants;
- SMK 6. panta 3. punkta b) apakšpunkts;
- ĪA 291. pants;
- Konvencijas I papildinājuma II pielikums;
- ĪA 72-04. pielikums.

V.4.3. Procedūras apraksts nosūtītājā muitas iestādē

Šajā punktā ir informācija par:

- papīra formas tranzīta deklarācijas uzrādīšanu (V.4.3.1. punkts);
- galvojuma uzrādīšanu (V.4.3.2. punkts);
- papīra formas tranzīta deklarācijas pieņemšanu un reģistrēšanu, un apstiprināšanu (V.4.3.3. punkts);
- papīra formas tranzīta deklarācijas labošanu (V.4.3.4. punkts);
- papīra formas tranzīta deklarācijas atzīšanu par nederīgu (V.4.3.5. punkts);

- papīra formas tranzīta deklarācijas pārbaudīšanu (V.4.3.6. punkts);
- maršrutu (V.4.3.7. punkts);
- termiņu (V.4.3.8. punkts);
- identifikācijas pasākumiem (V.4.3.9. punkts);
- preču izlaišanu tranzītam (V.4.3.10. punkts);

V.4.3.1. Papīra formas tranzīta deklarācijas uzrādīšana

Papīra formas tranzīta deklarācija un visi pavaddokumenti kopā ar precēm jāuzrāda nosūtītājai muitas iestādei noteiktās dienās un stundās, kad iestāde ir atvērta. Tomēr pēc procedūras izmantotāja pieprasījuma tos var uzrādīt citā laikā vai citās vietās, ko apstiprinājusi nosūtītāja muitas iestāde.

UZŅĒMĒJI

Nosūtītājai muitas iestādei jāuzrāda šādi dokumenti:

- atbilstīgi aizpildīts VAD 1., 4. un 5. eksemplārs. Ja izmanto VAD BIS veidlapas vai kravas sarakstus, tie jāpievieno VAD;
- divi TPD eksemplāri, kam vajadzības gadījumā pievienots pozīciju saraksts;
- galvojums (ja tas ir prasīts: sk. III daļu);
- citi nepieciešamie dokumenti, ja tie ir prasīti.

MUITA

Nosūtītāja muitas iestāde:

- pārbauda, vai VAD 1., 4. un 5. eksemplārs ir pareizi aizpildīts un, ja tiek izmantotas VAD BIS veidlapas vai kravas saraksti, vai tie ir pievienoti VAD;
- pārbauda, vai divi TPD eksemplāri ir pareizi aizpildīti un, ja tiek izmantots PS, vai tas ir pievienots TPD;
- pārbauda galvojuma derīgumu un summu;
- pārbauda pārējos nepieciešamos dokumentus.

V.4.3.2. Galvojuma uzrādīšana

Konvencijas I papildinājuma 9. pants

Lai sāktu tranzīta procedūru, ir nepieciešams galvojums (izņemot gadījumus, kad tiesību aktos vai atļaujā ir paredzēts atbrīvojums no galvojuma).

SMK 89. panta 2. punkts

Sīkāka informācija par galvojumiem ir III daļā.

MUITA

Nosūtītājai muitas iestādei jāpārbauda, vai:

- galvojuma informācija, kas norādīta VAD 52. ailē vai TPD, atbilst uzrādīto galvojuma dokumentu oriģināliem;
- galvojuma summa ir pietiekama;
- galvojums ir derīgs visās līgumslēdzējās pusēs, kurās notiek tranzīta operācija;
- galvojums ir VAD vai TPD 50. ailē minētā procedūras izmantotāja vārdā;
- galvojuma termiņš nav beidzies (TC31 un TC33 sertifikāti joprojām ir derīgi);
- nav beidzies viena gada derīguma termiņš no izdošanas dienas (kvīts TC32 derīgums);
- paraksts deklarācijā VAD vai TPD 50. ailē atbilst parakstam TC31 vispārējā galvojuma apliecības vai TC33 galvojuma atbrīvojuma apliecības otrā pusē.

Ņemiet vērā, ka jāuzrāda galvojuma dokumentu oriģināli.

Vienreizējiem galvojumiem ar kvītīm TC32 galvojuma kvīti patur un pievieno VAD 1. eksemplāram vai TPD pirmajam eksemplāram.

Vienreizējiem galvojumiem galvinieka saistību veidā saistību dokumentu patur un pievieno VAD 1. eksemplāram vai TPD pirmajai kopijai.

Vispārējiem galvojumiem vai atbrīvojumiem no galvojuma apliecības (TC31 vai TC33) oriģināls tiek atdots deklarētājam.

V.4.3.3. Tranzīta deklarācijas pieņemšana un reģistrācija

Konvencijas I papildinājuma 30. pants un 35. pants

SMK 171.-172. pants

DA 143. pants

Nosūtītāja muitas iestāde pieņem tranzīta deklarāciju ar šādiem nosacījumiem:

- tajā ir iekļauta visa kopīgā/Savienības tranzīta procedūrai vajadzīgā informācija;
- tai ir pievienoti visi vajadzīgie dokumenti;
- preces, uz kurām attiecas tranzīta deklarācija, ir uzrādītas muitā oficiālajā darba laikā.

Acīmredzami nepareizs (vai nepilnīgs) VAD vai TPD netiks pieņemts.

Nosūtītāja muitas iestāde reģistrē tranzīta deklarāciju, VAD vai TPD C ailē "Nosūtītāja muitas iestāde" norādot reģistrācijas numuru un VAD vai TPD D(/J) ailē "Nosūtītājas iestādes kontrole" ierakstot informāciju par veiktajām pārbaudēm, uzliktajām plombām un piešķirto termiņu. Tad tā pievieno savu parakstu un zīmogu.

Deklarāciju reģistrācijas sistēmai darbības nepārtrauktības procedūrā jābūt atšķirīgai no reģistrācijas *NCTS* sistēmā.

Nosūtītājai muitas iestādei jābūt kompetentai tranzīta operāciju un izmantotā transporta veida jautājumos. Tranzīta operācijās kompetento muitas iestāžu sarakstu sk.:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds/csrdhome_en.htm.

V.4.3.4. Tranzīta deklarācijas grozīšana (labošana pēc iesniegšanas)

Konvencijas I papildinājuma 31. pants

SMK 173. pants

Procedūras izmantotājs var lūgt atļauju labot tranzīta deklarāciju arī pēc tam, kad to pieņēmusi muita. Deklarācijas nevar labot tā, lai tā attiektos uz precēm, kas sākotnēji nebija tajā iekļautas.

Labojumi jāveic, svītrojot nepareizos datus, un, ja nepieciešams, papildinot tekstu ar vajadzīgiem datiem, turklāt deklarētājam pie katra labojuma jānorāda savi iniciāļi. Labojumi jāapstiprina muitas dienestiem. Dažos gadījumos muitas dienesti var pieprasīt uzrādīt jaunu deklarāciju. Datus nedrīkst dzēst un rakstīt tiem pāri.

Labojumi nav pieļaujami, ja pēc tranzīta deklarācijas saņemšanas kompetentās iestādes ir norādījušas, ka tās vēlas pārbaudīt preces, vai ir konstatējušas, ka ziņas nav pareizas, vai arī tās jau ir izlaidušas preces tranzītam, izņemot gadījumus, uz kuriem attiecas SMK 173. panta 3. punkts.

Ja tranzīta deklarācija ir iesniegta iepriekš, bet vēl nav pieņemta, to nevar labot.

V.4.3.5. Tranzīta deklarācijas atzīšana par nederīgu

Konvencijas I papildinājuma 32. pants

Tranzīta deklarācijas atzīšanu par nederīgu var veikt nosūtītāja muitas iestāde pēc deklarētāja pieprasījuma tikai un vienīgi pirms preču izlaišanas tranzītam. Nosūtītāja muitas iestāde attiecīgi informē deklarētāju par viņa pieprasījuma iznākumu.

SMK 174. pants

DA 148. pants

Tomēr, ja nosūtītāja muitas iestāde ir informējusi deklarētāju, ka tā vēlas pārbaudīt preces, tad pieprasījums atzīt deklarāciju par nederīgu netiek pieņemts, pirms ir veikta pārbaude.

Tranzīta deklarāciju nevar atzīt par nederīgu pēc tam, kad preces ir izlaistas tranzītam, izņemot īpašus gadījumus:

- ja Savienības preces ir kļūdas dēļ deklarētas muitas procedūrai, kas piemērojama ārpussavienības precēm, un ja pēc tam ar T2L, T2LF vai ar muitas preču manifestu ir pierādīts to Savienības preču muitas statuss;
- ja preces ir kļūdaini deklarētas vairāk nekā vienā muitas deklarācijā.

Tranzīta darbības nepārtrauktības procedūras gadījumā ir svarīgi, lai tiktu anulētas visas deklarācijas, kuras ir reģistrētas *NCTS*, bet nav tālāk apstrādātas, jo sistēma nav darbojusies.

Uzņēmēja pienākums ir sniegt informāciju kompetentajām iestādēm ik reizi, kad *NCTS* tiek iesniegta deklarācija, bet pēc tam tiek izmantota darbības nepārtrauktības procedūra.

Dažos gadījumos muitas dienesti var pieprasīt uzrādīt jaunu deklarāciju. Tādā gadījumā iepriekšējā deklarācija tiek anulēta un tiek iesniegta jauna deklarācija.

V.4.3.6. Tranzīta deklarācijas pārbaude un preču kontrole

Konvencijas I papildinājuma 35. pants

SMK 188. pants

ĪA 238. un 239. pants

Lai pārbaudītu tranzīta deklarācijas ziņu pareizību, nosūtītāja muitas iestāde pēc deklarācijas pieņemšanas var veikt visas nepieciešamās pārbaudes uz riska analīzes pamata vai izlases veidā:

- pārbauda deklarāciju un pavaddokumentus;
- prasa, lai deklarētājs iesniegtu citus dokumentus,
- pārbauda preces un ņem paraugus preču analīzei vai sīkai pārbaudei.

Ja tiek veikta preču pārbaude, tas darāms nosūtītājas muitas iestādes šim nolūkam noteiktās vietās un laikos. Procedūras izmantotāju informē par norises vietu un laiku. Tomēr muita pēc procedūras izmantotāja pieprasījuma var veikt preču pārbaudi citās vietās un ārpus oficiālā darba laika.

Ja kontrolē tiek atklātas nelielas neatbilstības, tad nosūtītāja muitas iestāde par tām informē procedūras izmantotāju. Lai novērstu šīs

neatbilstības, nosūtītāja muitas iestāde veic nelielas izmaiņas (ar procedūras izmantotāja piekrišanu) deklarācijas datos, lai preces varētu izlaist tranzītam.

Ja kontrolē konstatē būtiskas neatbilstības, nosūtītāja muitas iestāde informē procedūras izmantotāju, ka preces netiek izlaistas.

Nosūtītājai muitas iestādei vai atzītajam nosūtītājam VAD vai TPD jāreģistrē šāds kontroles rezultātu kods**:**

- "A1" (apmierinošs): ja preces tiek izlaistas tranzītam pēc fiziskās kontroles (pilnīgas vai daļējas) un neatbilstības nav konstatētas;
- "A2" (uzskatāms par apmierinošu): ja preces tiek izlaistas tranzītam pēc dokumentu kontroles (bez fiziskās kontroles) un neatbilstības nav atklātas vai preces izlaistas bez jebkādas kontroles;
- "A3" (vienkāršotā procedūra): ja preces tranzītam izlaiž atzītais nosūtītājs.

V.4.3.7. Preču pārvietošanas maršruts

Konvencijas I papildinājuma 33. pants

Parasti preces, kam piemēro tranzīta procedūru, jāpārvadā līdz galamērķa muitas iestādei pa ekonomiski pamatotu maršrutu.

ĪA 298. pants

Ja nosūtītāja muitas iestāde vai procedūras izmantotājs uzskata par vajadzīgu, minētā muitas iestāde noteiks preču pārvietošanas maršrutu tranzīta procedūras laikā, ņemot vērā visu attiecīgo informāciju, kuru paziņojis procedūras izmantotājs.

Ja ir noteikts maršruts, nosūtītājai muitas iestādei VAD vai TPD 44. ailē jāieraksta vismaz norāde par dalībvalstīm vai citām Līgumslēdzējām pusēm (no kopīgā tranzīta valstīm), kuras būs tranzīta procedūras maršrutā.

MUITA

Nosūtītāja muitas iestāde, ņemot vērā visu būtisko informāciju, ko paziņojis procedūras izmantotājs, nosaka maršrutu,

- VAD vai TPD 44. ailē ierakstot vārdus "noteikts maršruts", kam seko informācija par tranzītvalstīm (pietiks ar valstu kodiem).

1. piezīme: Savienības dalībvalstīm norāda attiecīgo valstu kodus.

2. piezīme: Norāda visu noteiktajā maršrutā iekļauto valstu kodus.

Konvencijas I papildinājuma 44. pants

ĪA 305. pants

ĪA 72-04. pielikums

Norādīto maršrutu tranzīta operācijas laikā var mainīt. Tādā gadījumā pārvadātājam ir pienākums VAD 4. un 5. eksemplāra 56. ailē vai TPD otrajā eksemplārā izdarīt vajadzīgos ierakstus un, kad maršruts ir mainīts, bez nepamatotas kavēšanās kopā ar precēm dokumentus uzrādīt tuvākajā tās valsts muitas dienestā, kuras teritorijā atrodas transportlīdzeklis. Kompetentā iestāde nolemj, vai tranzīta operāciju var turpināt, veic vajadzīgos pasākumus un apstiprina VAD 4. un 5. eksemplāru un TPD otro eksemplāru G ailē.

Sīkāku informāciju par procedūrām, kas jāievēro, ja pārvietošanas laikā notikuši starpgadījumi, sk. V.5.3.1.

V.4.3.8. Preču uzrādīšanas termiņš

Konvencijas 1. papildinājuma 34. pants un 45. panta 2. punkts

Nosūtītāja muitas iestāde nosaka termiņu, līdz kuram preces jāuzrāda galamērķa muitas iestādē.

ĪA 297. pants un 306. panta 3. punkts

Nosūtītājas muitas iestādes noteiktais termiņš ir saistošs to valstu kompetentajām iestādēm, kuru teritorijā tiek ievestas preces tranzīta operācijas laikā. Šo valstu iestādes minēto termiņu nevar mainīt.

Ja preču uzrādīšana galamērķa muitas iestādē ir notikusi pēc nosūtītājas muitas iestādes noteiktā termiņa beigām, tad uzskata, ka procedūras izmantotājs ir ievērojis termiņu, ja viņš vai pārvadātājs sniedz galamērķa iestādei pietiekamus pierādījumus par to, ka nav atbildīgs par kavēšanos.

MUITA

Nosakot termiņu, nosūtītāja muitas iestāde ņem vērā:

- izmantojamā transportlīdzekļa veidu;
- maršrutu;
- visus tiesību aktus, kas attiecas uz pārvadājumiem, vai citus tiesību aktus, kas var ietekmēt termiņa noteikšanu (piem., tādus tiesību aktus sociālajā vai vides jomā, kas attiecas uz transporta veidu, noteikumus par autotransporta līdzekļa vadītāju darba laiku un obligātiem atpūtas periodiem);
- ja vajadzīgs, procedūras izmantotāja sniegtās ziņas.

Ja procedūras izmantotājs piekrīt termiņam, nosūtītāja muitas iestāde ievada un/vai apstiprina termiņu vai nu VAD D(/J) ailē, vai TPD (izmantojot DD-MM-GG sistēmu).

Līdz šai dienai preces un tranzīta deklarācija kopā ar visiem pavaddokumentiem ir jāuzrāda galamērķa muitas iestādei.

V.4.3.9. Identifikācijas līdzekļi

Šim punktam ir šāds iedalījums:

- ievads (V.4.3.9.1. punkts);
- plombu uzlikšanas metodes (V.4.3.9.2. punkts);
- plombu īpašības (V.4.3.9.3. punkts);
- īpaša veida plombu izmantošana (V.4.3.9.4. punkts)

V.4.3.9.1. Ievads

Konvencijas 11. panta 2. punkts

Konvencijas I papildinājuma 36. – 39. pants

SMK 192. pants

ĪA 299. pants

Pārvadājot preces tranzīta procedūrā, ir ļoti svarīgi nodrošināt to identifikāciju. Parasti preču identifikāciju nodrošina, uzliekot plombu.

Visi dokumenti, ko izmanto preču identifikācijai, ir jāpievieno VAD vai TPD un jāapzīmogo tā, lai nodrošinātu, ka aizstāšana nav iespējama.

Konvencijas I papildinājuma 39. pants

ĪA 302. pants

Tomēr nosūtītāja muitas iestāde var atbrīvot no prasības uzlikt plombu, ja preču apraksts deklarācijā vai papildu dokumentos ir pietiekami precīzs un ļauj preces viegli identificēt, kā arī ir norādīta to kvalitāte, veids un īpašās iezīmes (piem., ja norāda saskaņā ar tranzīta procedūru pārvadātu automobiļu dzinēja un šasijas numurus vai preču sērijas numurus). Šis apraksts jāieraksta VAD vai TPD 31. ailē.

Izņēmuma kārtā uzlikt plombu netiek prasīts (ja vien nosūtītāja muitas iestāde nenolemj citādi):

- ja preces tiek pārvadātas pa gaisu un uz sūtījumam piestiprinātajām uzlīmēm ir pievienotās gaisa kravas pavadzīmes numurs, vai ja sūtījums ir kravas vienība, uz kuras ir norādīts pievienotās gaisa kravas pavadzīmes numurs;
- ja preces tiek pārvadātas pa dzelzceļu un dzelzceļa sabiedrības piemēro identifikācijas pasākumus.

MUITA

Nosūtītāja muitas iestāde pēc plombu uzlikšanas iepretim VAD D(/J) vai TPD D(/J) ailes virsrakstam "Uzliktās plombas" ieraksta numuru no cipariem un piestiprināto plombu identifikācijas marķējumu.

Ja identifikācijai plombas nav vajadzīgas, nosūtītāja muitas iestāde VAD vai TPD D(J) ailē aiz vārdiem "uzliktās plombas" ieraksta: "ATBRĪVOJUMS – 99201".

V.4.8.1. pielikumā ir iekļauta norāde "atbrīvojums" visās valodās.

Ja preces, uz kurām neattiecas tranzīta procedūra, pārvadā vienā un tajā pašā transportlīdzeklī kopā ar precēm, uz kurām attiecas tranzīta procedūra, un ja preču identifikāciju nodrošina, uzliekot plombu atsevišķiem iepakojumiem vai sniedzot precīzu preču aprakstu, tad pašam transportlīdzeklim parasti plombu neuzliek.

Piezīme. Precēm jābūt skaidri nošķirtām un marķētām, lai preces, ko pārvadā saskaņā ar tranzīta procedūru, varētu atšķirt no pārējām precēm.

Konvencijas I papildinājuma 38. panta 5. punkts

Ja sūtījuma identitātes noteikšanu nevar nodrošināt ar plombu vai precīzu preces aprakstu, nosūtītāja muitas iestāde atsakās precēm piemērot tranzīta procedūru.

ĪA 301. panta 5. punkts

Plombas nedrīkst noņemt bez kompetento muitas dienestu apstiprinājuma.

Ja transportlīdzeklim vai konteineram ir uzlikta plomba nosūtītājā muitas iestādē un tas ved preces uz vairākām galamērķa muitas iestādēm ar vairākiem TPD, un vairākās galamērķa muitas iestādēs dažādās valstīs notiek secīga izkraušana, muitas dienestiem starpsaņēmējās galamērķa muitas iestādēs, kur plombas tiek noņemtas, lai izkrautu daļu kravas, jāuzliek jaunas plombas un plombu uzlikšana jānorāda VAD 4. un 5. eksemplāra F ailē vai divos TPD eksemplāros.

Šādā gadījumā, ja plombu nepieciešams uzlikt no jauna, muitas dienesti cenšas izmantot muitas plombu ar vismaz līdzvērtīgām drošības pazīmēm.

V.4.3.9.2. Plombu uzlikšanas metodes

Konvencijas 11. panta 2. punkts

ĪA 299. pants

Ja plombu uzliek tilpuma vienībai, kurā atrodas preces, transportlīdzeklim jābūt piemērotam plombas uzlikšanai.

Ir divi plombu uzlikšanas veidi:

- plombu uzliek tilpuma vienībai, kurā atrodas preces, ja nosūtītāja muitas iestāde ir atzinusi transportlīdzekli vai konteineru par piemērotu plombas uzlikšanai;
- citos gadījumos plombu uzliek katram atsevišķam iepakojumam.

Ja plombu uzliek tilpuma vienībai, kurā atrodas preces, transportlīdzeklim jābūt piemērotam plombas uzlikšanai.

MUITA

Nosūtītāja muitas iestāde uzskata, ka transportlīdzeklis ir piemērots plombas uzlikšanai, ja:

- plombas transportlīdzeklim vai konteineram var uzlikt vienkārši un viegli;
- transportlīdzeklī vai konteinerā nav slēptu tukšu vietu, kurās var paslēpt preces;
- kravai paredzētās vietas ir viegli pieejamas muitas pārbaudēm. *(Konvencijas 11. pants / ĪA 300. pants)*

Piezīme. Par piemērotiem plombu uzlikšanai uzskata transportlīdzekļus vai konteinerus, kas atbilstoši starptautiskajiem nolīgumiem, kuru dalībnieces ir līgumslēdzējas puses (piem., 1975. gada 14. decembra Muitas konvencijai par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto *TIR* karneti), ir apstiprināti par piemērotiem preču pārvadāšanai ar muitas plombu.

V.4.3.9.3. Plombu īpašības

Visām identifikācijai izmantojām plombām jāatbilst noteiktām īpašībām un tehniskajām specifikācijām.

Konvencijas I papildinājuma 38. pants

ĪA 301. pants

Plombām jābūt ar šādām pamatīpašībām:

- parastos lietošanas apstākļos tās saglabājas neskartas un droši nostiprinātas;
- tās ir viegli pārbaudāmas un atpazīstamas;
- tās ir izgatavotas tā, ka to sabojāšana, manipulācijas ar tām vai noņemšana atstāj ar neapbruņotu aci redzamas pēdas;
- tās ir veidotas vienreizējai lietošanai vai paredzētas vairākkārtējai lietošanai, bet izveidotas tā, ka jebkuras atkārtotas lietošanas gadījumā tās var skaidri marķēt ar atsevišķu identifikācijas marķējumu;

- tām ir atsevišķi plombu identifikatori, kas ir pastāvīgi, viegli salasāmi un unikāli numurēti.

Turklāt plombām jāatbilst šādām tehniskām prasībām:

- plombu forma un izmēri var būt dažādi atkarībā no izmantotās plombas uzlikšanas metodes, taču izmēriem ir jābūt tādiem, ka identifikācijas marķējums ir viegli salasāms;
- plombu identifikācijas marķējumam jābūt tādam, ka to nav iespējams viltot un tas ir grūti atveidojams;
- izmantotajam materiālam ir jābūt izturīgam pret nejaušiem bojājumiem un tādam, ko nevar tā viltot vai atkārtoti izmantot, ka to nevar noteikt.

Uzskata, ka plombas atbilst iepriekšminētajām prasībām, ja kompetentā iestāde tās ir sertificējusi saskaņā ar ISO starptautisko standartu Nr. 17712:2013 "Kravas konteineri – mehāniskās plombas".

Konteinerkravu pārvadājumos iespējami plaši jāizmanto plombas ar augstas drošības pazīmēm.

Uz muitas plombām jābūt šādām norādēm:

- vārds "Muita" vienā no Savienības vai kopīgā tranzīta valstu oficiālajām valodām vai attiecīgs saīsinājums;
- valsts kodam ISO divburtu valsts koda veidā, ar ko identificē valsti, kurā plomba ir uzlikta.

Turklāt līgumslēdzējas puses var vienoties, ka izmanto kopīgas drošības pazīmes un tehnoloģiju.

Katrai dalībvalstij jāinformē Komisija par izmantotajiem muitas plombu veidiem. Komisijai šī informācija jādara pieejama visām valstīm.

V.4.3.9.4. Īpašā veida plombu izmantošana

Konvencijas I papildinājuma 81. – 83. pants

Ja procedūras izmantotājs vēlas izmantot īpašā veida plombas, tam vajadzīga kompetento iestāžu atļauja.

ĪA 317.–318. pants

Īpašā veida plombu izmantošana ir vienkāršojums, uz kuru attiecas konkrēti nosacījumi (sīkāku informāciju sk. VI.3.3. punktā).

Ja izmanto īpaša veida plombas, procedūras izmantotājam deklarācijas datos VAD vai TPD D(J) ailē iepretim virsrakstam

"uzliktās plombas" ir jānorāda uzlikto plombu modelis, veids un skaits. Plombas jāuzliek pirms preču izlaišanas.

V.4.3.10. Preču izlaišana

Konvencijas I papildinājuma 40. pants

ĪA 303. pants

Preces tiek izlaistas un izlaišanas datums VAD vai TPD eksemplāru D(/J) ailē tiek norādīts pēc tam, kad pabeigtas visas formalitātes nosūtītājā muitas iestādē. "Visu formalitāšu pabeigšana" nozīmē:

- pienācīgi aizpildīt attiecīgos VAD vai TPD eksemplārus;
- pabeigta iespējamā kontrole;
- vajadzības gadījumā sniegts galvojums (sk. III daļā);
- noteikts termiņš;
- vajadzības gadījumā noteikts maršruts;
- tranzīta deklarācijas pieņemšana un reģistrācija;
- deklarācijas pārbaudīšana un
- vajadzības gadījumā plombu uzlikšana.

MUITA

Ja formalitātes ir izpildītas:

- nosūtītāja muitas iestāde VAD vai TPD 1. eksemplāra D(/J) ailē norāda šādu kontroles rezultātu kodu:
- "A1" (apmierinošs): ja preces tiek izlaistas tranzītam pēc fiziskās kontroles (pilnīgas vai daļējas) un neatbilstības nav konstatētas;
- "A2" (uzskatāms par apmierinošu): ja preces tiek izlaistas tranzītam tikai pēc dokumentu kontroles (bez fiziskas kontroles) un neatbilstības nav atklātas vai preces izlaistas bez jebkādas kontroles;
- ja preces tranzītam izlaiž atzītais nosūtītājs, tas norāda kodu "A3" (vienkāršota procedūra);
- gan nosūtītājai muitas iestādei, gan atzītajam nosūtītājam ir jānodrošina, ka D(/J) ailē redzamo norāžu autentiskums tiek apstiprināts ar muitas amatpersonas / atzītā nosūtītāja parakstu un ka tajā ir skaidri redzams zīmoga nospiedums un datums;
- gan nosūtītāja muitas iestāde, gan atzītais nosūtītājs pievieno darbības nepārtrauktības zīmoga nospiedumu (izmēri: 26 × 59 mm) tranzīta deklarācijas eksemplāru VAD vai TPD A ailē.

V.1.8.1. pielikumā ir redzams darbības nepārtrauktības zīmogs visās valodās.

UZŅĒMĒJI – svarīga norāde

Uzņēmējiem ir jāinformē muita, ka deklarācija ir iesniegta *NCTS*, bet pirms preču izlaišanas ir sākta darbības nepārtrauktības procedūra.

MUITA – svarīga norāde

Nosūtītājai muitas iestādei ir jāanulē visas deklarācijas, kas ir ievadītas *NCTS*, bet nav tālāk apstrādātas, jo sistēma īslaicīgi nedarbojas.

Konvencijas I papildinājuma 40. pants

ĪA 303. pants

VAD 1. eksemplārs un TPD pirmais eksemplāru saglabā nosūtītāja muitas iestāde. Preces, kam piemērota tranzīta procedūra, tiek pārvadātas līdz galamērķa muitas iestādei, pamatojoties uz VAD 4. un 5. eksemplāru vai TPD otra eksemplāru.

V.4.4. Īpašas situācijas (*pro memoria*)

Īpašos gadījumos, kad Savienības/kopīgais tranzīts jāpiemēro lielam skaitam dažādu preču mazos daudzumos (piem., kuģu apgāde, iedzīves pārvešana, pārceļoties uz ārzemēm), kas paredzētas vienam gala saņēmējam, ieteicams noteikt, ka pietiktu ar vispārīgu preču aprakstu, lai izvairītos no papildu izmaksām, kas nepieciešamas ziņu ievadīšanai tranzīta deklarācijā. Šādu kārtību varētu piemērot, ja tiek ievērots papildu nosacījums, proti, muitas vajadzībām jādara pieejams pilnīgs, sīki izklāstīts preču apraksts, un tam jābūt pievienotam sūtījumam.

Katrā ziņā vispirms ir jāpārbauda, ka attiecībā uz visām precēm patiešām ir jāpiemēro Savienības/kopīgais tranzīts.

V.4.5. Izņēmumi (*pro memoria*)

V.4.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts*)*

V.4.7. Tikai muitas vajadzībām

V.4.8. Pielikumi

V.4.8.1. Norāde “atbrīvojums”

BG Освободено

CS Osvobození

DA Fritaget

DE Befreiung

EE Loobumine

EL Απαλλαγή

ES Dispensa

FR Dispense

HR Oslobodeno

IT Dispensa

LV Atbrīvojums

LT Leista neplombuoti

HU Mentesség

MK Изземање

MT Tneħħija

NL Vrijstelling

PL Zwolnienie

PT Dispensa

RO Dispensă

RS Ослобођено

SI Opustitev

SK Oslobodenie

FI Vapautettu

SV Befrielse

EN Waiver

IS Undanþegið

NO Fritak

TR Vazgeçme.

V.4.8.2. Norāde “apmierinošs”

Pielikums svītrots, jo vairs nav aktuāls.

5. NODAĻA – FORMALITĀTES UN STARPGADĪJUMI, PĀRVIETOJOT PRECES KOPĪGĀS / SAVIENĪBAS TRANZĪTA OPERĀCIJAS IETVAROS

V.5.1. Ievads

Šajā nodaļā aprakstītas formalitātes un starpgadījumi, pārvietojot preces tranzītā darbības nepārtrauktības procedūrā.

V.5.2. punktā norādīta vispārīga teorija un tiesību akti.

V.5.3. punktā aprakstītas formalitātes, kas kārtojamas, ja preču pārvietošanas laikā notiek starpgadījumi, un formalitātes tranzīta muitas iestādē.

V.5.4. punkts attiecas uz īpašām situācijām.

V.5.5. punkts attiecas uz izņēmumiem no vispārējiem noteikumiem.

V.5.6. punkts ir rezervēts valsts īpašajiem noteikumiem.

V.5.7. punkts ir rezervēts muitas administrāciju vajadzībām.

V.5.8. punktā ir 5. nodaļas pielikumi.

V.5.2. Vispārīga teorija un tiesību akti

Juridiskie avoti ir:

- Konvencijas I papildinājuma 43. pants un 44. pants;
- Konvencijas III papildinājuma II punkta II sadaļas B.6. pielikums;
- ĪA 304. un 305. pants;
- PDA 9. pielikuma C.1. un F.1. papildinājums.

V.5.3. Formalitātes, kas jākārto, ja notiek starpgadījumi, un formalitātes tranzīta muitas iestādē

Šajā punktā ir informācija par:

- formalitātēm, kas jākārto, ja, pārvietojot preces kopīgā/Savienības tranzīta operācijas ietvaros, ir noticis starpgadījums (V.5.3.1. punkts);
- formalitātēm tranzīta muitas iestādē (V.5.3.2. punkts).

V.5.3.1. Formalitātes kas jākārto, ja preču pārvietošanas laikā notiek starpgadījumi

Visbiežāk sastopamo starpgadījumu piemēri, kurus par tādiem var uzskatīt, pārvietojot preces kopīgā/Savienības tranzīta operācijas ietvaros, ir šādi:

- nav iespējams ievērot norādīto maršrutu tādu apstākļu dēļ, kuri ir ārpus pārvadātāja kontroles;
- muitas plombas ir nejauši bojātas vai ar tām ir veiktas manipulācijas tādu iemeslu dēļ, kuri ir ārpus pārvadātāja kontroles;
- preces tiek pārkrautas no viena transportlīdzekļa citā;
- tūlītēja daļēja vai pilnīga transportlīdzekļa izkraušana nenovēršamu briesmu dēļ;
- noticis negadījums, kas var ietekmēt procedūras izmantotāja vai pārvadātāja spēju izpildīt savus pienākumus;
- mainījies kāds no atsevišķiem elementiem, kas veido vienu transportlīdzekli (piemēram, ir noņemts vagons).

Konvencijas I papildinājuma 44. pants

ĪA 305. pants

Katrā šādā gadījumā pārvadātājs nekavējoties informē tuvāko kompetento muitas iestādi valstī, kuras teritorijā transportlīdzeklis atrodas. Pēc starpgadījuma pārvadātājam turklāt nekavējoties jāveic vajadzīgie ieraksti VAD vai TPD 56. ailē un konkrētajā muitas iestādē jāuzrāda preces kopā ar VAD vai TPD. Šīs muitas iestādes kompetentie dienesti izlemj, vai attiecīgo tranzīta operāciju var turpināt. Ja operāciju var turpināt, attiecīgā iestāde apstiprina VAD vai TPD G ailē, norādot veikto pasākumu.

Ja plombas ir bojātas tādu iemeslu dēļ, kuri ir ārpus pārvadātāja kontroles, tad kompetentā iestāde pārbauda preces un transportlīdzekli. Ja tiek nolemts, ka tranzīta operāciju var turpināt, jāuzliek jaunas plombas un attiecīgi jāapstiprina VAD vai TPD.

Preču pārvietošanu no viena transportlīdzekļa uz citu transportlīdzekli var veikt tikai tad, ja kompetentās iestādes vietā, kur jāveic pārvietošana, dod atļauju pārvietošanai un uzrauga to. Šādā gadījumā pārvadātājam jāaizpilda VAD vai TPD 55. aile "Pārkraušana". To var darīt ar roku, drukātiem burtiem un ar tinti, bet jāraksta skaidri un salasāmi. Ja nepieciešams, muita apstiprina VAD vai TPD F ailē. Ja preces ir pārkrautas vairāk nekā divas reizes un tādēļ F aile jau ir aizpildīta, pārvadātājam vajadzīgā informācija jāieraksta VAD vai TPD 56. ailē.

Savukārt, ja preces pārvieto no transportlīdzekļa, kam nav uzlikta plomba, tad, neraugoties uz pārvadātāja veiktajiem ierakstiem, preces un VAD vai TPD nav jāuzrāda tuvākajā muitas iestādē un muita dokumentu neapstiprina.

Ja mainījies viens vai vairāki elementi, kas veido vienu transportlīdzekli, preces un transportlīdzekli var neuzrādīt tuvākajā muitas iestādē, un tās apstiprinājums nav nepieciešams šādos gadījumos:

- tehnisku problēmu dēļ viens vai vairāki vagoni vai vagonetes tiek izņemti no savienota dzelzceļa vagonu vai vagonešu sastāva; Šādā gadījumā pārvadātājs var turpināt tranzīta operāciju pēc tam, kad ir veicis nepieciešamos ierakstus VAD vai TPD.

- brauciena laikā maina tikai autotransporta līdzekļa vilcēju bez tā piekabēm vai puspiekabēm (neveicot nekādas darbības ar precēm un tās nepārkraujot). Šādā gadījumā pārvadātājs VAD vai TPD 56. ailē ieraksta jaunā vilcēja reģistrācijas numuru un valstspiederību, un tranzīta operācija var turpināties.

Visos iepriekš minētajos gadījumos informāciju par starpgadījumu, tostarp informāciju par jaunām plombām, attiecīgi norāda kompetentā iestāde, apstiprinot VAD vai TPD F aili.

Sūtījumu dalīšana ir jāveic tikai muitas kontrolē, un tranzīta procedūra ir jāpabeidz. Par katru sūtījuma daļu sagatavo jaunu tranzīta deklarāciju.

V.5.3.2. Formalitātes tranzīta muitas iestādē

Šajā punktā ir informācija par:

- tranzīta muitas iestādi (V.5.3.2.1. punkts);
- formalitātēm tranzīta muitas iestādē (V.5.3.2.2. punkts);
- tranzīta muitas iestādes maiņu (V.5.3.2.3. punkts);

- par pasākumiem neatbilstību gadījumos (V.5.3.2.4. punkts).

V.5.3.2.1. Tranzīta muitas iestāde

Konvencijas I papildinājuma 3. panta 4. punkts

Tranzīta muitas iestāde ir muitas iestāde, kas atrodas ievešanas vai izvešanas vietā. Nākamajā tabulā ir norādīti kopīgā un Savienības tranzīta dažādi varianti.

ĪA 1. panta 13. punkts

	Kopīgais tranzīts	Savienības tranzīts
Ievešanas vieta	- līgumslēdzējā pusē	- Savienības muitas teritorijā pēc tam, kad tranzīta operācijas gaitā preces ir šķērsojušas trešās valsts teritoriju,
Izvešanas vieta	- no līgumslēdzējas puses, ja sūtījums tranzīta operācijas laikā atstāj šīs līgumslēdzējas puses muitas teritoriju, šķērsojot robežu starp šo līgumslēdzēju pusi un trešo valsti.	- no Savienības muitas teritorijas, kad tranzīta operācijas laikā sūtījums atstāj šo teritoriju, šķērsojot robežu starp dalībvalsti un trešo valsti, kas nav kopīgā tranzīta valsts.

Lai atvieglotu Savienības preču pārvietošanu starp dažādām Savienības muitas teritorijas daļām, kad precēm jāšķērso trešās valsts teritorija, kas nav kopīgā tranzīta valsts, dalībvalstīm (atbilstoši iespējām uz vietas) pie muitas iestādēm, kas atrodas pie Savienības ārējās robežas, jāizveido īpašas braucamās joslas. Šīs īpašās joslas paredzētas tikai tādu Savienības preču kontrolei, ko pārvieto ar citas dalībvalsts izdotu muitas deklarāciju.

Šādu preču kontrole ietver vienīgi Savienības preču muitas statusa apliecinājumu pārbaudi un, ja nepieciešams, transporta operācijas pabeigšanas pārbaudi, ja minētās operācijas apstākļi neliecina par sīkākas pārbaudes nepieciešamību.

Ja iepriekšminētajā kontrolē neatbilstības netiek konstatētas, tad precēm ļauj turpināt ceļu uz galamērķi.

V.5.3.2.2. Formalitātes tranzīta muitas iestādē

Konvencijas I papildinājuma 43. pants

VAD vai TPD kopā ar precēm uzrāda katrā tranzīta muitas iestādē. Tranzīta muitas iestāde(-es) var pārbaudīt preces, ja to uzskata par nepieciešamu.

ĪA 304. pants

Pārvadātājam ikvienā tranzīta muitas iestādē jāiesniedz tranzīta paziņojums, un muitas iestāde to saglabā. Tranzīta paziņojuma vietā tranzīta muitas iestādei var iesniegt VAD 4. eksemplāra kopiju vai TPD otrā eksemplāra kopiju, ko minētā iestāde saglabā.

Konvencijas III papildinājuma B.8. pielikums

Ja preces pārvadājuma laikā uzrāda citā muitas iestādē, nevis deklarācijā norādītajā iestādē, tad faktiskajai tranzīta muitas iestādei par to jāinformē nosūtītāju muitas iestādi.

Tranzīta muitas iestāde(-es) var pārbaudīt preces, ja to uzskata par nepieciešamu.

ĪA 72-04. pielikuma V nodaļa

Tranzīta paziņojuma (TC10) paraugs ir iekļauts Konvencijas III papildinājuma B.8. pielikumā / ĪA 72-04. pielikuma V nodaļā.

MUITA

Tranzīta muitas iestāde:

- pārbauda darbības nepārtrauktības procedūras zīmogu VAD vai TPD;
- pārbauda nosūtītājas muitas iestādes zīmogu vai – vienkāršotas procedūras gadījumā – atzītā nosūtītāja zīmogu VAD vai TPD;
- saglabā tranzīta paziņojumu vai līdzvērtīgu dokumentu;
- veic nepieciešamās darbības un
- apzīmogo VAD vai TPD ar muitas iestādes zīmogu.

V.5.3.2.3. Rīcība būtisku neatbilstību gadījumā

Ja tranzīta muitas iestāde atklāj būtiskas neatbilstības attiecīgajā tranzīta operācijā, tai jāpabeidz tranzīta procedūra un jāsāk vajadzīgā izmeklēšana.

V.5.4. Īpašas situācijas (*pro memoria*)

V.5.5. Izņēmumi (*pro memoria*)

V.5.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts)

V.5.7. Tikai muitas vajadzībām

V.5.8. Pielikumi

6. NODAĻA. – FORMALITĀTES GALAMĒRĶA MUITAS IESTĀDĒ

V.6.1. Ievads

6. nodaļā aprakstītas formalitātes galamērķa muitas iestādē.

V.6.2. punktā norādīta vispārīga teorija un tiesību akti.

V.6.3. punktā aprakstītas formalitātes galamērķa muitas iestādē, tostarp procedūras pabeigšana un kontrole.

V.6.4. punkts attiecas uz īpašām situācijām.

V.6.5. punkts attiecas uz izņēmumiem no vispārējiem noteikumiem.

V.6.6. punkts ir rezervēts valsts īpašajiem noteikumiem.

V.6.7. punkts ir rezervēts muitas administrāciju vajadzībām.

V.6.8. punktā ir 6. nodaļas pielikumi.

V.6.2. Vispārīga teorija un tiesību akti

Tranzīta operācijas beigās preces kopā ar VAD vai TPD un galamērķa muitas iestādes pieprasīto informāciju ir jāuzrāda galamērķa muitas iestādei. Tādējādi pārvietošana tranzītā tiek pabeigta.

Galamērķa muitas iestāde pārbauda preces, pamatojoties uz informāciju VAD vai TPD, reģistrē pārbaudes rezultātus VAD vai TPD un nosūta dokumentu atpakaļ nosūtītājai muitas iestādei.

Kad nosūtītāja muitas iestāde ir saņēmusi kontroles rezultātu papīra formā un ja nav neatbilstību, tad tā noslēdz tranzīta procedūru.

Neatbilstību gadījumā nepieciešami papildu pasākumi.

Juridiskie avoti ir:

- Konvencijas I papildinājuma 8. pants, 45.– 46. , 48. un 51. pants;
- Konvencijas I papildinājuma II pielikums;
- Konvencijas III papildinājuma B.10. pielikums;
- SMK 215. pants, 233. panta 1., 2. un 3. punkts;
- ĪA 306., 308. , 310. un 312. pants;
- ĪA 72-03. un 72-04. pielikums.

V.6.3. Formalitātes galamērķa muitas iestādē

Šajā punktā ir informācija par:

- preču un dokumentu uzrādīšanu galamērķa muitas iestādē (V.6.3.1. punkts);
- procedūras pabeigšanas kontroli (V.6.3.2. punkts).

Šajā punktā tiek pieņemts, ka neatbilstību nav. Neatbilstību gadījumā veicamie pasākumi ir norādīti V.6.4.4. punktā.

Piezīme. Tranzīta procedūras **pabeigšana** galamērķa muitas iestādē jānošķir no tranzīta procedūras **noslēgšanas**. Lēmumu par tranzīta procedūras noslēgšanu, pamatojoties uz informāciju no galamērķa muitas iestādes, pieņem nosūtītāja muitas iestāde.

V.6.3.1. Preču uzrādīšana kopā ar dokumentiem

Tranzīta procedūra ir pabeigta, un procedūras izmantotāja pienākumi ir izpildīti, kad saskaņā ar tiesību aktiem muitas jomā preces, kurām ir piemērota procedūra, un VAD vai TPD un pārējie vajadzīgie dokumenti ir pieejami galamērķa muitas iestādē.

Praksē procedūras beigas nozīmē preču, VAD vai TPD un pārējo vajadzīgo dokumentu uzrādīšanu galamērķa muitas iestādē. No juridiskā viedokļa procedūras pabeigšana nozīmē, ka šāda uzrādīšana notiek saskaņā ar tiesību normām, kuras reglamentē izmantotās procedūras veidu, t. i., standarta vai vienkāršota[30]. Kā vienā, tā otrā gadījumā par saistību izpildi atbild procedūras izmantotājs.

Kad procedūra tiek pabeigta, procedūras izmantotājs tiek atbrīvots no pienākumiem, kas izriet no šīs procedūras. Pienākumu neizpilde pēc šīs dienas attiecas uz citiem galamērķiem un citiem muitas jomas noteikumiem, kas nav saistīti ar tranzītu. Tomēr tas nenozīmē, ka procedūras izmantotāja atbildība (finansiāla vai citāda) pēc procedūras pabeigšanas vairs nav piemērojama, – to piemēro, bet tikai tiktāl, ciktāl tā attiecas uz iepriekšējo tranzīta operāciju.

Bez procedūras izmantotāja arī citām personām ir pienākumi, kas izriet no tranzīta procedūras. Arī preču pārvadātājs un jebkurš preču saņēmējs, zinot, ka precēm tiek piemērota tranzīta procedūru, ir atbildīgs par to, lai preces neskartas tiktu uzrādītas galamērķa muitas

30 Papildus tam, ka pastāv procedūras pabeigšanas vispārīga definīcija, ir vairāki īpaši noteikumi, kas nosaka īpašos apstākļus, kuros procedūra ir pabeigta vai tiek uzskatīta par pabeigtu tādās procedūrās kā tās, kas attiecas uz atzīto saņēmēju, tranzītu pa gaisu vai pa jūru un caur stacionārām transporta iekārtām (sīkāk sk.V daļu).

iestādē noteiktajā termiņā un pienācīgi izpildot muitas dienestu noteiktos preču identifikācijas nodrošināšanas pasākumus.

Preces kopā ar VAD vai TPD un nepieciešamajiem dokumentiem galamērķa muitas iestādē jāuzrāda tās darba laikā. Par vienkāršojumiem sk. VI daļu.

Uzrādīšanai jānotiek nosūtītājas muitas iestādes noteiktajā termiņā. Termiņš ir norādīts VAD vai TPD D ailē.

Nosūtītājas muitas iestādes noteiktais termiņš ir saistošs to valstu kompetentajām iestādēm, kuru teritorijās krava ir ievesta tranzīta procedūras laikā. Kompetentās iestādes, tostarp galamērķa muitas iestāde, nedrīkst to mainīt. Sīkāku informāciju sk. IV.2.3.7. daļā.

V.6.3.2. Procedūras pabeigšanas kontrole

Konvencijas I papildinājuma II pielikuma 13. un 15. pants

SMK 188. pants

ĪA 72-04. pielikuma 13. un 15. punkts

Pēc preču, VAD vai TPD un nepieciešamo dokumentu uzrādīšanas galamērķa muitas iestāde veic šādas darbības:

- reģistrē tranzīta deklarācijas eksemplārus un ieraksta tajos ierašanās datumu;
- pārbauda darbības nepārtrauktības procedūras zīmogu VAD vai TPD;
- pārbauda nosūtītājas muitas iestādes zīmogu vai – vienkāršotajā procedūrā – atzītā nosūtītāja zīmogu VAD vai TPD;
- vajadzības gadījumā veic pārbaudi;
- apzīmogo VAD vai TPD ar muitas iestādes zīmogu.

Galamērķa muitas iestāde lemj par to, vai preces tiks pārbaudītas. Preces pārbauda, izmantojot informāciju no galamērķa muitas iestādei uzrādītā VAD vai TPD.

Galamērķa muitas iestāde saglabā VAD 4. eksemplāru vai TPD pirmo eksemplāru.

Galamērķa muitas iestāde VAD vai TPD I ailē ievada attiecīgo kontroles rezultātu kodu, un pēc tam nosūta VAD 5. eksemplāru vai TPD otro eksemplāru nosūtītājai muitas iestādei.

1. Kods “A1” (apmierinošs) ir jāreģistrē, ja galamērķa muitas iestāde ir veikusi preču fizisko kontroli (pilnīgu vai daļēju) un neatbilstības nav konstatētas. Papildus preču fiziskajai kontrolei jāpārbauda vismaz:

- transportlīdzekļa reģistrācijas numurs izbraukšanas vietā un galamērķī, salīdzinot deklarācijas datus ar datiem, kas pieejami galamērķī;
- uzlikto plombu stāvoklis.

2. Kods "A2" (uzskatāms par apmierinošu) jāreģistrē šādos gadījumos:

   - ja galamērķa muitas iestāde ir veikusi tikai dokumentu kontroli (bez preču fiziskās kontroles) un neatbilstības nav konstatētas, vai ja tā neveic nekādu kontroli.
   - ja preces tika piegādātas atzītajam saņēmējam un galamērķa muitas iestāde lemj neveikt nekādu preču un/vai dokumentu kontroli, un informācija no atzītā saņēmēja liecina, ka nav nekādu neatbilstību.

   Ar kodu "A2" reģistrē arī uzlikto plombu stāvokļa pārbaudi bez preču fiziskās kontroles, ar nosacījumu, ka plombas ir neskartas.

3. Kods "A5" (neatbilstības) jāreģistrē šādos gadījumos:
   a) konstatētas nelielas neatbilstības, kas nerada parādu; piemēram:
      - trūkstošas, salauztas vai bojātas plombas;
      - preces piegādātas pēc termiņa beigām;
      - nepareiza transportlīdzekļa identitāte/valstspiederība;
      - preču pārvietošanas laikā bijuši starpgadījumi, bet par to nav veikti vajadzīgie ieraksti;
      - neatbilstība attiecībā uz svaru bez redzamām manipulācijām ar precēm (mazas svara atšķirības, svaru noapaļojot).
   b) ja atklātas nelielas neatbilstības, un saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir jāpiemēro administratīvais naudas sods;
      ja konstatēts preču pārpalikums (tā paša vai cita veida preces), proti, nedeklarētas preces un ja nav iespējams noteikt šo preču Savienības statusu/šo preču līgumslēdzējas puses preču statusu.

   Jo tranzīta deklarācijā deklarētās preces tika piegādātas galamērķa muitas iestādē, tad fakts, ka tika konstatēts preču pārpalikums, neliedz nosūtītājai muitas iestādei noslēgt procedūru. Tad preces, kas sākotnēji deklarētas tranzītam, var izlaist. Attiecībā uz preču pārpalikumu galamērķa muitas iestāde noskaidro situāciju.

4. Kods "B1" (neapmierinošs) nozīmē, ka ir lielas neatbilstības, kas neļauj noslēgt tranzīta procedūru. Procedūras izmantotāja un galvinieka atbildība paliek spēkā līdz lietas atrisināšanai. Tāpēc kods B1 būtu jāizmanto tikai pienācīgi pamatotos gadījumos, kad

preču trūkst (pilnībā vai daļēji) vai līdzīgos gadījumos, piemēram, preces, kas uzrādītas galamērķī, ievērojami atšķiras no apraksta deklarācijā (veids un daudzums).

Ja galamērķa muitas iestādei ir aizdomas, ka preču daudzuma neatbilstība vai atšķirīgu preču uzrādīšana, kuras nav deklarētas, varētu būt radusies kļūdas vai nolaidības dēļ nosūtīšanas vietā, tai nekavējoties un pirms VAD 5. eksemplāra vai TPD otrā eksemplāra nosūtīšanas būtu jāsazinās ar nosūtītāju muitas iestādi (pa e-pastu vai tālruni, vai ar valsts tranzīta koordinatora vai valsts palīdzības dienesta starpniecību), lai atrisinātu šo lietu. Kad lieta ir atrisināta, galamērķa muitas iestāde "B1" koda vietā VAD 5. eksemplārā vai TPD otrajā eksemplārā ieraksta kodu "A1" un nosūta to nosūtītājai muitas iestādei.

Savukārt, ja lieta nav atrisināta vai ja galamērķa muitas iestāde nekonstatē, ka neatbilstība preču daudzumā vai atšķirīgu preču uzrādīšanā varētu būt radusies kļūdas vai nolaidības dēļ nosūtīšanas vietā, tā VAD 5. eksemplārā vai TPD otrajā eksemplārā ieraksta kodu "B1" un nosūta to nosūtītājai muitas iestādei.

Konvencijas I papildinājuma 112. pants un 114. panta 1. punkts

Galamērķa muitas iestādei jāuzsāk pašai sava izmeklēšana, lai atrisinātu lietu.

Attiecībā uz 3. punktā (preču pārpalikums) un 4. punktā minēto parādu ir divas iespējas:

SMK 79. pants, 87. panta 1. un 4. punkts un 124. panta 1. punkta g) un h) apakšpunkts

- ir radies parāds saskaņā ar Kodeksa 79. pantu / Konvencijas I papildinājuma 112. panta 1. punkta b) apakšpunktu (piemēram, neatbilstība ar nosacījumu, kas reglamentē Savienības tranzīta vai kopīgā tranzīta procedūras piemērošanu precēm; preču izņemšana no muitas uzraudzības), un tas ir jānomaksā;

DA 103. pants

- ir radies parāds, bet tas tika dzēsts saskaņā ar Kodeksa 124. panta 1. punkta g) un h) apakšpunktu un DA 103. pantu / Konvencijas I papildinājuma 112. panta 2. punktu.

  Parāda dzēšana notiek, ja:

  ✓ preču izņemšanu no tranzīta procedūras vai nosacījumu, kas reglamentē tranzīta procedūras piemērošanu precēm vai tranzīta procedūras izmantošanu, neievērošanu rada tas, ka minētās preces tiek pilnībā iznīcinātas vai neglābjami zaudētas savu faktisko īpašību, neparedzamu apstākļu vai nepārvaramas varas dēļ vai arī muitas dienestu norādījumu rezultātā;

  ✓ pienākumu neizpilde, kas noveda pie šī parāda rašanās, būtiski neietekmē tranzīta procedūras pareizu norisi un nav krāpšanas mēģinājums, un pēc tam ir izpildītas visas nepieciešamās formalitātes, lai noregulētu preču stāvokli.

DA 103. pantā ir precizēts, ka viens no gadījumiem, kad šāda neizpilde notiek, ir tad, ja vēlāk ir atjaunota muitas uzraudzība attiecībā uz precēm, uz kurām neattiecas tranzīta deklarācija, bet kuras iepriekš ir bijušas pagaidu uzglabāšanā vai kurām piemērota īpaša procedūra kopā ar precēm, kam oficiāli piemērota šī tranzīta procedūra[31].
Sīkāku informāciju sk. VIII.2.3.2. punktā.

Abos gadījumos (parāds ir dzēsts vai nav dzēsts) galamērķa muitas iestāde turpina izmeklēšanu un ievēro Kodeksa 87. panta 1. punktu / Konvencijas I papildinājuma 114. panta 1. punkta noteikumus, lai noteiktu muitas dienestu, kura kompetencē ir parāda atgūšana vai, iespējams, lēmuma pieņemšana par parāda dzēšanu. Sīkāku informāciju sk. VIII.2.1., VIII.2.2., VIII.2.3. un VIII.3.2. punktā.

Ja galamērķa muitas iestāde uzskata piedziņas veikšana ir tās kompetencē, tad tā pieprasa no nosūtītājas muitas iestādes kompetences nodošanu, nosūtot dokumentu "TC24 – Par atgūšanu atbildīgās iestādes noteikšana". Sīkāku informāciju sk. VIII.3.3.4. punktā.

Ja muitas parāds ir mazāks par 10 000 EUR, uzskata, ka parāds ir radies dalībvalstī, kurā tika izdarīts konstatējums, kas nozīmē, ka par atgūšanu ir atbildīga galamērķa muitas iestāde (Kodeksa 87. panta 4. punkts[32]). Tomēr šai muitas iestādei pirms atgūšanas procedūras uzsākšanas ir jānosūta nosūtītājai muitas iestādei arī dokuments "TC24", kaut vai tikai informācijai.

Gadījumos, kas minēti iepriekš 1.–4. punktā, VAD 5. eksemplārs vai TPD otrais eksemplārs nekavējoties un ne vēlāk kā 8 dienu laikā no dienas, kad pabeigta tranzīta operācija, jānosūta atpakaļ nosūtītājas dalībvalsts vai līgumslēdzējas puses muitas dienestam.

V.6.4. Īpašas situācijas

Šajā punktā ir informācija par īpašām situācijām tranzīta procedūrā galamērķa muitas iestādē. Šīs īpašās situācijas ir šādas:

- uzrādīšanas kvīts izdošana (V.6.4.1. punkts);
- alternatīva pierādījuma izdošana (V.6.4.2. punkts);

31 Tikai Savienības tranzīta procedūra

32 Tikai Savienības tranzīta procedūra

- preču un dokumentācijas uzrādīšana ārpus parastā darba laika un ārpus galamērķa muitas iestādes (V.6.4.3. punkts);
- neatbilstības (V.6.4.4. punkts);
- galamērķa muitas iestādes maiņa (V.6.4.5. punkts).

V.6.4.1. Uzrādīšanas kvīts izdošana

Ja to pieprasa persona, kas uzrāda preces un VAD vai TPD galamērķa muitas iestādē, šī iestāde viņam izdod kvīti. Šo kvīti tomēr nevar izmantot par alternatīvu pierādījumu, kas apliecina procedūras pabeigšanu.

Konvencijas I papildinājuma 46. pants

ĪA 306. panta 5. punkts

Kvītij ir divas svarīgas funkcijas. Pirmkārt, ar to procedūras izmantotājam dara zināmu, ka pārvadātājs ir nogādājis tranzīta dokumentus galamērķa muitas iestādē. Otrkārt, kvītij ir svarīga nozīme, ja tiek uzsākta izmeklēšana, kad nosūtītāja muitas iestāde nav saņēmusi ziņojumu par sūtījuma ierašanos. Šādos gadījumos procedūras izmantotājs varēs uzrādīt nosūtītājai muitas iestādei uzrādīšanas kvīti, norādot, kurā muitas iestādē uzrādītas preces un dokumenti. Tas palielina izmeklēšanas procedūras efektivitāti.

Konvencijas III papildinājuma B.10. pielikums

72-03. pielikums

VAD Konvencijas I pielikums

PDA 9. pielikuma B.1. papildinājums

Uzrādīšanas kvīti var aizpildīt, izmantojot:

(i) paraugu TC11 Konvencijas B.10. pielikuma III papildinājumā / ĪA 72-03. pielikumā vai

(ii) VAD 5. eksemplāra otrā pusē šim nolūkam paredzētajā vietā.

Ja 5. eksemplāra reversu izmanto kā uzrādīšanas kvīti, galamērķa muitas iestādei jāieraksta:

- tranzīta operācijas atsauces numurs;
- nosūtītājas muitas iestādes atrašanās vieta, nosaukuma un atsauces numurs;
- datums un paraksts.

Personai, kas pieprasa kvīti TC11, to aizpilda un pēc tam iesniedz apstiprināšanai muitas ierēdnim galamērķa muitas iestādē.

UZŅĒMĒJI

Persona, kas pieprasa galamērķa muitas iestādē kvīti, salasāmā rokrakstā TC11 veidlapā ieraksta šādas ziņas:

- galamērķa muitas iestādes atrašanās vietu, nosaukumu un atsauces numurs;
- preču statusu, kas norādīts attiecīgajā VAD vai TPD;

- tranzīta operācijas atsauces numuru;
- nosūtītājas muitas iestādes atrašanās vietu, nosaukumu un atsauces numuru.

Turklāt kvītī var būt cita informācija par precēm. Piemēram, procedūras izmantotājs var tajā norādīt adresi, uz kuru preču pārvadātājs nosūta kvīti pēc tam, kad to apstiprinājusi muita. Galamērķa muitas iestādei nav pienākuma nosūtīt kvīti pa pastu; bet vajadzības gadījumā to var darīt. Parasti procedūras izmantotājs lūdz pārvadātāju nogādāt viņam kvīti.

Kvīts otrā pusē var norādīt atpakaļadresi.

MUITA

Ja tiek pieprasīta kvīts, galamērķa muitas iestādei jāveic šādas darbības:

- jāpārbauda, vai ir lietota pareizā veidlapa, t. i., TC11;
- jāpārbauda, vai tā ir aizpildīta salasāmi;
- jāpārbauda, vai tā ir aizpildīta pareizi;
- jāpārbauda, vai nav apstākļu, kas liecina, ka kvīti nedrīkst izdot;
- ja viss ir kārtībā, izdod kvīti personai, kas to pieprasījusi.

V.6.4.2. Alternatīva pierādījuma sniegšana

Konvencijas I papildinājuma 51. pants

Procedūras izmantotājs var prasīt muitai izdot tam alternatīvu pierādījumu par to, ka tranzīta procedūra ir pabeigta pareizi un nav atklātas neatbilstības. To var darīt laikā, kad tranzīta deklarāciju un preces uzrāda galamērķa muitas iestādē.

ĪA 312. pants

Procedūras izmantotājs var prasīt muitai izdot tam alternatīvu pierādījumu uz TPD otrā eksemplāra kopijas par to, ka tranzīta procedūra ir pabeigta pareizi un nav atklātas neatbilstības. To var darīt laikā, kad galamērķa muitas iestādē uzrāda preces un TPD.

Piezīme. Sīkāku informāciju par alternatīva pierādījuma pieņemšanu nosūtītājā muitas iestādē sk. VII.3.3.1. punktā.

UZŅĒMĒJI

Lai iegūtu alternatīvu pierādījumu, kas paredzēts Konvencijas I papildinājuma 45. panta 4. punktā / ĪA 308. pantā, apstiprinājumam galamērķa muitas iestādē attiecīgā gadījumā var iesniegt TPD otrā eksemplāra kopiju un PS eksemplāru.

Fotokopijai jābūt:

- ar uzrakstu "kopija",
- ar galamērķa muitas iestādes zīmogu, amatpersonas parakstu, datumu un šādu norādi: "Alternatīvs pierādījums – 99202;
- ar atsauces numuru un tranzīta deklarācijas datiem.

IV.8.3. pielikumā ir iekļauta norāde "alternatīvs pierādījums" visās valodās.

MUITA

TPD un PS (attiecīgā gadījumā), kurā norādīts atsauces numurs, jāapstiprina galamērķa muitas iestādei. Var izmantot arī datorsistēmas izdotu apstiprinājumu, bet nosūtītajai muitas iestādei jābūt pārliecībai, ka iesniegts apstiprinājuma oriģināls.

Ja netiek konstatētas neatbilstības, tad galamērķa muitas iestāde apstiprina alternatīvo pierādījumu. Dokumentu noformē ar iestādes zīmogu, ierēdņa parakstu un datumu.

Personu, kas uzrāda šādu alternatīvu pierādījumu kopā ar precēm un TPD, uzskata par procedūras izmantotāja pārstāvi. Galamērķa muitas iestāde TPD apstiprināto eksemplāru atdod šai personai.

V.6.4.3. Preču un dokumentācijas uzrādīšana ārpus iestādes parastā darbalaika un ārpus galamērķa muitas iestādes

Konvencijas I papildinājuma 45. panta 1. punkts

ĪA 306. panta 1. punkts

Parasti preces, tranzīta deklarācija un nepieciešamie dokumenti jāuzrāda:

- galamērķa muitas iestādē un
- noteiktās dienās un stundās, kad iestāde ir atvērta.

Tomēr galamērķa muitas iestāde pēc procedūras izmantotāja vai tādas citas personas, kura uzrāda preces, pieprasījuma var atļaut preces un tranzīta dokumentus uzrādīt ārpus oficiālā darbalaika un jebkurā citā vietā.

V.6.4.4. Neatbilstības

V.6.4.4.1. Ar plombām saistītas neatbilstības

Kopīgā / Savienības tranzīta procedūrai var izlaist tikai tādas preces, kam ir uzliktas plombas. Galamērķa muitas iestādei jāpārbauda, vai plombas joprojām ir neskartas. Ja ar plombām ir veiktas manipulācijas, galamērķa muitas iestāde norāda šo informāciju VAD vai TPD, ko tā nosūta nosūtītājai muitas iestādei.

MUITA
Galamērķa muitas iestāde pārbauda plombu stāvokli un rezultātus atzīmē VAD vai TPD. Ja plombas ir sliktā stāvoklī vai ir pierādījumi, ka ar tām ir veiktas manipulācijas, ir ļoti vēlams nodrošināt, ka muita pārbauda preces un rezultātus norāda VAD vai TPD.

V.6.4.4.2. Citas neatbilstības

Galamērķa muitas iestāde VAD vai TPD norāda konstatēto neatbilstību, lai informētu nosūtītāju muitas iestādi un veic atbilstošus pasākumus.

Var gadīties, ka galamērķa muitas iestāde konstatē neatbilstību starp papīra deklarācijā deklarētajām precēm un precēm, ko faktiski uzrāda galamērķa muitas iestādē. Katrs gadījums jāizvērtē individuāli, jo, iespējams, ka kļūda ir pieļauta nosūtīšanas laikā.

Preču pārpalikums un iztrūkums jāattiecina vai nu uz iepakojumu skaitu vai bruto svaru, vai uz abiem.

Atšķirības tarifa klasifikācijā ir jānorāda tikai tad, ja to prasa kopīgā / Savienības tranzīta tiesību akti.

Vajadzības gadījumā par šīm atšķirībām jāpaziņo ar vēstuli vai tās norādot attiecīgā dokumenta (T1, T2, T2F, T2L, T2LF, *CIM*) fotokopijā.

Reģistrētajam pārpalikumam un iztrūkumam būtu jānorāda arī neto svars, bruto svars vai cita piemērota daudzuma vienība.

V.6.8.4. pielikumā ir iekļauta norāde “atšķirības” visās valodās.

MUITA
Galamērķa muitas iestāde:

- jebkādas neatbilstības norāda VAD vai TPD.

V.6.4.5. Galamērķa muitas iestādes maiņa

Konvencijas I papildinājuma 47. panta 2. punkts

Tranzīta operāciju var pabeigt citā iestādē, nevis tajā, kas ir deklarēta tranzīta deklarācijā. Tādā gadījumā minētā iestāde kļūst par galamērķa muitas iestādi.

ĪA 306. panta 4. punkts

Ja galamērķa muitas iestāde tiek mainīta, bet procedūras izmantotājs uzrāda preces pēdējā tranzīta muitas iestādē, kura bija sākotnēji paredzētā galamērķa muitas iestāde, tad tā pienākumi nav izpildīti. Procedūras izmantotāja atbildībā ir operāciju veikt pareizi līdz jaunajai galamērķa muitas iestādei.

Izšķiramas ir trīs situācijas.

1. Jaunā galamērķa muitas iestāde atrodas tajā pašā līgumslēdzējā pusē/dalībvalstī kā tranzīta deklarācijā ierakstītā iestāde.

MUITA

Galamērķa muitas iestāde:
- reģistrē tranzīta deklarāciju;
- pārbauda, vai VAD 4. eksemplārā vai TPD pirmajā eksemplārā norādītā informācija atbilst informācijai VAD 5. eksemplārā vai TPD otrajā eksemplārā;
- pārbauda termiņu, plombu (ja tādas ir uzliktas) stāvokli un maršrutu (ja tas ir noteikts);
- izlemj, kāda līmeņa pārbaude jāveic;
- ja pārbaudes rezultāts ir pozitīvs, VAD 5. eksemplāra I ailē vai TPD otrajā eksemplārā pēc vārda "piezīmes" ieraksta kodu "A1", "A2" vai "A5";
- ja pārbaudes rezultāts ir negatīvs, VAD 5. eksemplāra I ailē vai TPD otrajā eksemplārā aiz vārda "piezīmes" ieraksta kodu "B1";
- VAD 5. eksemplāru vai TPD otro eksemplāru pa parastajiem kanāliem nosūta atpakaļ nosūtīšanas valstij.

2. Jaunā galamērķa muitas iestāde atrodas citā līgumslēdzējā pusē/dalībvalstī nevis tajā, kurā atrodas tranzīta deklarācijā ievadītā iestāde:

MUITA

Galamērķa muitas iestāde:
- reģistrē tranzīta deklarāciju;
- pārbauda VAD vai TPD 52. aili, lai pārliecinātos, ka galvojums ir derīgs attiecīgajā valstī;

- pārbauda, vai VAD 4. eksemplārā vai TPD pirmajā eksemplārā norādītā informācija atbilst informācijai VAD 5. eksemplārā vai TPD otrajā eksemplārā;
- pārbauda termiņu, plombu (ja tādas ir uzliktas) stāvokli un maršrutu (ja tas ir noteikts);
- izlemj, kāda līmeņa pārbaude jāveic;
- pēc kontroles rezultāta koda ievadīšanas ("A1", "A2", "A5" vai "B1") VAD 5. eksemplāra I ailē vai TPD otrajā eksemplārā pēc vārda "piezīmes" iekļauj šādu norādi: "ATŠĶIRĪBAS: MUITAS IESTĀDE, KURĀ PRECES TIKA UZRĀDĪTAS … (NOSAUKUMS UN VALSTS)
- VAD 5. eksemplāru vai TPD otro eksemplāru pa parastajiem kanāliem nosūta atpakaļ nosūtīšanas valstij.

V.6.8.9. pielikumā ir ietverta norāde "Atšķirības: ..." visās valodās.

3. Jaunā galamērķa muitas iestāde atrodas citā dalībvalstī vai līgumslēdzējā pusē, nevis tajā, kura ierakstīta VAD vai TPD, kur ir šāds ieraksts:

"IZVEŠANA NO.... IEVĒROJOT IEROBEŽOJUMUS UN VEICOT MAKSĀJUMUS, KAS NOTEIKTI REGULĀ/DIREKTĪVĀ/LĒMUMĀ NR. …"
8.10. pielikumā ir iekļauta norāde visās valodās.

MUITA

Galamērķa muitas iestāde:

- reģistrē tranzīta deklarāciju;
- pārbauda VAD vai TPD 52. aili, lai pārliecinātos, ka galvojums ir derīgs attiecīgajā valstī;
- pārbauda, vai VAD 4. eksemplārā vai TPD pirmajā eksemplārā norādītā informācija atbilst informācijai VAD 5. eksemplārā vai TPD otrajā eksemplārā;
- pārbauda termiņu, plombu (ja tādas ir uzliktas) stāvokli un maršrutu (ja tas ir noteikts);
- izlemj, kāda līmeņa pārbaude jāveic;
- ja pārbaudes rezultāts ir pozitīvs, VAD 5. eksemplāra I ailē vai TPD otrajā eksemplārā aiz vārda "piezīmes" iekļauj šādu norādi: "ATŠĶIRĪBAS: MUITAS IESTĀDE, KURĀ PRECES TIKA UZRĀDĪTAS … (NOSAUKUMS UN VALSTS);
- pa parastajiem kanāliem nosūta nosūtīšanas valstij:
  - paziņojumu, ka preces, uz kurām attiecas eksporta ierobežojumi vai izvedmuitas nodoklis, ir piegādātas attiecīgajai muitas iestādei;
  - VAD 5. eksemplāru vai TPD otro eksemplāru;
- atstāj preces muitas kontrolē un izlemj:

- vai atļaut to pārvešanu uz līgumslēdzēju pusi, kuras jurisdikcijā atrodas nosūtītāja muitas iestāde, vai
- neatļaut to pārvešanu, pirms par preču izlaišanu nav saņemta īpaša rakstiska atļauja no nosūtītājas muitas iestādes.

V.6.5. Preču un tranzīta deklarācijas uzrādīšana pēc termiņa beigām

Turpmāk ir sniegti tādi neparedzētu apstākļu pierādīšanas piemēri, kuru dēļ nav ievērots termiņš un par ko nevar vainot pārvadātāju vai procedūras izmantotāju:

- policijas izsniegta izziņa (piemēram, par negadījumu vai zādzību);
- medicīnas dienesta izsniegta izziņa (piemēram, par medicīniskās palīdzības izmantošanu);
- izziņa no automobiļu tehniskās palīdzības dienesta (piemēram, par transportlīdzekļa labošanu);
- jebkura veida pierādījumi par kavēšanos streika vai citu neparedzētu apstākļu dēļ.

Tomēr galīgo lēmumu par pierādījumu derīgumu pieņem galamērķa muitas iestāde.

V.6.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts)

V.6.7. Tikai muitas vajadzībām

V.6.8. Pielikumi

V.6.8.1. Standarta norāde “apmierinošs”

Pielikums svītrots, jo vairs nav aktuāls.

V.6.8.2. Frāze “alternatīvs pierādījums”

BG	Алтернативно доказателство
CS	Alternativní důkaz
DE	Alternativnachweis
EE	Alternatiivsed tõendid
EL	Εναλλακτική απόδειξη
ES	Prueba alternativa
FR	Preuve alternative
IT	Prova alternativa
LV	Alternatīvs pierādījums
LT	Alternatyvusis įrodymas
HU	Alternatív igazolás
MK	Алтернативен доказ
MT	Prova alternattiva
NL	Alternatief bewijs
PL	Alternatywny dowód
PT	Prova alternativa
RO	Probă alternativă
SI	Alternativno dokazilo
SK	Alternatívny dôkaz
RS	Алтернативни доказ
FI	Vaihtoehtoinen todiste
SV	Alternativt bevis
EN	Alternative proof
IS	Önnur sönnun
NO	Alternativt bevis
HR	Alternativni dokaz
TR	Alternatif Kanıt.

V.6.8.3. Centrālo biroju saraksts VAD 5. eksemplāra vai TPD otrā eksemplāra nosūtīšanai atpakaļ

Lai iepazītos ar šī saraksta jaunāko redakciju, noklikšķiniet uz šīs saites:

EIROPA:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en.

V.6.8.4. Frāze “atšķirība”

Norāde, ja galamērķa muitas iestāde ir konstatējusi atšķirības:

I ailē pēc vārda “piezīmes”:

BG:	Разлики:	В повече.... Липси.... Описание на стоките. .... Тарифна позиция....
CS:	Odlišnosti:	přebytečné množství .... chybějící množství .... název zboží . .... sazební zařazení ....
DA:	Uoverensstemmelser:	overtallig : ….. manko : ….. varebeskrivelse : ….. tarifering : .....
DE:	Unstimmigkeiten:	Mehrmenge : ….. Fehlmenge : ….. Art der Waren : ….. Unterposition HS : .....
EE:	Erinevused:	ülejääk : ..... puudujääk : ..... kauba kirjeldus : ..... tariifne klassifitseerimine : .....
EL:	Διαφορές	Πλεόνασμα : ..... Ελλειμμα :..... Φύση των εμπορευμάτων :…. Δασμολγική κατάταξη : .....
ES:	Diferencias:	sobra : ….. falta : ….. clase de mercancia : ….. clasificación arancelaria : .....
FR :	Différences :	excédent : ..... manquant : ..... nature des marchandises : ..... classement tarifaire : .....
IT:	Differenze:	Eccendenza : ….. Deficienza : ….. …

		Natura della merci : …..
		Classificazione tariffaria : .....
LV:	Atšķirības:	vairāk: .....
		mazāk: .....
		preču apraksts: .....
		tarifu klasifikācija: .....
LT:	Neatitikimai:	perteklius : .....
		trūkumas : .....
		prekių aprašimas : .....
		tarifinis klasifikavimas : .....
HU:	Eltérések:	többlet ....
		hiány ....
		az áruk fajtája....
		tarifaszáma ....
MT:		
MK: Разлики:		
		вишок: .....
		кусок: .....
		опис на стока: .....
		тарифно распоредување: .....
NL:	Verschillen:	teveel : …..
		tekort : …..
		soort goederen : …..
		tariefpostonderverdeling : .....
PL:	Niezgodności:	nadwyżki ….
		braki ….
		opis towarów …
		klasyfikacja taryfowa ....
PT:	Diferenças:	para mais : .....
		para menos : .....
		natureza das mercadorias: .....
		onsigneeion pautal : .....
RO:	Diferenţe:	excedent : …..
		lipsa : …..
		descrierea mărfurilor:…..
		încadrare tarifară : .....
SI:	Razlike:	višek : …..
		manko : …..

		opis blaga : …..
		tarifna oznaka : .....
SK:	Nezrovnalosti:	nadbytočné množstvo ....
		chýbajúce množstvo ….
		druh tovaru ....
		sadzobné zaradenie ....
RS: Разлике:		
		Вишак:……..
		Мањак:……..
		Опис робе:…….
		Тарифна ознака:……
FI:	Eroavuudet:	ylilukuinen tavara : …..
		puuttuu : …..
		tavaralaji : .....
		tariffiointi : .....
SV:	Avvikelser:	övertaligt gods : …..
		manko : …..
		varuslag : …..
		klassificering : .....
EN:	Differences:	excess : .....
		shortage : .....
		description of goods : .....
		tariff classification : .....
IS:	Osamræmi:	Umframmagn: ....
		Vöntun: .....
		Vörulysing: ....
		Tollflokkun :....
NO:	Uoverensstemmelser:	overtallig: ….
		manko:…..
		varebeskrivelse:….
		tariffering :..
HR:	Razlike:	višak: ....
		manjak:.....
		opis robe:....
		* razvrstavanje u tarifu
TR:	Farklılıklar:	fazlalık:…….
		Eksiklik:…….
		Eşya tanımı:……
		*tarife sınıflandırması.

V.6.8.5. Frāze “Neatbilstība”

Pielikums svītrots, jo vairs nav aktuāls.

V.6.8.6. Frāze “Veiktās izmeklēšanas”

Pielikums svītrots, jo vairs nav aktuāls.

V.6.8.7. Frāze “Iekasētie maksājumi”

Pielikums svītrots, jo vairs nav aktuāls.

V.6.8.8. Frāze “Atšķirības: iestāde, kurā preces tika uzrādītas..... (nosaukums un valsts)”

BG Различия: митническо учреждение, където стоките са представени ((наименование и страна)

CS Nesrovnalosti: úřad, kterému bylo zboží předloženo…… (název a země)

DA Forskelle: det sted, hvor varerne blev frembudt …… (navn og land)

DE Unstimmigkeiten: Stelle, bei der die Gestellung erfolgte …… (Name und Land)

EE Erinevused: asutus, kuhu kaup esitati ……..(nimi ja riik)

EL Διαφορές: εμπορεύματα προσκομισθέντα στο τελωνείο……(΄Ονομα και χώρα)

ES Diferencias: mercancías presentadas en la oficina …… (nombre y país)

FR Différences : marchandises présentées au bureau …… (nom et pays)

IT Differenze: ufficio al quale sono state presentate le merci …… (nome e paese)

LV Atšķirības: muitas iestāde, kurā preces tika uzrādītas (nosaukums un valsts)

LT Skirtumai: įstaiga, kuriai pateiktos prekės (pavadinimas ir valstybė)

HU Eltérések: hivatal, ahol az áruk bemutatása megtörtént …… (név és ország)

MK Разлики: испостава каде стоките се ставени на увид (назив и земја)

MT Differenzi: uffiċċju fejn l-oġġetti kienu ppreżentati (isem u pajjiż)

NL Verschillen: kantoor waar de goederen zijn aangebracht …… (naam en land)

PL Niezgodności: urząd w którym przedstawiono towar(nazwa i kraj)

PT Diferenças: mercadorias apresentadas na estãncia …… (nome e país)

RO Diferențe: mărfuri prezentate la biroul vamal (numebiroul unde au fost prezentate mărfurile (denumire şi țara)

SI Razlike: urad, pri katerem je bilo blago predloženo … (naziv in država)

SK Nezrovnalosti: úrad, ktorému bol tovar dodaný …… (názov a krajina)

FI Muutos: toimipaikka, jossa tavarat esitetty …… (nimi ja maa)

RS Разлике: царинарница којој је роба предата (назив и земља)

SV Avvikelse: tullkontor där varorna anmäldes …… (namn och land)

EN Differences: office where goods were presented …… (name and country)

IS Breying: tollstjóraskrifstofa þar sem vörum var framvísað …… (nafn og land)

NO Forskjell: det tollsted hvor varene ble fremlagt …… (navn og land)

HR Razlike: carinski ured kojem je roba podnesena…(naziv i zemlja)

TR Farklılıklar: Eşyanın sunulduğu idare… (adı/ülkesi).

V.6.8.9. Frāze “Izvešana no … piemērojot ierobežojumus vai maksājumus saskaņā ar Regulu/Direktīvu/Lēmumu Nr. …,”

BG Напускането на …. Подлежи на ограничения или такси съгласно Регламент/Директива/Решение № …

CS Výstup ze …… podléhá omezením nebo dávkám podle nařízení/směrnice/rozhodnutí č …

DA Udpassage fra …….. undergivet restriktioner eller afgifter i henhold til forordning/direktiv/afgørelse nr. …

DE Ausgang aus ……..- gemäß Verordnung/Richtlinie/Beschluss Nr. … Beschränkungen oder Abgaben unterworfen.

EE Väljumine … on aluseks piirangutele ja maksudele vastavalt määrusele/direktiivile/otsusele nr….

EL Η έξοδος από ……. Υποβάλλεται σε περιοριορισμούς ή σε επιβαρύνσεις από τον Κανονισμό/την Οδηγία/την Απόφαση αριθ. …

ES Salida de…….. sometida a restricciones o imposiciones en virtud del (de la) Reglamento/Directiva/Decisión no …

FR Sortie de …….. soumise à des restrictions ou à des impositions par le règlement ou la directive/décision no ...

IT Uscita dalla …… soggetta a restrizioni o ad imposizioni a norma del(la) regolamento/direttiva/decisione n. …

LV Izvešana no ……, piemērojot ierobežojumus vai maksājumus saskaņā ar Regulu/Direktīvu/Lēmumu No…,

LT Išvežimui iš …… taikomi apribojimai arba mokesčiai, nustatyti Reglamentu/Direktyva/Sprendimu Nr.…,

HU A kilépés…..... területéről a ……... rendelet/irányelv/határozat szerinti korlátozás vagy teher megfizetésének kötelezettsége alá esik

MK Излезот од …… предмет на ограничувања или давачки согласно Уредба/Директива/Решение Бр. …

MT Ħruġ mill-suġġett għall-restrizzjonijiet jew ħlasijiet taħt Regola/Direttiva/Deċiżjoni Nru…

NL Bij uitgang uit de …… zijn de beperkingen of heffingen van Verordening/Richtlijn/Besluit nr. … van toepassing.

PL Wyprowadzenie z…….. podlega ograniczeniom lub opłatom zgodnie z rozporządzeniem/dyrektywą/decyzją nr …

PT Saída da …….. sujeita a restrições ou a imposições pelo(a) Regulamento/Directiva/Decisão n.º ...

RO Ieșire din … supusă restricțiilor sau impozitelor prin Regulamentul/Directiva/Decizia Nr …

SI Iznos iz …….. zavezan omejitvam ali obveznim dajatvam na podlagi uredbe/direktive/odločbe št …

SK Výstup z……. podlieha obmedzeniam alebo platbám podľa nariadenia/smernice/rozhodnutia č ….

RS Излаз из…….. подлеже ограничењима или трошковима на основу Уредбе/Директиве/ Одлуке бр…….

FI …….. vientiin sovelletaan asetuksen/direktiivin/päätöksen N:o … mukaisia rajoituksia tai maksuja

SV Utförsel från …… underkastad restriktioner eller avgifter i enlighet med förordning/direktiv/beslut nr …

EN Exit from …… subject to restrictions or charges under Regulation/Directive/Decision No ...

IS Útflutningur frá ……háð takmörkunum eða gjöldum samkvæmt reglugerð/fyrirmælum/ákvörðun nr. …….

NO Utførsel fra ……. Underlagt restriksjoner eller avgifter i henhold til forordning/direktiv/vedtak nr. …

HR Izlaz iz … podliježe ograničenjima ili pristojbama na temelju Uredbe/Direktive/Odluke br…

TR Eşyanın ……’dan çıkışı ….. No.lu Tüzük/ Direktif / Karar kapsamında kısıtlamalara veya mali yükümlülüklere tabidir.

VI DAĻA. VIENKĀRŠOJUMI

VI.1. Ievads

VI daļa attiecas uz tranzīta vienkāršojumiem.

VI.2. punktā norādīta vispārīga teorija un tiesību akti, kas attiecas uz tranzīta vienkāršojumiem.

VI.3. punktā raksturots katrs tranzīta vienkāršojums.

VI.4. punkts attiecas uz īpašām situācijām.

VI.5. punkts attiecas uz izņēmumiem.

VI.6. punkts ir rezervēts valsts īpašajām instrukcijām.

VI.7. punkts ir rezervēts muitas administrāciju vajadzībām.

VI.8. punktā ir ietverti pielikumi.

VI.2. Vispārīga teorija un tiesību akti

Juridiskie avoti ir:

- Konvencijas I papildinājuma 55.–111.b pants;
- SMK 233. panta 4. punkts;
- DA 191.–200. pants;
- ĪA 313.–320. pants;
- PDA 25.–26. pants.

Kopumā tranzīta vienkāršojumus iedala divās lielās kategorijās:

1. vienkāršojumi, kuru pamatā ir uzņēmēju specifika;

2. vienkāršojumi, kuru pamatā ir transporta veids.

To tranzīta vienkāršojumu mērķis, kas ir atkarīgi no uzņēmēju uzticamības un kam ir vajadzīga atļauja, ir rast līdzsvaru starp muitas kontroli un tirdzniecības veicināšanu. Dažādi tranzīta vienkāršojumi ir izklāstīti VI.3. punktā.

Šajā punktā ir aprakstīta procedūra tranzīta vienkāršojuma atļaujas saņemšanai. Tajā ir izklāstīta šāda informācija:

- vispārējie nosacījumi, kas jāizpilda uzņēmējam, lai iegūtu atļauju vienkāršojuma izmantošanai (VI.2.1. punkts);
- atļaujas piešķiršanas procedūra (VI.2.2. punkts);
- atļaujas pārraudzība (VI.2.3. punkts);
- atļaujas anulēšanas, atsaukšanas un grozīšanas procedūra (VI.2.4. punkts);
- atļaujas apturēšanas procedūra (VI.2.5. punkts);
- atļaujas atkārtota novērtēšana (VI.2.6. punkts).

VI.2.1. Tranzīta vienkāršojumu veidi un nosacījumi

Konvencijas 6. pants

Konvencijas I papildinājuma 55. pants

SMK 89. panta 5. punkts un 233. panta 4. punkts

PDA 24. panta 1. pants un b) punkts, 25.–28. pants

Saņemot pieteikumu izmantot vienkāršojumu, muitas dienesti var atļaut jebkuru no turpmāk norādītajiem vienkāršojumiem attiecībā uz kopīgā/Savienības tranzīta procedūras piemērošanu precēm vai minētās procedūras pabeigšanu:

a) vispārējā galvojuma vai vispārējā galvojuma ar samazinātu summu (tostarp atbrīvojuma no galvojuma) izmantošana;

b) īpaša veida plombu izmantošana, ja plomba ir vajadzīga, lai nodrošinātu tādu preču identificēšanu, kam piemēro kopīgā/Savienības tranzīta procedūru;

c) atzītā nosūtītāja statuss, kas ļauj atļaujas turētājam piemērot precēm kopīgā/Savienības tranzīta procedūru, neuzrādot tās muitai;

d) atzītā saņēmēja statuss, kas ļauj atļaujas turētājam apstiprinātā vietā saņemt preces, kuras pārvieto saskaņā ar kopīgā/Savienības tranzīta procedūru, lai to pabeigtu;

e) papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūra precēm, kuras pārvadā pa gaisu (tikai līdz *NCTS* sistēmas atjauninināšanas datumam);

f) papīra formas Savienības tranzīta procedūra precēm, kuras pārvadā pa jūru (tikai līdz *NCTS* sistēmas atjauninināšanas datumam);

g) elektroniskā transporta dokumenta (ETD) formas muitas deklarācija, lai pa gaisu pārvadātām precēm piemērotu kopīgā vai Savienības tranzīta procedūru un pa jūru pārvadātām precēm – Savienības tranzīta procedūru;

h) papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūra precēm, kuras pārvadā pa dzelzceļu (tikai līdz *NCTS* sistēmas atjauninināšanas datumam);

i) citu tādu vienkāršotu procedūru izmantošanu, kuru pamatā ir konvencijas 6. pants;

1. Lai piemērotu vienkāršojumu "vispārējā galvojuma izmantošana", jāievēro šādi nosacījumi:

- pieteikuma iesniedzējs veic uzņēmējdarbību līgumslēdzējas puses muitas teritorijā;
- pieteikuma iesniedzējs nav nopietni vai atkārtoti pārkāpis tiesību aktus muitas jomā un nodokļu noteikumus, tostarp nav izdarījis smagu noziedzīgu nodarījumu, kas saistīts ar tā saimniecisko darbību;
- pieteikuma iesniedzējs regulāri izmanto kopīgā/Savienības tranzīta procedūru vai tam ir praktiski kompetences vai profesionālās kvalifikācijas standarti, kas tieši saistīti ar veikto darbību.

Vispārējā galvojuma atsauces summa var tikt samazināta līdz 50 %, 30 % vai 0 % (atbrīvojums), ja ir ievēroti šādi papildu kritēriji:

Konvencijas I papildinājuma 57. pants un 75. pants

SMK 95. panta 1. punkts

DA 84. pants

- 50 % no atsauces summas:
  - pieteikuma iesniedzējs uztur grāmatvedības sistēmu, kas sader ar vispārpieņemtiem grāmatvedības principiem, ko piemēro līgumslēdzēja puse, kur tiek veikta uzskaite, dod iespēju veikt uz auditu balstītu muitas kontroli un glabā vēsturiskos datus, kas nodrošina audita izsekojamību no brīža, kad dati tiek ievadīti datnē;
  - pieteikuma iesniedzējs nodrošina administratīvu organizāciju, kas atbilst uzņēmuma veidam un lielumam un kas ir piemērota preču plūsmas vadībai, un nodrošina iekšējo kontroli, kurā iespējams novērst, noteikt un labot kļūdas un novērst un noteikt nelikumīgus vai neatbilstīgus darījumus;
  - pieteikuma iesniedzējam nav uzsākta bankrota procedūra;
  - pēdējo triju gadu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas pieteikuma iesniedzējs ir izpildījis savas finansiālās saistības attiecībā uz tādu (muitas) parādu samaksu, ko iekasē par preču importu vai eksportu vai saistībā ar preču importu vai eksportu;
  - pieteikuma iesniedzējs, pamatojoties uz uzskaiti un pieejamo informāciju, pierāda, ka pēdējo trīs gadu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas viņam ir pietiekami labs finansiālais stāvoklis, kas ir pietiekams, lai pildītu pienākumus un saistības, ņemot vērā darījumdarbības veidu un apjomu, tostarp viņam nav negatīvu neto aktīvu, izņemot gadījumus, kad tos var segt.
- 30 % no atsauces summas:
  - pieteikuma iesniedzējs uztur grāmatvedības sistēmu, kas sader ar vispārpieņemtiem grāmatvedības principiem, ko piemēro līgumslēdzēja puse, kur tiek veikta uzskaite, dod

iespēju veikt uz auditu balstītu muitas kontroli un glabā vēsturiskos datus, kas nodrošina audita izsekojamību no brīža, kad dati tiek ievadīti datnē;
- pieteikuma iesniedzējs nodrošina administratīvu organizāciju, kas atbilst uzņēmuma veidam un lielumam un kas ir piemērota preču plūsmas vadībai, un nodrošina iekšējo kontroli, kurā iespējams novērst, noteikt un labot kļūdas un novērst un noteikt nelikumīgus vai neatbilstīgus darījumus;
- pieteikuma iesniedzējs nodrošina to, ka attiecīgajiem darbiniekiem ir doti norādījumi informēt muitas dienestus, ja tiek konstatētas neatbilstības, un izstrādā procedūras muitas dienestu informēšanai par šādām neatbilstībām;
- pieteikuma iesniedzējam nav uzsākta bankrota procedūra;
- pēdējo triju gadu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas pieteikuma iesniedzējs ir izpildījis savas finansiālās saistības attiecībā uz tādu (muitas) parādu samaksu, ko iekasē par preču importu vai eksportu vai saistībā ar preču importu vai eksportu;
- pieteikuma iesniedzējs, pamatojoties uz uzskaiti un pieejamo informāciju, pierāda, ka pēdējo trīs gadu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas viņam ir pietiekami labs finansiālais stāvoklis, kas ir pietiekams, lai pildītu pienākumus un saistības, ņemot vērā darījumdarbības veidu un apjomu, tostarp viņam nav negatīvu neto aktīvu, izņemot gadījumus, kad tos var segt.

- 0 % atsauces summas (atbrīvojums no galvojuma):
  - pieteikuma iesniedzējs uztur grāmatvedības sistēmu, kas sader ar vispārpieņemtiem grāmatvedības principiem, ko piemēro līgumslēdzēja puse, kur tiek veikta uzskaite, dod iespēju veikt uz auditu balstītu muitas kontroli un glabā vēsturiskos datus, kas nodrošina audita izsekojamību no brīža, kad dati tiek ievadīti datnē;
  - pieteikuma iesniedzējs nodrošina muitas dienestam fizisku piekļuvi savām grāmatvedības sistēmām un attiecīgā gadījumā saviem komerciālajiem un pārvadājumu reģistriem;
  - pieteikuma iesniedzēja rīcībā ir loģistikas sistēma, ar kuras palīdzību preces tiek identificētas kā preces, kas ir brīvā apgrozībā līgumslēdzējā pusē, vai kā trešās valsts preces, un attiecīgā gadījumā norāda to atrašanās vietu;
  - pieteikuma iesniedzējs nodrošina administratīvu organizāciju, kas atbilst uzņēmuma veidam un lielumam un kas ir piemērota preču plūsmas vadībai, un nodrošina

iekšējo kontroli, kurā iespējams novērst, noteikt un labot kļūdas un novērst un noteikt nelikumīgus vai neatbilstīgus darījumus;
- attiecīgā gadījumā pieteikuma iesniedzēja rīcībā ir atbilstošas procedūras tādu licenču un atļauju apstrādei, kuras ir piešķirtas saskaņā ar tirdzniecības politikas pasākumiem vai saistībā ar lauksaimniecības produktu tirdzniecību;
- pieteikuma iesniedzēja rīcībā ir atbilstošas procedūras reģistru un informācijas arhivēšanai un aizsardzībai pret informācijas nozaudēšanu;
- pieteikuma iesniedzējs nodrošina to, ka attiecīgajiem darbiniekiem ir doti norādījumi informēt muitas dienestus, ja tiek konstatētas neatbilstības, un izstrādā procedūras muitas dienestu informēšanai par šādām neatbilstībām;
- pieteikuma iesniedzējs ievieš attiecīgus informācijas tehnoloģiju drošības pasākumus, lai aizsargātu pieteikuma iesniedzēja datorsistēmu pret neatļautu ielaušanos un nodrošinātu pieteikuma iesniedzēja dokumentācijas saglabāšanu;
- pieteikuma iesniedzējam nav uzsākta bankrota procedūra;
- pēdējo triju gadu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas pieteikuma iesniedzējs ir izpildījis savas finansiālās saistības attiecībā uz tādu (muitas) parādu samaksu, ko iekasē par preču importu vai eksportu vai saistībā ar preču importu vai eksportu;
- pieteikuma iesniedzējs, pamatojoties uz uzskaiti un pieejamo informāciju, pierāda, ka pēdējo trīs gadu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas viņam ir pietiekami labs finansiālais stāvoklis, kas ir pietiekams, lai pildītu pienākumus un saistības, ņemot vērā darījumdarbības veidu un apjomu, tostarp viņam nav negatīvu neto aktīvu, izņemot gadījumus, kad tos var segt.

Konvencijas I papildinājuma 57. pants

2. Lai piešķirtu kādu no šīm atļaujām – īpašā veida plombu izmantošana, atzītā nosūtītāja statuss un atzītā saņēmēja statuss –, jāievēro šādi nosacījumi:

DA 191., 193., 195., 199. un 200. pants

PDA 25.–28. pants

- pieteikuma iesniedzējs veic uzņēmējdarbību līgumslēdzējas puses muitas teritorijā;
- pieteikuma iesniedzējs paziņo, ka regulāri izmantos kopīgā/Savienības tranzīta režīmu;
- pieteikuma iesniedzējs nav nopietni vai atkārtoti pārkāpis tiesību aktus muitas jomā un nodokļu noteikumus, tostarp nav izdarījis smagu noziedzīgu nodarījumu, kas saistīts ar tā saimniecisko darbību;

- pieteikuma iesniedzējs ir pierādījis augsta līmeņa kontroli pār savām darbībām un preču plūsmu, izmantojot komercreģistru un attiecīgos gadījumos pārvadājumu reģistru pārvaldības sistēmu, kas ļauj veikt pienācīgu muitas kontroli;
- pieteikuma iesniedzējam ir praktiski kompetences vai profesionālās kvalifikācijas standarti, kas tieši saistīti ar veikto darbību.

3. Atļaujām izmantot papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūru precēm, ko pārvadā pa gaisu:

- pieteikuma iesniedzējs ir aviosabiedrība, kura veic uzņēmējdarbību līgumslēdzējas puses muitas teritorijā;
- pieteikuma iesniedzējs regulāri izmanto kopīgā/Savienības tranzīta režīmu, vai kompetentais muitas dienests zina, ka pieteikuma iesniedzējs var izpildīt pienākumus, kas no tā izriet;
- pieteikuma iesniedzējs nav nopietni vai atkārtoti pārkāpis tiesību aktus muitas vai nodokļu jomā.

4. Atļaujām, kas skar papīra formas Savienības tranzīta procedūras izmantošanu precēm, kuras pārvadā pa jūru:

- pieteikuma iesniedzējs ir kuģošanas sabiedrība, kura veic uzņēmējdarbību Savienības muitas teritorijā;

- pieteikuma iesniedzējs regulāri izmanto Savienības tranzīta režīmu, vai kompetentais muitas dienests zina, ka pieteikuma iesniedzējs var izpildīt pienākumus, kas no tā izriet;

- pieteikuma iesniedzējs nav nopietni vai atkārtoti pārkāpis tiesību aktus muitas vai nodokļu jomā.

5. Atļaujām, kas skar elektroniskā transporta dokumenta (ETD) formas tranzīta deklarācijas izmantošanu, precēm piemērojot kopīgā/Savienības tranzīta procedūru, jāizpilda šādas prasības:

- attiecībā uz gaisa transportu (piemērojams kopīgajam/Savienības tranzītam):
    - ✓ pieteikuma iesniedzējs veic nozīmīgu lidojumu skaitu starp Savienības/kopīgā tranzīta valstu lidostām;
    - ✓ pieteikuma iesniedzējs pierāda, ka varēs nodrošināt ETD norādīto ziņu pieejamību nosūtītājai muitas iestādei nosūtīšanas lidostā un galamērķa muitas

iestādei galamērķa lidostā un ka nosūtītājai muitas iestādei un galamērķa muitas iestādei sniegtās ziņas neatšķirsies;

- ✓ pieteikuma iesniedzējs veic uzņēmējdarbību līgumslēdzējas puses teritorijā;
- ✓ pieteikuma iesniedzējs paziņo, ka regulāri izmantos Savienības/kopīgo tranzītu;
- ✓ pieteikuma iesniedzējs nav pieļāvis nopietnu vai atkārtotu tiesību aktu muitas jomā un nodokļu noteikumu pārkāpumu, tostarp veicis smagus noziedzīgus nodarījumus, kas saistīti ar tā saimniecisko darbību;
- ✓ pieteikuma iesniedzējs ir pierādījis augsta līmeņa kontroli pār savām darbībām un preču plūsmu, izmantojot komercreģistru un attiecīgos gadījumos pārvadājumu reģistru pārvaldības sistēmu, kas ļauj veikt pienācīgu muitas kontroli;
- ✓ pieteikuma iesniedzējs ir pierādījis, ka tam ir praktiski kompetences vai profesionālās kvalifikācijas standarti, kas tieši saistīti ar veikto darbību;

- attiecībā uz jūras transportu (piemērojams vienīgi Savienības tranzītam):
  - ✓ pieteikuma iesniedzēja apkalpoto reisu starp Savienības ostām skaits ir ievērojams;
  - ✓ pieteikuma iesniedzējs ir pierādījis, ka varēs nodrošināt ETD sniegto ziņu pieejamību nosūtītājai muitas iestādei nosūtīšanas ostā un galamērķa muitas iestādei galamērķa ostā un ka nosūtītājai muitas iestādei un galamērķa muitas iestādei sniegtās ziņas neatšķirsies;
  - ✓ pieteikuma iesniedzējs veic uzņēmējdarbību Savienības teritorijā;
  - ✓ pieteikuma iesniedzējs paziņo, ka regulāri izmantos Savienības tranzītu;
  - ✓ pieteikuma iesniedzējs nav pieļāvis nopietnu vai atkārtotu tiesību aktu muitas jomā un nodokļu noteikumu pārkāpumu, tostarp veicis smagus noziedzīgus nodarījumus, kas saistīti ar tā saimniecisko darbību;
  - ✓ pieteikuma iesniedzējs ir pierādījis augsta līmeņa kontroli pār savām darbībām un preču plūsmu, izmantojot komercreģistru un attiecīgos gadījumos pārvadājumu reģistru pārvaldības sistēmu, kas ļauj veikt pienācīgu muitas kontroli;

Konvencijas I papildinājuma 111.a – 111.b pants

SMK 233. panta 4. punktā paredzētā atļauja

DA 191. pants un 199. –200. pants

✓ pieteikuma iesniedzējs ir pierādījis, ka tam ir praktiski kompetences vai profesionālās kvalifikācijas standarti, kas tieši saistīti ar veikto darbību.

6. Atļaujām, kas skar papīra formas īpašas kopīgā tranzīta procedūras izmantošanu precēm, ko pārvadā pa dzelzceļu:

- pieteikuma iesniedzējs ir dzelzceļa uzņēmums;
- pieteikuma iesniedzējs veic uzņēmējdarbību līgumslēdzējas puses muitas teritorijā;
- pieteikuma iesniedzējs regulāri izmanto kopīgā/Savienības tranzīta procedūru, vai kompetentais muitas dienests zina, ka pieteikuma iesniedzējs var izpildīt pienākumus, kas izriet no minētās procedūras;
- pieteikuma iesniedzējs nav nopietni vai atkārtoti pārkāpis tiesību aktus muitas vai nodokļu jomā.

Visas atļaujas piešķir vienīgi tad, ja muitas dienests uzskata, ka tas spēs uzraudzīt kopīgā/Savienības tranzīta procedūru un veikt kontroles bez tādas administratīvās slodzes, kas nav samērojama ar attiecīgās personas prasībām.

VI.2.2. Atļaujas piešķiršanas procedūra

Konvencijas I papildinājuma 61. pants

SMK 22. panta 1. punkts

DA 192. un 194. pants

Katram vienkāršojumam jāsaņem atļauja. Autentificēti un datēti pieteikumi jāiesniedz elektroniski vai rakstveidā[33]. Pieteikuma iesniedzējam jānorāda kompetentajām iestādēm visi fakti, kas vajadzīgi atļaujas piešķiršanai.

Pieteikuma iesniegšanas vieta ir atkarīga no vienkāršojuma veida. Parasti pieteikumu iesniedz muitas dienestiem, kuru kompetencē ir vieta, kur glabājas vai ir pieejami pieteikuma iesniedzēja galvenie uzskaites reģistri muitas vajadzībām un kur jāveic vismaz daļa no darbībām, uz kurām attiecas atļauja. Taču īpašos gadījumos pieteikuma iesniegšanas vieta atšķiras. Atzītie nosūtītāji pieteikumu iesniedz tās valsts kompetentajām iestādēm, kurā paredzēts sākt kopīgā/Savienības tranzīta operāciju. Atzītie saņēmēji pieteikumu iesniedz tās valsts kompetentajām iestādēm, kurā paredzēts pabeigt kopīgā/Savienības tranzīta operāciju. Atļaujām, kas skar īpaša veida plombu izmantošanu, pieteikuma iesniedzējs var izvēlēties kompetentos muitas dienestus. Ja pieteikuma iesniedzējs ir atzītais

[33] Savienībā visiem pieteikumiem un atļaujām izmanto Savienības Muitas lēmumu pārvaldības sistēmu (MLPS jeb *CDMS*).

nosūtītājs, pieteikumu īpaša veida plombu izmantošanai var iesniegt muitas dienestiem, kuru kompetencē ir atļaujas piešķiršana atzītajam nosūtītājam, vai arī atbilstoši iepriekš aprakstītajiem vispārējiem noteikumiem.

Procedūras atļauju pieprasījumu pieņemšanai vai noraidīšanai jāveic saskaņā ar līgumslēdzēju pušu nacionālo tiesību aktu noteikumiem.

UZŅĒMĒJI

Lai saņemtu atļauju:

1. iesniedz autentificētu un datētu elektronisku vai rakstveida pieteikumu, kurā norāda, kādu vienkāršojumu pieprasa;

2. iekļauj visus vajadzīgos datus pieprasījuma pamatošanai, piemēram:

– informācija par pieteikuma iesniedzēju;
– uzņēmējdarbības vieta;
– visa informācija, kas ļauj kompetentajām iestādēm izlemt, vai ir izpildīti nosacījumi;

3. norāda, kā tiek kārtota darījumu uzskaite.

Piezīme. Pieteikuma iesniedzēji ir atbildīgi par sniegtās informācijas pareizību un iesniegto dokumentu autentiskumu.

Pirms atļaujas piešķiršanas kompetentajām iestādēm jāizvērtē nosacījumu izpilde.

Galvenie nosacījumi visiem tranzīta vienkāršojumiem ir atzīto uzņēmēju (*AEO*) kritēriji, kas izklāstīti SMK 39. panta a), b) un d) apakšpunktos, izņemot šādus vienkāršojumus:

- papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūra precēm, kuras pārvadā pa gaisu;
- papīra formas Savienības tranzīta procedūra precēm, kuras pārvadā pa jūru
- papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūra precēm, kuras pārvadā pa dzelzceļu

Konvencijas I papildinājuma 64. pants

Šajos gadījumos piemēro tikai *AEO* kritērijus, kas noteikti SMK 39. panta a) apakšpunktā.

SMK 22. panta 4. un 5. punkts, 39. pants

DA 14. pants

Lai pārbaudītu šos kritērijus, tiek stingri ieteikts izmantot dokumentu "*AEO* (atzīto uzņēmēju) vadlīnijas".

Šajā dokumentā ir detalizēti aprakstīts, kā un kādā veidā kompetentie muitas dienesti pārbauda konkrētu kritēriju un apakškritēriju izpildi, ņemot vērā pieteikuma iesniedzēja uzņēmuma lielumu un veidu (piemēram, daudznacionāli un lieli uzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi, pārvadātāji, ekspressūtījumu operatori, preču nosūtītāji/saņēmēji).

Pārbaudot nosacījumu izpildi, var ņemt vērā jebkādu informāciju, kas pieejama no citām valsts iestādēm.

Atļaujā jābūt visai informācijai, kas vajadzīga, lai uzņēmējs varētu pareizi piemērot vienkāršojumu un lai kompetentās iestādes varētu veikt uzraudzību.

Konvencijas I papildinājuma 62. pants

Parasti atļauja ir derīga bez laika ierobežojuma.

Atļauja stājas spēkā datumā, kad pieteikuma iesniedzējs to saņem vai kad tiek uzskatīts, kad viņš to ir saņēmis, un muitas dienesti to piemēro no minētā datuma. Šis datums atšķiras tikai izņēmuma gadījumos:

Konvencijas I papildinājuma 58. pants

SMK 23. panta 5. punkts

- ja pieteikuma iesniedzējs ir lūdzis noteikt atšķirīgu spēkā stāšanās datumu;
- ja iepriekšēja atļauja piešķirta ar termiņa ierobežojumu un jaunās atļaujas vienīgais mērķis ir pagarināt tās derīguma termiņu (šajā gadījumā atļauja stājas spēkā dienā pēc iepriekšējās atļaujas derīguma termiņa beigām);
- ja atļaujas stāšanās spēkā ir atkarīga no tā, vai pieteikuma iesniedzējs ir nokārtojis noteiktas formalitātes; atļauja stājas spēkā dienā, kad pieteikuma iesniedzējs saņem kompetentā muitas dienesta paziņojumu, ka formalitātes ir pienācīgi nokārtotas.

Atļaujas turētājam jāinformē muitas dienesti par visiem faktoriem, kas radušies pēc atļaujas piešķiršanas un kas varētu ietekmēt tās turpmāko piemērošanu vai saturu.

Lēmumos, ar ko noraida pieteikumus, jānorāda noraidījuma iemesli, un tie jāpaziņo pieteikuma iesniedzējam, ievērojot attiecīgajā līgumslēdzējā pusē spēkā esošos termiņus un noteikumus.

Muitas dienestiem jāpārrauga, vai atļaujas turētājs izpilda attiecīgos noteikumus un vai tiek izpildīti no atļaujas izrietošie pienākumi.

MUITA

Kompetentā muitas iestāde:

- piešķir pieteikuma iesniedzējam autentificētu un datētu atļauju (vienu vai vairākus eksemplārus, ja atļauju piešķir rakstveidā);

- patur pieteikumus un visus pamatojuma dokumentus;

- patur izdotās atļaujas kopiju.

Dažos gadījumos pieteikums tiks noraidīts vai atļauja tiks anulēta, atsaukta, grozīta vai apturēta. Šādos gadījumos pieteikums un lēmums to noraidīt vai anulēt, atsaukt, grozīt vai apturēt atļauju un visi pievienotie pavaddokumenti ir jāglabā vismaz trīs gadus. Šis periods sākas tā kalendārā gada beigās, kurā pieteikums tika noraidīts vai atļauja anulēta, atsaukta, grozīta vai apturēta.

UZŅĒMĒJI
Ja ir piešķirta atļauja, tās atsauces numuru norāda tranzīta deklarācijā, kad to turpmāk norādīto vienkāršojumu gadījumos pieprasa nosūtītāja muitas iestāde:

- īpaša veida plombas;
- papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūra precēm, kuras pārvadā pa gaisu;
- papīra formas Savienības tranzīta procedūra precēm, kuras pārvadā pa jūru
- elektroniskā pārvadājuma dokumenta (ETD) formas muitas deklarācija, lai precēm piemērotu kopīgā/Savienības tranzīta procedūru.

Šī informācija jāsniedz, ja vien to nevar iegūt no citiem datu elementiem, piemēram, no atļaujas turētāja *EORI* numura vai Muitas lēmumu pārvaldības sistēmas (MLPS).

VI.2.3. Atļaujas pārraudzība

Konvencijas I papildinājuma 58. pants

Kompetentajiem muitas dienestiem pastāvīgi un regulāri jāpārrauga katra piešķirtā atļauja.

SMK 23. panta 5. punkts

Pārraudzības nolūks ir agrīnā posmā atklāt jebkādas norādes par no atļaujas izrietošo pienākumu neizpildi.

Ja atļaujas turētājs ir veicis uzņēmējdarbību mazāk nekā 3 gadus, tad pirmajā gadā pēc atļaujas piešķiršanas muitas dienestiem cieši jāpārrauga šis atļaujas turētājs.

Pārraudzības vajadzībām kompetentais muitas dienests var sagatavot pārraudzības plānu, kurā izklāsta atsevišķas pārraudzības darbības un to biežumu un laiku (piemēram, atbilstības pārbaude attiecībā uz kritērijiem un noteikumiem, tostarp uzņēmēja ikdienas darbā, pārbaudes objektos, dažādu datubāzu un uzņēmēja iesniegtu atskaišu pārbaude).

Pārraudzības plānam jāpamatojas uz riska analīzi, ko veic dažādos posmos (pārbaude pirms atļaujas piešķiršanas, piešķirtās atļaujas pārvaldība utt.), jo īpaši ņemot vērā turpmāk norādīto:

- atļaujas veids;
- uzņēmēja stabilitāte;
- uzņēmuma lielums un darbības vietu skaits;
- sadarbība ar uzņēmēju;
- no uzņēmēja saņemtā informācija par konstatētajām neatbilstībām vai jebkādām izmaiņām, kas var ietekmēt atļaujas nosacījumus;

- vai uzņēmējs ir *AEO*.

Pārbaudes uzņēmēju objektos ieteicams veikt vismaz reizi gadā.

Pārraudzības plāna izstrāde un uzņēmēja apmeklējumi jākoordinē ar muitas dienestiem (ņemot vērā citas uzņēmējam paredzētās revīzijas/pārraudzības darbības, piemēram *AEO* auditus un pārraudzību), lai izvairītos no divkāršām pārbaudēm.

VI.2.4. Atļaujas anulēšana, atsaukšana un grozīšana

Konvencijas I papildinājuma 65. panta 2. un 3. pants

SMK 27. un 28. pants

Muitas dienesti anulē atļauju, ja tā piešķirta, pamatojoties uz nepareizu vai nepilnīgu informāciju, un turētājs ir zinājis vai viņam būtu bijis jāzina, ka informācija ir nepareiza vai nepilnīga (piemēram, nepareizs to tranzīta operāciju skaits, kuras pamato vienkāršojuma izmantošanu, nepareizi norādīta preču atrašanās vieta).

Atļauju atsauc vai groza pēc turētāja pieprasījuma.

Tāpat kompetentās iestādes var atsaukt vai labot atļauju, ja tās, pamatojoties uz sniegto informāciju vai patstāvīgi, secina, ka atļauja vairs neatbilst vajadzīgajiem nosacījumiem, piemēram:

- viens vai vairāki atļaujas izdošanai nepieciešamie nosacījumi vairs netiek pildīti;
- faktors, kas radies pēc atļaujas piešķiršanas, ietekmē tās saturu vai turpināšanu;
- turētājs nepilda pienākumu, ko uzliek atļauja.

Konvencijas I papildinājuma 65. panta 4. , 5. un 6. punkts

Kompetentajām iestādēm jāinformē procedūras izmantotājs par atļaujas anulēšanu, atsaukšanu vai grozīšanu, ievērojot attiecīgajā līgumslēdzējā pusē spēkā esošos termiņus un noteikumus.

SMK 27. un 28. pants

Atļaujas anulēšana stājas spēkā dienā, kad stājusies spēkā sākotnējā atļauja.

Atļaujas atsaukums vai grozījums stājas spēkā dienā, kad pieteikuma iesniedzējs to saņem, vai kad tiek uzskatīts, ka viņš to ir saņēmis. Tomēr izņēmuma gadījumos, ja to prasa atļaujas turētāja likumīgās intereses, muitas dienesti, ievērojot līgumslēdzējās pusēs spēkā esošos termiņus, var atlikt dienu, kad stājas spēkā atļaujas atsaukums vai grozījums. Spēkā stāšanās diena jānorāda lēmumā par atļaujas atsaukšanu vai grozīšanu.

Ja atļauja ir derīga citās valstīs, kompetentie muitas dienesti nekavējoties informē šīs valstis par atļaujas anulēšanu, atcelšanu vai grozīšanu tā, kā norādīts katram vienkāršojumu veidam.

VI.2.5. Atļaujas apturēšana

Konvencijas I papildinājuma 67. – 69. pants

DA 16.–18. pants

Atļaujas apturēšana nozīmē, ka piešķirtā atļauja kādu noteiktu laikposmu nav spēkā.

Atļauju var apturēt, nevis anulēt, atsaukt vai grozīt, šādos gadījumos:

- ir pietiekami iemesli atļaujas anulēšanai, atsaukšanai vai grozīšanai, bet kompetentajām iestādēm vēl nav visu vajadzīgo elementu, lai lemtu par anulēšanu, atsaukšanu vai grozīšanu;
- atļaujas turētājs vairs neizpilda vienu vai vairākus nosacījumus vai nenodrošina savu pienākumu izpildi, bet muitas dienesti ļauj viņam veikt atbilstošus pasākumus situācijas uzlabošanai;
- atļaujas turētājs prasa šādu apturēšanu, jo īslaicīgi nespēj pildīt atļaujas nosacījumus vai pienākumus, kas uzlikti ar atļauju.

Kad turētāja situācija ir noregulēta, tas paziņo muitas dienestiem, ka:

(i) pasākumi, ko viņš apņemas veikt, lai nodrošinātu nosacījumu izpildi vai pienākumu izpildi un

(ii) laiku, kas vajadzīgs, lai veiktu minētos pasākumus.

Muitas dienestiem ir jānosaka apturēšanas laikposms. Parasti tam būtu jāatbilst laikposmam, kas vajadzīgs šiem dienestiem, lai noteiktu, vai ir izpildīti anulēšanas, atsaukšanas vai grozīšanas nosacījumi.

Pēc atļaujas turētāja pieprasījuma apturēšanas laikposmu var vēl pagarināt. Arī muitas dienesti var vēl pagarināt minēto laikposmu, ja tas nepieciešams šim dienestam, lai pārbaudītu, vai turētāja veiktie pasākumi nodrošina nosacījumu vai pienākumu izpildi, tomēr šāds pagarinājums nepārsniedz 30 dienas.

Apturēšanas laikposma pagarināšana ir nepieciešama arī tad, ja pēc apturēšanas muitas dienesti plāno anulēt, atsaukt vai grozīt minēto atļauju. Tādā gadījumā laikposms tiek pagarināts, līdz stājas spēkā lēmums par anulēšanu, atsaukšanu vai grozīšanu.

Apturēšana beidzas, kad beidzas apturēšanas laikposms, ja vien pirms šī laikposma beigām nerodas kāda no turpmāk minētajām situācijām:

- apturēšanu atceļ, jo nav pamata atļauju anulēt, atsaukt vai grozīt, un šajā gadījumā apturēšana beidzas atcelšanas dienā;

- apturēšanu atceļ, jo atļaujas turētājs atbilstoši tā muitas dienesta prasībām, kura kompetencē ir piešķirt atļauju, ir veicis vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek izpildīti atļaujas nosacījumi vai pienākumi, kas uzlikti ar atļauju; šajā gadījumā apturēšana beidzas atcelšanas dienā;

7

- apturētā atļauja tiek anulēta, atsaukta vai grozīta, un šajā gadījumā apturēšana beidzas anulēšanas, atsaukšanas vai grozīšanas dienā.

Muitas dienesti informē atļaujas turētāju, ka apturēšana beigusies.

Ja atļauja ir derīga citās valstīs, kompetentajiem muitas dienestiem nekavējoties jāinformē šīs valstis par atļaujas apturēšanu un apturēšanas pārtraukšanu tā, kā norādīts katram vienkāršojuma veidam.

VI.2.6. Atļaujas atkārtota novērtēšana

Konvencijas I papildinājuma 66. pants

DA 15. pants

Muitas dienestiem, kuru kompetencē ir piešķirt atļauju, ir pienākums laiku pa laikam novērtēt to atkārtoti šādos gadījumos:

- ja ir grozīti tiesību akti, kas ietekmē atļauju;
- ja, īstenojot pārraudzību, konstatē vajadzību veikt atkārtotu novērtējumu;
- ņemot vērā informāciju, kuru sniedz atļaujas turētājs vai citas iestādes.

Atkarībā no atkārtotā novērtējuma iemesliem var pilnībā vai daļēji atkārtoti novērtēt konkrētus nosacījumus.
Atkārtotā novērtējuma rezultātus paziņo atļaujas turētājam.
Lai saņemtu vairāk informācijas par atļauju atkārtotu novērtēšanu, tiek stingri ieteikts izmantot "*AEO* (atzīto uzņēmēju) vadlīnijas".

Atkārtota novērtējuma rezultātā var tikt veiktas šādas darbības:
- atļaujas saglabāšana bez grozījumiem;

- atļaujas grozīšana;
- atļaujas atsaukšana;
- atļaujas apturēšana.

VI.3. Vienkāršojumu apraksts

Šis punkts attiecas uz šādiem vienkāršojumiem:

- vispārējais galvojums un atbrīvojums no galvojuma (VI.3.1. punkts);
- īpaša veida plombu izmantošana (VI.3.2. punkts);
- atzītais nosūtītājs (VI.3.3. punkts);
- atzītais saņēmējs (VI.3.4. punkts);
- papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūra precēm, kuras pārvadā pa dzelzceļu (VI.3.5. punkts);
- papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūra precēm, kuras pārvadā pa gaisu (VI.3.6. punkts);
- papīra formas Savienības tranzīta procedūra precēm, kuras pārvadā pa jūru (VI.3.7. punkts);
- vienkāršotās procedūras, kuru pamatā ir Konvencijas 6. pants/KMK 97. panta 2. punkts (VI.3.8. punkts);
- elektroniskā transporta dokumenta (ETD) formas tranzīta deklarācija, lai precēm, kuras pārvadā pa gaisu, piemērotu kopīgā/Savienības tranzīta procedūru (VI.3.9. punkts);
- elektroniskā transporta dokumenta (ETD) formas tranzīta deklarācija, lai precēm, kuras pārvadā pa jūru, piemērotu Savienības tranzīta procedūru (VI.3.10. punkts).

Tranzīta vienkāršojumu derīguma ģeogrāfiskais areāls	
VISAS VALSTIS:	- vispārējais galvojums* - vispārējais galvojums ar samazinātu summu* - atbrīvojums no galvojuma* - papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūru precēm, kuras pārvadā pa dzelzceļu *izņemot galvinieka izslēgtās kopīgā tranzīta valstis. Derīgs Andorā un/vai Sanmarīno tikai Savienības tranzītam.
VISAS VALSTIS ar nosacījumu, ka tranzīta	- īpaša veida plombas - atzītais nosūtītājs

operācija sākas valstī, kur piešķirta atļauja:	
VALSTS, kur piešķirta atļauja:	- atzītais saņēmējs
attiecīgā(-ās) VALSTS/VALSTIS:	- papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūra precēm, kuras pārvadā pa gaisu; - papīra formas Savienības tranzīta procedūra precēm, kuras pārvadā pa jūru - elektroniskā transporta dokumenta (ETD) formas tranzīta deklarācija; - vienkāršotu tranzīta procedūru izmantošana, pamatojoties uz Konvencijas 6. pantu.

VI.3.1. Vispārējais galvojums un atbrīvojums no galvojuma

Lai precēm piemērotu tranzīta procedūru, vajadzības gadījumā procedūras izmantotājam jāsniedz galvojums.

Konvencijas I papildinājuma 74. – 80. punkts

Standarta tranzīta galvojums ir individuāls galvojums, kas attiecas uz vienu atsevišķu pārvietošanu tranzītā.

SMK 89. panta 5. punkts un 95. pants
DA 84. pants

Tomēr uzņēmējam ar 2.1. punktā noteiktajiem nosacījumiem var atļaut izmantot vispārējo galvojumu vai atbrīvojumu no galvojuma, ko var izmantot attiecībā uz vairākām pārvietošanām tranzītā. Sīkāku informāciju par vispārējo galvojumu un atbrīvojumu no galvojuma sk. III daļā.

Atļaujas piešķiršanas procedūrai jābūt saskaņā ar VI.2.2. punktu.

Par atļaujas atsaukšanu vai grozīšanu sk. VI.2.4. punktu.

VI.3.2. Īpašā veida plombu izmantošana

Konvencijas I papildinājuma 81. – 83. pants

Kompetentās iestādes var atļaut procedūras izmantotājiem uz saviem transportlīdzekļiem, konteineriem vai iepakojumiem izmantot īpašā veida plombas.

ĪA 317.–318. pants

Muitas dienestam saistībā ar atļauju jāpieņem arī tādas īpaša veida plombas, ko apstiprinājuši citas valsts muitas dienesti, ja vien tā rīcībā nav informācijas, ka konkrētā plomba nav piemērota muitas vajadzībām.

Īpašā veida plombām jābūt saskaņā ar plombu īpašībām, kas aprakstītas IV.2.3.8.4. punktā.

Ja kompetenta struktūra ir sertificējusi plombas saskaņā ar ISO starptautisko standartu Nr. 17712:2013 "Kravas konteineri – mehāniskās plombas", tad tiek uzskatīts, ka minētās plombas atbilst minētajām prasībām.

Konteinerkravu pārvadājumos iespējami plaši jāizmanto plombas ar augstas drošības pazīmēm.

Uz īpašā veida plombas jābūt kādai no šīm norādēm:

- atļaujas turētāja nosaukums;
- atbilstošais saīsinājums vai kods, pamatojoties uz kuru nosūtīšanas valsts muitas dienests var identificēt personu.

Atļaujas piešķiršanas procedūra jāveic saskaņā ar VI.2.2. punktu.

Par atļaujas atsaukšanu vai grozīšanu sk. VI.2.4. punktu.

MUITA

Muitas dienestam:

- paziņo Komisijai un pārējo līgumslēdzēju pušu muitas dienestiem par izmantotajām īpašā veida plombām un par īpašā veida plombām, kuras tas nolēmis neapstiprināt neatbilstību vai tehnisku trūkumu dēļ;

- ja tas saņem informāciju, ka cits dienests ir nolēmis neapstiprināt konkrētu īpašā veida plombu, jāpārskata īpašā veida plombas, kuras tas apstiprinājis un kuras tiek izmantotas;

- veic savstarpēju apspriešanos, lai panāktu kopīgu novērtējumu;

- jāpārrauga tas, kā personas, kas saņēmušas atļauju, izmanto īpašā veida plombas.

Ja nepieciešams, dalībvalstis un citas līgumslēdzējas puses, savstarpēji vienojoties, var izveidot vienotu numurēšanas sistēmu, un lemt par kopīgo drošības pazīmju un tehnoloģijas izmantošanu.

UZŅĒMĒJI

Procedūras izmantotājam (galvenokārt atzītajam nosūtītājam) jāieraksta tranzīta deklarācijā īpašā veida plombu skaits un atsevišķie plombu identifikatori un jāuzliek plombas ne vēlāk kā laikā, kad preces izlaiž kopīgā/Savienības tranzīta procedūrai.

VI.3.3. Atzītais nosūtītājs

Šis punkts ir iedalīts šādi:

- ievads (VI.3.3.1. punkts);
- atļauja (VI.3.3.2. punkts);
- procedūras (VI.3.3.3. punkts).

VI.3.3.1. Ievads

Konvencijas I papildinājuma 84. pants un 86. pants

ĪA 314. pants

Atzītais nosūtītājs ir persona, kam kompetentās iestādes ir atļāvušas veikt tranzīta operācijas, neuzrādot preces nosūtītājā muitas iestādē. Minētā persona ir procedūras izmantotājs. Uzsākot deklarēšanu, precēm jāatrodas minētās personas kontrolē atļaujā norādītajās telpās.

Atzītais nosūtītājs var iesniegt tranzīta deklarāciju *NCTS* un ievadīt sistēmā šādu informāciju:

- plombu skaitu un atsevišķos plombu identifikatorus (ja plombas ir uzliktas);
- termiņu, līdz kuram preces jāuzrāda galamērķa muitas iestādē;
- noteikto maršrutu, ja nepieciešams.

Atzītais nosūtītājs uzliek īpašā veida plombas, tāpēc nosūtītājam nepieciešama atsevišķa atļauja (sk. 3.2. punktu).

VI.3.3.2. Atļauja

Konvencijas I papildinājuma 84. pants

DA 193. pants

Atļaujas piešķiršanas procedūra jāveic saskaņā ar VI.2.2. punktu.

Lai iegūtu atzītā nosūtītāja statusu, uzņēmējam jāatbilst nosacījumiem (sk. VI.2.1. punktu), turklāt viņam:

- jābūt vispārējā galvojuma vai vispārējā galvojuma ar samazinātu summu (tostarp atbrīvojuma no galvojuma) izmantošanas atļaujas turētājam (sk. III.4. punktu);
- saziņai ar muitas dienestiem jāizmanto datu apstrādes metode.

Konvencijas I papildinājuma 85. pants

DA A pielikums

Lai kompetentajai iestādei dotu iespēju veikt sākotnējo izvērtēšanu, pieteikumā pēc iespējas norāda:

- aplēsi par to, cik bieži mēnesī pieteikuma iesniedzējs nosūtīs preces, piemērojot kopīgā/Savienības tranzīta procedūru;
- preču atrašanās vietu;
- vietu, kur glabājas uzskaite.

Kompetentā iestāde var pieprasīt pieteikuma iesniedzējam iesniegt jebkādas papildu ziņas vai pamatojuma dokumentus, kas nepieciešami pieteikuma apstrādei.

Atļaujas turētājam administratīvās darbības ir jāorganizē tā, lai būtu viegli saistīt informāciju tranzīta deklarācijā par precēm ar informāciju kravas pavadzīmēs, rēķinos u. c. Īpaši svarīga ir informācija par iepakojumu skaitu un veidu un preču veidu un apjomu, kā arī to muitas statusu.

Atļaujas anulēšanas, atsaukšanas vai grozīšanas kārtību skatiet VI.2.4. punktā.

MUITA

Atļaujā jānorāda:

1. nosūtītāju muitas iestādi vai iestādes, kas atbildēs par veicamajām kopīgā tranzīta operācijām;
2. termiņš, cik minūtes pēc tam, kad atzītais nosūtītājs iesniedzis tranzīta deklarāciju, ir nosūtīšanas muitas iestādes rīcībā, lai minētie dienesti varētu veikt visas vajadzīgās pārbaudes pirms preču izlaišanas un nosūtīšanas;
3. darbības nepārtrauktības procedūras gadījumā – kā atzītajam nosūtītājam ir jāinformē nosūtītāja muitas iestāde par tranzīta operācijām, lai tā varētu veikt visas vajadzīgās pārbaudes pirms preču nosūtīšanas;
3. preču kategorijas vai pārvietošanas, kas ir izslēgtas no atļaujas (ja tādas ir);
4. operatīvos un kontroles pasākumus, kas jāveic atzītajam nosūtītājam;
5. (attiecīgā gadījumā) īpašus nosacījumus saistībā ar tranzīta režīma pasākumiem, kas tiek veikti ārpus nosūtīšanas muitas iestādes(-žu) parastā darba laika.

VI.3.3.3. Procedūras

VI.3.3.3.1. Parastā tranzīta procedūra – atzītā nosūtītāja pienākumi

Konvencijas I papildinājuma 86. pants,

Atzītais nosūtītājs nevar sākt kopīgā/Savienības tranzīta operāciju, pirms beidzas atļaujā norādītais termiņš (sk. VI.3.3.2. punktu). Atzītais nosūtītājs ievēro to pašu procedūru, kas aprakstīta IV.1.3. punktā, izņemot to, ka viņam nav jāuzrāda preces nosūtītājai muitas iestādei.

ĪA 314. pants

Kontroles gadījumā atzītajam nosūtītājam ir jānodrošina, lai preces būtu pieejamas muitai.

Ja izmanto šo vienkāršojumu, tad atzītajam nosūtītājam jāpilda visi pienākumi un nosacījumi, kas paredzēti viņa atļaujā.

Kad preces ir izlaistas kopīgā/Savienības tranzīta procedūrai, atzītais nosūtītājs izdrukā TPD un (vajadzības gadījumā) pozīciju sarakstu un nodod tos pārvadātājam.

Muitas dienests var atļaut atzītajam nosūtītājam pozīciju saraksta vietā izmantot kravas sarakstu kā TPD aprakstošo daļu, ar nosacījumu, ka visi dati ir pieejami *NCTS*. Kravas saraksta izmantošana ir aprakstīta V daļas V.3.3.1.2. punktā.

SMK ĪA 72-04. pielikuma I daļas III nodaļas 20.1. punkts
Konvencijas I papildinājuma II pielikuma III nodaļas 20. punkts

TPD 31. ailē jānorāda, ka pozīciju sarakstu aizstāj ar kravas sarakstu, tā atsauces un kravas saraksta lappušu kopskaitu. Šim nolūkam var izmantot zīmogu, kura paraugs ir parādīts turpmāk, vai tā elektronisku atveidojumu.

List of Items replaced by_____ pages of the loading list __(number)__ / __(date)__

Jebkāda ziņojumu apmaiņa starp atzīto nosūtītāju un nosūtītāju muitas iestādi noris, izmantojot datu apstrādes metodes.

Parasti laikam, kad atzītais nosūtītājs var sākt kopīgā/Savienības tranzīta procedūru, jāsakrīt ar nosūtītājas muitas iestādes parasto darbalaiku.

Tomēr, ņemot vērā dažu uzņēmēju darbības specifiku, kompetentās iestādes var iekļaut atļaujā noteikumu, ka kopīgā/Savienības tranzīta procedūru var sākt ārpus attiecīgās muitas iestādes darbalaika.

Atļauja nosaka, kādi identifikācijas pasākumi jāveic un vai tos veic atzītais nosūtītājs vai nosūtītāja muitas iestāde.

Ja atzītajam nosūtītājam ir jāuzliek plombas transportlīdzekļiem vai iepakojumiem, tam jāizmanto īpašā veida plombas, pamatojoties uz piešķirto atļauju.

Īpaša veida plombām jāatbilst IV.2.3.8.2. un IV.2.3.2. punktā aprakstītajām plombu īpašībām.

Muita var atcelt prasību izmantot plombas, ja atzītais nosūtītājs sniedz preču aprakstu, kas ir pietiekami precīzs, lai preces varētu viegli identificēt

un

- norāda to daudzumu un veidu, kā arī jebkādas īpašas pazīmes, piemēram, preču sērijas numuru.

Atļaujai jāparedz apstākļus, kādos izmanto plombas vai citus identifikācijas pasākumus.

VI.3.3.3.2. Darbības nepārtrauktības procedūra – atzītā nosūtītāja pienākumi

Konvencijas I papildinājuma II pielikums

ĪA 72-04. pielikums

Ja *NCTS* vai atzītais nosūtītāja elektroniskā sistēma nav pieejama, atzītajam nosūtītājam ir jāsazinās ar kompetentajām iestādēm un jālūdz apstiprinājums darbības nepārtrauktības procedūras izmatošanai.

Kad ir izdota atļauja, atzītais nosūtītājs par tranzīta deklarāciju var izmantot VAD, VAD izdruku vai TPD.

Aizpildot tranzīta deklarāciju, jāievada šāda informācija.

- 44. ailē – attiecīgā gadījumā noteiktais maršruts;
- D ailē – termiņš preču nogādāšanai galamērķa muitas iestādē un informācija par uzliktajām plombām (ja tādas ir);
- norāde “Atzītais nosūtītājs – 99206”;
- preču nosūtīšanas datums;
- kods “A3”;
- tranzīta deklarācijas numurs (saskaņā ar noteikumiem, par kuriem vienojas ar nosūtītāju muitas iestādi vai kuri izklāstīti atļaujā).

VAD vai TPD var noformēt kādā no šādiem veidiem.

- To C aili iepriekš apzīmogo ar nosūtītājas muitas iestādes zīmogu un paraksta minētās muitas iestādes amatpersona. Iepriekš autentificētos VAD vai TPD muitas iestādei iepriekš secīgi jānumurē un jāreģistrē. Visas VAD BIS veidlapas, kravas saraksti vai pozīciju saraksti, kas tiek izmantoti ar

iepriekš autentificētiem VAD vai TPD, arī ir iepriekš jāautentificē.

- Atzītais nosūtītājs tos apzīmogo ar kompetentās iestādes apstiprinātu un Konvencijas III papildinājuma B.9. pielikumā / ĪA 72-04. pielikumā izklāstītajam paraugam atbilstošu īpašu zīmogu. Zīmoga nospiedumu uz veidlapām var iespiest iepriekš, ja izmanto šim nolūkam apstiprinātu tipogrāfiju.
  Atzītajam nosūtītājam minētā aile jāaizpilda, norādot preču nosūtīšanas dienu, un tranzīta deklarācijai piešķir numuru saskaņā ar noteikumiem, kas izklāstīti atļaujā.

Zīmogu iespiež VAD 1., 4. un 5. eksemplārā vai divos TPD eksemplāros, kā arī visos VAD BIS veidlapu eksemplāros, kravas sarakstos vai pozīciju sarakstos.

Īpašā zīmoga 3. ailē tiek minēts VAD vai TPD numurs. To var iepriekš iespiest tai pašā laikā, kad tiek iespiests zīmogs, šajā zīmoga nospiedumā. Atļauja paredz, ka numerācijai jābūt nepārtrauktai.

Zīmogu VAD vai TPD var iespiest iepriekš. Uzņēmējiem, kas vēlas izmantot iepriekšējas iespiešanas metodi, jāizmanto poligrāfijas uzņēmumi, ko apstiprinājuši tās valsts muitas dienesti, kurā atzītais nosūtītājs veic uzņēmējdarbību.

Muitas dienesti var atļaut atzītajiem nosūtītājiem aizpildīt VAD TPD, izmantojot datu apstrādes metodi. Šādos gadījumos datora izdrukātais īpašā zīmoga nospiedums var nedaudz atšķirties.

Piezīme. Īpašo zīmogu izmanto Itālijas muitas dienesti. VI.8.1. pielikumā ir šī zīmoga paraugs.

Atzītajiem nosūtītājiem jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu īpašā zīmoga vai iepriekš autentificēto vai iepriekš iespiesto VAD vai TPD drošu glabāšanu, lai novērstu to ļaunprātīgu izmantošanu, pazaudēšanu vai zādzību, un pēc pieprasījuma jāuzrāda tie muitas dienestiem.

Muita var veikt pēcmuitošanas pārbaudi, lai konstatētu, vai atzītais nosūtītājs ir veicis visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu īpašā zīmoga un veidlapu, uz kurām ir nosūtītājas muitas iestādes zīmogs vai īpašais zīmogs, drošu glabāšanu.

Ja VAD vai TPD, uz kuriem ir īpašais zīmogs, ir izgatavoti, izmantojot datu apstrādes metodi, tad kompetentā iestāde var atļaut atzītajam nosūtītājam tos neparakstīt.

Atzītajiem nosūtītājiem, kas saņēmuši šo atļauju, VAD vai TPD 50. ailē jāieraksta vārdu savienojums "Derīgs bez paraksta – 99207".

Atbrīvojums tiek piešķirts ar nosacījumu, ka atzītais nosūtītājs iepriekš ir devis muitas dienestiem rakstisku apliecinājumu, ka viņš ir procedūras izmantotājs visās tranzīta operācijās, kas veiktas, izmantojot VAD vai TPD, uz kuriem ir īpašais zīmogs.

Ja tiek izlemts izmantot darbības nepārtrauktības procedūru, tad ir svarīgi nodrošināt, lai tiktu anulētas visas deklarācijas, kas ievadītas *NCTS*, bet tālāk nav apstrādātas, jo sistēma nav darbojusies.

VI.3.3.3.2.1. Identifikācijas pasākumi

Skatīt: VI.3.3.3.1.

Ja plombas nav vajadzīgas, atzītajam nosūtītājam VAD vai TPD D ailē aiz vārdiem "uzliktās plombas" jāieraksta: "Atbrīvojums – 99201".

VI.3.3.3.2.2. Preču nosūtīšana

Atzītajam nosūtītājam jāaizpilda VAD vai TPD.

Pēc tam jāinformē nosūtītāja muitas iestāde pa faksu, e-pastu vai citā veidā, par ko panākta vienošanās un kas fiksēts atļaujā attiecībā uz visām gaidāmajām tranzīta operācijām. Šādā veidā kompetentās iestādes vajadzības gadījumā pirms preču izlaišanas var veikt pārbaudes.

Muitas dienestam nosūtītajā informācijā jāiekļauj:

- informācija par tranzīta deklarāciju;
- preču nosūtīšanas datums un laiks un attiecīgā gadījumā dati par uzliktajām plombām;
- preču parastais komercapraksts;
- pievienoto dokumentu numuri, ja tādi ir.

Parasti laikam, kad atzītais nosūtītājs var sākt kopīgā/Savienības tranzīta procedūru, jāsakrīt ar vietējās muitas iestādes parasto darbalaiku.

Tomēr, ņemot vērā dažu uzņēmēju darbības specifiku, kompetentās iestādes var iekļaut atļaujā noteikumu, ka kopīgā/Savienības tranzīta procedūru var sākt ārpus attiecīgās muitas iestādes darbalaika.

Turklāt muitas dienesti var atļaut atzītajiem nosūtītājiem, kas preces nosūta saskaņā ar regulāru grafiku (noteiktās dienās un stundās), paziņot grafika datus attiecīgajai muitas iestādei. Muita var atbrīvot nosūtītāju no informācijas sniegšanas par katra sūtījuma nosūtīšanu un nepieļaut nosūtītājas muitas iestādes iejaukšanos.

Ja muitas dienesti nepārbauda preces pirms nosūtīšanas, tad atzītajam nosūtītājam ne vēlāk kā preču nosūtīšanas laikā jāieraksta:

- VAD 1. eksemplāra vai TPD pirmā eksemplāra 44. ailē – ziņas par noteikto maršrutu (ja piemēro);
- VAD 1. eksemplāra vai TPD pirmā eksemplāra 50. ailē – vajadzības gadījumā vārdus "derīgs bez paraksta"; un
- VAD 1. eksemplāra vai TPD pirmā eksemplāra D ailē

- termiņu, kurā preces ir jāuzrāda galamērķa muitas iestādē (jāmin datums, nevis dienu skaits);
- datus par izmantotajām plombām (vai attiecīgajā gadījumā vārdu "derīgs bez plombas";
- vārdus "atzītais nosūtītājs" un
- kodu "A3" un
- zīmogu, kas norāda, ka tiek izmantota darbības nepārtrauktības procedūra. V.1.8.1 pielikumā attēloti darbības nepārtrauktības zīmogi dažādās valodās.

Ja nosūtītājas muitas iestādes muitas dienesti pārbauda preces, tām šis fakts jāreģistrē VAD vai TPD D ailē.

VAD 4. un 5. eksemplārs vai TPD otrais eksemplārs jānodod pārvadātājam. Atzītais nosūtītājs saglabā VAD 1. eksemplāru vai TPD pirmo eksemplāru.

Pēc preču nosūtīšanas atzītajam nosūtītājam VAD 1. eksemplārs vai TPD pirmais eksemplārs bez kavēšanās un termiņā, kas norādīts atļaujā, jānosūta nosūtītājai muitas iestādei.

MUITA Nosūtītāja muitas iestāde

- saglabā VAD 1. eksemplāru vai TPD pirmo eksemplāru; - pārbauda VAD vai TPD secīgo numerāciju (iepriekš autentificētie VAD vai TPD, kas nav izmantoti, jānosūta atpakaļ muitai).

VI.3.4. Atzītais saņēmējs

Šis punkts ir iedalīts šādi:

- ievads (VI.3.4.1. punkts);
- atļauja (VI.3.4.2. punkts);
- procedūras (VI.3.4.3. punkts).

VI.3.4.1. Ievads

Parasti preces, kurām piemēro kopīgā/Savienības tranzīta procedūru, kopā ar attiecīgajiem dokumentiem jāuzrāda galamērķa muitas iestādē.

Tomēr atzītā saņēmēja atļauja ļauj uzņēmējam saņemt preces savās telpās vai kādā citā norādītā vietā, tās neuzrādot galamērķa muitas iestādē.

VI.3.4.2. Atļauja

Atļaujas piešķiršanas procedūra jāveic saskaņā ar VI.2.2. punktu, ja vien turpmāk nav norādīts citādi.

Lai iegūtu atzītā saņēmēja statusu, uzņēmējam jāatbilst nosacījumiem (sk. VI.2.1. punktu).

Atzītā saņēmēja atļauju var piešķirt tikai tad, ja papildus citiem nosacījumiem uzņēmējs saziņai ar muitas dienestiem izmanto datu apstrādes metodi.

Lai kompetentajai iestādei dotu iespēju veikt sākotnējo izvērtēšanu, pieteikumā pēc iespējas norāda:

Konvencijas I papildinājuma 89. pants

- aplēsi par to, cik bieži mēnesī pieteikuma iesniedzējs saņems preces, piemērojot kopīgā/Savienības tranzīta procedūru;
- preču atrašanās vietu;
- vietu, kur glabājas uzskaite.

DA A pielikums

Atzītajam saņēmējam darbības jāorganizē tā, lai būtu viegli saistīt tranzīta deklarācijas informāciju par precēm ar informāciju atzītā

saņēmēja uzskaitē tā, lai muitas dienesti varētu pārbaudīt preču pārvietošanu. Īpaši svarīga ir informācija par preču apjomu un veidu un par preču apjomu un to muitas statusu.

Atļaujas anulēšanas, atsaukšanas vai grozīšanas kārtību skatiet VI.2.4. punktā.

MUITA

Atļaujā jānorāda:

1. galamērķa muitas iestāde(-es), kas atbild par atzītā saņēmēja pārraudzību;
2. termiņš, cik minūtes pēc tranzīta procedūras tam, kad pabeigta tranzīta procedūra, ir galamērķa muitas iestādes rīcībā, lai minētie dienesti varētu veikt visas vajadzīgās pārbaudes pirms preču izlaišanas;
3. darbības nepārtrauktības procedūras gadījumā – kā atzītajam saņēmējam ir jāinformē galamērķa muitas iestāde par tranzīta operācijām, lai tā varētu veikt visas vajadzīgās pārbaudes pirms preču izlaišanas;
4. preču kategorijas vai pārvietošanas, kas ir izslēgtas no atļaujas (ja tādas ir);
5. operatīvie un kontroles pasākumi, kas jāveic atzītajam saņēmējam;
6. (attiecīgā gadījumā) īpaši nosacījumi saistībā ar tranzīta režīma pasākumiem, kas tiek veikti ārpus galamērķa muitas iestādes(-žu) parastā darba laika.

VI.3.4.3. Pagaidu uzglabāšana

SMK 144. pants, 145. panta 1., 3. un 11. punkts, 147. un 148. pants
DA 115. pants

Šis punkts attiecas tikai uz Savienību.

Ja preces tiek uzrādītas atzītā saņēmēja telpās un Savienības tranzīta procedūra ir pabeigta, preces atrodas pagaidu uzglabāšanā.

Preces, kas atrodas pagaidu uzglabāšanā, var tikt uzglabātas pagaidu uzglabāšanai paredzētās telpās vai citās vietās, kuras noteikuši vai apstiprinājuši muitas dienesti. Tomēr gadījumos, kad preces tiek uzglabātas citās vietās, tās būtu jādeklarē nākamajai muitas procedūrai vai jāreeksportē ne vēlāk kā 6 dienas pēc to uzrādīšanas (izņemot gadījumus, kad muitas dienesti pieprasa preču pārbaudi).

Pagaidu uzglabāšanas telpu darbībai nepieciešama kompetento muitas dienestu atļauja.

Ja vien nepiemēro atbrīvojumu no galvojuma, ir jāiesniedz galvojums, neatkarīgi no tā, kur preces atrodas pagaidu uzglabāšanā

(pagaidu uzglabāšanai paredzētās telpās vai vietā, kuru nozīmējuši vai apstiprinājuši muitas dienesti).

VI.3.4.4. Procedūras

VI.3.4.4.1. Standarta tranzīta procedūra

Konvencijas I papildinājuma 88. pants

Atzītais saņēmējs rīkojas saskaņā ar IV.4.3. aprakstīto procedūru, un turklāt saņēmējam jāizpilda šādi pienākumi (noteiktajā secībā):

ĪA 315.-316. pants

- preces jāuzrāda galamērķa muitas iestādē;
- pēc preču ierašanās vietā, kas norādīta atļaujā, saņēmējam jānosūta "Ierašanās paziņojums" (IE007) galamērķa muitas iestādei, norādot visas neatbilstības vai starpgadījumus pārvadājuma laikā (piemēram, noņemtas plombas);
- jāgaida taimera beigas un jāsagaida ziņojums "Izkraušanas atļauja" (IE043) un tad jādod muitai iespēja pārbaudīt preces pirms to izkraušanas;
- jāpārbauda un jāizkrauj preces;
- jānosūta galamērķa muitas iestādei ziņojums "Izkraušanas piezīmes" (IE044), norādot visas neatbilstības ne vēlāk kā trešajā dienā pēc dienas, kurā saņemta atļauja izkraut preces.

Pēc pārvadātāja pieprasījuma atzītais saņēmējs izdod kvīti, kurā apliecina preču ierašanos vietā, kas norādīta atļaujā, un kurā ir iekļauta atsauce uz kopīgā/Savienības tranzīta operācijas *MRN*. Kvītij jāizmanto Konvencijas III papildinājuma B.10. pielikumā / ĪA 72-03. pielikumā sniegtais paraugs.

VI.3.4.4.2. Darbības nepārtrauktības procedūra

Ja tiek izmantota darbības nepārtrauktības procedūra, tad atzītajam saņēmējam ar jebkādiem atļaujā norādītajiem saziņas līdzekļiem (pa faksu, e-pastu vai citā veidā) jāinformē kompetentā iestāde par preču ierašanos. Kad galamērķa muitas iestāde ir devusi izkraušanas atļauju, viņš var izkraut preces savās telpās vai atļaujā norādītajās telpās.

Preces pavadošā VAD 4. un 5. eksemplārā vai TPD otrajā eksemplārā atzītajam saņēmējam jānorāda ierašanās datums, plombas(-u) faktiskais stāvoklis, kontroles rezultāta kods, jāiespiež

savs atļaujas zīmogs(-i) un, tiklīdz iespējams, bet ne vēlāk kā nākamajā darbadienā jānosūta dokumenti galamērķa muitas iestādei.

Atzītajam saņēmējam jāinformē galamērķa muitas iestāde par preču ierašanos saskaņā ar atļaujā iekļautajiem nosacījumiem, lai kompetentās iestādes vajadzības gadījumā pirms preču izlaišanas veiktu pārbaudes.

Informācija, ko nosūta galamērķa muitas iestādei, ietver:
- tranzīta deklarācijas numuru;
- preču ierašanās datumu un laiku un attiecīgā gadījumā plombu stāvokli,
- preču parasto komercaprakstu (ar HS kodu, ja tas pieder pie deklarācijas);
- datus par pārpalikumu, iztrūkumu, aizstāšanu vai citām neatbilstībām, piemēram, bojātas plombas.

Parasti laiks, kad atzītais saņēmējs var saņemt preces, sakrīt ar galamērķa muitas iestādes parasto darbalaiku.

Tomēr, ņemot vērā dažu uzņēmēju darbības specifiku, kompetentās iestādes var iekļaut atļaujā noteikumu, ka atzītais saņēmējs var izlaist preces, kas atvestas ārpus attiecīgās muitas iestādes darbalaika.

Turklāt muitas dienesti var atļaut atzītajiem saņēmējiem, kas saņem sūtījumus saskaņā ar regulāru grafiku (noteiktās dienās un stundās), paziņot grafikā iekļautās ziņas attiecīgajai muitas iestādei. Muita var atbrīvot atzīto saņēmēju no informācijas sniegšanas katru reizi, kad tiek atvestas preces, un ļaut viņiem rīkoties ar precēm atvešanas laikā bez galamērķa muitas iestādes iejaukšanās.

Piezīme. Visos gadījumos, kad ir konstatēti lieki daudzumi, iztrūkumi, aizvietošana vai citas neatbilstības, piemēram, salauztas plombas, nekavējoties jāinformē galamērķa muitas iestāde.

Ja muitas dienesti nolemj preces pārbaudīt, tad atzītais saņēmējs tās nedrīkst izkraut. Ja muita nevēlas preces pārbaudīt, tad atzītajam saņēmējam jādod atļauja tās izkraut.

Ja muitas dienesti nepārbauda sūtījumu tā atvešanas brīdī, tad atzītajam saņēmējam jāieraksta VAD 4. un 5. eksemplāra vai TPD otrā eksemplāra I ailes kreisās puses iedaļā un attiecīgā gadījumā pienākšanas reģistrā:
- ierašanās datums; un
- uzlikto plombu stāvoklis.

Piezīme. I ailes otrā apakšiedaļa ir paredzēta galamērķa muitas iestādes ierakstiem.

VAD 4. un 5. eksemplārs vai TPD otrais eksemplārs atzītajam saņēmējam nekavējoties jānosūta galamērķa muitas iestādei.

MUITA Attiecībā uz: - VAD vai TPD reģistrēšanu, kontroli vai anotācijām; - VAD 5. eksemplāra vai TPD otrā eksemplāra nosūtīšanu atpakaļ nosūtītājai muitas iestādei; - rīcību neatbilstību gadījumā; iespējamām pārbaudēm utt.; IV daļas noteikumus piemēro *mutatis mutandis*.

VI.3.5. Preces, ko pārvadā pa dzelzceļu

VI.3.5.1. Vienkāršojumi, kas piemērojami tranzīta procedūrām pa dzelzceļu

ES dzelzceļa kravu pārvadājumi ir liberalizēti kopš 2007. gada sākuma attiecībā gan uz valsts, gan starptautiskajiem pakalpojumiem. Tādiem kravu pārvadājumiem pa dzelzceļu, ko veic atbilstīgi liberalizētajiem nosacījumiem, ir jāpiemēro tā pati standarta tranzīta procedūra, ko piemēro jebkurai citai pārvietošanai tranzītā. Tiem jānotiek saskaņā ar standarta tranzīta deklarāciju, izmantojot *NCTS*, kā sīkāk paskaidrots IV daļā, vai citu tranzīta procedūru, kas minēta I.4.2. punktā, kā jebkuras citas pārvietošanas tranzītā gadījumā.

Tomēr turpmāk VI.3.5.2. punktā ir minētas konkrētas ar dzelzceļu saistītas īpatnības, izmantojot standarta procedūru.

Neatkarīgi no dzelzceļa kravu pārvadājumu liberalizācijas pārejas periodā aizvien var piemērot īpašu dzelzceļa tranzīta procedūru papīra formā, kamēr *NCTS* nav atjaunināta saskaņā ar SMK darba programmu. Tomēr šo procedūru papīra formā var izmantot tikai tad, ja transporta sistēmā sadarbības režīmā, kas aizvien pastāv liberalizētā tirgū, lai gan tā lietošana samazinās, darbojas vismaz divi dzelzceļa uzņēmumi. Skatīt nodaļu VI.3.5.3.

Līdz *NCTS* atjauninināšanai saskaņā ar SMK darba programmu dalībvalstis arī var turpināt piemērot citas Savienības tranzīta

procedūras papīra formā. Šī pārejas noteikuma piemērošana ir sīkāk izklāstīta turpmāk VI.3.5.4. punktā.

Turklāt ir iespējams pārvietot Savienības preces pa dzelzceļu no viena punkta uz citu Savienības muitas teritorijā caur kopīgā tranzīta valsts teritoriju, nemainot to muitas statusu un nepiemērojot tām muitas procedūru, kā izklāstīts VI.3.5.5. punktā.

VI.3.5.2. Standarta procedūra dzelzceļam un tās īpatnības

Ja preces tiek pārvietotas saskaņā ar standarta tranzīta deklarāciju, izmantojot *NCTS*, kā sīkāk izklāstīts IV daļā, tiek piemērotas dažas uz dzelzceļa pārvadājumiem īpaši attiecināmas variācijas.

Muitas iestāde, kuras kompetencē ir nosūtīšanas stacija, ir nosūtītāja muitas iestāde. Muitas iestāde, kuras kompetencē ir galamērķa stacija, ir galamērķa muitas iestāde. Ja pārvietošana pa dzelzceļu sākās pirms iebraukšanas Savienības muitas teritorijā vai kopīgā tranzīta valstī, tad pirmās ievešanas muitas iestādes stacija būs nosūtīšanas stacija. Ja pārvietošana pa dzelzceļu turpinās pēc izbraukšanas no Savienības muitas teritorijas vai kopīgā tranzīta valsts, tajā neatgriežoties, tad izvešanas muitas iestādes stacija būs galamērķa stacija.

ĪA 302. panta 2. punkta b) apakšpunkts Konvencijas I papildinājuma 39. panta 2. punkta b) apakšpunkts

Atkāpjoties no vispārīgā pienākuma uzlikt plombas sūtījumiem, lai tos varētu identificēt, ne transportlīdzekļiem, ne atsevišķiem iepakojumiem, kuros ir preces, nav jāuzliek plombas, ja dzelzceļa uzņēmumi ir veikuši identifikācijas pasākumus.

Neatkarīgi no šīs atkāpes nosūtītāja muitas iestāde tomēr varēs pieņemt lēmumu uzlikt plombas sūtījumiem, lai tos varētu identificēt.

ĪA 304. panta 6. punkts Konvencijas I papildinājuma 43. panta 5. punkts

Preces, kas tiek pārvietotas pa dzelzceļu saskaņā ar Savienības vai kopīgā tranzīta procedūru, nav jāuzrāda tranzīta muitas iestādē ar nosacījumu, ka tranzīta muitas iestāde var ar citiem līdzekļiem pārbaudīt to, kā preces šķērso robežu.

Šāda pārbaude būtu jāveic tikai vajadzības gadījumā. Pārbaude var notikt retrospektīvi.

Ja tehnisku problēmu dēļ vagoni vai vagonetes tiek izņemti no savienota dzelzceļa vagonu vai vagonešu sastāva, no muitas viedokļa

ĪA 305. panta 1. punkta f) apakšpunkts un 4. punkts

tas ir uzskatāms par starpgadījumu pārvadāšanas laikā. Tomēr pārvadātājs var turpināt tranzīta operāciju saskaņā ar konkrēto tranzīta procedūru. Jēdzienu tehniskās problēmas jāinterpretē plaši, to attiecinot arī uz tādiem gadījumiem kā vilcienu sadalīšana vai vagonu izņemšana neparedzētu darbības traucējumu dēļ.

Konvencijas I papildinājuma 44. panta 1. punkta f) apakšpunkts un 2. panta b) punkts

Ja notiek starpgadījums, par to jāinformē pārvadātājam, kurš norādīts attiecīgo preču TPD, un galamērķa muitas iestāde to norāda *NCTS* sistēmā.

ĪA 305. panta 6. punkts Konvencijas I papildinājuma 44. panta 3. punkts

Tranzīta deklarācija joprojām attiecas uz izņemtajiem vagoniem, un to norāda uz TPD (vai jebkuras citas piemērotas veidlapas, uz kuras ir redzams *MRN* un norāde uz starpgadījumu), kas pievienots izņemtajiem vagoniem. Tomēr tie jāuzrāda galamērķa muitas iestādē 6 dienu laikā pēc pirmo vagonu uzrādīšanas šajā muitas iestādē un tranzīta operācijas pabeigšanas. Galamērķa muitas iestādei ir jānosūta atpakaļ kontroles rezultāti šo 6 dienu laikā.

ĪA 309. panta 1., 2. un 3. punkts Konvencijas I papildinājuma 47. panta 4. un 5. punkts

Ja preces jau tika pārvietotas uz galamērķa staciju pirms izmeklēšanas procedūras sākšanas, tās var palikt esošajā tranzīta procedūrā līdz ierašanās brīdim. Ja izmeklēšanas laikā preces joprojām ir bloķētas vietā, kur notika starpgadījums, tad pārvietošanas turpināšanai jāiesniedz jauna tranzīta deklarācija. Precīzā procedūra, kas būs piemērojama izņemtajiem vagoniem, tiek izvērtēta konkrētajā situācijā. Parasti šādi izvērtējumu veic muitas iestāde, kuras kompetencē ir vieta, kur noticis starpgadījums un papildus nosūtītāja muitas iestāde apspriedīsies ar galamērķa muitas iestādi izmeklēšanas procedūras gaitā, ja tāda tiks uzsākta. Viens no iespējamiem iznākumiem ir prasība attiecībā uz izņemtajiem vagoniem, kuri netika uzrādīti 6 dienu termiņā, iesniegt jaunu tranzīta deklarāciju.

Preces, kas uzrādītas galamērķa muitas iestādē, var izlaist no tranzīta un tām piemērot nākamo muitas procedūru vai pagaidu uzglabāšanas procedūru, ja konkrētajā valstī ir paredzēts šāds risinājums. To galvojuma atsauces summas daļu, kas bija bloķēta, var izmantot no jauna no tā brīža, kad tranzīta operācija ir pabeigta (pat tad, ja daļa sūtījuma vēl nav uzrādīta). Tomēr tranzīta procedūra nav noslēgta, un muita var vajadzības gadījumā pieprasīt galvojumu, piemēram, ja izņemtais vagons tā arī neierodas.

Ja vagoni 6 dienu laikā ierodas, tad var nosūtīt kontroles rezultātus ar attiecīgo kodu A, ka visas preces ir pareizi ieradušās, un nosūtītāja muitas iestāde pēc tam var noslēgt tranzīta procedūru.

Tomēr, ja vagoni 6 dienu laikā neierodas, tad tranzīta procedūru nevar noslēgt. Galamērķa muitas iestādei ir jānosūta kontroles rezultāti ar kodu B un jānorāda, ka ir vagoni/preces ir pazudušas. Tālāk šo jautājumu risina izmeklēšanas procedūrā un pamatojoties uz tās iestādes rīcību, kurā notika starpgadījums.

No brīža, kad nosūtītājā muitas iestādē tiks ieviesta *NCTS* 5, kontroles rezultātu nosūtīšanas termiņš tiks pagarināts līdz 12 dienām. Iepriekš aprakstītais process *NCTS* 5 tiks pārvaldīts kā daļēja ieviešana. Vēlāk tranzīta rokasgrāmata tiks grozīta, lai aprakstītu procedūras noteikumus, kas ir piemērojami *NCTS* 5, vadoties pēc pirmās gūtās pieredzes.

Uz precēm, ko pārvadā pa dzelzceļu, attiecas arī šādi vienkāršojumi, ja ir saņemta atļauja:

- atzītā nosūtītāja statuss (skatīt VI daļu) un
- atzītā saņēmēja statuss (skatīt VI daļu).

VI.3.5.3. Dzelzceļa tranzīta procedūra papīra formā (pārejas noteikums)

VI.3.5.3.1. Ievads

SMK PDA 24. pants

Konvencijas I papildinājuma 55. panta f) punkts

Dzelzceļa tranzīta procedūra papīra formā precēm, ko pārvadā pa dzelzceļu, ir pārejas procedūra. Tā paredz papīra formas *CIM* kravas pavadzīmes izmantošanu par tranzīta deklarāciju precēm, ko pārvadā atzīti dzelzceļa uzņēmumi. Papīra formas *CIM* kravas pavadzīmi var izmantot, līdz tiks ieviesta atjaunināta *NCTS* (5. posms)[34].

NCTS 5. posma jauninājumā paredzētas iezīmes, kas atvieglo muitas tranzīta deklarācijas iesniegšanu dzelzceļa pārvadājumu gadījumā. Tādēļ, tiklīdz nosūtītājā muitas iestādē būs ieviests *NCTS* 5. posma jauninājums, tiks piemērota IV daļā izklāstītā standarta tranzīta procedūra, kuras pamatā ir *NCTS*.

Papīra formas *CIM* kravas pavadzīmes izmantošana par tranzīta deklarāciju ir fakultatīva. Dzelzceļa uzņēmums var izvēlēties izmantot standarta tranzīta procedūru, kuras pamatā ir *NCTS*. Tādā gadījumā *CIM* kravas pavadzīme ir vienīgi pārvadājuma dokuments un tiek piemēroti visi standarta tranzīta noteikumi, kā izklāstīts IV daļā un iepriekš VI.3.5.2. punktā.

Standarta tranzīta procedūra tiek piemērota arī tad, ja papīra formas *CIM* kravas pavadzīmes vietā izmanto *CIM* kravas pavadzīmi

[34] Saskaņā ar SMK darba programmu.

elektroniskā formā. Ja dzelzceļa uzņēmums kā tranzīta deklarāciju izmanto elektronisku transporta dokumentu, tā datus apstrādās *NCTS*.

VI.3.5.3.2. Papīra formas *CIM* kravas pavadzīmes izmantošanas par tranzīta deklarāciju nosacījumi

SMK PDA 30. pants

Konvencijas I papildinājuma 91. pants

Lai izmantotu *CIM* kravas pavadzīmi par tranzīta deklarāciju Savienības vai kopīgajam tranzītam, ir jāizpilda turpmāk minētie nosacījumi.

1. Preču pārvadātājam jābūt dzelzceļa uzņēmumam saskaņā ar 1980. gada 9. maija Konvenciju par starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem (*COTIF*) 1999. gada 3. jūnija grozījumu protokola redakcijā.

2. Dzelzceļa uzņēmumiem, kuri veic pārvadājumus Savienības muitas teritorijā vai kopīgā tranzīta valstīs, jābūt atzītiem dzelzceļa uzņēmumiem vai dažiem no tiem jābūt saņēmušiem valsts atļauju darboties par tā dēvētajiem "dzelzceļa uzņēmumiem, kas ir starpnieki".

PDA 32. panta 1. punkts

Konvencijas I papildinājuma 94. panta 1. punkts

3. Preces ir secīgi jāpārņem un jāpārvadā atšķirīgiem valsts līmenī atzītiem dzelzceļa uzņēmumiem, lai būtu iespējams pārvadāt preces uz tuvāko staciju kaimiņteritorijā un no tās tādā veidā, par ko vienojas pārvadātāji.

4. Iesaistītajiem dzelzceļa uzņēmumiem jāpaziņo, ka tie uzņemas kopīgu atbildību attiecībā pret muitas dienestu par jebkuru iespējamo muitas parādu (ievedmuitas nodokļiem un citiem maksājumiem).

PDA 29. pants un 32. panta 3. punkts, 41. panta 1. punkts, 41. panta 2. punkts

Konvencijas I papildinājuma 92. panta 2. punkts un 94. panta 3. punkts

5. Dzelzceļa uzņēmumiem ar savu grāmatvedības biroju starpniecību, savstarpēji sadarbojoties, jāizmanto kopīgi apstiprināta sistēma, lai pārbaudītu un izmeklētu neatbilstības preču pārvietošanā (skatīt sadaļu VI.3.5.3.5.1. " Grāmatvedības biroju darbība"VI.3.5.3.5.1. Grāmatvedības biroju).

6. Dzelzceļa uzņēmumiem jāatbild par:
   (a) transporta izmaksu atsevišķu segšanu;
   (b) transporta izmaksu sadalīšanu pa valstīm;
   (c) attiecīgās izmaksu daļas segšanu un
   (d) neatbilstību pārbaudes un izmeklēšanas sistēmu.

   Kompetentajam muitas dienestam jābūt piekļuvei datiem attiecīgā dzelzceļa uzņēmuma grāmatvedības birojā.

Papīra formas procedūru nevar izmantot, ja:

- pārvadājumos ir iesaistīts **tikai *viens* pārvadātājs**; vai
- **pārvadātājs pārvadā** preces **ārpus valsts teritorijas**, izņemot pārvadājumus no stacijas blakus esošajā teritorijā un līdz tai, par ko pārvadātāji vienojušies (skatīt iepriekš 3. punktu); vai
- **pārvadātājs neizpilda prasību** attiecībā uz vienkāršoto procedūru, ja vien tas nav saņēmis atļauju kā tā dēvētais dzelzceļa uzņēmums, kas ir starpnieks[35] (skatīt iepriekš 2. punktu).

Visos šajos gadījumos tiek piemērota standarta tranzīta procedūra un *CIM* kravas pavadzīme ir vienīgi pārvadājuma dokuments.

Konkrētākus gadījumus un vienkāršotās procedūras izmantošanas piemērus sk. VI.3.5.3.7. punktā zemāk.

VI.3.5.3.3. Atzīti dzelzceļa uzņēmumi

Atļauju izmantot dzelzceļa tranzīta procedūru papīra formā piešķir muita, pamatojoties uz pieteikumu.

Tas nozīmē, ka piemēro VI daļā aprakstītos vispārīgos noteikumus par muitas lēmumiem, ja vien nav norādīts citādi. Tomēr jāņem vērā, ka elektronisko MLPS neizmanto, lai iesniegtu, piešķirtu un pārvaldītu šāda veida lēmumus. Muitas dienestiem būs jāinformē vienam otrs ar citiem līdzekļiem, un Komisija var atvieglot šo procesu. Tāpēc administrācijām jāinformē Komisija par saviem lēmumiem attiecībā uz atzītajiem dzelzceļa uzņēmumiem. Komisija publicēs un atjaunināsinformāciju 2. pielikumā darba dokumentā TAXUD/A2/TRA/02/2019 par *CIRCABC Transit*[36] interešu grupu.

Pieteikums jāiesniedz muitas dienestam, kura kompetencē ir tā vieta, kur tiek glabāti vai ir pieejami pieteikuma iesniedzēja galvenie uzskaites reģistri muitas vajadzībām un kur jāveic vismaz daļa no darbībām, uz kurām attiecas atļauja.

Dzelzceļa uzņēmumam ir jāizpilda vispārīgi un konkrēti nosacījumi, tostarp jāparaksta attiecīgā deklarācija (*).

35 Dzelzceļa uzņēmums, kas ir starpnieks, var saņemt atļauju pat tad, ja tas neizpilda visus nosacījumus attiecībā uz procedūru papīra formā, ja i) dzelzceļa uzņēmums, kurš drīkst izmantot procedūru papīra formā, rīkojas kā procedūras izmantotājs un ii) dzelzceļa uzņēmums, kas ir starpnieks, nav ne pirmais, ne pēdējais pārvadātājs Savienības muitas teritorijā vai kopīgā tranzīta valstīs.

36 Piekļuve *CIRCABC transit* interešu grupai ir atļauta tikai valsts muitas administrācijai, kas iesaistīta tranzītā un preču muitas statusa pārvaldīšanā. Lai piekļūtu grupai, sazinieties ar savu valsts tranzīta koordinatoru. Ierobežota piekļuve ir piešķirta arī dzelzceļa uzņēmumiem ar EDK starpniecību.

Vispārīgie nosacījumi

DA 11. pants
PDA 29. panta 1. punkta a) apakšpunkts
Konvencijas I papildinājuma 57. panta 4. un 6. pants

- Pieteikuma iesniedzējam jābūt reģistrētam, un jābūt *EORI* numuram, ja veic uzņēmējdarbību Savienībā.
- Pieteikuma iesniedzējam jāveic uzņēmējdarbība Eiropas Savienībā vai kopīgā tranzīta valstī;
- Muitai jāpieņem, ka tā spēs pārraudzīt tranzīta procedūru un veikt kontroles pasākumus bez nesamērīgiem pūliņiem.

Īpaši nosacījumi

PDA 25. panta 1. punkts, 29. panta 1. punkta b) apakšpunkts, 32. panta 1. punkts
Konvencijas I papildinājuma 57. panta 4. punkts, 92. panta 1. punkts un 94. panta 1. punkts

- Pieteikumu var iesniegt tikai dzelzceļa uzņēmums.
- Vai nu: i) pieteikuma iesniedzējam regulāri jāizmanto Savienības vai kopīgā tranzīta procedūra, vai ii) muitas dienestam jābūt pārliecībai, ka pieteikuma iesniedzējs var izpildīt pienākumus, ko paredz šīs procedūras
- Pieteikuma iesniedzējs nedrīkst būt nopietni vai atkārtoti pārkāpis tiesību aktus muitas vai nodokļu jomā.
- Pieteikuma iesniedzējam jāveic uzskaite, kas muitas dienestiem ļauj veikt efektīvu kontroli.
- Dzelzceļa uzņēmumam jāpaziņo, ka tas uzņemas kopīgu atbildību attiecībā pret muitas dienestu, ja tas ir iesaistīts preču pārvadājumos saskaņā ar dzelzceļa tranzīta procedūru papīra formā(*).

(*) Deklarācijā ir noteikts vispāratzīts princips, ka papīra formas tranzīta procedūras piemērošanas laikā atklātās neatbilstības var novērst kompetentais muitas dienests un atbildīgais dzelzceļa uzņēmums valstī, kurā ir notikusi neatbilstība. Atbildīgais dzelzceļa uzņēmums piekrīt uzņemties atbildību un būt pirmais, kam var tikt prasīta visu radušos muitas parādu (ievedmuitas nodokļu un citu maksājumu) nomaksa. Deklarācijas paraugs ir redzams 1. pielikumā darba dokumentā TAXUD/A2/TRA/02/2019.

PDA 39. pants un 41. panta 3. punkts

Konvencijas I papildinājuma 92. panta 3. punkts un 97. panta 3. punkts

Attiecīgā gadījumā muita noteiks:

- Savienības preču pārvietošanas kārtību (skatīt "Piezīmi" VI.3.5.3.4.4. sadaļā),
- galvojumu izmantošanas kārtību,
- procedūras, kas jāievēro grāmatvedības birojos, lai uzraudzītu *CIM* kravas pavadzīmes kā tranzīta deklarācijas izmantošanu.

PDA 25. panta 2. punkts

Konvencijas I papildinājuma 56. panta 4. punkts

Atļauja ir nepieciešama visās dalībvalstīs un visās kopīgā tranzīta valstīs, ja atzītais dzelzceļa uzņēmums vai dzelzceļa uzņēmums, kas ir starpnieks, veic uzņēmējdarbību attiecīgajā valstī.

Tomēr atzītais dzelzceļa uzņēmums var darboties vienīgi savas valsts mērogā, izņemot, ja pārvadājumi tiek veikti uz staciju blakus esošajā teritorijā un no tās, par ko pārvadātāji vienojušies (sk. arī VI.3.5.3.2. punktu).

SMK 22. panta 4. punkts

Konvencijas I papildinājuma 64. pants

Atļauja stājas spēkā nekavējoties.

SMK 22. panta 5. punkts un 28. pants

Konvencijas I papildinājuma 64. pants

Parasti atļauja ir derīga bez laika ierobežojuma un tik ilgi, kamēr dzelzceļa uzņēmums izpilda visus kritērijus un nosacījumus. Tomēr jāņem vērā šādas īpatnības:

- procedūru vairs nevar sākt Savienības dalībvalstī vai kopīgā tranzīta valstī, ja attiecīgajā Savienības dalībvalstī vai kopīgā tranzīta valstī ir ieviests *NCTS* 5. posma jauninājums (skatīt arī VI.3.5.3.1. punktu "Ievads"),
- šo valstu atzītie dzelzceļa uzņēmumi var turpināt darboties kā starpnieki vai saņēmēji,
- visu atļauju derīguma termiņš beigsies brīdī, kad visās Savienības dalībvalstīs un kopīgā tranzīta valstīs tika ieviests *NCTS* 5. posms.

VI.3.5.3.4. Papīra formas tranzīta procedūras izmantošana

1 ir ilustrēta tranzīta procedūra, kad *CIM* kravas pavadzīme tiek izmantota par tranzīta deklarāciju precēm, kas tiek pārvietotas no viena punkta Savienībā vai kopīgā tranzīta valstī uz citu punktu Savienībā vai kopīgā tranzīta valstī.

Lai pilnīgi izprastu piemērojamos noteikumus un iespējamās variācijas, pilnībā jāizlasa visu apakšsadaļu teksts.

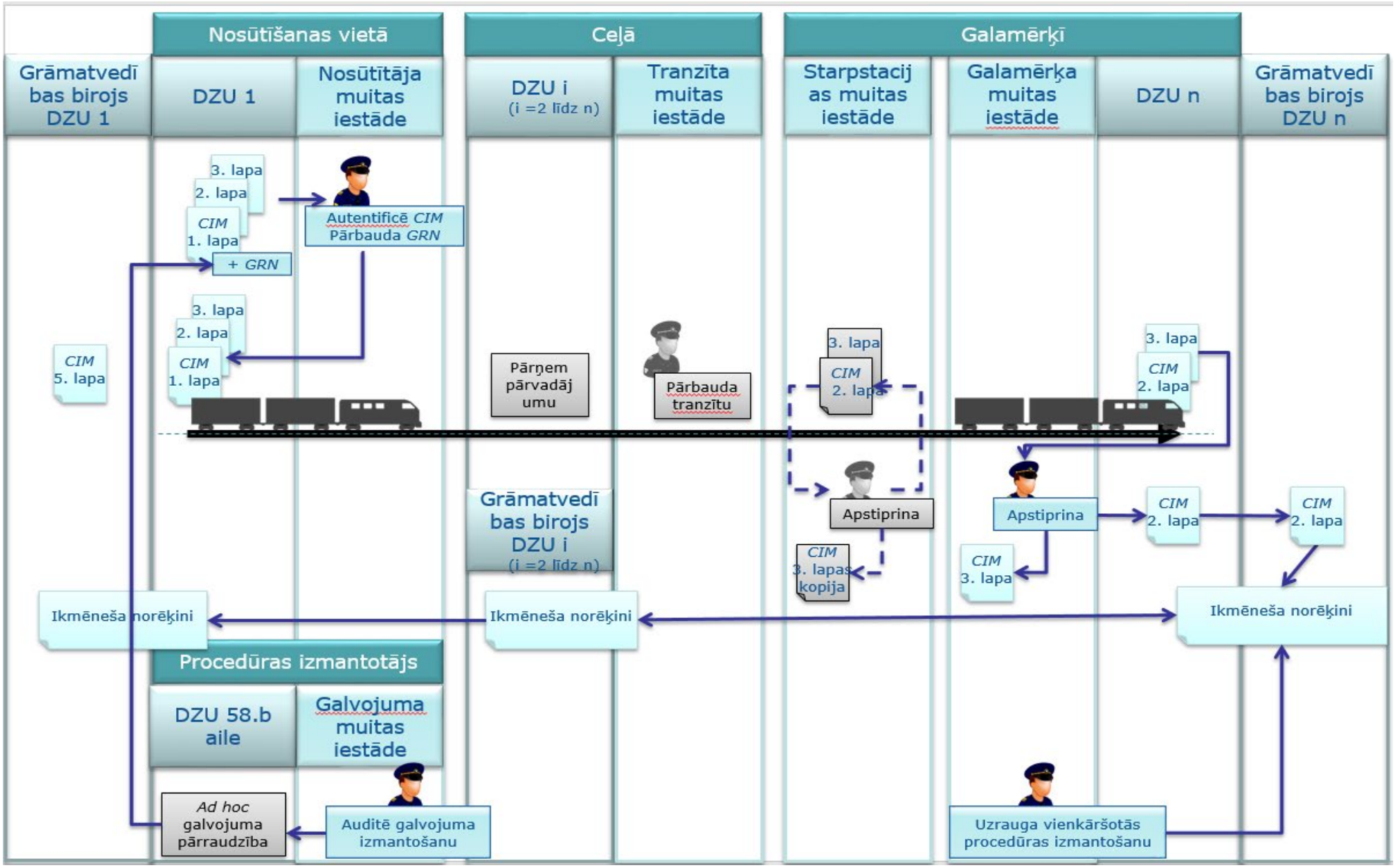

1. attēls. Dzelzceļa tranzīta procedūras papīra formā ilustrācija

VI.3.5.3.4.1. *CIM* kravas pavadzīmes formas tranzīta deklarācija

COTIF B papildinājuma 6. un 7. pants

Starptautiskā dzelzceļa pārvadājumu komiteja (*CIT*) kopā ar muitas administrācijām un Eiropas Komisiju ir izstrādājusi[37]: i) *CIM* kravas pavadzīmes paraugu, ii) *CIM/SMGS* kravas pavadzīmes paraugu un iii) *CIM* kombinētā transporta kravas pavadzīmes paraugu. Šīs veidlapas ir pieejamas http://www.cit-rail.org.

CIM kravas pavadzīmi var izmantot arī par *CUV* vagona pavadzīmi[38]. Šādā gadījumā 30. ailē ir jāatzīmē aile "*CUV* vagona pavadzīme". Šāds lietojums attiecas uz tukšu vagonu pārvadājumiem, kad tos pārvadā kā transportlīdzekli. Tukšajiem vagoniem nevajadzētu piemērot kopīgā/Savienības tranzīta procedūru, ja vien tie vēl nav muitoti. Tāpēc parauga kā *CUV* vagona pavadzīmes izmantošana muitas tranzītā nav aktuāla.

Līdzīgi *CIM* kombinēto pārvadājumu kravas pavadzīmei un *CIM/SMGS* apvienotajai kravas pavadzīmei nav atšķirīgas nozīmes muitas tranzītā. Muitas tranzīta vajadzībām tās abas uzskata par *CIM* kravas pavadzīmēm. Turpmāk visas atsauces uz *CIM* kravas pavadzīmi ir atsauces arī uz CIM/SMGS apvienoto kravas pavadzīmi un *CIM* kombinēto pārvadājumu kravas pavadzīmi. Visas atsauces uz veidlapas ailēm šajā sadaļā attiecas uz *CIM* kravas pavadzīmi. Attiecīgās atsauces ailes uz citām kravas pavadzīmēm ir minētas pārrēķinu tabulā VI.8.11. pielikumā.

Lai gan muitas dienesti un Komisija neatbild par veidlapām, veidlapas var izmantot par muitas tranzīta deklarācijām. Tāpēc šīs veidlapas nevar mainīt bez muitas dienestu un Komisijas iepriekšējas piekrišanas.

VI.3.5.3.4.2. Procedūras izmantotājs

SMK 5. panta 15), 5. panta 35) punkts un 170. panta 2. punkts

PDA 31. panta 1. punkts

- **Procedūras izmantotājs** ir deklarētājs, kā norādīts *CIM* kravas pavadzīmes 58.b ailē.
- Ņemot vērā līgumpārvadātāja (58.a aile) īpašo lomu preču pārvadāšanas organizēšanā un tādējādi viņa saziņu ar citiem pārvadātājiem un zināšanas par tiem, parasti līgumpārvadātājam

37 Skatīt darba dokumentus TAXUD/1862/2003, TAXUD/1950/2003 un TAXUD/1960/2003, no kuriem pēdējais tika apstiprināts 2003. gada 10. decembrī EK un EBTA darba grupas 102. sanāksmē.

38 *CUV* ir vienotie noteikumi attiecībā uz starptautiskajiem vagonu pārvadājumiem.

Konvencijas I papildinājuma 3. panta e) apakšpunkts un 93. pants

ir jāiesniedz pieteikums par dzelzceļa tranzīta procedūras papīra formā izmantošanu saskaņā ar SMK 5. panta 35. punktu un 170. pantu. Tādējādi parasti līgumpārvadātājs ir procedūras izmantotājs.

- Tomēr procedūras izmantotājam **jāveic uzņēmējdarbība Savienībā vai kopīgā tranzīta valstī.** Ja pārvadājums sākas ārpus Savienības muitas teritorijas vai kopīgā tranzīta valsts un līgumpārvadātājs neveic uzņēmējdarbību Savienības vai kopīgā tranzīta valstī, 58.b ailē kā procedūras izmantotāju ar tā piekrišanu var norādīt jebkuru citu atzītu dzelzceļa uzņēmumu, kas iesaistīts pārvadājumos un veic uzņēmējdarbību Savienības vai kopīgā tranzīta valstī. Ņemot vērā prasību uzrādīt preces nosūtītājā muitas iestādē Savienības muitas teritorijā vai kopīgā tranzīta valstī, procedūras izmantotājs parasti būs pirmais pārvadātājs pēc iebraukšanas Savienības muitas teritorijā vai kopīgā tranzīta valstī.

  Tādējādi šajā gadījumā līgumpārvadātājs (58.a aile) piemēros dzelzceļa tranzīta procedūru papīra formā procedūras izmantotāja vārdā (58.b aile).

VI.3.5.3.4.3. *CIM* kravas pavadzīmes formas tranzīta deklarācijas aizpildīšana

COTIF B papildinājuma 12. panta 2. punkts

Dzelzceļa uzņēmumam, kas piekrīt pārvadāt preces saskaņā ar *COTIF* (58.a ailē norādītajam līgumpārvadātājam), ir jāaizpilda *CIM* kravas pavadzīme un jānorāda visi *COTIF* 7. panta B papildinājumā noteiktie dati. *CIM* kravas pavadzīme ir jāizdod par katru sūtījumu.

CIM kravas pavadzīmes izmantošana automātiski nenozīmē to, ka dzelzceļa uzņēmums izmanto dzelzceļa tranzīta procedūru papīra formā. Tāpēc 58.b ailē ir obligāti jāapstiprina *CIM* kravas pavadzīmes kā tranzīta deklarācijas izmantošana.

Ja līgumpārvadātājs nav procedūras izmantotājs, tas nozīmē, ka līgumpārvadātājs aizpilda *CIM* kravas pavadzīmi kā tranzīta deklarāciju procedūras izmantotāja vārdā.

CIM kravas pavadzīmē nav konkrētas ailes, kurā varētu ierakstīt HS kodu. Tomēr gadījumos, kad Savienības/kopīgajā tranzītā ir vajadzīgs HS kods, 24. ailē ieraksta dzelzceļa *NHM* sešciparu kodu, un šis kods gandrīz vienmēr atbilst HS kodam.

Turklāt *CIT* rokasgrāmatā par *CIM* kravas pavadzīmi ir norādīts, ka HS kods ir jānorāda 21. ailē, kad to pieprasa tiesību akti muitas jomā.

Ja tiek izmantots vienreizējais galvojums vai vispārējais galvojums tiek papildināts ar papildu galvojumu, šī informācija būtu jānorāda *CIM* kravas pavadzīmē attiecīgā gadījumā kopā ar galvojuma veidu un galvojuma atsauces numuru (*GRN*), ja piemērojams (sk. arī zem VI.3.5.3.6. punktu).

PDA 34. pants un 11. pielikums

Ja *CIM* kravas pavadzīme attiecas uz vairāk nekā vienu vagonu, var izmantot kravas sarakstu.

Konvencijas I papildinājuma 105. pants un III papildinājuma B pielikums

Kravas sarakstā būs iekļauts vagona vai konteinera numurs.

Atsevišķos kravas sarakstos ir jānorāda T1 un T2/T2F pārvietošana. Šajā gadījumā kravas saraksta sērijas numurs tiks ievadīts *CIM* ailē, kas paredzēta preču aprakstam. Papildu informāciju par šiem kodiem sk. I daļā.

Oriģinālā kravas saraksta autentiskums būtu jāapstiprina ar izsūtīšanas stacijas zīmogu.

VI.3.5.3.4.4. Nosūtīšanas formalitātes

PDA 31. panta 2. punkts

Konvencijas I papildinājuma 93. panta 2. punkts

- **Procedūras izmantotājs** atbild par to, lai visi iesaistītie dzelzceļa uzņēmumi pilnībā izpildītu nosacījumus attiecībā uz šīs vienkāršotās procedūras izmantošanu.

PDA 32. panta 2. punkts un 33. panta 1. punkts

SMK 233. panta 1. punkts un 233. panta 2. punkts

- **Procedūras izmantotājam** ir:
  (a) jāuzrāda *CIM* kravas pavadzīme un preces nosūtītājā muitas iestādē, ja vien nav norādīts citādi (skatīt nākamo piezīmi);
  (b) attiecīgā gadījumā jāuzrāda kravas saraksts (skatīt VI.3.5.3.4.3. punktu);
  (c) jāievēro ar procedūru saistītie muitas jomas noteikumi;
  (d) jāsniedz atbilstošs galvojums visam maršrutam (skatīt arī zemāk VI.3.5.3.6. punktu).

Konvencijas I papildinājuma 8. pants

- **Nosūtītājai muitas iestādei** būtu jāpārbauda, vai procedūras izmantotājs ir atzīts dzelzceļa uzņēmums un vai ir sniegts galvojums. Lai pārbaudītu, vai galvojums ir sniegts, nosūtītāja muitas iestāde var izmantot 2. pielikumu darba dokumentā TAXUD/A2/TRA/02/2019.

Dokumenta 2. pielikumā ir vienīgi apstiprinājums, ka atzītais dzelzceļa uzņēmums drīkst izmantot arī vispārējo galvojumu papīra formas tranzīta procedūras vajadzībām. Sk. VI.3.5.3.6.2. punktu par procedūru, kas jāievēro, ja tiek izmantots vienreizējais galvojums.

SMK PDA 33. pants

Konvencijas I papildinājuma 97. panta 2. punkts

- **Nosūtītāja muitas iestāde** 1., 2. un 3. faktu lapā, muitai paredzētajā *CIM* kravas pavadzīmes 99. ailē skaidri norāda šādus kodus, ja vien nav noteikts citādi (skatīt nākamo piezīmi):
  (a) T1: ārējam tranzītam;
  (b) T2: iekšējam tranzītam;
  (c) T2F: iekšējam tranzītam (īpašā nodokļu režīma teritorija).
  T2 un T2F koda autentiskums ir jāapstiprina ar muitas zīmogu. Papildu informāciju par T1, T2 un T2F koda izmantošanu sk. I daļā.

  Visas lapas ir jāatgriež dzelzceļa uzņēmumam.

PDA 33. panta 4. punkts un 10. pielikums

Konvencijas I papildinājuma 95. pants un III papildinājuma B.11. pielikums

Vajadzības gadījumā **procedūras izmantotājam** jānodrošina, ka visas preces, kuras pārvadā, izmantojot vienkāršoto procedūru, ir atzīmētas ar etiķeti vai zīmogu ar atbilstošu piktogrammu, ja vien nav norādīts citādi (skatīt nākamo piezīmi):

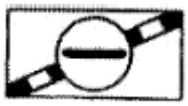

Etiķetes/zīmogi jāuzliek vai jāuzdrukā uz *CIM* kravas pavadzīmes.

Etiķetes/zīmogi jāuzliek uz attiecīgā vagona pilnas kravas gadījumā vai uz atsevišķas(-ām) pakas(-ām).

ĪA 302. panta 2. punkta b) apakšpunkts

Konvencijas I papildinājuma 98. pants

Ja vien nosūtītāja muitas iestāde nav lēmusi citādi, muitai nav jāuzliek plomba ne transportlīdzeklim, ne atsevišķiem preču iepakojumiem. Pamatojums: parasti uzskata, ka dzelzceļa uzņēmumu veiktie identifikācijas pasākumi ir pietiekami.

Piezīme

Piezīme par prasību uzrādīt preces, norādīt T1/T2/T2F kodu un uzlikt etiķeti/zīmogus.

Parasti T1, T2 vai T2F kodu nosaka, vadoties pēc valsts koda 62. ailē. Piemēram, Vācijas valsts kods 80 paredz, ka tiek izmantota T2 procedūra. Ja procedūra un nosūtīšanas valsts (*CIM* kravas pavadzīmē) nesaskan, skaidri jānorāda procedūras kods. Attiecībā uz T2/T2F kodu ir jāapstiprina, ka tas ir derīgs.

No	Caur	Līdz	Preces	Kods (1. līdz 3. lapa)	Piktogramma	Preču uzrādīšana
PDA 33. panta 1. punkts, 33. panta 2. punkts un 33. panta 4. punkts Konvencijas I papildinājuma 97. panta 1. punkts un 97. panta 2. punkts						
Savienības valsts	jebkura valsts	Savienības valsts	ārpussavienības	norāda T1	vajadzīga	vajadzīga
PDA 39. panta 1. punkts un 39. panta 2. punkts Konvencijas I papildinājuma 97. panta 3. punkts						
Savienības valsts	KTK (1) Trešā valsts (2)	ES	Savienības	paredzēta T2/T2F	nav vajadzīga	nav vajadzīga
PDA 36. panta 5. punkts						
Savienības valsts	jebkura valsts	KTK trešā valsts	Savienības vai ārpussavienības	norāda T1 apstiprina T2/T2F	vajadzīga	vajadzīga
Konvencijas I papildinājuma 97. panta 4. punkts un 97. panta 6. punkts						
KTK	jebkura valsts	jebkura valsts	ārpussavienības	paredzēta T1	vajadzīga	nav vajadzīga
			Savienības	apstiprina T2/T2F (3. lapu)	vajadzīga	vajadzīga
PDA 38. un 40. pants						
trešā valsts	jebkura valsts	trešā valsts	ārpussavienības	paredzēta T1	vajadzīga	nav vajadzīga
			Savienības	paredzēta T1, ja vien tas nav *PoUS*	vajadzīga	nav vajadzīga
PDA 33. panta 5. punkts un 40. pants						
trešā valsts	jebkura valsts	Savienības valsts	ārpussavienības	paredzēta T1	vajadzīga	nav vajadzīga
			Savienības	paredzēta T1, ja vien tas nav *PoUS*	vajadzīga	nav vajadzīga

PDA 39. panta 1. punkts

(3) Katrai valstij jāparedz nosacījumi un kārtība situācijās, kad Savienības preces tiek pārvietotas no viena punkta uz citu Savienībā caur kopīgā tranzīta valsti (sk. arī VI.3.5.3.3. punktu).

Konvencijas I papildinājuma 97. panta 3. punkts

PDA 39. panta 2. punkts

(2) Katrai valstij jānosaka procedūra situācijās, kad Savienības preces tiek pārvietotas no viena Savienības punkta uz citu caur trešo valsti. Lai gan šāda pārvietošana parasti ir iespējama vienīgi T1 procedūrās, dzelzceļa pārvadājumi ir izņēmums un šādu pārvietošanu veikt arī

Konvencijas I papildinājuma 97. panta 3. punkts

T2 procedūrās saskaņā ar šo dzelzceļa tranzīta procedūru papīra formā. Muitas tranzīta procedūra tiek pārtraukta ārpus Savienības muitas teritorijas (skatīt arī VI.3.5.3.3. punktu). Kā alternatīvu var izmantot Savienības statusa pierādījumu.

VI.3.5.3.4.5. Īpašas situācijas nosūtīšanas vietā

Pārvietošana sākas no trešās valsts

PDA 33. panta 5. punkts un 38. pants

Konvencijas I papildinājuma 102. pants

Ja pārvietošana sākas ārpus Savienības muitas teritorijas vai kopīgā tranzīta valsts, muitas iestādei, kuras kompetencē ir robežstacija, caur kuru preces nokļūst Savienības muitas teritorijā vai kopīgā tranzīta valstī, būtu jārīkojas kā nosūtītājai muitas iestādei.

Pārvadātājam ir saistoši noteikumi par preču ievešanu Savienības muitas vai kopīgā tranzīta valsts muitas teritorijā, un muitas dienests saglabā tiesības pārbaudīt šīs preces.

Pārvadājuma līguma grozījumi

SMK PDA 37. pants

Konvencijas I papildinājuma 96. pants

Var gadīties, ka līgums tiek grozīts tā, ka pārvadājums i) beidzas ārpus Savienības, nevis Savienībā (vai otrādi); ii) beidzas ārpus sākotnēji plānotās kopīgā tranzīta valsts, nevis sākotnēji plānotajā kopīgā tranzīta valstī (vai otrādi). Šādos gadījumos pārvadājumu nedrīkstētu veikt bez nosūtītājas muitas iestādes iepriekšējas piekrišanas.

Visos citos gadījumos līgumu ar grozījumiem var izpildīt, nekavējoties informējot nosūtītāju muitas iestādi.

Atzītais nosūtītājs

SMK PDA 43. pants

Konvencijas I papildinājuma 107. panta 11. punkts

Ja pirmais dzelzceļa uzņēmums ir atzītais nosūtītājs, preces un *CIM* kravas pavadzīme nav jāuzrāda nosūtītājā muitas iestādē.

Tomēr šai muitas iestādei ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka 1., 2. un 3. lapā ir norādīts attiecīgi T1, T2 un T2F kods.

Papildu informāciju par "atzīto nosūtītāju" sk. VI daļā.

VI.3.5.3.4.6. Ceļā

Visu iesaistīto dzelzceļa uzņēmumu pienākumi (58.b un 57. aile)

PDA 32. panta 2. punkts

Konvencijas I papildinājuma 94. panta 2. punkts

Visi iesaistītie dzelzceļa uzņēmumi atbild par pareizu šīs papīra formas procedūras izmantošanu.

Tranzīta muitas iestādēs

SMK PDA 35. pants

Konvencijas I papildinājuma 99. pants

Tranzīta muitas iestādē nekādas formalitātes nav jākārto. Tomēr robežas šķērsošana tiks kontrolēta, pārbaudot datus grāmatvedības birojos, kā sīkāk paskaidrots VI.3.5.3.5.2. punktā, vai ar citiem līdzekļiem vai citu sistēmu (piemēram, dzelzceļa infrastruktūras pārvaldnieka sistēmu).

Kad preces tiek vestas caur trešo valsti, uzskata, ka procedūra tiek pārtraukta šajā trešā valstī.

Tomēr aizvien ir piemērojamas muitas formalitātes saistībā ar preču ievešanu Savienības muitas teritorijā vai kopīgā tranzīta valstī vai izvešanu no tās, un muitas dienests saglabā tiesības pārbaudīt šīs preces. Šīs formalitātes attiecas uz tā dēvētajiem drošības un drošuma noteikumiem, pamatojoties *WCO SAFE* standartu sistēmu, kā noteikts SMK 46. pantā.

Formalitātes, ja notiek starpgadījumi

ĪA 305. pants

Konvencijas I papildinājuma 44. pants

Tās pašas procedūras ir piemērojamas, ja notiek starpgadījums, pārvietojot preces saskaņā ar Savienības/kopīgā tranzīta operāciju, kā izklāstīts IV.3.3.1. punktā. Tomēr, paturot prātā šīs papīra formas tranzīta procedūras formalitātes attiecībā uz precēm, ko pārvadā pa dzelzceļu, būtu jāievēro ziņojumu iesniegšanas procedūra, kā teikts *CIT* rokasgrāmatā (*CIM* 42. pants "Daļēja zaudējumu vai kaitējuma noskaidrošana", *CIT* 20. veidlapa).

SMK ĪA 305. panta noteikumi un Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru I papildinājuma 44. pants ar nepieciešamajiem labojumiem ir *mutatis mutandis* piemērojami pārvadājumiem saskaņā ar papīra formas tranzīta procedūru attiecībā uz precēm, ko pārvadā pa dzelzceļu.

VI.3.5.3.4.7. Galamērķī

PDA 36. panta 2. punkts

Konvencijas I papildinājuma

Muitas iestāde, kas *CIM* kravas pavadzīmē norādīta kā tā, kuras kompetencē ir galamērķa stacija, rīkosies kā galamērķa muitas iestāde.

100. panta 2. punkts

PDA 36. panta 1. punkts

Dzelzceļa uzņēmums, kas piegādā preces galamērķī, uzrādīs galamērķa muitas iestādei:

- preces;
- *CIM* kravas pavadzīmes 2. un 3. lapu.

Konvencijas I papildinājuma 100. panta 1. punkts

Galamērķa muitas iestāde:

- apzīmogos un atgriezīs dzelzceļa uzņēmumam 2. lapu;
- paturēs 3. lapu.

PDA 41. panta 3. punkts

Konvencijas I papildinājuma 92. panta 3. punkts

Dzelzceļa uzņēmumam savā grāmatvedības birojā ir jādara pieejamas muitas dienestam galamērķa valstī visas *CIM* kravas pavadzīmes (2. lapa) saskaņā ar visiem noteikumiem, kas paredzēti ar šo dienestu noslēgtajā savstarpējā nolīgumā.

VI.3.5.3.4.8. Īpašas situācijas galamērķī

Pārvietošana beidzas trešā valstī

PDA 36. panta 5. punkts un 38. pants

Konvencijas I papildinājuma 101. pants

Ja pārvietošana beidzas trešā valstī, muitas iestādei, kuras kompetencē ir robežstacija, caur kuru preces pamet Savienības muitas teritoriju vai kopīgā tranzīta valstis, jārīkojas kā galamērķa muitas iestādei.

Pārvadātājam ir saistoši noteikumi par preču izvešanu no Savienības muitas teritorijas, un muitas dienests saglabā tiesības pārbaudīt šīs preces.

Preces, izņemot akcīzes preces, ir izkrautas starpstacijā

PDA 36. panta 2. punkts

Ja preču pārvadājums vai tranzīta procedūra ir beigusies starpstacijā vai pa ceļam, muitas iestāde, kuras kompetencē ir attiecīgā starpstacija vai vieta pa ceļam, rīkojas kā galamērķa muitas iestāde.

Konvencijas I papildinājuma 100. panta 2. punkts

Dzelzceļa uzņēmums, kas piegādā preces starpstacijā, uzrādīs galamērķa muitas iestādei:

- preces;
- 2., 3. lapu un *CIM* 3. lapas papildu eksemplāru.

Starpstacijas muitas iestāde (faktiskā galamērķa muitas iestāde):

- apzīmogo šīs lapas,
- apstiprina lapas ar norādi “muitots”,
- atgriež dzelzceļa uzņēmumam 2. un 3. lapu,

- patur 3. lapas papildu eksemplāru.

Paziņotā galamērķa muitas iestāde var pēc tam pieprasīt pārbaudīt "starpposma muitas iestādes" sniegto 2. un 3. lapas apstiprinājumu.

PDA 36. panta 3. punkts

Pārvietošanā esošas akcīzes preces nevar novirzīt. Ir jāievēro deklarētā nosūtīšanas un galamērķa vieta. Tas nozīmē, ka akcīzes preces nevar izkraut starpstacijā.

Atzītais saņēmējs

SMK PDA 44. pants

Ja atzītais saņēmējs saņem preces galamērķa stacijā, preces un *CIM* kravas pavadzīme nav jāuzrāda galamērķa muitas iestādē.

CIM 2. un 3. lapu galamērķa muitas iestādei var tieši iesniegt atzītais dzelzceļa uzņēmums vai pārvadājumu uzņēmums.

Papildu informāciju par "atzīto saņēmēju" sk. VI daļā.

VI.3.5.3.5. Pārvietošanas uzraudzība dzelzceļa tranzīta procedūrā papīra formā

VI.3.5.3.5.1. Grāmatvedības biroju darbība

Starptautiskā dzelzceļu savienība (*UIC*) ir izstrādājusi grāmatvedības un sadalīšanas noteikumus, kas attiecas uz starptautiskajiem kravu pārvadājumiem[39]. Šie dalībniekiem saistošie noteikumi aptver norēķinus un tādu summu sadali un samaksu, kas jāmaksā par preču pārvietošanu saskaņā ar *CIM* kravas pavadzīmi.

Grāmatvedības noteikumos ir paredzēta standarta procedūra, kas jāizmanto preču pārvadājumos iesaistīto dzelzceļa uzņēmumu grāmatvedības birojos. Šo procedūru veido i) ar transportu saistītu datu vākšana un apmaiņa; ii) šādu datu salīdzināšana un attiecīgā gadījumā iii) informācijas par atklātajām neatbilstībām apmaiņa.

Galamērķa valstī esošā dzelzceļa uzņēmuma kompetencē būs norēķinu veikšana, pamatojoties uz *CIM* kravas pavadzīmes 2. lapā norādītajiem datiem. Tāpēc visu pārvadājumu 2. lapas kopijas pieejamas attiecīgajā grāmatvedības birojā. Norēķinus veido attiecīgo datu vākšana, kā paredzēts grāmatvedības noteikumos. Šādu biroju pienākums ir veikt norēķinus katru mēnesi par katru dzelzceļa

39 *UIC* 304. apkārtraksts.

savienojumu un iesaistīto dzelzceļa uzņēmumu. Dati jānosūta katram iesaistītajam dzelzceļa uzņēmumam.

Nosūtīšanas valstī esošā dzelzceļa uzņēmuma pienākums ir pārbaudīt, vai šie dati atbilst paša dzelzceļa uzņēmuma datiem. Ja tiek konstatētas neatbilstības, kas pārsniedz 30 EUR uz vienu sūtījumu, sīkāka informācija ir jānosūta grāmatvedības birojam galamērķa valstī, izmantojot apstiprinātu veidlapu.

Katras tranzīta valsts grāmatvedības birojs vajadzības gadījumā pārbauda, vai norēķins ir pareizs. Ja tiek konstatētas neatbilstības, kas pārsniedz 30 EUR uz vienu sūtījumu, jāizmanto apstiprināta veidlapa.

Pēc norēķina grāmatvedības uzņēmums galamērķa valstī parasti[40] sadala summas un beigās pārskaita attiecīgās summas iesaistītajiem dzelzceļa uzņēmumiem.

Par šo procedūru var vienoties arī ar dzelzceļa uzņēmumiem, kas nav *UIC* dalībnieki. *UIC* procedūras piemērošana nav nosacījums vienkāršotās dzelzceļa tranzīta procedūras izmantošanai. Tomēr iesaistītajiem dzelzceļa uzņēmumiem jābūt saistošām arī visām atbilstošajām grāmatvedības procedūrām, un tām jābūt tikpat uzticamām kā *UIC* procedūra. *UIC* procedūrai ir jāietver: katra sūtījuma datu standarta salīdzināšanu iesaistītajos grāmatvedības birojos; un ii) apstiprinātas veidlapas izmantošanu, ziņojot par neatbilstībām. Visām grāmatvedības procedūrām jānodrošina preču pārvadājumos iesaistīto dzelzceļa uzņēmumu savstarpēja kontrole. Tāpēc procedūrā jābūt iesaistītiem vismaz diviem dzelzceļa uzņēmumiem.

Dzelzceļa uzņēmums, kas pēc noteikta laikposma nav saņēmis savu atlīdzības daļu par transporta operāciju, var veikt izmeklēšanu, lai izsekotu "pazudušās" preces vai dokumentus vai lai noteiktu, kurā valstī preces tika ievestas pēdējo reizi. Tas kompensē trūkstošo: i) muitas izmeklēšanas procedūru un ii) ziņojumus par pabeigšanu un noslēgšanu.

VI.3.5.3.5.2. Kompetento iestāžu veiktas pārbaudes

40 *UIC* plāno mainīt šo principu. Dzelzceļa uzņēmumam, kura kompetencē ir piemērot maksu klientam, būtu jāatbild par summu sadali un pārskaitīšanu. Tā kā šis grozījums neskar ne ar transportu saistītu datu vākšanu, ne šo datu apmaiņu, tas neietekmē dzelzceļa tranzīta procedūru papīra formā.

Tā ir prasība, ka uzskaite jāglabā, lai muita varētu veikt pārbaudi grāmatvedības birojos, kas jāizveido katrā valstī. Tas ir tāpēc, ka nav atpakaļnosūtāma eksemplāra, kas ļautu muitai pārliecināties, ka preces ir ieradušās. Beigu un kontroles ziņojumi ir aizstāti ar ierakstu pārbaudēm, jo īpaši transporta izmaksu sadalījuma pārbaudi un dzelzceļa uzņēmumu izmeklēšanas procedūru.

PDA 41. panta 3. punkts

Muitas kontroli par papīra formas procedūras atbilstošu izmantošanu galvenokārt veiks muitas dienests galamērķa valstī.

Konvencijas I papildinājuma 92. panta 3. punkts

Neatbilstību un parāda prasījumu gadījumā katrai muitas administrācijai ir iespēja risināt situāciju tieši ar attiecīgo dzelzceļa uzņēmumu (skatīt 1. pielikumu darba dokumentā TAXUD/A2/TRA/02/2019).

Jāpatur prātā, ka esošā dzelzceļa uzņēmumu muitošanas un izmeklēšanas sistēma ir būtisks dzelzceļa tranzīta procedūras papīra formā elements. Dzelzceļa tranzīta procedūru papīra formā uzskata par uzticamu un tādu, kas ļauj i) kontrolēt dzelzceļa uzņēmumu kontus un ii) atbrīvojumu no *CIM* kravas pavadzīmes, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, atpakaļnosūtāmā eksemplāra iesniegšanas[41].

Tāpēc pienācīgos un efektīvos vienkāršotās procedūras kontroles pasākumos ir jāizmanto būtiski dzelzceļa uzņēmumu grāmatvedības procedūras elementi.

Vissvarīgākā norāde par to, ka preces, kurām piemēro dzelzceļa tranzīta procedūru papīra formā, nav sasniegušas galamērķi, ir informācija par neatbilstībām. Tomēr šī informācija varētu attiekties arī uz neatbilstībām, kas saistītas ar dzelzceļa kravu pārvadājumiem un par kurām muitai turpmākas darbības nav jāveic. Lai veiktu pienācīgu un efektīvu kontroli, kompetentajām iestādēm jāiesniedz un jāpārbauda tāda informācija par neatbilstībām, ko nosūtījuši vai saņēmuši attiecīgie grāmatvedības biroji. Visas turpmākās darbības, piemēram, izmeklēšana galamērķa birojā, ir jāveic tikai tad, ja neatbilstības ietekmē tranzīta procedūru.

Vienkāršotās procedūras pienācīga piemērošana ir jāuzrauga, pamatojoties uz *CIM* kravas pavadzīmes 2. lapām. Šīm lapām, kurās jābūt apstiprinājumiem, kas paredzēti tranzīta jomas tiesību aktos, jābūt pieejamām grāmatvedības birojā galamērķa valstī (sk. 3.5.3.4.7. punktu). Pienācīgas piemērošanas pārraudzība būtu jānodrošina ar *CIM* kravas pavadzīmes 2. lapu izlases veida

41 Skatīt Komisijas Regulas (EEK) Nr. 304/1971 apsvērumus.

pārbaudēm. Turklāt jāapsver iespēja izmantot pēcmuitošanas pārbaudes procedūru[42].

VI.3.5.3.6. Galvojums saistībā ar vienkāršoto dzelzceļa tranzīta procedūru

SMK 215. panta 2. punkts, 98. panta 1. punkts, , 89. panta 4. punkts un 233. panta 1. punkta c) apakšpunkts

DA 16. panta 1. punkts

SMK 28. panta 1. punkts

Konvencijas I papildinājuma 10. panta 1. punkts

Procedūras izmantotājam ir **jāsniedz atbilstošs galvojums** – derīgs, pietiekams un tāds, kas aptver visu maršrutu Savienības muitas teritorijā un kopīgā tranzīta valstīs.

Ņemot vērā papīra formas procedūras būtību, piemērotākais galvojuma veids ir "vispārējais galvojums". Nav tādas efektīvas procedūras, kas ļautu nosūtītājai muitas iestādei izlaist pārvadājumu ar vienreizējo galvojumu.

VI.3.5.3.6.1. Vispārējā galvojuma izmantošana

ĪA 156. pants un 157. panta 3. punkts

Konvencijas I papildinājuma 74. panta 4. punkts

Ja saistībā ar vienkāršoto dzelzceļa tranzīta procedūru ir sniegts vispārējs galvojums, piemēro šādus nosacījumus.

- Procedūras izmantotājam ir jāpārbauda, lai atsauces summa vienmēr būtu pietiekama un aptvertu visu maršrutu Savienības muitas teritorijā un kopīgā tranzīta valstīs.
  Piezīme.
  (a) Ja atsauces summa ir nepietiekama, procedūras izmantotājam ir jāpalielina atsauces summa vai jāsniedz papildu galvojums. Šī informācija jānorāda *CIM* kravas pavadzīmē kopā ar galvojuma veidu un attiecīgā gadījumā *GRN* numuru.
  (b) Atsauces summu var atkārtoti izmantot nākamajā tranzīta operācijā sākot no tā brīža, kad ir beigusies tranzīta procedūra.
- Nosūtītājai muitas iestādei būtu jāpārbauda, vai ir sniegts vispārējs galvojums. Kā pārbaudes avotu šim nolūkam muita var izmantot 2. pielikumu darba dokumentā TAXUD/A2/TRA/02/2019. Pamatojoties uz šo informāciju,

[42] Sīkāku informāciju sk. Tranzīta rokasgrāmatas IV daļas 5. nodaļas 5. punktā.

muita var arī pieņemt, ka nosacījums ir izpildīts (sk. arī VI.3.5.3.4.4. punktu).

- (Galvojuma muitas iestādes) kompetentajam muitas dienestam būtu jāveic regulāri un atbilstoši auditi, lai pārraudzītu atsauces summas izmantošanu.

Vispārējā galvojuma izmantošanas pārraudzība šai papīra formas procedūrai atšķiras no pārraudzības standarta tranzīta procedūrā. Šī iemesla dēļ ar vispārējo galvojumu ir jāpiešķir atsauces summa šīs papīra procedūras izmantošanai, kura atšķiras no standarta tranzīta procedūrā piešķiramās atsauces summas.

SMK 23. pants, 28. panta 1. punkts, 28. panta 2. punkts un 42. punkts

Konvencijas I papildinājuma 17. pants, 65. panta 3. punkts, 66. un 67. pants

Ja auditos atklātos, ka vispārējā galvojuma izmantošanas nosacījumi nav izpildīti, kompetentais muitas dienests varētu rīkoties šādi:

- pārskatīt vispārējā galvojuma atsauces summu,
- apturēt/atsaukt attiecīgās atļaujas, t. i., vispārējā galvojuma izmantošanas un dzelzceļa tranzīta procedūras papīra formā izmantošanas atļaujas,
- piemērot administratīvu sodu par vispārējā galvojuma izmantošanas nosacījumu nepildīšanu,
- piemērot administratīvu sodu par tādu nosacījumu nepildīšanu, kas saistīti ar tranzīta procedūru,
- noteikt, vai nav radies muitas parāds, un attiecīgā gadījumā sākt attiecīgās atgūšanas procedūras.

Papildu informāciju par atļauju izmantot vispārējo galvojumu sk. III un VI daļā.

VI.3.5.3.6.2. Vienreizējais galvojums

Vairumā gadījumu būtu jāizmanto vispārējais galvojums. Tomēr dažreiz ir lietderīgi izmantot vienreizējo galvojumu. Vienreizējais galvojums var būt atbilstošs retos gadījumos, kad:

- atzītais dzelzceļa uzņēmums darbojas galvenokārt kā ķēdes dalībnieks, bet izņēmuma gadījumā tam ir jādarbojas kā procedūras izmantotājam, un tāpēc tam nav vispārēja galvojuma,
- vispārējā galvojuma atsauces summa ir nepietiekama, un ir jāsniedz papildu galvojums.

Vienreizējais galvojums saistībā ar šo vienkāršoto dzelzceļa tranzīta procedūru:

- procedūras izmantotājam ir jāiesniedz nosūtītājai muitas iestādei atbilstošs galvojums, jānorāda galvojuma veids un attiecīgā gadījumā *GRN* numurs *CIM* kravas pavadzīmē,
- nosūtītājai muitas iestādei būtu jāpārbauda, vai vienreizējais galvojums ir atbilstošs, t. i. tai jāpārbauda, vai galvojums ir i) derīgs; ii) pietiekams, lai segtu iespējamu muitas parādu; un iii) sedz visu maršrutu Savienības muitas teritorijā un kopīgā tranzīta valstīs,
- nosūtītāja muitas iestāde var atbrīvot vienreizējo galvojumu tikai tajā brīdī, kad tai ir nepieciešamie pierādījumi, ka tranzīta procedūra ir pabeigta pareizi.

Lai gan konkrētās situācijās preces un *CIM* kravas pavadzīme nav jāuzrāda nosūtītājā muitas iestādē (skatīt piezīmi VI.3.5.3.4.4. punktā), vienreizējais galvojums ir jāuzrāda nosūtītājā muitas iestādē.

VI.3.5.3.7. Gadījumu scenāriji

VI.3.5.3.7.1. Piemēri

1. **Ārpussavienības preces ir jānogādā no Roterdamas (Nīderlande) līdz Vīnei (Austrija)**
   Līgumpārvadātājs: *DB Cargo Nederland*
   Citi pārvadātāji: *DB Cargo AG*, *Rail Cargo Austria*
   DB Cargo Nederland rekvizīti ir sniegti 58.a ailē. Pārējie pārvadātāji ir norādīti 57. ailē. Līgumpārvadātājs un pārējie pārvadātāji izpilda papīra formas procedūras prasības. *DB Cargo Nederland* var pieteikties izmantot papīra formas tranzīta procedūru, aizpildot 58.b aili, t. i., atzīmējot "jā" aili un ievadot savu *UIC* kodu 2184.

2. **Ārpussavienības preces ir jānogādā no Roterdamas (Nīderlande) līdz Vīnei (Austrija)**
   Līgumpārvadātājs: *DB Cargo Nederland*
   Citi pārvadātāji: Rail Express, Rail Cargo Austria
   Papīra formas procedūru nevar piemērot, jo *Rail Express* nav tiesību izmantot vienkāršojumu. Jāpiemēro standarta tranzīta procedūra. *CIM* kravas pavadzīme ir tikai pārvadājuma dokuments. Ja *Rail Express* saņem atļauju kā dzelzceļa uzņēmums, kas ir starpnieks, ir piemērojama papīra formas procedūra.

3. **Ārpussavienības preces ir jānogādā no Roterdamas (Nīderlande) līdz Vīnei (Austrija)**
   Līgumpārvadātājs: *DB Cargo Nederland*
   Citi pārvadātāji: *DB Cargo Nederland*
   Papīra formas procedūru nevar piemērot, jo pārvadājumā ir iesaistīts tikai viens dzelzceļa uzņēmums. Jāpiemēro standarta tranzīta procedūra. *CIM* kravas pavadzīme ir tikai pārvadājuma dokuments.

4. **Ārpussavienības preces ir jānogādā no Roterdamas (Nīderlande) līdz Baņa Lukai (Bosnija un Hercegovina)**
   Līgumpārvadātājs: *SBB Cargo*
   Citi pārvadātāji: *DB Cargo Nederland, DB Cargo AG, Rail Cargo Austria, SŽ – Tovorni Promet D.O.O., HŽ Cargo, ZFBH* (Bosnija un Hercegovina)
   SBB Cargo rekvizīti ir sniegti 58.a ailē. Līgumpārvadātājs un pārējie Savienības pārvadātāji izpilda papīra formas procedūras prasības. *SBB Cargo* var pieteikties izmantot papīra formas procedūru, aizpildot *CIM* kravas pavadzīmes 58.b aili. Tranzīta

operācija beidzas automātiski saskaņā ar PDA 36. panta 5. punktu un Konvencijas I papildinājuma 101. pantu, kad preces tiek izvestas no Savienības muitas teritorijas.

5. **Ārpussavienības preces ir jānogādā no Roterdamas (Nīderlande) līdz Baņa Lukai (Bosnija un Hercegovina)**
   Līgumpārvadātājs: *ZFBH* (Bosnija un Hercegovina)
   Citi pārvadātāji: *DB Cargo Nederland, DB Cargo AG, Rail Cargo Austria, SŽ – Tovorni Promet D.O.O., HŽ Cargo, ZFBH* (Bosnija un Hercegovina)
   Līgumpārvadātājs veic uzņēmējdarbību ārpus ES. Visi pārējie dzelzceļa uzņēmumi izpilda papīra formas procedūras prasības un var pieteikties izmantot papīra formas procedūru, aizpildot *CIM* kravas pavadzīmes 58.b aili saskaņā ar PDA 31. panta 1. punkta a) apakšpunktu / Konvencijas I papildinājuma 93. panta 1. punkta a) apakšpunktu. Tranzīta operācija beidzas automātiski saskaņā ar PDA 36. panta 5. punktu un Konvencijas I papildinājuma 101. pantu, kad preces tiek izvestas no Savienības muitas teritorijas.

6. **Ārpussavienības preces ir jānogādā no Baņa Lukas (Bosnija un Hercegovina) līdz Bratislavai (Slovākija)**
   Līgumpārvadātājs: *ZFBH* (Bosnija un Hercegovina)
   Citi pārvadātāji: *HŽ Cargo, SŽ – Tovorni Promet D.O.O., Rail Cargo Austria, ZSSK CARGO*
   Līgumpārvadātājs veic uzņēmējdarbību ārpus ES. Visi pārējie dzelzceļa uzņēmumi izpilda papīra formas procedūras prasības. *ZFBH* var pieteikties izmantot papīra formas procedūru kāda cita dzelzceļa uzņēmuma uzdevumā ar tā piekrišanu, atzīmējot "jā" aili 58.b ailē saskaņā ar PDA 31. panta 1. punkta b) apakšpunktu / Konvencijas I papildinājuma 93. panta 1. punkta b) apakšpunktu. 58.a ailē ir norādīti *ZFBH* rekvizīti, savukārt otra dzelzceļa uzņēmuma, kurš ir devis savu piekrišanu, *UIC* kods ir jānorāda 58.b ailē. Saskaņā ar PDA 33. panta 5. punktu / Konvencijas I papildinājuma 102. pantu vienkāršotā procedūra sākas un viens no pārējiem dzelzceļa uzņēmumiem rīkojas kā procedūras izmantotājs, kad vilciens iebrauc ES.

7. **Ārpussavienības preces ir jānogādā no Roterdamas (Nīderlande) līdz Alesandrijai (Itālija)**
   Līgumpārvadātājs: *DB Cargo Nederland*
   Citi pārvadātāji: *DB Cargo AG, BLS Cargo, Mercitalia, DB Cargo Italia*

Piezīme. Tas skar piecus pārvadātājus ķēdē, kas izpilda papīra formas procedūras prasības, četrās valstīs.
DB Cargo Nederland rekvizīti ir sniegti 58.a ailē. Pārējie pārvadātāji ir norādīti 57. ailē. Līgumpārvadātājs un pārējie pārvadātāji izpilda papīra formas procedūras prasības savās attiecīgajās valstīs. *DB Cargo Nederland* var pieteikties izmantot papīra formas tranzīta procedūru, aizpildot 58.b aili, t. i., atzīmējot "jā" aili un ievadot savu *UIC* kodu 2184.

8. **Ārpussavienības preces ir jānogādā no Bernes (Šveice) līdz Roterdamai (Nīderlande)**
Līgumpārvadātājs: DB Cargo Schweiz
Citi pārvadātāji: DB Cargo Nederland, DB Cargo AG
DB Cargo Schweiz rekvizīti ir sniegti 58.a ailē. Pārējie pārvadātāji ir norādīti 57. ailē. Līgumpārvadātājs un pārējie pārvadātāji izpilda papīra formas procedūras prasības. Tomēr līgumpārvadātājs un procedūras izmantotājs atšķiras, un procedūras izmantotājs ir *DB Cargo AG*. Tā kā *DB Cargo Schweiz* nav procedūras izmantotājs, tas var pieteikties izmantot papīra formas tranzīta procedūru *DB Cargo AG* uzdevumā ar tā piekrišanu, aizpildot 58.b aili, t. i., atzīmējot "jā" aili un ievadot *UIC* kodu 2180.

9. **Ārpussavienības preces ir jānogādā no Belgradas (Serbija) līdz Roterdamai (Nīderlande)**
Līgumpārvadātājs: *Srbija Kargo AD*
Citi pārvadātāji: *Rail Cargo Hungaria, Rail Cargo Austria, DB Cargo AG, DB Cargo Nederland NV*
Srbija Kargo AD var pieteikties *Rail Cargo Hungaria* uzdevumā izmantot papīra formas procedūru, atzīmējot "jā" aili 58.b ailē. 58.a ailē ir norādīti *Srbija Kargo AD* rekvizīti, savukārt *Rail Cargo Hungaria UIC* kods 2155 būtu jānorāda 58.b ailē. Saskaņā ar PDA 33. panta 5. punktu / Konvencijas I papildinājuma 102. pantu papīra formas tranzīta procedūra sākas un *Rail Cargo Hungaria* rīkojas kā procedūras izmantotājs, kad vilciens iebrauc Savienībā.

VI.3.5.3.7.2. Īpašas situācijas attiecībā uz līgumpārvadātājiem

Nosacījums par to, ka preces ir veiksmīgi jāpārņem un jāpārvadā dažādiem atzītiem dzelzceļa uzņēmumiem, vairs nav izpildīts, ja vairāku valstu dzelzceļa uzņēmumi ir pilnīgi apvienojušies vienā

uzņēmumā. Tomēr tam, ka dažādi dzelzceļa uzņēmumi ir vienas finanšu pārvaldītājsabiedrības daļas, būtībā nevajadzētu būt iemeslam apšaubīt šo nosacījumu, ja šie dažādie kravu pakalpojumi turpina darboties atsevišķi.

Šis nosacījums nav izpildīts arī tad, ja viens dzelzceļa uzņēmums veic starptautiskus pārvadājumus liberalizētā sistēmā, piemēram, kā vienīgais pārvadātājs no nosūtīšanas valsts līdz galamērķa valstij.

Turklāt līgumpārvadātājam saskaņā ar starptautiskajiem dzelzceļa kravu pārvadājumu noteikumiem var būt arī netradicionālas iezīmes. Šīs atšķirīgās iezīmes ir jāņem vērā, pieņemot lēmumu par to, vai izmantot papīra formas tranzīta procedūru. Dažas no šīm iespējamajām netradicionālajām iezīmēm ir aplūkotas turpmākajos punktos.

- Līgumpārvadātājs ir nosūtītājs vai tranzīta dzelzceļa uzņēmums vai dzelzceļa uzņēmums galamērķa valstī:
  šajā gadījumā līgumpārvadātājs papīra formas procedūrā var rīkoties kā procedūras izmantotājs, ja tā atbilst papīra formas procedūras nosacījumiem.

- Līgumpārvadātājs nav faktiski iesaistīts preču pārvadāšanā:
  šajā gadījumā līgumpārvadātājs papīra formas procedūrā var darboties kā procedūras izmantotājs, un to nosūtītājā muitas iestādē var pārstāvēt pirmais pārvadātājs ķēdē Savienībā vai kopīgā tranzīta valsts teritorijā.

- Līgumpārvadātājs izpilda papīra formas procedūras prasības, bet nesniedz galvojumu:
  Šajā gadījumā līgumpārvadātājs nedrīkst rīkoties kā procedūras izmantotājs. Cits atzīts dzelzceļa uzņēmums var pieteikties izmantot papīra formas procedūru kā līgumpārvadātāja pārstāvis.

- Līgumpārvadātājs nav dzelzceļa uzņēmums:
  Šajā gadījumā līgumpārvadātājs papīra formas procedūrā nedrīkst rīkoties kā procedūras izmantotājs, jo PDA 25. panta 1. punktā un Konvencijas I papildinājuma 93. pantā ir noteikts, ka dzelzceļa uzņēmumam jābūt procedūras izmantotājam.

- Līgumpārvadātājs neizpilda papīra formas procedūras prasības:
  šajā gadījumā līgumpārvadātājs papīra formas procedūrā nedrīkst rīkoties kā procedūras izmantotājs. Procedūras izmantotājs ir vienīgā persona, kurai drīkst piešķirt tiesības

izmantot vienkāršojumu. Parasti procedūras izmantotājam ir jāizpilda vienkāršojuma prasības. Tomēr līgumpārvadātājs var pieteikties izmantot vienkāršoto procedūru kā tāda cita pārvadātāja pārstāvis, kurš izpilda prasības un var būt procedūras izmantotājs.

VI.3.5.4. Citas dzelzceļa tranzīta procedūras papīra formā (pārejas noteikums)

SMK PDA 45. pants

Konvencijas 6. pants

Kamēr *NCTS* nav atjaunināta saskaņā ar SMK darba programmu, dalībvalstīm un kopīgā tranzīta valstīm ir tiesības turpināt piemērot citas papīra formas Savienības tranzīta procedūras ar nosacījumu, ka ir izpildīti pasākumi, kas attiecas uz precēm, kurām piemēro Savienības vai kopīgo tranzīta procedūru.

Pirms SMK stāšanās spēkā valsts, divpusējā vai daudzpusējā līmenī jābūt noteiktai šādas papīra formas Savienības tranzīta procedūru izmantošanas kārtībai.

Piemēram, tā ir gadījumā, ja preces tiek pārvietotas pa dzelzceļu ar *CIM*/*SMGS* vai *SMGS* kravas pavadzīmi un ja tās ir jāieved Savienības muitas teritorijā līdz konkrētam punktam tajā pašā ievešanas valstī.

VI.3.5.5. T2 koridors

DA 119. panta 2. punkta c) apakšpunkts

Konvencijas I papildinājuma 2. panta a) apakšpunkts

Lai gan T2 koridora izmantošana nav muitas tranzīta procedūra, ir vērts norādīt, ka pastāv šāda veida vienkāršojums attiecībā uz Savienības precēm, kas tiek pārvadātas pa dzelzceļu. Lai gan T2 koridors nav kopīgā tranzīta procedūra, to var uzskatīt par valsts tranzīta vienkāršojumu kopīgā tranzīta valstīs. Tomēr tehniski Savienības muitas teritorijā un saskaņā ar konvenciju tiek izmantots Savienības preču muitas statusa prezumpcijas jēdziens.

Izmantojot T2 koridoru, Savienības preces, ko pārvadā pa dzelzceļu, var bez muitas procedūras piemērošanas pārvietot no viena punkta līdz citam punktam Savienības muitas teritorijā un pārvadāt caur kopīgā tranzīta valsti, <u>nemainoties to muitas statusam</u>. Šim nolūkam jābūt izpildītiem šādiem nosacījumiem.

1. Preču pārvadājumam jāizmanto vienots pārvadājuma dokuments, kas izdots dalībvalstī;

2. uz vienotā pārvadājuma dokumenta jābūt apstiprinājumam ar norādi "*T2- Corridor*" (T2 koridors) un dzelzceļa uzņēmuma atļaujas numuram Šveicē;

3. Tranzīts caur kopīgā tranzīta valsti jāpārrauga, izmantojot minētās kopīgā tranzīta valsts elektronisko sistēmu; un

4. attiecīgajam dzelzceļa uzņēmums jāsaņem atļauja no kopīgā tranzīta valsts, kuras teritoriju tas šķērso, izmantot "T2 koridora" procedūru.

Kopīgajai tranzīta valstij regulāri jāinformē Apvienoto komiteju vai attiecīgo šīs komitejas izveidoto darba grupu par elektroniskās pārraudzības sistēmas modalitātēm un dzelzceļa uzņēmumiem, kuri ir saņēmuši atļauju izmantot T2 koridoru.

Pašlaik sistēma ir ieviesta vienīgi Šveicē. Šveicē T2 koridoram ir valsts tranzīta procedūras statuss. Tādu dzelzceļa uzņēmumu saraksts, kas ir saņēmuši atļauju izmantot T2 koridoru, un informācija par izmantojamo procedūru ir pieejama: http://www.ezv.admin.ch/zollanmeldung/05042/05049/index.html?lang=en.

VI.3.6. Preces, ko pārvadā pa gaisu – papīra formas manifestu izmantošana, lai precēm piemērotu kopīgā/Savienības tranzīta procedūru

Šis punkts ir iedalīts šādi:

- ievads (VI.3.6.1. punkts);
- papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūras izmantošana precēm, ko pārvadā pa gaisu (VI.3.6.2. punkts);
- īpaši gadījumi (VI.3.6.4. punkts).

VI.3.6.1. Ievads

Konvencijas I papildinājuma 108. – 111. panta b) punkts

Lai izmantotu papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūru attiecībā uz precēm, ko pārvadā pa gaisu, procedūras izmantotājam ir jāiesniedz galvojums.

SMK 233. panta 4. punkta d) apakšpunkts un 233. panta 4. punkta e) apakšpunkts

Vienkāršojumu drīkst izmantot tikai līdz *NCTS* atjaunināšanas datumam. Pēc šī datuma uzņēmējiem ir jāizmanto *NCTS* un vienkāršojumu var aizstāt ar:

- standarta tranzīta procedūru (IV daļa) vai

PDA 46.–48. pants

- izmantot muitas deklarāciju ar samazinātām datu prasībām, lai precēm piemērotu kopīgā/ Savienības tranzīta procedūru.

Aviosabiedrības, kas atbilst VI.2.1. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, var izmantot papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūru attiecībā uz precēm, ko pārvadā pa gaisu.

Aviosabiedrība, kas izmanto tranzīta procedūras precēm, ko pārvadā pa gaisu, kļūst par procedūras izmantotāju un var veikt tranzīta formalitātes, par tranzīta deklarāciju izmantojot preču manifestu.

Savienības un/vai kopīgā tranzīta valstu lidostas ir norādītas atļaujā.

Preču manifests, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, konceptuāli jānošķir no komercmanifesta vai komplektēta sūtījuma manifesta.

Ievērojiet, ka tranzītu pa gaisu vienmēr var arī veikt, izmantojot standarta tranzīta deklarāciju sistēmā *NCTS*.

Iekraušanas lidosta ir nosūtīšanas lidosta; izkraušanas lidosta ir galamērķa lidosta.

VI.3.6.2. Papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūras izmantošana precēm, ko pārvadā pa gaisu

Konvencijas I papildinājuma 108.-110. pants

Aviosabiedrībai ir atļauts par tranzīta deklarāciju izmantot preču manifestu papīra formā.

PDA 47.-48. pants

Izmantojamajam preču manifestam būtībā jāatbilst 1944. gada 7. decembra Čikāgā parakstītās Konvencijas par starptautisko civilo aviāciju 9. pielikuma 3. papildinājumā dotajam paraugam.

Šajā procedūrai ir prasība, ka preces, kurām piemērotas dažādas tranzīta procedūras, ir jāuzskaita atsevišķos manifestos, kas kalpos par tranzīta deklarāciju katrai attiecīgai procedūrai. Tā, piemēram, uz lidojumu var attiekties trīs manifesti:

1. parastais preču komercmanifests (kas attiecas uz visām precēm lidmašīnā);
2. kravas manifests, kas kalpo par tranzīta deklarāciju, kurā uzskaitītas tās preces, uz kurām attiecas T1 tranzīta procedūra;
3. preču manifests, kas kalpo par tranzīta deklarāciju, kurā uzskaitītas preces, kurām piemēro T2 vai T2F tranzīta procedūru.

VI.3.6.2.1. Atļauja izmantot papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūru precēm, ko pārvadā pa gaisu

Konvencijas I papildinājuma 108. pants

Atļaujas piešķiršanas procedūrai jābūt saskaņā ar VI.2.2. punktu.

Pieteikums jāiesniedz muitas dienestiem, kuru kompetencē ir tā vieta, kur tiek glabāti vai ir pieejami pieteikuma iesniedzēja galvenie uzskaites reģistri muitas vajadzībām un kur jāveic vismaz daļa no darbībām, uz kurām attiecas atļauja.

SMK 22. panta 1. punkts

Atļaujas anulēšanas, atsaukšanas vai grozīšanas kārtību skatiet VI.2.3. punktā.

SMK PDA 26. pants

Ja aviosabiedrība vēlas mainīt vienu vai vairākas lidostas, tai jāiesniedz piešķirtās atļaujas grozījuma pieprasījums.

UZŅĒMĒJI

Aviosabiedrībai pieteikumā jāsniedz šāda informācija:

1. manifesta veids;
2. procedūrā iesaistīto nosūtīšanas lidostu nosaukumi;
3. procedūrā iesaistīto galamērķa lidostu nosaukumi.

MUITA

Atļaujā ir šāda informācija:

- manifesta veids;
- procedūrā iesaistītās nosūtīšanas lidostas un galamērķa lidostas nosaukumi;
- procedūras izmantošanas nosacījumi, kas iekļauj prasību izmantot atsevišķus preču manifestus T1, T2 un T2F procedūrai.

UZŅĒMĒJI

Aviosabiedrībai ir jānosūta atļaujas autentificēta kopija katras nosauktās lidostas muitas dienestam.

Atļauja jāuzrāda vienmēr, kad to prasa nosūtītāja muitas iestāde.

VI.3.6.2.2. Papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūras izmantošana precēm, ko pārvadā pa gaisu

Konvencijas I papildinājuma 109. pants

Preču manifestā jābūt šādai informācijai:

- preču muitas statuss (attiecīgi T1, T2 vai T2F);
- preču pārvadātājas aviosabiedrības nosaukums;
- lidojuma numurs;

SMK 47. pants *PDA*

- lidojuma datums;
- nosūtīšanas (iekraušanas) lidostas un galamērķa (izkraušanas) lidostas nosaukums;
- izdošanas datums un paraksts;

Un par katru manifestā ierakstīto sūtījumu jāiekļauj šāda informācija:

1. gaisa kravas pavadzīmes numurs;
2. iepakojumu skaits;
3. preču komercapraksts, kas ietver visas to identificēšanai vajadzīgās ziņas, vai attiecīgā gadījumā ieraksts "Konsolidācija", ko var saīsināt (līdzvērtīgs komplektētam sūtījumam). Šādos gadījumos manifestā iekļauto sūtījumu gaisa kravas pavadzīmēs jāiekļauj preču komercapraksts, kas ietver visas to identificēšanai vajadzīgās ziņas. Šīs gaisa kravas pavadzīmes jāpievieno manifestam.
4. Bruto svars.

Ja aviosabiedrība nav atzītais nosūtītājs, tad muitas dienestiem nosūtīšanas lidostā apstiprināšanai jāuzrāda vismaz divi manifesta(-u) eksemplāri.

MUITA nosūtīšanas lidostā
Apstiprina manifestu(-s) ar muitas iestādes nosaukumu un zīmogu, apstiprināšanas datumu un muitas iestādes darbinieka parakstu. Patur katra manifesta kopiju.

Galamērķa lidostā aviosabiedrība, ja tai nav atzīta saņēmēja statusa, uzrāda preces un par tranzīta deklarāciju izmantotā(-o) manifesta(-u) eksemplāru(-us) muitas iestādei.

Kontroles vajadzībām galamērķa muitas iestāde par visām izkrautajām precēm var prasīt uzrādīt preču manifestus (vai gaisa kravas pavadzīmes).

<u>Piezīme Savienībai.</u> Savienības preces, uz kurām neattiecas iekšējā Savienības tranzīta procedūra (T2, T2F), var brīvi pārvietot to galamērķi Savienībā, ja vien, preces atvedot galamērķa lidostā, nav pamatotu aizdomu vai šaubu par preču statusu.

MUITA galamērķa lidostā
Patur vienu katra iesniegtā manifesta eksemplāru.

Konvencijas I papildinājuma 110. pants

Muitas dienestiem galamērķa lidostā nav jānosūta atpakaļ manifesta atpakaļnosūtāmie eksemplāri muitas dienestiem nosūtīšanas lidostā. Tranzīta procedūru noslēdz, pamatojoties uz aviosabiedrības sagatavoto mēneša sarakstu.

SMK PDA 48. pants

UZŅĒMĒJI

Aviosabiedrībai vai tās pārstāvim galamērķa lidostā katra mēneša sākumā jāsagatavo to manifestu sarakstu, kas iepriekšējā mēneša laikā ir uzrādīti galamērķa lidostas muitas iestādei. Šajā sarakstā jāiekļauj šāda informācija:

- katra manifesta norādes numurs;
- attiecīgais kods T1, T2 vai T2F;
- preču pārvadātājas aviosabiedrības nosaukums (ko var saīsināt);
- lidojuma numurs;
- lidojuma datums.

Piezīme. Par katru nosūtīšanas lidostu jāsagatavo atsevišķs saraksts.

MUITA

Galamērķa muitas iestāde apstiprina aviosabiedrības sagatavotā manifestu saraksta eksemplāru. Pēc tam muitas iestāde nosūta šo sarakstu nosūtītājai muitas iestādei.

Ar galamērķa muitas iestādes piekrišanu aviosabiedrībai var atļaut nosūtīt mēneša manifestu sarakstu nosūtītājai muitas iestādei.

Nosūtītājai muitas iestādei jāpārliecinās, ka saraksti ir saņemti.

Ja saistībā ar informāciju par sarakstā iekļautajiem manifestiem ir konstatētas neatbilstības, tad galamērķa muitas iestādei ir jāinformē nosūtītāja muitas iestāde un iestādi, kas piešķīrusi atļauju, un jo īpaši konkrēti jānorāda attiecīgo preču gaisa kravas pavadzīmes.

VI.3.6.2.3. Papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūras izmantošana precēm, ko pārvadā pa gaisu

Gaisa kravas pavadzīmes precēm, kas tiek pārvietotas saskaņā ar tranzīta procedūru, proti, Savienības/kopīgā tranzīta dokuments,

ATA karnete, NATO veidlapa 302 utt., jāiekļauj preču komercmanifestā, bet ne manifestā, kas veido tranzīta deklarāciju. Šādu preču gaisa kravas pavadzīmē jāietver norādes uz izmantojamo tranzīta procedūru (dokumenta numurs, nosūtīšanas datums un nosūtītāja muitas iestāde).

Nākamā shematiskā diagramma parāda papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūras izmantošanu precēm, ko pārvadā pa gaisu.

Papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūras izmantošana precēm, ko pārvadā pa gaisu

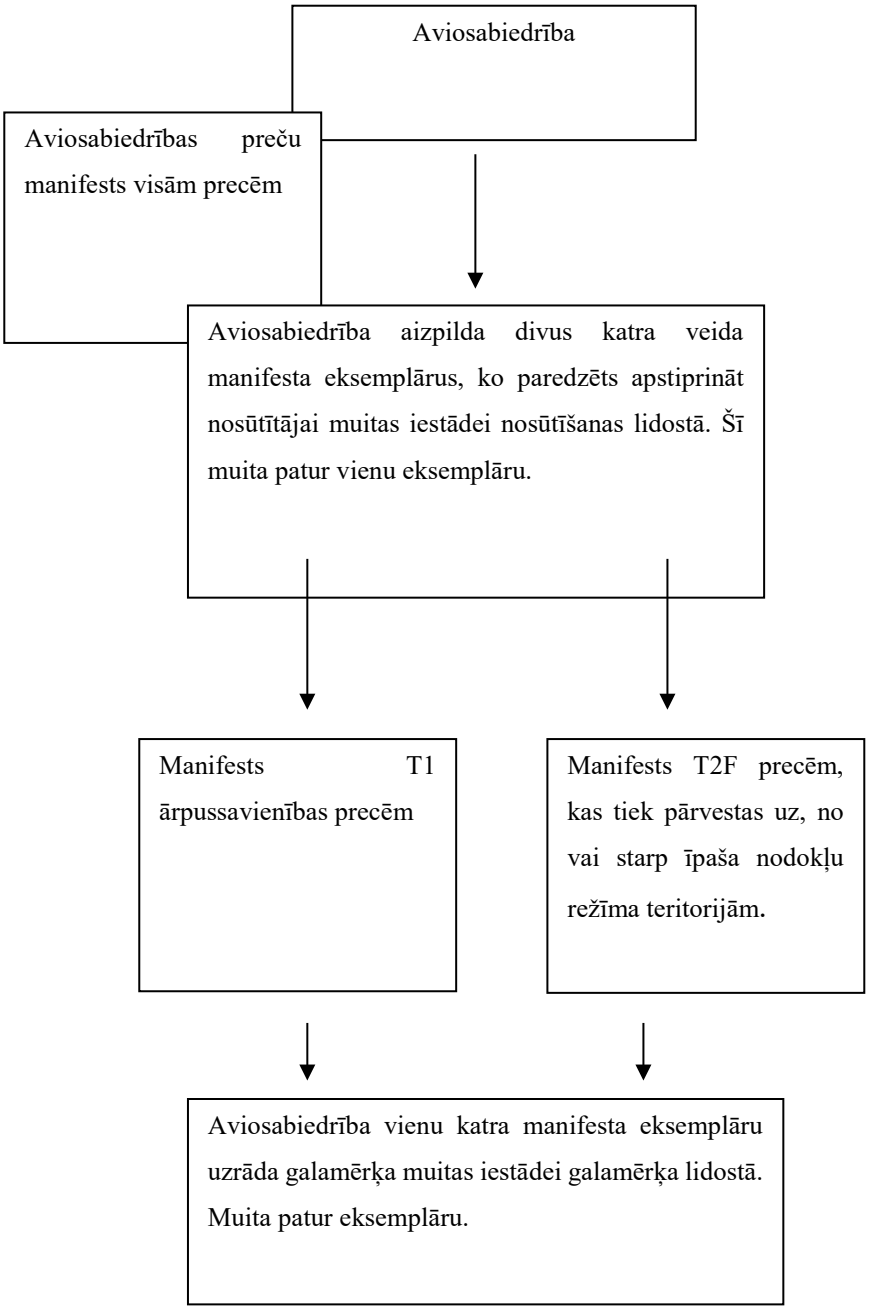

VI.3.6.3. Elektroniskā manifesta formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūras izmantošana attiecībā uz precēm, ko pārvadā pa gaisu

Pielikums svītrots, jo vairs nav aktuāls.

VI.3.6.4. Īpaši gadījumi (izmantojot papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūru precēm, ko pārvadā pa gaisu

Komplektēti sūtījumi (“konsolidācija”)

Gaisa pārvadājumos var būt divu veidu sūtījumu komplektēšana.

1. sūtījuma komplektēšana, ko veic aviosabiedrība – šajā gadījumā pati aviosabiedrība pie katras preču manifesta rindas norāda preču statusu;

2. sūtījuma komplektēšana atbilstoši līgumam starp nosūtītāju un kravas komplektētāju – šis līgums ir pazīstams kā gaisa kravas ekspeditora pavadzīme (*HAWB*).

Komplektētā sūtījuma gaisa pārvadājumu kopumā veic atbilstoši līgumam starp kravas komplektētāju un aviosabiedrību. Šis līgums ir pazīstams kā “gaisa kravas galvenā pavadzīme”. Uz konsolidāciju attiecas arī konsolidācijas manifests, kas attiecībā uz katru sūtījumu ir visu konsolidētajā sūtījumā ietverto iepakojumu analītisks kopsavilkums ar atsauci uz gaisa kravas ekspeditora pavadzīmi. Tāpēc konsolidācijas manifestu ir nepieciešams nošķirt no aviosabiedrības kravas manifesta, kas kalpo par tranzīta deklarāciju.

Var gadīties, ka aviosabiedrība konsolidēto kravu ar gaisa kravas galveno pavadzīmi pārvadā saskaņā ar papīra formas kopīgo/Savienības tranzīta procedūru attiecībā uz precēm, ko pārvadā pa gaisu. Ja tā notiek, ir pieļaujams, ka aviosabiedrībai nav zināms kravas komplektētāja sagatavoto gaisa kravas ekspeditora pavadzīmju saturs. Tādos gadījumos aviosabiedrība var pieņemt komplektēto sūtījumu nosūtīšanai saskaņā ar abu veidu tranzīta procedūrām ar nosacījumu, ka

- kravas komplektētājs uzņemas saglabāt atsevišķo sūtījumu statusu gaisa kravas ekspeditora pavadzīmes līmenī;
- konsolidācijas manifestos ir Starptautiskās Civilās aviācijas konvencijas 9. pielikuma 3. papildinājumā norādītā informācija;
- nosūtīšanas vietā un galamērķī gaisa kravas ekspeditora pavadzīmes ir pieejamas muitas uzraudzībai;

- konsolidācijas manifestos ir norādīts atbilstošais statuss, sk. turpmāk;
- aviosabiedrībai paziņo par augstāko statusu konsolidācijas manifestā (statusa secība ir T1, T2, T2F, TD, C, X).

Lai norādītu attiecīgās konsolidācijas manifesta pozīcijas, izmanto kodus T1, T2, T2F , TD, C vai X, šādā veidā:

Kods	Kopīgais tranzīts	Savienības tranzīts
T1	Preces, kam piemērota ārējā T1 tranzīta procedūra.	Preces, kam piemērota ārējā T1 tranzīta procedūra.
T2	Preces, kam piemērota iekšējā T2 tranzīta procedūra.	Preces, kam piemērota iekšējā T2 tranzīta procedūra.
T2F	Preces, kam piemērota iekšējā T2 tranzīta procedūra.	Preces, kam piemērota Savienības iekšējā tranzīta procedūra un ko pārvieto no īpaša nodokļu režīma (ĪNR) teritorijām un citu Savienības muitas teritorijas daļu, kas nav īpaša nodokļu režīma teritorija, kā noteikts DA 188. panta 1. punktā. Šo kodu var izmantot Savienības precēm, ko pārvieto starp īpaša nodokļu režīma teritoriju un citu Savienības muitas teritorijas daļu, kā noteikts DA 188. panta 2. punktā.
TD	Preces, kam jau piemērota cita tranzīta procedūra*.	Preces, kuras jau pārvieto saskaņā ar Savienības tranzīta procedūru vai kuras pārvadā saskaņā ar ievešanas pārstrādei, uzglabāšanas muitas noliktavā vai pagaidu ievešanas procedūrām. Šādos gadījumos kuģošanas sabiedrībai attiecīgajā konosamentā vai citā

Kods	Kopīgais tranzīts	Savienības tranzīts
		attiecīgajā komercdokumentā jāieraksta arī kods "TD". Šādos gadījumos kuģošanas sabiedrībai ir arī jānorāda izmantotā procedūra, tranzīta deklarācijas vai nodošanas dokumenta numurs un datums un izdevējas iestādes nosaukums*.
C (līdzvērtīgs T2L)	Savienības preces, kam nav piemērota tranzīta procedūra.	Savienības preces, kam nav piemērota tranzīta procedūra un kuru statusu var pierādīt.
X	Savienības preces, kuru eksporta procedūra ir pabeigta un izvešana apstiprināta un kurām nav piemērota tranzīta procedūra.	Savienības preces, kuru eksporta procedūra ir pabeigta un izvešana apstiprināta un kurām nav piemērota tranzīta procedūra.

*Ja preces, kurām jau ir piemērota tranzīta procedūra (piemēram, Savienības tranzīts, *TIR* karnete, *ATA* karnete, NATO veidlapa 302 utt.) ir iekļautas komplektētajā sūtījumā, pozīcija jāmarķē ar kodu "TD"; turklāt *HAWB* jānorāda kods "TD" un atsauce uz faktisko attiecīgo procedūru, kā arī atsauces numurs, datums un nosūtītājas muitas iestādes nosaukums no tranzīta deklarācijas.

Ja aviosabiedrība precēm, ko pārvadā pa gaisu, izmanto papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūru, tad tai jānorāda konsolidācija aviosabiedrības manifestā ar kodu "Konsolidācija" vai ar pieņemtu saīsinājumu atbilstoši konsolidācijas manifestā ierakstītajam augstākajam statusam (statusu secība ir "T1", "T2", "T2F").

<u>Piemērs: ja konsolidācijas manifestā ietvertas T1, T2 un T2F preces, tad šis manifests jāiekļauj T1 gaisa transporta manifestā.</u>

Turpmāk sniegti komplektētu sūtījumu piemēri abu veidu tranzīta procedūrām, ko piemēro precēm, ko pārvadā pa gaisu.

Papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūras izmantošana precēm, ko pārvadā pa gaisu

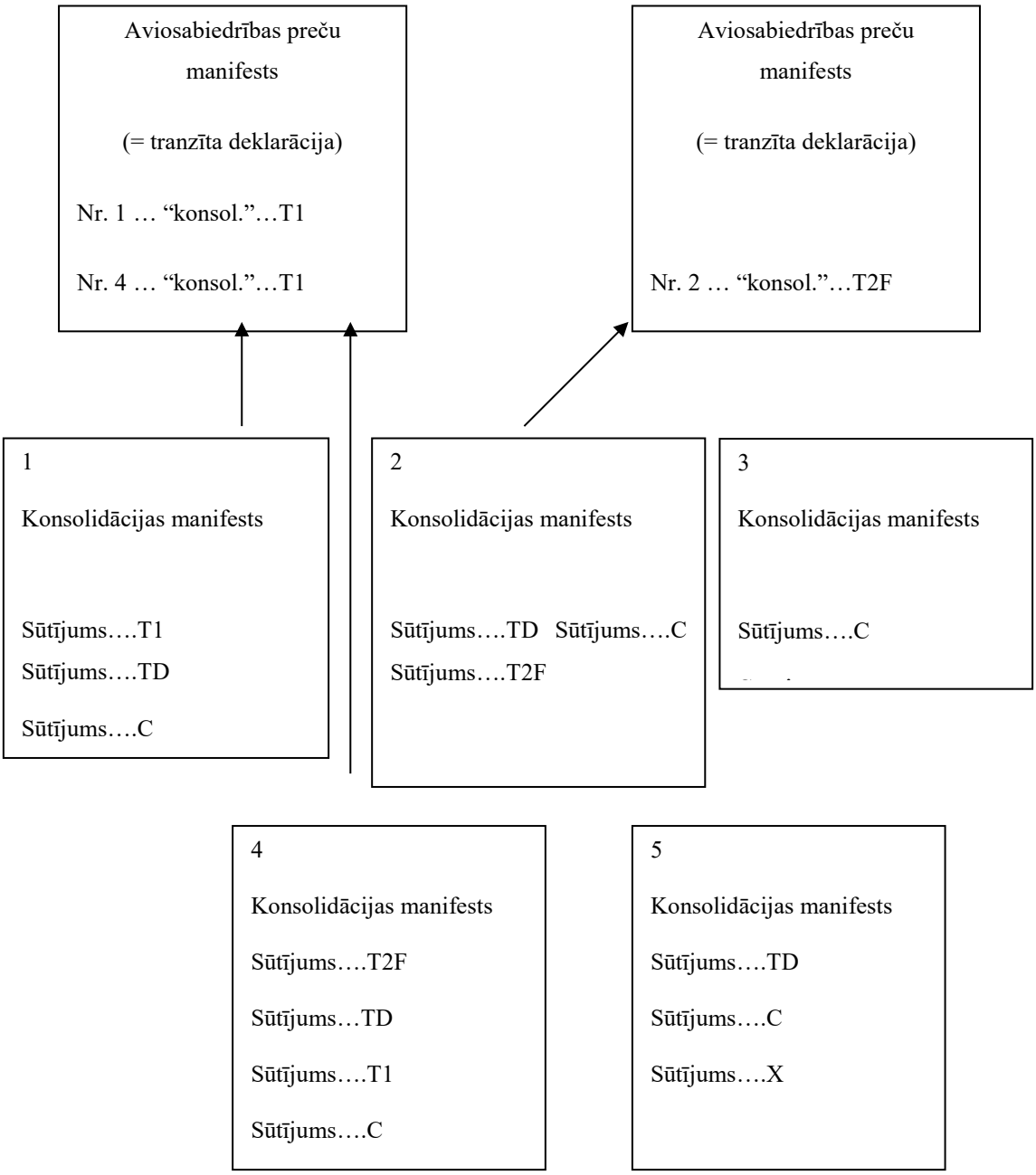

<u>Piezīme. Manifesti Nr. 3 un Nr. 5 neattiecas uz tranzīta procedūrām (Nr. 3) vai tranzīta procedūrām, kurās deklarētājs ir procedūras izmantotājs (Nr. 5).</u>

Visi konsolidācijas manifesti, gaisa kravas ekspeditora pavadzīmes un gaisa transporta manifesti pēc pieprasījuma jādara pieejami kompetentajām iestādēm nosūtīšanas lidostā.

Visi konsolidācijas manifesti, gaisa kravas ekspeditora pavadzīmes un gaisa transporta manifesti pēc pieprasījuma jānogādā kompetentajām iestādēm galamērķa lidostā. Šīs kompetentās iestādes veic attiecīgu preču kontroli, pamatojoties uz konsolidācijas manifestā sniegto informāciju.

Izņemot gadījumus ar kodu "TD" un "X", aviosabiedrība attiecībā uz precēm, kurām piemērota tranzīta procedūra, rīkojas kā procedūras izmantotājs un tādēļ neatbilstību gadījumā ir pilnībā atbildīga par pārvietošanu. Attiecības starp aviosabiedrību un kravas komplektētāju ir privāttiesiska komercdarbības līguma priekšmets.

Komplektēto sūtījumu darbību secības shēma gaisa pārvadājumos attēlota VI.8.5. pielikumā

VI.3.6.4.1. Pārvadāšana ar ekspress pārvadātājiem

Ja ekspress pārvadājumu sabiedrība pati darbojas kā aviosabiedrība, tā var pieprasīt atļauju izmantot papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūru attiecībā uz precēm, ko pārvadā pa gaisu, kā aprakstīts VI.3.6.2. punktā.

Lai pārvadātu tikai Savienības preces, attiecīgajai ekspress pārvadājumu sabiedrībai nav jāsagatavo manifests muitas vajadzībām un nav jāidentificē preču muitas statuss.

Tomēr, pārvadājot preces, uz kurām attiecas tranzīta procedūra, attiecīgajai ekspress pārvadājumu sabiedrībai ir jārīkojas atbilstoši aviosabiedrībām piemērojamām tranzīta procedūrām.

Ja ekspress pārvadājumu sabiedrība darbojas kā aviosabiedrība un tai ir atļauts izmantot papīra formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūru precēm, ko pārvadā pa gaisu, tai jāsagatavo precēm atsevišķi manifesti, vajadzības gadījumā atbilstoši to muitas statusam.

Gadījumos, kad divas vai vairākas gaisa kurjeru/ekspress pārvadājumu sabiedrības pa daļām nofraktē gaisa kuģi, katra sabiedrība var darboties kā aviosabiedrība.

Ja ekspres pārvadājumu sabiedrība nedarbojas kā aviosabiedrība un, pamatojoties uz līgumu, nodod pārvadāšanu citai aviosabiedrībai, pastāv divi iespējamie scenāriji:

- ja gaisa kravas pavadzīme attiecas uz vienu sūtījumu, ekspress pārvadājumu sabiedrībai jānorāda sūtījuma muitas statuss gaisa kravas pavadzīmē;

- ja gaisa kravas pavadzīme attiecas uz vairākiem sūtījumiem, tad piemēro gaisa pārvadājumu komplektēto sūtījumu noteikumus, kas izklāstīti VI.3.6.4. punktā.

Ja ekspress sūtījumus pārvadā ar gaisa kurjeru, kurš pārvietojas gaisa kuģī, noteikumi ir šādi:

a) kurjeram jāceļo kā parastam pasažierim;

b) ekspress pakām jābūt uzskaitītām gaisa kurjera/ekspress pārvadājumu sabiedrības manifestā;

c) aviosabiedrībai jāpārvadā pakas kā nododamā bagāža, parasti gaisa kuģa bagāžas nodalījumā;

d) nododamajai bagāžai nav jāparādās aviosabiedrības manifestā un

e) tādi sūtījumi nav ĪA 210. panta darbības jomā.

VI.3.7. Preces, ko pārvadā pa jūru

Šis punkts ir iedalīts šādi:

- ievads (VI.3.7.1. punkts);
- papīra formas Savienības tranzīta procedūras izmantošana precēm, ko pārvadā pa jūru (VI.3.7.2. punkts);
- īpaši gadījumi (VI.3.7.4. punkts).

VI.3.7.1. Ievads

PDA 24. panta 2. punkts

Lai izmantotu papīra formas Savienības tranzīta procedūru attiecībā uz precēm, ko pārvadā pa jūru, procedūras izmantotājam ir jāiesniedz galvojums.

Vienkāršojumu drīkst izmantot tikai līdz *NCTS* atjaunināšanas datumam. Pēc šī datuma uzņēmējiem ir jāizmanto *NCTS* un vienkāršojumu var aizstāt ar:

- standarta tranzīta procedūru (IV daļa);

- muitas deklarāciju ar samazinātām datu prasībām izmantošana, lai precēm piemērotu Savienības tranzīta procedūru.

Savienības tranzīta procedūras izmantošana ārpussavienības preču pārvadāšanā pa jūru atzītajā regulārajā kuģu satiksmē (RKS) attiecīgā gadījumā ir obligāta (sīkāka informācija par regulāru kuģu satiksmi ir sniegta II daļā).

Šī procedūra ir pieejama kuģošanas sabiedrībām, kuras nodrošina atzītu regulāru kuģu satiksmi (RKS) un izpilda VI.3.7.2. punktā izklāstītos nosacījumus (papildu VI.2.1. punkta vispārīgajiem nosacījumiem). Procedūra paredz katrai preču kategorijai izmantot atsevišķu preču manifestu, kas kalpo par tranzīta deklarāciju.

Muitas tranzīta deklarācijas vietā izmantojamais kravas manifests konceptuāli skaidri jānošķir no komercmanifesta vai komplektētā sūtījuma manifesta.

Kuģošanas sabiedrībai: i) ir jākļūst par attiecīgās pārvietošanas procedūras izmantotāju; ii) tai būs saistoši tranzīta noteikumi; un iii) manifests jāizmanto kā tranzīta dokuments.

Nosūtīšanas osta ir iekraušanas osta, galamērķa osta ir izkraušanas osta.

VI.3.7.2. Papīra formas Savienības tranzīta procedūru izmantošana precēm, ko pārvadā pa jūru

Izmantojot papīra formas Savienības tranzīta procedūru precēm, ko pārvadā pa jūru, kuģošanas sabiedrība preču manifestu var izmantot par tranzīta deklarāciju.

Šīs procedūras būtiskā pazīme ir šāda: ja vienlaikus pārvadā gan preces, kurām piemērota Savienības ārējā tranzīta procedūra (T1), gan preces, kurām piemērota Savienības iekšējā tranzīta procedūra (T2F), tad katrai preču kategorijai jāizmanto atsevišķs manifests.

Papildus tam vēl ir komercmanifests, kurā ietvertas visas preces, kas atrodas kuģī.

VI.3.7.2.1. Atļauja papīra formas Savienības tranzīta procedūras izmantošanai precēm, ko pārvadā pa jūru

SMK 22. panta 1. punkts

Atļaujas piešķiršanas procedūrai jābūt saskaņā ar VI.2.2. punktu.

SMK PDA 25. pants

Kuģošanas sabiedrībai, kura vēlas izmantot papīra formas Savienības tranzīta procedūru precēm, ko pārvadā pa jūru, jāiesniedz atļaujas pieprasījums muitas dienestiem, kuru kompetencē ir vieta, kur glabājas vai ir pieejama pieteikuma iesniedzēja galvenie uzskaites reģistri muitas vajadzībām un kur veicama vismaz daļa no darbībām, uz kurām attiecas atļauja.

Muitas dienestiem jāizdod atļauja saskaņā ar VI.8.8. pielikumā doto paraugu.

Atļaujas anulēšanas, atsaukšanas vai grozīšanas kārtību skatiet VI.2.3. punktā.

Ja kuģošanas sabiedrība vēlas mainīt vienu vai vairākas ostas, tā iesniedz piešķirtās atļaujas grozījuma pieprasījumu.

UZŅĒMĒJI

Kuģošanas sabiedrībai pieteikumā jāsniedz šāda informācija:

1. manifesta veids;
2. procedūrā iesaistīto nosūtīšanas ostu nosaukumi,
3. procedūrā iesaistīto galamērķa ostu nosaukumi.

MUITA

Atļaujas saturs (saskaņā ar VI.8.6. pielikumu):

- manifesta veids;
- procedūrā iesaistīto nosūtīšanas un galamērķa ostu nosaukumi;
- procedūras izmantošanas nosacījumi, kas iekļauj prasību izmantot atsevišķus manifestus T1 un T2F procedūrai.

UZŅĒMĒJI

Kuģošanas sabiedrībai jānosūta apliecināta atļaujas kopija katras nosauktās ostas muitas dienestam.

Piešķirto atļauju izmantot papīra formas Savienības tranzīta procedūru precēm, ko pārvadā pa jūru, uzrāda vienmēr, kad to prasa nosūtītāja muitas iestāde.

VI.3.7.2.2. Papīra formas Savienības tranzīta procedūru izmantošana precēm, ko pārvadā pa jūru

SMK 50. pants *PDA* Preču manifestā jābūt šādai informācijai:

- preču muitas statuss: attiecīgi T1 vai T2F;
- kuģošanas sabiedrības pilnvarotā pārstāvja paraksts un datums;
- kuģošanas sabiedrības nosaukums un pilna adrese;
- preču pārvadātāja kuģa identifikācijas dati;
- nosūtīšanas (iekraušanas) osta;
- galamērķa (izkraušanas) osta;

turklāt katram sūtījumam:

- atsauce uz konosamentu;
- iepakojumu skaits, veids, marķējumi un identifikācijas numuri;
- preču parastais komercapraksts, kas ietver visas to identificēšanai vajadzīgās ziņas;
- bruto svars kilogramos;
- attiecīgā gadījumā – konteineru identifikācijas numuri.

Ja kuģošanas sabiedrība nav atzītais nosūtītājs, tad muitas dienestiem nosūtīšanas (iekraušanas) ostā jāiesniedz apstiprināšanai vismaz divi manifesta eksemplāri, ko izmanto par tranzīta deklarāciju.

MUITA nosūtīšanas ostā

apstiprina manifestu ar muitas iestādes zīmogu un vārdu, apstiprināšanas datumu un muitas darbinieka parakstu.

Patur vienu katra iesniegtā manifesta eksemplāru.

Ja kuģošanas sabiedrība nav atzītais saņēmējs, tai muitas iestādei galamērķa (izkraušanas) ostā jāuzrāda preces un manifesta(-u) eksemplārs, ko izmanto par tranzīta deklarāciju(-as).

Kontroles vajadzībām galamērķa muitas iestāde var prasīt uzrādīt visu izkrauto preču manifestus (vai konosamentus).

Savienības preces, uz kurām neattiecas iekšējā Savienības tranzīta procedūra (T2F), var brīvi pārvietot uz to galamērķi Savienībā, ja vien, precēm ierodoties galamērķa ostā, nav pamatotu aizdomu vai šaubu par preču statusu.

MUITA galamērķa ostā Patur vienu katra iesniegtā manifesta eksemplāru.

SMK 51. pants *PDA* Galamērķa muitas iestādei nav jānosūta manifesta apakaļnosūtāmie eksemplāri atpakaļ nosūtītājai muitas iestādei. Tranzīta operāciju noslēdz, pamatojoties uz ikmēneša sarakstu, ko sagatavo kuģošanas sabiedrība.

UZŅĒMĒJI Kuģošanas sabiedrībai vai tās pārstāvim galamērķa ostā katra mēneša sākumā jāsagatavo iepriekšējā mēnesī galamērķa muitas iestādei uzrādīto manifestu saraksts. Šajā sarakstā jāiekļauj šāda informācija: – katra manifesta atsauces numurs; – attiecīgais kods T1 vai T2F; – preces pārvadājušās kuģošanas sabiedrības nosaukums (var būt saīsinājums); – jūras pārvadājuma datums. Piezīme. Par katru nosūtīšanas ostu jāsagatavo atsevišķs saraksts.

MUITA Pēc tam galamērķa muitas iestāde apstiprina kuģošanas sabiedrība sagatavotā manifestu saraksta eksemplāru un nosūta to nosūtītājai muitas iestādei. Atļaujā var arī paredzēt, ka kuģošanas sabiedrības pašas nosūta sarakstu nosūtītājai muitas iestādei. Nosūtītājai muitas iestādei jāpārliecinās, ka saraksti ir saņemti. Ja saistībā ar informāciju par sarakstā iekļautajiem manifestiem ir konstatētas neatbilstības, tad galamērķa muitas iestādei ir jāinformē nosūtītāju muitas iestādi un iestādi, kas piešķīrusi atļauju, un jo īpaši konkrēti jānorāda attiecīgo preču konosamenti.

Nākamā shematiskā diagramma parāda papīra formas Savienības tranzīta procedūru izmantošanu precēm, ko pārvadā pa jūru

Papīra formas Savienības tranzīta procedūru izmantošana precēm, ko pārvadā pa jūru

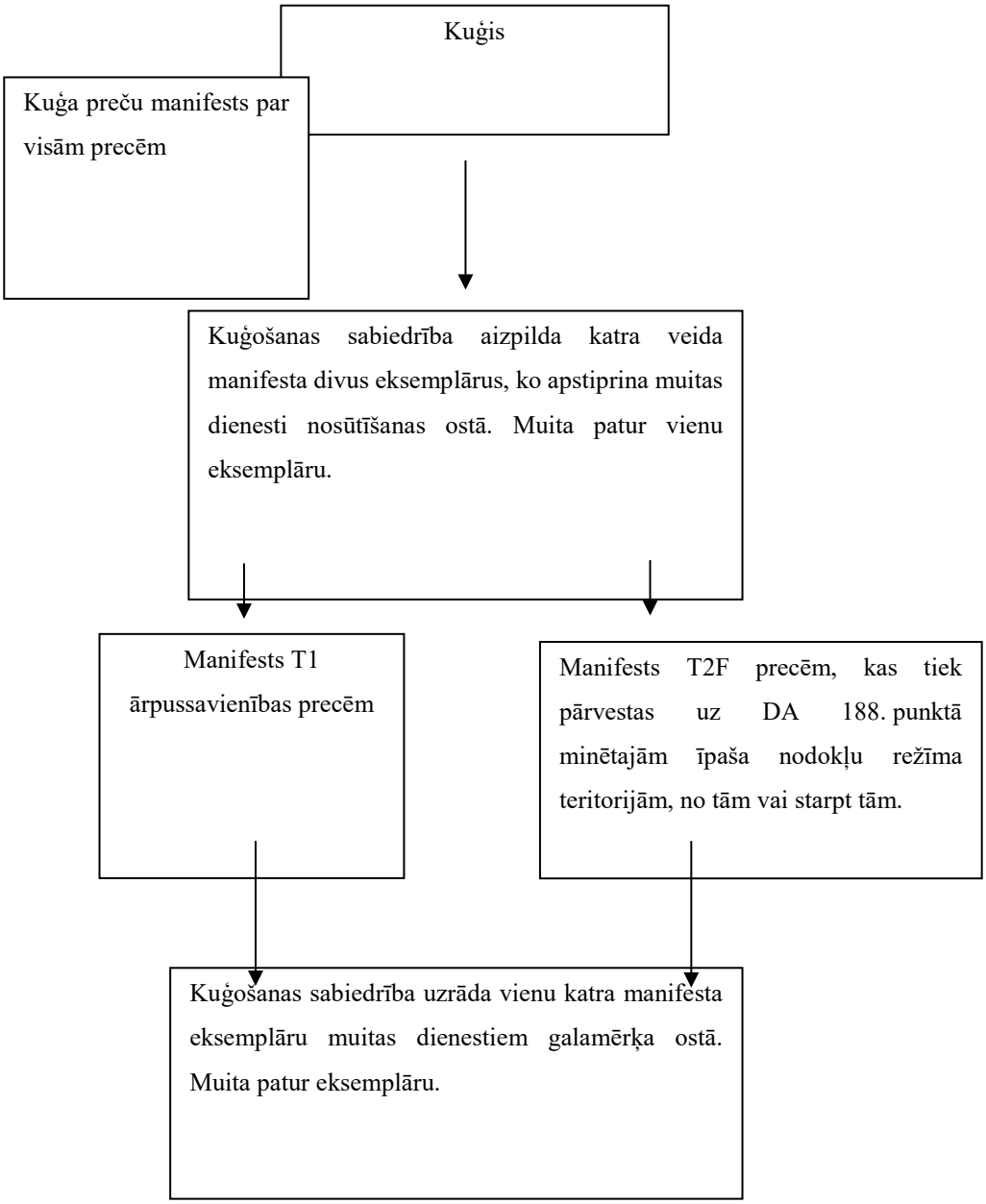

VI.3.7.2.3. Piemēri

1. piemērs

Denkerka/Roterdama ar atļautu RKS

- Parastā tranzīta procedūra (NCTS): galvojums ir obligāts

Savienības tranzīta procedūra ir obligāta ārpussavienības precēm. Iesniedz T1 tranzīta deklarāciju un noformē galvojumu.

Savienības precēm, kas apliekamas ar akcīzes nodokli, izmanto īpašu pavaddokumentu (e-AD).

Piezīme. Savienības preces ir brīvā apgrozībā, tādēļ Savienības tranzīta procedūra nav nepieciešama. Preces ir uzskaitītas kravas manifestā.

- Papīra formas Savienības tranzīta procedūru izmantošana precēm, ko pārvadā pa jūru: galvojums ir obligāts

Savienības tranzīta procedūra ir obligāta ārpussavienības precēm. Sagatavo (atsevišķu) ar kodu "T1" apzīmētu manifestu, ko izmanto par tranzīta deklarāciju.

Savienības precēm, kas apliekamas ar akcīzes nodokli, izmanto īpašu pavaddokumentu (e-AD).

Piezīme. Savienības preces ir brīvā apgrozībā, tādēļ Savienības tranzīta procedūra nav nepieciešama. Preces ir uzskaitītas kravas manifestā.

2. piemērs

Havra/Fordefransa ar atļautu RKS

- Parastā tranzīta procedūra (NCTS): galvojums ir obligāts

Savienības tranzīts ir obligāts:

- Ārpussavienības precēm: iesniedz T1 tranzīta deklarāciju un sniedz galvojumu;
- precēm, ko pārvadā uz DA 188. punktā minētajām īpaša nodokļu režīma teritorijām, no tām vai starp tām: iesniedz T2F tranzīta deklarāciju un noformē galvojumu.

- Papīra formas Savienības tranzīta procedūru izmantošana precēm, ko pārvadā pa jūru: galvojums ir obligāts

Savienības tranzīts ir obligāts:

- Ārpussavienības precēm: sagatavo (atsevišķu) ar kodu "T1" apzīmētu manifestu, ko izmanto par tranzīta deklarāciju ārpussavienības precēm;
- konkrētām Savienības precēm (tostarp precēm, kas apliekamas ar akcīzes nodokli): sagatavo (atsevišķu) ar kodu "T2F" apzīmētu manifestu, ko izmanto par tranzīta deklarāciju Savienības precēm.

VI.3.7.4. Īpaši gadījumi (izmantojot papīra formas Savienības tranzīta procedūru precēm, ko pārvadā pa jūru)

VI.3.7.4.1. Komplektēti sūtījumi

Ja dažādus preču sūtījumus, ko transportē pa jūru, apvieno komplektētā sūtījumā, katra pozīcija šādā komplektētā sūtījumā ir līguma priekšmets starp kravas nosūtītāju un kravas komplektētāju. Šī līguma apliecinājums ir izdotie dokumenti: i) preču pavadzīme (*CN*); ii) ekspeditora konosaments, piemēram, konosaments, ko apstiprinājusi Starptautiskā ekspeditoru federācija (*FIATA*) vai iii) cits komercdokuments, par ko vienojas nosūtītājs un kravas komplektētājs.

Komplektētu sūtījumu jūras pārvadājums pilnībā tiek veikts, pamatojoties uz līgumu starp kravas komplektētāju un kuģošanas sabiedrību. Šī līguma apliecinājums ir: i) pārvadātāja konosaments; ii) jūras preču pavadzīme vai iii) kāds cits komercdokuments, par ko panākta vienošanās un ko pieņēmusi kuģošanas sabiedrība un kravas komplektētājs.

Turklāt komplektēts sūtījums ir priekšmets komplektētā sūtījuma manifestam, ko sagatavo kravas komplektētājs un kas ir visu komplektētajā sūtījumā iekļauto iepakojumu analītisks kopsavilkums ar atsaucēm uz katru kravas pavadzīmi, konosamentu vai citu atbilstīgu komercdokumentu. Tāpēc nepieciešams komplektēta sūtījuma manifestu nošķirt no kuģa kravas manifesta, ko izmanto par tranzīta deklarāciju.

Var gadīties, ka saskaņā ar abiem tranzīta procedūras veidiem attiecībā uz precēm, ko pārvadā pa jūru, kuģošanas sabiedrība

pārvadā komplektētu sūtījumu saskaņā ar pārvadātāja konosamenta, jūras preču pavadzīmes vai cita komercdokumenta nosacījumiem. Šādos gadījumos ir atzīts, ka, ja vien nav iesaistītas bīstamas kravas, kas jādeklarē atsevišķi, kuģošanas sabiedrība ne vienmēr ir informēta par komplektēto sūtījumu saturu.

Kuģošanas sabiedrība var pieņemt komplektēto sūtījumu nosūtīšanai saskaņā ar abu veidu tranzīta procedūrām, ko piemēro precēm, kuras pārvadā pa jūru, ar nosacījumu, ka:

- kravas komplektētājs uzņemas saglabāt datus par sūtījuma statusu savā komercuzskaitē;
- komplektētā sūtījuma manifestā iekļauta PDA 53. pantā paredzētā informācija;
- gan nosūtīšanas, gan galamērķa ostā konosamenti ir pieejami muitas uzraudzībai;
- uz komplektētā sūtījuma manifesta ir marķējums, kas norāda attiecīgo statusu, sk. turpmāk;
- kuģošanas sabiedrībai paziņo par augstāko statusu komplektētā sūtījuma manifestā (statusa secība ir T1, T2F, TD, C, X).

Lai norādītu attiecīgā komplektētā sūtījuma manifesta pozīcijas, izmanto kodus T1, T2F , TD, C vai X, šādā veidā.

Kods	Savienības tranzīts
T1	Preces, kurām piemērota Savienības T1 ārējā tranzīta procedūra.
T2F ——— TF	Preces, kam piemērota Savienības iekšējā tranzīta procedūra un ko pārvieto no īpaša nodokļu režīma (ĪNR) teritorijām un citu Savienības muitas teritorijas daļu, kas nav īpaša nodokļu režīma teritorija, kā noteikts DA 188. panta 1. punktā. Šo kodu var izmantot Savienības precēm, ko pārvieto starp īpaša nodokļu režīma teritoriju un citu Savienības muitas teritorijas daļu, kā noteikts DA 188. panta 2. punktā.
TD	Preces, kuras jau pārvieto saskaņā ar Savienības tranzīta procedūru vai kuras pārvadā saskaņā ar ievešanas pārstrādei, uzglabāšanas muitas noliktavā vai pagaidu ievešanas procedūrām. Šādos gadījumos aviosabiedrībai attiecīgajā gaisa kravas pavadzīmē jānorāda arī kods “TD”. Turklāt aviosabiedrībai jānorāda: i) izmantotās procedūras atsauce; ii) tranzīta deklarācijas vai nodošanas dokumenta numurs un datums; un iii) izdevējas iestādes nosaukums*.

C (līdzvērtīgs T2L)	Savienības preces, kam nav piemērota tranzīta procedūra un kuru statusu var pierādīt.
X	Savienības preces, kuru eksporta procedūra ir pabeigta un izvešana apstiprināta un kurām nav piemērota tranzīta procedūra.

*Ja preces, kurām jau piemērota oficiāla tranzīta procedūra (piemēram, Savienības tranzīts, *TIR* karnete, *ATA* karnete, NATO 302. veidlapa utt.), ir iekļautas komplektētajā sūtījumā, pozīcija jāmarķē ar kodu "TD". Turklāt atsevišķo pārvadājumu pavadzīmes vai citi pārvadājuma līgumu apliecinošie komercdokumenti jāmarķē ar kodu "TD", un tajos jānorāda atsauce uz faktiskajām iesaistītajām procedūrām, kā arī tranzīta dokumenta atsauces numurs, datums un nosūtītājas muitas iestādes nosaukums.

Ja kuģošanas sabiedrība precēm, ko pārvadā pa jūru, izmanto papīra formas Savienības tranzīta procedūru, tad tai komplektētais sūtījums, kas apzīmēts ar norādi "komplektēts sūtījums", jānorāda kuģa kravas manifestā atbilstoši augstākajam statusam (statusa secība "T1", "T2F"), kas ierakstīts komplektētā sūtījuma manifestā. Piemēram, ja komplektētajā sūtījumā ir gan T1, gan T2F, tas ir jānorāda T1 kravas manifestā.

Turpmāk sniegti komplektētu sūtījumu piemēri abu veidu tranzīta procedūrām, ko piemēro precēm, ko pārvadā pa jūru.

Papīra formas Savienības tranzīta procedūras izmantošana precēm, kuras pārvadā pa jūru

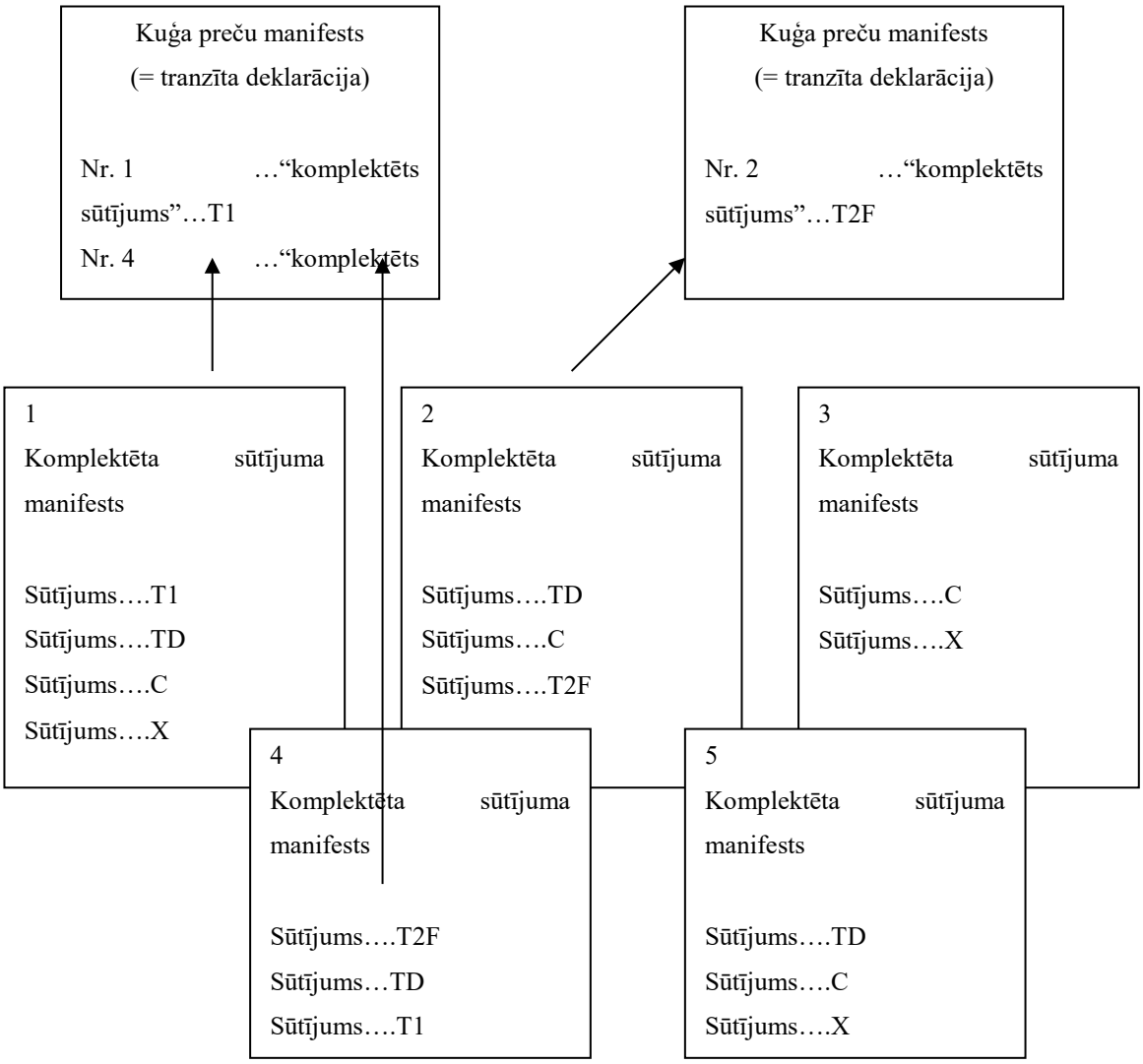

Piezīme. Manifesti Nr. 3 un Nr. 5 neattiecas uz tranzīta procedūrām (Nr. 3) vai tranzīta procedūrām, kurās deklarētājs ir procedūras izmantotājs (Nr. 5).

VI.3.7.4.2. Preču pārvietošana pa jūru ar kuģiem, kuri neveic regulāru kuģu satiksmi

Ja pārvadātājs izvēlas izmantot Savienības tranzīta procedūru, PDA 49., 50. un 51. pantā paredzētās vienkāršotās procedūras nav izmantojamas precēm, ko pārvadā ar kuģiem, kuru veiktie pārvadājumi nav regulāra kuģu satiksme (RKS).

Nākamie piemēri, kas nav pilnīgi, attiecināmi tikai uz tām precēm, ko pārvadā Savienības tranzīta procedūrā (vai attiecīgā gadījuma citādi pārvadā) ar kuģiem, kuri neveic RKS.

- **Ārpussavienības preces:**

- Pārvietošana sākas pirms Savienības iekraušanas ostas un beidzas Savienības izkraušanas ostā.

Piemērs: Brisele–Havra (autopārvadājums no Briseles līdz Antverpenei)

T1 procedūra ir obligāta autopārvadājumiem, bet jūras pārvadājumiem tā ir izvēles procedūra.

Ieteicamā prakse Savienības tranzīta procedūra jāizmanto tikai attiecībā uz to pārvadājuma daļu, ko veic pa autoceļiem.

- Pārvadājums sākas Savienības iekraušanas ostā un turpinās pēc Savienības izkraušanas ostas.

Piemērs: Havra–Brisele (autopārvadājums no Antverpenes līdz Briselei)

T1 procedūra ir obligāta autopārvadājumiem, bet jūras pārvadājumiem tā ir izvēles procedūra.

Ieteicamā prakse T1 deklarācija jāsagatavo visam pārvadājumam no Havras līdz Briselei.

- Pārvietošana sākas pirms Savienības iekraušanas ostas un turpinās pēc Savienības izkraušanas ostas.

Piemērs: Madride–Milāna (jūras pārvadājums no Barselonas līdz Dženovai)

Ieteicamā prakse Tranzīta deklarācija jāsagatavo visam pārvadājumam (pa autoceļiem un jūru) no Madrides līdz Milānai.

VI.3.8. Vienkāršotas procedūras, kuru pamatā ir Konvencijas 6. pants

Ar noteikumu, ka tiek īstenoti visi precēm piemērojamie pasākumi, kopīgā tranzīta valstis var savā starpā ieviest vienkāršotas

procedūras. Tās to var darīt, noslēdzot divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus, kas piemērojami noteiktiem preču pārvadājumu veidiem vai konkrētiem uzņēmumiem.

Valstīm jāpaziņo par šīm vienkāršotajām procedūrām Eiropas Komisijai, izmantojot VI.8.8. pielikumā iekļauto veidlapu.

Atļaujas piešķiršanas procedūrai jābūt saskaņā ar VI.2.2. punktu.

Atļaujas anulēšanas, atsaukšanas vai grozīšanas kārtību skatiet VI.2.3. punktā.

VI.3.9. Preču pārvadāšana pa gaisu – elektroniskā transporta dokumenta (ETD) izmantošana par tranzīta deklarāciju, lai precēm piemērotu kopīgā/ Savienības tranzīta procedūru

Šis punkts ir iedalīts šādi:

- ievads (VI.3.9.1. punkts);
- vispārīga informācija (VI.3.9.2. punkts);
- atļauja izmantot ETD (VI.3.9.3. punkts);
- procedūras noteikumi ETD izmantošanai (VI.3.9.4. punkts).

VI.3.9.1. Ievads

Konvencijas I papildinājuma 55. panta 1. punkta h) apakšpunkts

Aviosabiedrība var saņemt atļauju izmantot elektronisko transporta dokumentu (ETD) par tranzīta deklarāciju precēm, kam piemēro kopīgā/ Savienības tranzīta procedūru.

SMK 233. panta 4. punkta e) apakšpunkts

ĪA 319. un 320. pants

Konvencijas III papildinājuma B.6.a un A.1.a pielikums

DA B pielikums un ĪA B pielikums

Šo atļauju izmantot ETD piešķir tādām aviosabiedrībām, kas atbilst minētā vienkāršojuma kritērijiem. Divi būtiski kritēriji šīs atļaujas piešķiršanai ir šādi: i) ETD jābūt iekļautiem tranzīta deklarācijā prasītajiem datiem un ii) šiem datiem ir jābūt pieejamiem nosūtīšanas vietas un galamērķa muitas dienestiem, lai varētu veikt preču muitas uzraudzību un procedūras noslēgšanu. Minētie dati ir iekļauti Konvencijas III papildinājuma B.6.a. un A.1.a. pielikumā/DA B pielikumā un ĪA B pielikumā.

VI.3.9.2. Vispārīga informācija

SMK 89. panta 7. punkta d) apakšpunkts

Konvencijas I papildinājuma 13. panta 1. punkta a) apakšpunkts

Nav vajadzīgs galvojums, jo tiek pieņemts, ka gaisa transports ir drošs un ka, izņemot negadījumus, pārvadāšanas noteikumi tiks izpildīti no nosūtīšanas lidostas līdz galamērķa lidostai.

Ekspreskurjeri ir aviosabiedrības (piemērojami vispārējie noteikumi attiecībā uz aviosabiedrībām) vai šo uzņēmumu klienti. Saistībā ar ETD ekspreskurjeriem nav piemērojami nekādi īpaši noteikumi.

Procedūras izmantotājs ir aviosabiedrība.

Atļaujā norāda muitas iestādes, kas atrodas iekraušanas un izkraušanas lidostās Savienībā/kopīgā tranzīta valstīs, uz kurām attiecas atļauja.

Iekraušanas lidosta ir nosūtīšanas lidosta, izkraušanas lidosta ir galamērķa lidosta.

Ievērojiet, ka tranzītu pa gaisu var arī veikt, izmantojot standarta tranzīta deklarāciju sistēmā *NCTS* (IV daļa)[43].

VI.3.9.3. Atļauja izmantot ETD

SMK 5. panta 31. punkts un 22. pants

ĪA 319. pants

DA A pielikums

Konvencijas I papildinājum a 59. pants un 111. panta a) punkts

Atļaujas piešķiršanas procedūra ir aprakstīta VI.2.2.-VI.2.5. punktā.

Pieteikums jāiesniedz muitas dienestiem, kuru kompetencē ir tā vieta, kur tiek glabāti vai ir pieejami pieteikuma iesniedzēja galvenie uzskaites reģistri muitas vajadzībām un kur jāveic vismaz daļa no darbībām, uz kurām attiecas atļauja.

UZŅĒMĒJI

Aviosabiedrībai pieteikumā jāsniedz turpmāk minētā informācija:

1. pieteikuma iesniedzēja vārds/nosaukums vai pieteikuma iesniedzēja *EORI* numurs[44];
2. vārds, uzvārds un kontaktinformācija: i) par muitas jautājumiem un pieteikumu atbildīgajai personai un ii) par pieteikuma iesniedzēja uzņēmumu atbildīgā persona vai persona, kas kontrolē šī uzņēmuma vadību;

[43] Attiecīgā gadījumā Savienībā var izmantot citus preču pārvietošanas veidus, kas noteikti SMK 226. un 227. pantā.

[44] *EORI* numurs attiecas tikai uz Eiropas Savienību.

3.	vieta, kur glabājas vai ir pieejami galvenie uzskaites reģistri muitas vajadzībām;
4.	galveno uzskaites reģistru muitas vajadzībām veids;
5.	vieta, kur glabājas uzskaite;
6.	uzskaites veids;
7.	nosūtītāja un galamērķa muitas iestāde(-s);
8.	lidojumu skaits starp Savienības/ kopīgā tranzīta valstu lidostām;
9.	informācija par to, kā dati tiks darīti pieejami muitas dienestiem nosūtīšanas ostā un galamērķa ostā (ja veids atšķiras atkarībā no muitas iestādes vai valsts, pieteikumā jānorāda visi veidi).
Minētā informācija Savienībā ir jānorāda obligāti (DA A pielikuma 9.f sleja), un to var pieprasīt arī kopīgā tranzīta valstis.	

Kritēriju izpildi pārbauda kompetentie muitas dienesti (VI.2.2. punkts). Vienlaikus notiek apspriešanās procedūra ar pieteikumā norādītajām nosūtītāju un galamērķa muitas iestādi. Apspriešanās procedūru sāk uzreiz pēc pieteikuma pieņemšanas, un tās ilgums nedrīkst pārsniegt 45 dienas.

Apspriešanās procedūra ir daļa no muitas lēmumu pārvaldības sistēmas (MLPS), kas piemērojama tikai dalībvalstīm. Ja MLPS nav pieejama vai ja ir iesaistītas kopīgā tranzīta valstis, pa e-pastu jānosūta apspriešanās vēstule papīra formā, pievienojot pieteikuma kopiju. E-pasta adreses visās valstīs un apspriešanās vēstules paraugs ir attiecīgi ietverti VI.8.9. un VI.8.10. pielikumā.

Apspriešanās procedūras laikā pieprasījuma saņēmēja iestāde pārbauda: i) vai pieteikuma iesniedzējs ir izpildījis atļaujas piešķiršanas kritērijus; un vissvarīgākais ii) vai un kā pieprasītos datus attiecībā uz ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, var darīt pieejamus pieprasījuma saņēmējām muitas iestādēm.

Saņemot apspriešanās pieprasījumu, pieprasījuma saņēmējai iestādei jo īpaši jāpārbauda: i) informācija par pieteikuma iesniedzēju savā uzskaitē vai sadarbībā ar citām aģentūrām; ii) datu apmaiņas sistēma; iii) preču pārbaudes vieta; iv) tas, cik lielā mērā aviosabiedrība kontrolē savas darbības; un v) attiecīgā gadījumā – kurš ir aviosabiedrības pārstāvis.

Ja ir iebildumi, pieprasījuma iesniedzējas iestādes 45 dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas jāinformē, izmantojot MLPS. Ja MLPS nav pieejama vai ja ir iesaistīta kopīgā tranzīta valsts, pieprasījuma iesniedzējām iestādēm tā pati vēstule ir jānosūta e-pastā (VI.8.10. pielikums). Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde konstatē, ka pieteikuma

iesniedzējs neveic regulārus lidojumus uz lidostām attiecīgajā valstī, šīs valsts lidostas nevar iekļaut atļaujā. Tomēr, ja pieteikums attiecas uz vairākām lidostām, atļauju var piešķirt, dzēšot lidostas, kuru gadījumā pieprasījuma saņēmēja iestāde uzskata, ka nosacījumi nav izpildīti.

Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde atsakās piešķirt atļauju nosacījuma neizpildes dēļ un jo īpaši nopietna vai atkārtota tiesību aktu muitas jomā un nodokļu noteikumu pārkāpuma dēļ, šai iestādei jānorāda atteikuma pamatojums un attiecīgās tiesību normas. Tad tās valsts iestādes, kur pieteikums tika iesniegts, atļauju nedrīkst piešķirt, kā arī tām jānorāda aviosabiedrībai atteikuma iemesli.

Ja noteiktajā laikposmā nav saņemti iebildumi, pieprasījuma iesniedzēja iestāde var uzskatīt, ka kritēriji, par kuriem pieprasīja apspriešanos, ir izpildīti.

Ja apspriešanās process ir pabeigts bez iebildumiem, kompetentajiem muitas dienestiem ir jādod apstiprinājums un jāpiešķir atļauja, kas attiecas gan uz ienākošajiem, gan izejošajiem lidojumiem.

Atļaujai jāattiecas tikai uz tranzīta operācijām starp atļaujā norādīto nosūtītāju muitas iestādi un galamērķa muitas iestādi. Atļauja būs derīga tikai tajās valstīs, kurās atrodas minētie biroji.

Katru reizi, kad tiek uzsākta tranzīta operācija, atsauce uz atļauju jāiekļauj ETD. Šī informācija jāsniedz, ja vien to nevar iegūt no citiem datiem, piemēram, no atļaujas turētāja *EORI* numura vai no MLPS.

Atļaujas pārraudzības kārtību sk. VI.2.3. punktā.

Atļaujas anulēšanas, atsaukšanas vai grozīšanas kārtību skatiet VI.2.4. punktā. Ja aviosabiedrība vēlas pievienot vai dzēst vienu vai vairākas lidostas no piešķirtās atļaujas, tai jāiesniedz atļaujas grozījuma pieteikums.

Atļaujas apturēšanas kārtību sk. VI.2.5. punktā.

Atļaujas anulēšanas, atsaukšanas, grozīšanas, apturēšanas un apturēšanas pārtraukšanas gadījumā nekavējoties jāinformē to valstu kompetentās iestādes, kas norādītas atļaujā, izmantojot iestāžu sarakstu VI.8.9. pielikumā.

Tā kā atļauja izmantot ETD par tranzīta deklarāciju ir spēkā vairākās valstīs, atļaujas vai tās atkārtotas novērtēšanas pārraudzībai var būt

vajadzīga apspriešanās procedūra ar muitas dienestiem citās valstīs. Apspriešanās ir daļa no MLPS.

Ja MLPS nav pieejama vai ja ir iesaistītas kopīgā tranzīta valstis, apspriešanās pieprasījumi, ko sagatavo, izmantojot paraugu VI.8.10. pielikumā, pa e-pastu jānosūta tām par apspriešanās procedūru atbildīgajām iestādēm, kas norādītas VI.8.9. pielikumā.

MUITA

Atļaujā iekļauj šādu informāciju:
1. Numurs un datums.
2. Atļaujas turētāja nosaukums vai tā *EORI* numurs.
3. Nosūtītāja muitas iestāde(-s) un galamērķa muitas iestāde(-s).
4. Veids, kā datus dara pieejamus muitai nosūtīšanas un galamērķa ostā. Ja veids atšķiras dažādās muitas iestādēs vai valstīs, atļaujā jānorāda visi veidi;
5. Paziņojums par aviosabiedrības pienākumu informēt nosūtītāju muitas iestādi un galamērķa muitas iestādi par visām konstatētajām neatbilstībām, jo īpaši saistībā ar: i) to preču veidu un daudzumu, kurām piemērota tranzīta procedūra; un ii) jebkādām izmaiņām, kas var ietekmēt atļauju.
6. Veids, kā attiecīgi sazināties ar nosūtītāju muitas iestādi(-ēm) un galamērķa muitas iestādi(-ēm) un aviosabiedrību.

Minētā informācija Savienībā ir jānorāda obligāti (DA A pielikuma 9.f sleja), un to var pieprasīt arī kopīgā tranzīta valstis.

Lai gan termiņu, līdz kuram jānodrošina ETD datu pieejamība nosūtītājai muitas iestādei, pirms preces var izlaist tranzītam, norādīt nav obligāti, būtu noderīgi šo informāciju iekļaut atļaujā.

<u>Savienībā</u>
Starptautiskām aviosabiedrībām, kas nodarbojas ar uzņēmējdarbī Savienībā vai kam tajā ir pastāvīga darījumdarbības vieta, var dot atļau izmantot šo procedūru, ja tie izpildījuši vajadzīgos nosacījumus[45].

[45] SMK 5. panta 31. punkts un 5. panta 32. punkts

VI.3.9.4. Procedūras noteikumi ETD izmantošanai

VI.3.9.4.1. ETD vajadzīgie dati

ĪA 320. pants

ĪA B pielikums

Konvencijas I papildinājuma 111.b pants

Konvencijas III papildinājuma A.1.a un B.6.a pielikums

ETD ir dokuments, ko aviosabiedrība sagatavo gaisa kuģa izlidošanai. Tā pamatā ir pārvadājuma dokumenti, piemēram, gaisa kravas pavadzīme, manifesti utt., un tas apstiprina faktiskās preces, kas ir iekrautas gaisa kuģī. Tāpēc tranzīta vajadzībām ETD kalpo par tranzīta deklarāciju, ar nosacījumu, ka tajā ir iekļauti Konvencijas III papildinājuma B.6.a. un A.1.a pielikumā un DA B pielikumā un ĪA B pielikumā norādītie dati.

Lai muitas dienesti varētu noteikt preču statusu, ETD pozīcijas līmenī jānorāda viens no šādiem nākamajā tabulā norādītajiem kodiem:

Kods	Kopīgais tranzīts	Savienības tranzīts
T1	Preces, kam piemērota ārējā T1 tranzīta procedūra	Preces, kam piemērota ārējā T1 tranzīta procedūra
T2	Preces, kam piemērota iekšējā T2 tranzīta procedūra	Preces, kam piemērota iekšējā T2 tranzīta procedūra
T2F	Preces, kam piemērota iekšējā T2 tranzīta procedūra	Preces, kam piemērota Savienības iekšējā tranzīta procedūra un ko pārvieto no īpaša nodokļu režīma (ĪNR) teritorijām un citu Savienības muitas teritorijas daļu, kas nav īpaša nodokļu režīma teritorija, kā noteikts DA 188. panta 1. punktā. Šo kodu var izmantot Savienības precēm, ko pārvieto starp īpaša nodokļu režīma teritoriju un citu Savienības muitas teritorijas daļu, kā noteikts DA 188. panta 2. punktā.

C	Savienības preces, kam nav piemērota tranzīta procedūra (līdzvērtīgs T2L)	Savienības preces, kam nav piemērota tranzīta procedūra (līdzvērtīgs T2L).
TD	Preces, kam jau piemērota tranzīta procedūra[46]	Preces, kuras jau pārvieto saskaņā ar Savienības tranzīta procedūru vai kuras pārvadā saskaņā ar ievešanas pārstrādei, uzglabāšanas muitas noliktavā vai pagaidu ievešanas procedūru[47].
X	Savienības preces, kuru eksporta procedūra ir pabeigta un izvešana apstiprināta un kurām nav piemērota tranzīta procedūra	Savienības preces, kuru eksporta procedūra ir pabeigta un izvešana apstiprināta un kurām nav piemērota tranzīta procedūra

ETD uzskata par tranzīta deklarāciju tikai tad, ja ir norādīts vismaz kods "T1", "T2" vai "T2F". Ja ETD nav norādīts neviens no šiem kodiem, neatkarīgi no citiem iepriekš minētajiem kodiem šo ETD nevar izmantot par tranzīta deklarāciju.

Kodu izmantošanas piemēri

1. piemērs
Savienības preces pārvadā pa gaisu no Francijas uz Vāciju.

Francija–Vācija → ETD jānorāda kods "C".

2. piemērs
Savienības preces eksportē no Īrijas uz trešo valsti (Ķīnu). Īrijā precēm piemēro eksporta procedūru, kuru pabeidz un apstiprina preču izvešanu. Preces pārvieto uz Nīderlandi pa gaisu, no kurienes tās izved no Savienības.

46 Šajos gadījumos aviosabiedrībai turklāt jānorāda: i) kods "TD" attiecīgajā gaisa kravas pavadzīmē vai citā attiecīgajā komercdokumentā; un ii) tranzīta deklarācijas atsauces numurs.

47 Šādos gadījumos aviosabiedrībai turklāt jānorāda: i) kods "TD" attiecīgajā gaisa kravas pavadzīmē vai citā attiecīgajā komercdokumentā; ii) tranzīta deklarācijas vai nodošanas dokumenta atsauces numurs; un iii) izdevējas iestādes nosaukums.

Īrija–Nīderlande–Ķīna → ETD no Īrijas uz Nīderlandi jānorāda kods "X".

3. piemērs
Čehijā no trešās valsts (Kanādas) pienāk ārpussavienības preces, ko pārved uz Grieķiju pa gaisu.

Kanāda–Čehija–Grieķija → ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, pārvadājumam no Čehijas uz Grieķiju jānorāda kods "T1".

4. piemērs:
Savienības preces pa gaisu nosūta no Spānijas uz īpaša nodokļu režīma teritoriju (ĪNR teritorija) (Kanāriju salām).

Varianti:
1. Spānija–ĪNR teritorija (Kanāriju salas) → ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, jānorāda kods "T2F"[48];
2. Spānija–ĪNR teritorija (Kanāriju salas) → ETD jānorāda kods "C".

5. piemērs
Savienības preces pārvieto starp divām vienas dalībvalsts ĪNR teritorijām (Francijas Gvadelupu un Majotu).

Varianti:
1. Gvadelupa–Majota → ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, jānorāda kods "T2F"[49];
2. Gvadelupa–Majota → ETD jānorāda kods "C"[50].

6. piemērs:
Savienības preces pārvadā pa gaisu no ĪNR teritorijas (Kanāriju salām) uz Spāniju un tad uz Portugāli ar autotransportu.

Varianti:
1. ĪNR teritorija (Kanāriju salas)–Spānija–Portugāle→ ETD starp ĪNR teritoriju Kanāriju salām un Spāniju jānorāda kods "C" vai

[48] Saskaņā ar DA 188. panta 2. punktu.
[49] Saskaņā ar DA 188. panta 1. punktu.
[50] Saskaņā ar DA 188. panta 2. punktu.

"T2F" un ETD starp Spāniju un Portugāli jāizmanto standarta tranzīta procedūra (T2F-*NCTS*, ar galvojumu)[51].
2. ĪNR teritorija (Kanāriju salas)–Spānija–Portugāle→ ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju pārvadājumam starp Kanāriju salām un Spāniju, jānorāda kods "T2F" un ETD starp Spāniju un Portugāli ir jāizmanto standarta tranzīta procedūra (T2F-*NCTS*, ar galvojumu)[52].

7. piemērs:
Savienības preces pārvadā pa gaisu no ĪNR teritorijas (Kanāriju salām) uz Spāniju un tad uz Itāliju pa gaisu.

Varianti:
1. ĪNR teritorija (Kanāriju salas)–Spānija–Portugāle→ ETD starp ĪNR teritoriju Kanāriju salām un Spāniju jānorāda kods "C" un ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju pārvadājumam no Spānijas uz Itāliju, jānorāda kods "T2F"[53].
2. ĪNR teritorija (Kanāriju salas)–Spānija–Itālija→ ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju pārvadājumam starp Kanāriju salām un Spāniju, jānorāda kods "T2F" un ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju pārvadājumam no Spānijas uz Itāliju, jānorāda kods "T2F"[54].

8. piemērs:
Savienības akcīzes preces[55] eksportē no Savienības uz kopīgā tranzīta valsti (Šveici). Portugālē precēm piemēro eksporta procedūru, kuru pabeidz un apstiprina preču izvešanu. Precēm piemēro ārējā tranzīta procedūru un pa gaisu pārvieto uz Austriju, kur tiek uzsākts autotransporta pārvadājums uz kopīgā tranzīta valsti.

Portugāle–Austrija–Šveice → ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju pārvadājumam no Portugāles uz Austriju, jānorāda kods "T1". Turklāt uzsāk standarta tranzīta procedūru (T1-*NCTS*, ar galvojumu), kā galamērķi norādot Šveici.

---

[51] Saskaņā ar DA 188. panta 2. punktu.

[52] Saskaņā ar DA 188. panta 1. punktu.
[53] Saskaņā ar DA 188. panta 2. punktu.
[54] Saskaņā ar DA 188. panta 1. punktu.
[55] Padomes Direktīvas 2008/118/EK (2008. gada 16. decembris) par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK (OV L 9/12, 14.01.2009.), 1. panta 1. punkta nozīmē.

9. piemērs:
Savienības akcīzes preces[56] eksportē no Itālijas uz trešo valsti (Indiju). Romā (Itālijā) precēm piemēro eksporta procedūru, kuru pabeidz un apstiprina preču izvešanu. Pa gaisu preces pārvieto uz Malpensu (Itālijā), no kurienes tās izved no Savienības.

Roma–Malpensa–Indija → pārvadājumam no Romas uz Malpensu ETD jānorāda kods "X".

10. piemērs:
Savienības akcīzes preces[57] pa gaisu pārvadā no Rumānijas uz Beļģiju. Preces *EMCS* joprojām ir atliktās akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā.

Rumānija–Beļģija → ETD jānorāda kods "C".

11. piemērs:
Savienības preces eksportē uz trešo valsti (Baltkrieviju). Dānijā precēm piemēro eksporta procedūru, kuru pabeidz un apstiprina preču izvešanu, tiek uzsākta *TIR* procedūra. Preces pa gaisu pārvieto uz Poliju. No Polijas, izmantojot *TIR* procedūru, preču pārvadājumu turpina uz Baltkrieviju ar autotransportu.

Dānija–Polija–Baltkrievija → ETD pārvadājumam no Dānijas uz Poliju jānorāda kods "TD". *TIR* procedūru turpina, nogādājot preces galamērķī Baltkrievijā.

12. piemērs:
Savienības preces eksportē uz trešo valsti (Krieviju). Spānijā precēm piemēro eksporta procedūru, un tās pārvadā pa gaisu uz Somiju, kur tās izved no Savienības pa autoceļu.

Spānija–Somija–Krievija→ ETD ir jāizmanto kods "C" starp Spāniju un Somiju, un pēc tam preces pārvieto līdz Savienības ārējai robežai saskaņā ar eksporta procedūru.

13. piemērs

[56] Padomes Direktīvas 2008/118/EK (2008. gada 16. decembris) par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK (OV L 9/12, 14.01.2009.), 1. panta 1. punkta nozīmē.

[57] Padomes Direktīvas 2008/118/EK (2008. gada 16. decembris) par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK (OV L 9/12, 14.01.2009.), 1. panta 1. punkta nozīmē.

Savienības preces eksportē uz kopīgā tranzīta valsti. Ungārijā precēm piemēro eksporta procedūru, kuru pabeidz un apstiprina preču izvešanu. Preces pa gaisu pārvieto uz Serbiju.

Varianti:
1) Ungārija–Serbija → ETD jānorāda kods "X";
2) Ungārija–Serbija→ ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, jānorāda kods "T2".

14. piemērs
Ārpussavienības preces pārvadā no Zviedrijas uz kopīgā tranzīta valsti (Norvēģiju).

Zviedrija–Norvēģija → ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, norāda kodu "T1".

15. piemērs
Savienības preces pārvadā no Itālijas uz Franciju caur kopīgā tranzīta valsti (Šveici), izmantojot to pašu ETD un neveicot pārkraušanu.

Itālija–Šveice–Francija → ETD jānorāda kods "C"[58].

16. piemērs
Savienības preces pārvadā no Lietuvas uz Itāliju caur kopīgā tranzīta valsti (Norvēģiju), izmantojot to pašu manifestu un veicot pārkraušanu Norvēģijā[59].

Lietuva–Norvēģija–Itālija → ETD jānorāda kods "C".

17. piemērs
Savienības preces pa gaisu pārvadā no Slovēnijas uz Grieķiju, šķērsojot kopīgā tranzīta valsti (Ziemeļmaķedonijas Republiku), kur tās pārkrauj citā transportlīdzekli (no lidmašīnas kravas automobilī) aviosabiedrības uzraudzībā.

Slovēnija (gaisa pārvadājums)–bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika (ar autotransportu–no lidmašīnas kravas automobilī)–Grieķija.

---

[58] DA 119. panta 3. punkta b) apakšpunkts un Konvencijas 109. panta 1. punkta b) apakšpunkts.

[59] Preces no nosūtīšanas vietas līdz beidzamajam galamērķim tiek pārvadātas ar vienu un to pašu gaisa pārvadājumu pavadzīmi. Tomēr tiek sagatavoti divi manifesti: viens nosūtīšanas lidostā un otrs pārkraušanas lidostā.

Varianti:
1. Slovēnija–Ziemeļmaķedonija → ETD jānorāda kods "C"[60]; Ziemeļmaķedonijas Republika–Grieķija→ standarta tranzīta procedūra (T2-*NCTS*, ar galvojumu),
2. Slovēnija–Ziemeļmaķedonija → ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, jānorāda kods "T2". Ziemeļmaķedonijas Republika – Grieķija→ standarta tranzīta procedūra (T2-*NCTS*, ar galvojumu),
3. Slovēnija–Ziemeļmaķedonijas Republika→ standarta tranzīta procedūra, kas sākta Slovēnijā (T2-*NCTS*, ar galvojumu), ETD ir jāizmanto kods "TD"; un Ziemeļmaķedonijas Republika–Grieķija→ turpinās standarta tranzīta procedūra.

Piezīme Savienībai. Lai sekmētu Savienības preču maksimālu brīvu un netraucētu pārvietošanu, kods "C" ETD dos tiesības preces brīvi pārvietot uz to galamērķi Savienībā, ja: i) uzņēmēja uzskaites reģistros izlidošanas lidostā tiek glabāti pierādījumi par to statusu; un ii) precēm ierodoties galamērķa lidostā, nav pamatotu aizdomu vai šaubu par to statusu. Tomēr galamērķa muitas dienestiem ir iespēja pārbaudīt deklarēto Savienības preču muitas statusu, piemērojot atbilstīgas pēcpārbaudes, pamatojoties uz riska novērtējumu un, ja nepieciešams, sazinoties ar nosūtīšanas lidostas muitas dienestiem.

Ja valsts noteikumi nenosaka ilgāku laika posmu, aviosabiedrībai jāglabā ieraksti par visu preču statusu savos komercuzskaites datos trīs gadus, klāt pieskaitot periodu no kārtējā gada sākuma. Šo uzskaiti var uzglabāt elektroniski.

VI.3.9.4.2. Procedūra nosūtītājā muitas iestādē

SMK 6. panta 1. punkts, 46. panta 1. punkts un 172.-174. pants

ĪA 302. un 320. pants

Konvencijas I papildinājuma 30.-32. pants, 39. pants un 111.b pants

Saskaņā ar SMK 6. panta 1. punktu visu informācijas apmaiņu starp muitas dienestiem un starp uzņēmējiem un muitas dienestiem, piemēram, attiecībā uz deklarācijām, jāveic, izmantojot elektroniskas datu apstrādes metodes. Šis noteikums attiecas arī uz ETD izmantošanu par tranzīta deklarāciju.

Preces jāizlaiž tranzītam, kad nosūtītājai muitas iestādei ir nodrošināta piekļuve ETD datiem pirms gaisa kuģa pacelšanās. Juridiskās prasības nozīmē, ka datus muitai var darīt pieejamus tikai vienā no šiem diviem veidiem.

[60] Saskaņā ar Konvencijas I papildinājuma 111.b pantu kods "C" ir līdzvērtīgs kodam "T2L".

1. Datus var nosūtīt uz muitas IT sistēmu. Tas ir ieteicamais rīcības veids. Nav obligāti jābūt izveidotai muitas IT sistēmai, lai gan valstīm būtu noderīgi apsvērt šādas sistēmas izveidi, ja tāda vēl nepastāv.
2. Muitai var dot piekļuvi aviosabiedrības sistēmai no muitas telpām.

Muitas amatpersonu piekļuve informācijai, izmantojot uzņēmēja datoru un uzņēmēja telpas, varētu būt pagaidu risinājums. Tomēr šādu metodi var izmantot tikai tik ilgi, līdz īstenots viens no diviem iepriekšminētajiem variantiem. Ja izmanto šo pagaidu risinājumu, muitas dienestiem var nebūt nepārtrauktas un pastāvīgas piekļuves informācijai, neradot papildu slogu un darbu. Tomēr muitas dienesti izlemj, cik ilgi šāds pagaidu risinājums īstenojams. Pieņemot šo lēmumu, tiem jo īpaši jāņem vērā sadarbības veids ar aviosabiedrību, lidostas lielums un kravas apjoms.

Piekļuves nodrošināšana informācijai, izmantojot e-pastus ar pievienotām *Excel* lapām vai *PDF* formāta failiem, neatbilst juridiskajām prasībām.

ETD vienkāršojums ir pilnībā atkarīgs no tā, kā iesniedz ETD formas tranzīta deklarāciju. Taču citādi ar ETD jārīkojas tāpat kā ar jebkuru citu muitas deklarāciju. Jāņem vērā Konvencijā/SMK un saistītajos tiesību aktos norādītais sīki izstrādātais muitas deklarāciju tiesiskais regulējums, jo tiesību aktos nav paredzēti specifiski noteikumi vienkāršotajai ETD tranzīta procedūrai.

Nosūtītājai muitas iestādei nodrošina piekļuvi ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, lai muitas dienesti varētu veikt riska novērtējumu un attiecīgā gadījumā arī preču pārbaudi, pirms preces var izlaist tranzītam.

Katras tranzīta deklarācijas datiem veic riska analīzi, izmantojot elektroniskas datu apstrādes metodes, lai: i) noteiktu un novērtētu iespējamos riskus; un ii) īstenotu atbilstošus novēršanas pasākumus. Tāpēc var būt ļoti noderīgi, ja no muitas IT sistēmas var: i) elektroniski pārsūtīt ETD datus no uzņēmēja sistēmas un ii) pēc tam automātiski veikt ETD datu riska analīzi.

Tomēr, tā kā muitas sistēmas ieviešana nav obligāta, automātiska riska analīze ne vienmēr ir iespējama. Tāpēc automatizācijas trūkumu var vismaz kompensēt ar i) stingru pirmsauditu, ii) ciešu atļauju piešķiršanas pārraudzību un iii) regulāru tranzīta operāciju uzraudzību. Tas neizslēdz manuālu preču pārbaudi, ko veic izlases veidā vai vajadzības gadījumā, pirms preces izlaiž tranzītam.

Šos kontroles veidus nevar aizstāt ar pēckontroli (kad preces ir aizvestas), ko var veikt tikai noteiktos gadījumos vai nejaušā kārtā.

Iekraušanas vietai (fakultatīvi dati) var izmantot valsts kodu, kam seko trīsburtu *IATA* lidostas kods.

Preču saņēmējs ir persona, kam preces tiek faktiski nosūtītas. ETD vajadzībām tas ir saņēmējs galamērķa lidostā.

Muitas dienesti pieņem deklarāciju, ja ir uzrādītas preces, uz ko tā attiecas. Tas nenozīmē, ka muitai vienmēr jāpārbauda, vai preces fiziski atrodas lidostā, tomēr muitai ir vismaz jābūt informētai, ka preces tiek glabātas vietā, par ko panākta vienošanās ar uzņēmēju.

Pēc deklarētāja pieteikuma tam jādod atļauja grozīt vienu vai vairākus deklarācijas datu elementus.

Aviosabiedrība katrai deklarācijai piešķir unikālu numuru (*LRN* numuru[61]). Tas var būt lidojuma numurs un datums, un jebkādi citi skaitļi, lai šis numurs attiecīgajam uzņēmējam būtu unikāls.

Preces, ko pārvadā pa gaisu, atbrīvo no pienākuma uzlikt plombu, ja: i) katram sūtījumam ir piestiprinātas etiķetes, uz kurām ir pievienotās gaisa kravas pavadzīmes numurs; vai ii) sūtījums ir kravas vienība, uz kuras norādīts pavadošās gaisa kravas pavadzīmes numurs.

ETD gadījumā nepastāv nekādas īpašas darbības, kas apstiprinātu, ka muitas dienesti ir pieņēmuši ETD vai ka preces ir izlaistas tranzītam. Tāpēc gaisa kuģa izlidošanas laiku kopā ar precēm var uzskatīt par: i) laiku, kad pieņemta ETD formas tranzīta deklarācija; un ii) preču izlaišanas brīdi tranzītam. Ja deklarāciju noraida, nosūtītāja muitas iestāde nekavējoties informē aviosabiedrību, norādot noraidīšanas iemeslus (piemēram, nepietiekama informācija, kļūdas).

Ja ārpussavienības preču pārvadājumu uzsāk, neiesniedzot tranzīta deklarāciju un nesaņemot tās apstiprinājumu, neatbilstības dēļ rodas muitas parāds, kā noteikts SMK 79. panta 1. punktā[62].

Ir svarīgi, lai nosūtītājas muitas iestādes rīcībā būtu vēsturiskie dati, t. i., dati par iepriekšējām deklarācijām, kas pieņemtas vai noraidītas, lai veiktu pēcpārbaudi vai skaidrotu jautājumus, ko uzdevusi galamērķa muitas iestāde.

VI.3.9.4.3. Procedūra galamērķa muitas iestādē

---

61 *LRN* numurs ETD nav tas pats *LRN* numurs, ko piešķir standarta tranzīta deklarācijai (*NCTS*).

62 Tikai Savienībā.

SMK 6. panta 1. punkts un 46. panta 1. punkts

DA 199. panta b) punkts

ĪA 320. pants

Konvencijas I papildinājuma 111. panta b) punkts

ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, informācijai ir jābūt vienādai nosūtītājā muitas iestādē un galamērķa muitas iestādē. Galamērķa muitas iestāde ne vienmēr pārbauda, vai dati sakrīt. Tā uzskata, ka dati sakrīt, ja vien nesaņem paziņojumu no aviosabiedrības par nesakritībām vai pārbaudes laikā nekonstatē neatbilstības.

ETD datu elementi ir jādara pieejami galamērķa muitas iestādei. Juridiskās prasības nosaka, ka datus muitai var darīt pieejamus tikai vienā no šiem diviem veidiem.

1. Datus var nosūtīt uz muitas IT sistēmu. Tas ir ieteicamais rīcības veids. Nav obligāti jābūt izveidotai muitas IT sistēmai, lai gan valstīm būtu noderīgi apsvērt šādas sistēmas izveidi, ja tāda vēl nepastāv.

2. Muitai var dot piekļuvi aviosabiedrības sistēmai no muitas telpām.

Muitas amatpersonu piekļuve informācijai, izmantojot uzņēmēja datoru un uzņēmēja telpas, varētu būt pagaidu risinājums. Tomēr šādu metodi var izmantot tikai tik ilgi, līdz īstenots viens no diviem iepriekšminētajiem variantiem. Ja izmanto šo pagaidu risinājumu, muitas dienestiem var nebūt nepārtrauktas un pastāvīgas piekļuves informācijai, neradot papildu slogu un darbu. Tomēr muitas dienesti izlemj, cik ilgi šāds pagaidu risinājums īstenojams. Pieņemot šo lēmumu, tiem jo īpaši jāņem vērā sadarbības veids ar aviosabiedrību, lidostas lielums un kravas apjoms.

Piekļuves nodrošināšana informācijai, izmantojot e-pastus ar pievienotām *Excel* lapām vai *PDF* failiem, neatbilst juridiskajām prasībām.

Tranzīta deklarācijas informācija jānodod galamērķa muitas iestādei ne vēlāk kā brīdī, kad preces ierodas lidostā. Tomēr būtu lietderīgi, ja galamērķa muitas iestādei šie dati jau būtu pieejami brīdī, kad preces tiek izlaistas tranzītam nosūtīšanas lidostā. Tas muitas iestādei ļautu priekšlaicīgi veikt jebkādu iespējamu riska novērtējumu.

Tranzīta deklarāciju identificē pēc *LRN* numura.

Tiesību aktos nav paredzēti termiņi tranzīta procedūras pabeigšanai un noslēgšanai. Tiesību aktos nav arī konkrēti precizēts, kā jārīkojas, lai pabeigtu vai noslēgtu tranzīta procedūru.

Tāpēc var uzskatīt, ka tranzīta procedūra ir pabeigta, kad aviosabiedrība paziņo galamērķa muitas iestādei, ka visas ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, iekļautās preces ir: i) pagaidu uzglabāšanā; vai ii) jebkurā citā vietā, kur tās var uzglabāt muitas uzraudzībā. Pagaidu uzglabāšanas vai citā attiecīgā deklarācijā norāda ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, *LRN*.

Tranzīta procedūru uzskata par noslēgtu uzreiz pēc tās beigām, ja vien galamērķa muitas dienesti nav saņēmuši informāciju vai nav konstatējuši, ka procedūra nav pabeigta pareizi (piemēram, ar paziņojumu no aviosabiedrības, veicot preču pārbaudi, informācija no nosūtītājas muitas iestādes). Šādos gadījumos jautājumu sāk risināt ar izmeklēšanu.

Aviosabiedrība ir atbildīga par visu galamērķa lidostā atklāto pārkāpumu vai neatbilstību noteikšanu un paziņošanu muitas dienestiem, jo īpaši: i) ja tās atklātas konkrētās sabiedrības pārbaudēs; vai ii) pamatojoties uz izpildes ziņojuma datiem (pārpalikums vai iztrūkums), konkrēti norādot atsauci uz attiecīgo preču ETD.

Galamērķī katras tranzīta deklarācijas datiem veic riska analīzi, izmantojot elektroniskas datu apstrādes metodes, lai: i) noteiktu un novērtētu iespējamos riskus; un ii) īstenotu atbilstošus novēršanas pasākumus. Tāpēc var būt ļoti noderīgi, ja no muitas IT sistēmas var: i) elektroniski pārsūtīt ETD datus no uzņēmēja sistēmas un ii) pēc tam automātiski veikt ETD datu riska analīzi.

Tā kā muitas sistēmas ieviešana nav obligāta, automātiska riska analīze ne vienmēr ir iespējama. Tāpēc automatizācijas trūkumu var vismaz kompensēt ar i) stingru pirmsauditu, ii) ciešu atļauju piešķiršanas pārraudzību un iii) regulāru tranzīta operāciju uzraudzību. Tas neizslēdz manuālu preču pārbaudi, ko veic izlases veidā vai vajadzības gadījumā, pēc preču ierašanās vai kad tām piemēro pagaidu uzglabāšanas procedūru.

Šos kontroles veidus nevar aizstāt ar pēckontroli (kad precēm ir pabeigts tranzīts), ko var veikt tikai noteiktos gadījumos vai izlases veidā.

Ja ir pamatotas aizdomas par preču veidu vai daudzumu, jāapspriežas ar nosūtītāju muitas iestādi. ETD informācijas pārbaude jāveic, izmantojot dokumentu TC21A (VII.8.6. pielikums), un tās

rezultātus pa e-pastu jānosūta VI.8.9. pielikumā norādītajām iestādēm.

Aizpildot dokumentu TC21A, ja vien iespējams, ieteicams izmantot kādu no valodām, kas ir labi zināmas.

Muitas dienestiem galamērķa lidostā pie pirmās izdevības jāpaziņo muitas dienestiem nosūtīšanas lidostā un iestādei, kas izdevusi atļauju, par jebkādiem pārkāpumiem vai neatbilstībām. Šādi rīkojoties, muitas dienestiem galamērķa lidostā konkrēti jānorāda atsauce uz attiecīgo preču ETD.

Nosūtītājai muitas iestādei un galamērķa muitas iestādei jāsadarbojas un attiecīgā gadījumā jāapmainās ar būtisku informāciju un dokumentiem par tranzīta operācijām.

Ir svarīgi, lai galamērķa muitas iestādes rīcībā būtu vēsturiskie dati (t. i., dati par iepriekšējām pabeigtām un noslēgtām operācijām), lai veiktu pēcpārbaudi vai skaidrotu jautājumus, ko uzdevusi nosūtītāja muitas iestāde.

VI.3.10. Preču pārvadāšana pa jūru - elektroniskā transporta dokumenta (ETD) formas tranzīta deklarācijas izmantošana, lai precēm piemērotu Savienības tranzīta procedūru

Šis punkts ir iedalīts šādi:

- ievads (VI.3.10.1. punkts);
- vispārīga informācija (VI.3.10.2. punkts);
- atļauja izmantot ETD (VI.3.10.3. punkts);
- procedūras noteikumi ETD izmantošanai (VI.3.10.4. punkts).

VI.3.10.1. Ievads

SMK 233. panta 4. punkta e) apakšpunkts

Šis vienkāršojums attiecas tikai uz Savienības tranzīta procedūru.

ĪA 319. un 320. pants

Kuģošanas sabiedrība var saņemt atļauju izmantot ETD par tranzīta deklarāciju precēm, kam piemērota Savienības tranzīta procedūra.

Šo atļauju izmantot ETD piešķir tādām kuģošanas sabiedrībām, kas atbilst minētā vienkāršojuma kritērijiem. Divi būtiski kritēriji šīs atļaujas piešķiršanai ir šādi: i) ETD jābūt iekļautiem tranzīta deklarācijā prasītajiem datiem; un ii) šiem datiem ir jābūt pieejamiem nosūtīšanas vietas un galamērķa muitas dienestiem, lai ļautu muitai uzraudzīt procedūras noslēgšanu. Minētie dati ir norādīti DA B pielikumā un ĪA B pielikumā.

VI.3.10.2. Vispārīga informācija

SMK 89. panta 7. punkta d) apakšpunkts

Nav vajadzīgs galvojums, jo tiek pieņemts, ka jūras transports ir drošs un ka, izņemot negadījumus, pārvadāšanas noteikumi tiks izpildīti no nosūtīšanas ostas līdz galamērķa ostai.

Procedūras izmantotājs ir kuģošanas sabiedrība.

Atļaujā norāda muitas iestādes, kas atrodas iekraušanas un iekraušanas ostās, uz kurām attiecas atļauja.

Iekraušanas osta ir nosūtīšanas osta, izkraušanas osta ir galamērķa osta.

Lai pārvadātu ārpussavienības preces regulārās kuģu satiksmes (RKS) kuģos, obligāti jāizmanto Savienības tranzīta procedūra. (sk. II daļu).

Ievērojiet, ka tranzītu pa jūru var arī veikt, izmantojot standarta tranzīta deklarāciju sistēmā *NCTS* (IV daļa). Tomēr attiecīgā gadījumā Savienībā var izmantot citus preču pārvietošanas veidus, kas noteikti SMK 226. un 227. pantā.

VI.3.10.3. Atļauja izmantot ETD

SMK 22. pants

Atļaujas piešķiršanas procedūra ir aprakstīta VI.2.2.-VI.2.5. punktā.

ĪA 319. pants

DA A pielikums

Pieteikums jāiesniedz muitas dienestiem, kuru kompetencē ir tā vieta, kur tiek glabāti vai ir pieejami pieteikuma iesniedzēja galvenie uzskaites reģistri muitas vajadzībām un kur jāveic vismaz daļa no darbībām, uz kurām attiecas atļauja.

UZŅĒMĒJI

Kuģošanas sabiedrībai pieteikumā jāsniedz turpmāk minētā informācija:
1. pieteikuma iesniedzēja vārds/nosaukums vai pieteikuma iesniedzēja *EORI* numurs;
2. vārds, uzvārds un kontaktinformācija: i) par muitas jautājumiem un pieteikumu atbildīgajai personai un ii) par pieteikuma iesniedzēja uzņēmumu atbildīgajai persona vai persona, kas kontrolē šī uzņēmuma vadību;
3. vieta, kur glabājas vai ir pieejami galvenie uzskaites reģistri muitas vajadzībām;
4. galveno uzskaites reģistru muitas vajadzībām veids;
5. vieta, kur glabājas uzskaite;
6. uzskaites veids;
7. nosūtītāja muitas iestāde(-s) un galamērķa muitas iestāde(- s).
8. reisu skaits starp Savienības ostām;
9. informācija par to, kā dati tiks darīti pieejami muitas dienestiem katrā nosūtīšanas ostā un galamērķa ostā (ja veids atšķiras atkarībā no muitas iestādes vai valsts, pieteikumā jānorāda visi veidi).

Minētā informācija Savienībā ir jānorāda obligāti (DA A pielikuma 9.f aile).

Kritēriju izpilde jāpārbauda kompetentajiem muitas dienestiem (VI.2.2. punkts). Vienlaikus notiek apspriešanās procedūra ar pieteikumā norādītajām nosūtītāju un galamērķa muitas iestādi. Apspriešanās procedūru sāk uzreiz pēc pieteikuma pieņemšanas, un tās ilgums nedrīkst pārsniegt 45 dienas.

Apspriešanās procedūru veic Savienībā piemērojamajā muitas lēmumu pārvaldības sistēmā (MLPS). Ja MLPS nav pieejama, pa e-pastu jānosūta apspriešanās vēstule papīra formā, pievienojot pieteikuma kopiju. E-pasta adreses visās valstīs un apspriešanās vēstules paraugs ir attiecīgi ietverti VI.8.11. un VI.8.10. pielikumā.

Apspriešanās procedūras laikā pieprasījuma saņēmēja iestāde pārbauda:

(i) vai pieteikuma iesniedzējs ir izpildījis atļaujas piešķiršanas kritērijus; un vissvarīgākais:

(ii) vai un kā pieprasītos datus attiecībā uz ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, var darīt pieejamus pieprasījuma saņēmējām muitas iestādēm.

Saņemot apspriešanās pieprasījumu, pieprasījuma saņēmējai iestādei jo īpaši jāpārbauda:

(i) informācija par pieteikuma iesniedzēju savā uzskaitē vai sadarbībā ar citām aģentūrām;

(ii) datu apmaiņas sistēma;

(iii) preču pārbaudes vieta;

(iv) cik lielā mērā kuģošanas sabiedrība kontrolē savas darbības un

(v) attiecīgā gadījumā – kurš ir kuģošanas sabiedrības pārstāvis.

Ja ir iebildumi, pieprasījuma iesniedzējas iestādes 45 dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas jāinformē, izmantojot MLPS. Ja MLPS nav pieejama, pieprasījuma iesniedzējām iestādēm tā pati vēstule ir jānosūta e-pastā (VI.8.10. pielikums). Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde konstatē, ka pieteikuma iesniedzējs neveic regulārus reisus uz ostām attiecīgajā valstī, šīs valsts ostas nevar iekļaut atļaujā. Tomēr, ja pieteikums attiecas uz vairākām ostām, atļauju var piešķirt, dzēšot ostu, kuras gadījumā pieprasījuma saņēmēja iestāde uzskata, ka nosacījumi nav izpildīti.

Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde atsakās piešķirt atļauju nosacījuma neizpildes dēļ un jo īpaši nopietna vai atkārtota tiesību aktu muitas jomā un nodokļu noteikumu pārkāpuma dēļ, šai iestādei jānorāda atteikuma pamatojums un attiecīgās tiesību normas. Tad tās valsts iestādes, kur pieteikums iesniegts, atļauju nedrīkst izdot, kā arī tām jānorāda kuģošanas sabiedrībai atteikuma iemesli.

Ja noteiktajā laikposmā nav saņemti iebildumi, pieprasījuma iesniedzēja iestāde var uzskatīt, ka kritēriji, par kuriem pieprasīja apspriešanos, ir izpildīti.

Ja apspriešanās process ir pabeigts bez iebildumiem, kompetentajiem muitas dienestiem ir jādod apstiprinājums un

jāpiešķir atļauja, kas attiecas gan uz ienākošajiem, gan izejošajiem reisiem.

Atļaujai jāattiecas tikai uz tranzīta operācijām starp atļaujā norādīto nosūtītāju muitas iestādi un galamērķa muitas iestādi. Atļauja būs derīga tikai tajās valstīs, kurās atrodas minētie biroji.

Katru reizi, kad tiek uzsākta tranzīta operācija, atsauce uz atļauju jāiekļauj ETD. Šī informācija jāsniedz, ja vien to nevar iegūt no citiem datiem, piemēram, no atļaujas turētāja *EORI* numura vai no MLPS.

Atļaujas pārraudzības kārtību sk. VI.2.3. punktā.

Atļaujas anulēšanas, atsaukšanas vai grozīšanas kārtību skatiet VI.2.4. punktā. Ja kuģošanas sabiedrība vēlas pievienot vai dzēst vienu vai vairākas ostas no piešķirtās atļaujas, tai jāiesniedz atļaujas grozījuma pieteikums.

Atļaujas apturēšanas kārtību sk. VI.2.5. punktā.

Atļaujas anulēšanas, atsaukšanas, grozīšanas, apturēšanas un apturēšanas pārtraukšanas gadījumā nekavējoties jāinformē to valstu kompetentās iestādes, kas norādītas atļaujā.

Tā kā atļauja izmantot ETD par tranzīta deklarāciju ir spēkā vairākās valstīs, atļaujas vai tās atkārtotas novērtēšanas pārraudzībai var būt vajadzīga apspriešanās procedūra ar muitas dienestiem citās valstīs. Apspriešanās ir daļa no MLPS.

Ja MLPS nav pieejama, apspriešanās pieprasījumi, ko sagatavo, izmantojot paraugu VI.8.10. pielikumā, pa e-pastu jānosūta tām par apspriešanās procedūru atbildīgajām iestādēm, kas norādītas VI.8.11. pielikumā.

MUITA

Atļaujā iekļauj šādu informāciju.

1. Numurs un datums.
2. Atļaujas turētāja nosaukums vai tā *EORI* numurs.
3. Nosūtītāja muitas iestāde(-s) un galamērķa muitas iestāde(-s).
4. Veids, kā datus dara pieejamus muitai katrā nosūtīšanas un galamērķa ostā. Ja veids atšķiras dažādās muitas iestādēs vai valstīs, atļaujā jānorāda visi veidi.

5. Paziņojums par kuģošanas sabiedrības pienākumu informēt nosūtītāju muitas iestādi un galamērķa muitas iestādi par visām konstatētajām neatbilstībām, jo īpaši par: i) to preču veidu un daudzumu, kurām piemērota tranzīta procedūra; un ii) jebkādām izmaiņām, kas var ietekmēt atļauju.
6. Veids, kā attiecīgi sazināties ar nosūtītāju muitas iestādi(-ēm) un galamērķa muitas iestādi(-ēm) un kuģošanas sabiedrību.

Minētā informācija Savienībā ir jānorāda obligāti (DA A pielikuma 9.f aile).

Lai gan termiņu, līdz kuram jānodrošina ETD datu pieejamība nosūtītājai muitas iestādei, pirms preces var izlaist tranzītam, norādīt nav obligāti, būtu noderīgi šo informāciju iekļaut atļaujā.

Starptautiskām kuģošanas sabiedrībām, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā vai kam tajā ir pastāvīga darījumdarbības vieta, var dot atļauju izmantot šo procedūru, ja tās izpildījušas vajadzīgos nosacījumus[63].

VI.3.10.4. Procedūras noteikumi ETD izmantošanai

VI.3.10.4.1. ETD vajadzīgie dati

ĪA 320. pants

ĪA B pielikums

ETD (piemēram, elektronisks preču manifests vai cits dokuments) dokuments, ko kuģošanas sabiedrība sagatavo, kuģim izejot. Tas apliecina faktiskās preces, kuras iekrautas kuģī. Tāpēc tranzīta vajadzībām ETD kalpo par tranzīta deklarāciju, ja tajā ir iekļauti DA B pielikumā un ĪA B pielikumā norādītie dati.

Lai muitas dienesti varētu noteikt preču statusu, ETD pozīcijas līmenī jānorāda viens no šādiem nākamajā tabulā norādītajiem kodiem:

Kods	Savienības tranzīts

[63] SMK 5. panta 31. punkts un 32. pants

T1	Preces, kam piemērota ārējā T1 tranzīta procedūra.
T2F	Preces, kam piemērota Savienības iekšējā tranzīta procedūra un ko pārvieto no īpaša nodokļu režīma (ĪNR) teritorijām un citu Savienības muitas teritorijas daļu, kas nav īpaša nodokļu režīma teritorija, kā noteikts DA 188. panta 1. punktā. Šo kodu var izmantot Savienības precēm, ko pārvieto starp īpaša nodokļu režīma teritoriju un citu Savienības muitas teritorijas daļu, kā noteikts DA 188. panta 2. punktā.
C	Savienības preces, kam nav piemērota tranzīta procedūra.
TD	Preces, kuras jau pārvieto saskaņā ar Savienības tranzīta procedūru vai kuras pārvadā saskaņā ar ievešanas pārstrādei, uzglabāšanas muitas noliktavā vai pagaidu ievešanas procedūru[64].
X	Savienības preces, kuru eksporta procedūra ir pabeigta un izvešana apstiprināta un kurām nav piemērota tranzīta procedūra

ETD uzskata par tranzīta deklarāciju tikai tad, ja ir norādīts vismaz kods "T1" vai "T2F". Ja ETD nav norādīts neviens no šiem kodiem, neatkarīgi no citiem iepriekš minētajiem kodiem šo ETD nevar izmantot par tranzīta deklarāciju.

Kodu izmantošanas piemēri

1. piemērs
Savienības preces pārvadā ar RKS no Francijas un Vāciju.

Francija–Vācija → ETD jānorāda kods "C".

2. piemērs

[64] Šajos gadījumos kuģošanas sabiedrībai turklāt jānorāda: i) kods "TD" attiecīgajā konosamentā vai citā attiecīgajā komercdokumentā; ii) tranzīta deklarācijas vai nodošanas dokumenta atsauces numurs; un iii) izdevējas iestādes nosaukums.

Savienības preces eksportē no Īrijas uz trešo valsti (Ķīnu). Īrijā precēm piemēro eksporta procedūru, kuru pabeidz un apstiprina preču izvešanu. Ar RKS preces pārvieto uz Nīderlandi, no kurienes tās izved no Savienības.

Īrija–Nīderlande–Ķīna → ETD no Īrijas uz Nīderlandi jānorāda kods "X".

3. piemērs
Portugālē no trešās valsts (Kanādas) pienāk ārpussavienības preces, ko ar RKS pārved uz Spāniju.

Kanāda–Portugāle–Spānija → ETD pārvadājumam no Portugāles uz Spāniju jānorāda kods "T1".

4. piemērs:
Savienības preces ar RKS nosūta no Spānijas uz īpaša nodokļu režīma teritoriju (ĪNR teritorija) (Kanāriju salām).

Varianti:
1. Spānija–Kanāriju salas → ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, jānorāda kods "T2F"[65];
2. Spānija–Kanāriju salas → ETD jānorāda kods "C".

5. piemērs:
Savienības preces ar RKS pārvieto starp divām vienas dalībvalsts ĪNR teritorijām (Francijas Gvadelupu un Majotu).

Varianti:
1. Gvadelupa–Majota → ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, jānorāda kods "T2F"[66];
2. Gvadelupa–Majota → ETD jānorāda kods "C"[67].

6. piemērs:
Savienības akcīzes preces[68] eksportē no Horvātijas uz trešo valsti (Japānu). Horvātijā precēm piemēro eksporta procedūru, kuru

[65] Saskaņā ar DA 188. panta 2. punktu.
[66] Saskaņā ar DA 188. panta 1. punktu.

[67] Saskaņā ar DA 188. panta 2. punktu.
[68] Padomes Direktīvas 2008/118/EK (2008. gada 16. decembris) par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK (OV L 9/12, 14.01.2009.), 1. panta 1. punkta nozīmē.

pabeidz un apstiprina preču izvešanu. Ar RKS preces pārvieto uz Grieķiju, no kurienes tās izved no Savienības.

Horvātija–Grieķija–Japāna → ETD pārvadājumam no Horvātijas uz Grieķiju jānorāda kods "X".

7. piemērs:
Savienības akcīzes preces[69] eksportē no Itālijas uz trešo valsti (Indiju). Triestē (Itālijā) precēm piemēro eksporta procedūru, kuru pabeidz un apstiprina preču izvešanu. Ar RKS preces pārvieto uz Dženovu (Itālijā), no kurienes tās izved no Savienības.

Trieste–Dženova–Indija → pārvadājumam no Triestes uz Indiju ETD jānorāda kods "X".

8. piemērs:
Savienības akcīzes preces[70] ar RKS pārvieto no Rumānijas uz Bulgāriju. Preces *EMCS* joprojām ir atliktās akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā.

Rumānija–Bulgārija → ETD jānorāda kods "C".

9. piemērs:
Savienības preces eksportē uz trešo valsti (Baltkrieviju). Dānijā precēm piemēro eksporta procedūru, kuru pabeidz un apstiprina preču izvešanu, tiek uzsākta *TIR* procedūra. Preces ar RKS pārvieto uz Poliju. Atbilstīgi *TIR* procedūrai preču pārvadājumu turpina no Polijas uz trešo valsti, izmantojot autotransportu.

Dānija–Polija–Baltkrievija → ETD pārvadājumam no Dānijas uz Poliju jānorāda kods "TD". *TIR* procedūru turpina, nogādājot preces galamērķī Baltkrievijā.

10. piemērs:
Savienības preces eksportē uz trešo valsti (Krieviju). Nīderlandē precēm piemēro eksporta procedūru, un tās pārvadā RKS uz Somiju, kur tās izved no Savienības pa autoceļu.

---

[69] Padomes Direktīvas 2008/118/EK (2008. gada 16. decembris) par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK (OV L 9/12, 14.01.2009.), 1. panta 1. punkta nozīmē.

[70] Padomes Direktīvas 2008/118/EK (2008. gada 16. decembris) par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK (OV L 9/12, 14.01.2009.), 1. panta 1. punkta nozīmē.

Nīderlande–Somija–Krievija→ ETD ir jānorāda kods "C" starp Nīderlandi un Somiju, un preces pārvieto līdz Savienības ārējai robežai saskaņā ar eksporta procedūru.

11. piemērs:
Savienības preces ar RKS pārieto no ĪNR teritorijas (Kanāriju salām) uz Spāniju un tad ar autotransportu uz Portugāli.

Varianti:
1. ĪNR teritorija (Kanāriju salas)–Spānija–Portugāle → ETD pārvadājumam no Kanāriju salām uz Spāniju norāda kodu "C" vai "T2F", un ETD pārvadājumam no Spānijas uz Portugāli piemēro standarta tranzīta procedūru ("T2F"–*NCTS*, ar galvojumu)[71];
2. ĪNR teritorija (Kanāriju salas)–Spānija–Portugāle →: ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju pārvadājumam no Kanāriju salām uz Spāniju, jānorāda kods "T2F", un ETD pārvadājumam no Spānijas uz Portugāli jāpiemēro standarta tranzīta procedūra ("T2F"–*NCTS*, ar galvojumu)[72].

12. piemērs:
Savienības preces ar RKS pārvadā no ĪNR teritorijas (Kanāriju salām) uz Spāniju un tad uz Itāliju ar RKS.

Varianti:
1. ĪNR teritorija (Kanāriju salas)–Spānija–Itālija → ETD pārvadājumam no Kanāriju salām uz Spāniju, jānorāda kods "C", un ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju pārvadājumam no Spānijas uz Itāliju, jānorāda kods "T2F"[73];
2. ĪNR teritorija (Kanāriju salas)–Spānija–Itālija → ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju pārvadājumam no Kanāriju salām uz Spāniju, jānorāda kods "T2F", un ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju pārvadājumam no Spānijas uz Itāliju, jānorāda kods "T2F"[74].

13. piemērs
Savienības preces ar RKS pārvieto no ĪNR teritorijas (Kanāriju salām) uz Spāniju.

[71] Saskaņā ar DA 188. panta 2. punktu.
[72] Saskaņā ar DA 188. panta 1. punktu.
[73] Saskaņā ar DA 188. panta 2. punktu.
[74] Saskaņā ar DA 188. panta 1. punktu.

Varianti:

1) ĪNR teritorija (Kanāriju salas)–Spānija → ETD jānorāda kods "C";
2) ĪNR teritorija (Kanāriju salas)–Spānija → ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, jānorāda kods "T2F"[75].

Lai atvieglotu iespējami brīvu un netraucētu Savienības preču pārvietošanu, kods "C" ETD norāda, ka preces ļauts brīvi pārvietot uz to galamērķi Savienībā ar nosacījumu, ka i) pierādījumi par to statusu tiek glabāti uzņēmēja darījumu uzskaitē nosūtīšanas ostā un ii) laikā, kad tās ierodas galamērķa ostā, nav pamatotu aizdomu vai šaubu par preču statusu. Tomēr galamērķa muitas dienestiem ir iespēja pārbaudīt deklarēto Savienības preču muitas statusu, piemērojot atbilstīgas pēcpārbaudes, pamatojoties uz riska novērtējumu un, ja nepieciešams, sazinoties ar nosūtīšanas ostas muitas dienestiem.

Ja valsts noteikumi nenosaka ilgāku laika posmu, kuģošanas sabiedrībai jāglabā ieraksti par visu preču statusu savos komercuzskaites datos 3 gadus, klāt pieskaitot periodu no kārtējā gada sākuma. Šo uzskaiti var uzglabāt elektroniski.

VI.3.10.4.2. Procedūra nosūtītājā muitas iestādē

SMK 6. panta 1. punkts, 46. panta 1. punkts un 172.-174. pants

ĪA 320. pants

Saskaņā ar SMK 6. panta 1. punktu visu informācijas apmaiņu starp muitas dienestiem un starp uzņēmējiem un muitas dienestiem, piemēram, attiecībā uz deklarācijām, jāveic, izmantojot elektroniskas datu apstrādes metodes. Šis noteikums attiecas arī uz ETD izmantošanu par tranzīta deklarāciju.

Preces jāizlaiž tranzītam, kad nosūtītājai muitas iestādei ir nodrošināta piekļuve ETD datiem pirms kuģa iziešanas. Juridiskās prasības nozīmē, ka datus muitai var darīt pieejamus tikai vienā no šiem diviem veidiem.

1. Datus var nosūtīt uz muitas IT sistēmu. Tas ir ieteicamais rīcības veids. Nav obligāti jābūt izveidotai muitas IT sistēmai,

[75] Saskaņā ar DA 188. panta 2. punktu.

lai gan valstīm būtu noderīgi apsvērt šādas sistēmas izveidi, ja tāda vēl nepastāv.

2. Muitai var nodrošināt piekļuvi kuģošanas sabiedrības vai ostas operatora sistēmai no muitas telpām.

Muitas amatpersonu piekļuve informācijai, izmantojot uzņēmēja datoru un uzņēmēja telpas, varētu būt pagaidu risinājums. Tomēr šādu metodi var izmantot tikai tik ilgi, līdz īstenots viens no diviem iepriekšminētajiem variantiem. Ja izmanto šo pagaidu risinājumu, muitas dienestiem var nebūt nepārtrauktas un pastāvīgas piekļuves informācijai, neradot papildu slogu un darbu. Tomēr muitas dienesti izlemj, cik ilgi šāds pagaidu risinājums īstenojams. Pieņemot šo lēmumu, tiem jo īpaši jāņem vērā sadarbības veids ar aviosabiedrību, lidostas lielums un kravas apjoms.

Piekļuves nodrošināšana informācijai, izmantojot e-pastus ar pievienotām *Excel* lapām vai *PDF* failiem, neatbilst juridiskajām prasībām.

ETD vienkāršojums ir pilnībā atkarīgs no tā, kā iesniedz ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju. Taču citādi ar ETD jārīkojas tāpat kā ar jebkuru citu muitas deklarāciju. Jāņem vērā SMK un saistītajos tiesību aktos norādītais sīki izstrādātais muitas deklarāciju tiesiskais regulējums, jo tiesību aktos nav paredzēti specifiski noteikumi vienkāršotajai ETD tranzīta procedūrai.

Nosūtītājai muitas iestādei nodrošina piekļuvi ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, lai muitas dienesti varētu veikt riska novērtējumu un attiecīgā gadījumā arī preču pārbaudi, pirms preces var izlaist tranzītam.

Katras tranzīta deklarācijas datiem veic riska analīzi, izmantojot elektroniskas datu apstrādes metodes, lai:

(i) noteiktu un novērtētu iespējamos riskus un

(ii) īstenotu atbilstošus novēršanas pasākumus.

Tāpēc var būt ļoti noderīgi, ja no muitas IT sistēmas var: elektroniski pārsūtīt ETD informāciju no uzņēmēja sistēmas

(i) un

(ii) pēc tam automātiski veikt ETD datu riska analīzi.

Tomēr, tā kā muitas sistēmas ieviešana nav obligāta, automātiska riska analīze ne vienmēr ir iespējama. Tāpēc automatizācijas trūkumu var vismaz kompensēt ar stingru pirmsauditu, ciešu atļauju piešķiršanas pārraudzību

(i)

(ii) un

(iii) regulāru tranzīta operāciju uzraudzību. Tas neizslēdz manuālu preču pārbaudi, ko veic izlases veidā vai vajadzības gadījumā, pirms preces izlaiž tranzītam.

Šos kontroles veidus nevar aizstāt ar pēckontroli (kad preces ir aizvestas), ko var veikt tikai noteiktos gadījumos vai izlases veidā.

Preču saņēmējs ir persona, kam preces tiek faktiski nosūtītas. ETD vajadzībām tas ir saņēmējs galamērķa ostā.

Muitas dienesti pieņem deklarāciju, ja ir uzrādītas preces, uz ko tā attiecas. Tas nenozīmē, ka muitai vienmēr jāpārbauda, vai preces fiziski atrodas ostā, tomēr muitai ir vismaz jābūt informētai, ka preces tiek glabātas vietā, par ko panākta vienošanās ar uzņēmēju.

Pēc deklarētāja pieteikuma tam jādod atļauja grozīt vienu vai vairākus deklarācijas datu elementus.

Kuģošanas sabiedrībai katrai deklarācijai jāpiešķir unikāls numurs (*LRN* numurs[76]). Tas var būt reisa numurs un datums, un kādi citi skaitļi, lai šis numurs attiecīgajam uzņēmumam būtu unikāls.

Saskaņā ar ĪA 299. pantu, izvedot preces, jāuzliek plomba: vietai (tilpuma vienībai), kurā atrodas preces, ja nosūtītāja muitas iestāde ir atzinusi transportlīdzekli vai konteineru par piemērotu plombas uzlikšanai, vai katram atsevišķam iepakojumam. Tomēr nosūtītāja muitas iestāde var nolemt neuzlikt plombu precēm, ja to apraksts ir pietiekami precīzs, lai ļautu viegli identificēt preces.

ETD gadījumā nepastāv nekādas īpašas darbības, kas apstiprinātu, ka muitas dienesti ir pieņēmuši ETD vai ka preces ir izlaistas tranzītam. Tādēļ brīdi, kad kuģis ar precēm iziet no ostas, var uzskatīt par: elektroniskā transporta dokumenta (ETD) formas tranzīta deklarācijas pieņemšanas brīdi

[76] *LRN* numurs ETD nav tas pats *LRN* numurs, ko piešķir standarta tranzīta deklarācijai (*NCTS*).

(i) un

(ii) preču izlaišanas brīdi tranzītam. Ja deklarāciju noraida, nosūtītāja muitas iestāde nekavējoties informē kuģošanas sabiedrību, norādot noraidīšanas iemeslus (piemēram, nepietiekama informācija, kļūdas).

Ja ārpussavienības preču pārvadājumu uzsāk, neiesniedzot tranzīta deklarāciju un nesaņemot tās apstiprinājumu, neatbilstības dēļ rodas muitas parāds, kā noteikts SMK 79. panta 1. punktā.

Ir svarīgi, lai nosūtītājas muitas iestādes rīcībā būtu vēsturiskie dati, t. i., dati par iepriekšējām deklarācijām, kas pieņemtas vai noraidītas, lai veiktu pēcpārbaudi vai skaidrotu jautājumus, ko uzdevusi galamērķa muitas iestāde.

VI.3.10.4.3. Procedūra galamērķa muitas iestādē

SMK 6. panta 1. punkts un 46. panta 1. punkts

DA 199. panta b) punkts

ĪA 320. pants

ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, informācijai ir jābūt vienādai nosūtītājā muitas iestādē un galamērķa muitas iestādē. Galamērķa muitas iestāde ne vienmēr pārbauda, vai dati sakrīt. Tā uzskata, ka dati sakrīt, ja vien nesaņem paziņojumu no kuģošanas sabiedrības par nesakritībām vai pārbaudes laikā nekonstatē neatbilstības.

ETD datu elementi ir jādara pieejami galamērķa muitas iestādei. Juridiskās prasības nosaka, ka datus muitai var darīt pieejamus tikai vienā no šiem diviem veidiem.

1. Datus var nosūtīt uz muitas IT sistēmu. Tas ir ieteicamais rīcības veids. Nav obligāti jābūt izveidotai muitas IT sistēmai, lai gan valstīm būtu noderīgi apsvērt šādas sistēmas izveidi, ja tāda vēl nepastāv.

2. Muitai var dot piekļuvi kuģošanas sabiedrības sistēmai no muitas telpām.

Muitas amatpersonu piekļuve informācijai, izmantojot uzņēmēja datoru un uzņēmēja telpas, varētu būt pagaidu risinājums. Tomēr šādu metodi var izmantot tikai tik ilgi, līdz īstenots viens no diviem iepriekšminētajiem variantiem. Ja izmanto šo pagaidu risinājumu, muitas dienestiem var nebūt nepārtrauktas un pastāvīgas piekļuves informācijai, neradot papildu slogu un darbu. Tomēr muitas dienesti izlemj, cik ilgi šāds pagaidu risinājums īstenojams. Pieņemot šo

lēmumu, tiem jo īpaši jāņem vērā sadarbības veids ar kuģošanas sabiedrību, ostas lielums un kravas apjoms.

Piekļuves nodrošināšana informācijai, izmantojot e-pastus ar pievienotām *Excel* lapām vai *PDF* formāta failiem, neatbilst juridiskajām prasībām.

Tranzīta deklarācijas dati jāsniedz galamērķa muitas iestādei ne vēlāk kā laikā, kad preces ierodas ostā. Tomēr būtu lietderīgi , ja galamērķa muitas iestādes rīcībā šie dati būtu jau tad, kad preces izlaiž tranzītam nosūtīšanas ostā. Tas muitas iestādei ļautu priekšlaicīgi veikt jebkādu iespējamu riska novērtējumu.

Tranzīta deklarāciju identificē pēc *LRN* numura.

Tiesību aktos nav paredzēti termiņi tranzīta procedūras pabeigšanai un noslēgšanai. Tiesību aktos nav arī konkrēti precizēts, kā jārīkojas, lai pabeigtu vai noslēgtu tranzīta procedūru.

Tāpēc var uzskatīt, ka tranzīta procedūra ir pabeigta, kad kuģošanas sabiedrība paziņo galamērķa muitas iestādei, ka visas ETD formas tranzīta deklarācijā iekļautās preces ir novietotas:

(i) pagaidu uzglabāšanā vai

(ii) vai jebkurā citā vietā, kur tās var uzglabāt muitas uzraudzībā.

Pagaidu uzglabāšanas vai citā attiecīgā deklarācijā norāda ETD, ko izmanto par tranzīta deklarāciju, *LRN*.

Tranzīta procedūru uzskata par noslēgtu uzreiz pēc tās beigām, ja vien galamērķa muitas dienesti nav saņēmuši informāciju vai nav konstatējuši, ka procedūra nav pabeigta pareizi (piemēram, ar paziņojumu no kuģošanas sabiedrības, veicot preču pārbaudi, ar informāciju no nosūtītājas muitas iestādes). Šādos gadījumos jautājumu sāk risināt ar izmeklēšanu.

Kuģošanas sabiedrība ir atbildīga par visu galamērķa ostā atklāto pārkāpumu vai neatbilstību noteikšanu un paziņošanu muitas dienestiem, jo īpaši:

(i) ja tās atklātas konkrētās sabiedrības pārbaudēs vai

(ii) pamatojoties uz izpildes ziņojuma datiem (pārpalikums vai iztrūkums), konkrēti norādot atsauci uz attiecīgo preču ETD.

Galamērķī katras tranzīta deklarācijas datiem veic riska analīzi, izmantojot elektroniskas datu apstrādes metodes, lai:

(i) noteiktu un novērtētu iespējamos riskus un

(ii) īstenotu atbilstošus novēršanas pasākumus.

Tāpēc var būt ļoti noderīgi, ja no muitas IT sistēmas var: elektroniski pārsūtīt ETD informāciju no uzņēmēja sistēmas

un

pēc tam automātiski veikt ETD datu riska analīzi.

Tā kā muitas sistēmas ieviešana nav obligāta, automātiska riska analīze ne vienmēr ir iespējama. Tāpēc automatizācijas trūkumu var vismaz kompensēt ar stingru pirmsauditu, ciešu atļauju piešķiršanas pārraudzību

un

regulāru tranzīta operāciju uzraudzību.

Tas neizslēdz manuālu preču pārbaudi, ko veic izlases veidā vai vajadzības gadījumā, pēc preču ierašanās vai kad tām piemēro pagaidu uzglabāšanas procedūru.

Šos kontroles veidus nevar aizstāt ar pēckontroli (kad precēm ir pabeigts tranzīts), ko var veikt tikai noteiktos gadījumos vai nejaušā kārtā.

Ja ir pamatotas aizdomas par preču veidu vai daudzumu, jāapspriežas ar nosūtītāju muitas iestādi. ETD informācijas pārbaude jāveic, izmantojot dokumentu TC21A (VII.8.6. pielikums), un tās rezultātus pa e-pastu jānosūta VI.8.9. pielikumā norādītajām iestādēm.

Aizpildot dokumentu TC21A, ja vien iespējams, ieteicams izmantot kādu no valodām, kas ir labi zināmas.

Muitas dienestiem galamērķa ostā pie pirmās izdevības jāpaziņo muitas dienestiem nosūtīšanas ostā un iestādei, kas izdevusi atļauju, par jebkādiem pārkāpumiem vai neatbilstībām. Šādi rīkojoties, muitas dienestiem galamērķa lidostā konkrēti jānorāda atsauce uz attiecīgo preču ETD.

Nosūtītājai muitas iestādei un galamērķa muitas iestādei jāsadarbojas un attiecīgā gadījumā jāapmainās ar būtisku informāciju un dokumentiem par tranzīta operācijām.

Ir svarīgi, lai galamērķa muitas iestādes rīcībā būtu vēsturiskie dati (t. i., dati par iepriekšējām pabeigtām un noslēgtām operācijām), lai veiktu pēcpārbaudi vai skaidrotu jautājumus, ko uzdevusi nosūtītāja muitas iestāde.

VI.4. Īpašas situācijas (*pro memoria*)

VI.5. Izņēmumi (*pro memoria*)

VI.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts)

VI.7. Tikai muitas vajadzībām

VI.8. Pielikumi

VI.8.1 Atzītā nosūtītāja izmantotā īpašā zīmoga paraugs

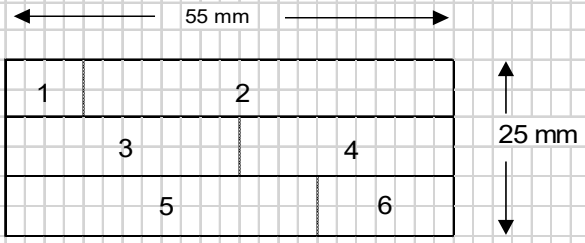

1. Coat of arms or any other signs or letters characterising the country
2. Reference number of the customs office of departure
3. Declaration number
4. Date
5. Authorised consignor
6 Authorisation number

VI.8.2. Izņēmumi – īpašais zīmogs (IT)

Atzītie nosūtītāji izmanto īpašu, muitas dienestu apstiprinātu zīmogu saskaņā ar: i) Konvencijas I papildinājuma II pielikuma 22.1. punktu un (ii) ĪA 72-04. pielikuma 22.1. punktu. Šī zīmoga paraugs ir sniegts Konvencijas III papildinājuma B.9. pielikumā / ĪA 72-04. pielikuma II nodaļā.

Itālijas atzītie nosūtītāji var izmantot īpašos zīmogus, kuru paraugi ir šādi:

[Piemērs]

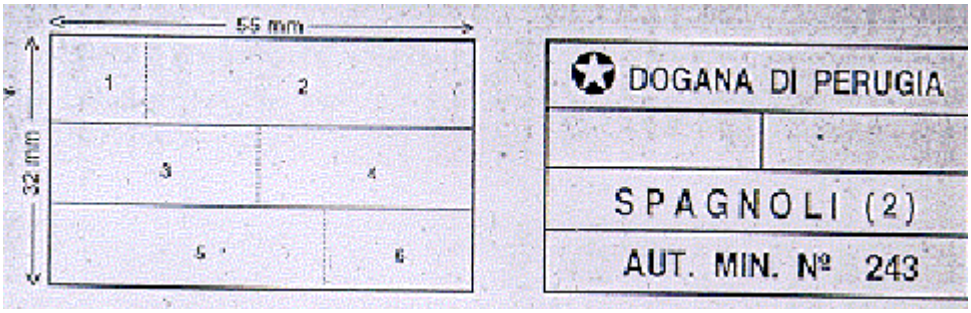

VI.8.3. Lidostu un kontrolējošo muitas iestāžu saraksts

Pielikums svītrots, jo vairs nav aktuāls.

VI.8.4. Paraugs atļaujai izmantot elektroniskā manifesta formas kopīgā/Savienības tranzīta procedūru precēm, ko pārvadā pa gaisu

Pielikums svītrots, jo vairs nav aktuāls.

VI.8.5. Komplektēto sūtījumu darbību secības shēma gaisa pārvadājumos

Pielikums svītrots, jo vairs nav aktuāls.

VI.8.6. Paraugs atļaujai papīra formas Savienības tranzīta procedūras izmantošanai precēm, ko pārvadā pa jūru

Šie noteikumi attiecas uz kuģošanas sabiedrību apstiprināšanu Savienības vienkāršotās tranzīta procedūras izmantošanai jūras pārvadājumos.

Papīra formas Savienības tranzīta procedūru izmantošana precēm, ko pārvadā pa jūru

Atļaujas paraugs saskaņā ar PDA 26. panta noteikumiem

Atļaujas priekšmets

1. Kuģošanas sabiedrībai …….....……....

   …….....…

   …….....

   paturot iespēju atļauju jebkurā laikā atcelt, ar šo ir atļauts izmantot papīra formas Savienības tranzīta procedūras precēm, kuras pārvadā pa jūru, saskaņā ar PDA 26. pantu, turpmāk – "vienkāršotā (papīra) jūras tranzīta procedūra".

Darbības joma

2. Vienkāršotā (papīra) jūras tranzīta procedūra attiecas uz visām precēm, ko kuģošanas sabiedrība pārvadā pa jūru starp Savienības dalībvalstu ostām, kas uzskaitītas pievienotajā pielikumā.

Sūtījumiem nepieciešamie dokumenti

3. Ja Savienības tranzīta procedūra ir obligāta, manifests (paraugs pievienots) tiek uzskatīts par līdzvērtīgu Savienības tranzīta procedūras tranzīta deklarācijai ar nosacījumu, ka manifestā iekļauta PDA 50. pantā prasītā informācija.

Procedūra iekraušanas ostā (nosūtītāja muitas iestāde)

4. Manifesti jāsagatavo divos eksemplāros un jāapzīmē ar atbilstošu kodu (T1, T2F) treknā drukā pirmajā lappusē. Pēc tam kuģošanas sabiedrībai tie jādatē un jāapstiprina ar parakstu, identificējot manifestu kā tranzīta deklarāciju Savienības tranzīta procedūrai. Tad šie manifesti tiks uzskatīti par līdzvērtīgiem Savienības tranzīta procedūras tranzīta deklarācijai.

   Ja pārvadājums vienlaikus saistīts ar precēm, kas jāpārvieto saskaņā ar Savienības ārējā tranzīta procedūru (T1), un ar precēm, kas jāpārvieto saskaņā ar Savienības iekšējā tranzīta procedūru (T2F), šādas preces jāuzskaita atsevišķos manifestos.

   Ja tiek pārvadāti komplektēti sūtījumi, tad tie jāapzīmē ar norādi "komplektēts sūtījums" un tos norāda Savienības tranzīta manifestā atbilstoši augstākajam statusam, kas ierakstīts komplektētā sūtījuma manifestā; piemēram, ja komplektētajā sūtījumā ir ietvertas gan Savienības preces, gan preces ar statusu T1, T2F vai TD, tas jādeklarē T1 manifestā.

Ja kuģošanas sabiedrība nav atzītais nosūtītājs SMK 233. panta 4. punkta a) apakšpunkta nozīmē, tad manifests pirms kuģa atiešanas jāuzrāda kompetentajām iestādēm autentifikācijai.

Saskaņā ar ĪA 297. pantu preču uzrādīšanas termiņš galamērķa muitas iestādei ir [...].

Kuģošanas sabiedrība, kas transportē manifestā uzrādītos sūtījumus, šajos pārvadājumos obligāti ir procedūras izmantotājs.

Procedūra izkraušanas ostā (galamērķa muitas iestāde)

5. Manifesti un tiem atbilstošās preces jāuzrāda kompetentajām iestādēm galamērķa ostā muitas kontrolei. Papildus kompetentās iestādes var prasīt uzrādīt apskatei visus konosamentus jebkurām precēm, ko kuģis izkrāvis ostā.

Reizi mēnesī pēc attiecīgā saraksta autentificēšanas katras galamērķa ostas muitas dienestiem jānosūta katras nosūtīšanas ostas muitas dienestiem saraksts, ko sastādījušas kuģošanas sabiedrības vai to pārstāvji. Sarakstā jāiekļauj manifesti, kas tām ir uzrādīti iepriekšējā mēnesī.

Sarakstā turklāt jāiekļauj: i) katra manifesta atsauces numurs; ii) simbols, kas norāda, ka manifests ir tranzīta deklarācija; iii) preču pārvadātājas kuģošanas sabiedrības nosaukums; iv) kuģa vārds; un v) jūras pārvadājuma datums.

Saraksts jāsagatavo divos eksemplāros pēc šāda parauga:

TRANZĪTA PROCEDŪRU MĒNEŠA SARAKSTS			
Nosūtīšanas osta:		Galamērķa osta:	
Atsauces numurs manifestam, ko izman par tranzīta deklarāciju	Datums, kad manifests izmantots par tranzīta dokumentu	Kuģa vārds	Muitas vajadzībām

Pēdējā lappusē jābūt ierakstītam:

“Ar šo (kuģošanas sabiedrība) apliecina, ka šajā sarakstā ietverti visi no (nosūtīšanas osta) uz (galamērķa osta) pa jūru pārvadāto preču manifesti.”

Katra saraksta abiem eksemplāriem jābūt apstiprinātiem ar kuģošanas sabiedrības pārstāvja parakstu un jānosūta galamērķa muitas iestādei ne vēlāk kā tā mēneša piecpadsmitajā dienā, kas seko mēnesim, kad veikta tranzīta procedūra.

Neatbilstības

6. Galamērķa ostas muitas iestādei jāpaziņo nosūtīšanas ostas kompetentajiem dienestiem, kā arī muitas dienestam, kas piešķīris atļauju, jebkādas neatbilstības, konkrēti norādot minēto preču konosamentu numurus.

Kuģošanas sabiedrības pienākumi

7. Kuģošanas sabiedrībai ir šādi pienākumi:

- veic atbilstošu uzskaiti, lai muitas dienesti varētu pārbaudīt operācijas nosūtīšanas vietā un galamērķī;
- nodrošina, lai visa attiecīgā uzskaite būtu pieejama muitas dienestiem un
- apņemas sniegt palīdzību neatbilstību novēršanā.

Nobeiguma noteikumi

8. Šī atļauja neskar formalitātes attiecībā uz nosūtīšanu un saņemšanu, kas kuģošanas sabiedrībai ir obligātas nosūtīšanas un galamērķa valstīs.

Atļauja stājas spēkā ….....

Kompetentās iestādes vārdā

Datums

Paraksts

PIELIKUMS

NOSŪTĪŠANAS OSTAS KOMPETENTĀS MUITAS IESTĀDES ADRESE

GALAMĒRĶA OSTAS KOMPETENTĀS MUITAS IESTĀDES ADRESE

VI.8.7. Komplektēto sūtījumu darbību secības shēma jūras pārvadājumos

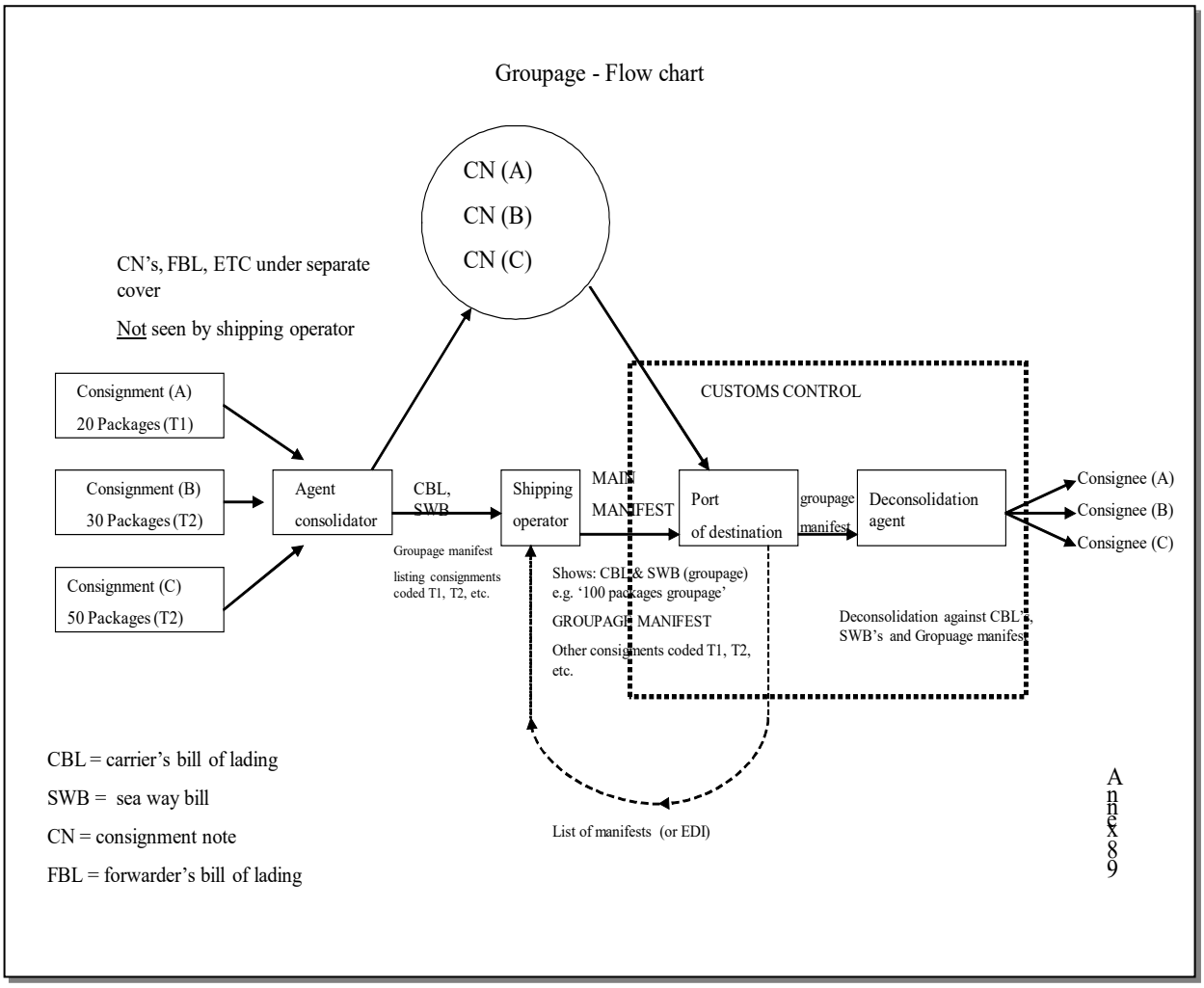

VI.8.8. Vienkāršoto procedūru paziņošana

KOPĪGAIS TRANZĪTS – SAVIENĪBAS TRANZĪTS TAXUD/0925/2000 - LV

- PAZIŅOJUMA VEIDLAPA - Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru 6. pants	**VIENKĀRŠOTAS PROCEDŪRAS**
KAM EIROPAS KOMISIJA *Directorate General* Taxation and Customs Union *Unit "Customs Legislation"* B-1049 BRUSSELS – BELGIUM	Juridiskais pamats: Konvencijas par kopīgo tranzīta procedūru 6. pants (divpusējs/daudzpusējs) ☐ ☐ ☐
NO Valsts, kas izdod atļauju vienkāršotās procedūras veikšanai:	Procedūras apjoms: Individuāls vienkāršojums ☐ Turētāja vārds, uzvārds / atļaujas atsauces numurs: *Pievienots:* atļaujas eksemplārs Vispārējs vienkāršojums Procedūras nosaukums / atsauce uz juridisku tekstu: ☐ *Pievienots:* teksta eksemplārs (*)
Citas iesaistītās valstis: *(ja ir divpusējs/daudzpusējs nolīgums)*	
Vienkāršojumu īss apraksts:	

Kontaktpersona: Paziņojuma nosūtīšanas atsauces numurs *(CC/YYYY/NNN)* Nr. ../..../...	Datums un paraksts: Zīmogs:

(*) Ja nav nepieciešams nosūtīt katru individuālo atļauju.

VI.8.9. Par apspriešanās procedūru atbildīgo iestāžu saraksts, ja ETD izmanto par tranzīta deklarāciju preču pārvietošanai pa gaisu

Lai iepazītos ar šī saraksta jaunāko redakciju, lūdzu, noklikšķiniet uz šīs saites:

EIROPA:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en.

VI.8.10. Apspriešanās vēstules paraugs ETD vajadzībām

TC26 SAVIENĪBAS/KOPĪGAIS TRANZĪTS APSPRIEŠANĀS VEIDLAPA	
1. Pieprasījuma iesniedzēja iestāde Vārds, uzvārds: Adrese: Tālr.: E-pasts: vai Muitas iestādes kods (*COL*) □□□□□□	**2. Pieprasījuma saņēmēja iestāde** Vārds, uzvārds: Adrese: Tālr.: E-pasts: vai Muitas iestādes kods (*COL*) □□□□□□
3. Pieteikuma iesniedzējs/atļaujas turētājs* Vārds, uzvārds: Adrese: Tālr.: E-pasts: Atzītais uzņēmējs Nē (ja ir)	
4. Pieteikuma/atļaujas* numurs **…….**	
5. Pieprasījuma iesniedzējai iestādei Vieta: Datums: Paraksts: Zīmogs:	**6. Pieprasījuma saņēmējai iestādei** Vieta: Datums: Paraksts: Zīmogs:
I. APSPRIEŠANĀS ATĻAUJAS PIEŠĶIRŠANAS LAIKĀ**	
(Lid)ostu un muitas iestāžu kodu (*COL*) saraksts **(aizpilda pieprasījuma iesniedzēja iestāde)**	
1. Nosūtīšanas (lid)osta a)…… *COL* □□□□□□ b)……... *COL* □□□□□□ c) ……... *COL* □□□□□□ d)……. *COL* □□□□□□	**2. Galamērķa (lid)osta** a)…….. *COL* □□□□□□ b)…… *COL* □□□□□□ c)…… *COL* □□□□□□ d)……. *COL* □□□□□□
3. Ja nosacījums(-i) nav izpildīts(-i), lūdzu, norādīt iemeslus un attiecīgo(-ās) (lid)ostu(-as) (aizpilda pieprasījuma saņēmēja iestāde) □ Atļaujas turētājs nevar nodrošināt, ka ETD informācija ir pieejama muitas dienestiem. Lid(osta)(-s):	

- ☐ Atļaujas turētājs neveic ievērojamu skaitu reisu/lidojumu starp Savienības/kopīgā tranzīta valstu (lid)ostām.
  Lid(osta)(-s):
- ☐ Atļaujas turētājs ir pieļāvis nopietnu vai atkārtotu tiesību aktu muitas jomā un nodokļu noteikumu pārkāpumu, tostarp veicis smagus noziedzīgus nodarījumus, kas saistīti ar tā saimniecisko darbību.
  Lid(osta)(-s):
- ☐ Atļaujas turētājs nav pierādījis augsta līmeņa kontroli pār savām darbībām un preču plūsmu, izmantojot komercreģistru un attiecīgos gadījumos pārvadājumu reģistru pārvaldības sistēmu, kas ļauj veikt pienācīgu muitas kontroli.
  Lid(osta)(-s):
- ☐ Atļaujas turētājs nav uzrādījis praktiskus kompetences vai profesionālās kvalifikācijas standartus, kas tieši saistīti ar veikto darbību.
  Lid(osta)(-s):

Piezīmes……
……

II. APSPRIEŠANĀS ATĻAUJAS PĀRRAUDZĪBAS UN ATKĀRTOTA NOVĒRTĒJUMA LAIKĀ***

1. Lūdzu, pārbaudīt turpmāk norādīto (aizpilda pieprasījuma saņēmēja iestāde)

a) Vai uzņēmējs nodrošina, ka ETD informācija joprojām ir pieejama muitas dienestiem?

☐ JĀ

☐ NO

Piezīmes……..
……..,.

b) Vai uzņēmējs veic ievērojamu skaitu lidojumu/reisu starp Savienības/kopīgā tranzīta valstu (lid)ostām?

☐ JĀ

☐ NO

Piezīmes……..
……

c) Vai uzņēmējs ir pieļāvis nopietnu vai atkārtotu tiesību aktu muitas jomā un nodokļu noteikumu pārkāpumu, tostarp veicis smagus noziedzīgus nodarījumus, kas saistīti ar tā saimniecisko darbību?

☐ JĀ

☐ NO

Piezīmes……..
……

d) Vai uzņēmējs ir pierādījis augsta līmeņa kontroli pār savām darbībām un preču plūsmu, izmantojot komercreģistru un attiecīgos gadījumos pārvadājumu reģistru pārvaldības sistēmu, kas ļauj veikt pienācīgu muitas kontroli?

☐ JĀ

☐ NO

Piezīmes:…….
……

e) Vai uzņēmējs ir uzrādījis praktiskus kompetences vai profesionālās kvalifikācijas standartus, kas tieši saistīti ar veikto darbību?

☐ JĀ

☐ NO

Piezīmes……...
……

Citas piezīmes…….....
……

* Nevajadzīgo svītrot.

** Šai veidlapai jāpievieno uzņēmēja iesnieguma kopija attiecībā uz ETD izmantošanu par tranzīta deklarāciju.

*** Šai veidlapai jāpievieno piešķirtās atļaujas kopija attiecībā uz ETD izmantošanu par tranzīta deklarāciju.

VI.8.11. Par apspriešanās procedūru atbildīgo iestāžu saraksts, ja ETD izmanto par tranzīta deklarāciju preču pārvietošanai pa jūru

Lai iepazītos ar šī saraksta jaunāko redakciju, lūdzu, noklikšķiniet uz šīs saites:

EIROPA:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en.

VI.8.12. *CIM* – *CIM/SMGS* korespondences tabula

Veidlapas ir pieejamas: https://cit-rail.org/en/freight-traffic/forms/

Aile	***CIM***	***CIM/SMGS***
Pievienotie dokumenti – pielikumi	9	9
Preču apraksts	21	20
NHM kods	24	23
CIM kravas pavadzīme	30	37
Citi pārvadātāji	57	65
Līgumpārvadātājs	58.a	66.a
Dzelzceļa pārvadājumiem paredzētā vienkāršotā tranzīta procedūra un principāla kods*	58b	66b
Sūtījuma numurs	62	69
Muitas apstiprinājumi	99	26

* Procedūras izmantotājs.

VI.8.13. Dzelzceļa uzņēmumu deklarācijas

Izvilkums no darba dokumenta TAXUD/A2/TRA/02/2019.

Deklarācija,

ko iesniedz dzelzceļa uzņēmumi par preču pārvadājumiem saskaņā ar dzelzceļa tranzīta procedūru papīra formā, izmantojot *CIM* kravas pavadzīmi, *CIM* kombinētā transporta kravas pavadzīmi un *CIM*/SMGS kravas pavadzīmi

Apakšā parakstījies dzelzceļa uzņēmums rīkojas šādi.

- Tas paziņo, ka tas, darbojoties kā "procedūras izmantotājs" Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 2016/341 (deleģētie Savienības Muitas kodeksa pārejas noteikumi) 31. panta nozīmē un Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru 1. papildinājuma 93. panta nozīmē, sniegs galvojumu, kas segs visu maršrutu Savienības muitas teritorijā un kopīgā tranzīta valstīs. Kā "procedūras izmantotājam" tam jāizmanto *CIM* kravas pavadzīme, *CIM* kombinētā transporta kravas pavadzīme vai *CIM*/*SMGS* kravas pavadzīme, piedaloties kā līgumpārvadātājam vai piekrītot kļūt par procedūras izmantotāju.
- Tas piekrīt, ka neatbilstības, kas konstatētas vienkāršotās dzelzceļa procedūras piemērošanas laikā, jānovērš kompetentajam muitas dienestam un atbildīgajam dzelzceļa uzņēmumam, t. i., muitas dienestam un dzelzceļa uzņēmumam valstī, kurā, domājams, notikusi neatbilstība. Atbildīgais dzelzceļa uzņēmums piekrīt uzņemties atbildību un būt pirmais, kam var tikt prasīts nomaksāt visu radušos muitas parādu. Šī deklarācija neskar to dzelzceļa uzņēmumu solidāro atbildību, kuri piedalās pārvadājumos, un procedūras izmantotāja atbildību par jebkādiem muitas parādiem.
- Tas apņemas informēt attiecīgās valsts muitas administrāciju par dzelzceļa kravu pārvadājumiem, kurus tas iecerējis veikt patstāvīgi vai starptautiskā pārvadātāju grupā, šķērsojot 1987. gada 20. maija Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru piemērošanas teritorijas ārējo robežu vai robežu starp konvencijas līgumslēdzējām pusēm.

  Šāda informācija tiks sniegta, ja vien iespējams, vienu mēnesi pirms jebkura jauna transporta maršruta uzsākšanas. Tā ietvers: i) jaunā pārvadājuma uzsākšanas datumu, ii) pakalpojumā iesaistītās valstis, iii) sīkāku informāciju par pārvadājuma uzsākšanu, robežu šķērsošanu, galamērķa stacijām un, ja iespējams, iv) laika grafiku. Informācija ir nepieciešama par pārvadājumiem, kam piemēro standarta iekšējo vai ārējo tranzīta procedūru saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 (Savienības Muitas kodekss) 226. panta 3. punkta a) apakšpunktu vai 227. panta 2. punkta a) apakšpunktu un Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru 2. panta 2. punkta un 2. panta 3. punktu, izmantojot elektronisko sistēmu, kas ieviesta saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 16. panta 1. punktu un Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru 1. papildinājuma 4. pantu, proti, *NCTS*.

Uzņēmums: Vieta un datums:

Adrese: Paraksts

Valsts:

VII DAĻA. TRANZĪTA PROCEDŪRAS NOSLĒGŠANA UN IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRA

VII daļā aprakstīta tranzīta procedūras noslēgšana un izmeklēšanas procedūra.

VII.1. punktā norādīta vispārīga teorija un tiesību akti, kas attiecas uz tranzīta procedūras noslēgšanu un izmeklēšanas procedūru.

VII.2. punkts attiecas uz tranzīta procedūras noslēgšanu un statusa pieprasījumu.

VII.3. punkts attiecas uz izmeklēšanas procedūru.

VII.4. punkts attiecas uz darbības nepārtrauktības procedūru.

VII.5. punkts attiecas uz pēcmuitošanas pārbaudes procedūrām.

VII.6. punkts ir rezervēts valsts īpašajām instrukcijām.

VII.7. punkts ir paredzēts muitas administrāciju vajadzībām.

VII.8. punktā ir ietverti pielikumi.

Lietoti šādi termini:

- **“tranzīta procedūra” ir** muitas procedūra, kuru izmanto, lai preces muitas uzraudzībā pārvadātu no vienas vietas uz citu atbilstoši Savienības tiesību aktiem vai Konvencijai par kopīgu tranzīta procedūru;
- **“tranzīta operācija” ir** tranzīta procedūrā pārvadāto preču pārvietošana no nosūtītāja muitas iestādes uz galamērķa muitas iestādi;
- **“darbības nepārtrauktības procedūra” ir** situācijas, kad, uzsākot tranzīta operāciju, īslaicīgi nav pieejama ne jaunā datorizētā tranzīta kontroles sistēma (*NCTS*), ne procedūras izmantotāju izmantotā datorizētā sistēma, ne elektroniskais savienojums starp procedūras izmantotāju izmantoto datorizēto sistēmu un *NCTS*;
- **“vienkāršotās procedūras” ir** vienkāršotas tranzīta procedūras, kas īpaši attiecas uz konkrētiem transporta veidiem.

VII.1. Ievads, tiesību akti un vispārīga teorija

VII.1.1. Ievads

Šajā punktā ir izklāstīts tiesiskais pamatojums un sniegts vispārīgs tiesību aktu pārskats.

VII.1.2. Tiesību akti un vispārīga teorija

VII.1.2.1. Juridiskie avoti

Procedūras pabeigšanas pārbaudes un izmeklēšanas procedūras juridiskie avoti ir šādi:

- Konvencijas I papildinājuma 48. pants un 49. pants
- SMK 215. panta 2. punkts;
- ĪA 310. pants.

VII.1.2.2. Vispārīga teorija

Juridiskais pamats attiecībā uz kompetenci izmeklēšanas procedūrā balstās uz principu, ka nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde ir atbildīga par izmeklēšanas procedūras

sākšanu un uzraudzību un tai ir galvenā nozīme izmeklēšanas procedūras sākšanā un pārraudzībā.

VII.1.2.2.1. Tranzīta operācijas pabeigšana un noslēgšana

Konvencijas I papildinājuma 48. pants

Juridiskie avoti nošķir Savienības un kopīgā tranzīta procedūras pabeigšanu un noslēgšanu.

Tranzīta procedūras pabeigšana nozīmē, ka preces kopā ar dokumentiem ir uzrādītas muitai galamērķa muitas iestādē vai atzītajam saņēmējam.

SMK 215. panta 2. punkts

Tranzīta procedūras noslēgšana nozīmē, ka tranzīta operācija ir pabeigta pareizi, pamatojoties uz galamērķa muitas iestādē pieejamo datu salīdzinājumu ar nosūtītājā muitas iestādē pieejamajiem datiem.

Šis nošķīrums un šīs juridiskās definīcijas ir spēkā neatkarīgi no tranzīta operācijas (parastā vai vienkāršotā) vai izmantotās sistēmas (parastā tranzīta procedūra vai darbības nepārtrauktības procedūra).

Procedūru noslēdz, pamatojoties uz pierādījumiem, ka tā ir pareizi pabeigta.

Ja šādu pierādījumu nav (novērtējuma forma, veids un metodes var atšķirties atkarībā no procedūras), kompetentajai iestādei attiecīgi jārīkojas, vai nu lai apstiprinātu procedūras pareizu pabeigšanu, ja iespējams ar alternatīviem līdzekļiem, vai, ja tas nenotiek, lai saskaņā ar noteikumiem par parādu un atgūšanu noteiktu:

- vai ir radies (muitas) parāds;
- ja vajadzīgs, personu(-as), kas ir atbildīgas par (muitas) parādu;
- faktisko vai iespējamo vietu, kur (muitas) parāds radies un attiecīgi;
- vajadzības gadījumā kompetento iestādi, kam jāatgūst (muitas) parāds;

un vajadzības gadījumā piemēroto sodu.

VII.1.2.2.2 Izmeklēšanas procedūra procedūras pabeigšanas pārbaudīšanai

Konvencijas I papildinājuma 49. panta 2. punkts

Parastās tranzīta procedūras gadījumā pirms izmeklēšanas procedūras uzsākšanas jābūt izdotam statusa pieprasījumam (sk. VII.2.5. punktu).

ĪA 310. panta 2. punkts

Ja pēc tam ir jāsāk izmeklēšanas procedūra, nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde nolemj vai nu sākt izmeklēšanas procedūru, vispirms nosūtot vai nu:

- ziņojumu "Pieprasījums par nepiegādātu kravu" (IE140) procedūras izmantotājam, vai

- ziņojumu "Izmeklēšanas pieprasījums" (IE142) deklarētajai galamērķa muitas iestādei.

Nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde izmeklēšanas procedūru var sākt tieši deklarētajā galamērķa muitas iestādē, ja tranzīta deklarācijas 8. ailē ir pietiekami daudz informācijas, lai varētu identificēt un norādīt adresātu/saņēmēju.

Pieejamajiem deklarācijas datiem jābūt tādiem, lai kompetentā iestāde deklarētajā galamērķa muitas iestādē varētu iegūt vajadzīgo informāciju, lai sazinātos ar atbildīgo personu galamērķī (adresātu/saņēmēju).

Dalībvalstīm un citām līgumslēdzējām pusēm jāinformē savi procedūras izmantotāji par ieguvumiem, ko sniedz tranzīta deklarācijas 8. ailes pareiza aizpildīšana, tajā norādot derīgu un pilnīgu saņēmēja informāciju un konkrētu adresi. Tādējādi procedūras izmantotājs var izvairīties no ziņojuma IE140 nevajadzīgas saņemšanas.

Ar procedūras izmantotāju sazinās tikai tad, ja nosūtītājā muitas iestādē nav iesniegts pierādījums par procedūras pabeigšanu pēc tam, kad ir nosūtīti ziņojumi "Deklarācijas statusa pieprasījums" (IE904) un "Atbilde par deklarācijas statusu" (IE905) (plašāku informāciju sk. VII.2.5. punktā) un ir nosūtīts ziņojums "Izmeklēšanas pieprasījums" (IE142) deklarētajai galamērķa muitas iestādei (plašāku informāciju sk. VII.3.4.4. punktā).
Piezīme. Atkarībā no jēdziena "pietiekama informācija" interpretācijas lēmumu par to, kā/kur sākt izmeklēšanas procedūru, pieņem nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde pēc saviem ieskatiem.

UZŅĒMĒJI

Lai izvairītos no nevajadzīgiem informācijas pieprasījumiem no kompetentajiem muitas dienestiem, tranzīta deklarācijas 8. aile ir jāaizpilda pareizi, norādot derīgu un pilnīgu informāciju par saņēmēju un konkrētu adresi.

VII.1.2.2.3. Informācijas apmaiņa

Lai veiktu papildu informācijas apmaiņu vai uzdotu jautājumus par konkrētu operāciju, visā izmeklēšanas un atgūšanas procedūras laikā var sūtīt ziņojumus "Izmeklēšanas un piedziņas informācija" (IE144) un "Izmeklēšanas un piedziņas informācijas pieprasījums" (IE145).

Šo informācijas apmaiņu var uzsākt nosūtītāja muitas iestāde vai galamērķa muitas iestāde; lai turpinātu procedūru, atbilde nav vajadzīga (nesasaistīti ziņojumi).

Ziņojumu IE144 izmanto nosūtītāja muitas iestāde; ziņojumu IE145 izmanto galamērķa muitas iestāde.

Ja nepieciešams iekļaut papildu dokumentus papīra formā, tos var nosūtīt tieši ziņojumos norādītajai kontaktpersonai ar citiem līdzekļiem (pa faksu, e-pastu, pastu utt.), skaidri norādot tranzīta operācijas galveno atsauces numuru (*MRN*), uz ko tie attiecas. Šāda papīra dokumentācija jānosūta, izmantojot TC20A veidlapu "Informācijas nosūtīšana / ar *NCTS* pārvietošanu saistīti dokumenti". TC20A veidlapas paraugu sk. VII.8.4. pielikumā.

VII.2. Tranzīta procedūras noslēgšana un statusa pieprasījums

VII.2.1. Ievads

Šajā punktā ir sniegta informācija par tranzīta procedūras noslēgšanu un statusa pieprasījumu.

VII.2.2. punkts attiecas uz procedūras noslēgšanas nosacījumiem.

VII.2.3. punkts attiecas uz procedūras noslēgšanas sekām.

VII.2.4. punkts attiecas uz procedūras noslēgšanas veidu.

VII.2.2. Noslēgšanas nosacījumi

Konvencijas I papildinājuma 48. panta 2. punkts

Tranzīta procedūra ir noslēgta, ja tā ir pareizi beigusies, kā aprakstīts IV daļas 4. nodaļā.

SMK 215. panta 2. punkts

Kompetentā iestāde, kas atbild par procedūras noslēgšanu, ir nosūtīšanas valsts.

Noslēgšana var notikt vairākos veidos atkarībā no izmantotās procedūras[77].

Parasti, noslēdzot procedūru, salīdzina ar tranzīta procedūru saistītos datus, kas reģistrēti nosūtīšanas vietā, ar datiem, kas reģistrēti un apliecināti galamērķa muitas iestādē.

77 Salīdzinājumam par pamatu var būt elektroniskie ziņojumi ("Deklarācijas *AAR* (sagaidāmās ierašanās ieraksts)" un "Kontroles rezultāti" *NCTS* sistēmā vai dokumentu atbilstība (gaisa pārvadājuma vai kuģa kravas manifestus salīdzina ar galamērķa muitas iestādes mēneša sarakstu, ja izmanto gaisa un jūras papīra formas tranzīta procedūru).

VII.2.3. Noslēgšanas ietekme

Tranzīta procedūras netieša vai oficiāla noslēgšana neskar kompetentās iestādes tiesības un pienākumus celt prasību pret procedūras izmantotāju un/vai galvinieku vēlāk (laikā, kas noteikts parāda atgūšanai vai soda naudu piespriešanai) par to, ka procedūra faktiski nav pabeigta un tāpēc to nedrīkstēja noslēgt, vai par vēlākā posmā konstatētām neatbilstībām, kas saistītas ar konkrētām tranzīta operācijām.

VII.2.4. Noslēgšanas veids

Katra dalībvalsts / līgumslēdzēja puse var informēt procedūras izmantotāju par noslēgšanu, izmantojot ziņojumu "Paziņojums par procedūras slēgšanu" (IE045). Ņemiet vērā, ka šis ziņojums ir informatīvs un tam nav juridiska spēka.

Galvinieks var uzskatīt, ka operācija ir noslēgta, ja nav ziņots par pretējo.

Kompetentajai iestādei jāsazinās ar procedūras izmantotāju, galvinieku un citām kompetentām iestādēm, ja par tranzīta procedūras pabeigšanu nav pierādījumu (vai ja par to ir radušās šaubas), un šī iemesla dēļ nosūtītāja muitas iestāde procedūru nevar noslēgt (sk. VII.1.2.2.1. un VII.3.2. punktu).

Lai garantētu vienādu piemērošanu neatkarīgi no izmantotā transporta veida, ciktāl iespējams jāievēro vienāda pieeja attiecībā uz vienkāršotajām procedūrām, kas paredzētas noteiktiem transporta veidiem.

VII.2.5. Statusa pieprasījums un atbilde

Pirms izmeklēšanas procedūras sākšanas jāveic statusa pieprasījums. Tādā veidā ir iespējams izvairīties no nevajadzīgas izmeklēšanas pieprasījumu saņemšanas par tranzīta operācijām, kuras galamērķa muitas iestādē faktiski ir noslēgtas, bet ar kurām saistītie pabeigšanas ziņojumi tehnisku iemeslu dēļ ir nozaudēti *NCTS*.

Ziņojums "Deklarācijas statusa pieprasījums" (IE904) jānosūta:

- galamērķa muitas iestādei pēc tam, kad beidzies termiņš preču uzrādīšanai galamērķa muitas iestādē, ja nav saņemts ziņojums "Ierašanās paziņojums" (IE006);

- galamērķa muitas iestādei sešas dienas pēc ziņojuma “Ierašanās paziņojums - AA” (IE006) saņemšanas, ja nav saņemts ziņojums “Galamērķa muitas iestādes kontroles rezultāti”(IE018).

Sistēma galamērķa valstī automātiski pārbauda, vai statuss galamērķa valstī atbilst statusam nosūtīšanas valstī un sniedz “Atbildi par deklarācijas statusu” (IE905).

Valstu palīdzības dienestiem vai citiem attiecīgajiem dienestiem gan galamērķa, gan nosūtīšanas valstī ir pienākums nekavējoties paziņot trūkstošo informāciju, izmantojot visus iespējamos līdzekļus (piem., atkārtoti nosūtot trūkstošos ziņojumus IE006 un IE018), lai nosūtītājā muitas iestādē varētu pienācīgi uzraudzīt tranzīta operāciju.

Visas tehniskās problēmas būtu jāizmeklē un jāatrisina pēc iespējas ātrāk.

Retos un izņēmuma gadījumos, kad šādas tehniskās problēmas liedz nosūtīt vai atkārtoti nosūtīt trūkstošos ziņojumus (IE006 un IE018), kompetentās iestādes galamērķa valstī var nosūtīt kompetentajām iestādēm nosūtīšanas valstī citu pierādījumu (piem., galamērķa muitas iestādes apstiprinātu tranzīta pavaddokumentu (TPD) un veidlapu TC20A), lai tās varētu noslēgt procedūru.

Ja nav pierādījuma par procedūras pabeigšanu, nosūtītāja muitas iestāde nedrīkst noslēgt procedūru (plašāku informāciju sk. VII.3.3. punktā).

<u>Piezīme. Kā pierādījumu par operācijas pabeigšanu nedrīkst pieņemt tikai informāciju, kas nosūtīta tikai pa e-pastu no galamērķa valsts palīdzības dienesta.</u>

VII.3. Izmeklēšanas procedūra

VII.3.1. Ievads

Šajā punktā ir informācija par izmeklēšanas procedūru:

VII.3.2. punkts attiecas uz izmeklēšanas procedūru, ko sāk pie procedūras izmantotāja;

VII.3.3. punkts attiecas uz alternatīvu pierādījumu;

VII.3.4. punkts attiecas uz izmeklēšanas procedūru galamērķa muitas iestādē.

Konvencijas I papildinājuma 49. pants un 51. pants

ĪA 310. un 312. pants

Izmeklēšanas procedūras mērķis galvenokārt ir iegūt pierādījumu par procedūras pabeigšanu, lai noslēgtu tranzīta procedūru.

Ja šādu pierādījumu nav vai ja vēlāk tiek konstatēts, ka sniegtie pierādījumi ir viltoti vai nederīgi, nosūtīšanas valsts kompetentajām iestādēm:

- jānoskaidro apstākļi, kādos radies (muitas) parāds;
- jānosaka parādnieks(i) un
- jānosaka kompetentās iestādes (muitas) parāda atgūšanai.

Izmeklēšanas procedūra pamatojas uz administratīvu sadarbību starp kompetentajām iestādēm, un tajā ņem vērā jebkādu procedūras izmantotāja sniegto informāciju.

Lai norise būtu pareiza, nepieciešams:

- saskaņā ar tehniskajiem noteikumiem un nosacījumiem pilnīgi aizpildīts "Izmeklēšanas pieprasījums" (IE142);
- ziņojuma "Deklarācijas *ATR* - sagaidāmā tranzīta ieraksts" (IE050) pareiza apstrāde tranzīta muitas iestādē(-ēs);
- ziņojuma "*NCF* (robežšķērsošanas) apstiprinājums" (IE118) pareiza apstrāde tranzīta muitas iestādē(-ēs);
- ziņojuma "Ierašanās paziņojums" (IE006) pareiza apstrāde galamērķa muitas iestādē;
- attiecīgo iestāžu ātri (laikus un bez kavēšanās) un skaidri sniegtas atbildes;
- atjaunināts izmeklēšanas procedūrā iesaistīto kompetento iestāžu un to adrešu saraksts.

Lai izvairītos no izmeklēšanas procedūras sākšanas, gadījumā, ja nosūtītāja muitas iestāde nav saņēmusi ziņojumu IE018 sešu dienu

laikā no ziņojuma IE006 saņemšanas, tai nekavējoties jāpieprasa ziņojums IE018 no galamērķa muitas iestādes.
Šādā gadījumā galamērķa muitas iestādei jānosūta trūkstošais ziņojums IE018 tūlīt pēc šāda pieprasījuma saņemšanas.

Ja nosūtītāja muitas iestāde joprojām nav saņēmusi ziņojumus IE006 un IE018 vai citu informāciju, kas ļauj noslēgt tranzīta procedūru vai atgūt (muitas) parādu, vai tai kļūst zināms, ka šie ziņojumi nosūtīti kļūdas pēc, tad šai muitas iestādei jāpieprasa attiecīgā informācija no procedūras izmantotāja vai galamērķa muitas iestādes.

Ja ziņojumi IE006 un IE018 nav saņemti, nosūtīšanas vietas muitas dienestam, kura kompetencē ir izmeklēšana, jāsāk izmeklēšanas procedūra 7 dienu laikā no šo ziņojumu nosūtīšanas termiņu beigām (šis termiņš ir vēlākais 6 dienas pēc preču uzrādīšanas galamērķī). Tas nozīmē, ka izmeklēšanas procedūra jāuzsāk 13. dienā pēc deklarētās preču uzrādīšanas galamērķi.
Tomēr, ja pirms šī termiņa nosūtīšanas vietas muitas dienests, kura kompetencē ir izmeklēšana, saņem informāciju, ka tranzīta operācija nav pareizi pabeigta, vai arī tai ir aizdomas par to, minētajam dienestam būtu jāsāk izmeklēšanas procedūra agrāk.

VII.3.2. Izmeklēšana, ko sāk pie procedūras izmantotāja

Šajā punktā ir sniegta informācija par apstākļiem, kādos kompetentā iestāde var pieprasīt informāciju no procedūras izmantotāja, ja nav pierādījumu par tranzīta operācijas pabeigšanu.

VII.3.2.1. Informācijas pieprasīšanas mērķi

Konvencijas
I papildinājuma
49. panta 2., 4., 5. un 6. punkts

ĪA 310. panta 2., 3., 4., 5. un 6. punkts

Informāciju pieprasa, lai procedūras izmantotāju iesaistītu pierādījumu sniegšanā par to, ka procedūra ir pabeigta.

VII.3.2.2. Vispārīga procedūra informācijas pieprasīšanai no procedūras izmantotāja

Procedūras izmantotājs jāinformē, ja:

Konvencijas I papildinājuma 49. panta 2., 3., 4., 5. un 6. punkts

ĪA 310. panta 2., 3., 4., 5. un 6. punkts

- ir beidzies termiņš preču uzrādīšanai galamērķa muitas iestādē (no galamērķa valsts nav saņemts ziņojums IE006)
  un
- ir izdoti ziņojumi IE904 un IE905 un preču pārvietošanas statuss bijis tāds pats / līdzvērtīgs abās muitas iestādēs un
- tranzīta deklarācijas 8. ailē norādīto informāciju uzskata par nepietiekamu, lai sāktu izmeklēšanas procedūru deklarētajā galamērķa muitas iestādē,
  vai
- vēlākais 28 dienas pēc ziņojuma "Izmeklēšanas pieprasījums" (IE142) nosūtīšanas, ja no attiecīgās galamērķa muitas iestādes nav saņemta atbilde vai ir saņemta negatīva atbilde ziņojumā "Atbilde uz izmeklēšanas pieprasījumu" (IE143), izmantojot kodu 1 vai 2 (Sk. VII.3.4.4. punktu). Skatīt arī VII.3.4.5. punktu.

Konvencijas I papildinājuma 49. panta 5. punkts

ĪA 310. panta 5. punkts

Kompetentās iestādes nosūtīšanas vietā nosūta ziņojumus "Pieprasījums par nepiegādātu kravu" (IE140) procedūras izmantotājam, kurš 28 dienu laikā atbild, izmantojot ziņojumu "Informācija par nepiegādātu kravu" (IE141).

Konvencijas I papildinājuma 49. panta 6. punkts

ĪA 310. panta 6. punkts

Ja procedūras izmantotāja sniegtā informācija tiek uzskatīta par nepietiekamu, lai noslēgtu procedūru, bet par pietiekamu, lai turpinātu izmeklēšanas procedūru, nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei jānosūta ziņojums IE142 galamērķa muitas iestādei vai jāturpina izmeklēšanas procedūra galamērķa muitas iestādē, kurai ziņojums IE142 jau ir nosūtīts, izmantojot ziņojumu "Izmeklēšanas un piedziņas informācija" (IE144), lai informētu šo galamērķa muitas iestādi par to, ka ir pieejama papildu informācija.

Konvencijas I papildinājuma 114. pants

DA 77. panta b) punkts

Piezīme. Ja procedūras izmantotājs:

- nesniedz informāciju noteiktajā 28 dienu termiņā vai
- sniegtā informācija pamato parāda atgūšanu,
  vai
- sniegto informāciju uzskata par nepietiekamu izmeklēšanas procedūras sākšanai galamērķa muitas iestādē,

parāda atgūšanu sāk vienu mēnesi pēc 28 dienu termiņa beigām (sk. VII.3.4.5. punktu, ja izmeklēšanas procedūra sākta galamērķa muitas iestādē).

UZŅĒMĒJI
Atkarībā no metodes, ko izmantojuši kompetentie muitas dienesti nosūtīšanas vietā, procedūras izmantotājam ir pienākums sniegt informāciju 28 dienu laikā, izmantojot ziņojumu IE141. Piezīme. Sniegto informāciju var uzskatīt par nepietiekamu, lai noslēgtu procedūru, bet tā var būt pietiekama, lai turpinātu izmeklēšanas procedūru.

VII.3.2.3. Procedūra informācijas pieprasīšanai noteiktiem transporta veidiem paredzēto vienkāršoto procedūru gadījumā

Procedūras izmantotāju informē, ja

Konvencijas I papildinājuma 108. pants

- kopīgā/Savienības tranzīta papīra formas procedūras precēm, kuras pārvada pa gaisu, un Savienības tranzīta papīra formas procedūras precēm, kuras pārvadā pa jūru, izmantošanas gaitā:

PDA 46., 48. , 49. un 51. pants

  - manifestu mēneša saraksts nav pārsūtīts nosūtīšanas lidostas vai ostas kompetentajai iestādei līdz divu mēnešu termiņa beigām, skaitot no tā mēneša beigām, kad manifestus uzrādīja nosūtītājai muitas iestādei vai
  - ja mēneša sarakstā nav iekļauti visi atbilstošie manifesti (jo nevar uzskatīt, ka procedūra ir beigusies attiecībā uz sarakstā neiekļautajiem manifestiem);
- ja kopīgā/Savienības tranzīta procedūras, kuras pamatā ir elektroniskā transporta dokumenta (ETD) formas tranzīta deklarācija precēm, kuras pārvadā pa gaisu, un Savienības tranzīta procedūras, kuras pamatā ir elektroniskā transporta dokumenta (ETD) formas tranzīta deklarācija precēm, kuras pārvadā pa jūru, izmantošanas gaitā:
  - aviosabiedrības vai kuģošanas sabiedrības rīcībā esošo manifestu un/vai reģistru pārbaude vai
  - galamērķa lidostas vai ostas iestāžu paziņojums par neatbilstību liecina, ka ETD nav pieejams vai nav uzrādīts galamērķī.

Tam var izmantot VII.8.2. pielikumā iekļauto vēstules paraugu.

Šis paraugs nav jāizmanto obligāti, bet tajā ir norādīts nepieciešamo datu minimums.

Ja procedūras izmantotājs ar kompetentajām iestādēm sazinās elektroniski, šo vēstuli un atbildi var aizstāt ar līdzvērtīgiem elektroniskiem ziņojumiem.

Tomēr gadījumā, ja procedūras izmantotājs (aviosabiedrība vai kuģošanas sabiedrības, dzelzceļa vai autoceļu pārvadājumu uzņēmums) atbilstoši saviem pienākumiem, kas izriet no transporta veidam piemērojamās vienkāršotās procedūras noskaidro, ka procedūra nav pabeigta, un pats par to paziņo, tad informāciju nepieprasa.

Ja procedūras izmantotājs sazinās ar kompetentajām iestādēm elektroniski, paziņojumu var aizstāt ar līdzvērtīgu elektronisku ziņojumu.

VII.3.3. Alternatīvs pierādījums par procedūras pabeigšanu

Konvencijas I papildinājuma 51. pants

Ja nav administratīva pierādījuma par procedūras pabeigšanu, lūdz, lai procedūras izmantotājs pats 28 dienu laikā iesniegtu šādu pierādījumu (piem., dokumentu, kas ir pieņemts kā līdzvērtīgs alternatīvam pierādījumam).

ĪA 312. pants

Tiesību aktos noteikti tikai četru kategoriju dokumenti, kurus nosūtīšanas valsts kompetentās iestādes drīkst pieņemt kā alternatīvus pierādījumus tam, ka tranzīta procedūra ir pabeigta pareizi vai ir vispār pabeigta. Citus dokumentus par alternatīvu pierādījumu nevar pieņemt.

a) Galamērķa dalībvalsts vai kopīgā tranzīta valsts muitas dienestu apliecināts dokuments, kurā identificētas attiecīgās preces un norādīts, ka tās ir uzrādītas galamērķa muitas iestādei vai atzītajam saņēmējam.

b) Valsts muitas dienesta apliecināts dokuments vai ieraksts muitas reģistros, kurā teikts, ka preces fiziski izvestas no līgumslēdzējas puses muitas teritorijas.

c) Muitas dokuments, kas izdots trešā valstī, kurā precēm piemērota muitas procedūra.

d) Dokuments, kas izdots trešā valstī un kuru minētās valsts muitas dienests apzīmogojis vai citādi apliecinājis, un kurā teikts, ka preces uzskata par esošām brīvā apgrozībā minētajā trešā valstī.

Šādus alternatīvus pierādījumus pieņem tikai, ja tos apliecinājis muitas dienests un ja tie "atbilst" nosūtīšanas valsts kompetento iestāžu prasībām, t. i., ja tās var pārbaudīt šo pierādījumu atbilstību attiecīgajām precēm un ja nav šaubu par dokumenta un tā apliecinājuma autentiskumu.

Katrā ziņā procedūras izmantotājam ir pienākums sniegt pierādījumus.

VII.3.3.1. Alternatīvs pierādījums, kas apliecina preču uzrādīšanu galamērķa muitas iestādei vai atzītajam saņēmējam

Konvencijas I papildinājuma 51. pants

ĪA 312. pants

Šis alternatīvais pierādījums var būt jebkurš galamērķa dalībvalsts vai kopīgā tranzīta valsts muitas dienestu apliecināts dokuments, kurā minēts galvenais atsauces numurs (*MRN*) un norādītas attiecīgās preces, kā arī ir minēts, ka tās ir uzrādītas galamērķa muitas iestādei vai atzītajam saņēmējam.

Konkrēti, par alternatīvu pierādījumu var izmantot šādus muitas dienestu apliecinātus dokumentus:

- tranzīta pavaddokumenta (TPD) eksemplārs (ar *MRN*) vai
- tās muitas deklarācijas kopija, ar kuru precēm ir piemērota cita muitas procedūra, pēc tam, kad tā uzrādīta galamērķa muitas iestādei vai atzītam saņēmējam, vai
- apliecināts dokuments no galamērķa muitas iestādes, kas pamatots ar dokumentiem (piem., TPD) un/vai datiem, kuri pieejami attiecīgajā iestādē vai pie atzītā saņēmēja, vai
- komercdokumenta vai pārvadājuma dokumenta kopija vai izvilkums no tranzīta operācijā iesaistītā uzņēmēja reģistra, kurā norādīts, ka attiecīgās preces ir uzrādītas minētajai iestādei vai atzītam saņēmējam (piem., izkraušanas vai preču apskates ziņojumi, izkraušanas sertifikāti, konosamenti, gaisa kravas pavadzīme, pierādījumi par veiktajiem maksājumiem, rēķini un pārvadājumu pasūtījumi).

Nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde var apsvērt iespēju pieņemt alternatīvos pierādījumus par procedūras pabeigšanu tikai tad, ja noteiktajā termiņā nav saņemts oficiāls pierādījums.

Ja oficiālie pierādījumi tiek saņemti pēc termiņa, piemēram, darbības nepārtrauktības procedūras gadījumā tiem ir prioritāte attiecībā pret alternatīvajiem pierādījumiem.

Konvencijas I pielikuma 45. panta 4. punkts

Galamērķa muitas iestāde apstiprina TPD, kas izmantots kā alternatīvs pierādījums tad, kad preces tiek uzrādītas.

ĪA 308. panta 2. punkts

UZŅĒMĒJI

Kā alternatīvu pierādījumu tam, ka preces ir uzrādītas galamērķa muitas iestādē, procedūras izmantotājs var izmantot šādus dokumentus:

- TPD eksemplārs (ar *MRN*) vai
- tās deklarācijas kopija, ar kuru precēm ir piemērota cita muitas procedūra, vai
- dokuments no galamērķa muitas iestādes, kas pamatots ar tranzīta dokumentu un/vai datiem, kuri pieejami attiecīgajā iestādē vai pie atzītā saņēmēja, vai
- tāda komercdokumenta vai pārvadājuma dokumenta kopija vai tāds izraksts no reģistra, kurā norādīts, ka attiecīgās preces ir uzrādītas minētajai iestādei vai atzītam saņēmējam.

Piezīme. Alternatīvajam pierādījumam jābūt muitas dienestu apstiprinātam, tajā jābūt norādītām attiecīgajām precēm, minētam, ka preces ir uzrādītas, kā arī norādītam tranzīta deklarācijas atsauces numuram.

Ja alternatīvais pierādījums atbilst nosūtīšanas valsts kompetentās iestādes prasībām, t. i., ja tā var pārbaudīt šo pierādījumu atbilstību attiecīgajām precēm un ja nav šaubu par dokumenta un tā kompetentās iestādes veiktā apliecinājuma autentiskumu, tā noslēdz tranzīta procedūru.

Jebkurā gadījumā alternatīvais pierādījums ir jāiesniedz pēcmuitošanas pārbaudes veikšanai, izmantojot veidlapu TC21 "Pārbaudes pieprasījums"[78] (sk. VII.5. punktu), ja kompetentajai iestādei rodas šaubas par pierādījuma autentiskumu vai par attiecīgo preču identitāti. Šajā gadījumā alternatīvo pierādījumu nevar pieņemt līdz brīdim, kad iestāde, kura veic pārbaudi, ir apstiprinājusi, ka attiecīgie dati ir autentiski un pareizi.

78 Paraugs dots VII. 8.5. pielikumā

VII.3.3.2. Alternatīvs pierādījums, kas apliecina, ka attiecīgajām precēm ir piemērota muitas procedūra vai tās tiek izmantotas trešā valstī

Konvencijas I papildinājuma 51. panta 1. punkts

ĪA 312. panta 1. punkts

Alternatīvo pierādījumu var sniegt ar vienu no šāda veida dokumentiem, kas ļauj nosūtīšanas valsts kompetentajām iestādēm noteikt, ka tas attiecas uz konkrētajām precēm un ka šīs preces tiešām ir izvestas no līgumslēdzēju pušu / Savienības teritorijas.

(i) oriģinālais muitas dokuments, kas izdots trešā valstī, kurā precēm piemērota muitas procedūra.

Ja muitas dokumenta oriģinālu iesniedz elektroniska muitas dokumenta veidā, nosūtīšanas valsts muitas dienesti to var pieņemt kā alternatīvu pierādījumu, ja vien minētajiem dienestiem šaubu gadījumā:

a) ir iespēja tieši piekļūt elektroniskajam muitas dokumentam attiecīgās trešās valsts attiecīgajā muitas sistēmā (sk. piemērus) vai

b) ir iespēja sazināties ar attiecīgās trešās valsts attiecīgo muitas dienestu, izmantojot oficiālu saraksti, kas apstiprina elektroniskā muitas dokumenta autentiskumu vai nodrošina piekļuvi elektroniskajam muitas dokumentam;

ii) jebkuri citi dokumenti, kas apliecina, ka preces ir brīvā apgrozībā attiecīgajā trešā valstī, ko muitas dienesti ir apzīmogojuši vai citādi apliecinājuši (t. i., elektroniski vai citā veidā, ko izmanto trešās valstis) tādā veidā, lai nosūtīšanas valsts muitas dienesti tos varētu pieņemt.

UZŅĒMĒJI

Procedūras izmantotāja pienākums ir iesniegt iepriekš minētos dokumentus, ja ir vajadzīgs alternatīvs pierādījums tam, ka precēm trešā valstī ir piemērota muitas procedūra.

Piezīme. Šos alternatīvos pierādījumus var aizstāt ar to kopijām, ko kā norakstus apliecinājusi iestāde, kura apliecinājusi oriģinālos dokumentus, attiecīgās trešās valsts iestādes vai kādas dalībvalsts vai kopīgā tranzīta valstu iestādes.

Ja alternatīvais pierādījums atbilst nosūtīšanas valsts kompetentās iestādes prasībām, t. i., ja tā var pārbaudīt šo pierādījumu atbilstību attiecīgajām precēm un ja nav šaubu par dokumenta un tā kompetentās iestādes veiktā apliecinājuma autentiskumu, tā noslēdz tranzīta operāciju.

1. piemērs. Pieņemams alternatīvais pierādījums

Peru izdots dokuments, un šajā gadījumā neviena iestāde nav apliecinājusi elektroniskās importa deklarācijas izdrukas autentiskumu. Tomēr importa deklarācijas saturu var pārbaudīt tiešsaistē Peru muitas sistēmā, kas pieejama:

- http://www.sunat.gob.pe/aduanas/informli/ildua.htm.

2. piemērs. Nepieņemams alternatīvais pierādījums

Neviena iestāde nav apliecinājusi trešā valstī izdotas elektroniskās importa deklarācijas izdrukas autentiskumu. Nav iespējams tieši pārbaudīt deklarāciju šīs trešās valsts muitas sistēmā, un nav saņemta pietiekama atbilde uz autentiskuma apliecināšanas pieprasījumiem, kas nosūtīti, izmantojot kontaktinformāciju (piemēram, e-pasta adresi vai tālruņa numurus), kura muitas administrācijai jau ir zināma vai kura norādīta trešās valsts elektroniskās importa deklarācijas izdrukā.

VII.3.4. Izmeklēšana galamērķa muitas iestādē

Šajā daļā ir aprakstīts izmeklēšanas pieprasījums, kas adresēts galamērķa muitas iestādei, un tā ir iedalīta šādi:

1. punkts attiecas uz kompetento iestādi un termiņiem izmeklēšanas pieprasījuma sagatavošanas sākšanai;

VII.3.4.2. punkts attiecas uz izmeklēšanas pieprasījuma nosūtīšanu;

VII.3.4.3. punkts attiecas uz izmeklēšanas pieprasījuma anulēšanu;

pareizi VII.3.4.4. punkts attiecas uz galamērķa valsts atbildi uz izmeklēšanas pieprasījumu;

VII.3.4.5. punkts attiecas uz pieprasījumu procedūras izmantotājam pēc izmeklēšanas procedūras sākšanas galamērķa muitas iestādē;

VII.3.4.6. punkts attiecas uz izmeklēšanas procedūras rezultātu sekām.

VII.3.4.1. Kompetentā iestāde un termiņi izmeklēšanas pieprasījuma sākšanai

Nosūtīšanas valsts kompetentajām iestādēm jānosūta ziņojums "Izmeklēšanas pieprasījums (IE142)":

Konvencijas I papildinājuma 49. panta 2. , 3. un 6. punkts

ĪA 310. panta 2., 5. un 6. punkts

- ja termiņā, kas noteikts preču uzrādīšanai galamērķī, nav saņemts ziņojums IE006 un tranzīta deklarācijas 8. ailē norādītā informācija tiek uzskatīta par pietiekamu vai
- ja 6 dienu laikā pēc ziņojuma IE006 saņemšanas nav saņemts ziņojums IE018, vai
- tiklīdz kompetentās iestādes tiek informētas, vai tām ir aizdomas, ka tranzīta procedūra nav pabeigta, vai
- tiklīdz kompetentā iestāde *a posteriori* konstatē, ka iesniegtie pierādījumi ir viltoti un ka tādēļ procedūra nav pabeigta. Tomēr izmeklēšanu neuzsāk, ja vien tās dēļ nav iespējams apstiprināt vai atzīt par nederīgiem iepriekš sniegtos pierādījumus un/vai noteikt parādu, parādnieku un kompetento iestādi (muitas) parāda atgūšanai, vai
- no procedūras izmantotāja saņemtā informācija netiek uzskatīta par pietiekamu, lai noslēgtu procedūru, tomēr tiek uzskatīta par pietiekamu, lai turpinātu izmeklēšanas procedūru.

VII.3.4.2. Ziņojuma "Izmeklēšanas pieprasījums" (IE142) nosūtīšana

Konvencijas I papildinājuma 49. panta 2. punkts

Nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei jānosūta galamērķa valsts kompetentajai iestādei ziņojums "Izmeklēšanas pieprasījums" (IE142). Ziņojums jānosūta:

ĪA 310. panta 2. punkts

- deklarētajai galamērķa muitas iestādei, ja tranzīta deklarācijas 8. ailē norādītā informāciju tiek uzskatīta par pietiekamu, vai
- faktiskajai galamērķa muitas iestādei, kas nosūtījusi "Ierašanās paziņojumu" (IE006), vai
- galamērķa muitas iestādei, ja procedūras izmantotāja sniegtā informācija netiek uzskatīta par pietiekamu, lai turpinātu izmeklēšanas procedūru (sk. VII.3.2.2. un VII.3.4.4.4. punktu).

Lai atvieglotu muitas ierēdņu darbu, jānorāda kontaktpersona nosūtīšanas vietā.

Galamērķa muitas iestāde atbild, nosūtot ziņojumu "Atbilde uz izmeklēšanas pieprasījumu" (IE143).

VII.3.4.2.1. Informācijas apmaiņas ziņojumu izmantošana

Papildus izmeklēšanas procedūrai var veikt informācijas apmaiņu, izmantojot ziņojumus IE144 un IE145, no izmeklēšanas procedūras sākuma (datums, kad nosūtīti ziņojumi IE140 vai IE142) līdz (muitas) parāda iekasēšanai (datums, kad nosūtīts ziņojums IE152). Ar šiem informācijas apmaiņas ziņojumiem netiek slēgta atklāta izmeklēšanas procedūra galamērķa muitas iestādē (ziņojums IE142) vai pie procedūras izmantotāja (ziņojums IE140).

Tomēr, ja nosūtīšanas valsts kompetentās iestādes ziņojumā IE142 sniegtā informācija nav pietiekama, lai galamērķa valsts kompetentā iestāde varētu veikt vajadzīgo meklēšanu, tad galamērķa valsts kompetentā iestāde var pieprasīt papildu informāciju no minētās iestādes, nosūtot ziņojumu "Izmeklēšanas un piedziņas informācijas pieprasījums" (IE145) un tajā norādot atbilstošos pieprasītās informācijas kodus.

Nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei jācenšas pieprasītājai galamērķa valsts kompetentajai iestādei sniegt prasīto papildinformāciju, izmantojot ziņojumu "Izmeklēšanas un piedziņas informācija" (IE144), kurā norāda atbilstošos informācijas kodus.

Prasītie papīra dokumenti jānosūta tieši ziņojumā norādītajai kontaktpersonai. Nosūtīšanai var izmantot alternatīvus līdzekļus (pastu, e-pastu, telefaksu utt.), ja tas ir iespējams, bet tas skaidri jānorāda, izmantojot *MRN*.

VII.3.4.3. Ziņojuma "Izmeklēšanas pieprasījums" (IE142) atcelšana

Ja kāda iemesla dēļ nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde nolemj atcelt ziņojumu IE142, tad galamērķa muitas iestādei, kurai pieprasīta informācija, nosūta ziņojumu "Izmeklēšanas pieprasījuma atcelšana" (IE059), lai apturētu tās veikto izmeklēšanu.

VII.3.4.4. Galamērķa valsts reakcija

VII.3.4.4.1. Reģistru pārskatīšana

Galamērķa valsts kompetentā iestāde vispirms pārskata savus reģistrus vai – attiecīgā gadījumā – atzītā saņēmēja reģistrus. Šādā pārskatīšanā dažreiz var konstatēt, ka tranzīta procedūra ir pienācīgi pabeigta, kas liecina par to, ka trūkst tikai atbilstošo ziņojumu (IE006 un IE018).

Ja savu vai atzītā saņēmēja reģistru pārskatīšana ir bijusi bez panākumiem, galamērķa valsts kompetentajai iestādei jāsazinās vai nu ar

- saņēmēju, kurš, iespējams, ir saņēmis preces un dokumentus tieši, tos neuzrādot deklarētajai vai citai galamērķa muitas iestādei, vai
- citu atbildīgo personu, kura var sniegt papildinformāciju.

VII.3.4.4.2. Reģistru pārskatīšanas rezultāts

Pēc 3.4.4.1. punktā aprakstīto darbību veikšanas ir iespējami turpmāk izklāstītie hipotētiskie gadījumi:

Konvencijas I papildinājuma 47. pants

ĪA 307. un 309. pants

- Attiecīgās preces faktiski ir laikā uzrādītas galamērķa muitas iestādei vai atzītajam saņēmējam, bet
  - pierādījums par procedūras pabeigšanu (ziņojumi IE006 un/vai IE018) nav nosūtīts paredzētajā laikā. Šajā gadījumā galamērķa valsts kompetentajai iestādei nekavējoties jānosūta trūkstošie ziņojumi nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei, kas tos pieprasa, vai
  - atzītais saņēmējs, lai arī tāds ir viņa pienākums, nav nosūtījis galamērķa muitas iestādei pierādījumu par procedūras pabeigšanu (ziņojumu "Ierašanās paziņojums" (IE007) un/vai ziņojumu "Izkraušanas piezīmes" (IE044)). Šajā gadījumā galamērķa valsts kompetentajai iestādei nekavējoties jānosūta trūkstošie ziņojumi IE006 un/vai IE018 pieprasītājai nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei, iepriekš pieprasot, lai atzītais saņēmējs sniedz trūkstošo informāciju. Galamērķa valsts kompetentajai iestādei jāveic vajadzīgie pasākumi, lai iegūtu informāciju no atzītā saņēmēja.

Piezīme. Ziņojuma IE006 un/vai ziņojuma IE018 nosūtīšana ir atļauta tikai tad, ja tranzīta operācija ir pareizi pabeigta noteiktajos termiņos un nav izņemta no muitas uzraudzības. Procedūrai jābūt pabeigtai parastā kārtībā un noteiktajā termiņā (piem., tikai tranzīta procedūras reģistrācija galamērķa muitas iestādē nav notikusi) vai tika pieļauta novēlota preču uzrādīšana atbilstoši tiesību aktu noteikumiem.

- Preces, uz ko attiecas tranzīta procedūra, nav uzrādītas galamērķa muitas iestādē, bet tās ir uzrādītas tranzīta muitas iestādē:

Galamērķa valsts kompetentā iestāde, pārskatot savus reģistrus, neatrod nekādus pierādījumus tam, ka preces būtu uzrādītas galamērķa muitas iestādē, bet tā atrod savas valsts izdotu ziņojumu IE118.

Šādā gadījumā galamērķa valsts kompetentajai iestādei jānosūta
– ziņojums "Atbilde uz izmeklēšanas pieprasījumu" (IE143) ar atbildes kodu "4" – "Pieprasījums par parāda piedziņu galamērķī", lai uzņemtos atbildību par atgūšanas procedūru.

- Preces nogādātas saņēmējam, kas nav atzītais saņēmējs:
  Ja galamērķa valsts kompetentā iestāde konstatē, ka preces ir nogādātas tieši saņēmējam, kurš nav atzītais saņēmējs un kurš nav sazinājies ar savu galamērķa muitas iestādi, lai gan viņam ir tāds pienākums, tad galamērķa valsts kompetentajai iestādei jānosūta ziņojums "Atbilde uz izmeklēšanas pieprasījumu" (IE143), izmantojot kodu "4" – Pieprasījums par parāda piedziņu galamērķī, pieprasot nodot atbildību par atgūšanu.
- Galamērķa muitas iestāde nav izbeigusi attiecīgo tranzīta operāciju *NCTS*, bet preces ir eksportētas uz trešo valsti:
  Ja galamērķa valsts kompetentā iestāde konstatē, ka preces ir eksportētas uz trešo valsti:

  - minētā iestāde nosūta ziņojumus IE006 un IE018 nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei pēc tam, kad ir pierādīta preču faktiska uzrādīšana, vai
  - šī iestāde nosūta jebkurus citus dokumentus vai datus, izmantojot veidlapu TC20A, ar ko apliecina, ka preces ir eksportētas uz trešo valsti, ja nav ne alternatīva pierādījuma, ne ziņojuma, kas apliecinātu preču pienākšanu vai uzrādīšanu galamērķī, lai nosūtīšanas valsts kompetentās iestādes varētu noteikt, ka dokumenti faktiski attiecas uz konkrētajām precēm un ka šīs preces tik tiešām ir izvestas no līgumslēdzējas puses / Savienības teritorijas.

VII.3.4.4.3. Termiņš atbildes sniegšanai, ja izmeklēšanas procedūra sākotnēji ir sākta galamērķa muitas iestādē

Konvencijas I papildinājuma 49. panta 4. punkts

ĪA 310. panta 4. un 6. punkts

Galamērķa valsts kompetentajai iestādei jāatbild nekavējoties, bet jebkurā gadījumā 28 dienu laikā no dienas, kad tā vai nu saņēmusi papildu informācijas pieprasījumu (izmantojot ziņojumu "Izmeklēšanas un piedziņas informācijas pieprasījums" (IE145)), vai atbildi, izmantojot ziņojumu "Atbilde uz izmeklēšanas pieprasījumu" (IE143) (atbildes kodus sk. VII.3.4.4.5. punktā).

Ja izmeklēšana ir sākta pie procedūras izmantotāja, kurš ir sniedzis pietiekamu informāciju, lai varētu turpināt izmeklēšanas procedūru, tad galamērķa valsts kompetentā iestāde nekavējoties un jebkurā gadījumā vēlākais 40 dienu laikā no izmeklēšanas pieprasījuma saņemšanas vai nu pieprasa papildu informāciju (ar ziņojumu IE145), vai sniedz atbildi (ziņojums IE143). Atbilžu kodus sk. VII.3.4.4.5. punktā.

VII.3.4.4.4. Atbilžu uz izmeklēšanas pieprasījumu kodi

Galamērķa valsts kompetentajai iestādei ziņojumā IE143 jāizmanto viens no šādiem atbilžu kodiem:

Kods "1" – pārvietošanas statuss galamērķī nav zināms

- Preces nav uzrādītas deklarētajā galamērķa muitas iestādē. Ja iespējams, nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei jācenšas noskaidrot faktisko galamērķa muitas iestādi vai jānosūta pieprasījums procedūras izmantotājam.

Kods "2" – pieņem, ka notikusi dublēšanās

- Preces ir uzrādītas deklarētajā galamērķa muitas iestādē, un attiecīgās iestādes pieņem, ka ir bijuši divi ziņojumi "Deklarācija iesniegta" (IE015) par vienām un tām pašām precēm.

Kods "3" – atpakaļnosūtāmais eksemplārs nosūtīts (datums)

- Preces ir uzrādītas deklarētajā galamērķa muitas iestādē, bet šī iestāde nav varējusi pabeigt procedūru, izmantojot ziņojumus IE006 un IE018, un tā vietā ir nosūtījusi atpakaļ alternatīvu pierādījumu (piem., TPD eksemplāru), kas vēl nav saņemts nosūtīšanas valsts muitas iestādē.

Kods "4" – pieprasījums par parāda atgūšanu galamērķī

- Lai gan preces nav uzrādītas galamērķa muitas iestādē, vēlāk tās tiek atrastas tajā pašā valstī (piem., ārpus oficiālās muitas procedūras). Tādēļ kompetentā galamērķa muitas iestāde vēlas pārņemt atbildību par atgūšanu un nosūta kompetentajai nosūtītājai muitas iestādei ziņojumu "Piedziņas pieprasījums" (IE150), lai varētu veikt atgūšanu pēc tam, kad preces ir piegādātas saņēmējam vai šķērsojušas robežu (IE118).

VII.3.4.5. Pieprasījums procedūras izmantotājam pēc izmeklēšanas uzsākšanas galamērķa muitas iestādē

Konvencijas I papildinājuma 49. panta 5. punkts

ĪA 310. panta 5. punkts

Ja izmeklēšanas procedūra ir sākta, nosūtot galamērķa muitas iestādei ziņojumu IE142, un ja atbilde uz izmeklēšanas pieprasījumu (ziņojums IE143) nav saņemta vai šajā ziņojumā ir saņemta negatīva atbilde, tad nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei jāsazinās ar procedūras izmantotāju, lai tas sniegtu informāciju, kas vajadzīga procedūras noslēgšanai (plašāku informāciju sk. VII.3.2. punktā).

Ja procedūras izmantotājs šajā izmeklēšanas procedūras posmā:

– nesniedz nekādu informāciju 28 dienu laikā vai

– sniegtā informācija tiek uzskatīta par nepietiekamu, lai turpinātu izmeklēšanas procedūru,

Konvencijas I papildinājuma 114. panta 2. punkts

SMK 87. pants

DA 77. pants

nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei jānosaka, kādi papildu pasākumi jāveic, lai varētu noslēgt procedūru 7 mēnešu laikā pēc tam, kad beidzies termiņš preču uzrādīšanai galamērķī (sk. piezīmi VII.3.2.2. punktā attiecībā uz izņēmumiem attiecībā uz šo termiņu).

VII.3.4.6. Izmeklēšanas procedūras rezultātu sekas

Pamatojoties uz saņemtajām atbildēm, arī uz procedūras izmantotāja sniegto informāciju, nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei jānosaka, vai procedūra ir beigusies vai nav beigusies un vai to var noslēgt, vai arī kādi papildu pasākumi ir jāveic.

Konvencijas I papildinājuma 49. panta 7. punkts un 117. panta 5. punkts

Ja tranzīta operāciju var pareizi noslēgt izmeklēšanas procedūras ietvaros, nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei nekavējoties par to jāinformē procedūras izmantotājs un galvinieks, ja tie ir bijuši iesaistīti procesā.

ĪA 310. panta 7. punkts

Turklāt kompetentajai iestādei var būt nepieciešamība informēt citas attiecīgajā izmeklēšanas procedūrā iesaistītās kompetentās iestādes, jo īpaši galvojuma muitas iestādi.

Ja nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde nevar noslēgt tranzīta procedūru, bet:

- ziņojums IE006 ir nosūtīts;
- ziņojums IE118 nosūtīts vai

- procedūras izmantotājs ir iesniedzis pierādījums par preču uzrādīšanu vai nogādāšanu citā dalībvalstī vai līgumslēdzējā pusē;

nosūtītājas valsts kompetentā iestāde nekavējoties nodod atbildību valstij, kuru uzskata par kompetentu attiecībā uz atgūšanas procedūru, izmantojot ziņojumu "Piedziņas pieprasījums" (IE150).

Ja ir nosūtīts ziņojums IE006, pieprasījuma saņēmējai iestādei ir jāatbild ar ziņojumu IE018. Ja ir saņemts ziņojums IE118 vai ja procedūras izmantotājs ir sniedzis pierādījumu par preču uzrādīšanu vai nogādāšanu citā dalībvalstī vai līgumslēdzējā pusē, nosūtītājai muitas iestādei ir jāpieņem kompetence par parāda atgūšanu un jānosūta atpakaļ "Paziņojums par piedziņas pieņemšanu" (IE151), tajā ierakstot "jā" (pieņemšanas kods "1").

Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde, neatbild, ne nosūtot trūkstošos ziņojumus (lai gan tai ir šāds juridisks pienākums), ne uzņemoties atbildību par atgūšanu noteiktajā 28 dienu termiņā (lai gan iepriekšminētais pierādījums pastāv), ir jāinformē attiecīgās valsts vietējie tranzīta sadarbības koordinatori (sk. tranzīta tīkla adrešu sarakstu tīmekļa vietnē *Europa*), sniedzot vajadzīgo pierādījumu, lai tie veiktu pasākumus, jo kompetence jāpārņem iestādei, kurai adresēts pieprasījums. Ja tas nerada vajadzīgo ietekmi, ir jāinformē nosūtīšanas valsts palīdzības dienests un tranzīta koordinators, lai tie attiecīgi rīkotos.

Konvencijas I papildinājuma 114. panta 2. punkts

SMK 87. pants

DA 77. pants

Nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei jāformulē savas izmeklēšanas konstatējumi vēlākais 7 mēnešu laikā pēc tam, kad beidzies termiņš preču uzrādīšanai galamērķī. Vajadzības gadījumā tai pašai jāuzsāk parāda atgūšanas procedūra (sīkāku informāciju sk. VIII daļā).

Izmeklēšanas procedūras rezultātus var ietekmēt arī kompetentās iestādes iegūta papildu informācija vai novērojumi par attiecīgajām precēm.

Tas īpaši attiecas uz neatbilstību vai krāpšanu (izņemšana, aizstāšana utt.), ja tāda ir atklāta tranzīta operācijas laikā un/vai ja visas attiecīgās preces vai to daļa ir atrastas ārpus muitas uzraudzības, kā arī ja ir identificētas par neatbilstībām vai krāpšanu atbildīgās privātpersonas.

Attiecīgi visa svarīgā informācija nekavējoties jādara zināma nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei.

VII.4. Darbības nepārtrauktības procedūra

Šis punkts ir piemērojams tikai tad, ja tranzīta operācija uzsākta, izmantojot darbības nepārtrauktības procedūru.

Punkta iedalījums ir šāds:

VII.4.1. punktā ir ievads;

VII.4.2. punkts attiecas uz kompetento iestādi un termiņiem izmeklēšanas procedūras sākšanai;

VII.4.3. punkts attiecas uz izmeklēšanas paziņojuma nosūtīšanu;

VII.4.4. punkts attiecas uz galamērķa valsts atbildi uz izmeklēšanas paziņojumu;

VII.4.5. punkts attiecas uz izmeklēšanas procedūras rezultātu sekām.

VII.4.1. Izmeklēšanas paziņojums darbības nepārtrauktības vai vienkāršotās procedūras gadījumā, kas attiecas uz noteiktiem transporta veidiem

Šis punkts pamatojas uz vienu no šādiem dokumentiem, ko darbības nepārtrauktības procedūras gadījumā izmanto par tranzīta deklarāciju:

- vienoto administratīvo dokumentu (VAD); vai
- VAD, kas izdrukāts uz parasta papīra no uzņēmēja datorizētās sistēmas, kā paredzēts Konvencijas III papildinājuma B.6. pielikumā / PDA B.1.-B.4. papildinājumā, 9. pielikumā; vai
- tranzīta pavaddokumentu (TPD), kuram vajadzības gadījumā pievienots Pozīciju saraksts (PS). Šajā gadījumā TPD nav galvenā atsauces numura (*MRN*).

VII.4.1.1. Ievads

Konvencijas I papildinājuma II pielikuma 17. punkts

Ja nav pierādījumu par tranzīta procedūras pabeigšanu, vai tiklīdz kompetentās iestādes tiek informētas vai tām ir aizdomas, ka procedūra nav pabeigta:

ĪA 72-04. pielikuma 17. punkts

- tās sazinās ar procedūras izmantotāju, lai lūgtu, izmantojot VII.8.2. pielikumā ietverto vēstules paraugu, sniegt pierādījumu par to, ka procedūra ir pabeigta pēc tam, kad beidzies termiņš preču uzrādīšanai galamērķa muitas iestādē, un

- izmeklēšanas procedūru, kas adresēta deklarētajai galamērķa muitas iestādei sāk tad, kad pagājis 2 mēnešu periods pēc tam, kad beidzies termiņš preču uzrādīšanai galamērķa muitas iestādē.

Izmeklēšanas procedūra galvenokārt tiek veikta šādos nolūkos:

- lai gūtu pierādījumu par procedūras pabeigšanu ar mērķi noslēgt procedūru vai

- ja šādu pierādījumu nav vai ja sniegtie pierādījumi vēlāk izrādās viltoti vai nederīgi, noskaidrotu apstākļus, kuros iestājās (muitas) parāds, noteiktu parādnieku(-us) un noteiktu kompetentās iestādes, kuras ir atbildīgas par (muitas) parāda atgūšanu.

Šī procedūra pamatojas uz administratīvu sadarbību starp kompetentajām iestādēm, un tajā ņem vērā procedūras izmantotāja sniegto informāciju (sk. VII.3. punktu).

Kompetento iestāžu saraksts, kuras ir atbildīgas par izmeklēšanas procedūru, ir sniegts VII.8.1. pielikumā.

Lai izmeklēšana noritētu pareizi, nepieciešams:

- pilnīgi aizpildīti izmeklēšanas paziņojumi;
- efektīva un pareiza atvesto kravu reģistrācija galamērķa muitas iestādē;
- galamērķa muitas iestāde atpakaļnosūtāmo eksemplāru (VAD 5. eksemplāru vai TPD otro eksemplāru) nosūta nekavējoties un vēlākais 8 kalendāro dienu laikā;
- tranzīta paziņojuma(-u) (TC10) pareiza apstrāde tranzīta muitas iestādē(-ēs);
- iestāžu ātri un pareizi sniegtas atbildes;
- atjaunināts kompetento dienestu un iestāžu saraksts.

VII.4.1.2. Izmeklēšana, ko sāk pie procedūras izmantotāja

Nosūtīšanas valsts kompetentajām iestādēm ir jāinformē procedūras izmantotājs un jāpieprasa, lai viņš sniedz pierādījumus par to, ka procedūra ir pabeigta, ja VAD 5. eksemplārs vai TPD otrais eksemplārs netiek nosūtīts atpakaļ 2 mēnešu laikā pēc tam, kad beidzies termiņš preču uzrādīšanai galamērķa muitas iestādē.

Procedūras izmantotājam dod iespēju sniegt informāciju, kas vajadzīga procedūras noslēgšanai, 28 dienu laikā.

VII.4.1.3. Kompetentā iestāde un termiņi izmeklēšanas paziņojuma iesniegšanai

Nosūtīšanas valsts kompetentās iestādes nekavējoties iesniedz izmeklēšanas paziņojumu šādos gadījumos:

- ja 2 mēnešu laikā pēc termiņa, kas noteikts preču uzrādīšanai galamērķa muitas iestādē, ja no procedūras izmantotāja nav saņemts pierādījums par procedūras pabeigšanu;
- tiklīdz kompetentās iestādes tiek informētas vai tiklīdz tām rodas aizdomas (pat pirms iepriekš minēto termiņu beigām), ka procedūra nav beigusies attiecībā uz visām attiecīgajām precēm vai preču daļu, vai ja uzrādītajos pierādījumos ir neatbilstības, vai ja rodas aizdomas, ka tie ir viltoti. Aizdomu gadījumā nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde atkarībā no apstākļiem lemj, vai pirms izmeklēšanas procedūras vai vienlaikus ar to veikt pēcmuitošanas pārbaudes procedūru, lai pārbaudītu sniegto pierādījumu ticamību;
- tiklīdz kompetentā iestāde *a posteriori* atklāj (pēc iepriekš minēto periodu beigām), ka uzrādītie pierādījumi ir bijuši viltoti un ka procedūra nav beigusies. Tomēr izmeklēšanu neuzsāk, ja vien tās dēļ nav iespējams apstiprināt vai atzīt par nederīgiem iepriekš sniegtos pierādījumus un/vai noteikt (muitas) parādu, parādnieku un kompetento iestādi parāda atgūšanai.

Izmeklēšanas paziņojumu nedrīkst iesniegt, ja pirms divu mēnešu termiņa beigām, kas noteikts izmeklēšanas uzsākšanai, procedūras izmantotājs ir spējis gūt atbilstošu "alternatīvu" pierādījumu par procedūras pabeigšanu (sīkāk par to sk. VII.3.2.1. punktā).

VII.4.1.4. Izmeklēšanas paziņojums TC20

Nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde turpina izmeklēšanas procedūru, nosūtot galamērķa valsts kompetentajai iestādei izmeklēšanas paziņojumu, izmantojot veidlapu, kas atbilst paraugam TC20 VII.8.3. pielikumā.

To var sūtīt ierakstīta sūtījuma veidā pa pastu (ar kvīti, kas pierāda sūtījuma piegādi).

Katrā ziņā nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei ir jāsaglabā apliecinājums par to, ka TC20 veidlapa ir nosūtīta.

TC20 ir jāiekļauj visa pieejamā informācija, arī no procedūras izmantotāja saņemtās ziņas, jo īpaši par preču saņēmēja maiņu. Kopā ar TC20 jānosūta dokumenta(-u), ar kuru(-iem) uz precēm tika

attiecināta procedūra (VAD 1. eksemplāru, TPD pirmo eksemplāru, kravas sarakstus, gaisa vai jūras kuģa kravas manifestu utt.), kopija(-as).

TC20 jānosūta tikai tad, ja procedūras izmantotāja sniegtā informācija, kas tika pieprasīta, nav bijusi pietiekama, lai noslēgtu tranzīta procedūru.

VII.4.1.5. Galamērķa valsts reakcija uz izmeklēšanas paziņojumu

Galamērķa valsts kompetentajai iestādei, kas saņem izmeklēšanas paziņojumu, iespējami drīz jāreaģē atbilstošā veidā saskaņā ar tai pieejamo informāciju vai informāciju, kuru tā var iegūt.

Tā vispirms pārskata savus reģistrus (reģistrētais VAD 4. un 5. eksemplārs, TPD otrais eksemplārs vai reģistrētie manifesti utt.) vai atzītā saņēmēja reģistrus. Šādi pārskatot reģistrus, dažreiz var atrast sākotnējo pierādījumu par procedūras pabeigšanu, kas vēl nav nogādāts atpakaļ vai arī ir nepareizi iereģistrēts.

Ja šī pārskatīšana ir bijusi bez panākumiem, galamērķa valsts kompetentā iestāde sazinās ar saņēmēju (kurš norādīts tranzīta deklarācijā) vai ar personu, kuru, iespējams, nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde ir norādījusi TC20 veidlapā un kura, domājams, tiešā veidā saņēmusi preces un dokumentus, neuzrādot tos galamērķa muitas iestādei.

Tomēr, ja nosūtīšanas valsts kompetentās iestādes sniegtā informācija TC20 veidlapā vai pievienotajos dokumentos nav pietiekama, lai ļautu galamērķa valsts kompetentajai iestādei veikt nepieciešamo izmeklēšanu, tai jāpieprasa papildinformācija, nosūtot atpakaļ TC20 ar aizpildītu II aili nosūtītājas valsts kompetentajai iestādei. Tad nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei jāaizpilda III aile, jāpievieno prasītā papildinformācija (papīra formā) un jānosūta TC20 veidlapa atpakaļ galamērķa valsts kompetentajai iestādei, kas to pieprasījusi.

Pēc izmeklēšanas procedūras darbībām ir iespējami šādi hipotētiski gadījumi.

1. <u>Attiecīgās preces tiešām ir uzrādītas galamērķa muitas iestādei vai atzītajam saņēmējam, bet</u>
   - pierādījums par procedūras pabeigšanu (piem., atpakaļnosūtāmais VAD 5. eksemplārs, TPD otrais eksemplārs vai mēneša saraksts gaisa/jūras tranzīta papīra

formas procedūras gadījumā) nav nosūtīti atpakaļ paredzētajā laikā.
Šajā gadījumā galamērķa valsts kompetentajai iestādei nekavējoties jānogādā pierādījumi nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei, kas nosūtījusi TC20 veidlapu, pirms tam attiecīgi aizpildot TC20 IV aili.

- atzītais saņēmējs, kaut arī tāds ir viņa pienākums, nav nogādājis pierādījumu par procedūras pabeigšanu atpakaļ galamērķa muitas iestādē.
  Šajā gadījumā, kad pierādījumi ir atrasti, galamērķa valsts kompetentajai iestādei tie kopā ar attiecīgi aizpildīto TC20 veidlapu tūlīt jānogādā atpakaļ nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei, iepriekš pārbaudot, vai atzītais saņēmējs ir sniedzis pieprasīto informāciju par preču ierašanās dienu un plombu stāvokli, un pirms tam pierādījumus reģistrējot un apstiprinot. Galamērķa valsts kompetentajai iestādei jāveic visi vajadzīgie pasākumi attiecībā uz atzīto saņēmēju;

- pierādījums par procedūras pabeigšanu ir nosūtīts, bet nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde to nav saņēmusi.
  Šajā gadījumā galamērķa valsts kompetentajai iestādei jānogādā pierādījumi nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei kopā ar TC20 veidlapu, kurā pienācīgi aizpildīta IV aile. Pierādījums var būt gan no nosūtīšanas valsts kompetentās iestādes saņemts dokuments (VAD 1. eksemplārs, TPD pirmais eksemplārs, manifests nosūtīšanas vietā utt.), gan galamērķa valsts kompetentās iestādes rīcībā esoša dokumenta (VAD 4. eksemplāra, TPD otrā eksemplāra, manifesta nosūtīšanas vietā vai mēneša ziņojuma saglabāta eksemplāra utt.) kopija. Šī iestāde atzīmē uz kopijas preču ierašanās dienu, veiktās kontroles rezultātus un apstiprina to.

2. <u>Preces nav uzrādītas galamērķa muitas iestādei, nedz arī nogādātas atzītajam saņēmējam:</u>
   - ir mainīta galamērķa muitas iestāde: šajā gadījumā faktiskajai galamērķa muitas iestādei uz nosūtīšanas valsts kompetento iestādi jānogādā pierādījums par procedūras pabeigšanu:
     - ja deklarētās galamērķa muitas iestādes valsts kompetentā iestāde ir spējusi identificēt faktisko galamērķa muitas iestādi, tai jānogādā turp TC20 veidlapa ar IV ailē norādītu informāciju par faktisko galamērķa iestādi un jāinformē nosūtīšanas valsts kompetentā muitas iestāde, nosūtot tai TC20 kopiju;

– ja deklarētās galamērķa muitas iestādes valsts kompetentā iestāde nav spējusi identificēt faktisko galamērķa muitas iestādi, deklarētā galamērķa muitas iestāde pārsūta aizpildīto TC20 veidlapu pēdējai paredzētajai tranzīta iestādei, norādot ziņas IV ailē. Turpretī, ja tranzīta muitas iestādes nav, TC20 veidlapu nosūta atpakaļ tieši nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei;

- galamērķa muitas iestāde nav mainīta (vai šādas izmaiņas nav reģistrētas):

– šajā gadījumā, ja galamērķa valsts kompetentā iestāde konstatē, ka preces ir tieši nogādātas TC20 veidlapā norādītam neatzītam saņēmējam vai citai personai, galamērķa valsts kompetentajai iestādei jānogādā TC20 veidlapa kopā ar tranzīta deklarācijas kopiju atpakaļ nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei. Tai jāsniedz visa saistītā informācija, ja nepieciešams, atsevišķā dokumentā, norādot:

- saņēmēja un citu varbūtēji iesaistīto privātpersonu identitāti;
- tiešās preču piegādes datumu un apstākļus, preču veidu un daudzumu un
- attiecīgos gadījumos precēm piemēroto muitas procedūru;

– ja galamērķa valsts kompetentā iestāde nespēj atrast attiecīgās preces, atbilstoši aizpildītā TC20 veidlapa jānosūta pēdējai paredzētajai tranzīta muitas iestādei, kas norādīta tranzīta deklarācijā. Ja tranzīta muitas iestādes nav, TC20 veidlapa jānosūta tieši nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei (tāpat kā 2. punkta otrajā ar aizzīmi atzīmētajā daļā).

Ja galamērķa valsts kompetentā iestāde nosūta TC20 veidlapu pēdējai paredzētajai tranzīta muitas iestādei, tai jānosūta tās kopija arī nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei, lai to informētu par izmeklēšanas procedūras stāvokli attiecīgajā laikā.

VII.4.1.6. Tranzīta muitas iestādes reakcija uz izmeklēšanas paziņojumu

Pēdējai paredzētajai tranzīta muitas iestādei, kurai nosūtīta TC20 veidlapa, nekavējoties jāmeklē attiecīgajam sūtījumam atbilstošais tranzīta paziņojums TC10.

Izmeklēšanā ir iespējami šādi hipotētiski gadījumi:

1. <u>Sūtījums tiešām ir uzrādīts pēdējai paredzētajai tranzīta muitas iestādei, un ir atrasts tranzīta paziņojums.</u>

Šajā gadījumā tranzīta muitas iestādei jāpievieno TC20 veidlapai tranzīta paziņojuma kopija un jānogādā tā tieši nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei.

2. Pēdējā paredzētajā tranzīta muitas iestādē tranzīta paziņojums (vai citi apliecinājumi par tranzītu) netiek atrasts.
   Šajā gadījumā pēdējai paredzētajai tranzīta muitas iestādei ir jāpievieno šī informācija TC20 un jānogādā tas tranzīta deklarācijā norādītajā iepriekšējā paredzētajā tranzīta muitas iestādē vai, ja iepriekšējas paredzētas tranzīta muitas iestādes nav, nosūtīšanas valsts kompetentajā iestādē.

Katrai tranzīta muitas iestādei, kas secīgi saņem izmeklēšanas paziņojumu, jārīkojas tāpat, nodrošinot, lai atbilstoši vizētā TC20 veidlapa tiktu bez kavēšanās nogādāta uz iepriekšējo paredzēto tranzīta muitas iestādi, kas norādīta tranzīta deklarācijā, vai, ja citas paredzētas tranzīta muitas iestādes nav, tieši uz nosūtīšanas valsts kompetento iestādi, kur, pamatojoties uz saņemto informāciju, izdara nepieciešamos secinājumus.

Ja tranzīta muitas iestāde nosūta TC20 veidlapu iepriekšējai paredzētajai tranzīta muitas iestādei, tai veidlapas kopija jānosūta arī nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei, lai informētu to par izmeklēšanas procedūras stāvokli attiecīgajā laikā. Paredzētajai tranzīta muitas iestādei arī jāinformē nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde, ja tā saņem tranzīta paziņojumu no faktiskās tranzīta muitas iestādes pēc tam, kad izmeklēšanas paziņojums jau ir nosūtīts iepriekšējai paredzētajai tranzīta muitas iestādei (sk. situāciju, kas aprakstīta iepriekš 1. gadījumā).

VII.4.1.7. Izmeklēšanas procedūras sekas

Atkarībā no izmeklēšanas procedūrā saņemtajām atbildēm, arī no procedūras izmantotāja sniegtās informācijas, nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde nosaka, vai procedūra ir beigusies vai nav beigusies un vai to var noslēgt.

Saskaņā ar noteikumiem par (muitas) parādu un to atgūšanu nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde nosaka:

- vai ir radies (muitas) parāds;
- ja vajadzīgs, personu(-as), kas ir atbildīgas par (muitas) parādu;

- faktisko vai iespējamo vietu, kur (muitas) parāds radies un attiecīgi vajadzības gadījumā kompetento iestādi, kam jāatgūst (muitas) parāds.

Konvencijas I papildinājuma 114. panta 2. punkts

Nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei jāformulē savas izmeklēšanas konstatējumi vēlākais 7 mēnešu laikā pēc tam, kad beidzies termiņš preču uzrādīšanai galamērķī.

SMK 87. pants

DA 77. pants

Tas attiecas arī uz gadījumiem, kad iestāde izmeklēšanas procedūras laikā nav saņēmusi nekādu atbildi.

Izmeklēšanas procedūras rezultātus var ietekmēt arī kompetentās iestādes iegūta papildu informācija vai novērojumi par precēm. Tas īpaši attiecas uz neatbilstību vai krāpšanu (izņemšana, aizstāšana utt.), ja tāda ir atklāta tranzīta operācijas laikā un/vai ja visas attiecīgās preces vai to daļa ir atrastas ārpus muitas uzraudzības, kā arī ja ir identificētas par neatbilstībām vai krāpšanu atbildīgās privātpersonas. Attiecīgi visa svarīgā informācija nekavējoties jādara zināma nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei un vajadzības gadījumā jāizmanto TC24, lai lūgtu nodot kompetenci par atgūšanu. TC24 veidlapas paraugs ir sniegts VIII.8.2. pielikumā.

Konvencijas I papildinājuma 49. panta 7. punkts un 117. panta 5. punkts

ĪA 310. panta 7. punkts

Savukārt, ja tranzīta operāciju var noslēgt izmeklēšanas procedūras laikā, nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei nekavējoties par to jāinformē procedūras izmantotājs un galvinieks, ja tie varētu būt bijuši iesaistīti izmeklēšanas procesā. Turklāt kompetentajai iestādei var būt nepieciešamība informēt citas tobrīd attiecīgajā izmeklēšanas procedūrā iesaistītās kompetentās iestādes, jo īpaši galvojuma muitas iestādi.

VII.8.5. pielikumā ir citi izmeklēšanas procedūras situāciju piemēri.

VII.5. Pēcmuitošanas pārbaudes procedūra

Šajā punktā sniegta šāda informācija:

VII.5.1. punkts attiecas uz pārbaudes mērķiem un metodēm;

VII.5.2. punkts attiecas uz dokumentiem, kuri ir jāpārbauda;

VII.5.3. punkts attiecas uz sekām, ko rada rezultāti.

VII.5.1. Pēcmuitošanas pārbaudes mērķi un metodes

Konvencijas I papildinājuma 52. pants

Kompetentais muitas dienests var veikt sniegtās informācijas un visu dokumentu, veidlapu, atļauju vai datu, kas saistīti ar kopīgā/Savienības tranzīta operāciju, pēcizlaišanas kontroli, lai pārliecinātos, ka ieraksti, informācija, ar kuru apmainījās, un zīmogi ir autentiski un pareizi.

ĪA 292. pants

Pēcmuitošanas pārbaude jāveic, pamatojoties uz riska analīzi vai izlases veidā. Šaubu gadījumos vai gadījumā, ja ir aizdomas par pārkāpumiem vai neatbilstībām, šāda pārbaude ir jāveic automātiski.

Kompetentajam muitas dienestam, kas saņem pieprasījumu veikt pēcizlaišanas kontroli, jāatbild nekavējoties.

Ja nosūtītājs kompetentais muitas dienests pieprasa kompetentajam muitas dienestam veikt ar kopīgā/Savienības tranzīta operāciju saistītās informācijas pēcizlaišanas kontroli, tad tiek uzskatīts, ka nosacījumi tranzīta procedūras noslēgšanai nav izpildīti, kamēr nav apstiprināts datu autentiskums un precizitāte.

VII.5.2. Pārbaudāmie dokumenti

VII.5.2.1. Tranzīta deklarācijas (darbības nepārtrauktības procedūra)

Lai atklātu un novērstu krāpšanu, kompetentajai iestādei nosūtīšanas valstī, tranzīta valstī un galamērķa valstī jāpārbauda deklarācija un apstiprinājumu autentiskums, ja tiek atklāta acīmredzama kļūda vai ja ir iemesls apšaubīt to derīgumu.

Šī pārbaude jāveic, izmantojot TC21 veidlapu, kuras paraugs sniegts VII.8.5. pielikumā. Kompetentajām iestādēm jānosūta veidlapa TC21 atpakaļ kompetentajām iestādēm, kas izdarījušas pieprasījumu, 2 mēnešu laikā no dienas, kad veidlapa saņemta. Veidlapā jābūt norādītam pārbaudes iemeslam. Katrai nosūtītājai muitas iestādei jāveic atpakaļnosūtīto tranzīta deklarāciju eksemplāru izlases veida pārbaude, pieprasot pārbaudi vismaz diviem no katriem tūkstoš dokumentiem.

VII.5.2.2. Elektroniskais transporta dokumenta formas tranzīta deklarācija

Ja preces tiek pārvadātas, izmantojot elektronisko transporta dokumentu (ETD) kā tranzīta deklarāciju kopīgā/Savienības

tranzīta procedūrai tādām precēm, kuras pārvadā pa gaisu, vai izmantojot elektronisko transporta dokumentu (ETD) kā tranzīta deklarāciju Savienības tranzīta procedūrai tādām precēm, kuras pārvadā pa jūru, tad galamērķa lidostas vai ostas kompetentās iestādes muitas kontroli veic retrospektīvi. Šī kontrole izpaužas kā sistēmu audita pārbaudes, pamatojoties uz apzinātā riska līmeni. Vajadzības gadījumā galamērķa lidostas vai ostas kompetentās iestādes var nosūtīt nosūtīšanas lidostas vai ostas kompetentajām iestādēm ziņas no ETD, pieprasot tās pārbaudīt.

Šī pārbaude jāveic, izmantojot TC21(A) veidlapu, kuras paraugs sniegts VII.8.6. pielikumā. Katrā veidlapā jāiekļauj ETD ziņu izvilkums tikai par vienu gaisa kuģi vai kuģi un tikai par vienu atzīto uzņēmēju.

TC21(A) veidlapas 1., 2. un 3. daļa jāaizpilda kompetentajām iestādēm galamērķa lidostā vai ostā. Ja nepieciešams, veidlapai pievieno vajadzīgos izvilkumus no gaisa kuģa vai kuģa manifesta ETD, kas attiecas uz pārbaudes veikšanai izvēlētajiem sūtījumiem.

Pārbaudes vajadzībām izmantotās veidlapas nosūtīšanas lidostas vai ostas kompetentajām iestādēm var nosūtīt ar attiecīgo valstu kopīgā/Savienības tranzīta operāciju centrālo iestāžu starpniecību.

Nosūtīšanas lidostas vai ostas kompetentajām iestādēm ir jāpārbauda TC21(A) veidlapā norādītās ETD ziņas, salīdzinot tās ar atzītā uzņēmēja komercuzskaiti. Pārbaudes rezultāti jānorāda veidlapas 4. un 5. daļā. Jebkādas neatbilstības jānorāda 4. daļā.

VII.5.2.3. Alternatīvais pierādījums

Šaubu vai aizdomu gadījumā, nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei jāpieprasa pārbaudīt uzrādītos alternatīvos pierādījumus. Iestādei turklāt jāpieprasa pārbaudīt vismaz 10 no katriem tūkstoš dokumentiem.

VII.5.2.4. T2L dokumenti

T2L dokumenta pārbaudi, ja šis dokuments ir izdots retrospektīvi, ieteicams pieprasīt tikai, lai labotu T1 tranzīta deklarācijā pieļautu kļūdu.

Šādu pieprasījumu veic automātiski, ja T2L tiek izdots pēc vairākām tranzīta operācijām, uz kurām attiecas dažādās valstīs izdotas tranzīta deklarācijas.

Turklāt izlases veidā jāpārbauda divi no katriem tūkstoš T2L dokumentiem, kas uzrādīti attiecīgajā iestādē.

VII.5.2.5. T2L dokumenta ekvivalentie komercdokumenti

Ieteicams veikt pārbaudi, ja ir aizdomas par neatbilstībām, jo T2L vietā ir lietots komercdokuments.

Aizdomas par neatbilstību ļaunprātīgu izmantošanu var rasties, ja ir skaidri noprotams, ka attiecīgā persona dala sūtījumus, lai nepārsniegtu 15 000 EUR robežvērtību.

Papildus izlases kārtībā pārbauda divus no katriem tūkstoš T2L komercdokumentiem, kas uzrādīti attiecīgajā iestādē.

VII.5.3. Pārbaudes sekas

Kompetentajai iestādei, kas pieprasa pārbaudi, jāveic atbilstošie pasākumi, pamatojoties uz saņemto informāciju.

Tomēr, ja attiecīgās tranzīta operācijas laikā ir radies (muitas) parāds, tad nosūtīšanas valsts kompetentās iestādes pienākums ir sākt izmeklēšanu, kā arī noskaidrot galvenos faktus attiecībā uz (muitas) parādu, parādnieku un par muitas parāda atgūšanu kompetento iestādi saskaņā ar noteikumiem, kas skar parādu un tā atgūšanu (sk. VIII daļu).

VII.6. Izņēmumi (*pro memoria*)

VII.7. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts)

VII.8. Pielikumi

VII.8.1. Kompetento iestāžu saraksts

Lai iepazītos ar šī saraksta jaunāko redakciju, lūdzu, noklikšķiniet uz šīs saites:

EIROPA:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en.

VII.8.2. Paraugs procedūras izmantotājam adresētai vēstulei ar lūgumu sniegt informāciju

[Nosūtīšanas valsts kompetentās iestādes nosaukums]

[Vieta un datums]

[Procedūras izmantotāja nosaukums un adrese]

Tēma : Kopīgais/Savienības tranzīts
Pierādījumu trūkums par tranzīta procedūras beigšanos

Cienītā kundze / Godātais kungs!
Jūs esat šādas(-u) kopīgā/Savienības tranzīta deklarācijas(-u) procedūras izmantotājs:

[norāde uz tranzīta deklarāciju-(ām) un tās(to) datumiem]
no nosūtītājas muitas iestādes *[nosūtītājas muitas iestādes nosaukums]*

Saskaņā ar 1987. gada 20. maija Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru I papildinājuma 49. panta 2. un 5. punktu un II pielikumu / Komisijas 2015. gada 24. novembra Regulas (ES) Nr. 2015/2447, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 310. panta 2. un 5. punktu un 72-04. pielikumu, mēs informējam Jūs, ka mēs neesam saņēmuši pierādījumu, ka iepriekšminētās(-o) deklarācijas(-u) tranzīta procedūra ir pabeigta.

Mēs lūdzam Jūs nosūtīt ziņas un dokumentāciju, kas pierāda procedūras pabeigšanu. Lūdzu, informējiet mūs, ja ir mainīta galamērķa muitas iestāde un/vai tranzīta muitas iestādes. Lūdzam Jūs nosūtīt šo informāciju 28 dienu laikā no šīs vēstules datuma:

- [Ja Jūs nebūsiet snieguši informāciju vai ja Jūsu sniegtā informācija nebūs pietiekama, lai mēs varētu veikt izmeklēšanu galamērķa muitas iestādē, 1 mēnesi pēc minētā 28 dienu termiņa radīsies muitas parāds.]
- [Mums ir jāuzsāk izmeklēšanas procedūra 2 mēnešus pēc tam, kad ir beidzies termiņš preču uzrādīšanai galamērķa muitas iestādē.]
- Šis lūgums ir saskaņā ar 1987. gada 20. maija Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru I papildinājuma 114. panta 2. punktu un II pielikumu / Komisijas 2015. gada 28. jūlija Deleģētās Regulas (ES) Nr. 2015/2446, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem, 77. pantu un Komisijas 2015. gada 24. novembra Regulas (ES) Nr. 2015/2447, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 72-04. pielikumu.

Pierādījumus var sniegt šādā formā:

– dokuments, kuru apliecinājuši galamērķa dalībvalsts vai kopīgā tranzīta valsts muitas dienesti un kurā norādītas attiecīgās preces un noteikts, ka tās ir uzrādītas galamērķa muitas iestādei vai atzītajam saņēmējam;
– valsts muitas dienesta apliecināts dokuments vai muitas ieraksts, kurā teikts, ka preces fiziski izvestas no līgumslēdzējas puses muitas teritorijas;
- muitas dokuments, kas izdots trešā valstī, kurā precēm piemērota muitas procedūra;
– dokuments, kas izdots trešā valstī un kuru minētās valsts muitas dienesti apzīmogojuši vai citādi apliecinājuši, un kurā teikts, ka preces uzskata par esošām brīvā apgrozībā minētajā trešā valstī.

Visiem Jūsu sniegtajiem pierādījumiem jāatbilst 1987. gada 20. maija Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru I papildinājuma 51. panta / Komisijas 2015. gada 24. novembra Regulas (ES) Nr. 2015/2447, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 312. panta noteikumiem.

Saskaņā ar 1987. gada 20. maija Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru I papildinājuma 112. un 113. pantu / Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 79. pantu, ja nav iespējams konstatēt, ka atbilstošās(-o) deklarācijas(-u) procedūra nav beigusies, Jums iestājas parāda saistības par preci, uz ko attiecas šī (šīs) deklarācija(-as) (ievedmuita, izvedmuita un citi maksājumi).

Ja jūs nevarat pierādīt, ka atbilstošā tranzīta procedūra ir beigusies, lūdzu, sniedziet mums Jūsu rīcībā esošo informāciju kopā ar dokumentāriem pierādījumiem jo īpaši attiecībā uz vietu (valsti), kurā pēc Jūsu domām iestājās apstākļi, kuru dēļ ir radies parāds saskaņā ar 1987. gada 20. maija Konvencijas par kopīgu tranzīta procedūru I papildinājuma 114. pantu / Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 87. pantu.

Ar cieņu

VII.8.3. Izmeklēšanas paziņojuma TC20 paraugs un skaidrojumi

TC20 – IZMEKLĒŠANAS PAZIŅOJUMS

I. AIZPILDA NOSŪTĪTĀJA KOMPETENTĀ IESTĀDE

A. Tranzīta deklarācija Nr.

(...) eksemplārs pievienots.

B. Galamērķa muitas iestāde (nosaukums un valsts)

C. Nosūtītāja muitas iestāde (nosaukums un valsts)

D. Paredzētās tranzīta muitas iestādes (nosaukums un valsts)

1.
2.
3.
4.

E. Transporta līdzekļa identitāte

F. Saņēmējs (nosaukums un pilna adrese)

G. Saskaņā ar procedūras izmantotāja sniegtajām ziņām sūtījums tika:

☐ 1. uzrādīts jūsu iestādē |__|__|__| D M G

☐2. piegādāts saņēmējam |__|__|__| D M G

☐3. nosūtīts …… …./…./…. (datums) |__|__|__| D M G

(personas vārds, uzvārds / uzņēmuma nosaukums un adrese)

H. Man ir uzrādīta kvīts par dokumentu, ko jūsu iestāde ir izdevusi minētajā dienā |__|__|__| .
D M G

I. Procedūras izmantotājs nespēj sniegt ziņas par sūtījuma atrašanās vietu.

Vieta un datums: Paraksts: Zīmogs:

II. AIZPILDA GALAMĒRĶA VALSTS KOMPETENTĀ IESTĀDE: PIEPRASĪJUMS

Lai turpinātu izmeklēšanu, nosūtītājai muitas iestādei lūdz nosūtīt vai paziņot šādas ziņas:

☐ ☐ 1. precīzu preču aprakstu;

☐ ☐ 2.rēķina kopiju;

☐ ☐ 3. manifesta, konosamenta vai gaisa kravas pavadzīmes kopiju;

☐ ☐ 4.vārds, uzvārds (nosaukums) personai, kura ir atbildīga par formalitātēm galamērķa muitas iestādē;

☐ ☐ 5. šādus dokumentus vai informāciju (norādīt):

Vieta un datums: Paraksts: Zīmogs:

III. AIZPILDA NOSŪTĪTĀJA IESTĀDE: ATBILDE UZ PIEPRASĪJUMU

☐ ☐ 1. Informācija, kopijas vai dokumenti ir doti pielikumā

1 2 3 4 5

☐ ☐ 2. Informācija, kopijas vai dokumenti, kas norādīti Jūsu pieprasījumā, ☐☐☐☐☐ ☐ ☐ ir/nav pieejami.

Vieta un datums: Paraksts: Zīmogs:

IV. AIZPILDA GALAMĒRĶA VALSTS KOMPETENTĀ IESTĀDE

☐ ☐ 1. Pierādījumi par to, ka procedūra ir beigusies, tika atpakaļ nosūtīti |__|__|__| , apstiprinājumam pievienojot šādu kopiju:

D M G

☐(a) saņemtā dokumenta kopiju ☐ ☐(b) atpakaļ nosūtītā dokumenta kopiju kā apliecinājumu.

☐ ☐ 2. Šim izmeklēšanas paziņojumam ir pievienots apliecināts pierādījums par to, ka procedūra ir beigusies.

☐ ☐ 3. Iekasētie maksājumi.

☐ ☐ 4. Tiek veikta izmeklēšana, un pierādījums par to, ka procedūra ir beigusies, tiks nosūtīts atpakaļ, tiklīdz tas būs iespējams.

☐ ☐ 5. Sūtījums tika šeit uzrādīts bez atbilstošās dokumentācijas.

☐ ☐ 6. Dokumentācija šeit tika uzrādīta bez sūtījuma.

☐ ☐ 7. Šeit netika uzrādīts ne sūtījums, ne atbilstošā dokumentācija, un

☐☐ (a) par to nav informācijas.

☐☐ (b) TC20 ir nosūtīts uz faktisko galamērķa muitas iestādi ..... (nosaukums un valsts)

☐☐ (c) TC20 ir nosūtīts uz pēdējo paredzēto tranzīta muitas iestādi, kā tā minēta D iedaļas I ailē.

Vieta un datums: Paraksts: Zīmogs:

V. AIZPILDA PĒDĒJĀ PAREDZĒTĀ TRANZĪTA MUITAS IESTĀDE

☐ ☐ 1. Tranzīta paziņojums šeit tika iesniegts |__|__|__|

D M G

☐ ☐ 2. Tranzīta paziņojumu man nosūtīja faktiskā tranzīta muitas iestāde .....(nosaukums), kurā to iesniedza |__|__|__|

D M G

☐ ☐ 3. Tranzīta paziņojums šeit netika iesniegts. TC20 ir nosūtīts uz iepriekšējo paredzēto tranzīta muitas iestādi.

Vieta un datums: Paraksts: Zīmogs:

VI. AIZPILDA IEPRIEKŠĒJĀ PAREDZĒTĀ TRANZĪTA MUITAS IESTĀDE

☐ 1. Tranzīta paziņojums šeit tika iesniegts |__|__|__|

D M G

☐ 2. Tranzīta paziņojumu man nosūtīja faktiskā tranzīta muitas iestāde .....(nosaukums), kurā to iesniedza |__|__|__|

D M G

☐ 3. Tranzīta paziņojums šeit netika iesniegts. TC20 ir nosūtīts uz iepriekšējo paredzēto tranzīta muitas iestādi.

Vieta un datums: Paraksts: Zīmogs:

VII. AIZPILDA IEPRIEKŠĒJĀ PAREDZĒTĀ TRANZĪTA MUITAS IESTĀDE

☐ ☐ 1. Tranzīta paziņojums šeit tika iesniegts |__|__|__| D M G ☐ ☐ 2. Tranzīta paziņojumu man nosūtīja faktiskā tranzīta muitas iestāde .....(nosaukums), kurā to iesniedza |__|__|__| D M G ☐ ☐ 3. Tranzīta paziņojums šeit netika iesniegts. TC20 ir nosūtīts uz iepriekšējo paredzēto tranzīta muitas iestādi. Vieta un datums: Paraksts: Zīmogs:

VIII. AIZPILDA IEPRIEKŠĒJĀ PAREDZĒTĀ TRANZĪTA MUITAS IESTĀDE
☐ ☐ 1. Tranzīta paziņojums šeit tika iesniegts |__|__|__| D M G ☐ ☐ 2. Tranzīta paziņojumu man nosūtīja faktiskā tranzīta muitas iestāde .....(nosaukums), kurā to iesniedza |__|__|__| D M G ☐ ☐ 3. Tranzīta paziņojums šeit netika iesniegts. TC20 ir nosūtīts uz iepriekšējo paredzēto tranzīta muitas iestādi. Vieta un datums: Paraksts: Zīmogs:

TC20 – Izmeklēšanas paziņojums – Skaidrojumi

1. Ziņas un atbildes sniedz, ievelkot attiecīgajā ailē krustiņu.

2. Izmeklēšanas paziņojumu izmanto jebkurai tranzīta procedūrai, gan parastajai, gan vienkāršotajai, ja nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei ir jāsniedz pierādījumi par procedūras pabeigšanu.

3. I sadaļas A punktā kompetentā iestāde, kas izdara pieprasījumu, atsaucas uz tranzīta deklarāciju (VAD, TPD vai deklarēšanai lietoto pārvadājuma dokumentu), ja nav pierādījumu, ka šai deklarācijai atbilstošā procedūra ir beigusies. Pievieno deklarācijas kopiju.

4. I sadaļas E punktā identificē transportlīdzekli, ja šie dati tika prasīti deklarācijā vai, ja netika prasīti, ja tie ir zināmi kompetentajai iestādei (ar procedūras izmantotāja palīdzību).

5. I sadaļas F punktā kompetentā iestāde, kas izdara pieprasījumu, norāda saņēmēju(-us), kā atzītu(-us), tā neatzītu(-us), kā tie ir deklarēti, ja šādi dati tika prasīti deklarācijai vai citos gadījumos varbūtējo(-os) saņēmēju(-us), kas varētu būt saņēmuši preces, pamatojoties uz iestādes rīcībā esošo informāciju.

6. I sadaļas G-3 punktā jānorāda faktiskie saņēmēji, kurus norādījis procedūras izmantotājs.

7. II iedaļas 3. punktā kompetentā iestāde, kurai nosūtīts paziņojums, pieprasa nosūtīt pārvadājuma dokumentus, kas nav tranzīta deklarācija (šajā gadījumā tos min I sadaļas A punktā).

8. IV sadaļā kompetentā iestāde, kurai nosūtīts paziņojums, paziņo nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei par savas izmeklēšanas rezultātiem, kas iestādei nav saistoši.

9. IV sadaļas 1. punktā, kompetentā iestāde atzīmē aili a), kad tā nosūta atpakaļ apliecinātu un apzīmogotu VAD 1. eksemplāra vai TPD pirmā eksemplāra kopiju, kā

tā saņemta no pieprasītājas kompetentās iestādes. Pārējos gadījumos (ja nosūta VAD 4. eksemplāra kopiju, vai TPD otrā eksemplāra vai cita dokumenta kopiju – piem., mēneša sarakstu par gaisa/jūras pārvadājumiem –, kas pierāda procedūras pabeigšanu) izdara atzīmi b) ailē.

Ja iestāde, kurai adresēts paziņojums, nosūta TC20, 7. punktā izdara atbilstošu atzīmi un, ja vajadzīgs, ieraksta ziņas. Tā informē nosūtīšanas valsts kompetento iestādi, nosūtot tai izmeklēšanas paziņojuma kopiju.

Katra tranzīta muitas iestāde, ja tā neatrod tranzīta paziņojumu, rīkojas tāpat.

10. Katrai tranzīta deklarācijai atbilst atsevišķa TC20 veidlapa.

VII.8.4. Informācijas nosūtīšanas veidlapas TC20A paraugs

TC20A

KOPĪGAIS/SAVIENĪBAS TRANZĪTS

AR *NCTS* OPERĀCIJĀM SAISTĪTĀS INFORMĀCIJAS/DOKUMENTU NOSŪTĪŠANA

1. DEKLARĀCIJA

MRN: ……..

Izmeklēšanas procedūra (atsauce):

Atgūšanas procedūra (atsauce):

2. KOMPETENTĀ IESTĀDE NOSŪTĪŠANAS VIETĀ	**3. KOMPETENTĀ IESTĀDE GALAMĒRĶĪ**
Nosaukums un adrese: <u>Kontaktinformācija</u> Vārds, uzvārds: Tālr.: Fakss: E-pasts:	Nosaukums un adrese: <u>Kontaktinformācija</u> Vārds, uzvārds: Tālr.: Fakss: E-pasts:

4. PIEVIENOTIE DOKUMENTI

□□ 1.

□□ 2.

□□ 3..: ……

...……...

5. PIELIKUMS(-I): ……. (kopskaits)

6. KOMPETENTĀ IESTĀDE

□□ **NOSŪTĪŠANAS VIETĀ** □□ **GALAMĒRĶĪ**

Vieta un datums: Paraksts Zīmogs

VII.8.5. Pēcmuitošanas pieprasījuma TC21 paraugs

TC21 – PĀRBAUDES PIEPRASĪJUMS

I. PIEPRASĪTĀJA IESTĀDE (nosaukums un pilnīga adrese)

II. KOMPETENTĀ IESTĀDE - ADRESĀTS (nosaukums un pilnīga adrese)

III. PĀRBAUDES PIEPRASĪJUMS parauga pārbaude C un D punktā norādīto iemeslu dēļ
Lūdzu pārbaudīt

A. Zīmoga un paraksta autentiskumu

- ☐ 1. pievienotā VAD vai TPD Nr..... atpakaļnosūtāmā eksemplāra ailē ar nosaukumu "Galamērķa iestādes kontrole" (I ailē)
- ☐ 2. pievienotā VAD vai TPD Nr. .... atpakaļnosūtāmā eksemplāra F un/vai G ailē
- ☐ 3. pievienotā VAD 4. eksemplāra vai TPD Nr..... otrā eksemplāra ailē "Nosūtītāja muitas iestāde" (C aile).
- ☐ 4. pievienotā VAD 4. eksemplāra vai TPD Nr..... otrā eksemplāra ailē "Nosūtītājas muitas iestādes kontrole" (D aile)
- ☐ 5. pievienotā VAD 4. eksemplāra vai TPD Nr..... otrā eksemplāra ailē "Iepakojums un preču apraksts" (31. aile)
- ☐ 6. rēķinā Nr. ..... (datums) ..... /pārvadājuma dokumentā Nr..... (datums) ..... (pievienots)

B. Ierakstītās norādes precizitāti

- ☐ 1. ..... ailē(-ēs) 1)
- ☐ 2. komercdokumentā Nr. ..... (datums) ..... (pievienots)

C. Pievienoto alternatīvo pierādījumu autentiskumu un precizitāti.

D. Pārbaudi pieprasa šādu iemeslu dēļ:

- ☐ 1. trūkst zīmoga
- ☐ 3 zīmogs nav salasāms
- ☐ 5 izdarītie svītrojumi nav apliecināti ar iniciāļiem un autentificēti
- ☐ 7 zīmogs nav pazīstams
- ☐ 9. citi iemesli (norādīt)
- ☐ 2. trūkst paraksta
- ☐ 4. aile ir nepilnīgi aizpildīta
- ☐ 6. veidlapā ir dzēsumi un/vai pārrakstījumi
- ☐ 8 trūkst izmantošanas vai galamērķa datuma

Vieta....., Datums.....
Paraksts..... (Zīmogs)

(1) Uzrādiet pārbaudāmo aiļu skaitu saskaņā ar pārbaudes pieprasījumu__

IV. PĀRBAUDES REZULTĀTS

- ☐ A. Zīmogs un paraksts ir autentisks
- ☐ B. Veidlapa netika uzrādīta kompetentajai iestādei, un
  - ☐ 1. šķiet, ka zīmogs ir viltots vai falsificēts
  - ☐ 2. šķiet, ka zīmogs lietots neatbilstīgi
  - ☐ 3. paraksts nav kompetentās iestādes atbildīgā ierēdņa paraksts
- ☐ C. Apstiprinājumi ir precīzi
- ☐ D. Apstiprinājumi nav precīzi datiem ir jābūt šādiem:
- ☐ E. Piezīmes:
  - ☐ 1. zīmogs ir salasāms
  - ☐ 2. paraksts ir pievienots
  - ☐ 3. aile ir aizpildīta
  - ☐ 4. svītrojumi ir apliecināti ar iniciāļiem un autentificēti
  - ☐ 5. dzēsumi un/vai pārrakstījumi saistīti ar:
  - ☐ 6. zīmogs ir autentisks, un to var pieņemt
  - ☐ 7. datums ir pievienots
  - ☐ 8. alternatīvais pierādījums atbilst prasībām

☐9. citi iemesli (norādīt) un to var pieņemt

Vieta....., Datums.....

Paraksts..... .....(Zīmogs)__

Piezīmes: 1. Par katru veidlapai, kuras pārbaude tiek pieprasīta, sagatavo atsevišķu pieprasījumu
2. Ziņas un atbildi sniedz, ievelkot krustiņu šim nolūkam paredzētajās ailēs.
3. Kompetentā iestāde – adresāts nodrošina, lai pieprasījums tiktu izpildīts prioritārā kārtībā

VII.8.6. Pēcmuitošanas pieprasījuma TC21A paraugs

TC21(A) – PĀRBAUDES PIEPRASĪJUMS

1. Pieprasītāja iestāde (nosaukums un pilnīga adrese)	2. Kompetentā iestāde - adresāts (nosaukums un pilnīga adrese)
3. PIEPRASĪJUMS VEIKT STATUSA PĀRBAUDI ŠĀDIEM SŪTĪJUMIEM, PAR KURIEM TURPMĀK/PIELIKUMĀ* IR IZRAKSTI NO GAISA KUĢA / KUĢA ELEKTRONISKĀ TRANSPORTA DOKUMENTA*:	
Atļaujas turētāja nosaukums un adrese	Gaisa kuģis/Kuģis* izlidošanas/iziešanas datums
	Nosūtīšanas lidosta/osta*:

Pozīcija	**Gaisa/jūras kravas elektroniskais transporta dokuments kā tranzīta deklarācija Nr.**	**Konteineru Nr. (vai marķējums & Nr.)**	**Kravas Apraksts**	**Iepakojumu skaits**	**Svars (kg) vai kubatūra**	**Deklarētais statuss (T1, T2, TF, TD,C, F, X)**
1)						
2)						
3)						
4)						
5)						

4. PĀRBAUDES REZULTĀTS
Visu sūtījumu pārbaudes rezultāti ir apmierinoši **izņemot** šīm pozīcijām:
(pievienotie pavaddokumenti)

5. PĀRBAUDI VEICA:

Vārds, uzvārds: .....

Paraksts: .....

Datums:.....

Zīmogs: .....

* lieko svītrot

Šo pieprasījumu var lietot tikai attiecībā uz vienu uzņēmumu, vienu gaisa kuģi vai kuģi

Aizpildīto pieprasījumu nosūta 1. ailē norādītajai iestādei.

VII.8.7. Izmeklēšanas procedūras situāciju piemēri

Lai rīkotos gadījumā, kad izmeklēšanas procedūras beigās tranzīta operācija vēl nav noslēgta, nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei ir derīgi iepazīties ar dažiem situāciju piemēriem, kas var palīdzēt noteikt kompetento iestādi parāda atgūšanai:

a) Tranzīta operācija bez tranzīta muitas iestādes (iekšēja operācija, kurā iesaistīta Konvencijas līgumslēdzēja puse).

Šāda situācija ir saistāma tikai ar Savienības tranzīta operācijām Savienībā vai tranzīta operācijām, kas aprobežojas ar vienas citas līgumslēdzējas puses teritoriju (operācijas bez kopīgā tranzīta).

Piemērs:

[Dānija - Vācija - Francija - Spānija]

Galamērķa valsts kompetentā iestāde (proti, iestāde, kas pieder pie tās pašas līgumslēdzējas puses vai valsts) nevar pierādīt uzrādīšanu galamērķī.

Sūtījums ir "pazudis" līgumslēdzējas puses / attiecīgās valsts robežās.

b) Tranzīta operācija ar tranzīta muitas iestādēm, izbraucot un pēc tam iebraucot vienā un tai pašā līgumslēdzējā pusē (izmantojot vienu vai vairākas trešās valstis, kas nav kopīgā tranzīta valstis).

Praktiski šādā situācija ir saistāma tikai ar Savienību.

Piemērs:

(Polija – *Ukraina* - Rumānija)]

Galamērķa valsts kompetentā iestāde nevar pierādīt uzrādīšanu galamērķī, un

I. Iebraucot (atkalievedot) attiecīgajā līgumslēdzējā pusē (Rumānijā), no muitas iestādes nosūtīts ziņojums IE118:

sūtījums ir atkalievests attiecīgajā līgumslēdzējā pusē, un tad kaut kur "pazudis".

II. Izbraucot no attiecīgās līgumslēdzējas puses (Polijas), no muitas iestādes nosūtīts ziņojums IE118, taču netika nosūtīts, iebraucot (atpakaļievedot) attiecīgajā līgumslēdzējā pusē (Rumānijā):

sūtījums ir "pazudis" starp divām tranzīta muitas iestādēm trešajā valstī (Ukrainā).

III. Ziņojumi IE118 nav nosūtīti, ne iebraucot attiecīgajā līgumslēdzējā pusē (Polija), ne izbraucot no tās, ne arī iebraucot (atkalievedot) šajā pašā līgumslēdzējā pusē (Rumānijā):

sūtījums nav atstājis attiecīgo līgumslēdzēju pusi un ir "pazudis" starp nosūtītāju muitas iestādi un pirmo tranzīta muitas iestādi pēc izvešanas.

c) Tranzīta operācija ar tranzīta muitas iestādēm (iebraukšanas vietās) pie līgumslēdzēju pušu robežām.

Piemērs:

[Polija – Čehijas Republika – Vācija – Šveice – Francija]

I. Ziņojums IE118 nav nosūtīts no pēdējās tranzīta muitas iestādes (ievedot Francijā), taču ir nosūtīts no iepriekšējās tranzīta muitas iestādes (ievedot Šveicē):

sūtījums ir nonācis Šveicē, bet "pazudis" starp tranzīta muitas iestādi ievešanas vietā Šveicē un tranzīta muitas iestādi ievešanas vietā Francijā;

II. Ziņojumi IE118 nav vispār sūtīti.

Sūtījums nav atstājis nosūtīšanas līgumslēdzēju pusi un ir "pazudis".

d) Tranzīta operācija ar tranzīta muitas iestādēm uz robežām starp līgumslēdzējām pusēm un trešām valstīm.

Piemērs:

[Grieķija, Bulgārija, Rumānija – *Ukraina* – Slovākija – Polija]

Šī situācija atbilst b) gadījumā aprakstītajai. Tāpēc situācijas un risinājumi ir līdzīgi *mutatis mutandis.*

VIII DAĻA – PARĀDS UN ATGŪŠANA

VIII.1. Noteikumu darbības joma

Konvencijas IV papildinājums

Šajā nodaļā ir izklāstīta noteikumu par parādu un tā atgūšanas darbības joma kopīgajā un Savienības tranzīta procedūrā.

SMK 79., 84. un 87. pants

DA 77. pants un 85. panta 1. punkts, ĪA 165. un 311. pants

VIII daļas mērķis ir saskaņoti aprakstīt situācijas, kad parāds rodas tikai kopīgā vai tikai Savienības tranzīta operācijā, noteikt parādniekus un nepārprotami noteikt, kuras valstis atbild par parādu atgūšanu no parādniekiem un galviniekiem. Ar to noteikumu darbība aprobežojas. Noteikumi nosaka, ka katra konvencijas līgumslēdzēja puse pati uzņemas atbildību par parāda faktisko atgūšanu saskaņā ar puses pašas noteikumiem šajā jomā, izņemot termiņus atgūšanas sākšanai. Savienības vajadzībām saskaņotie noteikumi par muitas parāda atgūšanu ir noteikti SMK.

VIII.1.1. Definīcijas

Parāds

Konvencijas I papildinājuma 3. panta 1. punkts

Konvencijā par kopīgu tranzīta procedūru "parāds" ir personas pienākums nomaksāt ievedmuitas un izvedmuitas nodokļus un citus maksājumus, kas jāmaksā, kad precēm piemēro kopīgā tranzīta procedūru.

Muitas parāds

SMK 5. panta 18. punkts

Savienībā "muitas parādu" definē kā "personas pienākumu nomaksāt ievedmuitas un izvedmuitas nodokļus", kas noteikti SMK 56. pantā. Tā kā Savienības tranzīta noteikumi paredz arī "citu nodokļu" (citu maksājumu) atlikšanu, ar SMK dažu SMK noteikumu darbības joma tiek paplašināta, galvojuma, muitas parāda un atgūšanas vajadzībām attiecinot tos uz "citiem maksājumiem" (piem., SMK 89. panta 2. punktā).

Šajā dokumentā vārdu "parāds" lieto attiecībā uz abām iepriekšminētajām definīcijām.

Atgūšana

Vispārīgais termins "atgūšana", kas šajā dokumentā lietots "kopīgā" un Savienības tranzīta kontekstā, jāsaprot kā rīcība, kas veicama, iekasējot jebkuru maksājamu summu.

VIII.1.2. Atšķirība starp finanšu un soda noteikumiem

Konvencijas I papildinājuma 112. pants

Tranzīta operācijā "parāds", kura iekasēšana bija atlikta, kamēr precēm tika piemērota procedūra, ir jāatgūst, ja tranzīta procedūra nav noslēgta noteiktajā kārtībā pēc tam, kad ir konstatēts, ka "parāds"

SMK 79. pants

radies nelikumīgas preču izņemšanas dēļ vai tādēļ, ka nav ievērots kāds no procedūras piemērošanas precēm vai procedūras izmantošanas nosacījumiem.

Situācijas, kad rodas parāds, bieži atgādina "pārkāpumus" vai "neatbilstības", kuru sekas nav objektīva maksājamu summu iekasēšana, bet gan administratīvu un/vai soda sankciju piemērošana. Tranzīta rokasgrāmatas VIII daļa attiecas tikai uz situācijām, kurās rodas objektīvs parāds; tā neattiecas uz soda aspektu, kas tiek atstāts katras atsevišķas dalībvalsts vai kopīgā tranzīta valsts ziņā.

VIII.2. Parāda rašanās/nerašanās, neizpildes gadījumi un parādnieku un galvinieku noteikšana

Šī nodaļa attiecas uz šādām tēmām:

- parāda rašanās vai nerašanās;
- procedūras neizpilde;
- citi procedūras neievērošanas gadījumi un
- parādnieku un galvinieku noteikšana.

VIII.2.1. Parāda rašanās/nerašanās

VIII.2.1.1. Kad rodas parāds

VIII.2.1.1.1. Nelikumīga preču izņemšana no procedūras

Konvencijas I papildinājuma 112. panta 1. punkta a) apakšpunkts

SMK 79. panta 1. punkta a) apakšpunkts un 2. punkta a) apakšpunkts

Parādam jābūt tādam, kas radies, jo nav ievērots pienākums attiecībā uz preču izņemšanu no muitas uzraudzības vai, kā teikts Konvencijā, "no kopīgās tranzīta procedūras". Ja preces ir izņemtas, neievērojot saistības, parāds rodas, tiklīdz preces ir šādi izņemtas no procedūras.

Konvencijas I papildinājuma 112. panta 3. punkta a) apakšpunkts un 114. pants

SMK 79. pants

Izņemot gadījumus, kad ir acīmredzams, ka preces ir nozagtas brīdī, kas atradušās transporta līdzeklī, precīzu izņemšanas brīdi noteikt bieži vien ir tikpat grūti kā vietu, kur tas noticis, ņemot vērā, ka tie abi noteikti ir saistīti. Tomēr izņemšanas brīža nozīme ir relatīva, jo parasti preces atrodas procedūrā relatīvi īsu laiku un faktori, kas tiek ņemti vērā, aprēķinot parāda summu, šajā laikā radikāli nemainās. Ja vietu un laiku precīzi noteikt nevar, tad vieta ir valsts, kas ir atbildīga par pēdējo tranzīta muitas iestādi, kura ziņojusi par robežas

šķērsošanu ceļā uz galamērķa muitas iestādi, vai arī, ja tādas nav – par galamērķa muitas iestādi atbildīgā valsts. Izņemšanas laiku tad nosaka kā pirmo darbadienu pēc dienas, kurā beidzies termiņš preču uzrādīšanai galamērķa muitas iestādē.

Ziņojuma "*NCF* (robežšķērsošanas) apstiprinājums" (IE118) iesniegšana pēdējā tranzīta iestādē atvieglo uzdevumu noteikt vismaz valsti, kurā notikusi nelikumīga preču izņemšana.

VIII.2.1.1.2. Nosacījumu neizpilde

Konvencijas I papildinājuma 122. panta 1. punkts SMK 79. panta 1. punkts

Parāds ir radies, jo nav izpildīts kāds no procedūras piemērošanas precēm vai minētās procedūras izmantošanas nosacījumiem.

VIII.2.2. Procedūras neizpilde

VIII.2.2.1. Nelikumīgas izņemšanas situācijas

Principā visas situācijas, kad muita vairs nevar nodrošināt muitas jomas noteikumu un attiecīgā gadījumā citu precēm piemērojamo noteikumu ievērošanu, var uzskatīt par "nelikumīgu izņemšanu no procedūras" (sk. VIII.2.1.1.1. punktu).

Situācijas, kad notiek nelikumīga preču izņemšana no tranzīta procedūras / muitas uzraudzības, konkrēti ir šādas:

1. Preces netiek uzrādītas galamērķa muitas iestādē vai atzītam saņēmējam, tostarp šādās situācijās:

- visas preces vai daļa preču ir pārvadājot nozagtas vai pazudušas ("trūkstošas preces"[79]);
- pierādījumi par preču uzrādīšanu galamērķa muitas iestādē ir viltoti;
- preču pārvadātājs preces uzrāda tieši saņēmējam, kas nav atzītais saņēmējs;
- visas deklarētās preces vai to daļa ir aizstātas.

79 Savienībā saskaņā ar SMK 124. pantu un DA 103. pantusituācijā, kad ārpussavienības preces, kam piemērota tranzīta procedūra, ir nozagtas, tiek uzskatīts, ka parāds ir dzēsts tādā gadījumā, ja preces drīz atrod un atjauno sākotnējā muitas statusā tādā pašā stāvoklī, kādā tās bija nozagšanas brīdī.

2. Tranzīta operācija/preču muitas statuss ir mainīts (piem., kopīgā/Savienības tranzīta deklarācija "T1" ir aizstāta ar kopīgā/Savienības tranzīta deklarāciju "T2" vai arī ar Savienības preču muitas statusa apliecinājuma dokumentu "T2L" vai "T2L"F vai līdzvērtīgu apliecinājumu, piem., burtiem "C" vai "T2F" gaisa vai jūras dokumentos).

VIII.2.2.2. Situācijas, kas nav nelikumīga izņemšana

Konkrētas situācijas, kas nav nelikumīga izņemšana Šādas situācijas piemērs ir bojāta plomba, savukārt preces tiek paredzētajā veidā uzrādītas galamērķa muitas iestādē. Cits piemērs, šoreiz Savienības tranzīta procedūrā: kļūdu gaisa elektroniskajā transporta dokumentā, ko izmanto par tranzīta deklarāciju Savienības tranzīta procedūras izmantošanai precēm, kuras pārvadā pa gaisu, norādītu ārpussavienības preču muitas statusā (kad simbola "T1" vietā ir lietots simbols "C"), neuzskata par nelikumīgu izņemšanu, ja aviosabiedrība noteiktā kārtībā regularizē preču muitas statusu, tās noformējot muitā, kad tās atved galamērķī.

Tomēr, pat ja nelikumīga preču izņemšana nav notikusi, var gadīties, ka nav izpildīti citi ar tranzīta procedūru saistītie pienākumi vai ka tāpēc ir radies parāds (sk. VIII.2.3. punktu).

VIII.2.2.3. Situācija, kad nav izpildīts viens vai vairāki nosacījumi, kas reglamentē procedūras piemērošanu precēm

Konvencijas I papildinājuma 122. panta 1. punkts

SMK 79. panta 1. punkts

Šāda situācija var rasties tranzīta procedūras laikā vai pirms tranzīta procedūras piemērošanas precēm, ja šos faktus, kas būtu pamats atļaujas neizdošanai, konstatē tikai pēc tam, kad preces ir izlaistas tranzīta procedūrai. Iespējamie šādas neizpildes piemēri ir preces, kurām piemērota procedūra:

- bez derīga galvojuma attiecībā uz tranzīta procedūru (jo tas ir atsaukts vai anulēts, vai arī tā derīguma termiņš ir beidzies), vai tas nav derīgs attiecīgajā teritorijā (jo pārvadājuma laikā preces atradās tranzītā dalībvalstī / līgumslēdzējā pusē, uz kuru galvojums neattiecas), vai tāpēc, ka ir pārsniegta vispārējā galvojuma vai atbrīvojuma no galvojuma atsauces summa;
- ko veicis atzītais nosūtītājs, bet pretrunā atļaujas noteikumiem vai prasībām;
  - ✓ kravai nav uzlikta plomba;
  - ✓ nav noteikts termiņš sūtījuma uzrādīšanai galamērķī;

- ko atļaujas turētājs, kuram ir atļauja izmantot vienkāršojumu, kas izdota, pamatojoties uz nepareizu vai nepilnīgu informāciju;
- pēc vienkāršojuma izmantošanas atļaujas anulēšanas, atsaukšanas vai apturēšanas;
- vēlāk tiek konstatēts, ka nav izpildīts kāds no vienkāršojuma izmantošanas nosacījumiem (piem., nav ziņots par īpašnieka maiņu atļaujas izdošanas procesa laikā).

VIII.2.2.4. Parāds, kas radies saistībā ar tranzīta procedūru

Noteikumi, kas piemērojami kopīgā vai Savienības tranzīta procedūrai, neattiecas uz notikumiem, no kuriem rodas parāds un atgūšana un kuri nav daļa no tranzīta procedūras, pat ja tiem ir šķietama "saistība" ar tranzīta operāciju. Šāda veida parāds rodas, piem., šādos gadījumos:

- pēc muitas deklarācijas iesniegšanas, saskaņā ar kuru parāds ir maksājams, kad preces tiek ievestas vai pēc tranzīta procedūras pabeigšanas (piem., laižot brīvā apgrozībā) vai
- preces, par kurām jāmaksā ievedmuitas nodokļi, ir nelikumīgi ievestas valstī ("kontrabanda")

a) bez tranzīta deklarācijas ("nedeklarēšana"); vai

b) ar tranzīta deklarāciju tiek ievests lielāks preču daudzums nekā deklarēts un preču pārpalikumam nav piemērota tranzīta procedūra.

Situācija, kas aprakstīta b) un c) apakšpunktā, parasti neietekmē attiecīgās tranzīta procedūras noslēgšanu.

Tomēr, ja rodas kāda no šīm "ar tranzītu saistītajām" situācijām un ja tās dēļ radies parāds, iestādei, kura konstatējusi attiecīgo situāciju, jāinformē nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde par jebkuru savu darbību. Tas vajadzīgs, lai nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde varētu noteikt iespējamās neatbilstības attiecībā uz precēm, kurām bija jāpiemēro tranzīta procedūra.

VIII.2.3. Parāda dzēšana

Konvencijas I papildinājuma 112. panta 2. punkts

SMK 124. panta 1. punkta g) un h) apakšpunkts

Parāda dzēšana notiek, ja:

- preču izņemšanu no tranzīta procedūras vai nosacījumu, kas reglamentē tranzīta procedūras piemērošanu precēm vai tranzīta procedūras izmantošanu, neievērošanu rada tas, ka minētās preces tiek pilnībā iznīcinātas vai neglābjami zaudētas (proti, tās vairs nav izmantojamas) savu faktisko

DA 103. panta c) apakšpunkts

īpašību (proti, parastas iztvaikošanas), neparedzamu apstākļu vai nepārvaramas varas dēļ vai arī muitas dienestu norādījumu rezultātā;

- pienākumu neizpilde, kas noveda pie šī parāda rašanās, būtiski neietekmē tranzīta procedūras pareizu norisi un nav krāpšanas mēģinājums. Saskaņā ar šo noteikumu katras līgumslēdzējas puses ziņā ir noteikt situācijas, kurās tos var piemērot, tādējādi sašaurinot noteikumu darbības jomu.
  Krāpšana ir tādas darbība veikšana, par kuru var ierosināt krimināllietu, vai mēģinājums veikt šādu darbību;
- pēc tam ir izpildītas visas nepieciešamās formalitātes, lai noregulētu preču stāvokli.

Tas, kā šī "noregulēšana" tiek veikta, ir atkarīgs no attiecīgā pienākuma vai nosacījuma. DA 103. panta c) punktā ir precizēts, ka viens no gadījumiem, kad šāda neizpilde notiek, ir tad, ja vēlāk ir atjaunota muitas uzraudzība attiecībā uz precēm, uz kurām neattiecas tranzīta deklarācija, bet kuras iepriekš ir bijušas pagaidu uzglabāšanā vai kurām piemērota īpaša procedūra kopā ar precēm, kam oficiāli piemērota šī tranzīta procedūra[80].

VIII.2.4. Parādnieku un galvinieku noteikšana

VIII.2.4.1. Kas ir parādnieki

Konvencijas I papildinājuma 113. pants

SMK 79. panta 3. un 4. punkts.

Saskaņā ar Konvencijas I papildinājuma 113. panta 2. punktu (SMK 79. panta 3. un 4. punktu):

- ja nav izpildītas kādas saistības saistībā ar preču izņemšanu no muitas uzraudzības, tad parādnieks ir persona, kam jāpilda šīs saistības.
  Saskaņā ar Konvencijas I papildinājuma 8. panta 1. punktu (SMK 233. pantu) tas ir procedūras izmantotājs. Šī persona ir bez jebkādiem nosacījumiem un pilnībā atbildīga par parādu. Nosakot, ka procedūras izmantotājs ir parādnieks, tīšas darbības faktoru neņem vērā. Tomēr solidāri parādnieks var būt arī pārvadātājs vai preču saņēmējs (Konvencijas I papildinājuma 8. panta 2. punkts (SMK 233. panta 3. punkts)). Katrā ziņā parādnieku nosaka atkarībā no neizpildītā pienākuma un to noteikumu formulējuma, no kuriem pienākums izriet.
  Turklāt privātpersonas, kas piedalījušās preču izņemšanā no procedūras (līdzdalībnieki) vai šīs preces iegādājušās vai ieguvušas rīcībā (saņēmēji un turētāji), kļūst par

[80] tikai Savienības tranzīta procedūra

parādniekiem tikai tad, ja viņiem bijis zināms vai būtu bijis jāapzinās, ka preces ir izņemtas no muitas uzraudzības. Nosakot, vai attiecīgās personas var uzskatīt par parādniekiem, ņem vērā tīšas darbības faktoru;

- Ja netiek pildīti nosacījumi, kas reglamentē procedūras piemērošanu precēm, parādnieks ir persona, kam jāpilda nosacījumi, kas reglamentē procedūras piemērošanu.

Šajā gadījumā parādnieks ir procedūras izmantotājs, kas ir tā persona, kurai jāievēro nosacījumi tranzīta procedūras, arī vienkāršotās procedūras, attiecināšanai uz precēm. Tomēr, ja, piemērojot precēm procedūru, nosacījumi jāievēro trešajai personai, to arī uzskata par parādnieku, kopā ar procedūras izmantotāju.

VIII.2.4.2. Prasības pret parādniekiem

Konvencijas I papildinājuma 116. panta 1. punkts

SMK 101. pants

Kompetentajām iestādēm jāuzsāk parāda atgūšanas procedūra, tiklīdz tās var aprēķināt parāda summu un noteikt parādnieku (vai parādniekus).

VIII.2.4.3. Dažādi parādnieki un to solidārā atbildība

Konvencijas I papildinājuma 113. panta 4. punkts

SMK 84. pants

Ja par vienu un to pašu parādu ir noteikti vairāki atbildīgie parādnieki, uzskata, ka tie solidāri atbild par parāda summas samaksu. Tas nozīmē, ka par parāda atgūšanu atbildīgā iestāde var to atgūt no jebkura parādnieka un ka viena parādnieka veikta visa parāda vai parāda daļas nomaksa dzēš šo parādu vai tā daļu visiem parādniekiem. Konkrēti piemērojami attiecīgās līgumslēdzējas puses noteikumi[81].

SMK 108. panta 3. punkts

DA 91. pants

<u>Dalībvalstis</u>

Muitas dienesti atceļ pienākumu samaksāt nodokļus gadījumos, kad ir noteikts vismaz viens cits parādnieks un tam ir paziņota parāda summa. Šo pienākumu atceļ uz 1 gadu ar nosacījumu, ka ir iesniegts derīgs galvojums, kas sedz visu galvinieka maksājamo nodokļu summu (atsauces summas bloķēšanu tranzīta operācijai neuzskata par šādu galvojumu). Ja persona ir kļuvusi par parādnieku saskaņā ar

81 Savienībai, SMK 108. panta 3. punkta c) apakšpunkts un DA 91. pants nosaka gadījumus un apstākļus, kuros parādnieka pienākumu samaksāt muitas nodokli atceļ, ja saskaņā ar SMK 79. pantu radies muitas parāds un ir vairāk par vienu parādnieku. Pārējās līgumslēdzējas puses var izlemt, vai pieņemt līdzīgus noteikumus par parādiem, kas rodas to teritorijā.

SMK 79. panta 3. punkta a) apakšpunktu, šāda atcelšana nav piemērojama, ja šī persona ir uzskatāma par parādnieku saskaņā ar SMK 79. panta 3. punkta b) vai c) apakšpunktu vai šai personai piedēvējama krāpšana vai acīmredzama nolaidība.

VIII.2.4.4. Paziņojums parādniekam

Konvencijas I papildinājuma 116. panta 2. un 3. pants

SMK 102. pants un 108.–112. pants

Parāda summu paziņo parādniekam, kuram tas jāsamaksā tādā veidā, kas ir noteikts attiecīgajā līgumslēdzējā pusē, un obligātajā termiņā.

Parasti paziņojumu nosūta, kad viss ir sagatavots atgūšanas procedūras uzsākšanai. Prasības pret galvinieku[82].

VIII.2.4.5. Prasības pret galviniekiem

VIII.2.4.5.1. Galvinieka atbildība un atbrīvošana no saistībām

Konvencijas I papildinājuma 117. panta 1. punkts

SMK 98. panta 1. punkts

Galvinieka solidārā atbildība par visiem klienta, procedūras izmantotāja, parādiem ilgst līdz laikam, kad parāds var rasties, ņemot vērā turpmāko:

- faktiskais parādnieks par tranzīta operācijā radušos parādu, par ko galvinieks ir sniedzis galvojumu, ir procedūras izmantotājs;
- parāds vēl nav dzēsts, piemēram, izdarot maksājumu, vai tas vēl var rasties;
- parāda summa nepārsniedz maksimālo summu, par ko galvinieks ir galvojis[83];
- galvinieks nav atbrīvots no saistībām, jo kompetentā iestāde līdz attiecīgā termiņa beigām nav nosūtījusi tam paziņojumu.

Konvencijas I papildinājuma 117. panta 3. punkts

SMK 98. pants

Tāpēc galvinieku nevar atbrīvot no saistībām, kamēr vien, pamatojoties uz šīm saistībām, var pieprasīt parāda samaksu, kā minēts iepriekš.

82 Tas ir brīdis, tiklīdz muitas dienesti spēj noteikt maksājamā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa apjomu un lemt par to (SMK 102. panta 3. punkts).

83 Galvinieks ir solidāri atbildīgs par summu atmaksāšanu līdz maksimālajai summai, kas var būt 100 %/50 %/30 % no atsauces summas. Sīkāku informāciju sk. III daļā "Galvojumi".

DA 85. panta 3. punkts

VIII.2.4.5.2. Galvinieka atbildības ierobežojumi

Galvojuma dokumenta 2. punkts
Konvencijas II papildinājuma C.4. pielikums
DA 32-03. pielikums

Attiecībā uz vispārējo galvojumu gadījumā, ja secīgi pieprasa maksājumus, galvinieks var ierobežot atbildību līdz viņa norādītai maksimālajai summai. Tomēr šādu ierobežojumu piemēro tikai tranzīta operācijām, kas sāktas līdz trīsdesmitajai dienai pēc dienas, kad saņemta iepriekšējā maksājuma prasība. Tas ir tāpēc, lai saglabātu galvinieka finansiālos riskus pieņemamās robežās. Iespējamās sekas ir tādas, ka pārvadājumiem, kas sākušies mēneša laikā pēc prasības saņemšanas, galvojuma summa var būt nepietiekama.

Piemērs.

> Galvojuma dokumentā ir uzrādīta maksimālā summa 50 000 EUR. Galvinieks saņem pirmo maksājuma prasību par 40 000 EUR 15. janvārī un to samaksā.
>
> Galvinieks var ierobežot savu atbildību par visām tranzīta operācijām, kas sākušās pirms 14. februāra, nepārsniedzot atlikušos 10 000 EUR. Nav svarīgi, vai tranzīta operācija sākusies pirms vai pēc 15. janvāra, ne arī tas, kad tiek saņemta maksājuma prasība.

Konvencijas I papildinājuma 2. pants
ĪA 151. pants
DA 82. pants

Tomēr galvinieks atkal atbild par tādas pieprasītās summas samaksu, kas nepārsniedz 50 000 EUR, ja otrā maksājuma prasība attiecas uz tranzīta operāciju, kas sākusies 14. februārī vai vēlāk. Tomēr galvinieks var atcelt savas galvojuma saistības jebkurā laikā, un šāda atcelšana stājas spēkā 16. dienā pēc dienas, kad informēta galvojuma iestāde.

VIII.2.4.5.3. Paziņojums galviniekam

Ja operācija nav noslēgta, galviniekam par to jāpaziņo šādā veidā:

Konvencijas I papildinājuma 117. panta 2. punkts
DA 85. panta 1. punkts

- nosūtīšanas valsts kompetentās iestādes, izmantojot ziņojumu "Paziņojums galviniekam" (IE023) vai līdzvērtīgu vēstuli, 9 mēnešu laikā no dienas, kurā preces bija jāuzrāda galamērķa muitas iestādei;
- par atgūšanu atbildīgās kompetentās iestādes 3 gadu laikā no tranzīta deklarācijas saņemšanas dienas, ka tas ir vai vēl var būt

Konvencijas I papildinājuma 117. panta 3. punkts

DA 85. panta 2. punkts

atbildīgs par galvotajām summām saistībā ar attiecīgo kopīgā/Savienības tranzīta operāciju.

Pirmajā paziņojumā[84] jānorāda tranzīta deklarācijas numurs un pieņemšanas datums, nosūtītājas muitas iestādes nosaukums, procedūras izmantotāja vārds un ziņojuma teksts. Ja ziņojuma IE023 vietā izmanto līdzvērtīgu vēstuli, ir ieteicama tāda pati struktūra.

Otrajā paziņojumā jānorāda tranzīta deklarācijas numurs un pieņemšanas datums, nosūtītājas muitas iestādes nosaukums, procedūras izmantotāja vārds un attiecīgās summas.

Konvencijas I papildinājuma 10. panta 1. punkts

Lai atvieglotu prasību vēršanu pret galvinieku, tiek prasīts, lai galviniekam būtu uzņēmējdarbības vieta līgumslēdzējā pusē, kur attiecīgajai kopīgā tranzīta operācijai tiek sniegts galvojums, kā arī lai tiktu norādīta kontaktadrese vai pārstāvis katrā līgumslēdzējā pusē, kas iesaistīta operācijā.

DA 82. panta 1. punkts

Ja viena no līgumslēdzējām pusēm ir Savienība, galviniekam jānorāda kontaktadresi vai ieceļ pārstāvi katrā dalībvalstī. Tā kā par parāda atgūšanu atbildīgā kompetentā iestāde ne vienmēr ir tās valsts atbildīgā iestāde, kurā sniegts galvojums, informācija par galvinieku (nosaukums un adrese) vai par tā pārstāvi šajā valstī ne vienmēr ir pieejama iestādei, kas atbild par parāda atgūšanu.

Šādos gadījumos jāizmanto ziņojums "Pieprasījums par galvojumu" (IE034), un atbilde jāsniedz, izmantojot ziņojumu "Atbilde uz pieprasījumu par galvojumu" (IE037)[85].

Ja nosūtītāja muitas iestāde nosūtījusi ziņojumu "Piedziņas pieprasījums" (IE150), tajā var iekļaut informāciju par galvinieku un tā kontaktadresi par parāda atgūšanu atbildīgās iestādes valstī.

Konvencijas I papildinājuma 117. panta 4. punkts

DA 85. panta 3. punkts

Piezīme.

Galvinieku no tā saistībām atbrīvo, ja kāds no šiem paziņojumiem nav izdots pirms paredzētā termiņa beigām.

MUITA

84 Šī informācija ir iekļauta ziņojumā "Paziņojums galviniekam" (IE023).

85 Darbības nepārtrauktības procedūrā šādos gadījumos jāizmanto TC30 vēstule, kurā pieprasa norādīt adreses (paraugs ietverts 8.3. pielikumā).

Ja galvinieks nav pieejams tā norādītajā kontaktadresē, par parāda atgūšanu atbildīgajai kompetentajai iestādei tieši jāsazinās ar galvojuma muitas iestādi.

VIII.2.4.6. Parāda summas aprēķināšana

Atkarīga no tā:

- kādi nodokļi un citi maksājumi veido parādu, tas savukārt ir atkarīgs no izmantotās tranzīta procedūras un
- kādi vēl iekasējamības gadījumi ir jāņem vērā.

Nodokļi un/vai citi maksājumi atšķiras atkarībā no izmantotā tranzīta režīma un apstākļiem, kuros parāds ir radies (vietas, kur parāds ir radies). Turpmākie piemēri (izņemot preferenciālas ievešanas režīmu) atbilst raksturīgām situācijām:

Kopīgais tranzīts

1. situācija.

Kopīgā tranzīta operācija, kas skar preces brīvā apgrozībā līgumslēdzējā pusē[86]

1.A piemērs:

T2 procedūra kopā ar Savienības iekšējo piegādi [Savienība – Šveice – Savienība][87] (Konvencijas 2. panta 3. punkts):

- ja notikumi, kuros radies parāds, norisinājušies Savienībā: nodokļi nav maksājami (jo šīs ir Savienības preces), bet, iespējams, ir jāveic citi maksājumi, pamatojoties uz noteikumiem par valsts nodokļiem, ar kuriem apliekamas preces;
- ja parāds radies Šveicē: parāds ir jāatgūst Šveicē (nodokļi un citi maksājumi).

1.B piemērs:

T2 procedūra kopā ar izvešanu [Savienība – Norvēģija]:

- ja notikumi, kuros radies parāds, norisinājušies Savienībā: nodokļi nav maksājami (jo šīs ir Savienības preces – preču statuss ir nemainīgs), bet, iespējams, ir jāveic citi maksājumi,

86 Uzskata, ka preces ir brīvā apgrozībā līgumslēdzējā pusē, kas uzsāk kopīgo tranzīta operāciju, un, kad tās tiek atvestas citā līgumslēdzējā pusē, tās uzskata par T2 precēm (t. i., Savienības precēm, ko pārvadā T2 kopīgā tranzīta procedūrā).

87 Šī arī ir T2 Savienības iekšējā tranzīta procedūra, kas atbilst SMK 227. panta 2. punkta a) apakšpunktā un ĪA 293. pantā minētajam tipam.

pamatojoties uz noteikumiem par valsts nodokļiem, ar kuriem apliekamas preces. Iepriekšējā izvešanas procedūra un saistītie pasākumi jāatceļ;

- ja parāds radies Norvēģijā: parāds ir jāatgūst Norvēģijā (nodokļi un citi maksājumi).

DA 148. panta 5. punkts

1.C piemērs:

ĪA 340. pants

T1 procedūra kopā ar preču izvešanu saskaņā ar konkrētiem izvešanas pasākumiem[88] [Savienība – Šveice] (Konvencijas 2. panta 2. punkts):

- ja notikumi, kuros radies parāds, norisinājušies Savienībā: nodokļi nav maksājami (jo šīs ir Savienības preces), bet, iespējams, ir jāveic citi maksājumi, pamatojoties uz noteikumiem par valsts nodokļiem, ar kuriem apliekamas preces. Iepriekšējā izvešanas procedūra un saistītie pasākumi jāatceļ;
- ja parāds radies Šveicē: parāds ir jāatgūst Šveicē (nodokļi un citi maksājumi).

2. situācija.

Kopīgā tranzīta operācija, kas skar preces no trešajām valstīm vai citām līgumslēdzējām pusēm[89]:

- nodokļi un citi maksājami valstī, kurā radies parāds.

Savienības un/vai kopīgais tranzīts

SMK 226. panta 1. punkts

1. situācija.

T1 Savienības ārējā tranzīta operācija, kas skar ārpussavienības preces:

- nodokļi (muitas parāds) un citi maksājumi jāmaksā dalībvalstī, kurā radies parāds vai uzskata, ka ir radies parāds.

SMK 227. pants

2. situācija.

T2 Savienības iekšējā tranzīta operācija:

Tā ir T2 Savienības iekšējā tranzīta operācija starp diviem Savienības punktiem, šķērsojot trešo valsti, kas nav kopīgā tranzīta valsts. Šajā pārvadājumā Savienības preču statuss saglabājas,

88 Šāda situācija attiecas uz SMK 226. panta 2. punktu un DA 189. pantu, ko piemēro precēm, uz kurām attiecas konkrēti izvešanas pasākumi.

89 Eiropas Savienībā: "ārpussavienības preces", ko pārvadā saskaņā ar T1 kopīgā tranzīta procedūru (SMK 226. panta 1. punkts).

neapturot nodokļu un citus maksājumus Savienībai vai dalībvalstīm.

- Savienībā nodokļi nav maksājami, bet, iespējams, ir jāveic citi maksājumi, pamatojoties uz noteikumiem par valsts nodokļiem, ar kuriem apliekamas preces.

SMK 227. pants

3. situācija.

DA 1. panta 35. punkts

T2F Savienības iekšējā tranzīta operācija:

- nodokļi (muitas parāds) nav maksājami, bet, iespējams, ir jāveic citi maksājumi dalībvalstī, kurā parāds radies.

Jāņem vērā tie nodokļu aprēķināšanas elementi, kas attiecas uz tranzīta deklarācijā minētajām precēm. Tie ir jāiekasē saskaņā ar likmēm, kas ir spēkā parāda rašanās laikā valstī, kur parāds ir radies. Nodokļus aprēķina, pamatojoties uz deklarācijā norādītajām ziņām un jebkuru citu informāciju, kuru sniegušas, piem., iesaistītās iestādes vai procedūras izmantotājs, vai kuru var uzzināt no vēlāk iegūtiem dokumentiem.

VIII.3. Parāda atgūšana

Šī nodaļa attiecas uz šādām tēmām:

- par atgūšanu atbildīgās iestādes noteikšana;
- atgūšanas procedūra un
- parāda rašanās vietas vēlāka noskaidrošana.

VIII.3.1. Vispārīga analīze

Tiesiskais pamats, kas reglamentē kompetences noteikšanu atgūšanas procedūras īstenošanai balstās uz principu, ka nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde ir atbildīga par atgūšanas procedūras sākšanu, kompetentās valsts noteikšanu attiecībā uz šiem uzdevumiem vai, attiecīgā gadījumā, kompetences nodošanas pieprasījuma saņemšanu, un tai ir galvenā loma šajos pasākumos.

VIII.3.2. Par atgūšanu atbildīgās iestādes noteikšana

VIII.3.2.1. Par atgūšanu atbildīgā iestāde

Konvencijas I papildinājuma 114. panta 3. punkts

Procedūras pareizas vadības un šīs vadības finansiālo seku labad ir svarīgi noteikt iestādi, kas atbild par parāda atgūšanu. Atbildīgā iestāde ir tās valsts iestāde, kurā parāds radies vai kura par tādu tiek uzskatīta.

SMK 101. panta 1. punkts

Šī iestāde atbild kā par parāda, tā arī par citu maksājumu atgūšanu. Tomēr, ja parāda rašanās vieta ir noteikta, pamatojoties uz pieņēmumu (atbildīgā iestāde pēc noklusējuma ir nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde), šī iestāde gluži vienkārši ir pirmā no vairākām iestādēm, un šo atbildību var nodot citai iestādei, ja vēlāk tiek pareizi noteikta parāda faktiskā rašanās vieta. Ja tā notiek, nākamie soļi ir atkarīgi no tā, vai ir iesaistīta vairāk nekā viena līgumslēdzēja puse, kā arī no tā, vai ir iesaistītas tikai Savienības dalībvalstis (sk. VIII.3.3. punktu).

VIII.3.2.2. Parāda rašanās vieta

Noteikumos nekas nav minēts par to, kā noteikt parāda rašanās vietu. Tāpēc šim nolūkam var izmantot jebkuru metodi (muitas ieraksti, procedūras izmantotāja uzrādītie dokumenti utt.), ja tā ir pieņemama attiecīgās valsts iestādei.

VIII.3.2.2.1. Vieta, kur norisinās notikumi, kuru dēļ radies parāds

Konvencijas I papildinājuma 114. panta 1. punkta a) apakšpunkts

Principā ir jānosaka vieta, kur faktiski norisinājušies notikumi, kuru dēļ radies parāds.

SMK 87. panta 1. punkta otrā daļa

Atkarībā no tā, kādu notikumu dēļ radies parāds, tā rašanās vieta var būt vieta, kur preces nelikumīgi izņemtas no procedūras, vieta, kur netika izpildītas saistības, vai vieta, kur netika izpildīti nosacījumi procedūras piemērošanai precēm.

Konvencijas I papildinājuma

Tomēr noteikt parāda rašanās vietu ne vienmēr ir iespējams. Tāpēc gadījumā, kad faktisko parāda rašanās vietu noteikt nevar, tiesību akti ļauj pamatoties uz pieņēmumu. Par parāda rašanās vietu var pieņemt:

114. panta 1. panta b) punkts

SMK 87. panta 1. punkta trešā daļa

Konvencijas I papildinājuma 114. panta 2. punkts

SMK 87. panta 1. punkta trešā daļa

- vietu, kurā saskaņā ar kompetento iestāžu secinājumu preces bijušas situācijā, kurā radies parāds, vai
- ja nav cita pamatojuma – valsti, kas atbild par pēdējo ievešanas muitas iestādi, kurā tiek konstatēts, ka ziņojums "*NCF* (robežšķērsošanas) apstiprinājums" (IE118) iesniegts tranzīta muitas iestādei, vai, ja tāda nav, valsti, kas atbild par nosūtītāju muitas iestādi.

VIII.3.2.2.2. Vieta, par kuru kompetentās iestādes secina, ka preces tajā bijušas situācijā, kurā radies parāds

Konvencijas I papildinājuma 114. panta 1. panta b) punkts

SMK 87. panta 1. punkta trešā daļa

Šāds secinājums nozīmē, ka muitas dienestiem ir jāzina preču atrašanās vietas informācija. Secinājums par to, ka ir radies muitas parāds, nezinot, kur atrodas preces, nav pietiekams, lai noteiktu atbildību par parāda atgūšanu. Tādējādi izslēdz iespēju vairākām iestādēm secināt, ka parāds ir radies to jurisdikcijā.

VIII.3.2.2.3. Vietas noteikšana pēc noklusējuma

Konvencijas I papildinājuma 114. panta 2. punkts

SMK 87. panta 2. punkts

DA 77. pants

Noteikumu par parāda rašanās vietas noteikšanu, ko veic kompetentā iestāde, sāk piemērot:

- septiņu mēnešu laikā no dienas, kad beidzies termiņš, līdz kuram precēm bija jāierodas galamērķa muitas iestādē vai
- vienu mēnesi pēc dienas, kad beidzies procedūras izmantotājam noteiktais 28 dienu termiņš informācijas sniegšanai (pēc izmeklēšanas procedūras uzsākšanas) un viņš ir sniedzis nepietiekamu informāciju vai to vispār nav sniedzis pēc nosūtīšanas valsts kompetentās iestādes pieprasījuma;

ja izrādījies, ka vietu nav bijis iespējams noteikt ne kā faktisko notikumu vietu, ne saskaņā ar iestāžu secinājumu, ka preces atradušās situācijā, kurā radies parāds.

Šī noteikuma piemērošana ir tieši atkarīga no izmeklēšanas procedūras rezultāta (vai rezultāta trūkuma). Tomēr, ja nav cita pamatojuma, bet

ņemot vērā iepriekšminētos apsvērumus par faktiskās vietas vai preču situācijas noteikšanu, šo metodi izmanto lielākajā daļā gadījumu.

Ja septiņu mēnešu laikā cita vieta nav noteikta, uzskata, ka parāds ir radies kādā no šiem veidiem:

<u>kopīgajā tranzītā:</u>

- valstī, kas atbild par pēdējo tranzīta muitas iestādi iebraukšanas vietā, kurai iesniegts ziņojums "*NCF* (robežšķērsošanas) apstiprinājums" (IE118) (vai darbības nepārtrauktības procedūrā – tranzīta paziņojums TC10);
- vai, ja tādas nav, valstī, kas atbild par nosūtītāju muitas iestādi.

Piemērs:
– *Kopīgā tranzīta operācija (iesaistīta kopīgā tranzīta valsts)*
[Savienība (Vācija) – Šveice – Savienība (Francija)

I situācija

Ja pēdējais ziņojums "*NCF* (robežšķērsošanas apstiprinājums)" (IE118) (vai darbības nepārtrauktības procedūrā – tranzīta paziņojums TC10) iesniegts tranzīta muitas iestādē iebraukšanas vietā Šveicē, par parāda rašanās vietu uzskata Šveici.

II situācija

Ja pēdējais ziņojums "*NCF* (robežšķērsošanas apstiprinājums)" (IE118) (vai darbības nepārtrauktības procedūrā – tranzīta paziņojums TC10) iesniegts tranzīta muitas iestādē iebraukšanas vietā Savienībā, Francijā, par parāda rašanās vietu uzskata Franciju.

III situācija

Ja ziņojumu "NCF (robežšķērsošanas apstiprinājums)" (IE118) (vai darbības nepārtrauktības procedūrā – tranzīta paziņojumu TC10) neatrod, par parāda rašanās vietu uzskata Vāciju, jo tā ir nosūtīšanas valsts.

<u>Savienības tranzītā:</u>

- vietā, kurā precēm piemērota tranzīta procedūra (nosūtīšanas dalībvalstī);
- vai vietā, caur kuru preces tika ievestas Savienības muitas teritorijā, piemērojot procedūru, kas pārtraukta trešās valsts teritorijā.

Piemēri.

– *Savienības tranzīta operācija, nešķērsojot trešo valsti vai kopīgā tranzīta valsti*
[Dānija – Vācija – Francija – Spānija]

Tranzīta iestāde nav iesaistīta. Par parāda rašanās vietu uzskata Dāniju, jo tā ir nosūtīšanas valsts.

– *Savienības tranzīta operācijā, šķērsojot vienu vai vairākas trešās valstis, kas nav kopīgā tranzīta valstis, ja starp izbraukšanu no Savienības un iebraukšanu tajā ir tranzīta iestādes*
[Savienība (Rumānija) – Ukraina – (Savienība)[90] Polija]

I situācija

Ja ziņojums "*NCF* (robežšķērsošanas apstiprinājums)" (IE118) (vai darbības nepārtrauktības procedūrā – tranzīta paziņojums TC10) iesniegts tranzīta iestādē, caur kuru attiecīgās preces tranzīta procedūrā ievestas Polijā, par parāda rašanās valsti uzskata Poliju.

II situācija

Ja ziņojumu "*NCF* (robežšķērsošanas apstiprinājums)" (IE118) (vai darbības nepārtrauktības procedūrā – tranzīta paziņojumu TC10) neatrod, par parāda rašanās vietu uzskata Rumāniju (nosūtīšanas valsti).

Konvencijas 5. pants

NB! Ja ziņojumu "*NCF* (robežšķērsošanas apstiprinājums)" (IE118) (vai darbības nepārtrauktības procedūrā – tranzīta paziņojumu TC10) iesniedz tranzīta muitas iestādē izbraukšanas vietā no Savienības (Grieķijā), bet, iebraucot Turcijā, to neiesniedz, uzskata, ka parāds nav radies, jo preces nelikumīgi izņemtas no procedūras nevis Savienības tranzīta procedūrā, bet trešā valstī, kuras teritorijā procedūra (un šo valstu kompetento iestāžu muitas uzraudzība) ir pārtraukta. Šāda situācija var rasties pēc izmeklēšanas procedūras pabeigšanas (plašāku informāciju par izmeklēšanas procedūru sk. VII daļā).

VIII.3.3. Atgūšanas procedūra

Konvencijas I papildinājuma 114. pants

Nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei jāizdara secinājumi noteiktajos termiņos (sk. VIII.3.2.2.3.punktu).

90 Arī šī ir ārējā kopīgā tranzīta procedūra, kas minēta Konvencijas 5. pantā

SMK 87. pants

Dalībvalstis

DA 77. pants

SMK 105. pants

Muitas parāds iegrāmatojams 14 dienu laikā pēc tam, kad beidzies septiņu mēnešu termiņš preču nogādāšanai galamērķī.

VIII.3.3.1. Informācijas apmaiņas ziņojumi

Lai veiktu papildu informācijas apmaiņu vai uzdotu jautājumus par konkrētu pārvietošanu, jebkurā izmeklēšanas un atgūšanas procedūras brīdī var sūtīt ziņojumus "Izmeklēšanas un piedziņas informācija" (IE144) un "Izmeklēšanas un piedziņas informācijas pieprasījums" (IE145).

Šo informācijas apmaiņu var uzsākt nosūtītāja muitas iestāde vai galamērķa muitas iestāde; lai turpinātu procedūru, atbilde nav vajadzīga (nesasaistīti ziņojumi).

Ziņojumu IE144 izmanto nosūtītāja muitas iestāde; ziņojumu IE145 izmanto galamērķa muitas iestāde.

Ja ir jāiekļauj papildu dokumenti papīra formā, tos var nosūtīt, izmantojot citus līdzekļus (faksu, e-pastu, pastu utt.), tieši ziņojumos norādītajai kontaktpersonai, skaidri norādot tās pārvietošanas *MRN*, uz kuru tie attiecas, un, ja tos nosūta papīra formā, izmanto veidlapu TC20A (paraugs ir sniegts VII.8.4. pielikumā).

VIII.3.3.2. Informācijas apmaiņa un sadarbība saistībā ar atgūšanu

Konvencijas 13.a pants, Konvencijas IV papildinājums

Ja nav iespējams tūlīt un nepārprotami noteikt vietu, kurā radies parāds (nelikumīga izņemšana, nosacījuma neizpilde), kompetento iestādi nosaka, pamatojoties uz pieņēmumu.

Padomes Direktīva 2010/24/ES

Konvencijas I papildinājuma 118. panta pirmā daļa

ĪA 165. panta 2. punkts

Konvencijas I papildinājuma

Valstīm jāsniedz savstarpēja palīdzība ne vien tieši parāda atgūšanas posmā, bet arī pirms tam – laikā, kad nosaka iestādi, kas atbild par parāda atgūšanu. Tas nozīmē, ka konstruktīvi jāpiemēro gan noteikumi par procedūras izmantotāja informēšanu par to, ka attiecīgā procedūra nav pabeigta, gan izmeklēšanas procedūras noteikumi (sk. VII daļu).

Turklāt savstarpēja palīdzība jāturpina arī pēc tam, kad ir noteikta par parāda atgūšanu atbildīgā iestāde. Šai iestādei jāturpina informēt nosūtītāju muitas iestādi un galvojuma muitas iestādi par pasākumiem,

118. panta otrā daļa

ĪA 165. pants

kas veikti, lai atgūtu parādu, izmantojot "Paziņojumu par piedziņas procedūras beigšanu" (IE152). Saskaņā ar šo prasību dienestam jāpaziņo visi juridiski nozīmīgie pasākumi, ko tā veikusi, lai atgūtu parādu (prasības iesniegšana, izpilde, maksājums).

Katras valsts par parāda atgūšanu atbildīgo iestāžu saraksts iekļauts vietnē Eiropas "Tranzīta muitas iestādes" (http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/col/col_home.jsp?Lang=en) attiecībā uz *NCTS* pārvietošanu un VIII.8.1. pielikumā attiecībā uz pārvietošanu, kas sākta atbilstoši darbības nepārtrauktības procedūrai.

Šāda informācijas apmaiņa ir jo īpaši svarīga, kad iestāde, ko izraugās par atbildīgo parāda atgūšanai, nav nosūtīšanas valsts iestāde, kas atbild par izmeklēšanas procedūras sākšanu un uzraudzību. Ja procesā ir iesaistītas dažādas iestādes, ir svarīgi, lai izmeklēšanas procedūru sākusī iestāde būtu pārliecināta, ka tās gūtie rezultāti tik tiešām tiks ņemti vērā, nosakot par parāda atgūšanu atbildīgo iestādi. Šāda pieeja ļauj izsargāties no vairāku atgūšanas procedūru sākšanas vienam un tam pašam parādam, kā arī bez jebkādas kavēšanās nosūtīt ziņojumu parādniekam un galviniekam, tādējādi neizšķiežot līdzekļus. Tas attiecas arī uz gadījumiem, kad galamērķa valsts vai tranzīta valsts iestāde pat pirms izmeklēšanas paziņojuma saņemšanas vai neatkarīgi no tā saņemšanas uzskata, ka tās rīcībā ir informācija (pierādījumi par notikumiem, kuru dēļ radies parāds, vai preces, kas ir situācijā, kurā rodas parāds), kas pamato to, ka konkrētā valsts ir atbildīga par atgūšanu.

VIII.3.3.3. Atgūšanas pieprasījums no nosūtītājas valsts kompetentās iestādes

Lai nepārprotami noteiktu par parāda atgūšanu atbildīgo iestādi, kompetentajai iestādei nosūtīšanas valstī jāsāk izmeklēšanas procedūra, ja vien nevar konstatēt, ka tranzīta operācijā citas valstis nav bijušas iesaistītas.

Konvencijas I papildinājuma 50. panta 1. punkts

ĪA 311. panta 1. punkts

Konvencijas I papildinājuma 114. pants

DA 77. pants

Ja nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde pierādījumus par muitas parāda rašanās vietu jebkādiem līdzekļiem iegūst, pirms ir beidzies termiņš, kas noteikts atgūšanas procedūras sākšanai nosūtīšanas vietā, un ja šāda vieta atrodas citā dalībvalstī vai līgumslēdzējā pusē, šai iestādei tūlīt jānosūta ziņojums "Piedziņas pieprasījums" (IE150), lai, iespējams, nodotu tai atbildību par atgūšanu (sk. arī VIII.3.2.2.3. punktu). Galamērķa valsts kompetentās iestādes pieprasījumu var pieņemt vai noraidīt (sk. VIII.3.3.5. punktu).

VIII.3.3.4.Atgūšanas pieprasījums no citas kompetentās iestādes

Ja tranzīta operācijā iesaistītas valsts iestāde atklāj situāciju, kurā, piemērojot procedūru, šajā valstī nepārprotami rodas parāds (piemēram, nelikumīgu preču izņemšanu pārvadājuma laikā, nosacījuma neizpilde), tai ir jāpieprasa nosūtīšanas valsts kompetentai iestādei nodot tās kompetencē atgūšanas procedūras sākšanu.

Konstatācija, ka preces ir "pazudušas" pārvadājuma laikā vai ka galamērķī to nav, bez norādes par vietu, kur preces nelikumīgi izņemtas vai kur tās var atrast, nav pietiekama, lai noteiktu, ka tās valsts iestāde, kas to ir konstatējusi, atbild par parāda atgūšanu. Šajā gadījumā kompetentajai iestādei valstī, kurā tas konstatēts, jānosūta pieprasījums nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei, nosūtot:

- ziņojumu "Atbilde uz izmeklēšanas pieprasījumu" (IE143) ar atbildes kodu "4" (pieprasījums par piedziņu galamērķī), ja tā ir informējusi par savu atbildību saistībā ar izmeklēšanas procedūru vai
- ziņojumu "Piedziņas pieprasījums" (IE150), prasot nodot atbildību, ja tā konstatējusi, ka preces atrodas situācijā, kurā tās valstī rodas parāds. Ziņojumu IE150 var nosūtīt no jebkuras iestādes, kas uzskata sevi par kompetentu veikt atgūšanu, jebkurā laikā procedūras gaitā (pēc preču izlaišanas tranzītam un līdz brīdim, kad pārvadājuma statuss mainās uz statusu "Atgūšanas procedūras piemērošana").

Darbības nepārtrauktības procedūra

Darbības nepārtrauktības procedūrā jebkurai iesaistītajai iestādei vai valstij, kas konstatē situāciju, kurā šajā valstī radies parāds, par to jāinformē nosūtīšanas valsts iestāde, nosūtot ziņojumu TC24 "Informatīvais paziņojums", kas atbilst VIII.8.2. pielikumā ietvertajam paraugam, tajā norādot, ka tā vēlas pārņemt atbildību par atgūšanu. Šī informācija nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei jāsaņem līdz termiņa beigām. Šai iestādei nekavējoties jāapstiprina paziņojuma saņemšanu un norāda, vai pieprasījuma iesniedzēja iestāde ir atbildīga par atgūšanu, nosūtot atpakaļ aizpildītu ziņojumu TC24.

VIII.3.3.5.Atgūšanas pieņemšana, ko veic pieprasījuma saņēmēja iestāde

Konvencijas I papildinājuma 115. pants

SMK 87. panta 4. punkts

Kompetentajai iestādei, kas saņēmusi atgūšanas pieprasījumu vai pieprasījumu nodot atbildību, lai veiktu atgūšanu, jāsniedz atbilde uz pieprasījumu, nosūtot ziņojumu "Paziņojums par piedziņas pieņemšanu" (IE151), tajā attiecībā uz atbildības nodošanu atzīmējot "Jā" vai "Nē" (ja nav iesniegts ziņojums IE118 vai ir iesniegts ziņojums

IE006). Ja atbilde ir "Nē", par atgūšanu joprojām atbild nosūtīšanas valsts. Ja atbilde ir "Jā", atbildību pārņem valsts, kas pieņēmusi pieprasījumu, un šai valstij jāsāk atgūšanas procedūra. Nosūtīšanas valstij ir attiecīgi jāinformē procedūras izmantotājs.
"Paziņojums par piedziņas pieņemšanu" (IE151) jānosūta 28 dienu laikā.

Ja muitas parāds ir mazāks par 10 000 EUR, pat ja par atgūšanu atbildīgā muitas iestāde nav nosūtītāja muitas iestāde (t. i., tā ir galamērķa vai tranzīta muitas iestāde), šai muitas iestādei vispirms jānosūta IE150 ziņojums nosūtītājai muitas iestādei, kas vienmēr atbild ar ziņojumu IE151, kurā norādīts "Jā". Tad par atgūšanu atbildīgā muitas iestāde IE150 ziņojumā norāda atsauci uz Kodeksa 87. panta 4. punktu[91]. Nosūtītāja muitas iestāde nevar mainīt atbildīgo iestādi, bet minētā muitas iestāde ir jāinformē, lai pienācīgi uzraudzītu visu atgūšanas procedūru.

Piezīme.
<u>Kopīgā tranzīta operācijas (piemērs: Itālija–Šveice–Vācija):</u>
Ja tiek konstatēts, ka "*NCF* (robežšķērsošanas) apstiprinājums" (IE118) ir iesniegts tranzīta iestādei, bet preces ievestas citā līgumslēdzējā pusē (Šveicē; savukārt, preces ievedot Vācijā, ziņojums IE118 nav iesniegts), attiecīgajai iestādei jāpieņem atgūšanas pieprasījums un nekavējoties (ne vēlāk kā 28 dienu laikā) jānosūta "Paziņojums par piedziņas pieņemšanu" (IE151)un tajā attiecībā uz atbildības nodošanu jāatzīmē "Jā". Valsts, kas pārņem atbildību, tad uzsāk atgūšanas procedūru.

<u>Savienības tranzīta operācijas starp diviem punktiem Savienības muitas teritorijā caur trešo valsti (piemēram: Savienība (Polija)) – Ukraina – Savienība (Rumānija)</u>
Ja tiek konstatēts, ka ziņojums "NCF (robežšķērsošanas apstiprinājums)" (IE118) ir iesniegts tranzīta iestādei citā dalībvalstī (Rumānijā), un nosūtīšanas valsts kompetentais dienests ir secinājis, ka šī dalībvalsts ir atbildīga par atgūšanu, tad dienestam, kurš saņem ziņojumu "Piedziņas pieprasījums" (IE150), jāpieņem atgūšanas pieprasījums un nekavējoties (ne vēlāk kā 28 dienu laikā) jānosūta ziņojums "Paziņojums par piedziņas pieņemšanu" (IE151), tajā attiecībā uz atbildības nodošanu atzīmējot "Jā". Dalībvalsts, kas pārņem atbildību, tad sāk atgūšanas procedūru.

[91] tikai Savienības tranzīta procedūra

Savienības tranzīta operācijas starp diviem punktiem Savienības muitas teritorijā (piemērs: Lietuva – Francija)

Ja galamērķa valsts muitas dienests konstatē radušos muitas parādu, bet šis parāds ir mazāks par 10 000 EUR, tad šis dienests nosūta "Piedziņas pieprasījumu" (IE150) ar atsauci uz Kodeksa 87. panta 4. punktu nosūtīšanas valsts muitas dienestam, lūdzot nodot kompetenci. Muitas dienestam, kurš saņem šo ziņojumu, jāpieņem šis pieprasījums un nekavējoties (vēlākais 28 dienu laikā) jānosūta ziņojums "Paziņojums par piedziņas pieņemšanu" (IE151), norādot "Jā" attiecībā uz kompetences nodošanu. Dalībvalsts, kas pārņem atbildību, tad sāk atgūšanas procedūru.

MUITA

Nav atbildes uz atgūšanas pieprasījumu

Ja pieprasījuma saņēmēja galamērķa kompetentā iestāde nesniedz nekādu atbildi – ne nosūtot "Atbildi uz izmeklēšanas pieprasījumu" (IE143), ne pārņemot atbildību par atgūšanu, šādā nolūkā nosūtot "Paziņojumu par piedziņas pieņemšanu" (IE151) saskaņotajā termiņā (ne vēlāk kā 28 dienu laikā) – ir jāinformē vietējie tranzīta sadarbības koordinatori (sk. Tranzīta tīkla adrešu sarakstu Europa tīmekļa vietnē) valstī, kurai adresēts pieprasījums, un jāsniedz vajadzīgie pierādījumi, lai veiktu pasākumus, jo atbildība jāuzņemas pieprasījuma saņēmējai iestādei. Ja tas nerada vajadzīgo ietekmi, ir jāinformē nosūtīšanas valsts palīdzības dienests un tranzīta koordinators, lai tie attiecīgi rīkotos. Katrā ziņā nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei jāpārliecinās, vai atbildība ir pārņemta, pirms tā atceļ savus atgūšanas pasākumus.

To pašu procedūru piemēro, ja par atgūšanu atbildīgā iestāde atrodas tranzītvalstī (t. i., ja "*NCF* (robežšķērsošanas) apstiprinājums" (IE118) nosūtīts nosūtītājai muitas iestādei, bet preces nav nogādātas galamērķa vietā).

Jāatceras, ka ir juridisks pienākums atbildēt uz šiem ziņojumiem.

VIII.3.3.6.Paziņojums par atgūšanas procedūras sākšanu

Ja atbildība par atgūšanu ir noteikta, veicot apmaiņu ar ziņojumiem "Piedziņas pieprasījums" (IE150) un "Paziņojums par piedziņas pieņemšanu" (IE151), nosūtīšanas valsts iestādei ir pienākums nosūtīt ziņojumu "Paziņojums par piedziņu" (IE063) visām iestādēm, kas saņēmušas ziņojumu IE001, IE003, IE050 vai IE115 saistībā ar attiecīgo preču pārvietošanu, norādot, lai tās vairs negaida pārvietotās preces ar attiecīgo *MRN*. Šajā paziņojumā attiecīgās iestādes informē par to, ka preču pārvietošana nenotiks, jo tām "piemēro atgūšanas

procedūru", un ka ziņojumu "Ierašanās paziņojums" (IE006), "Kontroles rezultāti" (IE018), "Piedziņas pieprasījums" (IE150) un "Paziņojums par piedziņas pieņemšanu" (IE151) izmantošana tiek bloķēta. Apmaiņu ar informācijas ziņojumiem IE144 un IE145 (sk. VIII.3.3.1. punktu) joprojām var veikt līdz pat atgūšanas pabeigšanai.

Paziņojumu sniedz:

- procedūras izmantotājam, nosūtot "Paziņojumu par piedziņas procedūru" (IE035) vai līdzvērtīgu vēstuli,

un

- galviniekam, nosūtot "Paziņojumu galviniekam" (IE023) vai līdzvērtīgu vēstuli (plašāku informāciju sk. VIII.2.4.5.3. punktā).

"Paziņojumā par piedziņas procedūru" (IE035), ko adresē procedūras izmantotājam, norāda tranzīta deklarācijas numuru un pieņemšanas datumu, nosūtītājas muitas iestādes nosaukumu, procedūras izmantotāja nosaukumu un pieprasīto summu un valūtu.

Savukārt nosūtīšanas valsts kompetentajai iestādei, pamatojoties uz saviem secinājumiem vai atbildot uz atsūtītajiem pieprasījumiem "Atbildē uz izmeklēšanas pieprasījumu" (IE143), norādot kodu "4" vai "Piedziņas pieprasījums" (IE150), vai pamatojoties uz pietiekamu informāciju, ir jānodod atbildība citai dalībvalstij vai līgumslēdzējai pusei vai pašai tā jāuzņemas.

Procedūras beigās (kad ir iekasēti visi nodokļi un maksājumi) par atgūšanu atbildīgajai iestādei (ja tā nav nosūtītāja valsts) ir jāinformē nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde par parāda atgūšanu, nosūtot "Paziņojumu par piedziņas procedūras beigšanu" (IE152). Nosūtīšanas valsts kompetentā iestāde pārsūta vai nosūta ziņojumu IE152 visām iestādēm, kas iesaistītas pārvietošanā (izņemot iestādi, kas to nosūtījusi).

VIII.3.4.Parāda rašanās vietas vēlāka noskaidrošana

Konvencijas I papildinājuma 114. panta 1. punkts

SMK 87. pants

Var izrādīties, ka kompetentās iestādes noteikšana ar nogaidīšanu ir tikai provizoriska, bet pasākumus, kas veikti parāda atgūšanai, nevar atzīt par nederīgiem.

VIII.3.4.1.Jauni pierādījumi pēc atgūšanas procedūras sākšanas

Dažreiz vietu var noteikt tikai pēc zināma laika, kad noskaidrojas, ka par parāda atgūšanu vajadzētu atbildēt citai iestādei.

Konvencijas I papildinājuma 115. pants

ĪA 311. pants un 167. panta 1. punkts

Iestādei, kas sākotnēji noteikta kā atbildīgā par parāda atgūšanu, var jebkurā veidā darīt zināmus pierādījumus par parāda faktisko rašanās vietu.

Ja šādi pierādījumi ir sniegti un jau ir notikusi apmaiņa ar ziņojumiem "Piedziņas pieprasījums" (IE150) un "Paziņojums par piedziņas pieņemšanu" (IE151), lai nodotu atbildību par atgūšanu, sākotnēji noteiktā kompetentā iestāde paliek atbildīga par atgūšanu *NCTS* sistēmā (IE151 ziņojuma atcelšana nav iespējama) un gadījumu pienācīgi reģistrē savā *NCTS* sistēmā gadījumam, ja iespējami vēlāki jautājumi/pierādījumi. Tam var izmantot ziņojumus "Izmeklēšanas un piedziņas informācija" (IE144) un "Izmeklēšanas un piedziņas informācijas pieprasījums" (IE145).

Sākotnēji domājamajai par atgūšanu atbildīgajai iestādei ir pienākums iesniegt iestādei, kam, iespējams, jābūt atbildīgai par atgūšanu, visus attiecīgos dokumentus, tostarp pierādīto faktu dokumenta kopiju, nosūtot paziņojumu par atgūšanu TC25, kas atbilst VIII.8.2. pielikumā norādītajam paraugam. Jaunajai iestādei ir jāapstiprina paziņojuma saņemšana un 3 mēnešu laikā no paziņojuma TC25 nosūtīšanas jānorāda, vai tā uzņemas atbildību par parāda atgūšanu, sākotnēji noteiktajai par atgūšanu atbildīgajai iestādei atsūtot atpakaļ aizpildītu paziņojumu TC25. Ja trīs mēnešu laikā šāda atbilde netiek saņemta, sākotnēji par atbildīgo noteiktajai iestādei jāturpina savi parāda atgūšanas pasākumi.

Pēc visu parādu iekasēšanas šī jaunā iestāde informē sākotnējo kompetento iestādi par atgūšanas procedūras pabeigšanu, lai sākotnējā kompetentā iestāde varētu nosūtīt "Paziņojums par piedziņas procedūras beigšanu" (IE152) nosūtītājai muitas iestādei, kas to pārsūta visām citām iesaistītajām iestādēm, lai slēgtu pārvietošanu visās sistēmās.

VIII.3.4.2. Jauna kompetentā iestāde un jauni pasākumi parāda atgūšanai

Konvencijas I papildinājuma 115. pants

ĪA 311. pants un 167. panta 1. un 3. punkts

Ja jaunā iestāde atzīst atbildības nodošanu, tai jāuzsāk savi parāda atgūšanas pasākumi.

Ja kompetenta ir jaunā iestāde, tai tūlīt jāinformē sākotnējā kompetentā iestāde (pat pēc iepriekšminētā trīs mēnešu termiņa beigām), kas aptur savus atgūšanas pasākumus, ja vien attiecīgās summas jau nav apmaksātas. Tam var izmantot ziņojumus "Izmeklēšanas un piedziņas informācija" (IE144) un "Izmeklēšanas un piedziņas informācijas pieprasījums" (IE145).

Ja sākotnējā kompetentā iestāde un jaunā iestāde ir dažādu Savienības dalībvalstu iestādes, jaunās darbības, kas vērstas uz atgūšanu, skars tikai maksājumu atgūšanu (jo ir runa par dažādām nodokļu teritorijām); atgūstama muitas parāda nav, jo abas dalībvalstis ir vienas muitas teritorijas daļa.

No otras puses, ja iestādes atrodas dažādās līgumslēdzējās pusēs, atgūst gan nodokļus (jo ir runa par dažādām muitas teritorijām), gan citus maksājumus (jo ir runa par dažādām nodokļu teritorijām).

VIII.3.4.3. Sākotnējās atgūšanas sekas

Konvencijas I papildinājuma 118. pants

ĪA 165. pants

Kad par atgūšanu atbildīgā jaunā iestāde ir pabeigusi atgūšanas procedūras un nosūtījusi ziņojumu "Paziņojums par piedziņas procedūras beigšanu" (IE152), sākotnēji par atgūšanu kompetentā iestāde:

- anulē iesāktos, bet nepabeigtos (un vēlāk pārtrauktos) atgūšanas pasākumus; vai
- atmaksā summas, ko tā jau ir atguvusi, parādniekam (vai galviniekam).

Piezīme.

Ja iestādes un vietas ietilpst vienā līgumslēdzējā pusē, atmaksā tikai iekasētos maksājumus, kas nav muitas nodoklis.

VIII.3.4.4. Atgūšanas sekas

VIII.3.4.4.1. Nosūtītājas muitas iestādes un galvojuma iestādes informēšana par atgūšanu vai noslēgšanu

Konvencijas I papildinājuma 118. pants

ĪA 165. pants

Par atgūšanu atbildīgajai iestādei jāinformē nosūtītāja muitas iestāde par nodokļu un citu maksājumu iekasēšanu, izmantojot "Paziņojumu par piedziņas procedūras beigšanu" (IE152), lai nosūtītāja muitas iestāde varētu nosūtīt ziņojumu "Paziņojums par piedziņas procedūras beigšanu" (IE152) visām pārvietošanā iesaistītajām iestādēm. Kad nosūtītāja muitas iestāde nosūtījusi ziņojumu IE152, pārvietošana sistēmā tiek noslēgta.

Turklāt nosūtītāja muitas iestāde informē galvojuma muitas iestādi, izmantojot ziņojumu "Galvojuma apjoma kreditēšana" (IE209), un, ja tas nav izdarīts iepriekš, arī procedūras izmantotāju, izmantojot ziņojumu "Paziņojums par piedziņas procedūru" (IE035) un "Paziņojums par procedūras slēgšanu" (IE045).

VIII.3.4.4.2. Paziņojums galviniekam par atgūšanu vai noslēgšanu

Konvencijas I papildinājuma 117. panta 4. punkts

DA 85. pants

Ja galviniekam ir paziņots, ka vienā gadījumā tā klienta preču pārvietošana nav noslēgta, par atgūšanu atbildīgajai kompetentajai iestādei ir vēlāk jāinformē galvinieks, ja parāds pēc tam tiek atgūts (no parādnieka) vai ja procedūra pēc tam tiek slēgta, izmantojot "Paziņojumu par procedūras slēgšanu" (IE045) vai līdzvērtīgu vēstuli.

VIII.4. Īpašas situācijas (*pro memoria*)

VIII.5. Izņēmumi (*pro memoria*)

VIII.6. Valsts īpašās instrukcijas (rezervēts)

VIII.7. Tikai muitas vajadzībām

VIII.8. Pielikumi

VIII.8.1. Par atgūšanu darbības nepārtrauktības procedūrā atbildīgo iestāžu saraksts

Lai iepazītos ar šī saraksta jaunāko redakciju, lūdzu, noklikšķiniet uz šīs saites:

EIROPA:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en.

VIII.8.2. TC24 informatīvais paziņojums un TC25 paziņojums par atgūšanu

TC24
SAVIENĪBAS/KOPĪGAIS TRANZĪTS

INFORMATĪVAIS PAZIŅOJUMS

PAR ATGŪŠANU ATBILDĪGĀS IESTĀDES NOTEIKŠANA
saskaņā ar ĪA 311. un 167. pantu / Konvencijas I papildinājuma 115. pantu

1. Pieprasījuma iesniedzēja iestāde	**2. Pieprasījuma saņēmēja iestāde**
Nosaukums un pilnīga adrese: Atsauces Nr.: Fakss: E-pasts:	Nosaukums un pilnīga adrese:

3. Tranzīta deklarācija

Nr.:
Nosūtītāja muitas iestāde:
Datums:

Izmeklēšanas procedūra sākta: ☐ Jā
Datums:
Atsauce:
☐ Nē

4 a. Pieprasījums

☐ Nosūtīšanas valsts pieprasījuma iesniedzēja iestāde ar šo paziņo, ka pieprasījuma saņēmējai iestādei ir jāuzņemas atbildība par parāda atgūšanu saistībā ar iepriekš minēto tranzīta operāciju. Šis paziņojums ir balstīts uz šādiem faktiem:
……
……
Pievienoti šādi dokumenti:
……
……
Informācija par galvinieku:
……
……

4b. Pieprasījums

☐ Valsts, kas nav nosūtīšanas valsts, pieprasījuma iesniedzēja iestāde ar šo paziņo, ka tā uzņemas atbildību par parāda atgūšanu saistībā ar iepriekš minēto tranzīta operāciju. Šis paziņojums ir balstīts uz šādiem faktiem:
……
……Pievienoti šādi dokumenti:
……
……

5. Pieprasījuma iesniedzējai iestādei

Vieta:
Datums:

Paraksts: **Zīmogs**

6a. Kvīts par saņemšanu un atbilde uz pieprasījumu 4.a ailē (jānosūta atpakaļ pieprasījuma iesniedzējai iestādei)

☐ Valsts, kas nav nosūtīšanas valsts, pieprasījuma saņēmēja iestāde apliecina paziņojuma saņemšanu un:

☐ apstiprina, ka tā ir atbildīga par parāda atgūšanu saistībā ar iepriekš minēto tranzīta operāciju.

☐ paziņo, ka tā nav atbildīga par parāda atgūšanu saistībā ar iepriekš minēto tranzīta operāciju. Šis paziņojums ir balstīts uz šādiem faktiem:
……
…….....

6.b Kvīts par saņemšanu un atbilde uz pieprasījumu 4.b ailē (jānosūta atpakaļ pieprasījuma iesniedzējai iestādei)

☐ Nosūtīšanas valsts pieprasījuma saņēmēja iestāde apliecina paziņojuma saņemšanu un:

☐ apstiprina, ka pieprasījuma iesniedzēja iestāde ir atbildīga par parāda atgūšanu saistībā ar iepriekš minēto tranzīta operāciju.

☐ paziņo, ka pieprasījuma iesniedzējai iestādei ir jāuzņemas atbildība par parāda atgūšanu saistībā ar iepriekšminēto tranzīta operāciju. Šis paziņojums ir balstīts uz šādiem faktiem:
……
…….....
Informācija par galvinieku:

7. Pieprasījuma saņēmējai iestādei

Vieta:
Datums:

Paraksts: **Zīmogs**

TC25
SAVIENĪBAS/KOPĪGAIS TRANZĪTS

PAZIŅOJUMS PAR ATGŪŠANU

PAR ATGŪŠANU ATBILDĪGĀS IESTĀDES NOTEIKŠANA
saskaņā ar ĪA 311. un 167. pantu / Konvencijas I papildinājuma 115. pantu

1. Pieprasījuma iesniedzēja iestāde	**2. Pieprasījuma saņēmēja iestāde**
Nosaukums un pilnīga adrese: Atsauces Nr.: Fakss: E-pasts:	Nosaukums un pilnīga adrese:

3. Tranzīta deklarācija

Nr.:
Nosūtītāja muitas iestāde:
Datums:

Izmeklēšanas procedūra sākta: ☐ Jā
Datums:
Atsauce:
☐ Nē

4. Pieprasījums

Pieprasījuma iesniedzēja iestāde ar šo paziņo, ka pieprasījuma saņēmējai iestādei ir jāuzņemas atbildība par parāda atgūšanu saistībā ar iepriekš minēto tranzīta operāciju. Šis paziņojums ir balstīts uz šādiem faktiem:
……
…….
Pievienoti šādi dokumenti:
……
……...

5. INFORMĀCIJA PAR GALVINIEKU:

6. Pieprasījuma iesniedzējai iestādei

Vieta:
Datums:
Paraksts: **Zīmogs**

7. Saņemšanas apliecinājums (jānosūta atpakaļ pieprasījuma iesniedzējai iestādei) Pieprasījuma saņēmēja iestāde apliecina paziņojuma saņemšanu un paziņo, ka ☐ tā ir atbildīga par parāda atgūšanu saistībā ar iepriekš minēto tranzīta operāciju. ☐ tā ir atbildīga par parāda atgūšanu saistībā ar iepriekš minēto tranzīta operāciju. Šis paziņojums ir balstīts uz šādiem faktiem: …… …….
8. Pieprasījuma saņēmējai iestādei Vieta: Datums: Paraksts: **Zīmogs**

VIII.8.3. TC30 lūgums norādīt adresi(-es)

<table>
<tr><td colspan="2">TC30
Savienības/kopīgā tranzīta galvojums: pieprasījums norādīt adresi(-es)</td></tr>
<tr><td>1. Pieprasījuma iesniedzēja iestāde
Nosaukums un pilnīga adrese:</td><td>2. Pieprasījuma saņēmēja iestāde
Nosaukums un pilnīga adrese:</td></tr>
<tr><td colspan="2">3. ☐ Vispārējā galvojuma apliecība Nr.
☐Vienreizējā galvojuma kvīts Nr.

Procedūras izmantotāja nosaukums un adrese

…….
……
……...</td></tr>
<tr><td colspan="2">4. Lūdzu sniegt šādas ziņas un nosūtīt veidlapu atpakaļ.

a) Galvinieka nosaukums un adrese:
.....……..…
……..……..
b) Galvinieka korespondenta nosaukums un adrese
...……
……
(valsts, kur atrodas iestāde, kas pieprasa ziņas)
…….....
c) Atsauces (ja tādas ir), kas jānorāda galvinieka korespondenta vēstulē:
.....
.....……</td></tr>
<tr><td>5. Pieprasījuma iesniedzējai iestādei

Vieta:
Datums:

Paraksts:

Zīmogs</td><td>6. Pieprasījuma saņēmējai iestādei

Vieta:
Datums:

Paraksts:

Zīmogs</td></tr>
</table>

IX DAĻA. *TIR* PROCEDŪRA (PIEMĒRO SAVIENĪBĀ)

IX daļā aplūkota preču pārvietošana ar *TIR* karneti.

IX.2. punktā aplūkota atļauju došana garantējošajām asociācijām un *TIR* karnešu turētājiem.

IX.3. punktā aprakstīta *TIR* galvojumu sistēma saistībā ar tās piemērošanu Savienībā.

IX.4. punktā aprakstītas darbības, kas veicamas nosūtītājā vai ievešanas muitas iestādē, kā arī neatbilstības.

IX.5. punktā aprakstītas darbības, kas veicamas galamērķa vai izvešanas muitas iestādē, starpgadījumi, neatbilstības un *TIR* operācijas noslēgšana.

IX.6. punktā aprakstītas izmeklēšanas un atgūšanas procedūras.

IX.7. punktā aprakstītas atzītā saņēmēja iespējas.

IX.8. punktā ir IX daļas pielikumi.

IX.1. *TIR* (*Transport Internationaux Routiers*) procedūra

Šajā punktā ir informācija par:
- vispārīgām ziņām un tiesību aktiem (IX.1.1. punkts);
- *TIR* sistēmas principiem (IX.1.2. punkts).

IX.1.1. Vispārīgas ziņas un tiesību akti

SMK 226. panta 3. punkta b) apakšpunkts un 227. panta 2. punkta b) apakšpunkts

Galvenais tiesību akts, kas reglamentē *TIR* procedūru, ir Muitas konvencija par preču starptautiskajiem pārvadājumiem, kuros izmanto *TIR* karneti (1975. gada *TIR* konvencija), kura sagatavota Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO/EEK) aizgādībā. *TIR* konvencija Eiropas Savienības vārdā tika apstiprināta ar Padomes 1978. gada 25. jūlija Regulu (EEK) Nr. 2112/78, un Savienībā stājās spēkā 1983. gada 20. jūnijā. *TIR* konvencijas konsolidētā versija tika publicēta kā pielikums Padomes 2009. gada 28. maija Lēmumam 2009/477/EK. Konvencija tiek regulāri atjaunināta, un Komisija publicē grozījumus *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, norādot to spēkā stāšanās dienu.

Savienības iekšējie noteikumi par preču pārvietošanu Savienībā, izmantojot *TIR* procedūru, ir aprakstīti SMK un tā īstenošanas aktā (163.–164., 167–168., 274.–282. pants), un deleģētajā aktā (184., 186.–187. pants).

TIR konvencijai no 2020. gada 17. jūlija ir 76 līgumslēdzējas puses, tostarp Eiropas Savienība un tās 27 dalībvalstis. Tomēr *TIR* operācija ir iespējama tikai tajās valstīs, kurās ir pilnvarota garantējošā asociācija (2020. gada 23. janvārī – 63 valstis).

Saskaņā ar Savienības tiesību aktiem *TIR* procedūru Savienībā var izmantot tikai tādai pārvietošanai tranzītā, kas sākas vai beidzas ārpus Savienības muitas teritorijas, vai notiek starp diviem Savienības muitas teritorijas punktiem, šķērsojot trešās valsts teritoriju.

IX.1.2. *TIR* sistēmas principi

TIR sistēma tiek balstīta uz pieciem galvenajiem pīlāriem:

- preces pārvieto apstiprinātos transportlīdzekļos ar *TIR* plāksnītēm vai konteineros, kuriem uzlikta muitas plomba;

- *TIR* pārvadājumu procedūras laikā to nodokļu maksājumus, kas jāmaksā par precēm, atliek un nodrošina ar virkni starptautiskā mērogā derīgu galvojumu. Katras līgumslēdzējas puses nacionālā garantējošā asociācija galvo nodrošinātā muitas parāda un citu maksājumu samaksu, kas var būt maksājami, ja šajā valstī *TIR* operācijā pieļauta neatbilstība. Katra līgumslēdzēja puse nosaka galvojuma maksimālo apjomu, bet ieteicamais maksimālais apjoms, ko var prasīt no katras nacionālās asociācijas neatbilstības gadījumā, ir 100 000 USD (Savienībā – 100 000 EUR vai tā ekvivalents valsts valūtā);

- *TIR* karnete ir preču pārvadājuma muitas deklarācija. Tā pierāda galvojuma esamību. *TIR* karnetes nacionālajai garantējošajai asociācijai izdod starptautiska organizācija, ko pilnvarojusi *TIR* Administratīvā komiteja (pašlaik – Starptautiskā autopārvadātāju savienība (*IRU*)). *TIR* karnete ir derīga tikai vienam *TIR* pārvadājumam. To sāk lietot nosūtīšanas valstī, un tā nodrošina muitas kontroli nosūtīšanas, tranzīta un galamērķa līgumslēdzējās pusēs;

- nosūtīšanas valstī veiktos muitas kontroles pasākumus pieņem tranzīta un galamērķa valstī. Tādējādi preces, kas *TIR* procedūrā

tiek pārvadātas transporta līdzekļos vai konteineros, kam uzliktas plombas, tranzīta valstu muitas iestādēs parasti nepārbauda;

- lai tiktu kontrolēta piekļuve TIR procedūrai, nacionālajām garantējošajām apvienībām, kas vēlas izdot *TIR* karnetes, un personām, kas tās grib izmantot, jāievēro obligātie nosacījumi un prasības, un valsts, kurā tās ir reģistrētas, kompetentajām iestādēm (parasti muitai) tās jāatzīst.

IX.2. Atļaujas

Šajā punktā ir informācija par:

- karnešu izdošanas atļauju piešķiršanu garantējošām asociācijām (IX.2.1. punkts);

- atļauju izdošanu *TIR* karnešu turētājiem (IX.2.2. punkts).

IX.2.1. Atļaujas piešķiršana garantējošajām asociācijām

SMK 228. pants

TIR konvencijas 6. panta 1. punkts un 9. pielikuma I daļa

TIR konvencijas vajadzībām Eiropas Savienības teritoriju uzskata par vienotu teritoriju. Viens no *TIR* priekšnosacījumiem ir tāds, ka starptautiskajai galvojumu sistēmai jābūt piemērojamai katrā valstī vai teritorijā, kas izmanto sistēmu. Līdz ar to nacionālajām garantējošām asociācijām ir jāsaņem atļauja saskaņā ar *TIR* konvenciju.

TIR konvencija ievieš noteikumu un prasību minimumu, kas jāizpilda, pirms garantējošajai asociācijai var atļaut izdot *TIR* karnetes.

IX.2.1.1. Atļaujas piešķiršanas process

TIR konvencijas 9. pielikuma I daļas 1. punkts

A vērojami divi skaidri noteikti elementi – atļaujas piešķiršanas pamatkritēriji un rakstisks nolīgums vai jebkurš cits juridisks instruments starp garantējošo asociāciju un muitas dienestiem.

IX.2.1.2. Atļaujas piešķiršanas kritēriji

TIR konvencijas 9. pielikuma I daļas 1. punkta a) līdz d) apakšpunkts

Atļaujas piešķiršanas kritēriji ietver vairākus tehniskus un faktiskus jautājumus, tostarp pierādījumus par pieredzi un zināšanām, stabilu finansiālo situāciju un pārkāpumu neesamību. Kopumā šie kritēriji ir ļoti līdzīgi kritērijiem, ko attiecībā uz atļauju izmantot vispārējo

galvojumu piemēro Savienības/kopīgā tranzīta procedūrās (sīkāka informācija par galvojumiem III daļā).

IX.2.1.3. Rakstiska vienošanās

TIR konvencijas 9. pielikuma I daļas 1. punkta e) apakšpunkts

Rakstisks nolīgums vai cits juridisks instruments var būt arī galvojuma saistības, kas ietver vairākus pienākumus, kuri garantējošajai asociācijai jāizpilda.

Lai nodrošinātu lielāku saskaņotību, IX.8.7. pielikumā sniegts rakstiska nolīguma paraugs, kurā ietverti obligātie nosacījumi un prasības, ko var savstarpēji piemērot Savienības muitas dienesti un to nacionālās garantējošās asociācijas.

IX.2.1.4. Atļauju pārraudzība

Labas pārvaldības labad jānodrošina nepārtraukta atļaujas uzraudzība pēc apstiprināšanas, lai pārliecinātos, ka garantējošā asociācija joprojām atbilst apstiprināšanas nosacījumiem un nodrošina pārliecību, ka apstiprināšanas nosacījumi un prasības vēl arvien ir atbilstošas un vajadzīgas, attiecīgā gadījumā ņemot vērā garantējošās asociācijas sniegto informāciju par apstākļu pārmaiņām.

IX.2.2. Atļauju piešķiršana *TIR* karnešu turētājiem

Kontrolēta piekļuve *TIR* sistēmas izmantošanai ir viens no tā saucamajiem *TIR* sistēmas pīlāriem.

TIR konvencijas 1. panta o) punkts

DA 184. pants

ĪA 273. un 276. pants

"Turētājs" (*TIR* karnetes turētājs) ir persona, kurai ir dota atļauja darboties *TIR* sistēmā un kuras vārdā tiek uzrādīta *TIR* karnete. *TIR* karnetes turētājs atbild par transportlīdzekļa uzrādīšanu kopā ar precēm un *TIR* karneti nosūtītājām muitas iestādēm, muitas iestādēm ceļā un galamērķa muitas iestādēm. Savienības muitas teritorijā *TIR* karnetes turētājs atbild arī par *TIR* karnetes datu iesniegšanu *TIR* operācijai nosūtītājas vai ievešanas muitas iestādē(-ēs).

TIR konvencijas 6. panta 4. punkts un 9. pielikuma II daļa

"Turētāja" (*TIR* karnetes turētāja) juridiskais jēdziens *TIR* konvencijā nosaka izpildāmo nosacījumu un prasību minimumu, pirms turētājam var tikt dota atļauja izmantot *TIR* sistēmu.

IX.2.2.1. Atļaujas piešķiršanas process

TIR konvencijas 9. pielikuma II daļas 3. punkts

Praksē vērtējums par to, vai ir izpildīti *TIR* konvencijā noteiktie kritēriji, ir kopīgi jāveic pilnvarotajai garantējošajai asociācijai un tās valsts kompetentajām iestādēm, kur ir reģistrēts pieteikuma iesniedzējs. *TIR* konvencijā nav noteikti nekādi konkrēti uzdevumi ne garantējošajai asociācijai, ne kompetentajām iestādēm. Procedūra, kas jāievēro, tiek atstāta valsts tiesību aktu, noteikumu un prakses ziņā.

IX.2.2.2. Dalīts atļaujas piešķiršanas process

Savienības līmenī Savienības Muitas kodeksā un tā īstenošanas un deleģētajos aktos par šo jautājumu nekas nav teikts, tādējādi piemērojamā atļaujas piešķiršanas procedūras ir valsts kompetencē.

Garantējošā asociācija obligāti izskata visus pieteikumus atļaujas saņemšanai pirmajā instancē. Kad garantējošā asociācija ir veikusi pieteikuma pārbaudes, tās atbalstītie pieteikumi nosūtāmi kompetentajām iestādēm. Ja muitas dienesti atzīst par pietiekamām pašu veiktās un garantējošās asociācijas veiktās pārbaudes, tad muitas dienesti var piešķirt atļauju pieteikuma iesniedzējam.

Apspriešanās starp kompetento muitas dienestu un garantējošo asociāciju notiek *ITDB* sistēmā.

IX.2.2.2.1. Muitas dienestu veiktās pārbaudes

Neskarot pārbaudes, ko varētu veikt garantējošā asociācija, atlikušais kritērijs – "pierādījumi, ka nav veikti muitas vai nodokļu tiesību aktu nopietni un atkārtoti pārkāpumi," – jāvērtē kompetentajai iestādei.

Lai gan apzīmējums "nopietns" gandrīz noteikti attiecas uz krimināltiesību pārkāpumiem, tam nebūtu jāizslēdz iespēja arī administratīvas vai civiltiesiskas neatbilstības saskaņā ar valstī pieņemto praksi uzskatīt par "nopietnām".

TIR konvencijas 9. pielikuma II daļas 1. punkta d) apakšpunkts

Līdzīgi arī, interpretējot jēdzienu "atkārtoti" pārkāpumi, tas nebūtu jāuzskata tikai kā veikto pārkāpumu skaits, bet būtu jāinterpretē saistībā ar laika periodu. Tiek ierosināts uzskatīt par "atkārtotiem" pārkāpumiem trīs vai vairākus pārkāpumus, kas veikti piecu gadu laikā.

IX.2.2.2.2. Atļauju pārraudzība

TIR konvencijas paskaidrojošās piezīmes 9.II.4. un 9.II.5.

Ņemot vērā *TIR* karnetes turētāja centrālo nozīmi *TIR* sistēmā, jo īpaši tā nozīmi kā deklarētājam, ir svarīgi, lai atzīto *TIR* karnetes turētāju saraksts, kas ievietots Starptautiskajā *TIR* datubāzē (*ITDB*), tiktu aktualizēts. Kompetentajām iestādēm ir laikus jāpaziņo *TIR* Valdei (*TIRExB*) aktuālā informācija par to *TIR* karnetes turētāju statusu, kuriem tās izdevušas atļaujas. Kompetentajiem muitas dienestiem informācija par *TIR* karnešu izmantošanas atļaujām un to atsaukšanu jāievada tieši *ITDB*.

TIR konvencijas 9. pielikuma II daļas 4. un 5. punkts

Tas nozīmē, ka būtu jāveic nemitīga atļauju uzraudzība, lai pārliecinātos, vai *TIR* karnetes turētājs joprojām atbilst atļaujas izdošanas nosacījumiem un lai nodrošinātu, ka atļaujas izdošanas nosacījumi un prasības vēl arvien ir atbilstošas un vajadzīgas.

Ieteicams arī atsaukt neaktīvas atļaujas visos gadījumos, kad šķiet, ka *TIR* karnetes turētājam noteiktā periodā (piem., gada laikā) nav izsniegta neviena *TIR* karnete. Kompetentajām iestādēm nekavējoties jāreģistrē darbības beigas *ITDB*.

Atļauju izdošanas pārraudzība būtu jāveic sadarbībā ar garantējošo asociāciju. Ja pārraudzības rezultāti uzrāda, ka atļauja nav tikusi izmantota, kompetentajām iestādēm būtu jāapsver atļaujas atsaukšana.

Turklāt garantējošās asociācijas sadarbojas ar kompetentajiem muitas dienestiem un pieprasa izmaiņas (atjaunina informāciju par atzītajiem *TIR* karnešu turētājiem) *ITDB* sistēmā. Šādus izmaiņu pieprasījumus apstiprina kompetentie muitas dienesti.

IX.2.2.3. Atļaujas atcelšana

TIR konvencijas 9. pielikuma II daļas 6. punkts

Garantējošā asociācija var neļaut *TIR* karnetes turētājam izmantot *TIR* galvojumu. Ir vēl divi citi veidi, kā *TIR* karnetes turētājam, kas saņēmis atļauju, var tikt liegta piekļuve *TIR* sistēmai:

- to var izslēgt no *TIR* sistēmas saskaņā ar *TIR* konvencijas 38. pantu;
- vai tā atļauju izmantot *TIR* karnetes var atcelt saskaņā ar *TIR* konvencijas 6. panta 4. punktu.

Kompetentā iestāde atļauju var atcelt, pamatojoties arī uz *TIR* karnetes turētāja lūgumu.

SMK 229. pants

Dalībvalsts muitas dienesta lēmums attiecas visā Savienības muitas teritorijā uz visām *TIR* operācijām, kuras *TIR* karnetes turētājs iesniedz muitas iestādei akceptēšanai.

IX.2.2.3.1. 38. panta vai 6. panta 4. punkta piemērošana

Piezīmes par TIR konvencijas 38. pantu un 9. pielikuma II daļu

6. panta 4. punkts paredz alternatīvas sankcijas, kam daudzējādā ziņā dodama priekšroka salīdzinājumā ar 38. pantu. Šķiet, ka jebkuri apstākļi, kas nosaka izslēgšanu saskaņā ar 38. pantu, tāpat noteiktu arī atļaujas atsaukšanu saskaņā ar 6. panta 4. punkta un 9. pielikuma II daļas noteikumiem.

TIR konvencijas 38. pants

Savienībā reģistrēto *TIR* karnešu turētāju atļaujas atsaucamas saskaņā ar 6. panta 4. punkta un 9. pielikuma II daļas noteikumiem ar nosacījumu, ka valsts pārvadātāja atsaukšana ir pastāvīga. *TIR* karnešu turētājiem, kuri izslēgti uz laiku vai kuru atļaujas izdevusi cita dalībvalsts vai cita līgumslēdzēja puse ārpus Savienības, iespējams piemērot tikai 38. panta noteikumus.

IX.2.2.3.2.*TIR* konvencijas 38. panta piemērošana

38. pantā paredzēta pastāvīga izslēgšana vai izslēgšana uz laiku. *TIR* konvencijā nav definēti šie termini. Izslēgšanai uz laiku būtu jāatbilst jēdzienam, ka atļauja tiek apturēta uz konkrētu laika periodu. Tas var radīt loģistikas sarežģījumus līgumslēdzējām pusēm, kam būs jāveic cieša atļaujas apturēšanas perioda uzraudzība.

Lēmums izslēgt pārvadātāju no *TIR* sistēmas ir ļoti nopietns lēmums, un tam vienmēr vajadzīgs pietiekams pamatojums. Ja pārkāpumu vai neatbilstību uzskata par pietiekami nopietnu iemeslu izslēgšanai, tad būtu labāk noteikt pastāvīgu izslēgšanu. Tāpat ir arī iespējams, ka uzņēmējam, kurš pastāvīgi izslēgts no sistēmas, izdod jaunu atļauju, ja nākotnē mainās apstākļi.

Tomēr konkrēti apstākļi var noteikt izslēgšanu uz laiku, ja, piem., neatbilstību, kas ir lēmuma pamatā, ir iespējams īsā laikā novērst (t. i., laikā nav veikta apstiprinājuma sertifikācija, tehniskas problēmas ar kravas nodalījumiem).

IX.2.2.3.3.*TIR* konvencijas 6. panta 4. punkta piemērošana

TIR konvencijas 9. pielikuma II daļa

Tāda *TIR* karnetes turētāja, kuram vairs nav tiesību uz atļauju (jo tas, piem., vairs neatbilst atļaujas izdošanas pamatkritērijiem) vai kurš

un paskaidrojošā piezīme 9.II.4.

vairs nav piemērots atļaujas izdošanai (jo tas, piem., veicis nopietnus vai atkārtotus pārkāpumus), atļauja būtu jāatsauc.

Papildus *TIR* karnetes turētāja informēšanai dalībvalstij, kas atsauc atļauju, nekavējoties jāreģistrē informācija tieši *ITDB* sistēmā.

IX.2.2.3.4. Paziņošana Eiropas Komisijai un dalībvalstīm

SMK 229. pants

Izslēgšanas gadījumi saskaņā ar *TIR* konvencijas 38. pantu kompetentajiem muitas dienestiem nekavējoties jāreģistrē tieši *ITDB* sistēmā. Šādu reģistrāciju uzskata par paziņojumu Eiropas Komisijai un pārējām dalībvalstīm, kā noteikts SMK 229. panta 2. punktā.

Eiropas Komisija nekontrolē šo datu precizitāti, un dalībvalstīm būtu jārīkojas uzmanīgi, atsakot piešķirt pārvadātājam piekļuvi *TIR* sistēmai. Šaubu gadījumā, lai apstiprinātu informāciju, būtu jāvēršas pie tās dalībvalsts *TIR* kontaktpunkta, kas paziņoja par izslēgšanu.

IX.2.2.4. Paziņošana par lēmumiem atjaunot piekļuvi *TIR* sistēmai

Atsevišķos gadījumos dalībvalstij var būt jāatceļ savs lēmums par *TIR* karnetes turētāja izslēgšanu vai dalībvalsts nolemj atjaunot atļauju. Tas nozīmē, ka par šādiem lēmumiem ir vienlīdz svarīgi informēt visas dalībvalstis. Lai to nodrošinātu, arī šādu lēmumu gadījumā jāpiemēro IX.2.2.3. punktā aprakstītās paziņošanas procedūras.

IX.3. Galvojumi

Šajā punktā ir šāda informācija:

- ievads (IX.3.1. punkts);
- galvojuma summa (IX.3.2. punkts);
- galvojuma seguma darbības joma (IX.3.3. punkts);
- Savienības garantējošo asociāciju atbildība (IX.3.4. punkts).

IX.3.1. Ievads

TIR konvencijas 3. panta b) punkts, 6. panta 1. punkts,

Starptautiskā galvojumu sistēma ir viens no *TIR* muitas tranzīta sistēmas pīlāriem. Galvojuma mērķis ir nodrošināt, lai muitas nodokļi

8. panta 3. punkts., 8. panta 4. punkts un 11. pants

un maksājumi, kas pakļauti riskam *TIR* transporta operāciju laikā, vienmēr tiktu samaksāti.

IX.3.2. Galvojuma summa

IX.3.2.1. Galvojuma maksimālā summa

TIR konvencijas 8.3. punkts un paskaidrojošā piezīme 0.8.3.

Katras *TIR* karnetes galvojuma maksimālo apmēru naudas izteiksmē nosaka katra līgumslēdzēja puse.

ĪA 163. pants

Savienības līmenī ir panākta vienošanās izteikt šo summu euro. Savienība attiecīgi pieņēmusi, ka maksimālā summa ir 100 000 EUR.

IX.3.2.2. Noteikumi par valūtas kursu

Dalībvalstīs, kas nav pieņēmušas euro kā vienoto valūtu, piemēro šādus noteikumus:

SMK 53. panta 2. punkts

ĪA 48. panta 2. un 3. apakšpunkts

a) līguma/galvojuma saistību gadījumā maksimālā summa, kas maksājama par *TIR* karneti, ir summa attiecīgās valsts valūtā, kas atbilst 100 000 EUR. Maiņas kursus reizi gadā nosaka Eiropas Centrālā banka un tos publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* oktobra pirmajā darbadienā. Minētais kurss tiek piemērots no nākamā gada 1. janvāra.

SMK 53. panta 1. punkta b) apakšpunkts

ĪA 48. panta 1. punkts

b) ja tiek celts prasījums pret galvojumu, jālieto valūtas maiņas kurss, kurš ir piemērojams *TIR* karnetes pieņemšanas dienā nosūtītājā vai ievešanas muitas iestādē. Šo kursu nosaka reizi mēnesī un publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* mēneša priekšpēdējā darbadienā.

IX.3.3. Galvojuma seguma darbības joma

TIR konvencijas 2. pants

TIR konvencija atsevišķi nenosaka, kādas preces drīkst pārvadāt, izmantojot *TIR* karneti. Tomēr starptautiskā galvojumu ķēde nenodrošina galvojuma segumu turpmāk uzskaitītajiem alkohola un tabakas izstrādājumiem. Šis ierobežojums ir spēkā neatkarīgi no iesaistīto preču daudzuma. Tādējādi IX.3.2.1. punktā minētā galvojuma maksimālā summa attiecas uz visu preču pārvadājumiem, izņemot šādu alkohola un tabakas izstrādājumu pārvadājumus:

HS kods	Produkta apraksts
2207.10	nedenaturēts etilspirts ar spirta 80 tilp. % vai vairāk
2208	tas pats, tikai spirta tilpumkoncentrācija ir mazāka nekā 80 tilp. %
2402.10	cigāri, Manilas cigāri un cigarilli, kas satur tabaku
2402.20	cigaretes, kas satur tabaku
2403.11 un 2403.19	smēķējamā tabaka, kas satur vai nesatur tabakas aizstājējus

IX.3.4. Savienības garantējošo asociāciju atbildība

SMK 228. pants

TIR procedūrā Savienība uzskatāma par vienu teritoriju. Tomēr katrai dalībvalstij ir vismaz viena apstiprināta nacionālā garantējošā asociācija.

ĪA 164. pants

TIR konvencijas 11. panta 1. punkts

Spēkā esošam attiecīgā muitas dienesta paziņojumam par pārvietošanas nenoslēgšanu nacionālajai garantējošajai asociācijai saskaņā ar *TIR* konvenciju ir tāds pats juridiskais spēks kā tad, ja šādu paziņojumu citai garantējošajai asociācijai iesniegtu tās muitas dienests.

IX.4. Formalitātes nosūtītājā vai ievešanas iestādē

Šajā punktā ir šāda informācija:

- ievads (IX.4.1. punkts);
- *TIR* karnetes datu pieņemšana (IX.4.2. punkts);
- transportlīdzekļa/konteinera drošība (IX.4.3. punkts);
- rīcība nosūtītājā vai ievešanas muitas iestādē (IX.4.4. punkts);
- iekraušana starppunktā (IX.4.5. punkts);
- neatbilstības (IX.4.6. punkts).

IX.4.1. Ievads

TIR konvencijas 1. panta k) punkts

TIR rokasgrāmatas 1.2. sadaļa

Nosūtītāja muitas iestāde pilda divas skaidri nosakāmas un svarīgas funkcijas. Šīs funkcijas attiecas uz trim no *TIR* sistēmas pieciem pīlāriem. Pirmā funkcija ir pieņemt *TIR* karneti, nodrošinot autotransporta līdzekļa / konteinera fizisko drošību, un muitas kontroles veikšana.

SMK 228. pants

Otra vienlīdz svarīga funkcija attiecas uz *TIR* operācijas noslēgšanu (sk. IX.5.2. punktu) un vajadzības gadījumā nodokļu un maksājumu atgūšanu (sk. IX.6.4. punktu). Ņemot vērā, ka Savienība *TIR* karnetes izmantošanas noteikumu nozīmē ir uzskatāma par vienotu teritoriju, Savienības nosūtītājas muitas iestādes nozīme un atbildība ir īpaši svarīga.

ĪA 273. panta 1. punkts

Savienības elektroniskā tranzīta sistēma, kas jāizmanto *TIR* ziņojumu apmaiņā, ir jaunā datorizētā tranzīta sistēma (*NCTS*), ko jau izmanto Savienības tranzītā.

ĪA 276. pants

Starp nosūtītāju vai ievešanas muitas iestādi un galamērķa vai izvešanas muitas iestādi Savienības muitas teritorijā veiktas *TIR* operācijas pabeigšanu/noslēgšanu paātrina, aizstājot karnetes lapas Nr. 2 attiecīgās daļas nosūtīšanu atpakaļ ar šādu ziņojumu nosūtīšanu: "Ierašanās paziņojums" (IE006) un "Galamērķa muitas iestāde kontroles rezultāti" (IE018).

Piezīme.

NCTS izmanto tikai *TIR* operācijām Savienībā (piem., to neizmanto kopīgā tranzīta valstīs). Ja *TIR* pārvadājumu veic, ierodoties Savienībā no trešās valsts, un daļa pārvadājuma pirms preču atkalievešanas Savienībā notiek kādā valstī ārpus Savienības, tad par *TIR* karnetes datu iesniegšanu, lai sāktu *TIR* operāciju katrā Savienības ievešanas muitas iestādē, atbild *TIR* karnetes turētājs (vai tā pārstāvis).

Piemēru sk. IX.8.9. pielikumā.

IX.4.2. *TIR* karnetes datu pieņemšana

ĪA 273. pants

Lai apmainītos ar *TIR* karnetes datiem par *TIR* operācijām un **lai pabeigtu Savienības tranzīta procedūru muitas formalitātes**, izmanto *NCTS*.

Apmaiņa ar *TIR* karnetes datiem elektroniskajos ziņojumos notiek trīs līmeņos:

- starp *TIR* karnetes turētāju un muitu ("ārējais domēns");
- starp vienas valsts muitas iestādēm ("valsts domēns"); un
- starp valstu muitas administrācijām un ar Eiropas Komisiju ("kopīgais domēns").

Kopumā *TIR* karnetes turētājam var būt šādas iespējas iesniegt elektroniskās *TIR* karnetes datus atkarībā no attiecīgās dalībvalsts:

- datu tieša ievade (tostarp ievade, izmantojot muitas tīmekļa vietni);
- elektroniska datu apmaiņa (EDA);
- datu ievade muitas iestādē (terminālī, kas nodots uzņēmēju rīcībā);
- izmantojot starptautiskās organizācijas izstrādātu saskarni (piem., *IRU* sistēmu *EPD*).

TIR karnetes izmantošana bez *TIR* karnetes datu apmaiņas *TIR* operācijai gadījumos, kad elektroniskā sistēma īslaicīgi nav pieejama, aprakstīta X.8.4. pielikumā (atkāpšanās procedūra).

ĪA 274. pants

Lai gan *TIR* karnetes turētājam ir pienākums iesniegt *TIR* karnetes datus nosūtītājā vai ievešanas muitas iestādē, izmantojot *NCTS*, lai izvairītos no juridiskām sekām, ko izraisa elektroniskā ziņojuma un *TIR* karnetes datu neatbilstība, Savienības muitas dienestiem ir jāturpina aizpildīt *TIR* karneti saskaņā ar *TIR* konvencijas noteikumiem.

TIR konvencijas 1. pielikums

Situācijā, kad parādās neatbilstības starp *NCTS* datiem un *TIR* karnetes datiem un *TIR* karneti, noteicošā ir *TIR* karnetē ietvertā informācija, un *TIR* karnetes turētājam jāizlabo elektroniskie dati, nodrošinot atbilstību *TIR* karnetes informācijai.

TIR konvencijas 10. pielikuma 4. punkts

Katrai *TIR* karnetei piešķirts unikāls atsauces numurs. *TIR* karnetē var būt 4, 6, 14 vai 20 kvītis. Vienu karnetes lapu pāri izmanto līgumslēdzēja puse. Karnetes lapu skaits norāda uz to, cik liels ir līgumslēdzēju pušu skaits, caur kurām iespējams tranzīts, tostarp norādot nosūtītāja un galamērķa līgumslēdzējas puses.

Ir svarīgi nodrošināt, lai tiktu pieņemtas tikai spēkā esošas *TIR* karnetes. *TIR* karnešu sarakstu, ko starptautiskā organizācija atzinusi par nederīgām, iespējams lejupielādēt no tās elektroniskās datubāzes.

IRU, kas atbild par *TIR* karnešu drukāšanu un izplatīšanu un ieviesusi dažus drošības pasākumus, lai nodrošinātu, ka viltotas vai neīstas *TIR* karnetes var atpazīt. Drošības pazīmes ir šādas:

- iespiests kravas automašīnas logotips uz priekšējā vāka;
- drukāšanai izmantota tinte ar siltummaiņas efektu;

svītrkods, kas atbilst *TIR* karnetes numuram no burtu un ciparu kombinācijas.

TIR konvencijas 12. pants

Tomēr pat īsta *TIR* karnete var būt nederīga, ja to, piem., nav parakstījusi un apzīmogojusi izdevēja apvienība vai ja beidzies *TIR* karnetes vāka lapas 1. ailē norādītais derīguma termiņš.

Kā jebkuras muitas kontroles gadījumā, pirms *TIR* karnetes pieņemšanas veicamo pārbaužu pakāpe un intensitāte tiks noteikta, pamatojoties uz riska analīzi. Šīs pārbaudes tiks veiktas arī, lai nodrošinātu, ka iekrautajām precēm ir pieejams galvojuma segums (sk. IX.3.3. punktu).

IX.4.3. Transportlīdzekļa/konteineru drošība

TIR konvencijas 2. pielikums

Ņemot vērā muitas kontroles savstarpējo atzīšanu, ir svarīgi, lai nosūtītāja muitas iestāde nodrošinātu, ka transportlīdzeklis vai konteiners ir atzīts par atbilstošu preču pārvadājumu veikšanai, izmantojot *TIR* karneti. Vairākumā gadījumu un saskaņā ar riska analīzi tiks veikta tikai transportlīdzekļa apstiprinājuma sertifikāta pārbaude. Tomēr jāatceras, ka šos sertifikātus var viegli viltot. Ja apstiprinājuma sertifikāta nav vai tas ir nederīgs, *TIR* operāciju nevar sākt.

IX.4.3.1. Ieteikums izmantot kodu sistēmu ziņošanai par defektu piezīmēm *apstiprinājuma* sertifikātā

TIR konvencijas 2., 3., 4. pielikums

TIR konvencijas Administratīvā komiteja nolēma 2015. gada 11. jūnijā ieteikt muitas dienestiem, reģistrējot defektu piezīmes apstiprinājuma sertifikāta 10. punktā, papildināt ar roku rakstītus defektus ar kodu sistēmu, kurā norāda jebkura defekta vietu un veidu. Visi Savienības muitas dienesti izmanto vienotu kodu sistēmu, kas noteikta šajā

ieteikumā. Tomēr, ja apstiprinājuma sertifikāta 10. punktā kods nav norādīts, to nedrīkst uzskatīt par šķērsli apstiprinājuma sertifikāta pieņemšanai, ja ir ievēroti *TIR* konvencijas 3. pielikuma noteikumi.

IX.4.4. Rīcība nosūtītājā vai ievešanas muitas iestādē

ĪA 276. pants

Jāuzrāda *TIR* karnete kopā ar visiem nepieciešamajiem pavaddokumentiem, transportlīdzeklis un preces, turklāt *TIR* karnetes turētājs vai tā pārstāvis atbild par *TIR* karnetes iesniegšanu nosūtītājā vai ievešanas muitas iestādē (dati (*NCTS*)) ar ziņojumu "Deklarācija iesniegta" (IE015), izmantojot noteikumus un kodus, kas noteikti elektroniskajām tranzīta deklarācijām.

PDA C.2 papildinājums

TIR karnetes datu elementi, kas atbilst *NCTS* datiem, norādīti IX.8.2. pielikumā.

DA B pielikums

ĪA B pielikums

Savienības galamērķa vai izvešanas muitas iestādes, kurās uzrāda preces, lai pabeigtu *TIR* operāciju, ir norādītas Savienības muitas iestāžu datubāzē. Tīmekļa vietnes adrese ir:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/col/col_search_home.jsp?Lang=en.

NCTS automātiski apstiprina deklarāciju. Apstiprināšana var ietvert *TIR* ID turētāja pārbaudi *ITDB* sistēmā. Nepareiza, nepilnīga vai neatbilstoša deklarācija tiek noraidīta ar ziņojumu "Deklarācija noraidīta" (IE016).

Ja muitas dienesti deklarāciju pieņem, sistēma ģenerē preču galveno atsauces numuru (*MRN*), ko piešķir *TIR* operācijai un ar ziņojumu "*MRN* piešķirts" (IE028) paziņo *TIR* karnetes turētājam vai tā pārstāvim.

Tad deklarācija iegūst statusu "pieņemta" Nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde nosaka termiņu, kādā preces jāuzrāda galamērķa vai izvešanas muitas iestādē (sk. 4.4.6. punktu) vai lemj par kontroli attiecībā uz precēm/transportlīdzekli, tostarp transportlīdzekļa plombām.

Pēc tam nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde var pārbaudīt *TIR* ID turētāja numura derīgumu, izmantojot vienu no šādām metodēm:

- automātiski deklarācijas pieņemšanas laikā, savienojot savu valsts tranzīta sistēmu ar *ITDB*;

ĪA 276. pants

- manuāli pirms *TIR* operācijas izlaišanas *ITDB* sistēmā;

- manuāli *ITDB* sistēmā IX.8.4. pielikumā aprakstītās atkāpšanās procedūras gadījumā.

Elektroniskās deklarācijas labošanas, anulēšanas un pārbaudes jautājumi aplūkoti Tranzīta rokasgrāmatas IV daļas 2. nodaļā.

IX.4.4.1. *TIR* karnetes pareiza izmantošana

TIR karnetes pienācīga izmantošana Jāizmanto pienācīgi aizpildīta *TIR* karnete. 8.3. pielikumā soli pa solim aprakstīts, kā aizpildīt *TIR* karneti un kā rīkoties ar karnetes lapām dažādās muitas iestādēs (nosūtītājā iestādē, ceļā un galamērķī).

Nosūtītājai muitas iestādei uzmanīgi jāpārbauda arī, vai pienācīgi ir aizpildīts *TIR* karnetes vāka lapa.

IX.4.4.2. HS koda ieteicamā izmantošana

Rezolūcijas un ieteikumi, TIR rokasgrāmata

2008. gada 31. janvārī 1975. gada *TIR* konvencijas Administratīvā komiteja nolēma ierosināt, lai *TIR* karnetes turētāji *TIR* karnetes dzeltenās lapas (nav paredzēta muitas lietošanai) preču manifesta 10. ailē, iekļautu ne tikai preču aprakstu, bet arī norādītu sešciparu HS kodu.

Savienības nosūtītājas muitas iestādes pieņems arī karnetes ar norādītu HS kodu *TIR* karnetes lapās, kas paredzētas muitas lietošanai, un elektroniskās *TIR* karnetes datos.

Jāatzīmē, ka HS koda ierakstīšana *TIR* karnetes turētājam nav obligāta prasība.

Gadījumos, kad HS kods ir norādīts, nosūtītājas vai ievešanas muitas iestādes muitas dienestam jāpārbauda, vai norādītais HS kods atbilst citos muitas dokumentos, komercdokumentos vai pārvadājuma dokumentos norādītajam.

IX.4.4.3. Savienības preču muitas statusa apliecinājums

DA 119. un 127. pants

ĪA 207. pants

Ja *TIR* karnete kā dalībvalstī izdotais vienotais pārvadājuma dokuments attiecas uz Savienības precēm, ko caur trešās valsts teritoriju ieved no citas dalībvalsts, tad *TIR* karnetes turētājs var *TIR* karnetes visu attiecīgo lapu kravas manifesta daļā (10. aile) kopā ar parakstu ierakstīt kodu "T2L" (vai "T2LF" Savienības precēm, ko

pārvadā uz, no vai starp īpaša nodokļu režīma teritorijām), lai apliecinātu Savienības preču muitas statusu.

Ja *TIR* karnete attiecas arī uz ārpussavienības precēm, simbols "T2L" vai "T2LF" un paraksts jānorāda tā, lai tas nepārprotami attiektos tikai uz Savienības precēm.

Nosūtītāja muitas iestāde apliecina koda "T2L" vai "T2LF" autentiskumu uz visām attiecīgajām *TIR* karnetes lapām ar zīmogu un kompetentā darbinieka parakstu.

IX.4.4.4. Galvojuma uzrādīšana

Lai preces izlaistu *TIR* operācijai, vajadzīgs galvojums. *TIR* operācijās galvojumu uzrāda derīgas *TIR* karnetes veidā. *NCTS* izmanto B tipa galvojumu un *TIR* karnetes numuru. IX.3. punktā sniegta sīkāka informācija par galvojumiem.

IX.4.4.5. Plombu uzlikšana transportlīdzekļiem/konteineriem

TIR konvencijas 19. pants

TIR konvencijas 2. pielikums

Jāvelta uzmanība arī plombas uzlikšanai transportlīdzekļiem/konteineriem. Ir svarīgi salīdzināt uzliekamo muitas plombu skaitu un to precīzo novietojumu ar paraugu apstiprinājuma sertifikātā (5. punkts) un tam pievienotajās fotogrāfijās (vai zīmējumos). Ja nosūtītāja muitas iestāde uzskata par nepieciešamu, tā var uzlikt lielāku skaitu plombu, lai nepieļautu kravas nodalījuma nesankcionētu atvēršanu.

Nosūtītājas muitas iestādes uzliktās muitas plombas jāuzliek pareizi, un ievešanas muitas iestādei rūpīgi jāpārbauda jau uzliktās plombas, lai noteiktu iespējamu nelikumīgu iejaukšanos. *TIR* sistēmā nav pieņemami muitas plombu vietā izmantot eksportētāja vai pārvadātāja plombas.

IX.4.4.6. Termiņš

ĪA 276. un 278. pants

Nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde nosaka termiņu, līdz kuram preces uzrāda galamērķa vai izvešanas muitas iestādē.

Minētās iestādes noteiktais termiņš ir saistošs to dalībvalstu muitas dienestiem, kuru teritorijā preces tiek ievestas *TIR* operācijas laikā. Minētās valstis noteikto termiņu nedrīkst mainīt.

Ja preču uzrādīšana galamērķa vai izvešanas muitas iestādei ir notikusi pēc tā termiņa beigām, kuru noteikusi nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde, uzskata, ka *TIR* karnetes turētājs ievērojis termiņu, ja viņš vai pārvadātājs sniedz galamērķa vai izvešanas muitas iestādei pietiekamus pierādījumus par to, ka nav atbildīgs par kavēšanos.

Nosakot termiņu, nosūtītājai vai ievešanas muitas iestādei jāņem vērā:

- izmantojamā transportlīdzekļa veids;
- maršruts;
- visi tiesību akti, kas attiecas uz pārvadājumiem, vai citi tiesību akti, kas var ietekmēt termiņa noteikšanu (piem., tādi tiesību akti sociālajā vai vides jomā, kas attiecas uz transporta veidu, noteikumi par autotransporta līdzekļa vadītāju darba laiku un obligātiem atpūtas periodiem);
- attiecīgā gadījumā jebkāda informācija, ko paziņojis *TIR* karnetes turētājs.

IX.4.4.7. Preču pārvietošanas maršruts *TIR* operācijā

ĪA 275. pants

Ja nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde uzskata par nepieciešamu (piemēram, pārvadājot paaugstināta riska preces), tās vienmēr nosaka pārvadājuma maršrutu, ņemot vērā jebkādu atbilstošu informāciju, ko sniedzis *TIR* karnetes turētājs.

Precīzi noteikt pārvadājuma maršrutu, kas jāievēro, varētu būt neiespējami. Tomēr *TIR* karnetes 22. ailē un *NCTS* jānorāda vismaz tās dalībvalstis, kuras ceļā paredzēts šķērsot.

Parasti sagaidāms, ka preces, ko pārvieto *TIR* operācijā, un īpaši, ja attiecīgās preces ir dzīvi dzīvnieki vai ātrbojīgās preces, pārvadā uz galamērķi pa saimnieciski visizdevīgāko maršrutu.

IX.4.4.8. Izlaišana *TIR* operācijai

ĪA 276. pants

Preces izlaiž *TIR* operācijai pēc *TIR* karnetes datu pieņemšanas un nepieciešamās kontroles veikšanas. Nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde paziņo *TIR* karnetes turētājam par preču izlaišanu *TIR* operācijai.

Nosūtītāja muitas iestāde reģistrē *TIR* operācijas *MRN TIR* karnetes 1. lapas pasakņa 2. ailē (Nr.) un atdod to *TIR* karnetes turētājam vai viņa pārstāvim.

DA 184. pants

Tranzīta pavaddokuments (TPD) vai tranzīta/drošības pavaddokuments (TDPD) nav obligāti jāpievieno kopā precēm, kuras pārvadā ar *TIR* karneti, ja *MRN* uz *TIR* karnetes ir viegli salasāms vai *MRN* tiks iesniegts muitas dienestiem citā veidā (piemēram, kā svītru kods vai parādīts elektroniskās vai mobilās ierīcēs).

Tomēr *TIR* karnetes turētājs var pieprasīt nosūtītājai vai ievešanas muitas iestādei izdot viņam TPD vai TDPD muitas iestādes noteiktā veidā (kā izdruku vai elektroniski).

TIR karnetes 1. lapu ar norādīto *MRN* atdala un patur nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde.

ĪA 276. pants

Izlaižot preces, *NCTS* automātiski nosūta ziņojumu "Deklarācijas AAR (sagaidāmās ierašanās ieraksts)" (ziņojums IE001) galamērķa vai izvešanas muitas iestādei. *TIR* karnetes turētājs vai viņa pārstāvis var arī saņemt ārējo ziņojumu "Preces izlaistas tranzītā" (IE029).

IX.4.5. Iekraušana starppunktā

TIR konvencijas 18. pants

TIR pārvadājumā var būt iesaistītas ne vairāk kā četras[92] nosūtītājas un galamērķa muitas iestādes.

Ja starpposma muitas iestādē ceļā tiek iekrautas papildu preces, šī iestāde *TIR* karnetes izmantošanas un *TIR* karnetes datu ziņā darbojas gan kā galamērķa muitas iestāde, gan kā nosūtītāja muitas iestāde.

Jāievēro 4.4. punktā aprakstītās procedūras. Konkrēti, *NCTS* tiks slēgta iepriekšējā operācija un tiks nosūtīti ziņojumi IE06 un IE018 (sk. IX.5.3. punktu).

Pēc papildu preču iekraušanas *TIR* karnetes turētājs atbild par jaunas deklarācijas ar *TIR* karnetes datiem, tostarp visu ziņu par agrākajiem sūtījumiem (piem., iepriekšējā dokumenta atsauce (*MRN*)), ievadīšanu *NCTS*. Piemēru sk. IX.8.9. pielikumā.

[92] Tās varēs būt līdz pat astoņām, ja 2022. gada martā stāsies spēkā depozitarā paziņojuma C.N.99.2021.TREATIES-XI.A.16 grozījumi.

IX.4.5.1. *TIR* pārvadājuma apturēšana uz laiku

TIR konvencijas 26. pants

Piezīmes par TIR konvencijas 2. un 26. pantu

TIR konvencijas 26. panta 2. punkts

TIR pārvadājuma apturēšana, pat ja tas ir uz laiku, nozīmē, ka šādai apturētai maršruta daļai netiek nodrošināts *TIR* galvojums. *TIR* pārvadājumu aptur, ja tas notiek valstī, kas nav *TIR* konvencijas līgumslēdzēja puse. Ja kāds *TIR* pārvadājuma posms netiek veikts pa autoceļu (piem., tiek šķērsota jūra, izmantojot vienkāršāku tranzīta procedūru vai bez tranzīta procedūra), *TIR* karnetes turētājs var lūgt muitas dienestus apturēt *TIR* pārvadājumu attiecīgajā brauciena daļā un to atsākt pēc šī posma pabeigšanas.

TIR konvencijas 26. panta 3. punkts

Šādos gadījumos attiecīgi tiek veiktas pārbaudes un formalitātes, kas paredzētas izvešanas un ievešanas muitas iestādēs. Sk. IX.4.4. un IX.5.3. punktu.

Piezīmes par TIR konvencijas 2. un 26. pantu

Tomēr vienā no līgumslēdzējām pusēm var piemērot *TIR* procedūru brauciena posmam, ko neveic pa autoceļu (piem., pa dzelzceļu), gadījumos, kad muitas dienesti var nodrošināt kontroles un formalitātes pienācīgai procedūras sākšanai un pabeigšanai ievešanas un izvešanas (un attiecīgā gadījumā galamērķa) muitas iestādē.

IX.4.6. Neatbilstības

IX.4.6.1. Rīcība neatbilstību gadījumā

Pamatā saistībā ar precēm jāņem vērā triju veidu neatbilstības:

- preču iztrūkums;
- preču pārpalikums;
- nepareizs preču apraksts.

Rīcība šādu neatbilstību gadījumā būs atkarīga no tā, vai neatbilstību konstatē nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde un vai ir iesaistīta arī eksporta deklarācija.

IX.4.6.2. Nosūtītājā muitas iestādē konstatētas neatbilstības

TIR konvencijas 40. pants

Nosūtītājai muitas iestādei atklājot neatbilstību nosūtītājā muitas iestādē pirms *TIR* karnetes un ievadīto *TIR* karnetes datu pieņemšanas, to uzskata par neatbilstību, kas skar iepriekšējo muitas procedūru, piem., uzglabāšanu muitas noliktavā, pagaidu uzglabāšanu vai preču izlaišanu eksporta procedūrai. Tā varētu notikt, ja neatbilstība skar tādus jautājumus kā preču apraksts un

daudzums, ja informācija par iepriekšējo muitas procedūru ir vienkārši pārrakstīta *TIR* karnetē un tās datos.

Tomēr var būt arī apstākļi, kuros neatbilstība ir krāpnieciska un ir paredzēta, lai ļaunprātīgi izmantotu *TIR* un tranzīta sistēmu, piem., aprakstot preces, kurām piemīt paaugstināts risks salīdzinājumā ar citām precēm. Šādos gadījumos atbilstošas ir soda sankcijas, kas vērstas pret atbildīgajām personām, saskaņā ar attiecīgās valsts norādījumiem.

IX.4.6.3. Ievešanas muitas iestādē konstatētas neatbilstības

TIR konvencijas 23. pants

TIR konvencijas 24. pants

Ievešanas muitas iestādes muitas dienesti pārbauda preces, kas tiek pārvadātas *TIR* transportlīdzeklī ar uzliktām plombām, tikai īpašos gadījumos. Pārbaudes gadījumā minētais muitas dienests datus par uzliktajām jaunajām plombām un, attiecīgā gadījumā, kontroles rezultātiem reģistrē *TIR* karnetes atlikušajās lapās un atbilstošajos pasakņos, kā arī *NCTS*.

TIR konvencijas 8.5. pants

TIR konvencijas 8.7. pants

SMK 79. pants

Ja ievešanas muitas iestāde ceļā konstatē neatbilstību, tā jāizskata pēc būtības. Ja attiecīgās nedeklarētās preces konstatē autotransporta kravas nodalījumā, kam uzliktas plombas, *TIR* karnetes turētājs ir galvenā tieši atbildīgā persona, parādnieks, kam jāmaksā muitas parāds. Fiskālu iemeslu dēļ nodrošināto summu sedz *TIR* karnetes galvojums, un par to atbild garantējošā asociācija.

Ja kāda iemesla dēļ nevar ļaut turpināt *TIR* operāciju (piem., tāpēc ka preču ievešana ir aizliegta vai ierobežota), preces jāaiztur uz robežas.

TIR konvencijas 8.5. pants

Ja tomēr *TIR* operāciju var turpināt, atklāto preču informācija jāapstiprina *TIR* karnetes atlikušajās lapās (ailes "Dienesta lietošanai"). Ailē "Dienesta lietošanai" jāieraksta "Preču pārpalikums: *TIR* konvencijas 8. panta 5. punkts", kam seko atklāto preču apraksts un daudzums.

TIR karnetes turētājam atbilstoši jālabo dati *NCTS* pirms tās pieņemšanas ievešanas muitas iestādē.

Konstatējot preču pārpalikumu, kas neatrodas kravas nodalījumā, kam uzliktas plombas, tās uzskatāmas par kontrabandas precēm, kas nelikumīgi ievestas Savienībā, un attiecīgi jārīkojas. Šādos apstākļos garantējošā asociācija neatbild par iespējamo nodokļu un maksājumu samaksu, pat ja autovadītāju vai *TIR* karnetes turētāju varētu uzskatīt par muitas parādniekiem.

IX.5. Formalitātes galamērķa vai izvešanas muitas iestādē

Šajā punktā ir šāda informācija:

- ievads (IX.5.1. punkts);
- *TIR* operācijas noslēgšana nosūtīšanas vietā (IX.5.2. punkts);
- rīcība galamērķa vai izvešanas muitas iestādē (IX.5.3. punkts);
- galamērķa vai izvešanas muitas iestādes maiņa (IX.5.4. punkts);
- starpgadījumi ceļā un apstiprinājuma ziņojuma lietošana (IX.5.5. punkts);
- neatbilstības (IX.5.6. punkts);
- *TIR* karnešu kontroles sistēma (IX.5.7. punkts);
- izkraušana starppunktā (IX.5.8. punkts);
- *TIR* karnetes izmantošana atpakaļnosūtītām precēm (IX.5.9. punkts).

IX.5.1. Ievads

Galamērķa un izvešanas muitas iestādēm galvenais pienākums ir nodrošināt *TIR* operācijas ātru pabeigšanu.

IX.5.2. *TIR* operācijas noslēgšana nosūtītājā vai ievešanas muitas iestādē

TIR operācijas noslēgšana, ko kompetentās iestādes veic nosūtītājā vai ievešanas muitas iestādē, ir ļoti svarīga, jo tā faktiski nosaka garantējošās asociācijas atbildības izbeigšanos.

TIR konvencijas 10,2. pants

SMK 215. panta 2. punkts

TIR operāciju var noslēgt tikai tad, ja tā ir pareizi pabeigta.

TIR konvencijas 1. panta e) punkts

TIR operācijas noslēgšana ir netieša darbība, jo nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde nepieņem oficiālu lēmumu un neveic oficiālu darbību. Tāpat arī garantējošajai asociācijai netiek nosūtīts

oficiāls paziņojums, apstiprinot operācijas noslēgšanu. *TIR* karnetes turētājs un garantējošā asociācija var uzskatīt *TIR* operāciju par noslēgtu, ja nav paziņojuma par pretējo.

IX.5.3. Rīcība galamērķa vai izvešanas muitas iestādē

ĪA 278.-279. pants

Uzrādot preces, transportlīdzekli, *TIR* karneti un *TIR* operācijas *MRN* nosūtītājas vai ievešanas muitas iestādes noteiktajā termiņā, galamērķa vai izvešanas muitas iestāde pārbauda uzliktās plombas un izmanto *MRN*, lai atrastu datus *NCTS* un tos reģistrētu.

Nosūtītājai vai ievešanas muitas iestādei tiek nosūtīts ziņojums "Ierašanās paziņojums" (IE006), lai informētu, ka sūtījums ir pienācis.

ĪA 277. pants

Pabeidzot vajadzīgās kontroles, kuru pamatā ir ziņojumā "Deklarācijas *AAR* (sagaidāmās ierašanās ieraksts)" (IE001) iekļautā informācija, galamērķa vai izvešanas muitas iestāde nosūta ziņojumu "Kontroles rezultāti" (IE018), izmantojot atbilstošos kodus, nosūtītājai vai ievešanas muitas iestādei. Šajā ziņojumā jāiekļauj arī informācija, kas pārvadājuma laikā pievienota protokola lapā un *TIR* karnetes 1. lapas pasaknī. Tā varētu būt informācija par tādiem jautājumiem kā pārkraušana, jaunas plombas, starpgadījumi vai negadījumi (IX.5.5. punkts).

Galamērķa muitas iestāde atdala un patur *TIR* karnetes lapas Nr. 2 abas daļas, ieraksta atzīmes *TIR* karnetes pasaknī un atdod *TIR* karneti *TIR* karnetes turētājam.

ĪA 274. pants

Ja preces izlaistas *TIR* operācijai, izmantojot *NCTS* nosūtītājā vai ievešanas muitas iestādē, un preču ierašanās laikā galamērķa vai izvešanas iestādes sistēma nav pieejama, galamērķa muitas iestādei jāveic nepieciešamā kontrole un jāpabeidz procedūra, pamatojoties uz *TIR* karnetes lapu Nr. 2.

Ierakstus *NCTS* galamērķa vai izvešanas muitas iestāde veic vēlāk, kad sistēma atkal ir pieejama, lai ļautu nosūtītājai vai ievešanas muitas iestādei noslēgt operāciju *NCTS*.

ĪA 274. pants

Ja preces nosūtītājā vai ievešanas muitas iestādē izlaistas *TIR* operācijai bez *TIR* karnetes datu apmaiņas par konkrēto *TIR* operāciju, izmantojot atkāpšanās procedūru, pamatojoties tikai uz *TIR* karneti, galamērķa vai izvešanas muitas iestāde pabeidz

procedūru, pamatojoties uz *TIR* karnetes lapu Nr. 2, un nosūta attiecīgo lapas daļu atpakaļ nosūtītājai vai ievešanas muitas iestādei.

ĪA 279. panta 4. punkts

Galamērķa muitas iestāde apstiprina *TIR* karneti, aizpildot attiecīgo pasakni Nr. 2 un paturot lapu Nr. 2. Pēc apstiprināšanas galamērķa muitas iestādei *TIR* karnete jāatdod *TIR* karnetes turētājam. Ja *TIR* karnetes turētāja nav, *TIR* karnete jāatdod personai, kas to uzrādīja, un tā uzskatāma par personu, kas rīkojas *TIR* karnetes turētāja vārdā.

IX.5.4. Galamērķa vai izvešanas muitas iestādes maiņa

TIR konvencijas 1. panta l) punkts

ĪA 278. panta 3. punkts

TIR konvencija ļauj *TIR* karnetes turētājam uzrādīt preces un *TIR* karneti un pabeigt *TIR* operāciju galamērķa vai izvešanas muitas iestādei, kas nav deklarētā iestāde. Tad minētā muitas iestāde kļūst par galamērķa vai izvešanas muitas iestādi.

Tā kā *NCTS* uzrāda, ka faktiskā galamērķa vai izvešanas muitas iestāde nav saņēmusi attiecīgā *MRN* ziņojumu "Deklarācijas *AAR* (sagaidāmās ierašanās ieraksts)" (IE001), tā nosūta ziņojumu "*AAR* pieprasījums" (IE002).

Nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde atbild ar ziņojumu "AAR atbilde" (IE003), paziņojot ziņojuma "Deklarācijas AAR (sagaidāmās ierašanās ieraksts)" (IE001) datus. Tad galamērķa vai izvešanas muitas iestāde var nosūtīt ziņojumu "Ierašanās paziņojums" (IE006) un veikt turpmākas darbības (sk. IX.5.3.).

Nosūtītājai vai ievešanas muitas iestādei pēc ziņojuma "Ierašanās paziņojums" (IE006) saņemšanas jāinformē deklarētā galamērķa vai izvešanas muitas iestāde, nosūtot ziņojumu "Informācija par galamērķa muitas iestādes maiņu" (IE024), par to, ka preces ieradušās citā galamērķa vai izvešanas muitas iestādē.

Ja nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde neatrod operāciju, izmantojot *MRN*, tā iekļauj ziņojumā "Atbilde uz *AAR* pieprasījumu" (IE003) iemeslus (1.–4. kods), kāpēc ziņojumu "Deklarācijas *AAR* (sagaidāmās ierašanās ieraksts)" (IE001) nav iespējams nosūtīt.

Noraidījuma iemesli var būt šādi:

1. kods – *TIR* operācijas preces jau uzrādītas citā galamērķa vai izvešanas muitas iestādē;

2. kods – *TIR* operāciju atcēlusi nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde;

3. kods – *MRN* nav atpazīstams (tehnisku iemeslu vai neatbilstību dēļ) vai

4. kods – citi iemesli.

(Kodu paskaidrojumus sk. I.4.4.5. punktā.)

Galamērķa vai izvešanas muitas iestāde pārbauda atteikuma iemeslu un, ja atteikuma iemesls to atļauj, pabeidz *TIR* operāciju, atdala un patur *TIR* karnetes lapas Nr. 2 abas daļas. Tai arī jāveic ieraksts atbilstošajā *TIR* karnetes pasaknī Nr. 2 un jānosūta lapas Nr. 2 attiecīgā daļa atpakaļ nosūtītājai vai ievešanas muitas iestādei, kā arī jāatdod *TIR* karnete tās turētājam.

IX.5.5. Starpgadījumi preču pārvietošanas laikā un apstiprinājuma ziņojuma izmantošana

TIR konvencijas 25. pants

Ja ceļā notikuša negadījuma dēļ muitas plombas ir bojātas vai arī preces ir iznīcinātas vai bojātas, pārvadātājs nekavējoties sazinās ar muitas dienestiem vai, ja tas nav iespējams, ar jebkurām citām kompetentajām iestādēm valstī, kurā sūtījums atrodas.

Ja pārvadātājam jānovirzās no maršruta, kuru noteikusi nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde, tādu apstākļu dēļ, kuri ir ārpus tā kontroles, vai Savienības muitas teritorijā ir noticis starpgadījums vai negadījums *TIR* konvencijas 25. panta nozīmē, pārvadātājs uzrāda preces, transportlīdzekli, *TIR* karneti un *MRN* tuvākajā tās dalībvalsts muitas dienestā, kuras teritorijā transportlīdzeklis atrodas.

ĪA 277. pants

Attiecīgās iestādes bez liekas kavēšanās aizpilda protokola lapu, kas ietilpst *TIR* karnetē.

Ja negadījuma rezultātā krava jāpārkrauj citā transportlīdzeklī, šādu pārkraušanu var veikt tikai attiecīgās iestādes pārstāvja klātbūtnē. Šī iestāde aizpilda protokola lapu.

TIR konvencijas 29. panta paskaidrojošā piezīme

Ja vien *TIR* karnetē nav atzīmes "Smagas vai lielgabarīta preces", aizstājēja transportlīdzeklim vai konteineram arī nepieciešams apstiprinājums par atbilstību preču pārvadāšanai, izmantojot muitas plombas.

Turklāt tam jāuzliek plomba, un informācija par uzliktajām plombām jānorāda apstiprinājuma ziņojumā.

Tomēr, ja apstiprināts transportlīdzeklis vai konteiners nav pieejams, preces var pārkraut neapstiprinātā transportlīdzeklī vai konteinerā, ja

tam iespējams nodrošināt atbilstošus aizsardzības mehānismus. Šādā gadījumā muitas dienestiem jāizlemj, vai tie var atļaut turpināt pārvadājumu, izmantojot *TIR* karneti, ar minēto transportlīdzekli vai konteineru.

Ja draudošas briesmas liek nekavējoties pilnībā vai daļēji izkraut kravu, pārvadātājs var rīkoties pēc paša iniciatīvas, negaidot iestāžu rīcību. Tādā gadījumā pārvadātājam jānodrošina muitas dienestiem pierādījumi par to, ka tas bija spiests šādi rīkoties transportlīdzekļa, konteinera vai kravas drošības interesēs. Ja veikti profilakses pasākumi un briesmas vairs nedraud, pārvadātājs nekavējoties informē muitas dienestus, lai tie varētu pārbaudīt faktus, apskatīt kravu, uzlikt transportlīdzeklim vai konteineram plombas un aizpildīt protokola lapu.

Galamērķa vai izvešanas muitas iestāde nosūta ziņojumu "Kontroles rezultāti" (IE018), iekļaujot jebkuru pieejamo informāciju par starpgadījumu, kas norādīta protokola lapā un *TIR* karnetē.

Protokola lapa paliek pievienota *TIR* karnetei.

IX.5.6. Galamērķa vai izvešanas muitas iestādē konstatētas neatbilstības

IX.5.6.1. Ar precēm saistītas neatbilstības

TIR konvencijas 8.5. pants

Ja galamērķa vai izvešanas muitas iestāde konstatē neatbilstību, tā jāizskata pēc būtības. Ja attiecīgās nedeklarētās preces konstatē autotransporta līdzekļa kravas nodalījumā, kam uzliktas plombas, fiskālu apsvērumu dēļ nodrošināto summu sedz *TIR* karnetes galvojums, un par to atbild garantējošā asociācija. Jāizdara atzīme *TIR* karnetes lapas Nr. 2 27. ailē un pasakņa Nr. 2 5. ailē.

Ieraksts ir šāds – "Preču pārpalikums: *TIR* konvencijas 8. panta 5. punkts", kam seko atklāto preču apraksts un daudzums. *NCTS* galamērķa vai izvešanas muitas iestāde nosūta ziņojumu "Kontroles rezultāti" (IE018) ar kodu "B" un piezīmi "Gaida neatbilstību noskaidrošanu", lūdzot nosūtītājai vai ievešanas muitas iestādei veikt izmeklēšanu.

Pēc tam operācija nosūtītājā vai ievešanas muitas iestādē iegūst statusu "Gaida risinājumu".

Pēc jautājuma atrisināšanas nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde izmanto ziņojumu "Neatbilstību novēršanas apstiprinājums" (IE020),

lai informētu galamērķa vai izvešanas muitas iestādi. Pēc tam preces tiek izlaistas un nosūtītāja muitas iestāde noslēdz operāciju.

Ja neatbilstība saistīta ar trūkstošām vai nepareizi aprakstītām precēm, jārīkojas līdzīgi attiecībā uz *TIR* karnetes apstiprināšanu un ziņojumu nosūtīšanu *NCTS* sistēmā.

IX.5.6.2. Ar plombām saistītas neatbilstības

Galamērķa vai izvešanas iestādē muita pārbauda, vai uzliktās plombas ir neskartas. Ja plombas ir salauztas vai bojātas, galamērķa vai izvešanas muitas iestāde norāda šo informāciju ziņojumā "Kontroles rezultāti" (IE018), ko tā nosūta nosūtītājai vai ievešanas muitas iestādei.

Šādos gadījumos šī iestāde pieņem lēmumu, pamatojoties uz norādītājiem faktiem, un izlemj par atbilstošo pasākumu veikšanu (piem., preču apskates veikšanu), pirms par to informē nosūtītāju vai ievešanas muitas iestādi.

IX.5.6.3. Citas neatbilstības

Ja neatbilstība ir krāpnieciska un ir paredzēta, lai ļaunprātīgi izmantotu *TIR* sistēmu, tad būtu atbilstoši pret atbildīgajām personām ierosināt tiesvedību.

IX.5.7. *TIR* karnešu kontroles sistēma

TIR konvencijas 6. panta 2.bis punkts

TIR konvencijas 10. pielikums

Par *TIR* karnešu kontroles sistēmas izveidi, lai efektīvi organizētu starptautisko galvojumu sistēmu un nodrošinātu tās darbību, atbild Administratīvās komitejas pilnvarota starptautiska organizācija. Pašlaik šāda pilnvarotā organizācija ir Starptautiskā autopārvadātāju savienība (*IRU*), kura izmanto elektronisko kontroles sistēmu (*SafeTIR*).

Galamērķa muitas iestādes pienākums ir nodrošināt informācijas pieejamību par *TIR* operācijas pabeigšanu vai daļēju pabeigšanu *NCTS*.

Šo informāciju nosūta, izmantojot ātrākos pieejamos saziņas līdzekļus, ja iespējams, katru dienu. Nosūta vismaz šādu informāciju par visām *TIR* karnetēm, kas uzrādītas galamērķa muitas iestādē:

a. *TIR* karnetes atsauces numurs;

b. datums un reģistra numurs muitas virsgrāmatā (grāmatvedība);

c. galamērķa muitas iestādes nosaukums vai numurs;

d. datums un atsauces numurs, kas norādīts *TIR* operācijas pabeigšanas sertifikātā (2. lapas 24.–28. ailē) galamērķa muitas iestādē (ja atšķiras no b) apakšpunkta);

e. atzīme par to, vai *TIR* operācija pabeigta daļēji vai pilnībā;

f. pabeigšana apstiprināta ar vai bez iebildēm, neierobežojot *TIR* konvencijas 8. un 11. panta piemērošanu;

g. cita informācija vai dokumenti (nav obligāti);

TIR karnetes lapas numurs, kurā pabeigšana ir apstiprināta.

IX.5.8. Izkraušana starppunktā

TIR konvencijas 18. pants

TIR pārvadājumā var būt iesaistītas ne vairāk kā četras[93] nosūtītājas un galamērķa muitas iestādes.

Ja starpposma muitas iestādē ceļā daļa preču tiek izkrautas, šī iestāde *TIR* karnetes izmantošanas un *TIR* karnetes datu vajadzībām darbojas gan kā galamērķa muitas iestāde, gan kā nosūtītāja muitas iestāde.

Jāievēro IX.5.3. punktā aprakstītās procedūras. Proti, agrākā operācija tiks slēgta *NCTS* un tiks nosūtīts IE006 un IE018 ziņojums.

Pēc izkraušanas *TIR* karnetes turētājs atbild par jaunas deklarācijas saistībā ar atlikušajām precēm ievadīšanu *NCTS*. Piemēru sk. 8.9. pielikuma c) punktā.

IX.5.9. *TIR* karnetes izmantošana atpakaļsūtītām precēm

2. panta paskaidrojošā piezīme (0.2-1)

TIR pārvadājums var sākties un beigties vienā valstī, ja daļu brauciena veic citā līgumslēdzējas puses valstī.

TIR labākās prakses rokasgrāmata

To var izmantot arī gadījumos, kad cita līgumslēdzēja puse neļauj turpināt *TIR* pārvadājumu savā teritorijā (piem., ja konkrētas preces ir aizliegtas). Šādos gadījumos var rīkoties divējādi: •ievešanas muitas iestāde attiecīgajā līgumslēdzējā pusē sāk *TIR* operāciju un

[93] 2022. gada martā tās varētu būt līdz pat astoņām (sal. 90. zemsv. piez.).

nekavējoties apstiprina to kā pabeigtu, norādot visu atlikušo karnetes lapu ailē "Dienesta lietošanai" atteikuma precīzo iemeslu.

TIR karnetes turētājs tad atgriežas iepriekšējās valsts izvešanas muitas iestādē un pieprasa mainīt valsti un galamērķa muitas iestādi *TIR* pārvadājumam. Lai to veiktu, *TIR* karnetes turētājs pieprasa muitas dienestiem apstiprināt veiktās izmaiņas 1. lapas 7. ailē un visu atlikušo karnetes lapu 6. un 12. ailē;

- ievešanas muitas iestāde attiecīgajā līgumslēdzējā pusē atsakās apstiprināt *TIR* karneti, kā aprakstīts iepriekš. *TIR* karnetes turētājs tad atgriežas iepriekšējās valsts izvešanas muitas iestādē un pieprasa mainīt valsti un galamērķa muitas iestādi *TIR* pārvadājumam. Tālab *TIR* karnetes turētājs lūdz muitas dienestus apliecināt veiktās izmaiņas vāka lapas 7. ailē un visu pārējo karnetes lapu 6. un 12. ailē, kā arī lūdz muitas dienestus arī visu atlikušo lapu ailē "Dienesta lietošanai" norādīt, ka nākamās valsts iestādes atteikušās pieņemt *TIR* karneti.

TIR pārvadājumu var turpināt, izmantojot to pašu *TIR* karneti (atlikušās lapas).

IX.6. Izmeklēšanas procedūra

Šajā punktā ir šāda informācija:

- pirmsizmeklēšanas darbības (IX.6.1. punkts);
- izmeklēšanas procedūra (IX.6.2. punkts);
- pabeigšanas alternatīvs pierādījums (IX.6.3. punkts);
- parāds un atgūšana (IX.6.4. punkts);
- prasījums pret garantējošo asociāciju (IX.6.5. punkts);
- ĪA 163. un 164. panta piemērošana (IX.6.6. punkts).

IX.6.1. Pirmsizmeklēšanas darbības

Gadījumos, kad nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde nesaņem ziņojumu "Ierašanās paziņojums" (IE006) līdz termiņam, kad preces jāuzrāda galamērķa vai izvešanas muitas iestādei, minētajām iestādēm jāizmanto ziņojums "Deklarācijas statusa pieprasījums" (IE904), lai pārbaudītu, vai galamērķa vai izvešanas dalībvalsts

NCTS atbilst šādam statusam. Galamērķī sistēma automātiski pārbauda statusu un atbild, nosūtot ziņojumu "Atbilde par deklarācijas statusu" (IE905). Sīkāku informāciju sk. VII.2.5. daļā.

IX.6.2. Izmeklēšanas procedūra

ĪA 280. pants

Ja IX.6.1. punktā aprakstītais statuss sakrīt abās iestādēs un neviena ziņojuma netrūkst, nosūtītājas vai ievešanas dalībvalsts kompetentajām iestādēm vai nu jāsāk izmeklēšanas procedūra, lai iegūtu informāciju, kas pieprasīta *TIR* operācijas noslēgšanai, vai, ja tas nav iespējams, jānosaka, vai ir radies muitas parāds, kā arī jānosaka parādnieks un dalībvalsts, kas atbild par muitas parāda atgūšanu.

Sīkāku informāciju par elektronisko izmeklēšanu, parādu un atgūšanu sk. VII un VIII daļā.

Tomēr, lai uzsāktu procedūru izmeklēšanas uzsākšanai deklarētajā galamērķa vai izvešanas muitas iestādē, nosūtīšanas vai ievešanas dalībvalsts kompetentajām iestādēm ieteicams pārbaudīt ieraksta esību par operācijas pabeigšanu elektroniskajā kontroles sistēmā, ko izmanto *TIR* konvencijas 10. pielikumā minētā starptautiskā organizācija.

Gadījumos, kad *TIR* operāciju nevar noslēgt vēlākais 28 dienu laikā pēc izmeklēšanas pieprasījuma nosūtīšanas deklarētajai galamērķa vai izvešanas muitas iestādei, nosūtītājas vai ievešanas dalībvalsts muitas dienests pieprasa *TIR* karnetes turētājam sniegt pierādījumus, ka *TIR* operācija ir pabeigta, vai informāciju par pārkāpuma vai neatbilstības vietu un attiecīgi informē garantējošo asociāciju. Lai nosūtītu pieprasījumu *TIR* karnetes turētājam vai viņa pārstāvim, var izmantot ziņojumu "Pieprasījums par nepiegādātu kravu" (IE140), bet atbildes sniegšanai – ziņojumu "Informācija par nepiegādātu kravu" (IE141).

Abos gadījumos pierādījumus (par pabeigšanu vai neatbilstības vietu) sniedz *TIR* karnetes turētājs 28 dienu laikā no pieprasījuma dienas. Šo periodu pēc *TIR* karnetes turētāja lūguma var pagarināt vēl par 28 dienām.

Ja pēc šī perioda beigām:

- nav atbildes no galamērķa vai izvešanas muitas iestādes,

- galamērķa muitas iestāde apstiprina, ka *TIR* karnete nav uzrādīta,
- muitas dienests nav saņēmis pieņemamu alternatīvu pierādījumu,
- nav pierādījumu, ka *TIR* operācija ir pabeigta, vai
- neviena cita dalībvalsts nav lūgusi nodot atbildību par atgūšanu,

nosūtītājas vai ievešanas dalībvalsts muitas dienestiem oficiāli jāinformē garantējošā asociācija un *TIR* karnetes turētājs par to, ka *TIR* operācija nav noslēgta. Ja šajā laikā izsūta paziņojumu, tas jānosūta pa pastu, izmantojot visus iespējamos līdzekļus, lai nodrošinātu, ka adresāts paziņojumu saņem.

Jebkurā gadījumā paziņojums jānosūta viena gada laikā pēc *TIR* karnetes pieņemšanas dienas.

TIR konvencijas 11. panta 1. punkts

ĪA 280. panta 8. punkts

Ja izmeklēšanas procedūras gaitā konstatē, ka *TIR* operācija ir pareizi pabeigta, nosūtīšanas vai ievešanas dalībvalsts muitas dienests noslēdz *TIR* operāciju un nekavējoties informē garantējošo asociāciju, *TIR* karnetes turētāju un vajadzības gadījumā visus muitas dienestus, kuri var būt sākuši atgūšanas procedūru.

IX.6.3. Pabeigšanas alternatīvs pierādījums

ĪA 281. pants

Par alternatīvu pierādījumu tam, ka *TIR* operācija ir pabeigta, nosūtīšanas vai ievešanas dalībvalsts muitas dienesti var pieņemt jebkuru dokumentu, ko apliecinājuši galamērķa vai izvešanas dalībvalsts muitas dienesti, kuros preces ir uzrādītas.

Šādam alternatīvam pierādījumam jāidentificē preces un jāpierāda, ka tās ir uzrādītas galamērķa muitas iestādei vai atzītajam saņēmējam.

TIR karnetes turētājs vai garantējošā asociācija nosūtītājas vai ievešanas dalībvalsts muitas dienestam muitas kā alternatīvu pierādījumu var uzrādīt arī vienu no šādiem preču identifikācijas dokumentiem:

- dalībvalsts muitas dienesta apliecināts dokuments vai muitas ieraksts, kurā teikts, ka preces fiziski izvestas no Savienības muitas teritorijas;

- muitas dokuments, kas izdots trešā valstī, kurā precēm piemērota muitas procedūra;
- dokuments, kas izdots trešā valstī un ko minētās valsts muitas dienesti ir apstiprinājuši, un kas apliecina, ka preces uzskata par esošām brīvā apgrozībā attiecīgajā valstī;

Par pierādījumu var izmantot iepriekšminēto dokumentu fotokopijas, ko iestādes apliecinājušas par autentiskām.

ĪA 280. panta 8. punkts

Iestādei, kas atbild par izmeklēšanu, triju mēnešu laikā jāinformē *TIR* karnetes turētājs un garantējošā asociācija, vai tā ir pieņēmusi uzrādīto alternatīvo pierādījumu kā apliecinājumu *TIR* procedūras pabeigšanai. Iestādei, kas atbild par izmeklēšanu, arī jāpaziņo *TIR* karnetes turētājam par jebkādiem pierādījumiem, kas pamato procedūras noslēgšanu un kuri atklājušies iestādē, veicot izmeklēšanas procedūru.

IX.6.4. Parāds un atgūšana

Nosūtītājas vai ievešanas dalībvalsts muitas dienesti ir primāri atbildīgi par parāda atgūšanas sākšanu tad, ja konstatēta neatbilstība, kuras dēļ rodas muitas parāds un/vai citi maksājumi.

IX.6.4.1. Tieši atbildīgās(-o) personas(-u) noteikšana

DA 78. pants

Ja nav pierādījumu, ka *TIR* operācija ir pabeigta, nosūtītājas vai ievešanas dalībvalsts muitas dienestiem septiņu mēnešu laikā no vēlākā datuma, kad preces bija jāuzrāda galamērķa vai izvešanas muitas iestādei, jānosaka vieta, kurā radās muitas parāds. Tiem turklāt jāidentificē parādnieks un jānosaka dalībvalsts, kuras kompetencē ir muitas parāda atgūšana.

SMK 105. pants

Muitas parādu iegrāmato 14 dienu laikā pēc minētā septiņu mēnešu termiņa beigām.

Tādēļ nosūtītājas vai ievešanas dalībvalsts muitas dienesti var izmantot visu to rīcībā esošo informāciju, tostarp informāciju, ko sniegusi garantējošā asociācija un *TIR* karnetes turētājs.

TIR konvencijas 11. panta 1. punkts

SMK 79., 84. un 87. pants

Lai noteiktu atbildīgo personu vai personas, jāpilda SMK, ĪA un DA vispārīgie noteikumi. Vairākumā gadījumu muitas parāds varētu būt radies vai nu tāpēc, ka preces ir izņemtas no "muitas uzraudzības", vai nav izpildīti pienākumi, ko paredz *TIR* procedūras izmantošana. Tā kā *TIR* karnetes turētājs atbild par preču u. c. uzrādīšanu galamērķa/izvešanas muitas iestādei, paredzēts, ka viņš vai viņa

DA 77. un 78. pants, ĪA 163. un 311. pants

pārstāvis ir tieši atbildīgā persona vai personas, kamēr nav pierādīts pretējais.

Sīkāku informāciju par elektronisko parāda un atgūšanas procedūru sk. VIII nodaļā.

IX.6.4.2. Parāda un/vai citu maksājumu atgūšana

TIR konvencijas 11. panta 2. punkts

Parāda atgūšanu no atbildīgās personas vai personām veic saskaņā ar parasto procedūru (sk. VIII daļu). Saskaņā ar *TIR* konvenciju kompetentajām iestādēm jāpieprasa atbildīgajai personai vai personām veikt nodokļu un maksājumu parāda samaksu. Tomēr situācijās, kad *TIR* karnetes turētājs ir trešās valsts rezidents, ne vienmēr ir iespējams nodrošināt parāda maksājumu. *TIR* konvencijā tas ir paredzēts, un konkrētais noteikums skan "pēc iespējas pieprasa maksājumu atbildīgajai personai".

Frāze "pēc iespējas" nozīmē, ka kompetentajām iestādēm jācenšas pieprasīt maksājuma veikšana. Šādiem centieniem kā minimums jāietver oficiāla maksājuma pieprasījuma izdošana. Pieprasījums jāadresē attiecīgajai personai.

Ja maksājums netiek veikts viena mēneša laikā pēc parāda paziņošanas parādniekam, par summu (galvojuma robežās) ceļ prasījumu pret garantējošo asociāciju.

IX.6.5. Prasījums pret garantējošo asociāciju

TIR konvencijas 11. panta 3. punkts

Prasījumu pret garantējošo asociāciju var iesniegt agrākais pēc viena mēneša pēc paziņojuma par procedūras nenoslēgšanu dienas un divu gadu laikā no paziņojuma dienas. Rūpīgi jāizvairās no priekšlaicīga prasījuma nosūtīšanas (t. i., prasījums pirms viena mēneša termiņa beigām), jo tas varētu apdraudēt prasījuma likumību.

Praksē izmanto agrāko no šiem diviem termiņiem, ja nav cerību atgūt parādu no atbildīgās personas vai personām un ja nav zināma vieta, kur faktiski noticis pārkāpums vai neatbilstība. Vēlāko termiņu izmanto, ja ir reālas cerības atgūt parādu no atbildīgās personas vai personām.

Ir zināms, ka visi prasījumi pret nacionālo garantējošo asociāciju tiek nosūtīti *IRU*. Tas ļauj *IRU* "pārbaudīt" prasījumu pamatotību. Tāpēc ir svarīgi, lai visus prasījumus pamatotu atbilstoši pavaddokumenti, kas kā minimums parāda, ka neatbilstības dēļ jāmaksā ievedmuitas

nodokļi un maksājumi, ka pret parādnieku ir ierosināta lieta, lai pieprasītu parāda maksājumu veikšanu; un ka atbilstošā veidā un laikus ir nosūtīti paziņojumi.

IX.6.6. ĪA 163. un 164. panta piemērošana

Tā kā Savienības muitas teritorija *TIR* procedūrā tiek uzskatīta par vienotu teritoriju, tad ne vienmēr ir vienkārši noteikt, kura dalībvalsts ir kompetenta risināt saistībā ar procedūru konstatētās neatbilstības u. c. Tādējādi uzskata, ka IX.6.2. punktā minētie paziņojumi par operācijas nenoslēgšanu nosūtīti arī visām garantējošajām asociācijām Savienībā.

IX.6.6.1. Atbildības nodošana par parāda atgūšanu

ĪA 167. panta 1. punkts

TIR konvencijas 1. panta o) punkts

TIR konvencijas 11. panta 2. punkts

TIR konvencijas 11. panta 1. punkts

Ja apstiprinās, ka atbildība par atgūšanu jānodod citai dalībvalstij, iniciatore vai pieprasītāja dalībvalsts nosūta "visus vajadzīgos dokumentus" pieprasījuma saņēmējai dalībvalstij. Jēdziens "vajadzīgie dokumenti" ietver saraksti starp iniciatori dalībvalsti un tās nacionālo garantējošo asociāciju.

TIR konvencijas 11. panta 2. punkts

TIR konvencijas 11. panta 3. punkts

Ja šāda sarakste attiecas uz svarīgu informāciju, ko sniegusi sākotnējā garantējošā asociācija par paziņojuma spēkā esību, pieprasījuma adresāta dalībvalstij jāizlemj, vai tā var uzturēt prasījumu pret tās garantējošo asociāciju. Ja iesniegta pārsūdzība pret prasījumu, pieprasījuma adresāta dalībvalsts garantējošā asociācija var izmantot šo saraksti, lai pamatotu pārsūdzību pret prasījumu, ko iesniegusi pieprasījuma adresāta dalībvalsts, atbilstoši šīs valsts civiltiesībām.

IX.7. Atzītais saņēmējs

Šajā punktā ir šāda informācija:

- ievads (IX.7.1. punkts);
- tiesības salauzt un noņemt muitas plombas (IX.7.2. punkts);
- preču ierašanās (IX.7.3. punkts);
- *TIR* karnetes uzrādīšana (IX.7.4. punkts);
- *TIR* karnetes apstiprināšana un atdošana *TIR* karnetes turētājam (IX.7.5. punkts).

IX.7.1. Ievads

Parasti preces, kam piemērota *TIR* procedūra, uzrāda galamērķa muitas iestādē kopā ar transportlīdzekli, *TIR* karneti un *TIR* operācijas *MRN*.

Tomēr atzītais saņēmējs var saņemt preces savās telpās vai kādā citā norādītā vietā, neuzrādot galamērķa muitas iestādē preces, transportlīdzekli, *TIR* karneti un *TIR* operācijas *MRN*.

SMK 230. pants

DA 186. un 187. pants

TIR atzītā saņēmēja procedūru pamatā ir spēkā esošās Savienības/kopīgā tranzīta procedūras. Tādējādi jāievēro šīs rokasgrāmatas VI daļā aprakstītās procedūras.

ĪA 282. pants

Salīdzinājumā ar parastajām *TIR* operācijām atzītā saņēmēja pilnvaras *TIR* operācijās attiecas tikai uz *TIR* operācijām, kurās galīgās izkraušanas vieta ir atļaujā noteiktās telpas.

IX.7.2. Tiesības salauzt un noņemt muitas plombas

ĪA 282. pants

Savstarpējā muitas kontroles atzīšana ir viens no *TIR* procedūras pīlāriem, un muitas plombu uzlikšana un noņemšana ir svarīgs šī konkrētā pīlāra elements. Šī iemesla dēļ pilnvarojums *TIR* karnetes atļaujas turētājam vai tā pārstāvim salauzt un noņemt muitas plombas skaidri jānosaka minētajā atļaujā.

Jebkurā gadījumā atzītais saņēmējs nedrīkst noņemt muitas plombas, pirms tas nav saņēmis galamērķa muitas iestādes atļauju ar ziņojumu "Izkraušanas atļauja" (IE043).

IX.7.3. Preču ierašanās

ĪA 282. pants

Atzītais saņēmējs informē galamērķa muitas iestādi par preču ierašanos, izmantojot ziņojumu "Ierašanās paziņojums (IE007)," saskaņā ar atļaujā iekļautajiem nosacījumiem. Tas ļauj kompetentajām iestādēm vajadzības gadījumā veikt pārbaudes, pirms saņēmējs izkrauj preces.

Nosūtītājai vai ievešanas muitas iestādei tiek nosūtīts ziņojums "Ierašanās paziņojums" (IE006), lai informētu, ka sūtījums ir pienācis.

Galamērķa muitas iestāde atļauj izkraušanu, nosūtot ziņojumu "Izkraušanas atļauja" (IE043), ja tai nav nolūka pārbaudīt kravu pirms tās izkraušanas. Atzītais saņēmējs noņem plombas, kontrolē un

izkrauj preces, salīdzinot tās ar informāciju, kas sniegta *TIR* karnetē un ziņojumā "Izkraušanas atļauja", reģistrē izkrautās preces savā uzskaitē un ne vēlāk kā trešajā dienā pēc preču ierašanās nosūta ziņojumu "Izkraušanas piezīmes" (IE044) galamērķa muitas iestādei. Šajā ziņojumā iekļauj informāciju par visām novērotajām neatbilstībām.

IX.7.4. *TIR* karnetes uzrādīšana

ĪA 282. pants

TIR karneti un *TIR* operācijas *MRN* uzrāda galamērķa muitas iestādē atļaujā norādītajā termiņā *TIR* operācijas apstiprināšanai un pabeigšanai.

IX.7.5. *TIR* karnetes apstiprināšana un atdošana *TIR* karnetes turētājam

ĪA 279. panta 4. punkts

Galamērķa muitas iestāde apstiprina *TIR* karneti, aizpildot attiecīgo pasakni Nr. 2 un paturot lapu Nr. 2. Pēc apstiprināšanas galamērķa muitas iestādei *TIR* karnete jāatdod *TIR* karnetes turētājam vai tā pārstāvim.

Piezīmes par TIR konvencijas 28. pantu

Galamērķa muitas iestāde ievada ziņojumu "Kontroles rezultāti" (IE018) *NCTS* un nosūta datus atbilstoši IX.5.7. punkta noteikumiem.

IX.8. IX daļas pielikumi

IX.8.1. Kontaktpunkti Savienībā[94]

Lai iepazītos ar šī kontaktpunktu saraksta jaunāko redakciju, lūdzu, noklikšķiniet uz šīs saites:

EIROPA: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en.

94 Pilnīgs *TIR* kontaktpunktu sarakts pieejams tīmekļa vietnē http://www.unece.org/tir/focalpoints/login.html

IX.8.2. Atbilstības tabula

Ailes saturs TIR	Lauka nosaukums *NCTS*
Nosūtīšanas valsts/valstis (vāka lapas 6. aile)	Nosūtīšanas valsts (15. aile)
Galamērķa valsts/valstis (vāka lapas 7. aile)	Galamērķa valsts (17. aile)
Transportlīdzekļu reģistrācijas Nr. (vāka lapas 8. aile)	Identifikācijas dati izbraucot (18. aile)
Transportlīdzekļu apstiprinājuma sertifikāts/sertifikāti (vāka lapas 9. aile)	Uzrādītie dokumenti/sertifikāti (44. aile)
Konteinera numurs/numuri (vāka lapas 10. aile)	Konteiners (19. aile), konteinera numurs (31. aile)
TIR karnetes Nr. (karnetes lapas 1. aile)	Uzrādīto dokumentu atsauce (44. aile)
TIR karnetes turētājs (karnetes lapas 4. aile)	Uzņēmējs procedūras izmantotājs (50. aile), *EORI* numurs, *TIR* ID turētāja numurs, kas definēts *TIR* karnetes vāka lapas 3. ailē (skat. IX.8.3. pielikumu), galvenā pilnvarotā persona (50. aile), *EORI* numurs
Nosūtīšanas valsts/valstis (karnetes lapas 5. aile)	Nosūtīšanas valsts (15. aile)
Galamērķa valsts/valstis (karnetes lapas 6 aile)	Galamērķa valsts (17. aile)
Transportlīdzekļu reģistrācijas Nr. (karnetes lapas 7. aile)	Identifikācijas dati izbraucot (18. aile)
Pievienotie dokumenti (karnetes lapas 8. aile)	Uzrādītie dokumenti/sertifikāti (44. aile)
Konteineri, iepakojuma marķējums un numuri (karnetes lapas 9. aile)	Konteinera numurs (31. aile), iepakojuma marķējums un numuri (31. aile)
Iepakojuma un preču skaits un veids, preču apraksts (karnetes lapas 10. aile)*	Iepakojuma veids (31. aile), iepakojumu skaits (31. aile), pozīciju skaits (32. aile), vārdisks apraksts (31. aile), HS kods (33. aile)
Bruto svars (karnetes lapas 11. aile)	Kopējais bruto svars (35. aile)
Deklarācijas vieta un datums (karnetes lapas 14. aile)	Deklarācijas datums (C aile)
Plombu skaits un identifikācija (karnetes lapas 16. aile)	Plombu skaits, plombu identifikācija (D aile)

* Saskaņā ar *TIR* karnetes izmantošanas noteikumiem šo aili izmanto, lai norādītu "smagas vai lielgabarīta preces", kas minētas *TIR* konvencijas 1. panta p) apakšpunktā. Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad izmanto simbolu "T2L" atbilstoši KĪN 319. pantam.

Ailes saturs TIR	Lauka nosaukums *NCTS*
Nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde (karnetes lapas 18. aile)	Nosūtītājas muitas iestādes atsauces Nr. (C aile)
Tranzīta termiņš (karnetes lapas 20. aile)	Termiņš (D aile)
Reģ. num. nosūtīt. muit. iest. (karnetes lapas 21. aile)	Galvenais atsauces numurs (*MRN*)
Galamērķa muitas iestāde (karnetes lapas 22. aile)	Galamērķa muitas iestāde (53. aile), IE01 adresāts.
Kravas saņēmējs (uzrādītie dokumenti)	Uzņēmējs kravas saņēmējs (8. aile)

IX.8.3. *TIR* karnetes aizpildīšana

TIR karnetes aiļu aizpildīšana

TIR rokasgrāmatas I pielikuma 7.2. daļa "Labākā prakse attiecībā uz TIR karnetes izmantošanu".

Vāka 1. lapu aizpilda apvienība vai *TIR* karnetes turētājs

1. aile Galīgais derīguma datums (formātā dd/mm/gggg), pēc kura *TIR* karneti vairs nevar uzrādīt pieņemšanai nosūtītājā muitas iestādē. Ja nosūtītāja muitas iestāde to ir pieņēmusi derīguma termiņa pēdējā dienā vai iepriekš, *TIR* karnete ir spēkā līdz *TIR* operācijas pabeigšanai galamērķa muitas iestādē. [Piezīme: šajā ailē nav atļauts veikt labojumus]

2. aile Valsts izdevējas apvienības nosaukums

3. aile *TIR* karnetes turētāja identifikācijas (ID) numurs, nosaukums, adrese un valsts. Garantējošā asociācija piešķir *TIR* karnetes turētājam individuālu un unikālu identifikācijas (ID) numuru atbilstoši šādam saskaņotam formātam: "AAA/BBB/XX…X", kur "AAA" ir tās valsts trīs burtu kods, kurā persona, kas izmanto *TIR* karnetes, saņēmusi atļauju, "BBB" ir tās valsts apvienības trīs ciparu kods, kurā *TIR* karnetes turētājs saņēmis atļauju, "XX…X" ir numurs pēc kārtas (ne vairāk kā 10 cipari), kas apzīmē personu, kurai dota atļauja izmantot *TIR* karnetes.

4. aile Izdevējas asociācijas zīmogs un paraksts.

5. aile Starptautiskās organizācijas sekretāra paraksts (ar zīmogu).

6. aile Valsts (valstis), kurā(s) sākas preču kravas vai preču kravas daļas *TIR* pārvadājums.

7. aile Valsts (valstis), kurā(s) beidzas preču kravas vai preču kravas daļas *TIR* pārvadājums.

8. aile Autotransporta līdzekļa(-u) reģistrācijas numurs vai numuri ne tikai mehāniskajam transportlīdzeklim (piem., traktors), bet arī šāda transportlīdzekļa vilktas piekabes vai puspiekabes reģistrācijas numurs. Ja valsts tiesību akti neparedz piekabju un puspiekabju reģistrāciju, reģistrācijas numura vietā norāda identifikācijas vai ražotāja numuru.

9. aile *TIR* apstiprinājuma sertifikāta(-u) numurs un datums.

10. aile Konteinera(-u) numurs(-i), ja tāds(-i) ir.

11. aile Dažādas piezīmes, piem., norāde "Smagas vai lielgabarīta preces".

12. aile *TIR* karnetes turētāja vai tā pārstāvja paraksts.

Lapa Nr. 1/Lapa Nr. 2 (dzeltenā krāsā) – nav paredzētas muitas lietošanai

TIR karnetes turētājs atbild par dzeltenās lapas aizpildīšanu. Lapas saturam jāatbilst 1.–20. lapas, t. i., balto un zaļo lapu, saturam. Parasti muitas dienesti šajā lapā neraksta savus paziņojumus, izņemot situācijās, kad *TIR* karnetes turētājs pieprasa apstiprināt labojumus.

Rezolūcijas un ieteikumi, TIR rokasgrāmata

2008. gada 31. janvārī *TIR* konvencijas Administratīvā komiteja nolēma ierosināt, lai *TIR* karnetes turētāji *TIR* karnetes dzeltenās lapas (nav paredzēts muitas lietošanai) 10. ailē, iekļautu ne tikai preču aprakstu, bet arī norādītu sešciparu HS kodu.

Savienības nosūtītājas muitas iestādes pieņems to, ka HS kods būs norādīts *TIR* karnetes lapās, kas paredzētas muitas lietošanai.

Jāatzīmē, ka HS koda ierakstīšana *TIR* karnetes turētājam nav obligāta prasība.

Gadījumos, kad HS kods ir norādīts, nosūtītājas vai ievešanas muitas iestādes (ceļā) muitas dienestam jāpārbauda, vai norādītais HS kods atbilst citos muitas dokumentos, komercdokumentos vai pārvadājuma dokumentos norādītajam.

Karnetes lapa Nr. 1 (baltā lapa) – aizpilda *TIR* karnetes turētājs

1. aile *TIR* karnetes atsauces numurs;

2. aile Iestāde(s), kurā(s) sākas preču kravas vai preču kravas daļas *TIR* pārvadājums. Nosūtītāju muitas iestāžu skaits var būt no vienas līdz trim atkarībā no galamērķa muitas iestāžu skaita (12. aile). Nosūtītāju vai galamērķa muitas iestāžu kopskaits nedrīkst pārsniegt četras.

3. aile Starptautiskās organizācijas nosaukums un/vai logotips.

4. aile *TIR* karnetes turētāja identifikācijas (ID) numurs, nosaukums, adrese un valsts. Sīkāku informāciju sk. vāka 3. ailē.

5. aile Valsts (valstis), kurā(s) sākas preču kravas vai preču kravas daļas *TIR* pārvadājums.

6. aile Valsts (valstis), kurā(s) beidzas preču kravas vai preču kravas daļas *TIR* pārvadājums.

7. aile Autotransporta līdzekļa(-u) reģistrācijas numurs vai numuri ne tikai mehāniskajam transportlīdzeklim, bet arī šāda transportlīdzekļa vilktas piekabes vai puspiekabes reģistrācijas numurs. Ja valsts tiesību akti neparedz piekabju un puspiekabju reģistrāciju, reģistrācijas numura vietā norāda identifikācijas vai ražotāja numuru.

8. aile Atbilstoši Noteikumu par *TIR* karnetes izmantošanu 10. noteikuma c) punktam vai 11. noteikumam karnetei var pievienot papildu dokumentus. Šādā gadījumā nosūtītājai muitas iestādei tie jāpiestiprina *TIR* karnetei, izmantojot skavas vai citas ierīces, un apzīmogojot tos tā, lai tos nebūtu iespējams noņemt, neatstājot acīmredzamas pēdas uz *TIR* karnetes. Lai izvairītos no dokumentu aizstāšanas, nosūtītājai muitas iestādei jāapzīmogo visas pievienoto dokumentu lapas. Dokumenti jāpievieno vākam (jeb dzeltenajai lapai) un visām *TIR* karnetes lapām. Dati par šiem dokumentiem ir jānorāda šajā ailē.

9. aile a) Kravas nodalījuma(-u) vai konteinera(-u) identifikācijas numurs(-i) (ja tāds(-i) ir).

b) Iepakojumu vai preču identifikācijas marķējums vai numuri.

10. aile Iepakojumu vai preču numurs un veids, preču apraksts. Preču aprakstā jāiekļauj to tirdzniecības nosaukums (televizori, videomagnetofoni, kompaktdisku atskaņotāji u. c.) un jānodrošina to skaidra identifikācija. Vispārēji apzīmējumi (piem., elektronika, mājsaimniecības preces, apģērbs, interjera priekšmeti) nav pieņemami kā preču apraksts. Šeit var norādīt arī ieteicamo HS kodu (no dzeltenās lapas). Turklāt preču manifestā jānorāda ar katru preču aprakstu saistītais iepakojumu skaits. Lielgabarīta precēm jādeklarē preču daudzums (skaits).

11. aile Bruto svars kilogramos (kg).

12. aile Iepakojumu skaits, kas nogādājams dažādās galamērķa muitas iestādēs, iepakojumu kopskaits un minēto iestāžu nosaukumi (atrašanās vietas). Galamērķa muitas iestāžu skaits var būt no vienas līdz trim atkarībā no nosūtītāju muitas iestāžu skaita (2. aile). Nosūtītāju un galamērķa muitas iestāžu kopējais skaits nepārsniedz četras.

13.–15. aile Vieta un datums, kā arī *TIR* karnetes turētāja vai tā pārstāvja paraksts. Aizpildot šo aili, *TIR* karnetes turētājs uzņemas atbildību par *TIR*

karnetē ierakstītās informācijas autentiskumu. Šie ieraksti jāizdara visās *TIR* karnetes lapās.

Karnetes lapa Nr. 1 (baltā lapa) – aizpilda muitas dienesti

Dienesta lietošanai Jebkura informācija, kas atvieglo muitas kontroli, piem., iepriekšējā muitas dokumenta numurs u. c.

16. aile Plombu skaits un identifikācijas informācija vai lietotais identifikācijas marķējums. Pēdējai nosūtītājai muitas iestādei šī informācija jānorāda visās atlikušajās karnetes lapās.

17. aile Datums (atbilstoši formātam dd/mm/gggg), zīmogs un nosūtītājas muitas iestādes kompetentas amatpersonas paraksts. Pēdējā nosūtītājā muitas iestādē muitas ierēdnis parakstās un iespiež datuma zīmogu 17. ailē zem manifesta visās atlikušajās karnetes lapās.

18. aile Nosūtītājas vai ievešanas muitas iestādes nosaukums.

19. aile Attiecīgajā ailē jāieraksta "X", ja, uzsākot *TIR* operāciju, plombas vai cits identifikācijas marķējums ir neskarti. Pirmā nosūtītāja muitas iestāde šo aili neaizpilda.

20. aile Tranzīta ierobežojums (termiņš – datums atbilstoši formātam dd/mm/gggg un attiecīgā gadījumā laiks), kurā *TIR* karnete kopā ar autotransporta līdzekli, transportlīdzekļu kombināciju vai konteineriem jāuzrāda izvešanas muitas iestādei vai galamērķa muitas iestādei.

21. aile Nosūtītājas vai ievešanas muitas iestādes identifikācijas informācija, kam seko reģistrācijas numurs, kas *TIR* operācijai piešķirts muitas virsgrāmatā.

22. aile Dažāda informācija, piem., muitas iestāde ceļā vai galamērķa muitas iestāde, kurā jāuzrāda preces. Vajadzības gadījumā šeit var norādīt noteikto maršrutu.

23. aile Datums (formātā dd/mm/gggg), zīmogs un nosūtītājas vai ievešanas muitas iestādes kompetentas amatpersonas paraksts.

Lapas Nr. 1 (baltās lapas) pasaknis – aizpilda muitas dienesti

1. aile Nosūtītājas vai ievešanas muitas iestādes identifikācijas informācija.

2. aile Galvenais atsauces numurs (*MRN*) un cits reģistrācijas numurs, kas piešķirts *TIR* operācijai.

3. aile Attiecīgā gadījumā plombu skaits un identifikācijas informācija vai lietotais identifikācijas marķējums.

4. aile Attiecīgajā ailē jāieraksta "X", ja, uzsākot *TIR* operāciju, plombas vai cits identifikācijas marķējums ir neskarti. Pirmā nosūtītāja muitas iestāde šo aili neaizpilda.

5. aile Dažāda informācija, piem., muitas iestāde ceļā vai galamērķa muitas iestāde, kurā jāuzrāda preces. Vajadzības gadījumā šeit var norādīt noteikto maršrutu.

6. aile Datums (formātā dd/mm/gggg), zīmogs un nosūtītājas vai ievešanas muitas iestādes kompetentas amatpersonas paraksts.

1. pasaknis Ja *TIR* operācija sākta bez *TIR* karnetes datu apmaiņas (atkāpšanās procedūra / darbības nepārtrauktības procedūra – 8.4. punkts), zīmogu (paraugs 8.6. pielikumā) spiež 1. pasaknī vietā, kur tas ir skaidri saskatāms.

Karnetes lapa Nr. 2 (zaļā lapa) – aizpilda *TIR* karnetes turētājs

Karnetes lapas Nr. 2 1.–23. aili aizpilda līdzīgi kā atbilstošās lapas Nr. 1 ailes.

Karnetes lapa Nr. 2 (zaļā lapa) – aizpilda muitas dienesti

24. aile Galamērķa vai izvešanas muitas iestādes identifikācijas informācija.

25. aile Attiecīgajā ailē jāieraksta "X", ja plombas vai cits identifikācijas marķējums ir neskarti.

26. aile Izkrauto iepakojumu skaits. Aizpilda tikai galamērķa muitas iestādes, bet neaizpilda izvešanas muitas iestādes.

27. aile Šī aile jāaizpilda tikai tad, ja saistībā ar *TIR* pārvadājumu konstatētas neatbilstības, negadījumi vai starpgadījumi. Šādās situācijas jāieraksta "R", kam seko skaidrs iebildes apraksts. Ja muitas dienesti apstiprina tādu *TIR* operāciju pabeigšanu, kurās sistemātiski parādās nekonkrētas iebildes, tiem jānorāda šādas rīcības iemesli.

28. aile Datums (formātā dd/mm/gggg), zīmogs un galamērķa vai izvešanas muitas iestādes kompetentas amatpersonas paraksts.

Pirms nosūta atpakaļ karnetes 2. lapas atbilstošo daļu *TIR* operācijā, kura sākās bez *TIR* karnetes datu apmaiņas (atkāpšanās / darbības nepārtrauktības procedūrā – 8.4. punkts)), attiecīgās lapas aizmugurē ailē "Dienesta lietošanai" jānorāda nosūtītājas vai ievešanas dalībvalsts (ceļā) muitas dienesta adrese un jāiespiež zīmogs "*NCTS* atkāpšanās procedūra" (paraugs 8.6. pielikumā).

Lapas Nr. 2 (zaļās lapas) pasaknis – aizpilda muitas dienesti

1. aile Galamērķa vai izvešanas muitas iestādes identifikācijas informācija.

2. aile Attiecīgajā ailē jāieraksta "X", ja plombas vai cits identifikācijas marķējums ir neskarti.

3. aile Izkrauto iepakojumu skaits. Aizpilda tikai galamērķa muitas iestādes, bet neaizpilda izvešanas muitas iestādes.

4. aile Attiecīgā gadījumā jānorāda jauno plombu skaits un identifikācijas informācija vai jaunais identifikācijas marķējums.

5. aile Tāpat kā karnetes lapas Nr. 2 27. aili šo aili aizpilda tikai tad, ja saistībā ar *TIR* pārvadājumu konstatētas neatbilstības, negadījumi vai starpgadījumi. Šādās situācijas jāieraksta "R", kam seko skaidrs iebildes apraksts. Ja muitas dienesti apstiprina tādu *TIR* operāciju pabeigšanu, kurās sistemātiski parādās nekonkrētas iebildes, tiem jānorāda šādas rīcības iemesli.

6. aile Datums (formātā dd/mm/gggg), zīmogs un galamērķa vai izvešanas muitas iestādes kompetentas amatpersonas paraksts.

***TIR* karnetes protokola lapas aizpildīšana**

1. aile Nosūtītāja muitas iestāde(-s)

2. aile *TIR* karnetes numurs.

3. aile Starptautiskās organizācijas nosaukums.

4. aile Autotransporta līdzekļa(-u) reģistrācijas numurs(-i).

5. aile *TIR* karnetes turētājs un viņa identifikācijas numurs.

6. aile	Muitas plombu stāvoklis; “X” attiecīgā ailē, ja - kreisā aile: plombas ir neskartas; - labā aile: plombas ir salauztas.
7. aile	Kravas nodalījuma, konteinera(-u) stāvoklis: - kreisā aile: kravas nodalījums ir neskarts; - labā aile: kravas nodalījums bijis atvērts.
8. aile	Piezīmes/konstatējumi
9. aile	Jāaizpilda aile “Preču iztrūkums nav konstatēts”, ierakstot “X”: - kreisā aile: preču netrūkst; - labā aile: trūkst preces. Preču iztrūkuma gadījumā jāaizpilda 10.–13. aile, norādot, kuras preces trūkst vai ir iznīcinātas.
10. aile	a) Kravas nodalījums(-i) vai konteiners(-i): norāda identifikācijas informāciju. b) Iepakojumu vai preču marķējums vai numuri. norāda identifikācijas informāciju.
11. aile	Iepakojumu vai preču numurs un veids, preču apraksts.
12. aile	(M) ja trūkst preču; (D) ja preces iznīcinātas.
13. aile	Piezīmes, informācija par trūkstošo vai iznīcināto preču daudzumu.
14. aile	Negadījuma datums (dd/mm/gggg), vieta un laiks.
15. aile	Veiktie pasākumi, lai ļautu turpināt *TIR* operāciju; atbilstošajās ailēs jāieraksta “X” un attiecīgā gadījumā jāaizpilda pārējie posteņi: - augšējā aile: jaunu plombu uzlikšana: skaits un apraksts. - vidējā aile: kravas pārkraušana – sk. 16. aili; - apakšējā aile: cits variants.
16. aile	Ja preces ir pārkrautas: aizpilda posteni “Katra aizvietotā autotransporta līdzekļa / konteinera apraksts”:

a) transportlīdzekļa reģistrācijas numurs; ja transportlīdzeklis ir apstiprināts *TIR* pārvadājumiem – "X" kreisajā ailē. Ja nē – "X" labajā ailē.

b) konteinera(-u) identifikācijas numurs(-i); konteinera(-u) identifikācijas numurs(-i); ja konteiners(-i) ir apstiprināts(-i) *TIR* pārvadājumiem – "X" kreisajā ailē. Ja nē – "X" labajā ailē.

Attiecīgā gadījumā apstiprinājuma sertifikāta numurs jāieraksta labās ailes labajā pusē. Uzlikto plombu skaits un informācija par tām jāieraksta rindā pa labi no labās puses ailes.

17. aile

Tās iestādes nosaukums un dati, kas aizpildījusi protokola lapu; vieta, datums (dd/mm/gggg), zīmogs un paraksts.

18. aile

Datums (dd/mm/gggg), zīmogs un paraksts, ko uzliek nākamā muitas iestāde, kuru sasniedzis *TIR* pārvadājums.

Noplēšamā daļa

TIR karnetes aizmugurējā lapā esošo atdalāmo numurēto stūrīti atdala un atdod *TIR* karnetes turētājam, ja *TIR* karneti izmeklēšanas veikšanai patur kompetentās iestādes. To ar zīmogu un parakstu ar atšifrējumu apstiprina iestāde, kas patur *TIR* karneti.

IX.8.4. *TIR* operācijas īpašos apstākļos (atkāpšanās / darbības nepārtrauktības procedūra)

TIR karnetes izmantošana

ĪA 274. pants

Ja nosūtītājā vai ievešanas muitas iestādē *NCTS* vai *TIR* karnetes turētāja izmantotā datorizētā sistēma *TIR* karnetes datu elektroniskai iesniegšanai nav pieejama, izmanto atkāpšanās / darbības nepārtrauktības procedūru, un preces izlaiž *TIR* operācijai, pamatojoties uz *TIR* karneti. Atkāpšanās / darbības nepārtrauktības procedūras izmantošanu norāda karnetes 1. lapas pasaknī un, 2. lapas ailē "Dienesta lietošanai" iespiežot 8.6. pielikumā sniegtajam paraugam atbilstošu zīmogu.

Pirms nosūta atpakaļ karnetes 2. lapas atbilstošo daļu atkāpšanās / darbības nepārtrauktības procedūrā, attiecīgās lapas aizmugurē jānorāda nosūtītājas vai ievešanas dalībvalsts muitas dienesta adrese.

ĪA 279. panta 5. punkts

Šādos gadījumos *NCTS* nevar izmantot *TIR* operācijas pabeigšanai vai noslēgšanai Savienības muitas teritorijā.

Galamērķa vai izvešanas muitas iestāde pabeidz *TIR* procedūru, pamatojoties uz *TIR* karnetes 2. lapu, un nosūta tās atbilstošo daļu

nosūtītājas vai ievešanas dalībvalsts muitas dienestam. Tas jādara astoņās dienās no pabeigšanas dienas. Nosūtītāja vai ievešanas muitas iestāde salīdzina galamērķa vai izvešanas muitas iestādes sniegto informāciju, lai noslēgtu procedūru.

Pirmsizmeklēšanas procedūra atkāpšanās / darbības nepārtrauktības procedūras gadījumā

TIR labākās prakses rokasgrāmata

Ja izmanto atkāpšanās / darbības nepārtrauktības procedūru un nosūtītājas vai ievešanas dalībvalsts muitas dienesti astoņu dienu laikā nav saņēmuši *TIR* karnetes 2. lapas atbilstošo daļu, tie var meklēt informāciju *IRU* elektroniskajā kontroles sistēmā *SafeTIR*, lai noteiktu, vai tur ir ziņas par *TIR* karnetes uzrādīšanu galamērķa vai izvešanas iestādē. Tas var palīdzēt tām izsūtīt *TIR* karnetes izmeklēšanas paziņojumu faktiskajai vai pēdējai Savienībā esošajai galamērķa vai izvešanas muitas iestādei.

Ja noskaidrojas, ka *TIR* karnete nav uzrādīta galamērķa muitas iestādei, nosūtītājas vai ievešanas dalībvalsts muitas dienesti var izlemt nekavējoties sākt izmeklēšanas procedūru Savienības deklarētajā galamērķa vai izvešanas muitas iestādē.

Izmeklēšanas procedūra atkāpšanās / darbības nepārtrauktības procedūras gadījumā

ĪA 280. panta 6. punkts

Ja nosūtītājas vai ievešanas dalībvalsts muitas dienesti nav saņēmuši pierādījumus par to, ka *TIR* operācija beigusies divu mēnešu laikā kopš *TIR* karnetes pieņemšanas dienas, *vai* tām agrāk ir aizdomas, ka operācija nav pabeigta, tās nosūta TIR karnetes izmeklēšanas paziņojumu (sk. paraugu turpinājumā) galamērķa vai izvešanas muitas iestādei. Tas pats attiecas arī uz gadījumiem, kad vēlāk izrādās, ka pierādījumi par *TIR* operācijas pabeigšanu bijuši viltoti.

VII daļas 4. nodaļā (Izmeklēšanas procedūra) aprakstīto procedūru piemēro *mutatis mutandis*.

TIR labākās prakses rokasgrāmata

Atkāpšanās / darbības nepārtrauktības procedūrā izmantotās informatīvās vēstules un izmeklēšanas paziņojuma paraugi:

IX.8.5. Rakstisks paziņojums

Informatīvā vēstule, kas nosūtāma TIR garantējošajai asociācijai un TIR karnetes turētājam

…… …….

(attiecīgās muitas iestādes/pārvaldes pilns nosaukums) (Vieta un datums)

Temats: Informācija par *TIR* karneti Nr. ……,

kas adresēta …..……

(*TIR* karnetes turētāja pilns nosaukums un adrese)

……

(garantējošās asociācijas pilns nosaukums)

Cienītā kundze! / Godātais kungs!

/ Godātais kungs! Informējam Jūs, ka mūsu muitas administrācija nav saņēmusi apstiprinājumu par *TIR* operācijas, ko Eiropas Savienībā veica, izmantojot *TIR* karneti Nr. ……., pienācīgu pabeigšanu.

Turklāt mēs pārbaudījām šīs *TIR* karnetes statusu *TIR* karnešu kontroles sistēmā un

2) tajā nav informācijas, kas apstiprinātu šīs *TIR* operācijas pabeigšanu Savienībā;

3) ir ziņas attiecībā uz šo *TIR* operāciju, un mēs jau esam sazinājušies ar galamērķa muitas iestādi ……, lai apstiprinātu šo *SafeTIR* informāciju, bet pagaidām apstiprinājumu neesam saņēmuši.[951]

Tāpēc saskaņā ar Komisijas 2015. gada 24. novembra Īstenošanas Regulas (ES) Nr. 2015/2447, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 280. panta 7. punktu un, neierobežojot paziņošanu atbilstīgi *TIR* konvencijas 11. panta 1. punktam, lūdzam iesniegt attiecīgos dokumentus, kas apliecinātu šīs *TIR* operācijas pareizu pabeigšanu Eiropas Savienībā, 28 dienu laikā no šīs vēstules datuma.

1 Attiecīgajai muitas administrācijai jāizvēlas 1. vai 2. iespēja.

Pierādījums jāiesniedz, izmantojot vienu no šiem dokumentiem, kas identificē preces:

- dokuments, ko apstiprinājuši galamērķa vai izvešanas dalībvalsts muitas dienesti, apliecinot, ka preces ir uzrādītas šajā galamērķa vai izvešanas muitas iestādē vai atzītam saņēmējam;

- dalībvalsts muitas dienesta apliecināts dokuments vai muitas reģistrs, kurā teikts, ka preces fiziski izvestas no Savienības muitas teritorijas;

- muitas dokuments, kas izdots trešā valstī, kurā precēm piemērota muitas procedūra;

- dokuments, kas izdots trešā valstī un kuru minētās valsts muitas dienests apzīmogojis vai citādi apliecinājis, un kurā teikts, ka preces uzskata par esošām brīvā apgrozībā minētajā trešā valstī.

Iepriekšminēto dokumentu eksemplārus vai fotokopijas, ko par autentiskiem apliecinājusi iestāde, kura apliecinājusi dokumentu oriģinālus, attiecīgo trešo valstu iestādes vai kādas dalībvalsts iestāde, var iesniegt kā pierādījumu.

……..

(muitas iestādes zīmogs / atbildīgās personas paraksts)

Pielikumā: *TIR* karnetes lapas Nr. 1 kopija.

IX.8.6. Izmeklēšanas paziņojuma paraugs

TIR karnete – izmeklēšanas paziņojums

I. Aizpilda Savienības nosūtītāja vai ievešanas iestāde
A. *TIR* karnete Nr. B. Savienības galamērķa vai izvešanas iestāde Pievienota karnetes lapas Nr. 1 kopija (nosaukums un dalībvalsts) C. Nosūtītāja muitas iestāde vai ievešanas muitas iestāde D. Transportlīdzekļa reģistrācijas numurs iebraucot Savienībā vai kuģa vārds, ja ir zināms (nosaukums, adrese, dalībvalsts) E. Atbilstoši iestādes rīcībā esošajai informācijai sūtījums tika 1. uzrādīts…… …./…./…. (datums) (muitas iestāde vai atzītais saņēmējs) DD/MM/GG 2. nosūtīts …… …./…./…. (datums) (personas vārds, uzvārds / uzņēmuma nosaukums un adrese) DD/MM/GG ☐ 3. Informācija par preču atrašanās vietu nav pieejama Vieta un datums: Paraksts Zīmogs
II. Aizpilda Savienības galamērķa vai izvešanas iestāde: Papildu informācijas pieprasījums
Lai veiktu izmeklēšanu, lūdzam nosūtītāju muitas iestādi vai iestādi ievešanai Savienībā nosūtīt: 1. precīzu preču aprakstu 2. rēķina kopiju 3. CMR pavadzīmes kopiju 4. šādus dokumentus vai informāciju: Vieta un datums: Paraksts Zīmogs

III. Aizpilda Savienības nosūtītāja vai ievešanas iestāde: Atbilde uz papildu informācijas pieprasījumu
□ 1. Pielikumā pievienota prasītā informācija, kopijas vai dokumenti □ 2. Informācija, kopijas vai dokumenti, kas norādīti 1., 2., 3. un 4. punktā, nav pieejami□ □ □ □ □ Vieta un datums: Paraksts Zīmogs
IV. Aizpilda Savienības galamērķa vai izvešanas iestāde:
□ 1. Karnetes lapas Nr. 2 atbilstošā daļa nosūtīta atpakaļ …./…./….; pielikumā pievienota atbilstoši apstiprināta karnetes lapas Nr. 1 kopija. □ 2. Karnetes lapas Nr. 2 atbilstošā daļa ir atbilstoši apstiprināta un pievienota šim izmeklēšanas paziņojumam. □3. Tiek veikta izmeklēšana, un karnetes lapas Nr. 2 kopija vai lapas Nr. 1 kopija tiks nosūtīta atpakaļ, cik ātri vien iespējams. □ 4. Sūtījums šeit uzrādīts bez atbilstošās dokumentācijas. □ 5. Ne sūtījums, ne *TIR* karnete šeit nav uzrādīti, un par tiem nav iespējams iegūt informāciju. Vieta un datums Paraksts Zīmogs

IX.8.7. Eiropas Savienības nolīguma / saistību paraugs

ES STANDARTA NOLĪGUMA PARAUGS STARP DALĪBVALSTS MUITAS ADMINISTRĀCIJĀM UN NACIONĀLAJĀM GARANTĒJOŠAJĀM ASOCIĀCIJĀM PAR *TIR* PROCEDŪRU‡

Saskaņā ar 1975. gada 14. novembra Ženēvas Muitas konvencijas par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto *TIR* karneti, ar turpmākajiem grozījumiem (turpmāk "*TIR* konvencija") 6. un 8. pantu, kā arī 9. pielikuma I daļas 1. punkta d) apakšpunktu [*muitas administrācijas nosaukums*] un [*nacionālās garantējošās asociācijas nosaukums*] kā apvienība, kurai minētie muitas dienesti atļāvuši galvot par personām, kas izmanto *TIR* procedūru§, ir vienojušās šādi:

Saistības

Saskaņā ar *TIR* konvencijas 8. pantu un 9. pielikuma I daļas 3. punkta iv) apakšpunktu [*nacionālās garantējošās asociācijas nosaukums*] apņemas samaksāt [*muitas administrācijas nosaukums*] garantēto muitas parāda un citu maksājumu summu, kā arī soda procentus, kas maksājami saskaņā ar Eiropas Savienības regulām un attiecīgā gadījumā saskaņā ar [*dalībvalsts nosaukums*] tiesību aktiem, ja saistībā ar *TIR* operāciju konstatēta kāda neatbilstība.

Šīs galvojuma saistības attiecas uz preču pārvietošanu ar jebkuru *TIR* karneti, ko izdevusi [*nacionālās garantējošās asociācijas nosaukums*] vai jebkura cita garantējošā asociācija, kas saistīta ar *TIR* konvencijas 6. panta 2. punktā minēto starptautisko organizāciju.

Saskaņā ar *TIR* konvencijas 8. panta noteikumiem [*nacionālās garantējošās asociācijas nosaukums*] solidāri ar personām, kurām ir pienākums maksāt minētās summas, atbild par šādu summu samaksāšanu.

Saskaņā ar Komisijas 2015. gada 24. novembra Īstenošanas Regulas (ES) Nr. 2015/2447, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 163. pantu maksimālā summa, ko no [*nacionālās garantējošās asociācijas nosaukums*] var pieprasīt [*muitas administrācijas nosaukums*], par vienu *TIR* karneti ir 100 000 (simt tūkstoši) EUR vai summa, kas vienāda ar šo summu, kā to paredz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 53. panta 2. punkts.

[*Nacionālās garantējošās asociācijas nosaukums*] apņemas veikt maksājumu, saņemot [*muitas administrācijas nosaukums*] pirmo rakstveida pieprasījumu, un *TIR* konvencijā norādītajos termiņos, kā arī atbilstoši valsts tiesību aktiem.

Šīs galvojuma saistības neattiecas uz soda naudām vai sodiem, ko var noteikt attiecīgā dalībvalsts.

‡ Administratīvā kārtība (TAXUD/1958/2003 galīgā redakcija).

§ Piemēro 1975. gada *TIR* konvencijas 1. panta q) punktu. Šo līgumu un galvojuma saistības neattiecina uz alkohola un tabakas izstrādājumu pārvadājumiem, kā izklāstīts *TIR* konvencijas paskaidrojošajā piezīmē 0.8.3.

Paziņošana un maksājuma pieprasījumi

Lai noteiktu, kura Eiropas Savienības muitas administrācija ir kompetenta veikt iepriekšminēto summu atgūšanu, piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 87. panta noteikumus. Tādējādi [*nacionālās garantējošās asociācijas nosaukums*] atbild arī par iepriekšminēto summu samaksu gadījumos, kad piemēro Komisijas 2015. gada 24. novembra Īstenošanas Regulas (ES) Nr. 2015/2447, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 167. panta 1. punktā izklāstītos noteikumus.

[*Nacionālās garantējošās asociācijas nosaukums*] atbildību paredz *TIR* konvencijas noteikumi. Jo īpaši, atbildība sākas *TIR* konvencijas 8. panta 4. punktā norādītajos laikos.

Citi noteikumi

[*Nacionālās garantējošās asociācijas nosaukums*] arī apņemas nodrošināt atbilstību *TIR* konvencijas 9. pielikuma I daļas 3. punkta i) līdz iii) apakšpunkta un v) līdz x) apakšpunkta īpašajiem noteikumiem, kā arī datu nosūtīšanas pienākumam saskaņā ar *TIR* konvencijas 9. pielikuma II daļas īpašajiem noteikumiem.

Nolīguma izbeigšana

Šim nolīgumam nav beigu datuma. Jebkura puse var vienpusīgi izbeigt šī nolīguma darbību, vismaz trīs (3) mēnešus iepriekš rakstveidā paziņojot par to otrai pusei.

Šī nolīguma darbības izbeigšana neierobežo [*nacionālās garantējošās asociācijas nosaukums*] pienākumu un saistību izpildi saskaņā ar *TIR* konvenciju. Tas nozīmē, ka [*nacionālās garantējošās asociācijas nosaukums*] saglabā atbildību par visiem likumīgiem prasījumiem veikt galvotās summas maksājumu saistībā ar šī nolīguma segto *TIR* operāciju, kas sākta pirms datuma, kurā beidzas šī nolīguma darbība, pat ja maksājuma pieprasījums nosūtīts pēc šī datuma.

Jurisdikcija

Jebkuru strīdu risināšanā, kas rodas, piemērojot šo nolīgumu, jurisdikcijas vietu un piemērojamos valsts tiesību aktus nosaka pēc tās dalībvalsts, kurā ir [*nacionālās garantējošās asociācijas nosaukums*] juridiskā adrese.

Stāšanās spēkā

Nolīgums stājas spēkā...

Parakstīts Parakstīts

Nacionālās garantējošās asociācijas vārdā Muitas administrācijas vārdā

Datums Datums

IX.8.8. Atkāpšanās / darbības nepārtrauktības procedūras zīmoga paraugs

NCTS **DARBĪBAS NEPĀRTRAUKTĪBAS PROCEDŪRA** *DATI SISTĒMĀ NAV PIEEJAMI* UZSĀKTA _____ *(Datums/laiks)*

(izmēri: 26 × 59 mm, sarkana tinte)

Visas zīmoga valodu versijas sniegtas V daļas 8.1. pielikumā.

IX.8.9. Elektroniskās *TIR* karnetes datu iesniegšanas situāciju piemēri

a) *TIR* pārvadājums sākas trešā valstī, un braucienā iesaistīta ārpussavienības valsts

Piemērs:

[Turcija–Kapitan Andrejeva (Bulgārija)–Sireta (Rumānija)–Ukraina–Medika un Krakova (Polija)]

TIR karnetes turētājs atbild par *TIR* karnetes datu iesniegšanu ievešanas muitas iestādē Kapitan Andrejevā (Bulgārijā). Izvešanas no Savienības muitas iestāde Siretā (Rumānijā) pabeidz *TIR* operāciju un nosūta ziņojumus IE006 un IE018 ievešanas muitas iestādei Kapitan Andrejevā (Bulgārijā). Kad *TIR* operācija atkal atgriežas Savienībā, *TIR* karnetes turētājs atkal atbild par *TIR* karnetes datu iesniegšanu ievešanas muitas iestādē Medikā (Polijā). Tā ir jauna operācija *NCTS*/*TIR* operācija ar jaunu *MRN*. Galamērķa muitas iestāde (Krakova) pabeidz *TIR* operāciju, nosūtot ziņojumus IE006 un IE018 uz Mediku, atdalot un paturot *TIR* karnetes lapas Nr. 2 abas daļas un attiecīgi atzīmējot *TIR* karnetes pasakni.

b) *TIR* pārvadājums sākas Savienībā, un braucienā paredzēts veikt iekraušanu starpposma punktā:

Piemērs:

[Turku (Somija)–Kotka (Somija)–Krievija]

TIR karnetes turētājs atbild par *TIR* karnetes datu iesniegšanu un *TIR* karnetes uzrādīšanu nosūtītājā muitas iestādē (Turku). Starpposma punktā, kur paredzēts veikt iekraušanu (Kotkā), iepriekšējā *TIR* operācija (no Turku) beidzas, nosūtot ziņojumus IE006 un IE018 uz Turku, atdalot un paturot *TIR* karnetes lapas Nr. 2 abas daļas un attiecīgi atzīmējot *TIR* karnetes

pasakni. *TIR* karnetes turētājs iesniedz *TIR* karnetes datus, tostarp iepriekšējās operācijas datus par Turku un Kotkā iekrautajām precēm, un uzrāda *TIR* karneti Kotkā, lai sāktu jaunu *TIR* operāciju. Izvešanas no Savienības muitas iestāde (Vālimā) beidz *TIR* operāciju, nosūtot ziņojumus IE006 un IE018 uz Kotku, atdalot un paturot *TIR* karnetes lapas Nr. 2 abas daļas un attiecīgi atzīmējot *TIR* karnetes pasakni.

c) *TIR* pārvadājums sākas trešā valstī (Krievijā), un braucienā iesaistītas divas izkraušanas vietas Savienībā:

Piemērs:

[Murmanska (Krievija)–Oulu (Somija)–Turku (Somija)]

TIR karnetes turētājs atbild par *TIR* karnetes datu iesniegšanu un *TIR* karnetes uzrādīšanu ievešanas muitas iestādē (*Rajajooseppi*). Starpposma izkraušanas vietā (*Oulu*) iepriekšējā *TIR* operācija (no *Rajajooseppi*) tiek pabeigta, nosūtot ziņojumus IE006 un IE018 uz *Rajajooseppi*, atdalot un paturot *TIR* karnetes lapas Nr. 2 abas daļas un attiecīgi atzīmējot *TIR* karnetes pasakni. *TIR* karnetes turētājs iesniedz *TIR* karnetes datus, tostarp atlikušos operācijas datus no *Rajajooseppi* un uzrāda *TIR* karneti *Oulu*, lai sāktu jaunu *TIR* operāciju. Galamērķa muitas iestāde (Turku) pabeidz *TIR* operāciju, nosūtot ziņojumus IE006 un IE018 uz Oulu, atdalot un paturot *TIR* karnetes lapas Nr. 2 abas daļas un attiecīgi atzīmējot *TIR* karnetes pasakni.

IX.9.1. Piemērs situācijai saistībā ar Ziemeļīriju pēc *Brexit*

TIR pārvadājums notiek no Vācijas uz Ziemeļīriju (XI) caur Beļģiju un Lielbritāniju (GB).

Autotransporta līdzeklis vai konteiners kopā ar *TIR* karneti kontroles nolūkā jāuzrāda nosūtītājai muitas iestādei DE. Kad DE muitas iestāde ir pieņēmusi *TIR* karneti, **pirmā *TIR* operācija sākas no šīs iestādes uz izvešanas muitas iestādi (ceļā) BE**. Transportlīdzeklis vai konteiners kopā ar *TIR* karneti jāuzrāda izvešanas BE muitas iestādei (ceļā), kur šī *TIR* operācija tiek pabeigta.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka papildus *TIR* konvencijas prasībām (piemēram, papīra *TIR* karnetes izmantošana) notiek *TIR* karnetes datu apmaiņa starp abām muitas iestādēm, Vācijas muitas iestādē izveidojot *NCTS TIR* pārvietošanu un pabeidzot to Beļģijas muitas iestādē, kā to nosaka SMK ĪA.

Tālāk autotransporta līdzekli vai konteineru pārvadā ar prāmi uz GB, tādējādi atstājot Savienības muitas teritoriju. Transportlīdzeklis vai konteiners kopā ar *TIR* karneti kontroles nolūkā jāuzrāda ievešanas muitas iestādei (ceļā) GB, kurai karnetē jāieliek apstiprinājums. **Šeit sākas otra *TIR* operācija.** Transportlīdzekļa brauciens GB beidzas GB izvešanas muitas iestādē (ceļā), kur transportlīdzeklis un *TIR* karnete jāuzrāda operācijas kontrolei un pabeigšanai.

Ievedot XI zonā, teritorijā, uz kuru attiecas SMK tiesiskais regulējums, transportlīdzeklis vai konteiners jāuzrāda XI ievešanas muitas iestādei (ceļā) kontroles veikšanai. **Tas būs šī *TIR***

pārvadājuma trešās un pēdējās *TIR* operācijas sākums no XI ievešanas muitas (ceļā) līdz iekšzemes galamērķa muitas iestādei XI. Transportlīdzeklis vai konteiners ir jāuzrāda galamērķa muitas iestādei, lai veiktu kontroli, pabeigtu un noslēgtu *TIR* operāciju. Kā noteikts SMK ĪA, lai apmainītos ar *TIR* karnetes datiem starp XI ievešanas muitas iestādi (ceļā) un galamērķa muitas iestādi, XI ievešanas muitas iestādē *NCTS* sistēmā jāizveido *TIR* pārvietošana, kas jāpabeidz galamērķa muitas iestādē XI.